

BORSA İSTANBUL A.Ş. BORSACILIK FAALİYETLERİNE İLİŞKİN ESASLAR YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ BÖLÜM**
Genel Hükümler**Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sermaye piyasası araçlarının ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin Borsa İstanbul Anonim Şirketi bünyesinde güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işlem görmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

- a) Kota alınma, kottan çıkarılma ile borsada işlem görme ve işlem görmenin durdurulması,
- b) Emirlerin iletilmesi ve eşleştirilmesi,
- c) Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmesi,
- ç) Borsada işlem yapma yetkisi verilmesi,
- d) Disiplin düzenlemelerinin yürütülmesi,
- e) Borsa gelirleri ile bunların tahsili,
- f) Uyuşmazlıkların çözülmesi,
- g) Borsa, Borsanın pay sahipleri ve/veya piyasa işleticisi arasındaki muhtemel çıkar çatışmalarının önüne geçilmesi,
- ğ) Borsanın işletim, denetim ve gözetim sistemleri,
- h) Piyasa oluşturma, işletme ve yönetilmesi konularına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 67 nci maddesine dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- b) Elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde tanımlanan elektronik imzayı,
- c) Faaliyet aidatı: Faaliyet gösterilecek her bir piyasa, pazar, platform veya sistem için bir defaya mahsus olmak üzere yatırılan aidatı,
- ç) Fon kurucusu: Borsa yatırım fonu kurucusu portföy yönetim şirketlerini, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyette bulunan borsa yatırım fonlarının kurucularını, konut finansmanı fonu ve varlık finansmanı fonunun kurucularını,
- d) Genel Müdür: Borsa Genel Müdürünü,
- e) Giriş aidatı: İşlem yapma yetkisi verilmeden önce bir defaya mahsus olmak üzere yatırılan aidatı,
- f) Güvence bedeli: İşlem yapma yetkisi verilenlerin, Borsa işlemleri dışındaki işlemler nedeniyle Borsaya verdikleri zararlar ile süresi içinde yerine getirmedikleri Borsa işlemleri dışındaki işlemlerden kaynaklanan yükümlülüklerini karşılamak üzere alınan bedeli,
- g) Halka arz eden: Sahip olduğu sermaye piyasası araçlarını halka arz etmek üzere Kurula başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişileri,
- ğ) İhraççı: Sermaye piyasası araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Sermaye Piyasası Kuruluna başvuruda bulunan veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri ve Borsa yatırım fonlarını, konut finansmanı fonlarını, varlık finansmanı fonlarını ve ipotek finansmanı kuruluşlarını,
- h) İşlem görme: Yatırım araçlarının Borsada alım satıma konu olmasını,
- ı) İşlem günü: Piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin işlem yapılmak üzere açık olduğu günleri,
- i) İşlem yapma yetkisi verilenler: 19/7/2013 tarihli ve 28712 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin

24 üncü maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde Borsaya üye olarak veya üçüncü fıkrası çerçevesinde Borsaya üye olmadan işlem yapma yetkisi verilenleri,

j) Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP): Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde tanımlanan sistemi,

k) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,

l) Kotasyon: Sermaye piyasası araçlarının Borsada işlem görmesi için Borsa kotuna alınmasını,

m) Kota alınmaksızın işlem görme: Sermaye piyasası araçlarının, kotasyon şartlarına yönelik Borsa tarafından herhangi bir değerlendirme yapılmaksızın Borsada işlem görmesini,

n) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

o) **(Ek:RG-28/8/2015-29459)** ⁽¹⁾ Merkezi karşı taraf hizmeti: 14/8/2013 tarihli ve 28375 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliğinde tanımlanan merkezi karşı taraf hizmetini,

ö) Piyasa danışmanı: Piyasa danışmanlığı görevini yerine getirmek üzere Borsa tarafından yetkilendirilen şirketi,

p) Piyasa, pazar, platform ve sistem: İşlem gören yatırım araçlarının türlerine, işleyiş esaslarına veya belirlenen diğer özelliklerine göre oluşturulan alım satım ortamlarını,

r) Seans: Borsa bünyesindeki piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin alım satım için açık oldukları zaman dilimini,

s) Sermaye piyasası araçları: Menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dâhil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını,

ş) Sermaye piyasası kurumları: Kanunun 35 inci maddesinde sayılan kurumları,

t) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,

u) Teminat: Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin 25 inci maddesinde geçen teminatlar ile işlem teminatı ve diğer teminatları,

ü) Temsilci: İşlem yapma yetkisi verilenleri Borsa veya takas ve saklama işlemlerinde temsil edebilen ve temsil ettiği kişi veya kuruluş adına kendisine elden tebligat yapılabilen kişiyi,

v) Üye: Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilenlerden Borsada işlem yapmak üzere Yönetim Kurulunca yetkilendirilenleri,

y) Yatırım aracı: Sermaye piyasası araçlarını ve Kurul tarafından uygun görülen diğer sözleşmeleri, belgeleri ve kıymetleri,

z) Yatırım kuruluşu: Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (v) bendinde tanımlanan kuruluşları,

aa) Yıllık aidat: İşlem yapma yetkisi verilenlerin her bir takvim yılı için ödemek zorunda oldukları aidatı,

bb) Yönetim Kurulu: Borsa Yönetim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Borsada İşlem Yapma Yetkisi

İşlem yapma yetkisi verilmesi

MADDE 5 – (1) Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin 24 üncü maddesi çerçevesinde Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve Kurulca onaylanan esaslar dahilinde Borsa bünyesindeki piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin birinde veya birkaçında sadece işlem yapma yetkisi almak veya hem işlem yapma yetkisi almak hem de üye olmak üzere Borsaya başvuruda bulunulabilir.

(2) Borsaya yapılacak başvurunun yetkili imzaları taşıyan ve ekinde gerekli belgeleri içeren bir dilekçe ile yapılması zorunludur. Dilekçede Borsada işlem yapılması talep edilen piyasa, pazar, platform veya sistem belirtilir.

(3) Başvuru dilekçesine;

a) Esas sözleşme,

b) Ortaklık paylarının dağılımı,

c) Şirketin merkez adresi ve iletişim bilgileri,

- c) Yöneticilerin özgeçmişleri,
- d) Bilgi işlem sistemleri ve teknolojik altyapıya ilişkin bilgiler,
- e) İlgili personele ilişkin bilgiler,
- f) Kullanılan muhasebe programına ve altyapısına ilişkin genel bilgiler,
- g) Olağanüstü durum planı,
- ğ) İlgili mevzuat çerçevesinde talep edilecek diğer bilgi ve belgeler eklenir.

(4) Borsa personeli işlem yapma yetkisi verilmesi talebinde bulunanlar nezdinde inceleme yapabilir. Yapılacak incelemeler sonucunda; Yönetim Kurulu, Borsa düzenlemelerinde öngörülen şartların sağlanıp sağlanmadığına karar verir.

(5) İşlem yapma yetkisi verilmesi talebi ile başvuruların, işlem yapma yetkisi verilmesine ilişkin Yönetim Kurulu kararının kendilerine bildirilmesinden itibaren 1 aylık süre içerisinde, üye olup olmamalarına bağlı olarak aşağıdakilerden ilgili olanlarını yatırımları gerekir:

a) Giriş aidatı, faaliyet göstermek üzere başvurdukları her bir piyasa, pazar, platform veya sistem için faaliyet aidatı, yıllık aidat, ilgili teminatlar.

b) Güvence bedeli.

(6) **(Değişik:RG-3/4/2019-30734)** Giriş aidatı ve faaliyet aidatları iade edilmez. Yıllık üyelik aidatlarının kistelyevm usulü ile iade edilip edilmeyeceğine Yönetim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde Genel Müdür tarafından karar verilir.

(7) Giriş aidatı, güvence bedeli, faaliyet aidatı ve yıllık aidat tutarları ve bunlara ilişkin esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kurul onayı ile yürürlüğe girer.

(8) **(Değişik:RG-3/4/2019-30734)** Beşinci fıkradaki yükümlülüklerin tamamını belirtilen sürede yerine getirmeyenlerin başvuruları işlemden kaldırılır. Genel Müdür bir ayı aşmamak şartıyla ek süre verebilir. Başvuru sürecinin yeniden başlamasına Genel Müdür karar verir.

(9) Yükümlülükleri yerine getirerek işlem yapma yetkisi alanların faaliyet alanlarını ve faaliyet kapsamını gösterir belge almaları gerekir.

(10) **(Değişik:RG-3/4/2019-30734)** Herhangi bir piyasa, pazar, platform veya sistemde işlem yapma yetkisi verilmiş olanlar, sonradan diğer piyasa, pazar, platform veya sistemde faaliyette bulunacakları veya işlem yapma yetkileri geçici olarak durdurulanlar yeniden faaliyete geçecekleri zaman Yönetim Kurulu tarafından belirlenen şartların yerine getirildiğini gösteren belgelerin ekli olduğu bir dilekçe ile Borsaya başvurur. Bu başvurular için de Genel Müdür, ilgili nezdinde inceleme yaptırabilir.

(11) Yönetim Kurulunca işlem yapma yetkisi verilenler, Borsada kurulan piyasa, pazar, platform veya sistemlerin her biri için ilgili düzenlemelerde belirlenen esaslar çerçevesinde işlem yapabilirler.

(12) Bu maddedeki hususlara ilişkin olarak her bir piyasa, pazar, platform, sistem, yatırım aracı ve işlem yapma yetkisi verilenler için Yönetim Kurulunca ayrı usul ve esaslar belirlenebilir. Bu esaslar Kurulun onayı ile yürürlüğe girer.

TCMB'ye ilişkin istisna

MADDE 6 – (1) TCMB, Borsanın piyasalarında, pazarlarında, platformlarında ve sistemlerinde işlem yapmaya yetkili olup Borsa düzenlemelerinde yer alan; üyeliğe kabul, işlem yapma yetkisi verilmesi, teminat, denetim ve disiplin ile ilgili yükümlülüklere tabi değildir. Ayrıca aidatlardan, emirlerden ve işlemlerden alınan ücret ve borsa payı, kota alma ve kotta kalma ücretleri ile sair ücretlerden muaftır.

İşlem yapma yetkisi verilenlerin temsili

MADDE 7 – (Değişik:RG-3/4/2019-30734)

(1) İşlem yapma yetkisi verilenler, şekli ve şartları Borsa tarafından belirlenen temsil belgelerini düzenleyerek kendilerini temsil edecek temsilcileri Borsaya bildirirler. Temsilcilerde aranacak şartlar ve nitelikler ile bunların durumlarında meydana gelen değişikliklerin bildirilme esasları Genel Müdür tarafından belirlenir.

(2) Genel Müdür tarafından, birinci fıkradaki hususlara ilişkin olarak her bir piyasa, pazar, platform ve sistem için ayrı usul ve esaslar belirlenebilir.

İşlem yapma yetkisi verilenlerin yükümlülükleri**MADDE 8 – (1) İşlem yapma yetkisi verilenler;**

a) Müşterilerine ve diğer işlem yapma yetkisi verilenlere karşı iyi niyet ve dürüstlük ilkelerine uygun davranmak,

b) Sermaye piyasası mevzuatına, Borsa düzenlemelerine, Borsaca alınan kararlara, ilgili diğer düzenlemelere ve Borsa düzenine ve disiplinine uygun hareket etmek,

c) Müşterilerine ve diğer üçüncü şahıslara karşı doğabilecek mali ve hukuki sorumluluğu teminat altına alan ve Borsa tarafından öngörülen genel ve özel mahiyetteki sigorta ve diğer konulardaki düzenlemelere uymak,

ç) Borsa düzenlemelerinde öngörülen teminatları süresi içinde yatırmak ve teminat yükseltilmesine karar verildiğinde veya teminatı eksildiğinde süresi içinde teminatını tamamlamak,

d) Borsa veya Borsa personeli tarafından yapılacak incelemelere müsaade etmek, istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, gerekli yardımı ve kolaylığı göstermek,

e) Borsa işlemlerine ilişkin olarak yıllık faaliyet sonuçlarıyla, finansal tablolarının, bağımsız denetim raporlarının ve Borsa tarafından talep edilecek diğer rapor ve belgelerin birer örneğini, ilgili düzenlemelerde öngörülen sürelerde Borsaya vermek,

f) Açtıkları davaları ve başlattıkları icra takiplerini derhal, aleyhlerine açılan davaları ve başlatılan icra takiplerini öğrendikleri tarihte Borsaya bildirmek,

g) Borsa payı ile diğer aidat ve mali yükümlülükleri süresi içinde ödemek,

ğ) Suiistimalleri, yolsuzlukları ve Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan düzenlemelere aykırı olacak şekilde gerçekleştirilen işlemleri önleyici denetim süreçlerini oluşturmak ve gerekli tedbirleri almak,

h) Müşteriler tarafından Borsada gerçekleştirilmek üzere verilen emirleri müşteri talimatlarına ve Borsa düzenlemelerine uygun şekilde Borsaya iletmek,

ı) Borsa sistemine gönderdiği emirlerle ilgili olarak mevcut riskleri en aza indirecek her türlü kontrolü yapmak, izleme ve kontrol uygulamalarını oluşturmak, Borsa bilişim sistemlerinin ve piyasa, pazar, platform ve sistemlerinin işleyişinin güvenliğini test edici, tehdit edici veya tehlikeye sokabilecek nitelikte hiçbir girişimde bulunmamak, kendi çalışanlarının veya üçüncü şahısların Borsa tarafından kendilerine tahsis edilen imkânlar ve bilişim altyapısından yararlanarak Borsa bilişim sistemlerinin ve Borsa piyasa, pazar, platform ve sistemlerinin işleyişini engelleyecek, riske atacak, yanlış çalışmasına neden olabilecek her türlü girişimi engellemek üzere tüm tedbirleri almak, Borsa bilişim sistemlerine yönelik oluşabilecek yetkisiz erişim, yetkisiz bilgi dağıtımı ve yetkisiz bilgi paylaşımı girişimlerinde bulunmamak, söz konusu risklerin en aza indirilmesine yönelik kontroller uygulamak,

i) İşlem yapma yetkisi verildikten sonra mali durumlarında, ortaklarında veya ortaklarının sermaye paylarında, yönetim kurulu üyelerinde, denetçilerinde ve üst düzey yöneticileri ile imzaya yetkili personeline, adres ve iletişim bilgilerinde ve temsilcilerinin yetkilerinde meydana gelen değişiklikler ile her bir faaliyet için çıkarılan düzenlemelerde belirtilen konulardaki değişiklikleri gerçekleştiği tarihte Borsaya bildirmek,

zorundadırlar.

(2) İşlem yapma yetkisi verilenlerin tabi olacakları diğer yükümlülükler Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Temsilcilerin yükümlülükleri**MADDE 9 – (1) Temsilcilerin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:**

a) İyi niyet ve dürüstlük ilkelerine uygun davranmak.

b) Sermaye piyasası mevzuatına, Borsa düzenlemelerine, Borsaca alınan kararlara, ilgili diğer düzenlemelere, Borsa düzenine ve disiplinine uygun hareket etmek.

c) Borsa veya Borsa görevlileri tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek.

ç) Borsa görevlilerine gerekli yardım ve kolaylığı göstermek.

(2) Temsilcilerin tabi olacağı diğer yükümlülükler Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Teminatlar

MADDE 10 – (1) Borsada işlem yapma yetkisi verilenlerin, Borsada işlem yapma yetkisi verilmesi veya işlemleri dolayısıyla müşterilerine, diğer işlem yapma yetkisi verilenlere ve Borsaya

verebilecekleri zararlara karşılık olmak üzere ya da Borsaya karşı yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemesi halinde kullanılmak üzere Türk Lirası, TCMB tarafından serbestçe alım satımı yapılan yabancı paralar, borsa adına bloke edilen Türk Lirası ve döviz mevduat, kıymetli madenler, devlet borçlanma senetleri, TCMB tarafından ihraç edilen likidite senetleri, kira sertifikaları ya da banka teminat mektubu şeklindeki teminatlardan Borsaca uygun görülenleri yatırmaları gerekir. Bunlar dışında teminat olarak kabul edilebilecek varlıklar, Yönetim Kurulunca belirlenir ve Kurul onayına sunulur.

(2) Yatırılan teminatın miktarına, teminatların tahsiline, eksik kalan kısmının tamamlanmasına, kullanılmasına, serbest bırakılmasına ve zararların teminatlardan karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar; işlem yapma yetkisinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde teminatın geri verilme zamanı ve şartları ile diğer hususlar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kurul onayına sunulur. Risk yönetim esasları ve yatırılan teminatın değerlemesine ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Yönetim Kurulu; işlem yapma yetkisi verilenlerin işlem hacmini, faaliyetlerini, mali durumunu, risk unsurlarını ve uygun göreceği diğer kriterleri dikkate alarak gerektiğinde daha yüksek tutarda teminat yatırılmasını zorunlu kılabilir.

(4) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki hususlara ilişkin olarak her bir piyasa, pazar, platform ve sistem için ayrı usul ve esaslar belirlenebilir.

İşlem yapma yetkisinin tedbiren kaldırılması

MADDE 11 – (1) Denetim esnasında ya da diğer herhangi bir yolla, mali durumunun yükümlülüklerini karşılayamayacak ölçüde zayıfladığının veya saklama hesaplarında önemli açıkların oluştuğunun tespit edilmesi, yetkili otoritelerce veya kuruluşlarca faaliyetlerinin, takas ya da saklama üyeliklerinin geçici olarak durdurulması veya iptal edilmesi, teminatlarının tamamlanmaması veya Borsa personeli tarafından yapılacak denetimlere müsaade edilmemesi halinde işlem yapma yetkisi beş işlem gününe kadar Genel Müdür tarafından tedbiren kaldırılabilir ve durum Kurula bildirilir. İşlem yapma yetkisinin beş işlem gününden fazla süreyle tedbiren kaldırılmasına Yönetim Kurulunca karar verilir ve durum Kurula, gerektiğinde ilgili merkezi takas ve saklama kuruluşları ile Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine bildirilir.

İşlem yapma yetkisinin iptal edilmesi veya geçici olarak kaldırılması

MADDE 12 – (1) İşlem yapma yetkisi, işlem yapma yetkisi verilenlerin, Borsa düzenlemelerinde belirlenmiş olan şartları yitirmeleri veya haklarında verilen iflas kararının kesinleşmesi veya 53 üncü madde çerçevesinde disiplin hükümlerine aykırılık nedeniyle Yönetim Kurulu kararı ile iptal edilir.

(2) Borsa düzenlemelerinde yer alan şartları yitirmesi nedeniyle işlem yapma yetkisi iptal edilenlere, bu Yönetmelikte ve ilgili diğer düzenlemelerdeki yükümlülükleri yerine getirmek şartıyla yetkileri iade edilebilir.

(3) İşlem yapma yetkisi, disiplin hükümlerine aykırılık nedeniyle Yönetim Kurulu kararı ile geçici olarak kaldırılabilir.

(4) İşlem yapma yetkisinin iptal edilmesi veya geçici olarak kaldırılmasına ilişkin kararlar Kurula, gerektiğinde ilgili merkezi takas ve saklama kuruluşları ile Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine bildirilir.

İşlem yapma yetkisinden feragat

MADDE 13 – (1) (**Değişik:RG-3/4/2019-30734**) İşlem yapma yetkisinden feragat etmek isteyenler durumu yazılı olarak Borsaya bildirirler. İşlem yapma yetkisinden feragat amacıyla yapılan başvurular Genel Müdür tarafından karara bağlanır. Feragat talebinin kabulüne ilişkin kararlar Kurula bildirilir.

(2) Feragat talebi kabul edilerek işlem yapma yetkileri iptal edilenlerin, tekrar işlem yapma yetkisi alabilmeleri için bu Yönetmelikteki ve ilgili diğer düzenlemelerdeki yükümlülükleri yerine getirmeleri gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kotasyon

Borsa kotuna almada uygulanacak esaslar

MADDE 14 – (1) Sermaye piyasası araçlarının Borsa kotuna alınmasında yetkili merci Yönetim Kuruludur. Yönetim Kurulu sınırları açıkça belirlenmiş olmak şartıyla bu yetkisini kısmen veya tamamen Genel Müdüre devredebilir.

(2) Sermaye piyasası araçlarının Borsa kotuna alınmasına ilişkin esaslar yönetim kurulunca belirlenir ve Kurulca onaylanır.

(3) **(Değişik:RG-28/8/2015-29459)** Bir sermaye piyasası aracının kota alınabilmesi için Yönetim Kurulu tarafından belirlenen kotasyon şartları; ihraççının faaliyet süresi, finansal ve hukuki durumu, özsermayesi, halka arz edilen sermaye piyasası aracının piyasa değeri, halka açıklık oranı, ihraç tutarı ve benzeri ölçütler çerçevesinde belirlenir. Ayrıca ihraççının yönetim kurulu üyeleri, ihraççıyı tek başına idare ve temsile yetkili yöneticileri ile yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortaklarının hukuki durumu, tecrübesi, mali güç ve itibarı ile ilgili olarak somut ölçütler belirlenmek suretiyle kota alınabilme konusunda şartlar belirlenebilir. Sermaye piyasası araçlarının türüne, işlem göreceği piyasaya, pazara, platforma ve sisteme, ihraççının ve ihraçtan alım yapacak yatırımcıların özelliklerine göre farklı kota alma şartları belirlenebilir. Bazı piyasa, pazar, platform ve sistemlerde sermaye piyasası araçlarının kote edilebilmesi için olumlu görüş içeren piyasa danışmanı raporu şartı aranabilir.

(4) **(Değişik:RG-28/8/2015-29459)** Borsa yatırım fonu katılma payları, Borsa tarafından herhangi bir değerlendirme yapılmaksızın ve karar tesis edilmeksizin Kurul tarafından izahnamenin onaylanmasını takiben fon kurucusu veya ihraççı tarafından yapılan başvuru üzerine Borsa kotuna alınır .

(5) Yabancı kuruluşlarca Türk Lirası ve yabancı para cinsinden ihraç edilecek veya daha önce ihraç edilmiş olan depo sertifikaları dâhil sermaye piyasası araçları ile yurt içi yerleşik kurumların yurt dışında ihraç ettiği sermaye piyasası araçlarının kotasyonunda bu Yönetmelikte yer alan kotasyon esasları uygulanır. Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek yabancı borsaların ana pazarlarında işlem gören sermaye piyasası araçları, izahnamenin Kurul tarafından onaylanması şartıyla herhangi bir şart aranmadan kote edilebilir.

(6) Ortaklıkların Borsa kotunda bulunan paylarına karşılık bedelli ve/veya bedelsiz sermaye artırımları nedeniyle ihraç edecekleri payları, sermaye artırımını sonucu oluşan yeni sermayenin Ticaret siciline tescil edilmesini takiben başka bir işlem ve karar tesis edilmesine gerek kalmaksızın Borsa kotuna alınır.

(7) Payları Borsa kotunda bulunan bir ortaklığın, payları Borsa kotunda bulunmayan bir başka ortaklığa devredilmesi ya da birleşme suretiyle yeni bir ortaklık kurulması durumlarında, devralan veya yeni kurulan ortaklıklar için bu Yönetmeliğin kota alma esasları uygulanır.

(8) Payları Borsa kotunda olan ortaklıkların aktiflerinin bir kısmının aynı sermaye olarak konulması suretiyle mevcut ortaklık yapısı korunarak kısmi bölünme yoluyla yeni bir ortaklık kurulması halinde, kurulacak yeni ortaklığın kotasyon şartlarını sağlaması esas olup Yönetim Kurulu bu şartlardan bazılarının aranmamasına karar verebilir.

(9) Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte ya da bu orana bağlı olmaksızın yönetim kontrolüne sahip olan, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ekinde sayılan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelere ait olan veya bu ortaklıkların aynı oranda sermaye payına veya bu orana bağlı olmaksızın yönetim kontrolüne sahip oldukları iştirakleri tarafından yahut bizzat bu idareler tarafından ihraç edilen/edilecek sermaye piyasası araçları herhangi bir işlem ve karar tesis edilmesine gerek kalmaksızın Borsa kotuna alınır. Aynı Kanun kapsamındaki mahalli idareler, bu idarelere ait ortaklıklar ve bu ortaklıkların aynı oranda sermaye payına sahip oldukları iştirakleri tarafından yahut bizzat bu idareler tarafından ihraç olunacak sermaye piyasası araçlarının kotasyon başvurularında bu Yönetmeliğin kota alma esasları uygulanır.

(10) TCMB ve Hazine Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığı tarafından kurulan varlık kiralama şirketleri ile Hazine Müsteşarlığı tarafından görevlendirilen kamu sermayeli kurumlarca kurulan varlık

kiralama şirketleri tarafından ihraç edilmiş sermaye piyasası araçları herhangi bir karar ve işlem tesisine gerek kalmaksızın Borsa kotuna alınmadan işlem görür.

Kotasyon başvurusu

MADDE 15 – (1) Borsaya yapılacak kotasyon başvurusu, ihraççı, halka arz eden, fon kurucusu, ihraççı ile birlikte piyasa danışmanı veya ihraca aracılık eden yatırım kuruluşu tarafından bir dilekçe ile yapılır.

(2) Borsaya sunulan bilgilerdeki ve belgelerdeki yanlışlıklardan ya da noksanlıklardan ihraççı veya fon kurucusu, halka arz edenler, ihraca aracılık eden yatırım kuruluşu, birden çok yatırım kuruluşunun aracılık ettiği ihraçlarda konsorsiyum veya eş liderleri, piyasa danışmanı, varsa garantör ve bağımsız denetçi, kusurlarına ve durumun gereklerine göre sorumludur. Bu kuruluşlar sermaye piyasası aracının Borsada işlem görmeye başlamasından önce bu bilgilerin ve belgelerin içeriği ile ilgili önemli değişiklikler ve gelişmeler olması hâlinde Borsaya derhâl yazılı olarak bilgi verir.

(3) (**Değişik:RG-28/8/2015-29459**) Piyasa danışmanı olabilecek kurumlar faaliyet türleri itibarıyla Yönetim Kurulunun önerisi üzerine SPK tarafından belirlenir. Piyasa danışmanının yetkilendirilme, performans değerlendirme, çalışma usul ve esasları ile piyasa danışmanına uygulanacak yaptırımlara ilişkin hususlar Yönetim Kurulu tarafından düzenlenir.

Kottan çıkarma

MADDE 16 – (1) Kottan çıkarma şartları ihraççının veya fon kurucusunun finansal ve hukuki durumu, kamuyu aydınlatma usul ve esaslarına uyumu, ihraççının iflası, esas faaliyetlerinin sürdürülmesi için gerekli şartların kaybedilmesi, kotasyon ücretlerini ödeme durumu, ilgili mevzuata, Borsa tarafından yapılacak düzenlemelere ve alınacak kararlara uyulmaması, Borsaca istenecek bilgilerin verilmemesi, eksik veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge verilmesi ve benzeri hususlar dikkate alınarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenerek Kurul onayına sunulur.

(2) Kottan çıkarma şartlarından birinin oluşması halinde Borsa kotunda bulunan sermaye piyasası araçları Yönetim Kurulu kararı ile Borsa kotundan çıkarılabilir. Yönetim Kurulu sınırları açıkça belirlenmiş olmak şartıyla bu yetkisini kısmen veya tamamen Genel Müdüre devredebilir. Kottan çıkarma kararı verilmeden önce gerekli görmesi halinde ilgili ihraççı veya fon kurucusu durumunu düzeltmesi için uyarılabilir, bunlara süre verilebilir ve bunlar için uygun görülen tedbirler alınabilir.

(3) Süreleri dolan veya itfa olan sermaye piyasası araçları, sürelerinin dolduğu veya itfa oldukları tarihte herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Borsa kotundan çıkmış sayılır.

(4) İhraççılar veya fon kurucuları Borsa kotunda bulunan sermaye piyasası araçlarının kottan çıkarılması isteğiyle Borsaya başvuruda bulunabilirler. Sermaye piyasası araçlarının, ihraççının veya fon kurucusunun kendi isteği ile kottan çıkarılmasında yetkili merci Genel Müdürdür.

(5) Sermaye piyasası araçları kottan çıkarılan ihraççının veya fon kurucusunun Borsada işlem gören diğer sermaye piyasası araçlarının bulunması halinde, söz konusu sermaye piyasası araçları da kottan çıkarılabilir.

(6) Sermaye piyasası araçlarının Borsa kotundan çıkarılması halinde kotasyon ücretleri iade edilmez.

(7) Ortaklıkların Borsa kotunda bulunan paylarından sermaye azaltımları nedeniyle azaltılan sermayelerini temsil eden payları, yeni sermayenin ticaret siciline tescil edilmesini takiben başka bir işlem ve karar tesis edilmesine gerek kalmaksızın Borsa kotundan çıkarılır.

(8) Yönetim Kurulu, Borsa kotundan sürekli çıkarılmış olan sermaye piyasası araçlarının bu Yönetmelikte belirtilen kotasyon esasları ve/veya kottan çıkma şartları göz önüne alınarak tekrar Borsa kotuna alınmalarına karar verebilir.

Kotta kalma

MADDE 17 – (1) Borsa, kotta bulunan sermaye piyasası araçlarının, 14 ve 16 ncı maddeler dikkate alınarak belirlenecek kotta kalma şartlarına uyduğunu yılda en az bir kez olmak üzere düzenli olarak gözden geçirir ve gözden geçirmeye ilişkin sonuçları Kurula bildirir.

Kota alınmayan sermaye piyasası araçları

MADDE 18 – (1) Borsa kotuna alınmayan sermaye piyasası araçları Borsa tarafından herhangi bir karar alınmaksızın Kurul onayıyla kota alınmadan işlem görebilir. TCMB ve Hazine Müsteşarlığı veya kuracakları şirketler tarafından ihraç edilmiş sermaye piyasası araçları için Kurul onayı aranmaz.

İhraççıya ve fon kurucusuna ilişkin incelemeler

MADDE 19 – (1) Borsa personeli, bu Yönetmeliğin üçüncü bölümü kapsamında kotasyonla ilgili işler çerçevesinde ilgili ihraççı, iştirakler ve bağlı ortaklıkları veya fon kurucusu nezdinde inceleme yapabilir. Bu incelemeler çerçevesinde Borsa personeli tarafından ilgili her türlü bilgi ve belge istenebilir, hesap ve işlem inceleme kapsamına alınabilir. İlgililerin bu incelemelere müsaade etmeleri, Borsa personeline gerekli yardımı ve kolaylığı göstermeleri, hazırlanan tutanakları imzalamaları, Borsa tarafından yapılacak düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklere uymaları gerekir.

Kotasyon ücretleri

MADDE 20 – (1) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Kotasyon ücretleri;

- a) Başvuru,
- b) Kota alma,
- c) İlave kota alma,
- ç) Kotta kalma,
- d) Yeniden kota alma,
- e) Toptan alış satış işlem, ücretlerinden oluşur.

(2) Kotasyon ücretleri, Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kurul tarafından onaylanır.

(3) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Kota alma, ilave kota alma, kotta kalma, yeniden kota alma ücretleri, sermaye piyasası araçları Borsa kotunda olmayan ancak Borsada işlem gören ortaklıklar ve ihraççılar için de uygulanır.

(4) Kamu kuruluşları, merkezi yurt dışında olan ortaklıklar, uluslararası finansal kuruluşlar ile merkez bankaları ve hükümetler tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçlarından alınacak kotasyon ücretleri için farklı tarife tespit edilebilir.

(5) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Sermaye piyasası araçlarının Borsa kotundan çıkarılması halinde kotasyon ücretleri iade edilmez.

Kota alma ücretinin belirlenmesine ilişkin esaslar

MADDE 21 – (1) Ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçlarının Borsa kotuna alınması için yapılan başvurular ile pazar geçiş başvurularında maktu olarak belirlenen başvuru ücreti alınır. Başvuru ücreti başvurunun kabul edilmesi halinde ilk alınacak kotta kalma ücretinden mahsup yoluyla iade edilir. Başvurusu kabul edilmeyen veya başvurusunu geri çeken ortaklıklara, ödedikleri başvuru ücreti iade edilmez.

(2) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçlarının ilk defa kota alınmasında kota alma ücreti alınmaz. Ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçları Borsa kotunda olan ortaklıkların yapmış olduğu ilave kota alma başvurularında, artırılan sermayelerinin nominal tutarı üzerinden ilave kota alma ücreti alınır.

(3) Kurulun 22/6/2013 tarihli ve 28685 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pay Tebliği (VII-128.1)’nin 9 uncu maddesi kapsamında satışa hazır bekletilen ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçlarının satışının gerçekleşmesi sonucu kota alınan ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçlarından ücret alınmaz.

(4) Borçluluğu temsil eden sermaye piyasası araçları için kota alma ücreti ihraç tutarı üzerinden hesaplanır.

(5) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Borsa yatırım fonları için kota alma ücreti, fon toplam değeri üzerinden hesaplanır.

(6) Varantlar ve sertifikalar için açılan her yeni işlem sırasına ilişkin maktu bir kota alma ücreti alınır.

(7) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Borsada işlem görmeyen nitelikte olan ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçları için toptan alış satış işlemlerinde, toplam satış tutarı üzerinden toptan alış satış işlem ücreti alınır. Borsada işlem gören nitelikteki ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçlarının, sermaye artırım yöntemiyle gerçekleştirilen satış işlemlerinden ücret alınmaz. Ortakların sahip olduğu ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçlarının satışı durumunda satış işlemlerinden ilave kota alma tarifesiyle aynı oranda ücret alınır.

(8) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Bu madde kapsamında belirlenen ücretler fatura tarihini izleyen 30 iş günü içerisinde ödenir.

Kotta kalma ücretinin belirlenmesine ilişkin esaslar

MADDE 22 – (1) Sermaye piyasası araçları Borsa kotunda bulunan ortaklıklar, ilgili sermaye piyasası araçları Borsa kotunda kaldıkları sürece her yıl kotta kalma ücreti öderler. Bu ücret, kota alma ücretinin ödendiği veya ortaklık hakkını temsil eden sermaye piyasası araçlarının kota alındığı yıl alınmaz.

a) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçları için kotta kalma ücreti, bir önceki yılın Aralık ayı sonu itibarıyla ortaklığın Borsa kotunda bulunan nominal sermayesi üzerinden hesaplanan tutar ve bu payların yıllık ortalama piyasa değeri üzerinden hesaplanan tutarın toplamından oluşur. Ortaklık haklarını temsil eden sermaye piyasası araçları Borsa kotunda olmayan ancak Borsada işlem gören ortaklıklardan da aynı esaslarda ücret alınır.

b) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Borçluluğu temsil eden sermaye piyasası araçlarında, bir önceki yılın Aralık ayı sonu itibarıyla kotta bulunan her tertip için maktu bir kotta kalma ücreti alınır.

c) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Borsa yatırım fonları için kotta kalma ücreti, bir önceki yılın Aralık ayı sonu itibarıyla Borsa kotunda bulunan fon toplam değeri üzerinden hesaplanır.

ç) Varantlar ve sertifikalar için kotta kalma ücreti alınmaz.

d) Diğer sermaye piyasası araçları için, kotta kalma ücretinin hesaplanma esas ve usulleri Yönetim Kurulunca belirlenir ve Kurul tarafından onaylanır.

(2) **(Değişik:RG-29/4/2016-29698)** Bu madde kapsamında belirlenen ücretler fatura tarihini izleyen 30 iş günü içerisinde ödenir.

Yeniden Kota Alma Ücreti

MADDE 23 – (Değişik:RG-29/4/2016-29698)

(1) Kottan çıkarılan sermaye piyasası araçlarının tekrar Borsa kotuna alınması durumunda ortaklıklar tarafından yeniden kota alma ücreti, ilave kota alma ücret tarifesine göre hesaplanır ve fatura tarihini izleyen 30 iş günü içinde ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Borsada İşlem Görme ve İşlem Görmenin Durdurulması veya Sonlandırılması

Borsada işlem görme

MADDE 24 – (1) Yatırım araçları Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek ve Kurulca onaylanacak esaslar çerçevesinde Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem görürler.

(2) Hangi dayanak varlıklar üzerine türev araçların işlem göreceğine ve bu araçların asgari unsurlarına Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Kurul tarafından karar verilir. Bu asgari unsurlar şunlardır:

a) Sözleşmenin türü,

b) **(Mülga:RG-4/7/2019-30821)**

c) Sözleşmelerin uzlaşma şekli,

ç) Uzlaşma fiyatı hesaplama yöntemi,

d) Teminat hesaplama yöntemi,

e) Opsiyonun tipi ve sınıfı.

(3) **(Ek:RG-4/7/2019-30821)** Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile ilgili olarak daha önce Kurul tarafından onaylanmış sözleşmelerin asgari unsurlarıyla aynı asgari unsurlara sahip, aynı dayanak varlık grubu altındaki farklı dayanak varlıklı sözleşmeler ikinci fıkrada belirtilen Kurul onayına tabi olmayıp, bu sözleşmeler işleme açılmadan 15 iş günü öncesinde Kurul'a bildirimde bulunulur. Kurul tarafından bildirim alınacağı tarihten itibaren 10 iş günü içinde olumsuz bir görüş bildirilmediği takdirde başka bir işleme gerek kalmaksızın sözleşmeler işlem görmeye başlar. Ancak, dövizde dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile BIST 100 endeksinde yer almayan paylara dayalı sözleşmeler her halükarda ikinci fıkrada belirtilen Kurul onayına tabidir.

İşlem görmenin geçici olarak durdurulması

MADDE 25 – (1) Genel Müdür, aşağıda yazılı durumlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili yatırım aracının ve/veya ilgili yatırım aracına dayalı diğer yatırım araçlarının işlemlerini geçici olarak durdurabilir:

a) Yatırımcıların yatırım aracına ilişkin kararlarını etkileyecek önemde bilgiler olduğunun veya açıklama yapılacağı öğrenilmesi ve bu bilgilerden işlem yapma yetkisi verilenlerin ve yatırımcıların seans içinde haberdar edilmesinin gerekli görülmesi.

b) Bir yatırım aracı için sağlıklı bir piyasa teşekkül etmesini önleyecek şekilde anormal piyasa hareketlerinin oluşması veya işlemlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini engelleyici maddi unsurların ortaya çıkması.

c) Yatırım aracının ihraççısının ya da fon kurucusunun daha önce aynı konuda uyarılmış olmasına rağmen, Borsa tarafından istenen bilgileri, belgeleri ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları vermemesi, zamanında veya istenen şekliyle vermemesi, incelemelere veya denetimlere müsaade etmemesi.

(2) **(Değişik:RG-3/4/2019-30734)** Genel Müdür, bir yatırım aracına ilişkin Borsa işlemlerini en fazla bir ay için durdurabilir. Bir ayı aşan süreler için Yönetim Kurulu kararı gereklidir.

(3) Genel Müdür, birinci fıkradaki yetkilerini görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısına veya Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir.

(4) Bir yatırım aracının Borsada işlem görmesinin geçici olarak durdurulması hâlinde bu durum gerekçesiyle birlikte KAP'ta duyurulur ve Kurula bildirilir.

(5) Yönetim Kurulu, işlem görmenin geçici olarak durdurulmasına ilişkin olarak piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler bazında uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir. Söz konusu esaslar Kurul onayına sunulur.

Borsada işlem görmenin sürekli olarak sonlandırılması

MADDE 26 – (1) Yatırım araçlarının Borsada işlem görmesinin sürekli olarak sonlandırılması için gereken şartlar ve esaslar piyasa, Pazar, platform ve sistem bazında Yönetim Kurulu tarafından belirlenerek Kurul onayına sunulur.

(2) Yatırım araçlarının Borsada işlem görmesinin sürekli olarak sonlandırılması halinde bu durum gerekçesiyle birlikte KAP'ta duyurulur ve Kurula bildirilir.

Yabancı para birimi üzerinden işlem görme

MADDE 27 – (1) Yönetim Kurulu, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde, yatırım araçlarının Borsada yabancı para cinsinden işlem görmesine karar verebilir.

Borsa dışı işlemlerin Borsaya bildiri ve tescili

MADDE 28 – (1) Yatırım kuruluşları tarafından Borsada işlem gören, kote olan veya Borsa kaydında bulunan menkul kıymetler ile ilgili olarak Borsa dışında yapılan alım satım işlemlerinin Yönetim Kurulunun belirlediği ve Kurulun onayladığı şartlarla Borsaya tescil ettirilmesi gerekir. Borsaya tescil edilen işlemlere ilişkin bilgiler Yönetim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde kamuya duyurulabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM**Emirlerin İletilmesi ve Eşleştirilmesi****Müşteri emirlerinin veriliş şekli**

MADDE 29 – (1) Müşteriler, Borsada işlem gören yatırım araçlarına ilişkin alım satım emirlerini Kurul düzenlemeleri çerçevesinde işlem yapma yetkisi verilenlere iletirler. Müşterilerin, işlem yapma yetkisi verilenlere ait farklı iletişim kanallarından Borsaya erişimine ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Borsaya iletilen emirler Borsada işleme dönüşmeden önce Yönetim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapma yetkisi verilenler tarafından değiştirilebilir veya iptal edilebilir.

(3) İşlem yapma yetkisi verilenler, müşterilerinin verecekleri alım satım emirlerini kısmen veya tamamen kabul etmeyebilirler. Ancak bu halde gerekçesiyle birlikte durumu müşterilerine veya onların temsilcilerine derhal bildirmeleri gerekir.

(4) Müşteriler tarafından Borsada gerçekleştirilmek üzere verilen ve işlem yapma yetkisi verilenler tarafından kabul edilen emirler, Borsaya iletilir.

Emirlerin Borsaya iletilmesi

MADDE 30 – (1) İşlem yapma yetkisi verilenler Yönetim Kurulu tarafından piyasa, Pazar, platform ve sistem bazında belirlenen emir tiplerine uygun emirleri, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yöntemlerle ve emir iletim araçlarını kullanarak Borsaya iletilirler veya iletilmesini sağlarlar.

(2) Borsaya iletilen emirler; Yönetim Kurulunca belirlenen ve Kurulca onaylanan usul ve esaslar çerçevesinde ilgili yatırım aracının işlem gördüğü piyasa, Pazar, platform ve sistemlerin seanslarına, ilgili seanslarda geçerli olan emir kabul sürelerine, emir kabul esaslarına ve işlem yöntemlerine, emir-işlem kurallarına göre kabul edilirler veya reddedilirler.

Emirlerin eşleştirilmesi

MADDE 31 – (1) Yönetim Kurulu tarafından; piyasalar, pazarlar, platformlar, sistemler, işlem gören yatırım araçları, emir türleri ve belirlenmiş olan seans bölümleri bazında farklı işlem yöntemleri ve eşleştirme esasları belirlenebilir.

(2) Yatırım araçlarının Borsa'da alım satımında, temel olarak "tek fiyat" ve "çok fiyat" işlem yöntemlerinin kullanılması esastır. Bu işlem yöntemleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ilke ve esaslar çerçevesinde, ayrı ayrı veya bir arada kullanılabilir.

a) Tek fiyat yöntemi, bir yatırım aracı için Borsaya iletilen emirlerin Borsa tarafından belirlenen zaman dilimleri boyunca toplanarak gün içinde bir kere veya birden fazla kez tekrar edilmek suretiyle en çok işlem miktarını gerçekleştirecek şekilde ve belirlenen öncelik ve işlem kurallarına uygun olarak tek bir işlem fiyatından eşleştirilmesi yöntemidir.

b) Çok fiyat yöntemi, bir yatırım aracı için Borsaya iletilen emirlerin Borsa tarafından belirlenen işlem süreleri boyunca sürekli olarak ve belirlenen öncelik ve işlem kurallarına uygun olarak farklı fiyat seviyelerinden eşleştirilmesi yöntemidir.

(3) Piyasalara, pazarlara, platformlara ve sistemlere iletilen ve kabul edilen bütün emirlere Borsa sistemi tarafından bir emir numarası verilir. Emir numarası verilen emirler, Yönetim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde geçerli olan emir, işlem ve öncelik kurallarına göre bekleyen diğer emirlerle eşleştirilerek işleme dönüşür ya da işleme dönüşmeden ilgili emir defterine kaydedilir.

(4) Borsa sistemine kaydedilen emirlerin eşleştirilmesinde öncelik kuralı olarak sırasıyla fiyat ve zaman önceliği kuralları uygulanır. Fiyat önceliği kuralı, daha düşük fiyatlı satım emirlerinin, daha yüksek fiyatlı satım emirlerinden; daha yüksek fiyatlı alım emirlerinin ise daha düşük fiyatlı alım emirlerinden önce karşılanmasını; zaman önceliği kuralı da fiyat eşitliği halinde sisteme zaman açısından daha önce kaydedilen emirlerin öncelikli karşılanmasını ifade eder.

(5) Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde uygulanacak işlem türleri, emir türleri ve bunlara ilişkin işleyiş esasları Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kurul onayına sunulur.

(6) Borsa tarafından gerek görülmesi halinde belirlenen kurallar çerçevesinde faaliyette bulunmak ve piyasanın işleyişine destek olmak üzere piyasa yapıcı ve/veya likidite sağlayıcılar görevlendirilebilir. Piyasa yapıcıların ve likidite sağlayıcıların faaliyette bulunacağı piyasa, Pazar, platform ve sistemler ile tabi olacakları kurallar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Oluşan fiyatların ve işlemlerin Borsa kaydına alınması, ilgililere bildirilmesi ve ilanı

MADDE 32 – (1) Borsada gerçekleştirilen alım satım işlemlerine ilişkin fiyatlar ve işlem miktarları Borsa kaydına alınır.

(2) Borsada gerçekleştirilen alım satım işlemlerine ilişkin bilgiler Borsa tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ilgili taraflara bildirilir. Söz konusu bilgiler hakkında herhangi bir uyuşmazlık oluşması durumunda Borsa kayıtları esas alınır.

(3) Borsa tarafından kayda alınan fiyatlar ve işlem miktarları, Yönetim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ilan edilir.

(4) Borsa bünyesindeki değişik piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemlerde gerçekleşen işlemler için farklı kayda alma ve ilan şartları belirlenebilir.

Finansal ölçütlere ilişkin esaslar**MADDE 32/A – (Ek:RG-15/11/2019-30949)**

(1) Borsa, yasal çerçevesi ve denetim uygulaması itibarıyla Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü ilkelerine uyumlu finansal ölçüt niteliğindeki endekslerinin listesini ve uyuma ilişkin bilgileri kamuya açıklar.

Emirlerin ve işlemlerin Borsa tarafından iptali

MADDE 33 – (1) Aşağıdaki şartların varlığı hâlinde, işleme taraf olan işlem yapma yetkisi verilenlerden en az birinin başvurusu üzerine veya re'sen, bekleyen emirlerin veya gerçekleşen işlemlerin tamamı veya bir kısmı Borsa tarafından iptal edilebilir.

a) Bilgisayar sistemlerinden kaynaklanan hatalar.

b) İşlem yapma yetkisi verilenlerden en az biri veya Borsa personeli tarafından alım satım sistemlerine iletilen hatalı emir veya emirler sonucunda gerçekleşen işlemler.

c) İşlem yapma yetkisi verilenlerin ve/veya işlem gören yatırım araçlarının işlemlerini durduracak diğer maddi unsurlar.

(2) İptal işlemi, seansın tamamına veya bir bölümüne ilişkin olarak gerçekleştirilebilir. Emir gönderen taraflar ve/veya işlem gören yatırım araçları bazında emir veya işlem iptali gerçekleştirilebilir.

(3) İptal kararı; birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerindeki şartların varlığı hâlinde Genel Müdür veya görevlendirilen Genel Müdür Yardımcıları; (b) bendindeki şartın varlığı hâlinde ise Genel Müdür, görevlendirilen Genel Müdür Yardımcıları veya ilgili Piyasa Müdürü tarafından alınabilir.

(4) İptal kararları, aynı gün KAP'ta ilan edilir.

(5) Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde sermaye piyasası araçlarının ihracına yönelik olarak birincil piyasada girilen emirler veya gerçekleşen işlemler için Yönetim Kurulu tarafından ilave iptal kuralları belirlenebilir.

ALTINCI BÖLÜM**Gerçekleşen İşlemlere İlişkin Yükümlülükler****Borsa işlemi ve Borsa işleminin takası**

MADDE 34 – (1) Borsa işlemi; alım satım emirlerinin Borsaya iletilmesini, bu emirlerin Borsa kurallarına göre eşleştirilmesini ve bu surette gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yükümlülüklerin Borsanın ve ilgili takas ve saklama kuruluşlarının düzenlemelerinde belirtilen yöntemlerle ve süreler içerisinde yerine getirilmesini ifade eder.

(2) Borsa, takas işlemlerini kendi bünyesinde yapabileceği gibi, bir merkezi takas kuruluşunu da görevlendirebilir. Borsanın bu konudaki kararı Kurulun onayına tabidir.

(3) Borsa, takas işlemlerinin Borsa bünyesinde gerçekleştirilmesi halinde, 30/5/2013 tarihli ve 28662 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik hükümlerine tabi olur ve işlem teminatları, temerrüt ve garanti fonu ile ilgili ve gerekli diğer düzenlemeleri yapar.

Alım satım yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve temerrüt

MADDE 35 – (1) Borsada alım satım, peşin esasa göre Türk lirası ile yapılır. Peşin esası, alım satım işlemlerinden kaynaklanan yükümlülüklerin işlemin Borsada yapıldığı gün itibarıyla kesinleşmesi ve bedelin ödenmesi ile teslimin Borsa düzenlemelerinde ve ilgili mevzuatta öngörülen sürelerde ve yöntemle yapılmasını ifade eder.

(2) Yönetim Kurulu, ilgili mevzuat çerçevesinde piyasa, Pazar, platform ve sistem bazında işlemlerin yabancı para birimi ile yapılmasına, bedelin yabancı para birimi üzerinden ödenmesine ve peşin esası dışında işlem yapılmasına karar verebilir. Kanunun 52 nci maddesinin altıncı fıkrası hükmü saklıdır.

(3) Kesinleşen alım satım işlemlerine ilişkin yükümlülüklerin mevzuatta öngörülen süre ve yöntemler çerçevesinde yerine getirilmesi şarttır. Belirlenen süreler içinde yükümlülüğünü yerine getirmeyenler herhangi bir bildirim gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır. Temerrüt hâlinin sona erdirilmesi için yapılacak işlemler ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirilir.

Brüt takas ve depo şartı

MADDE 36 – (1) Genel Müdür gerekli gördüğü hallerde; piyasa, Pazar, platform, sistem, yatırım aracı, ihraççı, fon kurucusu, işlem yapma yetkisi verilenler ya da emir veren veya işlem yapan gerçek veya tüzel kişi bazında brüt takas zorunluluğu veya belirli bir süreyle piyasa, Pazar, platform, sistem, yatırım aracı veya yatırımcı bazında, iletilen alım satım emirleri için emir konusu nakit tutarın ve/veya yatırım araçlarının bir kısmının veya tamamının Borsaya, işlem yapma yetkisi verilenlere, bir bankaya veya takas ve saklama kuruluşuna, emir Borsaya iletilmeden önce depo edilmiş olması şartını getirebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM**Piyasaların, Pazarların, Platformların ve Sistemlerin Oluşturulması, İşletimi ve Yönetimi****Borsada oluşturulan piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler**

MADDE 37 – (1) Yönetim Kurulu kararı ile Borsada yatırım araçlarının, ihraççıların, alıcıların ve satıcıların nitelikleri, kota alma, işlem görme ya da alım satım şartları, likidite durumları ve benzeri ölçütler dikkate alınarak yatırım araçlarının işlem göreceği farklı piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler kurulabilir. Her bir piyasa, Pazar ve platform için farklı işleyiş kuralları oluşturulabilir. Borsa bünyesindeki piyasalar, pazarlar ve platformlar aynı sistem üzerinde işletilebileceği gibi, ayrı ayrı veya gruplandırılarak farklı sistemler üzerinde de işletilebilir. Yönetim Kurulu bu konuda gerekli düzenlemeleri yapar ve Kurul onayına sunar.

(2) Yönetim Kurulu kararı ile piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler birleştirilebilir, kısmen veya tamamen kapatılabilir; gerektiğinde işletimde kullanılan altyapılar yenilenip, değiştirilebilir; piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin emir, işlem ve işleyiş esaslarında değişiklikler yapılabilir.

(3) Borsa bünyesinde faaliyette bulunan piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin şartlarından veya altyapıdan kaynaklanan ve işlemlerin düzenli, güvenilir bir şekilde gerçekleşmesini engelleyen veya engelleyebilecek unsurlar, gelişmeler ve beklenmedik olaylar gibi olağanüstü durumların ortaya çıkması hâlinde Genel Müdür, işlemlerin sürdürülmesi amacıyla ilgili piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin emir, işlem ve işleyiş esaslarında, olağanüstü durum devam ettiği sürece, seansın açılış ve kapanış saatlerini değiştirmek, işlemleri durdurmak veya kısıtlamak, günlük fiyat değişim limitlerini değiştirmek gibi geçici değişiklikler yapmaya ve bu değişiklikleri uygulamaya yetkilidir.

Piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin işletimi ve yönetimi

MADDE 38 – (1) Borsa, bünyesinde oluşturulan piyasaları, pazarları, platformları ve sistemleri ölçeklendirerek işlem gören yatırım araçlarının niteliği ve gerektirdiği alım satım şartları doğrultusunda alım satım emirlerinin güvenli ve hızlı bir şekilde iletilmesine, eşleştirilmesine, gerçekleşen işlemlerin ve oluşan fiyatların tespitine ve ilanına, emir ve işlem bilgilerinin veri tabanlarına kaydedilerek erişime ve kullanıma hazır halde saklanmasına imkân sağlayan teknik altyapıyı, donanımı ve yazılımları temin eder.

(2) Borsa, borsacılık faaliyetlerini yürütürken günlük işleyişinde karşılaşılabileceği her türlü kesintiye karşı iş sürekliliği planlarını yapar.

(3) Yönetim Kurulu bu kapsamda gereken idari, teknik ve mali düzenlemeleri yapar.

Piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin geçici olarak kapatılması

MADDE 39 – (1) Olağan dışı gelişmelerin meydana gelmesi hâlinde, Borsa bünyesinde faaliyette bulunan piyasaların, pazarların, platformların veya sistemlerin beş işlem gününe kadar geçici olarak kapatılmasına Yönetim Kurulu karar verebilir. Yönetim Kurulu bu yetkisini Genel Müdüre devredebilir. Beş işlem gününü aşan durumlarda Yönetim Kurulu karar alır ve onaylanmak üzere Kurula iletir.

(2) Borsanın piyasa, Pazar, platform veya sistem bazında kapatılma nedenlerine, kapatılma sürelerine ve yeniden açılış tarihlerinin kamuoyuna duyurulmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca belirlenir.

Borsanın çalışma zamanı

MADDE 40 – (1) Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde seans yapılacak günleri ve saatleri Yönetim Kurulu belirler. Ayrıca Yönetim Kurulu tarafından belirlenen olağan dışı durumlarda geçerli olmak üzere, seans yapılacak günler ve seans saatleri piyasa, Pazar, platform ve sistem bazında Genel Müdür tarafından belirlenebilir ve KAP'ta duyurulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM**Denetim ve Gözetim****Borsanın düzenleme, denetim ve gözetim yetkisi**

MADDE 41 – (1) Borsa, Kanunla ve diğer mevzuatla kendisine verilen yetkilere ve görevlere; Kanun kapsamında yürütülecek borsacılık faaliyetlerine; Borsa işlemlerinin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanmasına; ihlallerin önlenmesi amacıyla tedbir alınmasına yönelik düzenlemeler yapmaya, bu düzenlemelere uyulup uyulmadığını tespit etmek amacıyla denetim ve gözetim faaliyetleri icra etmeye ve sistemler kurmaya görevli ve yetkilidir.

Denetim faaliyeti

MADDE 42 – (1) Denetim faaliyeti;

a) Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem yapma yetkisi verilenler ile bunların temsilcilerinin ve Borsada faaliyet gösteren sermaye piyasası kurumlarının,

b) Yatırım araçları Borsaya kote olan veya Borsada işlem gören ihraççıların ve fon kurucularının,

c) Emir veren veya işlem yapan gerçek ya da tüzel kişilerin,

ç) Borsa düzenlemelerine tabi diğer kurumların ve kuruluşların,

borsacılık faaliyetlerine ilişkin her türlü işlerinin, işlemlerinin, hesaplarının ve sistemlerinin Borsa düzenlemelerine uygunluğunun ve/veya Borsaya gönderdikleri bilgilerin doğruluğunun tespit edilmesi amacıyla yürütülen inceleme, denetleme, değerlendirme ve raporlama işlerinden ve işlemlerinden oluşur.

(2) Kanunun Geçici 9 uncu maddesi uyarınca, Borsa dışında yapılan alım satım işlemlerinin yatırım kuruluşları tarafından Borsanın belirlediği ve Kurul tarafından onaylanan şartlara uygun olarak Borsaya tescil ettirilip ettirilmediğinin tespiti Borsanın denetim faaliyeti kapsamında yerine getirilir.

Gözetim faaliyeti

MADDE 43 – (1) Borsa işlemlerinin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve Kanuna aykırı olacak şekilde gerçekleştirilen işlemlerin tespit edilmesi amacıyla bünyesinde gerekli gözetim sistemini kurar ve her türlü önleyici tedbirleri alabilir. Borsa gözetim konusunda kendisine Kurulca verilecek diğer görevleri de yerine getirir.

Tedbirler ve yaptırımlar

MADDE 44 – (1) Borsa, denetim ve gözetim faaliyetleri kapsamında tespit edilen aykırılıklar, usulsüzlükler, hatalı ve hileli eylemler ile ilgili olarak durumun niteliğine göre gerektiği hallerde ilgilileri uyarabilir, bunlardan aykırılıkların giderilmesini isteyebilir, haklarında Borsa düzenlemelerinde belirtilen disiplin cezalarını ve diğer müeyyideleri uygulayabilir.

(2) Genel Müdür; ihlallerin, yatırım araçlarının serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde alınıp satılabilmesini, piyasalarda aynı niteliktekilere adil işlem ilkeleri geliştirilmesini, makul bir ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan, piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylemlerin ve işlemlerin önlenmesini, Borsa işlemlerinin güvenilir, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesini ve sağlıklı fiyat teşekkül etmesini teminen veya Kurulun yazılı talebine bağlı olarak piyasa, Pazar, platform, sistem, yatırım aracı, ihraççı, fon kurucusu, işlem yapma yetkisi verilenler ya da emir veren veya işlem yapan gerçek veya tüzel kişi bazında, 36 ncı maddede belirtilen brüt takas ve depo şartı dahil olmak üzere her türlü önleyici tedbiri alabilir.

(3) Başta Kanunun 106 ncı ve 107 nci maddelerinde tanımlanan bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığı suçları ve Kurulun Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği (VI-104.1)'nde belirlenen eylemler olmak üzere sermaye piyasası mevzuatına aykırılık teşkil eden eylemlerin veya Borsa kurallarının ağır ihmal ve kasıtlı ihlal edildiğinin tespiti hâlinde durum raporlanarak Kurula bildirilir.

(4) Borsaca alınacak tedbirlerin kapsamına, uygulanmasına ve duyurulmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca belirlenir. Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem yapma yetkisi verilenler ile faaliyet gösteren sermaye piyasası kurumları, tedbirlerin uygulanması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.

Bilgi ve belge verme yükümlülüğü

MADDE 45 – (1) Borsa ya da denetim ve gözetimle görevlendirilen Borsa personeli, borsacılık faaliyetleri ile ilgili olarak gerekli gördükleri hususlarda Borsa bünyesindeki piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem yapma yetkisi verilenler ile bunların temsilcilerinden ve faaliyet gösteren sermaye piyasası kurumlarından; yatırım araçları Borsada işlem gören veya Borsaya kote olan ihraççılardan ve fon kurucularından; emir veren veya işlem yapan gerçek veya tüzel kişilerden ya da Borsa düzenlemelerine tabi diğer kurumlardan ve kuruluşlardan bilgi ve belge isteyebilir, bunların tüm defterlerini, belgelerini, elektronik ortamda tutulanlar dâhil tüm kayıtlarını ve benzeri bilgi ihtiva eden vasıtalarını ve/veya bilgi sistemlerini inceleyebilir, bunlara erişimin sağlanmasını isteyebilir ve örneklerini alabilir, Borsanın kullandığı veri tabanlarına ya da uygulamalara Borsa tarafından belirlenecek şekillerde ve şartlarda bilgi girişinin ve/veya aktarımının yapılmasını isteyebilir, ilgililerin işlemlerini ve hesaplarını denetleyebilir, sözlü ve yazılı beyanlarını alabilir ve gerekli tutanakları düzenleyebilir.

(2) İlgililer, Borsanın veya denetim ve gözetimle görevlendirilen Borsa personelinin birinci fıkrada sayılan isteklerini yerine getirmekle ve düzenlenen tutanakları imzalamakla yükümlüdürler. İmzadan imtina edilmesi hâlinde bunun sebepleri tutanakta açıkça belirtilir.

(3) Bilgi ve belge istenen taraflar, Borsanın görev alanına giren hususlarda özel mevzuatında yer alan gizliliğe ve sır saklamaya ilişkin hükümlere dayanarak bilgi vermekten imtina edemezler.

İşbirliği ve bildirim yükümlülüğü

MADDE 46 – (1) Borsa, Kanunda düzenlenen suçlar ile piyasa bozucu eylemlerin önlenmesi, denetimi veya gözetimi ile Kanuna dayanılarak yapılan düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanması amacıyla, Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, diğer borsalardan ve ilişkili kurumlardan gerekli her türlü teknik desteğin sağlanmasını, yardım ve bilgi paylaşımında bulunulmasını isteyebilir.

(2) Borsa, denetim ve gözetim faaliyetleri kapsamında, yabancı borsalar ve uluslararası kuruluşlar ile karşılıklılık ilkesi çerçevesinde işbirliği ve bilgi paylaşımında bulunabilir.

(3) Borsa, denetim ve gözetim başta olmak üzere borsacılık faaliyetleri ile ilgili konularda kamu kurumlarından ve kuruluşlarından etkin işbirliği kapsamında yardım ve destek talep edebilir.

(4) Bu madde kapsamında yapılan bilgi paylaşımı, işlemler ve eylemler Kanun ve diğer mevzuatta yer alan sır saklama yükümlülüğüne ve gizlilik kurallarına aykırılık oluşturmaz.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Uyuşmazlık ve Disiplin

Uyuşmazlıkların çözümünde yetki

MADDE 47 – (1) İşlem yapma yetkisi verilenlerin kendi aralarındaki Borsa işlemlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar, taraflardan birinin, işlem yapma yetkisi verilenler ile müşterileri arasındaki aynı nitelikteki uyuşmazlıklar ise müşterinin başvurusu hâlinde Yönetim Kurulu tarafından çözümlenir. Uyuşmazlıkların çözümünde Yönetim Kuruluna Uyuşmazlık Komitesi yardımcı olur.

(2) Uyuşmazlığın çözümüne ilişkin kararın yerine getirilmesinde Borsaya herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

(3) Tarafların uyuşmazlığa ilişkin olarak yargı mercilerine başvuru hakkı saklıdır.

Uyuşmazlık başvurusu ve çözümüne ilişkin usul ve esaslar

MADDE 48 – (1) Uyuşmazlık başvurusu yazılı bir dilekçeyle ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenip Kurul tarafından onaylanan uyuşmazlık hizmet bedeli ödenerek yapılır.

(2) Başvurunun usulüne uygun olmaması ve verilen süre içerisinde usule ilişkin aykırılıkların giderilmemesi hâlinde Uyuşmazlık Komitesi tarafından başvurunun yapılmamış sayılmasına karar verilir. Bu durumda, uyuşmazlık hizmet bedeli ödenmiş ise bu bedel ilgiliye iade edilir.

(3) Uyuşmazlığa konu ilk Borsa işleminin gerçekleştiği tarihten itibaren iki yıl içinde yapılmayan başvurular Borsa tarafından incelenmez. Bu durumda, uyuşmazlık hizmet bedeli ödenmiş ise bu bedel ilgiliye iade edilir.

(4) Başvurunun şekli, dilekçede bulunması gereken unsurlar, uyuşmazlık komitesinin çalışma usul ve esasları ile uyuşmazlığın incelenmesine, çözümüne ve karara bağlanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kurulca onaylanır.

Uyuşmazlık kararına itiraz

MADDE 49 – (1) Yatırım kuruluşlarının kendi aralarındaki veya müşterileri ile olan ve Borsa işlemlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklara ilişkin Yönetim Kurulu kararında yer alan tutarın Kanunun 84 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre belirlenen meblağdan fazla olması hâlinde, kararın tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde taraflarca Borsa kanalı ile Kurula itiraz edilebilir.

(2) Kurulun uyuşmazlıkları çözümlenmeye dair kararları nihaidir.

Uyuşmazlık dosyasının işlemde kaldırılması

MADDE 50 – (1) Şikayetten vazgeçilmesi, sulh olunması veya yargıya başvurulması hâllerinde, Uyuşmazlık Komitesi tarafından uyuşmazlık dosyasının işlemde kaldırılmasına karar verilir.

(2) Tarafların sulh yoluyla anlaşması veya tahkime ya da yargı yoluna başvurulması hâlinde, işlem yapma yetkisi verilenler durumu öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde Borsaya yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(3) Başvurunun yapılmamış sayılması, şikayetten vazgeçilmesi, tahkim ya da yargı yoluna başvurulması veya tarafların sulh olmaları hâlinde aynı uyuşmazlık hakkında Borsaya yeniden başvuru yapılamaz.

(4) Ödenen uyuşmazlık hizmet bedeli, şikayetten vazgeçilmesi, tahkim ya da yargı yoluna başvurulması veya tarafların sulh olmaları hâllerinde iade edilmez ve Borsaya gelir kaydedilir. Başvuru sahibinin kısmen veya tamamen haklı bulunması halinde başvurusu hakkında verilecek karar kapsamında ödemiş olduğu hizmet bedelinin karşı tarafça kendisine ödenmesine karar verilir.

Disiplin soruşturmasında yetki

MADDE 51 – (1) 53 üncü maddede sayılan disiplin cezası gerektiren fiiller kapsamında disiplin soruşturması yapmakla Disiplin Komitesi görevli ve yetkilidir. Disiplin Komitesinin kuruluşu, görevleri, toplantı ve karar nisabı, çalışma usul ve esasları, raportörlüğü ve benzeri hususlar Yönetim Kurulu tarafından düzenlenir ve Kurul onayına sunulur. Disiplin Komitesince ulaşılan sonuçları karara bağlama yetkisi Yönetim Kurulundadır.

Disiplin cezalarının çeşitleri

MADDE 52 – (1) İşlem yapma yetkisi verilenlere ve/veya temsilcilerine verilecek disiplin cezaları şunlardır:

a) Uyarı: İlgiliye, daha dikkatli ve özenli hareket etmesi gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: İlgilinin kusurlu sayıldığı yazı ile bildirilmesidir.

c) **(Değişik:RG-18/9/2020-31248)** Para cezası: İlgiliye 10.000 TL'den 5.000.000 TL'ye kadar para cezası verilmesidir.

ç) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin geçici olarak kaldırılması: İlgilinin, Yönetim Kurulunca fiilin mahiyetine ve önemine göre belirlenecek, üç ayı aşmayan bir süre için doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Borsaya ait bir veya birden fazla piyasada, pazarda, platformda ve sistemde işlem yapma yetkisinin ve/veya temsilciliğinin kaldırılmasıdır.

d) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin iptal edilmesi: İlgilinin Borsaya ait tüm piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem yapma yetkilerinin ve/veya temsilciliğinin iptal edilmesidir.

Disiplin cezalarını gerektiren fiiller

MADDE 53 – (1) 52 nci maddede belirtilen cezaları gerektiren fiiller şunlardır:

a) Uyarı:

1) Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmesinde dikkat ve özen göstermemek.

2) Borsa dâhilinde genel ahlak, terbiye ve nezaket kurallarına aykırı davranmak.

3) Borsanın veya Borsada görev yapanların çalışma düzenini ve disiplinini bozucu şekilde davranmak.

b) Kınama:

1) Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmesinde kusurlu davranmak.

2) Borsanın veya Borsa personelinin imajını ve itibarını zedeleyici mahiyette asılsız beyanda veya yayında bulunmak.

c) Para cezası:

1) Temsilcilerinin veya diğer personelinin suiistimallerine veya yolsuzluklarına, denetim eksikliği sonucu sebebiyet vermek.

2) Yöneticilerinin ve çalışanlarının piyasa bozucu eylemlerle ilgili olarak Kanun'da ve Kurulca yapılan düzenlemelerde belirtilen fiilleri işlemelerini önleyici tedbirleri almamak.

3) Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmemesinde kasıtlı davranmak.

4) Borsa dâhilinde kişilere sövmek, hakaret etmek veya tehditte bulunmak.

5) Borsa veya Borsa personeli tarafından istenecek bilgileri, belgeleri ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları zamanında veya istenen şekilde vermemek.

6) Borsaya sarhoş veya uyuşturucu madde etkisinde gelmek, Borsada alkollü içki içmek veya uyuşturucu madde kullanmak.

7) **(Ek:RG-18/9/2020-31248)** Gazete, televizyon, internet, sosyal medya hesapları veya benzer nitelikte kitle iletişim araçlarını kullanarak sermaye piyasası araçları hakkında yalan, yanlış ve yanıltıcı yorum ve tavsiyelerde bulunmak.

8) **(Ek:RG-18/9/2020-31248)** Sosyal medya aracılığıyla veya üyelik bazlı çevrimiçi kapalı gruplar üzerinden, sermaye piyasası araçlarının fiyatları, fiyat değişimleri ile arz ve taleplerine ilişkin yalan, yanlış ve yanıltıcı izlenim uyandırmak suretiyle yatırımcıları yönlendirmeye çalışanlarla işbirliği yapmak veya bu amaçla kurulan veyahut bu amaçla faaliyet yürüten üyelik bazlı çevrimiçi kapalı gruplara üye olmak.

ç) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması:

1) 29 uncu maddenin dördüncü fıkrasına süreklilik arz edecek şekilde aykırı davranmak.

2) Borsa dâhilinde kişilere veya malvarlıklarına fiili saldırıda bulunmak.

3) Borsa personeline görevleri esnasında veya görevleri nedeniyle sövmek, hakaret etmek veya tehditte bulunmak.

4) Borsanın malına kasıtlı olarak zarar vermek.

5) Temerrüde düşerek yükümlülüğün, Yönetim Kurulunca belirlenecek bir tutarın üzerinde olacak şekilde teminattan karşılanmasına aynı piyasada, pazarda, platformda veya sistemde bir yıl içinde iki defa sebebiyet vermek.

6) Borsa veya Borsa personeli tarafından istenecek bilgileri, belgeleri ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları vermemek ya da bunları kasıtlı olarak eksik, yanlış veya yanıltıcı mahiyette vermek, incelemelere veya denetimlere müsaade etmemek ya da gerekli yardımı ve kolaylığı göstermemek.

7) Borsada; Kanun'un 106 ncı ve 107 nci maddelerinde tanımlanan suçlara yönelik fiiller ile piyasa bozucu eylemlerle ilgili olarak Kanun'da ve Kurulca yapılan düzenlemelerde belirtilen fiillere uyan nitelikte alım veya satım yapmak, emir vermek, emir iptal etmek, emir değiştirmek veya hesap hareketleri gerçekleştirmek ya da müşterilerinin bu fiilleri işlemesine bilerek kolaylık göstermek, imkan vermek ve/veya yardımcı olmak.

d) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi:

1) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya

değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmak.

2) Borsayı veya Borsa personelini zor duruma düşürmek, kendi kusurunu örtmek veya menfaat sağlamak amacıyla Borsaya ait belgeleri ve kayıtları tahrif etmek veya yok etmek.

(2) Bu maddede sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelikleri ve önemleri itibarıyla benzeyen fiillere de aynı türden disiplin cezaları verilir.

(3) **(Ek:RG-18/9/2020-31248)** Birinci fıkranın (c) bendinin yedinci ve sekizinci alt bendindeki fiilin gerçekleştirilmesi halinde verilecek para cezası tutarı 50.000 TL'den az olamaz.

Cezanın belirlenmesine ve uygulanmasına dair genel hükümler

MADDE 54 – (1) Cezayı gerektiren fiillerin nitelikleri ve önemleri göz önünde tutularak bu fiiller için gerektiğinde bir derece ağır veya hafif cezanın verilmesine karar verilebilir.

(2) 52 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen cezaları gerektiren fiillerin işlendiği yönünde, soruşturma öncesinde veya soruşturma sırasında, somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde, işlem yapma yetkisi verilenlerin ve/veya temsilcilerinin tüm yetkileri ve/veya temsilcilikleri, haklarında nihai karar verilene kadar ve derhal Yönetim Kurulu onayına sunulmak üzere Genel Müdür tarafından geçici olarak kaldırılabilir.

(3) **(Değişik:RG-18/9/2020-31248)** İlgililer hakkında 52 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerindeki cezaların verilmesi ya da 53 üncü maddede sayılan fiillerden sermaye piyasası mevzuatına da aykırılık oluşturan fiiller nedeniyle ceza verilmesi halinde, durum en kısa sürede Kurula ve ilgisine göre Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine bildirilir.

(4) 52 nci maddenin (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen cezaların uygulanma tarihini Yönetim Kurulu esas hakkındaki kararı ile birlikte belirler.

(5) Temsilcinin, temsilci iken aldığı disiplin cezası temsilcilik görevinin sona ermesi hâlinde dahi uygulanır.

(6) 52 nci maddede belirtilen disiplin cezalarının kararlaştırılmasından itibaren bir yıl içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlenmesi hâlinde ilgiliye bir derece ağır ceza verilir.

(7) 52 nci maddenin birinci fıkrasının © bendinde yer alan tutarlar Yönetim Kurulu tarafından her yıl yeniden değerlendirme katsayısı oranında arttırılabilir.

(8) Disipline ilişkin para cezasının işlem yapma yetkisi verilenler tarafından ödenmemesi halinde, herhangi bir yasal takip yoluna başvurmaya gerek kalmaksızın, söz konusu miktar, işlem yapma yetkisi verilenin Borsa nezdinde bulunan güvence bedelinden tahsil edilebilir. İşlem yapma yetkisi verilenlerin temsilcilerinin disipline ilişkin para cezasını ödememesi halinde, herhangi bir yasal takip yoluna başvurmaya gerek kalmaksızın temsilci hakkında, 53 üncü madde çerçevesinde bir üst derecede yer alan cezaya hükümlenir.

Soruşturmada ve disiplin cezasında zamanaşımı

MADDE 55 – (1) Disiplin cezasını gerektiren fiilin Borsa tarafından öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her durumda bu fiilin gerçekleştirildiği tarihten itibaren iki yıl geçtikten sonra disiplin soruşturmasına başlanamaz.

(2) Her hâlükârda disiplin cezasını gerektiren fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren üç yıl geçtikten sonra disiplin cezası verilemez.

(3) Yönetim Kurulu karar tarihinden itibaren üç yıl içerisinde uygulanamayan ceza düşer.

(4) Disiplin cezasını gerektiren fiil aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanunlarda daha uzun bir dava zamanaşımı süresi öngörülüyor ise bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki süreler yerine kanuni zamanaşımı süresi uygulanır.

Disiplin ve adli soruşturmanın birlikte yürütülmesi

MADDE 56 – (1) İlgililer hakkında yargı mercilerince soruşturma başlatılmış olması aynı sebepten ötürü disiplin soruşturması yapılmasını engellemez.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Komitelere ilişkin hususlar

MADDE 57 – (1) İlgili mevzuat ile Yönetim Kuruluna verilen görevlerin yerine getirilmesinde Yönetim Kuruluna yardımcı olmak üzere Uyuşmazlık Komitesi ve Disiplin Komitesi ile gerekli görülen

diğer komiteler oluşturulur. Oluşturulan komitelerin veya piyasaların işleyişi gereği kurulan komitelerin kuruluşları, görevleri, toplantı ve karar nisapları, çalışma usul ve esasları, raportörlüğü ve benzeri hususlar Yönetim Kurulu tarafından düzenlenir.

Faaliyetlerin yürütülmesine, çıkar çatışmalarının önlenmesine ve etik ilkelere uyulmasına ilişkin kurallar

MADDE 58 – (1) Borsanın faaliyetlerinin nasıl ve hangi ilkelere ve kurallara uygun olarak yürütüleceğine, tüm çalışanlar tarafından uyulması gereken etik kurallara ve Borsa, pay sahipleri ve/veya piyasa işleticisi arasındaki muhtemel çıkar çatışmalarının önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kurulca onaylanır.

Borsanın gelirleri

MADDE 59 – (1) Borsanın verdiği temel hizmetler kapsamında olan ve bu hizmetlerin tek sunucusu olmaktan kaynaklanan statüsüne dayalı olarak uyguladığı borsa payı dâhil ücretler ve komisyonlar ile bunların tahsil zamanları ve şekilleri Yönetim Kurulunca kararlaştırılır ve Kurulun onayına sunulur. Onaya sunulan ücretlere ve komisyonlara ilişkin Yönetim Kurulu kararı, Kurul tarafından otuz gün içerisinde olumsuz görüş bildirilmediği takdirde yürürlüğe girer.

(2) Borsanın faydalanılması zorunlu olmayan temel hizmetleri ile ilgili ücretler ile bunların tahsil zamanları ve şekilleri Yönetim Kurulunca belirlenir ve Kurulun bilgisine sunulur. Borsanın verdiği eğitim hizmetleri işlem yapma yetkisi verilenlere zorunlu tutulsa dahi bu fıkra kapsamında değerlendirilir.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası dışında kalan sair gelirleri ile bunların tahsil zamanları ve şekilleri Yönetim Kurulunca belirlenir.

Gelirlerin tahsili

MADDE 60 – (1) Usulüne uygun olarak tahakkuk eden Borsa gelirleri ilgililer tarafından belirlenen sürelerde ödenerek tasfiye edilir. Ödenmeyen borçlar varsa borçlunun teminatından veya güvence bedelinden tahsil edilir.

(2) Borsanın alacaklarının zamanında ödenmemesi hâlinde uygulanacak faiz oranı, kamu alacaklarına uygulanan faiz oranının iki katını geçmeyecek şekilde Yönetim Kurulu tarafından belirlenebilir. Yönetim Kurulu tarafından veya sözleşme ile farklı bir faiz belirlenmemişse ticari işlerde uygulanan faiz uygulanır.

Duyuru, ilan ve tebligat

MADDE 61 – (1) İşlem yapma yetkisi verilenlere ve/veya temsilcilerine yapılacak duyuruların, ilanların ve tebligatların şekline Genel Müdür karar verir.

(2) Söz konusu duyurular, ilanlar ve tebligatlar elektronik yöntemlerle, Borsa Bülteni veya basın yayın organları aracılığı ile de yapılabilir.

(3) Disiplin soruşturmasına ilişkin verilen Yönetim Kurulu kararı, iadeli taahhütlü mektupla ilgililerin Borsa tarafından bilinen en son adreslerine veya kurumsal elektronik posta adreslerine gönderilir veya elden imza karşılığı teslim suretiyle kendilerine veya Borsadaki yetkili temsilcilerine tebliğ olunur.

(4) Vekil aracılığı ile takip edilen disiplin soruşturmalarında tebligat vekile yapılır.

Borsa Bülteni

MADDE 62 – (1) Borsa, Borsa Bültenini elektronik ortamda yayımlar.

(2) Borsa Bülteninin içeriğini ve şeklini Genel Müdür belirler.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâller

MADDE 63 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda ilgili düzenlemeler çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye esas sözleşme ve Sermaye Piyasası mevzuatı kapsamında, Kurul onayını gerektirmeyen hallerle sınırlı kalmak üzere Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 64 – (1) Aşağıda yer alan yönetmelikler yürürlükten kaldırılmıştır.

a) 19/2/1996 tarihli ve 22559 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Yönetmeliği,

b) 19/2/1996 tarihli ve 22559 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Merkezleri Yönetmeliği,

c) 27/3/2004 tarihli ve 25415 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Yönetmeliği.

Yapılacak düzenlemelere ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak düzenlemeler yürürlüğe girene kadar mevcut düzenlemelerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri uygulanmaya devam olunur.

(2) Bu Yönetmeliğin yayım tarihinden önce başlatılmış olan disiplin soruşturmaları hakkında önceki mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) Bu Yönetmelik uyarınca öngörülen düzenlemeler bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde yapılır. Borsa söz konusu düzenlemeler yapılanaya kadar mevcut düzenlemeler çerçevesinde faaliyetlerini yürütür.

Yürürlük

MADDE 65 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 66 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yönetim Kurulu yürütür.

(1) Bu değişiklik ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (n) bendinden sonra gelmek üzere (o) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	19/10/2014	29150
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	28/8/2015	29459
2.	29/4/2016	29698
3.	3/4/2019	30734
4.	4/7/2019	30821
5.	15/11/2019	30949
6.	18/9/2020	31248

BİRLEŞME VE BÖLÜNME TEBLİĞİ

(II-23.2)

(28/12/2013 Tarih ve 28865 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

Tebliğ Değişikliklerine ilişkin liste:

- 1) 27/2/2015 tarihli ve 29280 sayılı Resmi Gazete’de Birleşme ve Bölünme Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (II-23.2.a) yayımlanmıştır.
- 2) 30/5/2020 tarihli ve 31140 sayılı Resmi Gazete’de Birleşme ve Bölünme Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (II-23.2.b) yayımlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca taraflardan en az birinin halka açık ortaklık olduğu birleşme ve bölünme işlemlerinde uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, halka açık ortaklıkların sermaye şirketleri, devralan şirket olmaları şartıyla şahıs şirketleri ve kooperatifler ile olan birleşme işlemlerini ve halka açık ortaklıkların taraf oldukları bölünme işlemlerini kapsar.

(2) Tebliğ hükümleri, halka açık ortaklık ile birleşme veya bölünme işlemine taraf olan şirketlere ve kooperatiflere de kıyasen uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 23 üncü maddesi ile 130 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Birleşme: Devralma veya yeni kuruluş şeklinde birleşmeyi,
- b) Birleşme amaçlı ortaklık: Önceden belirlenmiş bir süre ve yatırım stratejisi doğrultusunda, halka arz sonrası oluşacak sermayesini temsil eden payların en az yarısını halka arz etmek ve sonrasında halka açık olmayan bir ortaklık ile birleşme amacı ile kurulan, bu amacı gerçekleştirmek haricinde herhangi bir faaliyeti olmayan, ana sözleşmesinde ve/veya halka açılma nedeniyle düzenlenen izahnamede belirtilen faaliyetler için halka arzdan elde ettiği gelirin azami yüzde onunu kullanarak bakiye kısmın önceden belirlenmiş süre içerisinde hedeflenen birleşme işleminin gerçekleşmemesi halinde kurucular dışındaki ortaklara iade edilmesi amacıyla mevduat, devlet iç borçlanma senedi ve benzeri yatırım araçlarından bir veya birden fazlasına yatırım yapmak suretiyle değerlendirmeyi taahhüt eden ve bu çerçevede gerekli nakit yönetim politikasını halka açılma nedeniyle düzenlenen izahnamede kamuya açıklayan, birleşme

işleminin onaylandığı genel kurul toplantısında olumsuz oy kullanan pay sahiplerine ve sona ermesi durumunda kurucular dışındaki tüm pay sahiplerine ait paylara yönelik olarak gönüllü geri alım işlemini izahnamede belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirecek olan ve ticaret unvanında birleşme amaçlı ortaklık ibaresi bulunan ortaklığı,

c) Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sistem ve pazar yerlerini,

ç) Bölünme: Tam veya kısmi bölünmeyi,

d) **Değişim oranı**: Birleşme veya bölünmeye taraf olan şirketlerin ortaklarının, sahip oldukları bir paya karşılık olarak birleşme veya bölünme sonucunda alacakları pay miktarını gösteren oranı,

e) Devralma şeklinde birleşme: En az bir şirketin, aktif ve pasif malvarlığı unsurlarını bir bütün olarak başka bir şirkete devrederek tasfiyesiz sona ermesini ve devrolunan şirketin ortaklarına belirli bir değişim oranına göre hesaplanacak miktarda devralan şirketin paylarının verilmesini,

f) Finansal raporlar: Finansal tablolar, faaliyet raporları ve sorumluluk beyanlarından oluşan raporları,

g) Finansal tablolar: Dipnotlarıyla birlikte finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosunu,

ğ) Gayrimenkul değerlendirme şirketi: Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı haklara ve gayrimenkul projelerine ilişkin değerlendirme hizmeti verecek şirketler listesinde adı bulunan şirketleri,

h) Halka açık ortaklık: Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,

ı) İştirak modeliyle kısmi bölünme: Bölünen şirketin, bölünmeye konu malvarlığının başka bir şirkete aynı sermaye olarak konulduğu ve devrin karşılığında bölünen şirketin devralan şirket sermayesinde pay sahibi olduğu kısmi bölünmeyi,

i) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,

j) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,

k) Kısmi bölünme: İştirak veya ortaklara pay devri modeliyle bölünmeyi,

l) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

m) Menkul kıymet: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sermaye piyasası araçlarını,

n) Ortaklara pay devri modeliyle kısmi bölünme: Bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümünün mevcut veya yeni kurulacak başka bir şirkete veya şirketlere devredildiği, bölünen şirket sona ermeksizin ortaklarının devredilen malvarlığı bölümlerinin karşılığında devralan şirket veya şirketlerin ortağı olduğu kısmi bölünmeyi,

o) Şirket: Ticaret şirketlerini,

ö) Tam bölünme: Bölünen şirketin malvarlığının tümünün mevcut veya yeni kurulacak en az iki şirkete geçmesini, bölünen şirketin sona ermesini ve ortaklarının devralan şirketlerin ortağı olmasını,

p) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,

r) Yeni kuruluş şeklinde birleşme: İki veya daha fazla şirketin, aktif ve pasif malvarlığı unsurlarını bir bütün olarak yeni kurulacak olan bir şirkete sermaye olarak koyarak tasfiyesiz sona ermesini ve sona eren şirketlerin ortaklarına sahip oldukları paylara karşılık gelen belirli bir değişim oranına göre hesaplanacak olan miktarda yeni kurulan şirketin paylarının verilmesini,

s) Yönetim organı: Anonim şirketler ve kooperatiflerde yönetim kurulunu, limited şirketlerde müdürü veya müdürleri, şahıs şirketleri ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticiyi,

ş) (Ek :RG-30/5/2020-31140) Yönetim kontrolü: Halka açık ortaklığın oy haklarının yüzde ellisinden fazlasına tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunmasını, yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğunu seçme veya genel kurulda söz konusu sayıdaki üyelikler için aday gösterme hakkını veren imtiyazlı paylara sahip olunmasını

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Duyuru metninin onaylanması için Kurula başvuru ve sorumluluk

MADDE 5 – (1) Halka açık ortaklıkların taraf oldukları birleşme ve bölünme işlemlerinde içeriği Kurulca belirlenerek kamuya açıklanan duyuru metninin hazırlanması ve Kurulca onaylanması zorunludur. Duyuru metninin onaylanması; duyuru metninde, birleşme veya bölünme sözleşmesi ile bölünme planında, birleşme veya bölünme raporunda ve değişim oranlarına dayanak teşkil eden uzman kuruluş görüşünde yer alan bilgilerin doğru olduğunun Kurulca tekeffülü anlamına gelmez. Duyuru metinleri ve Kurulca kamuyu aydınlatma amacı ile düzenlenmesi öngörülen diğer belgeler için Kanunun 32 nci maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri uygulanır.

(2) Birleşme veya bölünme işlemine başlanılabilmesi için söz konusu işlemlere taraf şirketlerin yönetim organlarının karar alması gereklidir.

(3) Yönetim organı kararının alınmasını takiben birleşme işlemine ilişkin duyuru metninin onaylanması için bu Tebliğin Ek-1'inde, bölünme işlemine ilişkin duyuru metninin onaylanması için ise bu Tebliğin Ek-2'sinde yer alan belgelerle Kurula başvurulması zorunludur. Kurula yapılacak başvuruda, varsa sermaye artırımını ile esas sözleşme madde tadiline ilişkin yönetim organı kararlarının da sunulması gerekir.

Birleşme ve bölünme işlemlerinde esas alınacak finansal tablolar

MADDE 6 – (1) Birleşme veya bölünme işleminin onaylanacağı genel kurul toplantısının hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın başı ile sekizinci ayın sonu arasında yapılması durumunda, birleşme veya bölünme işlemlerinde son yıllık finansal tablolar esas alınır. Genel kurul toplantısının bu dönemin dışındaki bir tarihte yapılması durumunda ise, en az 6 aylık faaliyet dönemini kapsayacak ve finansal tablo tarihi ile genel kurul toplantı tarihi arasında altı aydan fazla süre geçmeyecek şekilde düzenlenecek ara dönem finansal tablolar esas alınır.

(2) Birleşme veya bölünme işlemlerine esas alınacak finansal tabloların, Kurulun muhasebe standartlarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanmış ve bağımsız denetim standartları çerçevesinde özel bağımsız denetimden geçirilmiş olması zorunludur. Ancak, birleşme veya bölünme işlemlerine esas alınacak finansal tabloların Kurul düzenlemeleri uyarınca bağımsız denetiminin yapılmış olması halinde, özel bağımsız denetim koşulu aranmaz. Birleşme işlemine taraf şirketlerden konsolide finansal tablo düzenlemekle yükümlü olanların

konsolide, diğerlerinin solo finansal tablolarının birleşme veya bölünme işlemlerine esas alınması zorunludur.

(3) Birleşme veya bölünme işlemine esas alınacak finansal tablolara ilişkin bağımsız denetim raporunda olumsuz görüş bildirilmesi veya görüş bildirmekten kaçınılması durumlarında, söz konusu finansal tablolar birleşme veya bölünme işlemine esas alınmaz. Birleşmeye veya bölünmeye esas alınacak finansal tablolara ilişkin bağımsız denetim raporunda olumlu görüş bildirilmesine rağmen Kurulca yapılacak inceleme sonucunda değişim oranını etkileyecek hususların tespiti veya bağımsız denetim raporunda şartlı görüş bildirilen ve değişim oranını etkileyecek hususların bulunması halinde, finansal tablolarda gerekli düzeltmelerin yapılarak bağımsız denetim raporunun yeniden hazırlanması gerekir.

(4) Birleşme veya bölünme işlemlerine esas alınacak finansal tabloların tarihi ile birleşme veya bölünme sözleşmesinin veya bölünme planının imzalandığı tarih arasında, birleşmeye ya da bölünmeye taraf şirketlerin finansal durumlarında ve devre konu malvarlıklarının değerinde değişim oranını etkileyecek önemli bir değişiklik meydana gelmesi durumunda; bağımsız denetim kuruluşu tarafından söz konusu değişikliğin birleşme veya bölünme işlemine esas finansal tablolar üzerindeki etkisini gösteren ek rapor hazırlanır. Bu kapsamda, Kurula sunulan ve güncellenmesi gereken belgeler yeniden düzenlenerek Kurula iletilir.

Uzman kuruluş görüşü

MADDE 7 – (1) Birleşme veya bölünme işlemlerine taraf olan şirketlerin veya işleme esas alınan finansal durum tablosu tarihi itibarıyla malvarlıklarının değerinin ve değişim oranlarının tespiti amacıyla bir uzman kuruluş raporu hazırlanır. Söz konusu raporda değişim oranının adil ve makul olduğu konusunda görüş verilmesi zorunludur. Uzman kuruluş görüşünün hazırlanmasında, ilgili şirketlerin nitelikleri dikkate alınarak en az üç değerlendirme yöntemi dikkate alınır.

(2) Değerleme işlemlerinde, Kurulun değerlemeye ilişkin düzenlemeleri esas alınır.

(3) Uzman kuruluş görüşünün oluşturulmasında gayrimenkullerin rayiç değerlerinin kullanılacak olması halinde, söz konusu gayrimenkullerin rayiç değerleri, gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde belirlenir. Gayrimenkullere ilişkin olarak Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından hazırlanmış bir gayrimenkul değerlendirme raporunun bulunması halinde, bu raporun uzman kuruluş görüşünün hazırlanmasında dikkate alınması zorunludur.

Kamunun aydınlatılması

MADDE 8 – (1) Birleşme ve bölünme işlemlerinde, aşağıda belirtilen hususların ilgili bilgi ve belgelerle birlikte, Kurulun özel durumlara ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, işleme taraf şirketlerden en az birinin paylarının borsada işlem görmesi halinde KAP ve ilgili şirketlerin internet sitelerinde, payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıklar için ise Kurulun ve ilgili ortaklıkların varsa internet sitelerinde kamuya açıklanması gereklidir:

- a) Birleşme veya bölünme işlemine ilişkin yönetim organı kararı alınması,
- b) Birleşme veya bölünme işlemine ilişkin olarak Kurula başvuruda bulunulması,
- c) Uzman kuruluş görüşünün imzalanması,
- ç) Birleşme veya bölünme sözleşmesi veyahut bölünme planının imzalanması,
- d) Birleşme veya bölünme raporunun hazırlanması.

(2) Aşağıda sayılan belgelerin, birleşme veya bölünme işleminin onaylanacağı genel kurul toplantı tarihinden en az 30 gün önce, işleme taraf şirketlerden en az birinin paylarının borsada işlem görmesi halinde KAP ve ilgili şirketlerin internet sitelerinde; payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıklar için ise Kurulun ve varsa ilgili ortaklıkların internet sitelerinde kamuya açıklanması gereklidir:

- a) Kurul tarafından onaylanan duyuru metni,
- b) Birleşme sözleşmesi veya bölünme sözleşmesi veya planı,
- c) Birleşme veya bölünme raporu,
- ç) Son üç yıllık finansal raporları,
- d) Uzman kuruluş raporu,
- e) Birleşme sonrası tahmini açılış bilançosu,
- f) Varsa son üç yıllık bağımsız denetim raporları,
- g) Varsa ara dönem finansal raporları,
- ğ) Varsa gayrimenkul değerlendirme raporları.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar uyarınca açıklanan bilgi ve belgelerin ilgili şirketlerin internet sitelerinde en az 5 yıl süreyle bulundurulması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birleşmeye İlişkin Esaslar

Birleşme sözleşmesi ve birleşme raporu

MADDE 9 – (1) Birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organları tarafından imzalanmış ve Ek-3'te verilen asgari unsurları içeren bir birleşme sözleşmesi hazırlanır.

(2) Birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organları tarafından 4 numaralı ekte belirtilen asgari unsurları içeren bir birleşme raporu hazırlanır. Birleşme raporu birleşmeye taraf şirketlerin yönetim organları tarafından birlikte hazırlanabilir.

Finansal durum değişiklikleri

MADDE 10 – (1) Birleşmeye katılan şirketlerin herhangi birinin finansal durumunda, birleşme sözleşmesinin imzalandığı tarih ile genel kurulda onaya sunulacağı tarih arasında önemli bir değişiklik meydana gelmiş ise; ilgili şirketin yönetim organı, bu durumu kendi genel kuruluna, birleşmeye katılan diğer şirketlerin yönetim organlarına ve Kurula yazılı olarak bildirir. Bu durumda, birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organları, birleşme sözleşmesinin değiştirilmesine veya birleşmeden vazgeçilmesine gerek olup olmadığını inceler. Yapılan inceleme sonucunda birleşmeden vazgeçilmesi veya birleşme sözleşmesinin değiştirilmesine karar verilmesi halinde, birleşme sözleşmesinin genel kurulun onayına sunulması önerisi geri çekilir. Birleşme sözleşmesinin değiştirilmesine karar verilmesi durumunda, birleşme sözleşmesi ve buna bağlı bilgi ve belgeler yeniden düzenlenerek Kurula başvuruda bulunulur. Birleşme sözleşmesinin güncellenmesine gerek bulunmadığına karar verilmesi durumunda; söz konusu karar, gerekçesi ile birlikte genel kurulda birleşme sözleşmesinin görüşüleceği gündem maddesinden önce ayrı bir gündem maddesi olarak pay sahiplerinin bilgisine sunulur.

Pay sahiplerinin korunması

MADDE 11 – (1) Devrolunan şirketin ortaklarının devrolunan şirkette sahip oldukları paylarını ve haklarını karşılayacak değerde, devralan şirketin payları ve hakları üzerinde istemde bulunma hakları vardır. Birleşme işlemine taraf şirketlerin karşılıklı iştirak halinde bulunması, devralan veya devrolunan şirketin kendi paylarını elinde bulundurması, devralan şirketin devrolunan şirkette ya da devrolunan şirketin devralan şirkette pay sahibi olması ve benzeri durumlar, bu istem hakkının hesaplanmasında dikkate alınır.

(2) Şirket paylarının değişim oranları belirlenirken, devrolunan şirketin ortaklarına tahsis olunan şirket paylarının birleşme işlemine esas alınan değerlerinin onda birini aşmaması şartıyla, TTK'nın 140 ıncı maddesi çerçevesinde bir denkleştirme ödemesi öngörülebilmektedir.

(3) Devrolunan şirkette mevcut bulunan imtiyazlı paylar karşılığında, devralan şirkette eş değerde haklar veya uzman kuruluş görüşü dikkate alınarak belirlenen bir karşılık verilir. Şu kadar ki, farklı bir imtiyaz öngörülmesi veya farklı bir imtiyaz öngörülmesi ile aynı anda karşılık ödenmesi de mümkündür. Devralan halka açık ortaklık açısından yeni imtiyaz oluşturulması veya mevcut imtiyazların kapsam ve konusunun değiştirilmesine yol açan işlemlere ilişkin Kurulun ayrılma hakkına ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

(4) Devralan şirket, devrolunan şirketin intifa senedi sahiplerine eş değerli haklar tanımak veya intifa senetlerini, uzman kuruluş görüşü dikkate alınarak belirlenen değeriyle satın almak zorundadır.

Birleşmeye ilişkin özellikli durumlar

MADDE 12 – (1) Tasfiye halindeki bir şirket malvarlığı dağıtılmaya başlanmamışsa ve devrolunan şirket olması kaydıyla birleşmeye katılabilir.

(2) Birleşmeye esas finansal tablolarına göre geçmiş yıl zararları bulunan bir şirket, sadece bu geçmiş yıl zararlarını karşılayabilecek miktarda özkaynağa sahip başka bir şirketle birleşebilir.

(3) Birleşme sözleşmesinde TTK'nın 141 inci maddesi çerçevesinde ayrılma akçesinin öngörülmesi durumunda; ayrılma akçesinin Türk Lirası cinsinden nakit, menkul kıymet veya kısmen nakit kısmen menkul kıymet olarak belirlenmesi mümkündür. Ancak pay sahibinin talebi halinde ayrılma akçesinin nakden ödenmesi zorunludur. Ayrılma akçesinin tamamen veya kısmen menkul kıymet cinsinden belirlenmesi durumunda, menkul kıymetin borsada işlem gören bir menkul kıymet olması zorunludur. Ayrılma akçesi olarak önerilen menkul kıymet için esas alınan birim fiyat veya değişim oranı ile bu fiyatın veya değişim oranının tespitinde uzman kuruluş görüşü dikkate alınır ve hesaplanan birim fiyat veya değişim oranı duyuru metninde açıklanır.

(4) Birleşme işlemine taraf olan şirketlerin sayısının iki olduğu, payları borsada işlem gören halka açık bir ortaklık ile payları borsada işlem görmeyen bir şirketin;

a) Devralma şeklinde birleşme işlemlerinde; payları borsada işlem gören halka açık ortaklığın sermayesinin %100'den fazla artması ile sonuçlanacak şekilde,

b) Yeni kuruluş şeklinde birleşme işlemlerinde ise; payları borsada işlem gören halka açık ortaklığın ortaklarına tahsis olunacak payların, yeni kurulacak ortaklığın sermayesinin yarısından azını oluşturacak şekilde,

bir birleşme işlemi yapılamaz.

(5) Birleşme işlemine taraf olan şirketlerin sayısının ikiden fazla olduğu, payları borsada işlem gören halka açık ortaklıklar ile payları borsada işlem görmeyen şirketlerin;

a) Devralma şeklinde birleşme işlemlerinde; payları borsada işlem görmeyen devrolunan her bir şirket için yapılacak sermaye artırım tutarının, payları borsada işlem gören halka açık ortaklığın birleşme öncesi sermayesini aşacak şekilde,

b) Yeni kuruluş şeklinde birleşme işlemlerinde ise; payları borsada işlem gören halka açık ortaklığın ortaklarına tahsis olunacak payların, yeni kurulacak ortaklığın sermayesinde birleşmeye taraf olan her bir şirketin önceki hissedarlarına verilecek pay miktarından az olacak şekilde,

bir birleşme işlemi yapılamaz.

(6) **(Değişik:RG-27/2/2015-29280)** Payları borsada işlem görmeyen bir şirketin devralan taraf olduğu birleşme işlemlerinde devralan ortaklıkların, sermaye ile kanuni yedek akçelerin toplamının tamamının karşılıksız kalması hariç olmak üzere, 22/6/2013 tarihli ve 28685 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pay Tebliği (VII-128.1)’nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen Kanun kapsamından çıkma şartlarını sağlamamaları gerekir. Birleşme sonucunda devralan şirketin birleşme öncesindeki payları, şirket paylarının borsada işlem görmeye başladığı tarihten sonraki 6 aylık dönemde borsada satılamaz. Söz konusu payların; devrolunan ve payları borsada işlem gören ortaklığın birleşme işleminin kamuya açıklandığı tarih itibariyle fiili dolaşımdaki pay miktarının en fazla yarısına tekabül eden miktarı şirket paylarının borsada işlem görmeye başladığı tarihten sonraki 6 ncı ve 12 nci aylar arasındaki dönemde, yine aynı miktardaki bölümü ise şirket paylarının borsada işlem görmeye başladığı tarihten sonraki 12 nci ve 24 üncü aylar arasındaki dönemde borsada satılabilir. Bu fıkra kapsamında payları borsada işlem görmeyen şirket ortaklarının her birinin borsada ne kadarlık pay satışı yapabileceğinin belirlenmesinde, birleşme işleminin görüşüldüğü genel kurul tarihi itibariyle payları borsada işlem görmeyen şirkette sahip olunan pay oranları dikkate alınır.

(7) Bu maddenin altıncı fıkrası kapsamındaki payların ilgili sürelerde borsa dışında satılması durumunda, söz konusu payların borsada satılabilmesine ilişkin altıncı fıkrada belirtilen kısıtlamalar geçerlidir.

(8) Bu maddenin dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları **(Ek ibare:RG-30/5/2020-31140)** kamu kurum ve kuruluşlarının yönetim kontrolüne sahip olduğu payları borsada işlem gören ortaklıklar ile birleşme amaçlı ortaklıklar için uygulanmaz.

Kolaylaştırılmış usulde birleşme

MADDE 13 – (1) Bir veya birden fazla sermaye şirketinin oy hakkı veren paylarının %95 veya daha fazlasına sahip bir halka açık ortaklık tarafından devralınması suretiyle birleşmede, halka açık ortaklık paylarından devrolunan şirketlerin ortaklarına pay verilmesini gerektirmeyen durumlarda veya halka açık ortaklık paylarından devrolunan şirketlerin ortaklarına pay verilmesi gereken ancak halka açık ortaklık paylarının nakit karşılığının devrolunan şirketlerin ortaklarına seçimlik hak olarak önerilmesi durumlarında, kolaylaştırılmış usulde birleşme uygulanabilir.

(2) Kolaylaştırılmış usulde birleşmede bağımsız denetim raporu, birleşme raporu ve uzman kuruluş görüşü aranmaz. Ayrıca birleşme sözleşmesinin genel kurul onayına sunulması zorunlu değildir.

(3) Kolaylaştırılmış usulde birleşme işlemlerine ilişkin olarak içeriği Kurulca belirlenen ayrı bir duyuru metni hazırlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

II. KISIM

Bölünmeye İlişkin Esaslar

Bölünme işlemleri

MADDE 14 – (1) Halka açık ortaklıkların tam bölünme veya ortaklara pay devri modeliyle kısmi bölünme işlemlerinde, mal varlığı unsurlarını devralan anonim şirketler Kanun kapsamına alınır. İştirak modeliyle kısmi bölünme işlemlerinde ise; bölünen ve payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklığın, finansal tablolarını payları borsada işlem gören halka açık ortaklıkların tabi olduğu finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlaması ve kamuya açıklaması zorunludur.

(2) Halka açık ortaklıkların bölünme işlemleri, bir üretim tesisi veya işletmenin parça parça elden çıkarılarak, ortaklığın üretim ve hizmetin ifası faaliyetinden alıkonulması sonucunu doğurmayacak şekilde yapılır.

Bölünme sözleşmesi veya planı ile bölünme raporu

MADDE 15 – (1) Tam bölünme veya kısmi bölünmede; malvarlığının mevcut şirketlere devredilmesi halinde bölünmeye katılan tüm şirketlerin yönetim organları tarafından imzalanmış ve Ek-5'te verilen asgari unsurları içeren bir bölünme sözleşmesi, malvarlığının yeni kurulacak şirkete veya şirketlere devredilmesi halinde ise bölünen ortaklığın yönetim organı tarafından imzalanmış ve Ek-6'da verilen asgari unsurları içeren bir bölünme planı hazırlanır.

(2) Bölünmeye katılan şirketlerin yönetim organları tarafından Ek-7'de belirtilen asgari unsurları içeren bir bölünme raporu hazırlanır. Bölünme raporu bölünmeye taraf şirketlerin yönetim organları tarafından birlikte hazırlanabilir.

Finansal durum değişiklikleri

MADDE 16 – (1) Bölünmeye taraf şirketlerin devre konu malvarlıklarında veya finansal durumunda, bölünme sözleşmesi veya bölünme planının imzalandığı tarih ile genel kurulda onaya sunulacağı tarih arasında önemli bir değişiklik meydana gelmiş ise; ilgili şirketin yönetim organı, bu durumu kendi genel kuruluna, bölünmeye taraf diğer şirketlerin yönetim organlarına ve Kurula yazılı olarak bildirir. Bu durumda, bölünmeye taraf şirketlerin yönetim organları, bölünme sözleşmesinin veya bölünme planının değiştirilmesine veya bölünmeden vazgeçilmesine gerek olup olmadığını inceler. Yapılan inceleme sonucunda, bölünmeden vazgeçilmesi veya bölünme sözleşmesi veya planının değiştirilmesine karar verilmesi halinde, bölünme sözleşmesi veya planının genel kurulun onayına sunulması önerisi geri çekilir. Bölünme sözleşmesi veya planının değiştirilmesine karar verilmesi durumunda, bölünme sözleşmesi veya planı ve buna bağlı bilgi ve belgeler yeniden düzenlenerek Kurula başvuruda bulunulur. Bölünme sözleşmesi veya planının güncellenmesine gerek bulunmadığına karar verilmesi durumunda, söz konusu karar gerekçesi ile birlikte genel kurulda bölünme sözleşmesi veya planının görüşüleceği gündem maddesinden önce ayrı bir gündem maddesi olarak pay sahiplerinin bilgisine sunulur.

Kolaylaştırılmış usulde bölünme

MADDE 17 – (1) İştirak modeliyle kısmi bölünme işlemlerinde; bölünen halka açık ortaklığın, işlem sonucunda devralan tarafın oy hakkı veren paylarının en az %95'ine sahip olması durumunda kolaylaştırılmış usulde bölünme uygulanabilir.

(2) Kolaylaştırılmış usulde bölünmede bağımsız denetim raporu ve uzman kuruluş görüşü aranmaz.

(3) Birinci fıkra kapsamında malvarlığının mevcut bir ortaklığa devredilmesi halinde; mevcut ortaklığın, bölünme işlemi için Kurula başvuru tarihinden önceki bir yıl içinde kurulmuş ve henüz mal ve hizmet üretiminde bulunmamış olması gerekir.

(4) Kolaylaştırılmış usulde bölünme işlemlerine ilişkin olarak içeriği Kurulca belirlenen ayrı bir duyuru metni hazırlanır.

Pay sahiplerinin korunması

MADDE 18 – (1) Bölünen şirketin ortaklarının, mevcut şirket paylarını ve haklarını karşılayacak değerde, devralan şirketin payları ve hakları üzerinde istemde bulunma hakları vardır.

(2) Tam bölünme veya ortaklara pay devri yoluyla kısmi bölünme işlemlerinde bölünen şirketin ortaklarına;

a) Bölünmeye katılan tüm şirketlerde, bölünen şirketteki mevcut payları oranında veya

b) Bölünmeye katılan bazı veya tüm şirketlerde, bölünen şirketteki mevcut paylarının oranına göre değişik oranda şirket payları

tahsis edilebilir.

(3) Bölünme işlemlerinde pay sahiplerinin korunmasında bu Tebliğin 11 inci maddesi hükümleri kıyasen uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kurula bildirim

MADDE 19 – (1) Birleşmeye veya bölünmeye olan taraf halka açık ortaklıklar; birleşme veya bölünme işlemlerine ilişkin genel kurul kararlarını, kolaylaştırılmış usulde birleşme işlemlerinde birleşmeye ilişkin yönetim organı kararlarını, sermaye artırımını ve yeni kuruluş yoluyla birleşme işlemlerinde ise yeni kurulacak şirketin kuruluşunun tescil ve ilanına ilişkin Türkiye Ticaret Sicil Gazeteleri ilgili ilanları izleyen 6 iş günü içerisinde Kurula gönderir.

Kanun kapsamına alınma ve ihraç belgesi

MADDE 20 – (1) Birleşme sözleşmesinin ya da bölünme sözleşmesi veya planının onaylandığı genel kurul toplantılarını, kolaylaştırılmış usulde birleşme işlemlerinde ise birleşmeye ilişkin Kurul onayını takip eden 6 iş günü içerisinde bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen durumlarda 8 numaralı ekteki belgelerle birlikte ihraç belgesi verilmesi amacıyla Kurula başvurulur.

(2) Kurula sunulan bilgi ve belgeler Kanunun amaç ve ilkeleri çerçevesinde incelenerek;

a) Devralma şeklinde birleşme işleminde, ihraç edilecek paylar ile devralan şirketin Kanun kapsamında bulunmaması halinde birleşme öncesi sermayesini temsil eden mevcut payları,

b) Yeni ortaklık kurulması yoluyla birleşme işleminde, birleşme neticesinde kurulacak olan yeni ortaklığın payları,

c) Halka açık ortaklıkların taraf olduğu tam bölünme işleminde, mal varlığı unsurlarını devralan ortaklık ya da ortaklıkların mevcut payları ile ihraç edilecek yeni payları,

ç) Halka açık ortaklıkların taraf olduğu ortaklara pay devri modeliyle kısmi bölünme işleminde, mal varlığı unsurlarını devralan ortaklık ya da ortaklıkların mevcut payları ile ihraç edilecek yeni payları,
için ihraç belgesi verilir.

Kurul ücreti

MADDE 21 – (1) Birleşme işlemlerinde, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde Kurulun pay ihracına ilişkin düzenlemelerinde belirtilen oranda Kurul ücreti alınır.

a) Devralma şeklinde birleşme işlemlerinde;

1) Devralan halka açık ortaklığın paylarının borsada işlem görmesi durumunda, birleşme nedeniyle artırılan sermayeyi temsilen ihraç edilecek payların nominal değerinden aşağı olmamak koşuluyla birleşme talebinin uygun görüldüğü Kurul karar tarihindeki borsa ikinci seans kapanış fiyatı üzerinden,

2) Devralan halka açık ortaklığın paylarının borsada işlem görmemesi durumunda, birleşme nedeniyle artırılan sermayeyi temsilen ihraç edilecek payların nominal değeri üzerinden,

3) Devralan şirketin halka açık ortaklık olmaması ve devrolunan halka açık ortaklığın paylarının borsada işlem görmesi durumunda, devralan şirketin mevcut sermayesinin nominal değeri ile artırılan sermayeyi temsil eden paylarının nominal değerinden aşağı olmamak üzere borsanın ilan edeceği referans fiyat dikkate alınarak hesaplanacak piyasa değeri üzerinden,

4) Devralan şirketin halka açık ortaklık olmaması ve devrolunan halka açık ortaklığın paylarının borsada işlem görmemesi durumunda, devralan şirketin devralma nedeniyle artırılan sermayeyi temsil eden payları da dahil olmak üzere tüm paylarının nominal değeri üzerinden.

b) Yeni şirket kurulması yoluyla birleşme işlemlerinde;

1) Yeni şirketin paylarının borsada işlem göreceği olması durumunda, birleşme sonrası sermayesini temsil eden paylarının nominal değerinden aşağı olmamak üzere borsanın ilan edeceği referans fiyat dikkate alınarak hesaplanacak piyasa değeri üzerinden,

2) Yeni şirketin paylarının borsada işlem göreceği olmaması durumunda, birleşme sonrası sermayesini temsil eden paylarının nominal değeri üzerinden.

(2) Bölünme işlemlerinde, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde Kurulun pay ihracına ilişkin düzenlemelerinde belirtilen oranda Kurul ücreti alınır. Mal varlığı unsurlarını devralan şirketlerden;

a) Payları borsada işlem gören halka açık ortaklıkların, devraldığı mal varlığı nedeniyle artırılan sermayelerini temsilen ihraç edilecek paylarının nominal değerinden aşağı olmamak koşuluyla bölünme talebinin uygun görüldüğü Kurul karar tarihindeki borsa ikinci seans kapanış fiyatı üzerinden,

b) Payları borsada işlem göreceği şirketlerin, mevcut sermayesinin nominal değeri ile devraldığı mal varlığı nedeniyle artırılan sermayesini temsilen ihraç edilecek paylarının nominal değerinden aşağı olmamak koşuluyla borsanın ilan edeceği referans fiyat dikkate alınarak hesaplanacak piyasa değeri üzerinden,

c) Payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların, devraldığı mal varlığı nedeniyle artırılan sermayelerini temsilen ihraç edilecek paylarının nominal değeri üzerinden,

ç) Devralma sonucunda halka açık ama payları borsada işlem görmeyen ortaklık haline gelecek şirketlerin, mevcut sermayesi ile devraldığı mal varlığı nedeniyle artırılan sermayesini temsilen ihraç edilecek paylarının nominal değeri üzerinden.

(3) Kurul ücreti, onaylı duyuru metninin tesliminden önce Kurul adına açılan hesaba yatırılır.

(4) Referans fiyat üzerinden alınacak Kurul ücretleri için, onaylı duyuru metninin tesliminden önce payların nominal değeri üzerinden ödemede bulunulur. Referans fiyatın borsa tarafından ilan edildiği tarihten itibaren 5 işgünü içerisinde, referans fiyat ile nominal değer arasındaki fark üzerinden hesaplanan ücret Kurul adına açılan hesaba ayrıca yatırılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 22 – (1) Kurulun 14/7/2003 tarihli ve 25168 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği (Seri:I, No:31) yürürlükten kaldırılmıştır. Kurulun diğer düzenlemelerinde Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliğine (Seri:I, No:31) yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Mevcut başvuruların sonuçlandırılması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte Kurulca karara bağlanmamış mevcut başvurular bu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Mevcut başvuruların sonuçlandırılması

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-27/2/2015-29280)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurulca karara bağlanmamış başvurular, bu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

EK/1

BİRLEŞME İŞLEMİNE İLİŞKİN BAŞVURULARDA GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

- 1- Birleşme işlemine ilişkin yönetim organı kararları,
- 2- Birleşme işlemine taraf şirketlerin esas sözleşmeleri,
- 3- Sermaye artırımı veya esas sözleşme madde tadiline ilişkin yönetim organı kararları,
- 4- Duyuru metni,
- 5- Varsa ihraç belgesi,
- 6- Birleşme sözleşmesi,
- 7- Birleşmenin hukuki ve ekonomik gerekçelerini ortaya koyan birleşme raporu,
- 8- Uzman kuruluş görüşü,
- 9- Birleşme işlemine taraf şirketlerin birleşme işlemine esas finansal tabloları ve bağımsız denetim raporları,
- 10- Birleşme işlemine taraf şirketlerin sermayelerinin ödendiğini gösteren mali müşavirlik raporları,
- 11- Özkaynakların rayiç değerle değerlendirilmesi halinde, hazırlanan değerlendirme raporları,
- 12- Birleşme sözleşmesinde TTK'nın 141 inci maddesi uyarınca ayrılma akçesinin öngörülmesi halinde, ayrılma akçesinin değerinin tespitine ilişkin bilgi,
- 13- TTK'nın 140 ncı maddesi uyarınca ödenmesi planlanan denkleştirme ödemesinin tespitine ilişkin bilgi,
- 14- Mevcut imtiyazlı paylar veya intifa senetleri karşılığında eşdeğer haklar veya uygun bir karşılığın verilmesi halinde, söz konusu haklar veya karşılıkların tespitine ilişkin uzman görüşünü de içerecek şekilde bilgi,
- 15- Yeni kuruluş şeklinde birleşme işleminde yeni kurulacak şirketin esas sözleşme taslağı,
- 16- Devralma şeklinde birleşme işleminde devrolunan şirketin ortaklarına verilecek payların değerine veya bu payların değerine karşılık gelen nakde ilişkin bilgi,
- 17- Varsa Rekabet Kurumu'ndan alınan izin yazısı, işlemin Rekabet Kurumu'na başvurularak izin alınması gereken birleşme işlemi olmaması halinde, söz konusu duruma ilişkin şirket beyanı,
- 18- Birleşmeye taraf şirketlerin tabi oldukları özel mevzuat hükümleri uyarınca diğer resmi kurumlardan alınacak onay yazıları,
- 19- Kurulca istenecek diğer bilgi ve belgeler.

EK/2

BÖLÜNME İŞLEMİNE İLİŞKİN BAŞVURULARDA GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

- 1- Bölünme işlemine ilişkin yönetim organı kararları,
- 2- Bölünme işlemine taraf şirketlerin esas sözleşmeleri,
- 3- Sermaye artırımı veya esas sözleşme madde tadiline ilişkin yönetim organı kararları,
- 4- Duyuru metni,
- 5- Varsa ihraç belgesi,
- 6- Bölünme sözleşmesi veya bölünme planı,
- 7- Bölünmenin hukuki ve ekonomik gerekçelerini ortaya koyan bölünme raporu,
- 8- Uzman kuruluş görüşü,
- 9- Bölünme işlemine taraf şirketlerin bölünme işlemine esas finansal tabloları ve bağımsız denetim raporları,
- 10- Bölünme işlemine taraf şirketlerin sermayelerinin ödendiğini gösteren mali müşavirlik raporları,
- 11- Özkaynakların rayiç değerle değerlendirilmesi halinde, hazırlanan değerlendirme raporları,
- 12- Tam bölünme veya ortaklara pay devri modeliyle kısmi bölünme işlemlerinde, halka açık ortaklıkların malvarlığı unsurlarını devralan şirketin, Kurul düzenlemelerine uyum amacıyla hazırlanan esas sözleşme taslağı ile söz konusu taslağı ilişkin yönetim organı kararları,
- 13- Varsa TTK uyarınca ödenmesi planlanan denkleştirme ödemesinin tespitine ilişkin bilgi,
- 14- Mevcut imtiyazlı paylar veya intifa senetleri karşılığında eşdeğer haklar veya uygun bir karşılığın verilmesi halinde, söz konusu haklar veya karşılıkların tespitine ilişkin uzman görüşünü de içerecek şekilde bilgi,
- 15- Varsa Rekabet Kurumu'ndan alınan izin yazısı, işlemin Rekabet Kurumu'na başvurularak izin alınması gereken birleşme işlemi olmaması halinde, söz konusu duruma ilişkin şirket beyanı,
- 16- Özel mevzuat hükümleri uyarınca diğer resmi kurumlardan alınacak onay yazıları,
- 17- Kurulca istenecek diğer bilgi ve belgeler.

EK/3

BİRLEŞME SÖZLEŞMESİNDE BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

1- Birleşme işlemine taraf şirketlerin ortaklık yapıları ve yönetim organı üyeleri ile şirketleri tanıtıcı genel bilgiler,

2- Birleşme işlemine esas alınan yönetim organları kararlarının tarih ve sayısı,

3- Birleşme işleminin hangi tarihli finansal tablolar üzerinden gerçekleştirileceği,

4- Birleşme işlemine esas teşkil eden uzman kuruluş görüşü,

5- Birleşme işlemine ilişkin olarak hazırlanan duyuru metnine Kurul'dan alınan onayın tarih ve sayısı,

6- Varsa TTK uyarınca öngörülen ayrılma akçesine ilişkin bilgi,

7- Varsa TTK uyarınca öngörülen denkleştirme ödemesine ilişkin bilgi,

8- Devralma şeklinde birleşme işleminde;

Devralan şirketin artırılacak sermaye tutarı, değiştirme oranı ve devrolunan şirketin pay sahiplerine verilecek payların nevi ve nominal değeri,

Devralan şirketin birleşme işlemine taraf şirketlerin tahakkuk etmiş ve birleşme tarihine kadar tahakkuk edecek vergi borçlarını ödeyeceğini ve diğer yükümlülüklerini yerine getireceğini bir taahhütname ile vergi dairesine yasal süresi içerisinde bildireceğini belirten hüküm,

Devrolunan şirketin üçüncü şahıslara olan borçlarının vadelerinde devralan şirket tarafından tam ve eksiksiz olarak ödeneceğini belirten hüküm,

Devrolunan şirketin vadesi geldiği halde alacaklıların müracaat etmemesi nedeniyle ödenmemiş olan borçları ile vadesi gelmemiş ve/veya ihtilafli bulunan borçlarına ilişkin olarak TTK'nın 541 nci maddesi çerçevesinde hareket edileceğini belirten hüküm,

Devrolunan şirketin hangi tarih itibarıyla infisah edeceğini belirten hüküm,

9- Yeni kuruluş şeklinde birleşme işleminde;

Yeni kurulacak olan şirketin sermaye tutarı, değiştirme oranı ve infisah eden şirketin pay sahiplerine verilecek payların nevi ve nominal değeri,

Yeni kurulacak şirketin birleşme işlemine taraf şirketlerin tahakkuk etmiş ve birleşme tarihine kadar tahakkuk edecek vergi borçlarını ödeyeceğini ve diğer yükümlülüklerini yerine getireceğini bir taahhütname ile vergi dairesine yasal süresi içerisinde bildireceğini belirten hüküm,

İnfisah edecek şirketin üçüncü şahıslara olan borçlarının vadelerinde yeni kurulacak şirket tarafından tam ve eksiksiz olarak ödeneceğini belirten hüküm,

İnfisah edecek şirketin vadesi geldiği halde alacaklıların müracaat etmemesi nedeniyle ödenmemiş olan borçları ile vadesi gelmemiş ve/veya ihtilafli bulunan borçlarına ilişkin olarak TTK'nın 541 nci maddesi çerçevesinde hareket edileceğini belirten hüküm,

İnfisah edecek şirketin hangi tarih itibarıyla infisah edeceğini belirten hüküm,

10- Mevcut imtiyazlı paylar veya intifa senetleri karşılığında verilecek eşdeğer haklar veya uygun bir karşılığı belirten hüküm,

11- Birleşme işleminin taraflara yüklediği borç ve yükümlülükler ile söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda tarafların katlanacağı sonuçları belirten hüküm,

12- Birleşmeye taraf şirketlerin yönetim organları tarafından genel kurulların toplantıya çağrılacağı azami süre, bu süre içerisinde genel kurul toplantısının gerçekleştirilememesi halinde birleşme sözleşmesinin geçersiz sayılacağını belirten hüküm,

13- Birleşmeye taraf şirketlerin tabi oldukları özel mevzuat hükümleri uyarınca diğer resmi kurumlardan alınacak onay yazılarının tarih ve sayısı,

14- Varsa birleşmeye taraf şirketlerin yönetim organları ile birleşmeye ilişkin uzman kuruluş görüşünü hazırlayanlara sağlanan özel menfaatler.

EK/4

BİRLEŞME RAPORUNDA BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

- 1- Birleşme işlemine taraf şirketleri tanıtıcı genel bilgiler,
- 2- Birleşme işlemine taraf şirketlerin esas faaliyet konuları ile söz konusu faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgiler,
- 3- Birleşme işleminin amacı, hukuki ve ekonomik gerekçeleri ve muhtemel sonuçları,
- 4- Birleşme oranı ve payların değerlemesine ilişkin özellikler,
- 5- Birleşmenin, birleşme işlemine katılan şirketlerin çalışanları ve alacaklıları üzerindeki etkileri,
- 6- Birleşme işlemi ile ulaşılmak istenen hedeflerin gerçekleştirilmesini önleme ihtimali bulunan muhtemel riskler.

EK/5

BÖLÜNME SÖZLEŞMESİNDE BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

- 1- Bölünme işlemine taraf şirketlerin ortaklık yapıları ve yönetim organı üyeleri ile şirketleri tanıtıcı genel bilgiler,
- 2- Bölünme işlemine esas alınan yönetim organları kararlarının tarih ve sayısı,
- 3- Bölünme işleminin hangi tarihli finansal tablolar üzerinden gerçekleştirileceği,
- 4- Bölünme işleminin hangi tarihten itibaren geçerli olacağını belirten hüküm,
- 5- Bölünme işlemine esas teşkil eden uzman kuruluş görüşü,
- 6- Bölünme işlemine ilişkin olarak hazırlanan duyuru metnine Kurul'dan alınan onayın tarih ve sayısı,
- 7- Varsa TTK uyarınca öngörülen denkleştirme ödemesine ilişkin bilgi,
- 8- Tam bölünme veya ortaklara pay devri modeliyle kısmi bölünme işlemlerinde;
Halka açık ortaklıkların mal varlığı unsurlarını devralan anonim şirketlerin Kanun kapsamına gireceğini belirten hüküm,
Bölünen şirketin ortaklarına, bölünmeye katılan şirketlerde mevcut payları oranında veya değişik oranda tahsis edilecek şirket paylarını belirten hüküm,
- 9- İştirak modeliyle kısmi bölünme işlemlerinde;
Bölünen şirketin, bölünmeye konu malvarlığının devri karşılığında devralan şirket sermayesinde sahip olacağı payı belirten hüküm,
Bölünen ve payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklığın, finansal tablolarını payları borsada işlem gören halka açık ortaklıkların tabi olduğu finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlaması ve kamuya açıklamasının zorunlu olacağını belirten hüküm,
- 10- Mevcut imtiyazlı paylar veya intifa senetleri karşılığında verilecek eşdeğer haklar veya uygun bir karşılığı belirten hüküm
- 11- Bölünme işleminin taraflara yüklediği borç ve yükümlülükler ile söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda tarafların katlanacağı sonuçları belirten hüküm,
- 12- Bölünmeye taraf şirketlerin yönetim organları tarafından genel kurulların toplantıya çağrılacağı azami süre, bu süre içerisinde genel kurul toplantısının gerçekleştirilememesi halinde bölünme sözleşmesinin geçersiz sayılacağını belirten hüküm,
- 13- Bölünmeye taraf şirketlerin tabi oldukları özel mevzuat hükümleri uyarınca diğer resmi kurumlardan alınacak onay yazılarının tarih ve sayısı,

14- Varsa bölünmeye taraf şirketlerin yönetim ile bölünmeye ilişkin uzman kuruluş görüşünü hazırlayanlara sağlanan özel menfaatler.

EK/6

BÖLÜNME PLANINDA BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

- 1-Bölünme işlemine taraf şirketlerin ortaklık yapıları ve yönetim organı üyeleri ile şirketleri tanıtıcı genel bilgiler,
- 2- Bölünme işlemine esas alınan yönetim organları kararlarının tarih ve sayısı,
- 3- Bölünme işleminin hangi tarihli finansal tablolar üzerinden gerçekleştirileceği,
- 4- Bölünme işleminin hangi tarihten itibaren geçerli olacağını belirten hüküm,
- 5- Bölünme işlemine esas teşkil eden uzman kuruluş görüşü,
- 6- Bölünme işlemine ilişkin olarak hazırlanan duyuru metnine Kurul'dan alınan onayın tarih ve sayısı,
- 7- Varsa TTK uyarınca öngörülen denkleştirme ödemesine ilişkin bilgi,
- 8- Mevcut imtiyazlı paylar veya intifa senetleri karşılığında verilecek eşdeğer haklar veya uygun bir karşılığı belirten hüküm,
- 9- Bölünme işleminin taraflara yüklediği borç ve yükümlülükler ile söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda tarafların katlanacağı sonuçları belirten hüküm,
- 10- Bölünmeye taraf şirketlerin yönetim organları tarafından genel kurulların toplantıya çağrılacağı azami süre, bu süre içerisinde genel kurul toplantısının gerçekleştirilememesi halinde bölünme sözleşmesinin geçersiz sayılacağını belirten hüküm,
- 11- Bölünmeye taraf şirketlerin tabi oldukları özel mevzuat hükümleri uyarınca diğer resmi kurumlardan alınacak onay yazılarının tarih ve sayısı,
- 12- Varsa bölünmeye taraf şirketlerin yönetim organları ile bölünmeye ilişkin uzman kuruluş görüşünü hazırlayanlara sağlanan özel menfaatler.

EK/7

BÖLÜNME RAPORUNDA BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

- 1- Bölünme işlemine taraf şirketleri tanıtıcı genel bilgiler,
- 2- Bölünme işlemine taraf şirketlerin esas faaliyet konuları ile söz konusu faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgiler,
- 3- Bölünme işleminin amacı, hukuki ve ekonomik gerekçeleri ve muhtemel sonuçları,
- 4- Bölünme oranı ve payların değerlemesine ilişkin özellikler,
- 5- Bölünmenin, bölünme işlemine katılan şirketlerin çalışanları ve alacaklıları üzerindeki etkileri,
- 6- Bölünme işlemi ile ulaşılmak istenen hedeflerin gerçekleştirilmesini önleme ihtimali bulunan muhtemel riskler.

EK/8

İHRAÇ BELGESİ BAŞVURULARI İÇİN GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

1-Birleşme veya bölünme işlemine taraf şirketlerin birleşme veya bölünme işleminin onaylandığı genel kurul toplantı tutanakları ile hazırlanmış cetvellerinin birer örneği,

2- Genel kurulların onayından geçen birleşme veya bölünme sözleşmesinin noter onaylı bir örneği,

3- Kolaylaştırılmış usulde birleşme veya bölünme işlemlerinde, birleşme veya bölünme işlemine ilişkin yönetim organı kararının tescil yazısı ile söz konusu tescilin ilan edildiği ticaret sicil gazetesi,

4-Kayıtlı sermaye sistemindeki ortaklıklarla sınırlı olmak üzere, sermaye artırımının usulüne uygun olarak tamamlandığını gösteren mali müşavir raporu,

5-Kayıtlı sermaye sistemine tabi ortaklıklarda sermaye artırım kararının genel kurul tarafından alınmaması halinde, sermaye artırım işlemlerinin tamamlandığına ilişkin yönetim kurulu kararı ve Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca tescil ve ilan ettirilecek çıkarılmış sermayeyi gösteren esas sözleşmenin sermayeye ilişkin maddesinin yeni şekli,

6-Kurulca istenecek diğer bilgi ve belgeler.

BORÇLANMA ARAÇLARI TEBLİĞİ (VII-128.8)⁽¹⁾

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1–(1) Bu Tebliğin amacı, borçlanma araçlarının ihracında uyulması gereken esaslar ile ihraç edilecek borçlanma araçlarının niteliklerini düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2–(1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 31 inci maddesi ve 128 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 130 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3– (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan bankaları,
- b) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Finansman bonusu: İhraççıların bu Tebliğ hükümlerine göre borçlu sıfatıyla düzenleyip sattığı ve nominal değerinin vade tarihinde veya vade tarihine kadar taksitler halinde yatırımcıya geri ödenmesi taahhüdünü içeren, vadesi 30 günden az 364 günden fazla olmayan borçlanma aracı,
- c) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Borçlanma araçları: İhraççıların bu Tebliğ hükümlerine göre borçlu sıfatıyla düzenleyerek ihraç ettikleri tahvilleri, paya dönüştürülebilir tahvilleri, değiştirilebilir tahvilleri, finansman bonolarını, kıymetli maden bonolarını ve bu Tebliğin 34 üncü maddesi çerçevesinde niteliği itibarı ile borçlanma aracı olduğu Kurulca kabul edilecek sermaye piyasası araçlarını,
- ç) Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan borsayı,
- d) Değiştirilebilir tahvil (DET): İhraççı tarafından çıkarılan ve payları borsalarda işlem gören diğer ortaklıklara ait paylarla değiştirme hakkı veren borçlanma aracı,
- e) Derecelendirme kuruluşu: Türkiye'de kurulan ve Kurulum sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere Kurulca yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları ile Türkiye'de derecelendirme faaliyetlerinde bulunması Kurulca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşlarını,
- f) İhraç: Borçlanma araçlarının ihraççı tarafından çıkarılıp, halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin satışı,
- g) İhraççı: Borçlanma araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Kurula başvuruda bulunan veya borçlanma araçları halka arz edilen tüzel kişileri,
- ğ) Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP): Mevzuat uyarınca kamuya açıklanması gerekli olan bilgilerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve kamuya duyurulduğu elektronik sistemi,
- h) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- ı) Kıymetli maden bonoları: Kıymetli madenin işlem gördüğü borsalara üye olan kıymetli maden aracı kurumlarının belli miktarda kıymetli maden cinsinden ihraç ettikleri ve nominal değerinin vade tarihinde yatırımcıya geri ödenmesi taahhüdünü içeren, vadesi 30 günden az 364 günden fazla olmayan borçlanma aracı,
- i) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- j) MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
- k) Ortaklık: Anonim ortaklığı,
- l) Paya dönüştürülebilir tahvil (PDT): İhraççı ortaklığın sermaye artırımını suretiyle çıkaracağı paylara veya izahnamede veya ihraç belgesinde belirtilen esaslar çerçevesinde temin edilen ihraççı paylarına dönüştürme hakkı veren borçlanma aracı,
- m) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Tahvil: İhraççıların bu Tebliğ hükümlerine göre borçlu sıfatıyla düzenleyip sattığı ve nominal değerinin vade tarihinde veya vade tarihine kadar taksitler halinde yatırımcıya geri ödenmesi taahhüdünü içeren, vadesi 365 gün veya daha uzun olan borçlanma aracı,
- n) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,
- o) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,
- ö) TTSG: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
- p) Yetkili kuruluş: Kurulca Kanunun 37 nci maddesi uyarınca bu Tebliğde sayılan yatırım hizmetleri ve faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere yetkilendirilmiş yatırım kuruluşlarını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Borçlanma aracı ihracı

MADDE 4–(1) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Borçlanma araçları yurt içinde halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin ya da yurt dışında satılmak üzere ihraç edilebilir. Yurt içinde halka arz edilmeksizin yapılacak satışlar, nitelikli yatırımcıya satış ve birim nominal değeri asgari 100.000 TL olmak kaydıyla tahsisli satış olmak üzere iki şekilde yapılabilir.

(2) İhraç edilecek borçlanma araçları, Tebliğin 9 uncu maddesi çerçevesinde hesaplanacak olan ihraç limiti dahilinde kalmak kaydıyla Kurulca uygun görülecek ihraç tavanı içinde farklı koşullar üzerinden tipler halinde satılabilir. Yurt içinde ve yurt dışında yapılacak ihraçlar için Kuruldan farklı ihraç tavanları alınması zorunludur. Bu hükmün uygulanmasında;

a) Yurt içinde yapılacak ihraçlarda ihraç tavanı Türk Lirası üzerinden tespit olunur.

b) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Yurt dışında yapılacak ihraçlarda ihraç tavanı Türk Lirası veya döviz cinsinden tespit olunur. İhraç tavanı kapsamında yapılacak satışların ihraç tavanının verildiği para biriminden farklı bir para birimi üzerinden gerçekleştirilmesi mümkündür. Bu kapsamda gerçekleştirilecek ihraçlar için satış tutarının ilgili tavan dahilinde kalıp kalmadığının tespiti sırasında ilgili satış tutarı ve aynı ihraç tavanı dahilinde gerçekleştirilmiş önceki satış tutarları, ihraç tavanının verildiği para birimine çevrilir. Bu hesaplamada, tüm ihraçlar için, 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında ilgili tertibin satışı amacıyla yapılacak başvurudan bir önceki iş gününde geçerli olan gösterge niteliğindeki TCMB döviz satış kuru, ilgili capraz kur veya TCMB tarafından alım satıma konu olmayan dövizlere ilişkin bilgi amaçlı kur tablosunda belirtilen döviz kurları esas alınır.

c) **(Ek:RG-18/2/2017-29983)** Döviz cinsinden talep edilen ihraç tavanının 9 uncu madde çerçevesinde hesaplanan ihraç limiti dahilinde olup olmadığının tespitinde, ihraç tavanının onaylanması amacıyla Kurula yapılan başvuru tarihinden bir önceki iş gününde geçerli olan gösterge niteliğindeki TCMB döviz satış kuru veya TCMB tarafından alım satıma konu olmayan dövizlere ilişkin bilgi amaçlı kur tablosunda belirtilen döviz kurları esas alınır.

(3) İhraççı tarafından halka arz edilerek yapılan satış kapsamında satışından vazgeçilen veya tamamı ya da bir kısmı satılmayan borçlanma araçları Kurulca onay verilen ilgili ihraç tavanı dahilinde satışa sunulabilir. Satışından vazgeçilen veya satılmayan bu borçlanma araçlarının;

a) Aynı ihraç koşullarıyla satışa sunulmak istenmesi durumunda ihraç öncesinde KAP'ta özel durum açıklaması yapılması gerekir. Bu durumda, Kanunun 8 inci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, daha önce Kurul tarafından onaylanan izahnamede değişiklik yapılması gerekmez.

b) Faiz, vade veya tür gibi ihraç koşulları değiştirilerek satışa sunulmak istenmesi durumunda, ihraç öncesinde izahnamenin onaylanması amacıyla

Kurula başvurulması gerekir.

(4) İzahnamede belirtilmesi ve satışa sunulan toplam tutarın yüzde ellisini aşmaması kaydıyla ihraç tavanı dahilinde ek satış yapılabilir. Ancak, izahnamede ihraç edilecek borçlanma araçlarının ek satış dahil toplam tutarının belirtilmesi zorunludur.

(5) Aynı tertip içinde satışa sunulan farklı tür, faiz oranı ve/veya vadelerdeki borçlanma araçları arasında gelen talebe göre aktarma yapılabilir.

(6) Halka arz edilecek borçlanma araçlarının borsada işlem görmesi ve ihraççıların Kurula yapılacak onay başvurusunun yanı sıra bu amaçla borsaya başvurmaları zorunludur.

(7) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** Kurul, borçlanma araçlarına ilişkin ödeme yükümlülüklerinin bir banka veya üçüncü bir tüzel kişi tarafından garanti altına alınmasını veya satışın yapılacağı kişilerin niteliklerine ve/veya satış koşullarına sınırlama getirilmesini talep edebilir veyahut ihraç belgesinin geçerlilik süresini kısaltabilir.

(8) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** Kurulca onaylanmış bir ihraç tavanı geçerli iken ihraççı yeni bir ihraç tavan onayı talebiyle Kurula başvurabilir. Bu durumda ihraççının talep etmesi halinde, önceki ihraç tavanı içerisinde henüz satış gerçekleştirilmemiş olan kısmın tamamı veya bir kısmı, Kurulca uygun görülmesi üzerine iptal edilebilir.

(9) Borçlanma aracı ihracında kullanılacak izahnamenin birden fazla belgeden oluşacak şekilde hazırlanması zorunludur. Kurulun izahname hazırlanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde birden fazla belge şeklinde düzenlenerek Kurula sunulacak izahnameye ilişkin olarak bu Tebliğde yer alan atıflarda, izahnamenin birden fazla belge şeklinde düzenlendiği hususu dikkate alınarak ilgili belge kapsamında işlem yapılır.

(10) Bankalar hariç olmak üzere, sermayelerinin yüzde doksan beşi veya daha fazlası doğrudan Hazine Müsteşarlığı'na ait olan halka açık olmayan ortaklıkların borçlanma aracı ihracı talebiyle Kurula yapacakları başvurularda, ihraççının talebi halinde bu Tebliğde öngörülen yükümlülüklerden kısmen ya da tamamen muafiyet verilebilir.

(11) **(Ek:RG-18/2017-29983)** (2) Yurt içinde halka arz edilmeksizin ihraç edilecek borçlanma araçlarının borsada işlem görmesinin planlanması durumunda, ihraççının bağımsız denetimden/incelemeden geçmiş en son tarihli finansal tabloları ve başvuru formu da ihraç belgesi ile birlikte KAP'ta ilan edilir. Söz konusu finansal tabloların halihazırda KAP'ta ilan edilmiş olması durumunda finansal tabloların tekrar ilan edilmesine gerek bulunmaz.

(12) Yatırım ortaklıkları ve portföy yönetim şirketlerine ilişkin özel hükümler saklıdır.

Yetkili organ kararı

MADDE 5- (Değişik:RG-18/2017-29983)

(1) Borçlanma aracı ihracı için genel kurul tarafından ya da genel kurul kararıyla veya esas sözleşmeyle yetkilendirilmiş yönetim kurulu tarafından karar alınabilir.

(2) Yetkili organın genel kurul olması durumunda, esas sözleşmede açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmemişse, halka açık ortaklıklar toplantı ve karar nisapları bakımından TTK'nın 418 inci maddesi hükümlerine, halka açık olmayan ortaklıklar ise TTK'nın 421 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrası hükümlerine tabidir.

(3) Kanununun 31 inci maddesine göre borçlanma aracı ihraç yetkisi, tüm ihraççılar bakımından esas sözleşme ile yönetim kuruluna devredilebilir. Bu durumda ilgili esas sözleşme maddesinde, yönetim kurulunun borçlanma aracı ihraç yetkisine sahip olduğu hususuna açıkça yer verilir.

(4) TTK'nın 505 inci maddesi çerçevesinde genel kurul borçlanma aracı ihraç etme yetkisini en çok on beş ay için yönetim kuruluna bırakabilir. Konuya ilişkin alınacak genel kurul kararında ihraç yetkisinin yönetim kuruluna devredildiği açıkça belirtilir.

(5) Kurulca başvuruların değerlendirilmesi sırasında, yetkili organ kararlarında asgari olarak ihraç edilmesi planlanan borçlanma araçlarının azami tutarı ile satışın yurt içinde halka arz edilerek ve/veya halka arz edilmeksizin veya yurt dışında yapılacağı hususuna yer verilir. Borçlanma araçlarının PDT, DET veya 34 üncü madde kapsamında olması durumunda, ihraç edilmesi planlanan borçlanma aracının türünün de yetkili organ kararında açıkça belirtilmesi gerekir. Yetkili organ kararında sadece borçlanma aracı ifadesine yer verilmesi durumunda, Kurulca yapılan başvurunun yalnızca tahvil ve finansman bonusu ihracı için olduğu kabul edilir.

(6) Yetkili organ tarafından ihracın gerçekleştirilmesi ve ihraca ilişkin yetkili organ kararında belirlenenler dışındaki koşulların belirlenmesi amacıyla ihraççının başka bir organı, birimi veya kişiler yetkilendirilebilir. Bu fıkra kapsamındaki yetki devirleri, yetkili organın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Kurulca başvuru ve gerekli belgeler

MADDE 6- (1) (Değişik:RG-18/2017-29983) Yurt içinde halka arz edilecek borçlanma araçları için Ek/1'de yer alan belgelerle, halka arz edilmeksizin veya yurt dışında ihraç edilecek borçlanma araçları için ise Ek/2'de yer alan belgelerle birlikte Kurula başvurulur.

(2) Yetkili organ kararının alındığı tarihten itibaren en geç bir yıl içinde Kurula başvuruda bulunulması zorunludur.

(3) İzahnamenin geçerlilik süresi boyunca yapılacak halka arzlarda, her bir tertibin satışı için planlanan satış tarihinden en az beş iş günü önce Ek/3'te yer alan belgelerle birlikte onay almak amacıyla Kurula başvurulur.

(4) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** Borçlanma araçlarının yurt içinde halka arz edilmeksizin ihracında, Kurulca onaylanmış ihraç belgesinin ihraççıya verilmesini takiben ihraççılar, Kurul nezdinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Kurulca verilen ihraç tavanı dahilinde her tertibin satışından önce MKK'ya başvurarak satış işlemini gerçekleştirirler. Yurt dışında yapılacak ihraçlarda ise Kurulca onaylanmış ihraç belgesinin ihraççıya verilmesini takiben ihraççılar, her tertibin satışından önce Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde güvenli elektronik imza kullanılarak Kurula başvurulmasını takiben satış işlemini gerçekleştirirler.

Kredi derecelendirmesi

MADDE 7-(1) İhraç edilecek borçlanma araçlarına ilişkin olarak kredi derecelendirmesi yapılması durumunda, ihraç edilecek borçlanma aracının kredi derecelendirmesini yapan derecelendirme kuruluşunun, derecelendirme notuna esas teşkil eden bilgileri vade boyunca yılda en az bir sefer olmak üzere ve Kurulun sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde notun güncellenmesini gerektiren durumlarda düzenli olarak gözden geçirmesi zorunludur.

Borçlanma araçlarının kayden ihracı ve MKK'ya bildirim zorunluluğu

MADDE 8-(1) Yurt içinde ihraç edilecek borçlanma araçlarının MKK nezdinde elektronik ortamda kayden ihracı ve bunlara ilişkin hakların hak sahipleri bazında izlenmesi zorunludur.

(2) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** Yurt dışında ihraç edilecek borçlanma araçlarına ilişkin olarak borçlanma aracının ihraç tutarı, ihraç tarihi, ISIN kodu, vade başlangıç tarihi, vadesi, faiz oranı, saklamacı kuruluş, ihracın gerçekleştirildiği döviz cinsi ve ülkeye ilişkin bilgiler ihracın gerçekleştirilmesini takip eden üç iş günü içinde MKK'ya iletilir. MKK'ya iletilen bu bilgilerde erken itfa dahil değişiklik olması halinde, değişikliğin yapıldığı tarihi takip eden üç iş günü içinde MKK'ya bilgi verilir.

(3) **(Mülga:RG-18/2017-29983)**

(4) **(Mülga:RG-18/2017-29983)**

İhraç limiti

MADDE 9- (1) (Ek:RG-18/2017-29983) (3) Borçlanma araçlarına ilişkin ihraç limiti, izahname veya ihraç belgesinin onaylanması amacıyla Kurula yapılan başvuru tarihi esas alınarak hesaplanır. Ancak, Kurulca inceleme sonuçlandırılınca kadar geçen sürede ihraççıya verilmiş olan diğer ihraç tavanları ile itfa edilmiş olan tutarlar, bu maddenin dördüncü fıkrasının (ç) bendi kapsamında yapılacak hesaplamada dikkate alınır.

(2) (Değişik:RG-18/2/2017-29983) Borçlanma araçlarına ilişkin ihraç limitinin hesaplanmasında;

a) Kurulun sermaye piyasası araçları bir borsada işlem gören ortaklıklar için belirlediği finansal tablo ve raporlamaya ilişkin düzenlemelerine göre hazırlanmış aşağıdaki tabloda yer alan finansal tablolar dikkate alınır. Söz konusu finansal tablolar özel hesap dönemine tabi ortaklıklar tarafından kendi hesap dönemlerine göre uyarlanır.

Başvuru Tarihi	Limit Hesabında Dikkate Alınacak Bağımsız Denetimden/Sınırlı İncelemeden Geçirilecek Finansal Tablolar
1 Ocak – 15 Mart	Son yıllık ya da olmaması durumunda bir önceki yıla ait 6 aylık ara dönem finansal tablolar
16 Mart - 15 Ağustos	Son yıllık finansal tablolar
16 Ağustos - 31 Aralık	İçinde bulunulan yıla ait 6 aylık ara dönem finansal tablolar

jk

b) İhraççıların hem konsolide hem de konsolide olmayan finansal tablolarının bulunması durumunda, ihraç limitinin belirlenmesinde konsolide finansal tablolar esas alınır.

(3) (Değişik:RG-18/2/2017-29983) İhraç limitinin hesaplanmasında ikinci fıkra kapsamında belirlenen finansal tablolar yerine sonraki dönemlere ait finansal tabloların esas alınmasında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) İhraççının talebi üzerine ihraç limitinin hesaplanmasında, ikinci fıkra çerçevesinde hazırlanmış ve bağımsız denetimden/incelemeden geçirilmiş sonraki dönem finansal tabloların esas alınması mümkündür.

b) İhraççının, limit hesabında dikkate alınacak finansal tablolarında yer alan özkaynaklarda azalma olduğunu gösteren ve ikinci fıkra çerçevesinde hazırlanan sonraki dönem finansal tablolarının bulunması durumunda, bu finansal tablolar ihraç limitinin hesaplanmasında bağımsız denetimden/incelemeden geçme koşulu aranmaksızın Kurulca resen dikkate alınır.

(4) (Değişik:RG-18/2/2017-29983) İhraç limiti, bu maddede belirtilen finansal tablolar esas alınarak aşağıdaki şekilde hesaplanır:

a) Halka açık ortaklıkların ihraç limiti, özkaynak tutarının beş katını geçemez. Ortaklığın konsolide finansal tablo hazırlaması durumunda ana ortaklığa ait özkaynak tutarı dikkate alınır.

b) Halka açık olmayan ortaklıkların ihraç limiti, özkaynak tutarının üç katını geçemez. Ortaklığın konsolide finansal tablo hazırlaması durumunda ana ortaklığa ait özkaynak tutarı dikkate alınır.

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentleri çerçevesinde hesaplanacak ihraç limitleri, derecelendirme kuruluşlarından talebe bağlı olarak yatırım yapılabilir seviyenin en yüksek ilk üç kademesine denk gelen uzun vadeli derecelendirme notu alan bankalar için yüzde yüz oranında artırılır. Söz konusu ihraççıların derecelendirme notunun bu bentte yer alan notun altına düşmesi durumunda, ihraççı tarafından ihraç tavanının güncellenmesi amacıyla Kurula bildirimde bulunulması zorunludur.

ç) Bu fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri çerçevesinde belirlenen esaslara ek olarak, yurt dışında yapılmış ihraçlar dahil olmak üzere, ihraççının halen tedavülde olan ile ihraç tavanı kapsamında henüz satışı gerçekleştirilmemiş borçlanma araçları ve teminatlı menkul kıymetleri ile ihraççının fon kullanıcısı olduğu ve ödemeleri garanti altına alınmamış olan tedavülde bulunan yönetim sözleşmesine ve alım satım dayalı kira sertifikalarının nominal tutarı, ihraç limitinin hesaplanmasında indirim kalemi olarak dikkate alınır. Yurt dışında yabancı para cinsinden yapılmış ihraçlara ilişkin olarak yapılacak hesaplamada indirim tutarı, talep edilen ihraç tavanına ilişkin Kurula yapılan başvuru tarihinde geçerli olan gösterge niteliğindeki TCMB döviz satış kuru, ilgili çapraz kur veya TCMB tarafından alım satım konu olmayan dövizlere ilişkin bilgi amaçlı kur tablosunda belirtilen döviz kurları üzerinden hesaplanır.

(5) (Mülga:RG-18/2/2017-29983)

(6) (Değişik:RG-18/2/2017-29983) Özel mevzuatları uyarınca başka bir kamu kuruluşunun gözetim ve denetimine tabi olan ihraççılar için ihraç tavanı belirlenirken bu madde çerçevesinde hesaplanacak limitler esas alınacak olup, ilgili kamu kuruluşunca belirlenen limitlere uymak ihraççının sorumluluğundadır.

(7) Hazine garantisi ihtiva eden ihraçlarda, mevzuatta öngörülen ihraç limitleri uygulanmaz.

(8) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri saklı kalmak ve 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinde belirtilen limitler hariç olmak üzere, diğer kanunlarda belirlenen ihraç limitleri uygulanmaz.

(9) (Değişik:RG-18/2/2017-29983) 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanun ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilecek proje veya işin finansmanını ya da yeniden finansmanını sağlamak amacıyla yurt dışında satılmak üzere ihraç edilecek borçlanma aracı ihraçlarında bu Tebliğin ihraç limitine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(10) Bu maddede yer almayan ve ortaklık statüsünde olmayan yurt içinde yerleşik ihraççılar ile yurt dışında yerleşik ihraççılara ilişkin ihraç limitleri Kurulca belirlenir.

(11) (Mülga:RG-18/2/2017-29983)

(12) İhraç limitinin hesaplanmasında, Kurulun yatırım ortaklıklarına ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

(13) (Ek:RG-13/6/2020-31154) İpotek finansmanı kuruluşları için ihraç edilecek borçlanma araçları için ihraç limiti uygulanmaz.

Yurt içinde yapılacak ihraçlarda satış süresi ve vade başlangıç tarihinin belirlenmesi⁽⁴⁾

MADDE 10- (1) İhraç edilecek borçlanma araçlarına ilişkin satış süresinin belirlenmesinde Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

(2) Borçlanma araçlarının yatırımcı hesaplarına aktarıldığı ilk gün vade başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

(3) İhraççılar tarafından, borçlanma araçlarına yatırım yapmak üzere nakit para karşılığı talepte bulunan yatırımcıların, talepte buldukları gün ile vade başlangıç tarihi arasında geçen sürede sağlanması muhtemel getiriden mahrum kalınmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

İkinci el piyasa işlemleri

MADDE 11- (1) (Değişik:RG-18/2/2017-29983)

(1) Borsada işlem gören borçlanma araçlarının borsada ve borsa dışında alım satımı borsa düzenlemeleri çerçevesinde mümkündür. Borsa dışında gerçekleştirilen işlemlerde fiyatların kamuya duyurulması hususunda Kurulun yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde yer alan hükümlere uyulur.

Kurul ücreti

MADDE 12- (1) Satışı yapılacak borçlanma araçlarının varsa nominal değerinden aşağı olmamak üzere, ihraç değeri üzerinden Kurul ücretinin hesaplanmasında aşağıdaki oranlar esas alınır:

- a) Vadesi 179 güne kadar olanlar için on binde beş,
- b) Vadesi 180 gün ile 364 gün arasında olanlar için on binde yedi,
- c) Vadesi 365 gün ile 730 gün arasında olanlar için binde bir,
- ç) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Vadesi 730 günden daha uzun olanlar için on binde on beş.

- (2) a) 5411 sayılı Kanunda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar,
- b) 6361 sayılı Kanunda tanımlanan şirketler,
- c) Yurt dışında yerleşik ihraççılar

ç) **(Ek:RG-18/2/2017-29983)** Kanunda tanımlanan sermaye piyasası kurumları,

haricindeki ihraççılar için Kurul ücretinin hesaplanmasında, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen oranların yüzde yetmiş beşi esas alınır. Ücretlerin hesaplanmasında bir yıl 365 gün olarak uygulanır.

(3) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Yurt içinde ihraç edilecek borçlanma araçlarına ilişkin ücret, izahname veya ihraç belgesinin ihraççıya teslim edilmesinden sonra, MKK'nın belirlediği esaslar çerçevesinde borçlanma araçlarının ihraççı havuz hesaplarına aktarılmasından önce Kurul bütçesine gelir kaydedilmek üzere yatırılır.

(4) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Yurt dışında ihraç edilecek borçlanma araçları için ise ücret, ihraç belgesinin ihraççıya teslim edilmesinden sonra, ancak her tertibin satışından önce Kurul bütçesine gelir kaydedilmek üzere yatırılır. İhracın döviz cinsinden gerçekleştirilecek olması durumunda, Kurul ücretinin hesaplanmasına esas teşkil eden tutar Kurula yapılacak başvuru tarihinden bir önceki iş gününde geçerli olan ilgili TCMB döviz satış kuru veya TCMB tarafından alım satımına konu olmayan dövizlere ilişkin bilgi amaçlı kur tablosunda belirtilen döviz kurları esas alınmak suretiyle hesaplanacak Türk Lirası karşılığı üzerinden belirlenir.

(5) **(Mülga:RG-18/2/2017-29983)**

(6) **(Ek:RG-13/6/2020-31154)** İpotek finansmanı kuruluşları yapılacak ihraçlarda birinci fıkrada yer alan oranlar 2021 yılı sonuna kadar sıfır olarak, 2022 yılı başından itibaren ise birinci fıkrada yer alan oranların yüzde ellisi olarak esas alınır.

Diğer hususlar

MADDE 13-(1) İzahnamenin ve ihraç belgesinin içeriğine, hazırlanmasına, onaylanmasına, yayınlanmasına, tescil ve ilanına, izahnamede yer alacak finansal tablolara, izahnamedeki değişikliklere ve ihraççılar tarafından yapılacak ilan ve reklamlara ilişkin hususlarda, borçlanma araçlarının ihraç ve satış esasları ile ihraççıların finansal raporlama, bağımsız denetim ve kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin belirlenmesinde ve bu Tebliğde yer almayan diğer konularda Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tahvillere İlişkin Esaslar

Genel esaslar

MADDE 14- (Değişik:RG-18/2/2017-29983)

(1) Tahviller iskontolu, primli ve/veya kupon ödemeli olarak satılabilir. Tahvillerin nominal değeri, vade tarihinde bir defada veya vade içinde taksitler halinde ödenebilir.

(2) Tahvillere ödenecek faiz oranı ile ödeme koşullarına ilişkin esaslar ihraççılar tarafından belirlenir. Söz konusu unsurlarda, kanuni zorunluluklar ve fiili imkansızlıklar saklı kalmak kaydıyla değişiklik yapılmaması esastır. Ancak yurt içinde halka arz edilmeksizin ihraç edilen borçlanma araçlarının faiz, vade gibi koşullarında değişiklik yapılması, bu değişikliklere yazılı onay veren yatırımcılar bakımından mümkündür. Yurt içinde halka arz edilmek suretiyle ihraç edilen borçlanma araçlarının koşullarında değişiklik yapılmak istenmesi durumunda ise buna ilişkin esaslar Kurulca belirlenir.

(3) İhraç edilmiş tahviller, ihraççı tarafından geri alınabilir. Geri alınan bu tahvillerin vade boyunca satılması, elde tutulması veya vadeden önce MKK nezdinde gerekli işlemlerin yapılması suretiyle iptali mümkündür. Kurul, bu fıkrada belirtilen işlemler için ihraççı türleri bazında farklı esaslar belirleyebilir.

(4) Üçüncü fıkra çerçevesinde borsa dışında gerçekleştirilecek işlemlerde uygulanacak geri alım ve satım fiyatları ihraççının internet sitesinde açıklanır.

(5) Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek işlemlerin yatırımcılar arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde gerçekleştirilmesinden ihraççı sorumludur.

(6) Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek işlemlerin sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesinden kaçınmak amacıyla yapıldığının tespit edilmesi durumunda, Kurulca gerekli tedbirler alınır.

(7) Yurt dışında gerçekleştirilen ihraçlarda bu maddede yer alan hususlar, ihracın gerçekleştirildiği ülke mevzuatı saklı kalmak kaydıyla ihraççı ve yatırımcılar arasında serbestçe belirlenebilir.

Erken itfa edilebilir tahviller

MADDE 15 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-18/2/2017-29983)

(1) Tahvillerin ihraççının veya yatırımcının talebine bağlı olarak kısmen veya tamamen erken itfa edilebilir nitelikte ihraç edilmesi mümkündür. Yurt içinde gerçekleştirilen ihraçlarda erken itfaya ilişkin esaslara izahname veya ihraç belgesinde yer verilir. Yurt dışında gerçekleştirilen ihraçlarda ise erken itfaya ilişkin esaslar, ihracın gerçekleştirildiği ülke mevzuatı saklı kalmak kaydıyla ihraççı ve yatırımcılar arasında serbestçe belirlenebilir.

Tahvillere kardan pay verilmesi

MADDE 16– (1) İhraççılar esas sözleşmelerinde veya varsa özel mevzuatlarında hüküm bulunmak şartıyla tahvillere kardan pay verebilirler.

(2) İhraççılar, tahvillere ödenecek kar payının belirlenmesinde aşağıdaki esaslardan birini seçebilir:

- a) Faiz ve buna ek olarak, tahvile kardan pay verilmesi,
- b) Kar payının faizden daha az olması halinde, faiz ödenmesi; faiz getirisine eşit veya daha fazla kar payı tahakkuk etmişse kar payının ödenmesi,
- c) Bir faiz öngörülmezsizin tahvile kardan pay verilmesi.

(3) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Halka açık ortaklıklar açısından tahvillere ödenecek kar payı, ihraççıların esas sözleşmesinde veya kar dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kar payı miktarını azaltamaz.

(4) Tahvillere ödenecek kar payı, Kurulun sermaye piyasası araçları bir borsada işlem gören ortaklıklar için belirlediği finansal tablo ve raporlamaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanmış yıllık finansal tablolarının ve kar payı dağıtım kararının ihraççı genel kurulunca onaylanmasını müteakip dağıtılır.

(5) Aynı koşullara sahip tahvillere ödenecek kar payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut tahvillerin tümüne, bunların ihraç ve vade tarihleri dikkate alınmadan dağıtılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Paya Dönüştürülebilir Tahvillere İlişkin Esaslar

Genel esaslar

MADDE 17– (1) PDT'nin vadesi 365 günden az olamaz.

(2) PDT'lerin paylara dönüştürülmesi vade başlangıç tarihinden itibaren en erken 365 gün sonra yapılabilir.

(3) PDT'lerin paya dönüştürülmesi PDT'nin nominal değeri üzerinden gerçekleştirilir. İzahnamede veya ihraç belgesinde belirtilmesi kaydıyla PDT'nin dönüştürme tarihinde ödenecek olan faiz tutarı da nominal değere eklenecek dönüştürme işlemine tabi tutulabilir. Dönüştürme gününe kadar işlemiş faizler ise PDT sahiplerine nakden ödenir.

(4) Dönüştürme giderlerinin tamamı ortaklığa aittir.

(5) PDT'lerin halka arz edilerek satılacak olması durumunda ihraççının paylarının borsada işlem görmesi, kayıtlı sermaye sisteminde olması ve ortaklık yönetim kurulunun pay sahiplerinin yeni pay alma haklarının sınırlandırılması konusunda esas sözleşme ile yetkili kılınmış olması zorunludur.

(6) Halka açık ortaklıkların PDT ile dönüştürülmek üzere ihraç ettikleri ve artırılabilecek sermayelerini temsil eden payları, TTK'nın 461 inci maddesiyle ortaklara tanınan yeni pay alma hakkı da dahil olmak üzere, her türlü önceliklerden öne alınarak PDT sahiplerine tahsis olunur.

(7) Ortaklık tarafından yükümlülüklerin tam olarak yerine getirilmesine rağmen bu Tebliğde belirtilen esaslara uygun olarak dönüştürme hakkını kullanmayan PDT sahiplerinin dönüştürme hakları ortadan kalkar ve bu durumdaki PDT sahipleri anapara ve işlemiş faizlerini alırlar.

Dönüştürme fiyatı ve oranı

MADDE 18– (1) Dönüştürme fiyatı, PDT sahiplerine sahip oldukları tahviller karşılığında verilecek paylar için esas alınacak fiyattır.

(2) **(Değişik:RG-18/2/2017-29983)** Dönüştürme oranı, dönüştürme sırasında PDT'nin nominal değeri karşılığında verilecek pay sayısını gösterir. Halka arz edilecek PDT'lerin dönüştürme oranına ilişkin rapor, yetkili kuruluş tarafından PDT'lere ilişkin izahnamenin onaylanmak amacıyla Kurula gönderilmesi aşamasında hazırlanır

(3) Dönüştürme oranının küsuratlı olması durumunda, dönüştürme sırasında toplam üzerinden küsurata isabet eden pay tutarı PDT sahibine nakden ve peşinen ödenir. Bu hesaplamada dönüştürme fiyatı esas alınır.

(4) Payları borsada işlem gören ortaklıklarca ihraç edilecek PDT'lerin halka arz edilmeksizin satılması durumunda, dönüştürme fiyatının uygulanmasında payları borsada işlem gören ortaklıkların halka arz edilmeksizin gerçekleştirecekleri sermaye artırımlarına ilişkin fiyat tespit esasları dikkate alınır.

(5) İhraç edilmiş PDT'lere ilişkin dönüştürme işlemleri, ortaklığın ve mevcut ortaklarının hak ve menfaat kaybına neden olacak şekilde gerçekleştirilemez.

(6) İhraç edilen PDT'lerin vadesi içerisinde sermaye artırımı, kar payı ödemesi ve benzeri nedenlerle pay fiyatını etkileyen işlemler olması durumunda dönüştürme oranının belirlenmesinde düzeltilmiş fiyatlar esas alınır. Yeniden hesaplanan dönüştürme oranı ortaklık tarafından KAP'ta yapılan özel durum açıklaması ile kamuya duyurulur. Bu durumda izahnamede değişiklik yapılması gerekmez.

PDT'nin itfası

MADDE 19–(1) Tebliğin ilgili hükümleri saklı kalmak üzere, PDT'ler vade tarihinde veya vadeden önce paylara dönüştürülmek suretiyle itfa edilebilir.

(2) PDT'lerin vade tarihinden önce;

a) Bir itfa planına bağlı olarak,

b) Ortaklığın talebine bağlı olarak,

c) PDT sahibinin talebine bağlı olarak

paylara dönüştürülmesi mümkündür.

(3) PDT'lerin dönüştürülmesi sermaye artırımını suretiyle gerçekleştirilir. Halka açık ortaklıklar sermaye artırımını ilgili Kurul düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde şarta bağlı olarak da gerçekleştirebilir. Dönüşümün sermaye artırımını yapılmadan gerçekleştirilebilmesine ilişkin olarak bu Tebliğin 21 ve 22 nci maddelerinde yer alan hükümler saklıdır. Halka açık olmayan ortaklıkların PDT ihracı nedeniyle yapacakları şarta bağlı sermaye artırımlarında TTK hükümleri uygulanır.

İtfa planına bağlı dönüştürme

MADDE 20–(1) PDT'lerin paylara taksitler halinde dönüştürülmesi durumunda, son taksidin PDT'nin vade tarihine denk gelecek şekilde belirlenmesi zorunludur.

(2) İtfa planına bağlı dönüştürmede sermaye artırımının, önceden talep toplamaksızın veya önceden talep toplamak suretiyle aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmesi mümkündür:

a) Ortaklık, önceden talep toplamaksızın, dönüştürülecek PDT tutarı karşılığında verilmesi gereken payı temsil eden tutarda sermaye artırımını yaparak, paylarını dönüştürülmek üzere PDT sahiplerine teklif eder. İtfa edilecek PDT'lerin sahipleri, dönüştürme süresi içinde bu haklarını PDT'lerini paylara dönüştürmek veya ana paralarını işlemiş faiziyle birlikte geri almak şeklinde kullanırlar. On iş gününü geçmeyecek şekilde belirlenen dönüştürme süresi içerisinde ortaklığa dönüştürme talebiyle başvuruda bulunmayan PDT sahiplerinin iradeleri PDT bedellerinin nakden ödenmesi şeklinde değerlendirilir ve bu bedeller PDT'lerin dönüştürme süresinin sonunda ortaklık tarafından ilgili PDT sahiplerinin hesaplarına aktarılır. Dönüştürme süresinin sonunda, paylarla değiştirilmeyen PDT'ler nedeniyle ortaklığın elinde kalan paylar iptal edilir.

b) Ortaklık, önceden talep toplamak suretiyle, PDT'lerin paylara dönüştürülmesi hakkının kullanılabilmesi için, dönüştürmeye ilişkin talep toplama süresinin başlangıç tarihinden en az on beş gün önce KAP'ta özel durum açıklaması yapar. Yapılacak özel durum açıklamasında, dönüştürmeye ilişkin talep toplama tarihleri, başvuru yerleri ile dönüştürmeye ilişkin diğer hususlar belirtilir. Dönüştürmeye ilişkin talep toplama süresi on iş gününü geçemez. Ortaklık talepte bulunan PDT sahiplerine yönelik olarak, PDT tutarı karşılığında verilmesi gereken pay sayısını temsil eden tutarda sermaye artırımını yaparak paylarını, dönüştürülmek üzere, bu kişilere teklif eder. Dönüştürmeye ilişkin talep toplama süresi içerisinde talepte bulunmayan PDT sahiplerinin tüm hakları devam eder.

(3) Dönüştürülecek PDT'lere ilişkin olarak yapılacak talep toplama ve bildirim işlemlerinin yetkili kuruluş vasıtası ile yapılması zorunludur. Dönüştürme işlemlerinin itfa planına uygun olarak tam ve zamanında yerine getirilmesinden ortaklık sorumludur.

Ortaklığın talebine bağlı dönüştürme

MADDE 21– (1) PDT'lerin tamamı veya bir kısmı ortaklığın talebine bağlı olarak vadeden önce paylara dönüştürülebilir.

(2) PDT'lerin paylara dönüştürülmesi hakkının kullanılabilmesi için, dönüştürmeye ilişkin talep toplama süresinin başlangıç tarihinden en az on beş gün önce ortaklık tarafından KAP'ta özel durum açıklaması yapılır. Yapılacak özel durum açıklamasında; dönüştürmeye ilişkin talep toplama tarihleri, başvuru yerleri ve ortaklığın dönüştürme çağrısını kabul etmeyen PDT sahiplerine yapılacak ödeme ile dönüştürmeye ilişkin diğer hususlar belirtilir. Dönüştürmeye ilişkin talep toplama süresi on iş gününü geçemez.

(3) Talep toplama süresi içerisinde talepte bulunmayan PDT sahiplerinin iradeleri PDT bedellerinin nakden ödenmesi şeklinde değerlendirilir ve bu bedeller PDT'lerin dönüştürme tarihinde ortaklık tarafından ilgili PDT sahiplerinin hesaplarına aktarılır.

(4) Dönüştürme hakkı kullanılmak üzere talepte bulunulan toplam PDT'ler karşılığında verilecek pay sayısının, ortaklığın toplam pay sayısına oranının yüzde beşin altında kalması durumunda ortaklıklar tarafından sermaye artırımını yapılmayabilir. Dönüştürme işlemlerinin tam ve zamanında yerine getirilmesinden ortaklık sorumludur.

(5) Dönüştürülecek PDT'lere ilişkin talep toplama ve bildirim işlemlerinin yetkili kuruluş vasıtası ile yapılması zorunludur. Ortaklık söz konusu bildirim kolaylıkla yapılabilmesi için gerekli önlemleri alır.

PDT sahibinin talebine bağlı olarak dönüştürme

MADDE 22– (1) PDT'lerin tamamı veya bir kısmı PDT sahibinin talebine bağlı olarak vadeden önce paylara dönüştürülebilir.

(2) Dönüştürme hakkını kullanmak isteyen PDT sahipleri, PDT'lerin ihracı esnasında belirtilmiş olan tarihlerden en erken bir ay önce dönüştürme

hakkının kullanımı için ortaklığa bildirimde bulunurlar. Bu bildirim yetkili kuruluş vasıtası ile yapılması zorunludur. Ortaklık, söz konusu bildirim kolaylıkla yapılabilmesi için gerekli önlemleri alır.

(3) Dönüştürme hakkı kullanılmak üzere talepte bulunulan toplam PDT'ler karşılığında verilecek pay sayısının, ortaklığın toplam pay sayısına oranının yüzde beşin altında kalması durumunda halka açık ihraççılar tarafından sermaye artırımını yapılmayabilir. Dönüştürme işlemlerinin tam ve zamanında yerine getirilmesinden ortaklık sorumludur.

Diğer hükümler

MADDE 23–(1) (Değişik:RG-18/2017-29983) PDT'lerle ilgili olarak bu bölümde düzenlenmeyen hususlarda, mahiyetine uygun düştüğü ölçüde bu Tebliğin üçüncü bölümünde yer alan tahvillere ilişkin düzenlemelere uyulur. İhraççının talebinin Kurulca uygun görülmesi durumunda, yurt içinde halka arz edilmeksizin ve yurt dışında gerçekleştirilen ihraçlarda bu bölümde yer alan hükümlerden farklı esaslar uygulanabilir.

(2) PDT'leri paylara dönüştürmek üzere yapılacak sermaye artırımlarında, Kurulun ilgili düzenlemelerinde yer alan tahsisli satışlarda satışa başlanmasına ve satışın tamamlanmasına ilişkin süreler ile tahsisli olarak gerçekleştirecek pay satışının borsanın ilgili pazarında gerçekleştirilmesine ilişkin zorunluluğa uyulması gerekmez.

(3) İzahnamede veya ihraç belgesinde belirtilmesi, PDT sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak sonuçlar doğurmaması ve Kurulca da uygun görülmesi kaydıyla, itfa tarihinde bu Tebliğde belirlenen esaslardan farklı uzlaşma yöntemlerinin kullanılması mümkündür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Değiştirilebilir Tahvillere İlişkin Esaslar

Genel esaslar

MADDE 24– (1) DET'in vadesi 365 günden az olamaz.

(2) DET'lerin paylarla değiştirilmesi vade başlangıç tarihinden itibaren en erken 365 gün sonra yapılabilir.

(3) DET'lerin paylarla değiştirilmesi nominal değer üzerinden gerçekleştirilir. Değiştirme gününe kadar işlemiş faizler ise DET sahiplerine nakden ödenir.

(4) Değiştirme giderlerinin tamamı ihraççıya aittir.

(5) İhraççı tarafından yükümlülüklerin tam olarak yerine getirilmesine rağmen değiştirme hakkını kullanmayan DET sahiplerinin değiştirme hakları ortadan kalkar ve bu durumdaki DET sahipleri anapara ve işlemiş faizleri alırlar.

Değiştirme fiyatı ve oran

MADDE 25– (1) Değiştirme fiyatı, DET sahiplerine sahip oldukları tahviller karşılığında verilecek paylar için esas alınacak fiyattır.

(2) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** Değiştirme oranı, değiştirme sırasında DET'in nominal değeri karşılığında verilecek pay sayısını gösterir. Halka arz edilecek DET'lerin değiştirme oranına ilişkin rapor yetkili kuruluş tarafından, DET'lere ilişkin izahnamenin onaylanmak amacıyla Kurula gönderilmesi aşamasında hazırlanır.

(3) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** DET'lerin halka arz edilmeksizin satılması durumunda itfa tarihinde uygulanacak değiştirme fiyatının belirlenmesinde, payları borsada işlem gören ortaklıkların halka arz edilmeksizin gerçekleştirecekleri sermaye artırımlarına ilişkin fiyat tespit esasları uygulanır.

(4) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** İhraç edilmiş DET'lere ilişkin değiştirme işlemleri, ihraççının ve mevcut ortakların hak ve menfaat kaybına neden olacak şekilde gerçekleştirilemez.

(5) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** İhraç edilen DET'lerin vadesi içerisinde sermaye artırımını, kar payı ödemesi ve benzeri nedenlerle pay fiyatını etkileyen işlemler olması durumunda değiştirme oranının belirlenmesinde düzeltilmiş fiyatlar esas alınır. Yeniden hesaplanan değiştirme oranının yatırımcılara nasıl duyurulacağına ilişkin esaslara izahname veya ihraç belgesinde yer verilir.

DET'in itfası

MADDE 26–(1) Tebliğin ilgili hükümleri saklı kalmak üzere, DET'ler vade tarihinde veya vadeden önce paylarla değiştirilmek suretiyle itfa edilir. DET'lerin vade tarihinden önce;

a) Bir itfa planına bağlı olarak,

b) İhraççının talebine bağlı olarak,

c) **(Değişik:RG-18/2017-29983)** DET sahibinin talebine bağlı olarak,

paylarla değiştirilmesi mümkündür. İzahnamede veya ihraç belgesinde belirtilmesi, DET sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak sonuçlar doğurması ve Kurulca da uygun görülmesi kaydıyla, itfa tarihinde bu Tebliğde belirlenen esaslardan farklı uzlaşma yöntemlerinin kullanılması mümkündür.

İtfa planına bağlı değiştirme

MADDE 27–(1) DET'lerin paylar ile taksitler halinde değiştirilmesi durumunda, son taksidin DET'in vade tarihine denk gelecek şekilde belirlenmesi zorunludur.

(2) İhraççı, DET'lerin paylar ile değiştirilmesi hakkının kullanılabilmesi için, değiştirmeye ilişkin talep toplama süresinin başlangıç tarihinden en az on beş gün önce KAP'ta özel durum açıklaması yapar. Yapılacak özel durum açıklamasında, değiştirmeye ilişkin talep toplama tarihleri, başvuru yerleri ile değiştirmeye ilişkin diğer hususlar belirtilir. Değiştirmeye ilişkin talep toplama süresi on iş gününü geçemez. DET sahipleri değiştirme süresi içinde bu haklarını, DET'lerini paylar ile değiştirmek veya anaparalarını işlemiş faiziyle birlikte geri almak üzere kullanırlar. İhraççı değiştirme talebinde bulunan DET sahiplerine yönelik olarak, değiştirilecek DET tutarı karşılığında verilmesi gereken miktardaki paylarını değiştirmek üzere DET sahiplerine arz eder.

(3) Değiştirilecek DET'lere ilişkin olarak yapılacak talep toplama ve bildirim işlemlerinin yetkili kuruluş vasıtası ile yapılması zorunludur.

(4) Değiştirmeye ilişkin talep toplama süresi içerisinde talepte bulunmayan DET sahiplerinin tüm hakları devam eder.

(5) Değiştirme işlemlerinin itfa planına uygun olarak tam ve zamanında yerine getirilmesinden ihraççı sorumludur.

İhraççının talebine bağlı değiştirme

MADDE 28– (1) DET'lerin tamamı veya bir kısmı ihraççının talebine bağlı olarak paylar ile değiştirilebilir.

(2) DET'lerin paylar ile değiştirilmesi hakkının kullanılabilmesi için, değiştirmeye ilişkin talep toplama süresinin başlangıç tarihinden en az on beş gün önce ihraççı tarafından KAP'ta özel durum açıklaması yapılır. Yapılacak özel durum açıklamasında; değiştirmeye ilişkin talep toplama tarihleri, başvuru yerleri ve ihraççının değiştirme çağrısını kabul etmeyen DET sahiplerine yapılacak ödeme ile değiştirmeye ilişkin diğer hususlar belirtilir. Değiştirmeye ilişkin talep toplama süresi on iş gününü geçemez.

(3) Talep toplama süresi içerisinde talepte bulunmayan DET sahiplerinin iradeleri DET anapara ve işlemiş faiz tutarının nakden ödenmesi şeklinde değerlendirilir ve bu bedeller DET'lerin değiştirme tarihinde ihraççı tarafından ilgili DET sahiplerinin hesaplarına aktarılır. Değiştirme işlemlerinin tam ve zamanında yerine getirilmesinden ihraççı sorumludur.

(4) Değiştirilecek DET'lere ilişkin olarak yapılacak talep toplama ve bildirim işlemlerinin yetkili kuruluş vasıtası ile yapılması zorunludur. İhraççı söz konusu bildirim kolaylıkla yapılabilmesi için gerekli önlemleri alır.

DET sahibinin talebine bağlı olarak değiştirme

MADDE 29– (1) DET'lerin tamamı veya bir kısmı DET sahibinin talebine bağlı olarak paylarla değiştirilebilir.

(2) Değiştirme hakkını kullanmak isteyen DET sahipleri, DET'lerin ihracına ilişkin izahnamede belirtilen tarihlerden en erken bir ay önce değiştirme hakkının kullanımı için ihraççıya bildirimde bulunurlar. Bu bildirim yetkili kuruluş vasıtası ile yapılması zorunludur. İhraççı, söz konusu bildirim kolaylıkla yapılabilmesi için gerekli önlemleri alır. Değiştirme işlemlerinin tam ve zamanında yerine getirilmesinden ihraççı sorumludur.

Diğer hükümler

MADDE 30– (Değiştik:RG-18/2/2017-29983)

(1) DET'lerle ilgili olarak bu bölümde düzenlenmeyen hususlarda, mahiyetine uygun düştüğü ölçüde bu Tebliğin üçüncü bölümünde yer alan tahvillere ilişkin düzenlemelere uyulur. İhraççının talebinin Kurulca uygun görülmesi durumunda, yurt içinde halka arz edilmeksizin ve yurt dışında gerçekleştirilen ihraçlarda bu bölümde yer alan hükümlerden farklı esaslar uygulanabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Finansman Bonoları ve Kıymetli Maden Bonoları⁽⁵⁾

Finansman bonoları

MADDE 31 – (Başlığı ile birlikte değiştik:RG-18/2/2017-29983)

(1) Finansman bonoları, ihraççı tarafından belirlenen vadeye uygun iskonto oranları ile iskonto edilerek bulunan fiyat üzerinden satılır. Finansman bonolarının kupon ödemeli olarak ihracı mümkündür.

Kıymetli maden bonoları

MADDE 32– (1) Kıymetli maden bonolarının satış bedeli, Türk Lirası, döviz veya kıymetli maden olarak tahsil edilir.

(2) Kıymetli maden bonolarına ilişkin ödemeler, ödeme tarihinde kıymetli madenin ihraç sırasında belirlenen borsasında oluşan ağırlıklı ortalama fiyatı esas alınarak, Türk Lirası veya ödeme tarihinde TCMB tarafından ilan edilen döviz satış kuru kullanılmak suretiyle, döviz cinsinden veya ihraç sırasında fiziki teslim öngörölmüşse kıymetli maden cinsinden yetkili kuruluş vasıtasıyla yapılır.

Diğer hükümler

MADDE 33– (Değiştik:RG-18/2/2017-29983)

(1) Tahvillere ilişkin olarak bu Tebliğin üçüncü bölümünde düzenlenmiş olan esaslar mahiyetine uygun düştüğü ölçüde kıymetli maden bonoları ve finansman bonolarında kıyasen uygulanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son ve Geçici Hükümler

Diğer borçlanma araçlarına ilişkin onay başvurularının Kurulca sonuçlandırılması

MADDE 34– (1) Bu Tebliğde sayılmamakla birlikte, Kurulun diğer düzenlemelerinin kapsamı içinde yer almayan ve niteliği itibari ile borçlanma aracı olduğu Kurulca kabul edilecek sermaye piyasası araçlarına ait izahname veya ihraç belgesinin onaylanmasına ilişkin başvurular, bu Tebliğ hükümlerinin kıyasen uygulanması suretiyle sonuçlandırılır.

(2) Niteliği itibari ile borçlanma aracı olduğu kabul edilen sermaye piyasası araçlarından, yatırımcı tarafından ödenen bedelin tamamının geri ödeneceği taahhüdünü içermeyen özellikteki borçlanma araçları, yurt içinde halka arz edilerek veya tahsisli olarak satılamaz. Yatırımcı tarafından ödenen bedelin tamamının geri ödenip ödenmediğine ilişkin tespit, yatırımcıya yapılan geri ödemelerin vade içinde veya vade sonunda yapıldığına bakılmaz.

(3) **(Ek:RG-18/2/2017-29983)** Bankaların ihraç ettiği özkaynak hesaplamasına dahil edilecek nitelikteki borçlanma araçları için bu Tebliğin PDT'ye ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bankaların bu nitelikteki borçlanma araçlarının ihracına ve halka açık bankalar bakımından paya dönüştürülmesine ilişkin esaslar Kurulca belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 35–(1) 21/1/2009 tarihli ve 27117 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Borçlanma Araçlarının Kurul Kaydına Alınması ve Satışına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: II, No: 22) yürürlükten kaldırılmıştır. Kurulun diğer düzenlemelerinde Borçlanma Araçlarının Kurul Kaydına Alınması ve Satışına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: II, No: 22)'e yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Mevcut başvuruların sonuçlandırılması

Başvuruların sonuçlandırılması

GEÇİCİ MADDE 1 – (Başlığı ile birlikte değiştik:RG-18/2/2017-29983)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurul Karar Organı tarafından karara bağlanmamış izahname veya ihraç belgesi onay başvuruları, bu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurulca onaylanan ihraç belgeleri kapsamında yurt dışında yapılacak tertip ihraçlarında bu Tebliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında Kurula başvuru yapılması mümkündür. Bu durumda tertip ihraç başvurusunu yapmak üzere belirlenmiş olan güvenli elektronik imza sahibi kişilere ilişkin bilgiler (adı, soyadı, T.C. kimlik numarası, iletişim bilgileri) Kurula iletilir.

(3) 9 uncu madde çerçevesinde hesaplanacak ihraç limitleri, derecelendirme kuruluşlarından talebe bağlı olarak yatırım yapılabilir seviyenin en yüksek ilk üç kademesine denk gelen uzun vadeli derecelendirme notu alan 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanmış olan finansal kuruluşlar ve Kanunda tanımlanan sermaye piyasası kurumları ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununda tanımlanmış olan şirketler bakımından 31/12/2017 tarihine kadar Kurulca onaylanacak ihraç tavanları için geçerli olmak üzere yüzde yüz oranında artırılır.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ihraçlarda Kurula yatırılacak ücretin hesaplanmasında bu Tebliğ hükümleri uygulanır.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurulca onaylanan ve MKK'da kaydedilen yurt dışı ihraç tavanları dahilinde yapılacak tertip ihraçlarının MKK nezdinde kaydedilmeye devam edilmesi mümkündür.

MKK'ya bildirim zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 2– (Mülga:RG-18/2/2017-29983)

Yürürlük

MADDE 36– (1) Bu Tebliğ yayım tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37– (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

(1) 8/3/2017 tarihli ve 30001 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Borçlanma Araçları Tebliği (Vı-128.7) 'nin adı Borçlanma Araçları Tebliği (Vı-128.8) olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik 18/2/2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(2) 18/2/2017 tarihli ve 29983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile tebliğe onuncu fıkradan sonra gelmek üzere on birinci fıkraya eklenmiş ve müteakip fıkraya buna göre teselsül ettirilmiştir.

(3) 18/2/2017 tarihli ve 29983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Tebliğin 9 uncu maddesine birinci fıkraya eklenmiş ve müteakip fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

- (4) 18/2/2017 tarihli ve 29983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile 10 uncu maddesinin başlığı, Yurt içinde yapılacak ihraçlarda satış süresi ve vade başlangıç tarihinin belirlenmesi olarak değiştirilmiştir.
- (5) 18/2/2017 tarihli ve 29983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Tebliğin altıncı bölümünün başlığı Finansman Bonoları ve Kıymetli Maden Bonoları olarak değiştirilmiştir.

[Tebliğin eklerini görmek için tıklayınız.](#)

Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
7/6/2013	28670
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1. 18/2/2017	29983
2. 8/3/2017	30001
3. 13/6/2020	31154

GERİ ALINAN PAYLAR TEBLİĞİ (II-22.1)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, halka açık ortaklıkların kendi paylarını satın alması veya rehin olarak kabul etmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, ortaklıkların kendi paylarını satın alması veya rehin olarak kabul etmesine, geri alınan payların elden çıkarılması veya iftasına, bu hususların kamuya açıklanmasına ve geri alımların bilgi suistimali veya piyasa dolandırıcılığı sayılmayacağı hallerine ilişkin usul ve esasları düzenler. Bu Tebliğ hükümleri, ortaklık tarafından kendi paylarının satın alınması sonucunu doğuracak bir sermaye piyasası aracı satın alınması veya ihraç edilmesi durumlarında da geçerlidir.

(2) Bu Tebliğde yer alan hükümler;

a) Ortaklığın bağlı ortaklığının ortaklık paylarını satın alması,

b) Üçüncü bir kişinin kendi adına ancak ortaklık veya ortaklığın bağlı ortaklığı hesabına ortaklık paylarını satın alması,

c) Üçüncü bir kişinin kendi adına ancak ortaklık hesabına ortaklık paylarını rehin olarak kabul etmesi,

hallerinde de uygulanır. Payların satın alınması amacıyla ortaklığın ve/veya bağlı ortaklığının üçüncü kişilerle yaptığı konusu avans, ödünç ve teminat verilmesi olan işlemler de bu fıkra kapsamında değerlendirilir.

(3) Bu Tebliğ hükümleri, değişken sermayeli yatırım ortaklıkları ile paylarını nitelikli yatırımcılara arz eden yatırım ortaklıkları için uygulanmaz.

(4) Birleşme amaçlı ortaklıklar gönüllü geri alım programı haricinde paylarını geri alamazlar. Bu ortaklıkların, gönüllü geri alım programı çerçevesinde gerçekleştirecekleri geri alımlar için bu Tebliğ hükümleri uygulanmaz.

(5) Ortaklıkların tabi olduğu özel kanunlarındaki hükümler saklıdır.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci, 48 inci, 101 inci ve 108 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bağlı ortaklık: Kurulun finansal raporlamaya ilişkin düzenlemeleri ile TMS/TFRS hükümleri çerçevesinde ortaklık tarafından kontrol edilen şirketleri,

b) Birleşme amaçlı ortaklık: Kurulun birleşme ve bölünmeye ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ortaklığı,

c) Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sistemler ve pazar yerlerini,

ç) Değişken sermayeli yatırım ortaklıkları: Kanunun 50 nci maddesinde tanımlanan değişken sermayeli yatırım ortaklıklarını,

d) Geri alım: Bu Tebliğ kapsamında ortaklığın kendisi veya bağlı ortaklıkları tarafından ortaklık paylarının satın alınması,

e) Geri alım programı, program: Ortaklık paylarının geri alınmasına ilişkin bu Tebliğde belirlenen çerçevede hazırlanıp ortaklık genel kurulu tarafından onaylanan usul ve esasları,

f) Geri alınan paylar: Bu Tebliğ kapsamında ortaklığın kendisi veya bağlı ortaklıkları tarafından satın alınan kendi paylarını,

g) Gönüllü geri alım programı: Birleşme amaçlı ortaklığın taraf olduğu birleşme işleminin onaylandığı genel kurul toplantısında olumsuz oy kullanan pay sahiplerine veya birleşme amaçlı ortaklığın sona ermesi durumunda kurucular dışındaki tüm pay sahiplerine ait payların halka açılma nedeniyle düzenlenen izahnamede belirtilen esas ve usuller çerçevesinde belirlenen fiyatlar üzerinden satın alınmasına imkan veren programı,

ğ) Halka açık ortaklık, ortaklık: Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,

h) Kanun: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,

ı) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

i) TMS/TFRS: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe/Finans Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları,

j) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Geri Alım Programına İlişkin Genel Esaslar ve Yetkileendirme

Gerİ alım programına ilişkin yetkileendirme

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ hükümlerine göre ortaklıkların geri alım yapabilmesi için genel kurulun yönetim kurulunu yetkileendirmesi esastır. Söz konusu yetki, yönetim kurulu tarafından hazırlanan geri alım programının genel kurul toplantısında onaylanması suretiyle verilir. Geri alım programının genel kurul toplantısında onaylanması suretiyle yetkilendirilen yönetim kurulu, bu yetkiyi belirleyeceği gerçek veya tüzel kişilere devredebilir.

(2) Ortaklık paylarının günlük ağırlıklı ortalama fiyatının yönetim kurulu karar tarihinden önceki son bir ayda, bağlı ortaklığın yönetim kurulunun da söz konusu program çerçevesinde geri alım yapacağına ilişkin bir karar alması şarttır. Bağlı ortaklığın da halka açık bir ortaklık olması durumunda; söz konusu bağlı ortaklığın ana ortağı olan ortaklığın paylarında geri alım yapabilmesi için, geri alım programının bağlı ortaklık genel kurulunca da onaylanması zorunludur.

(3) Geri alım programının onaylanacağı genel kurul toplantılarında, ortaklığın esas sözleşmesinde daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde TTK'nın 418 inci maddesinde yer alan toplantı ve karar nisapları uygulanır.

(4) Payları borsada işlem gören ortaklıklar, yakın ve ciddi bir kayıptan kaçınmak amacıyla genel kurulun yetkileendirmeye ilişkin kararı olmadan yönetim kurulu kararıyla da, bu Tebliğin 12 nci maddesindeki kamuyu aydınlatmaya ilişkin yükümlülüklere uymak şartıyla geri alım yapabilir. Bağlı ortaklıklar, ana ortaklığın paylarında geri alım yapabilmek için bu istisnadan yararlanamaz. Genel kurulca onaylanmış bir geri alım programı olmadan yönetim kurulunun yakın ve ciddi bir kayıptan kaçınmak amacıyla aldığı geri alım kararı yapılacak ilk genel kurul toplantısına kadar geçerlidir.

(5) Ortaklık paylarının günlük ağırlıklı ortalama fiyatının yönetim kurulu karar tarihinden önceki son bir ayda,

a) Nominal değerinin altında seyretmesi veya

b) Yüzde yirminin üzerinde değer kaybetmesi,

durumlarında yakın ve ciddi bir kayıp varlığı kabul edilir.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen haller dışında yönetim kurulu kararı ile geri alım yapılabilmesi için, ortaklık tarafından işlem öncesinde Kurulun onayının alınması gereklidir.

Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların geri alım işlemlerine ilişkin özel hükümler

MADDE 6 – (1) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar veya bağlı ortaklıkları, yakın ve ciddi bir kayıp önlenmesi gerekçesi ile genel kurul kararı olmaksızın yönetim kurulu kararıyla geri alım yapamazlar.

(2) Geri alım, ortaklık genel kurulu tarafından onaylanmış geri alım programı çerçevesinde ortaklığın kendisi veya paylarını satın alacak bağlı ortaklığı tarafından yönetim kurulu kararıyla ortaklara yapılacak gönüllü pay alım teklifi suretiyle gerçekleştirilir. Bu amaç için yapılacak pay alım teklifinde ödenecek bedelin nakit olması zorunludur. Pay alım teklifine katılmak için talepte bulunulan payların sayısının pay alım teklifine konu pay sayısından fazla olması durumunda, satın alınacak payların belirlenmesi için yapılacak dağıtım pay sahipleri arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde oransal dağıtım yöntemine göre yapılır. Gönüllü pay alım teklifinde bulunmak üzere, geri alım programının uygulanmasına başlanılması planlanan tarihten en geç iki ay öncesinde pay alım teklifi bilgi formunun onaylanması talebiyle Kurula başvurulur. Pay alım teklifi Ek-1'de yer alan bilgi formu

kullanılarak yapılır.

(3) Pay alım teklifi bilgi formunda yer verilecek geri alım fiyatı, Kurulun ilgili düzenlemelerine göre hazırlanacak değerlendirme raporu ile tespit edilir. Geri alım programının onaylanmasına ilişkin yapılacak genel kurul gündem ilanında, bu değerlendirme raporuna ulaşılabilecek yerler ve varsa internet sitesi hakkında bilgi verilir.

(4) Kurul düzenlemeleri uyarınca payları borsada işlem gören ortaklıkların altı aylık finansal tablolarının kamuya ilan tarihinden sonra gerçekleştirilecek geri almaya yönelik pay alım tekliflerinde; payları borsada işlem görmeyen ortaklık bağımsız denetime tabi ise, bağımsız denetçi tarafından incelemeden geçirilmiş altı aylık ara dönem finansal tabloların hazırlanması, ortaklık merkezinde incelemeye açık tutulması ve varsa ortaklık internet sitesinde ilanı ile özel durum açıklaması eki olarak Kurula iletilmesi zorunludur.

(5) Kurulca onaylanmış pay alım teklifi bilgi formu; en çok altı iş günü içinde ortaklık merkezinin bulunduğu yerde yayımlanan mahalli ve/veya ülke çapında yayımlanan veya dağıtılan en az bir gazetede ve varsa ortaklığın kendi internet sitesi ile Kurulun internet sitesinde ilan edilir.

(6) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların genel kurul tarafından onaylanmış geri alım programında, bu Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (e), (f), (g), (ğ), (h) ve (i) bentlerinin yanı sıra aşağıdaki hususlara da yer verilir:

a) Değerleme raporunun özeti,

b) Geri almaya konu paylar için değerlendirme raporunda tespit edilen birim pay değerine yukarı ve aşağı yönde yüzde on marj uygulanmak suretiyle belirlenen alt ve üst fiyat limitleri,

c) Payların alım-satımına konu olması durumunda, varsa son yıl ile son üç aydaki en yüksek ve en düşük fiyat bilgisi.

(7) Pay alım teklifine ilişkin bu Tebliğde düzenlenmeyen hallerde Kurulun ilgili düzenlemeleri kıyasen uygulanır.

Ger i alım programının süresi

MADDE 7 – (1) Genel kurul tarafından onaylanmış geri alım programının süresi payları borsada işlem gören ortaklıklar için azami üç yıl, payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için ise azami bir yıldır. Geri alım programında herhangi bir süre belirtilmemiş olması durumunda azami süre boyunca, süreli bir programın onaylanması durumunda ise ilgili süre boyunca söz konusu program yürürlükte olacaktır. Süreli geri alım programlarının bitmesini takiben yeni bir programın uygulanabilmesi için yeni bir genel kurul kararı alınması gereklidir.

(2) Birinci fıkrada belirlenen üç yıllık program süresi, amacı ortaklığın kendi veya bağlı ortaklarının çalışanlarına yönelik uygulayacağı pay edinirme planları olan geri alım programlarında beş yıla ve paya dönüştürülebilir veya pay ile değiştirilebilir sermaye piyasası aracı ihracında ilgili sermaye piyasası aracının vadesine kadar uzatılabilir.

Ger i alım programının unsurları

MADDE 8 –(1) Yönetim kurulu tarafından hazırlanarak onay için genel kurula sunulacak geri alım programında aşağıdaki hususlara yer verilmesi zorunludur:

a) Geri alımın amacı.

b) Varsa geri alım programının uygulanacağı süre.

c) Geri almaya konu azami pay sayısı.

ç) Geri almaya konu azami pay sayısına ulaşılması takiben programın sonlandırılacağı.

d) Geri almaya konu paylar için belirli bir göstergeye endekslenerek oransal veya sabit olarak belirlenen alt ve üst fiyat limitleri ile fiyatın düzeltilmesini gerektirecek işlemlerin gerçekleşmesi durumunda bu hususun nasıl dikkate alınacağı.

e) Belirlenmişse program süresince geri alınan payların satış esasları.

f) Geri alım için ayrılan fonun toplam tutarı ve kaynağı.

g) Geri alınan ve halen elden çıkarılmamış olan payların sayısı ve sermayeye oranı ile varsa bir önceki programın sonuçları.

ğ) Geri alım programının ortaklığın finansal durumu ve faaliyet sonuçları üzerindeki muhtemel etkilerine ilişkin açıklamalar.

h) Program kapsamında varsa geri alımda bulunabilecek bağlı ortaklıklara ilişkin bilgiler.

ı) Yıllık ve son üç aydaki en yüksek, en düşük ve ağırlıklı ortalama pay fiyatı bilgisi.

i) Varsa ilişkili tarafların bu işlemde sağlayacağı faydalar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınırlamalar

Ger i alınan paylara ilişkin işlem sınırları

MADDE 9 –(1) Ortaklıkların bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde geri alınan paylarının nominal değeri, daha önceki alımlar dahil ortaklıkların ödenmiş veya çıkarılmış sermayesinin yüzde onunu aşamaz. Geri alınan paylardan program süresince elden çıkarılanlar bu oranın hesaplanmasında indirim kalemi olarak dikkate alınmaz.

(2) Payları borsada işlem gören ortaklıkların geri alınan payları borsada işlem gören nitelikte olmalı ve geri alım işlemleri yalnızca borsanın ortaklık paylarının işlem gördüğü pazarda gerçekleştirilmelidir. Önceden Kurulun uygun görüşünün alınması koşuluyla, bu Tebliğin 6 ncı maddesinde düzenlenen pay alım teklifi suretiyle geri alım işlemi kıyasen payları borsada işlem gören ortaklıklar tarafından da uygulanabilir.

(3) Geri alınan payların toplam bedeli, Kurul düzenlemeleri çerçevesinde kâr dağıtımına konu edilebilecek kaynakların toplam tutarını aşamaz. Geri alım programı çerçevesinde gerçekleştirilecek geri alım işlemi öncesinde, Kurul düzenlemelerine uygun olarak hazırlanmış ve genel kurulda onaylanmış son yıllık finansal tablolar üzerinden söz konusu şarta uyum sağlanmasının temini yönetim kurulunun sorumluluğundadır.

Ger i alım ve satım işlemlerinin yapılamayacağı haller

MADDE 10 –(1) Ortaklıkça açıklanması ertelenmiş içsel bilgiler olması durumunda, bu Tebliğ kapsamında herhangi bir geri alım veya satım işlemi yapılamaz.

(2) Esas sermaye sisteminde olan ortaklıklar tarafından sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararı alındığı tarihten, kayıtlı sermaye sisteminde olan ortaklıklar tarafından ise sermaye artırımına ilişkin yönetim kurulu kararı alındığı tarihten sermaye artırım işlemlerinin tamamlandığı tarihe kadar, ortaklıklar ve/veya bağlı ortaklıkları tarafından bu Tebliğ kapsamında bir geri alım veya satım işlemi yapılamaz.

Kurulun sınırlama yetkisi ve ilk halka arzlardaki kısıtlar

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde genel kurul tarafından onaylanmış bir geri alım programının bulunması halinde bu program süresince veya bu Tebliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca geri alım kararı alınması durumunda, ortaklığın yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakları veya bunlarla yakından ilişkili kişiler tarafından ortaklık paylarının borsada satış işlemi gerçekleştirilemez.

(2) Birinci fıkraya hükmü saklı kalmak üzere, bu Tebliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca açıklanan sürenin başlangıç ve bitiş tarihleri arasında veya bu Tebliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca geri alım kararı alınması durumunda, ortaklıkta ve/veya bağlı ortaklıklarında Kurulun özel durumlara ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan idari sorumluluğu bulunan kişiler ile bunlarla yakından ilişkili kişiler tarafından ortaklık paylarının borsada satış işlemi gerçekleştirilemez.

(3) Payların ilk halka arzında ortaklık ve/veya bağlı ortaklıkları tarafından bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde pay satın alınmaz. Bu yasağa aykırı işlemler TTK'nın 388 inci maddesi hükümleri çerçevesinde ortaklığın kendi payını taahhüt etmesi sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kamuyu Aydınlatma

Payları borsada işlem gören ortaklıkların geri alım işlemlerine ilişkin kamuyu aydınlatma yükümlülükleri

MADDE 12 –(1) Yönetim kurulu tarafından hazırlanan geri alım programı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere genel kurul toplantısı tarihinden en az üç hafta önce ortaklık tarafından yapılacak bir özel durum açıklaması ile kamuya duyurulur ve eşanlı olarak ortaklığın internet sitesinde yayımlanır.

(2) Onaya sunulmuş bir geri alım programında genel kurul tarafından herhangi bir değişiklik yapılması durumunda değiştirilmiş program, genel kurul tarihini izleyen ilk iş günü ortaklık tarafından yapılacak bir özel durum açıklaması ile kamuya duyurulur ve eşanlı olarak ortaklığın internet sitesinde

yayımlanır.

(3) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca alınacak yetkili organ kararlarının, ortaklığın bağlı ortaklığının halka açık olması halinde ortaklık ve/veya bağlı ortaklığı, halka açık olmaması halinde ise ortaklık tarafından kamuya açıklanması gereklidir.

(4) Program uyarınca geri alım işlemlerine başlanmadan iki iş günü önce, ortaklık ve/veya bağlı ortaklığı tarafından, geri alım yapılması planlanan dönemin başlangıç ve bitiş tarihleri, geri alım konu payların nominal tutarı ile sermayeye oranına ilişkin özel durum açıklaması yapılır.

(5) Her bir geri alım işlemi için ortaklık ve/veya bağlı ortaklığı tarafından; işlem tarihini izleyen iş günü seans başlamadan önce, işleme konu payların nominal tutarı, sermayeye oranı, işlem fiyatı, program çerçevesinde daha önce geri alınan payların nominal tutarı, varsa bu paylara bağlı imtiyazlar ve işlem tarihi hususlarını içeren bir özel durum açıklaması yapılır.

(6) Daha önceki alımlar dahil, geri alınan payların elden çıkarılması durumunda ortaklık ve/veya bağlı ortaklığı tarafından; işlem tarihini izleyen iş günü seans başlamadan önce, işleme konu payların nominal tutarı, işlem fiyatı, sermayeye oranı, kalan payların sermaye oranı, gerçekleşen kazanç/kayıp tutarı, varsa bu paylara bağlı imtiyazlar ve işlem tarihi hususlarını içeren bir özel durum açıklaması yapılır.

(7) Ortaklık ve/veya bağlı ortaklığı tarafından; bu maddenin dördüncü fıkrası uyarınca açıklanan sürenin bitmesini, programın sona ermesini ve program kapsamında veya bu Tebliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca planlanan geri alımların tamamlanmasını izleyen üç iş günü içerisinde geri alınan paylar için ödenmiş olan azami ve ortalama bedel, geri alımın maliyeti ile kullanılan kaynak, geri alınan toplam pay sayısı ve bu payların sermayeye oranı kamuya açıklanır. Ortaklık ve/veya bağlı ortaklığı tarafından geri alınan payların program süresince elden çıkarılmış olması durumunda ek olarak aynı şekilde; elden çıkarılan payların toplam nominal tutarı, toplam kazanç/kayıp tutarı ile ortalama satış fiyatı, varsa alım satım paylara bağlı imtiyazlar ve işlem tarihleri açıklanır. Geri alım programı çerçevesinde gerçekleştirilen işlemlerin özeti mahiyetindeki bu bilgiler ayrıca ilk genel kurulda ortakların bilgisine sunulur.

(8) Payları borsada işlem gören ortaklıkların yönetim kurulları tarafından yakın ve ciddi bir kayıptan kaçınmak amacıyla yapılacak geri alım işlemlerine ilişkin olarak;

a) Geri alım işlemlerine başlanmasından en az iki iş günü önce ortaklık tarafından yapılacak bir özel durum açıklaması ile geri alım yapılacağı hususu, söz konusu geri alımın amacı, geri alım konu pay miktarı ve ödenecek azami tutar kamuya duyurulur.

b) Geri alımlar kapsamında ve geri alımların tamamlanması üzerine gerekli özel durum açıklamaları yapılır.

c) Yönetim kurulu tarafından ayrıca, geri alımın amacı, kullanılan kaynak ile geri alımların özeti mahiyetindeki yedinci fıkrada belirtilen bilgiler ilk genel kurulda ortakların bilgisine sunulur.

(9) Ortaklıklar ve/veya bağlı ortaklıkları, bu Tebliğ kapsamında yapacakları özel durum açıklamalarına ilişkin olarak bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde Kurulun özel durumlara ilişkin düzenlemelerine uymakla yükümlüdür.

Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların geri alım işlemlerine ilişkin kamuyu aydınlatma yükümlülükleri

MADDE 13 – (1) 12 nci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dokuzuncu fıkralarına ek olarak;

a) Genel kurulda onaylanan bir geri alım programı çerçevesinde Kurula gönüllü pay alım teklifi yapmak üzere başvuruda bulunulması durumunda konu hakkında bir özel durum açıklaması yapılır.

b) Gönüllü pay alım teklifi süresinin bitiminde, pay alım teklifi süresince geri alınan payların toplam nominal değeri ile geri alım için ödenen toplam tutar ve pay alım teklifine karşılık veren toplam pay sahibi sayısı bir özel durum açıklamasıyla kamuya duyurulur. Açıklamada, gönüllü pay alım teklifi sonrasında oluşan ortaklık yapısına ve yönetim kontrolü durumuna da yer verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi Suistimali veya Piyasa Dolandırıcılığı Sayılmayan Haller ve İşlem Esasları

Bilgi suistimali veya piyasa dolandırıcılığı sayılmayan haller

MADDE 14 – (1) Payları borsada işlem gören ortaklıklar ve bağlı ortaklıkları, bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak gerçekleştirecekleri geri alım işlemlerini aşağıdaki şartların tamamına uymak suretiyle gerçekleştirmeleri durumunda Kanunun 108 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki istisnadan yararlanırlar:

a) Genel kurulda onaylanmış bir geri alım programı çerçevesinde geri alım yapılması,

b) Sadece ödenmiş veya çıkarılmış sermayenin azaltılması, paya dönüştürülebilir veya pay ile değiştirilebilir sermaye piyasası araçları ihracı veya çalışanlara yönelik pay edindirme programları neticesinde doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla geri alım yapılması,

c) Geri alım programı süresi boyunca paylara ilişkin herhangi bir satış işlemi gerçekleştirilmemesi.

(2) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen işlemlerden birinci fıkradaki esaslara uyulmadan gerçekleştirilenler, Kanunun 101, 106 ve 107 nci maddeleri kapsamında incelemeye tabi olup; söz konusu maddelere aykırılık tespit edilmesi durumunda sorumlular hakkında gerekli yaptırımlar uygulanır.

İşlem esasları

MADDE 15 –(1) Payları borsada işlem gören ortaklıklar ve/veya bağlı ortaklıkları tarafından bu Tebliğ çerçevesinde gerçekleştirilecek tüm geri alım işlemlerinde borsa tarafından belirlenen işlem kurallarına ek olarak aşağıdaki kurallara uyulması zorunludur:

a) Birinci seansın açılış seansı ve son 15 dakikası ile ikinci seansın açılış ve kapanış seansları içinde, geri alım programı dahilinde emir verilemez ve işlem gerçekleştirilemez.

b) Geri alım için verilen fiyat emri, mevcut fiyat tekliflerinden veya en son gerçekleşen satış fiyatından daha yüksek olamaz.

c) Ortaklık ve/veya bağlı ortaklıkları tarafından bir günde geri alımı yapılabilecek toplam pay miktarı, payların işlem gününden önceki 20 günlük işlem miktarı ortalamasının yüzde yirmi beşini geçemez.

ç) Program kapsamındaki bir geri alım işleminin türev araçlar aracılığıyla yapılması durumunda; söz konusu türev araçların kullanım fiyatı, mevcut bağımsız fiyat tekliflerinden veya en son gerçekleşen bağımsız satış fiyatından daha yüksek olamaz.

d) Likiditenin düşük olduğu paylarda (c) bendinde belirtilen limit, Kuruldan önceden onay alınması ve gerekli özel durum açıklamalarının yapılması şartıyla yüzde elliye kadar yükseltilebilir. Likiditenin düşük olduğu paylara ilişkin belirleme Kurul tarafından yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İstisnalar

MADDE 16 – (1) Ortaklık paylarının;

a) Ödenmiş veya çıkarılmış sermayenin azaltılması çerçevesinde,

b) Külli halefiyet kuralının gereği olarak,

c) Bir kanuni satın alma yükümlülüğü nedeniyle,

ç) Karşılıksız olarak,

d) Azınlık haklarının korunmasına yönelik olarak alınmış bir Kurul veya mahkeme kararı neticesinde,

e) Cebri icradan veya mahkeme kararı ile ortaklığın alacağı tahsili amacına yönelik olarak,

f) Kurulun ilgili düzenlemeleri uyarınca ayrılma veya ortaklıktan çıkarma/satma hakkının kullanılmasından dolayı,

elde edilmesi durumunda ortaklıklar veya bağlı ortaklıkları, bu Tebliğin 5 ve 6 ncı maddelerindeki yetkilendirme esasları ile 9 uncu maddesinde yer verilen sınırlamalara tabi olmazlar.

(2) Sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının geri alımda bulunmaları durumunda ise; bu Tebliğin 5 ve 6 ncı maddelerindeki yetkilendirme esasları ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki sınırlama uygulanmaz. Sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının daha önceki alımlar dahil geri alınan paylarının nominal değeri, ödenmiş veya çıkarılmış sermayelerinin yüzde yirmisini ve fiili dolaşımdaki pay oranının yüzde otuzunu aşamaz.

Aracı kurumların işlemlerinde istisna

MADDE 17 –(1) Yürürlükte bulunan bir geri alım programı olan halka açık aracı kurumların; program kapsamındaki alım satım kararları dahil doğrudan ve/veya dolaylı olarak içsel bilgilerine erişimi olan personel ile aracı kurumun paylarında müşteri adına işlem yapma yetkisi olan personeli arasında bilgi akışının önlenmesine dair gerekli tedbirlerin alınmış olması kaydıyla, müşterileri hesabına kendi payları üzerinde yapacağı işlemler bu Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasından muaftır.

(2) Ortaklık yönetim kurulunun, bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasındaki yetkiyi doğrudan veya dolaylı olarak sermaye veya yönetim olarak ortaklıkla ilişkisi bulunmayan geniş yetkili bir aracı kuruma devretmesi ve aracı kurumun geri alım programı kapsamındaki alım satım kararlarını tamamen ortaklıktan bağımsız olarak ve ortaklıktan etkilenmeksizin alması şartıyla, ortaklık bu Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasından muaftır.

Geri alınan paylara ilişkin haklar

MADDE 18 – (1) Geri alınan paylar ortaklıkların genel kurullarında toplantı nisabının hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(2) Ortaklıkların geri alınan paylardan kaynaklanan bedelsiz paylara ilişkin hakları saklıdır. Ortaklıkların elde ettikleri bedelsiz paylar dahil geri alınan payları, kar payı ve yeni pay alma hakkı hariç hiçbir pay sahipliği hakkı vermez. Geri alınan paylara ilişkin yeni pay alma hakları, pazar açılması koşuluyla süresi içerisinde ortaklık tarafından ilgili pazarda satılır. Satılmayan yeni pay alma hakları nedeniyle kalan payların satış süreci ilgili düzenlemeler uyarınca gerçekleştirilir. Bağlı ortaklıkların satın aldığı ana ortaklığın paylarına ait oy hakları ile buna bağlı diğer haklar kendiliğinden donar.

(3) Hakların donması hali, ancak payların ortaklığın veya bağlı ortaklığının elinde bulunduğu süreyle sınırlıdır. Bu payların üçüncü kişilere devri ile birlikte ortaklık hakları kendiliğinden doğar.

Geri alınan payların elden çıkarılması ve itfası

MADDE 19 –(1) Geri alınan paylar ile bu paylar nedeniyle edinilmiş bedelsiz paylar bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasındaki şartlara uymak şartıyla süresiz olarak elde tutulabilir.

(2) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı olarak geri alınan paylar, geri alım tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde elden çıkarılır. Bu süre boyunca satılmayan paylar sermaye azaltımı suretiyle itfa edilir.

(3) Bu Tebliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere geri alınan payların ortaklığın ödenmiş veya çıkarılmış sermayesinin yüzde onunu aşan kısmı, herhangi bir kayba yol açmadan devirleri mümkün olur olmaz ve her halükarda elde edilmelerinden itibaren üç yıl içinde elden çıkarılır. Bu süre zarfında elden çıkarılmayan paylar sermaye azaltımı suretiyle derhal itfa edilir.

(4) Geri alımda bulunan sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıkları, bu Tebliğin 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki şartlara uymak kaydıyla geri alınan payları süresiz olarak elde tutabilir.

(5) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar tarafından bir geri alım programı çerçevesinde geri alınan paylar ancak programın tamamlanmasını takiben elden çıkarılabilir. Bu ortaklıklar, geri alınan payların satışını sadece ikincil halka arz veya yeni pay alma hakkı kullanılmasına ilişkin usullere uymak suretiyle yapabilir. Geri alınan paylar nedeniyle edinilmiş bedelsiz payların satışında da aynı koşullar aranır. Bu işlemlerin gerçekleştirilmesinden önce Kurula başvuru yapılması zorunludur.

(6) Payları borsada işlem gören ortaklıklar, geri alınan paylarını bu Tebliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca açıklanan süre hariç olmak üzere ilgili geri alım programı süresince veya program sona erdikten sonra borsada satış yoluyla elden çıkarabilir. Geri alınan paylara ilişkin borsanın toptan satışlar pazarında gerçekleştirilen satış işlemleri de borsada satış olarak kabul edilir. Bu pazarda yapılacak üçüncü kişilere pay satışları ilgili pazardaki marjlar dahilinde gerçekleştirilir. İlişkili kişilere pay satışında fiyat, borsanın toptan satışlar pazarı düzenlemeleri uyarınca belirlenecek baz fiyattan aşağı olamaz. Geri alınan paylar nedeniyle edinilmiş bedelsiz paylar için de aynı esaslar uygulanır.

(7) Geri alınan payların satışının bağlı ortaklıklar arasında olması durumunda, finansal durum ile yönetim yapısına bir etkisi olmaması ve öncesinde Kurul onayının alınması koşuluyla borsada satış sınırlamasına uyulmayabilir.

(8) Geri alım programının amaçları çerçevesinde, ortaklık ve/veya bağlı ortaklığının çalışanlarına yönelik pay edindirme programları ve paya dönüştürülebilir veya pay ile değiştirilebilir sermaye piyasası araçları ile payların değiştirilmesi veya paya dönüştürülmesi durumunda, beşinci fıkradaki koşullar ve altıncı fıkradaki borsada satışa ilişkin kısıtlamalar uygulanmaz.

(9) Geri alınan paylar Kurulun fon çıkışı gerektirmeyen sermaye azaltımı usullerine göre itfa edilir.

Geri alınan payların muhasebeleştirilmesi

MADDE 20 –(1) Geri alınan payların muhasebeleştirilmesinde Kurulun finansal raporlamaya ilişkin düzenlemeleri ile TMS/TFRS'ler esas alınır.

(2) Geri alınan payların geri alım bedeli kadar yedek akçe ayrılarak öz kaynaklar altında kısıtlanmış yedek olarak sınıflandırılır. Geri alınan payların ve söz konusu yedek akçelerin finansal tablolarında gösterimi Kurul tarafından ilan edilen formatlar uyarınca yapılır. Bu fıkra kapsamında ayrılan yedekler, geri alınan paylar satıldıkları veya itfa edildikleri takdirde geri alım değerlerini karşılayan tutarda serbest bırakılır.

Ortaklıkların kendi paylarını rehin olarak kabul etmesi

MADDE 21 – (1) Ortaklıkların kendi paylarını rehin olarak kabul etmesi işlemlerinde; bu Tebliğin 2 nci maddesi, 5 inci maddesi, 6 ncı maddesinin birinci fıkrası, 7 inci maddesi, 8 inci maddesi, 9 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları ile 10, 11, 12, 13, 16, 18, 19 ve 20 ncı maddeleri kıyasen uygulanır. Ancak mülkiyetin rehin verende kaldığı rehin sözleşmelerinde bu Tebliğin 18 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

Sorumluluk

MADDE 22 – (1) Ortaklıkların bu Tebliğ kapsamında gerçekleştirecekleri işlemlerden ortaklıkların yönetim kurulu üyeleri sorumludur.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Yürürlük tarihi itibarıyla geçerli olan geri alım programlarının bu Tebliğe aykırı olan hükümleri uygulanamaz. Bu programlar, ortaklık tarafından yapılacak ilk genel kurul toplantısında bu Tebliğ hükümlerine uyumlu hale getirilir.

(2) Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer verilen sınırları aşmış olan ortaklıklar için, bu Tebliğin 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki süre bu Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla başlar.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

EK/1

..... A.Ş.'NİN
PAY ALIM TEKLİFİ YOLUYLA PAYLARIN GERİ ALINMASINA
İLİŞKİN BİLGİ FORMU

Bilgi formunun Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylanması, bu belgelerde yer alan bilgilerin doğru olduğunun Kurul veya kamuca tekeffülü anlamına gelmez ve reklam amacıyla kullanılamaz. Bu bilgi formunun onaylanması, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılmış bir tavsiye olarak kabul edilemez.

1. Pay Alım Teklifi Suretiyle Geri Alım Yapacak Ortaklığa İlişkin Bilgiler:

- Ticaret Unvanı:
- Ticaret Sicil Müdürlüğü ve Numarası:
- Adresi:
- Tel:

- d) Faks:
e) Varsa Internet Sitesi / Diğer iletişim bilgileri:
f) Ortaklık yapısına ilişkin bilgi:

Son durum itibarıyla ortaklık yapısı			
Adı Soyadı / Ticaret Unvanı	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam			

(*)Varsa imtiyazlı paylar ve bunların sahipliği hakkında da bilgi sunulacaktır.

- g) Yönetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi:

Son durum itibarıyla yönetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi			
Adı Soyadı / Ticaret Unvanı	Görevi	Varsa Doğrudan veya Dolaylı Olarak Ortaklık Sermayesinde Sahip Olduğu	
		Pay Tutarı (TL)	Oranı(%)

Geri alım bağlı ortaklık tarafından yapılacaksa, bu bölümdeki bilgilerin ayrı bir başlık altında ayrıca bağlı ortaklık için de sunulması gerekmektedir.

2. Genel Kurul Tarafından Onaylanan Geri Alım Programına İlişkin Bilgi:

Genel kurul tarafından onaylanan geri alım programının detayları hakkında bu bölümde bilgi sunulur.

3. Geri Alım Konu Paylara İlişkin Bilgi:

- a) Adedi-Nominal değeri:
b) Tutarı:
c) Nama veya hamiline yazılı olmaları:
ç) İmtiyazlı olup olmadığı ve imtiyazın niteliği:
d) Mevcut sermayeye oranı:
e) Kurul düzenlemeleri çerçevesinde kar dağıtımına konu edilebilecek kaynakların toplamı ile geri alım konu payların bedellerinin karşılaştırılmasına ilişkin bilgi:

4. Geri Alım Fiyatına İlişkin Bilgi:

Bu bölümde öncelikle değerlendirme raporuna ortakların ulaşabileceği yerler / internet sitesi hakkında bilgi verilir.

- a) 1 TL nominal değerli pay için teklif edilen geri alım fiyatı:
b) Fiyatın belirlenmesinde kullanılan değerlendirme raporuna ilişkin bilgiler:
c) Bedelin ödenme şekli: Nakit

5. Varsa Geri Alım İşlemine Aracılık Yapacak Yatırım Kuruluşuna İlişkin Bilgi:

- a) Ticaret Unvanı:
b) Adresi:
c) Tel:
ç) Faks:
d) Diğer iletişim bilgileri:
e) Alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler:

6. Pay Alım Teklifi Suretiyle Geri Alım İşlemlerinde Uygulanacak İşlem ve Prosedürler

7. Geri Alımın Başlangıç ve Bitiş Tarihleri:

Başlangıç tarihi ve saati:

Bitiş tarihi ve saati:

Geri alımın kaç gün süreyle açık kalacağı:

("Pay alım teklifi, başlangıç tarihini takiben [.....] gün içerisinde bitecektir.")

8. Diğer Hususlar:

Ortaklık tarafından ara dönem finansal tablolar hazırlandı ise, bu tablolara ortakların ulaşabileceği yerler veya ilan edildikleri internet sitesi hakkında bilgiye burada yer verilir.

Bunun dışında ortaklık yönetimi tarafından ortakların geri alım programına katılım kararını etkileyebileceği düşünülen diğer hususlar veya bilgiler ile ilgili rapor vb. dokümanlara erişilecek yerler hakkında da bu bölümde bilgi verilir.

Kurulun bilgi formuna eklenmesini uygun gördüğü hususlara da bu bölümde yer verilir.

KÂR PAYI TEBLİĞİ (II-19.1)

(23/1/2014 tarih ve 28891 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, ortaklıkların kâr payı ile kâr payı avansı dağıtımında, kâr payının korunmasında ve kâr dağıtım politikasının belirlenmesinde uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 19 uncu ve 20 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Ara dönem finansal tablo: 3, 6 ve 9 aylık dönem sonları itibarıyla hazırlanmış finansal tabloları,
- b) Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan borsayı,
- c) Hesap dönemi: Normal veya özel hesap dönemi olarak belirlenen on iki aylık dönemi,
- ç) İmtiyazlı pay: Kâr payı imtiyazı bulunan payları,
- d) Kanun: 6362 sayılı Kanunu,
- e) Kâr payı: Genel kurulca belirlenen politika çerçevesinde hesap dönemi itibarıyla net dönem kârı ve kâr dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklar üzerinden ortaklara ve kâra katılan diğer kişilere genel kurulca dağıtılmasına karar verilen tutarı,
- f) Kâr payı avansı: Yıllık finansal tablolar üzerinden dağıtılacak kâr payından mahsup edilmek üzere ara dönem finansal tablolara göre oluşan kârlar üzerinden bu Tebliğ hükümlerine göre hesaplanan tutarı,
- g) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- ğ) Ortaklık: Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,
- h) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Kâr Dağıtım Politikasına ve Kâr Payına İlişkin Esaslar

Kâr dağıtım politikası

MADDE 4 – (1) Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Ortaklıkların kâr dağıtım politikalarına ilişkin olarak Kurul tarafından benzer nitelikteki ortaklıklar bazında farklı esaslar belirlenebilir.

(2) Ortaklıkların kâr dağıtım politikalarında asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilmesi gerekir:

a) Kâr payı dağıtılıp dağılmayacağı, dağıtılacak ise ortaklar ve kâra katılan diğer kişiler için belirlenen kâr payı dağıtım oranı.

b) Kâr payının ödenme şekli.

c) Kâr payı dağıtım işlemlerine en geç dağıtım kararı verilen genel kurul toplantısının yapıldığı hesap dönemi sonu itibarıyla başlanması şartıyla, kâr payının ödenme zamanı.

ç) Kâr payı avansı dağıtılıp dağılmayacağı, dağıtılacak ise buna ilişkin esaslar.

(3) Kâr dağıtım politikasında değişiklik yapılmak istenmesi durumunda, bu değişikliğe ilişkin yönetim kurulu kararı ve değişikliğin gerekçesi, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur.

Kâr payı dağıtım esasları

MADDE 5 – (1) Ortaklıklarda kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır. Kâr payı imtiyazına ilişkin haklar saklıdır.

(2) Kâr payı, dağıtımına karar verilen genel kurul toplantısında karara bağlanmak şartıyla eşit veya farklı tutarlı taksitlerle ödenebilir. Kâr payının taksitle ödenmesinde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Taksit sayısı genel kurul tarafından veya genel kurul tarafından açıkça yetkilendirilmesi şartıyla yönetim kurulu tarafından belirlenir.

b) Taksit ödeme zamanlarının genel kurul kararıyla belirlenmediği durumlarda; yönetim kurulu kararıyla belirlenecek ödeme zamanları, genel kurulu takip eden on beş gün içinde Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ortaklık tarafından kamuya duyurulur.

c) Taksit ödemeleri, ödeme tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır.

ç) Genel kurul tarafından pay sahibi dışındaki kişilere dağıtılmasına karar verilen kâr payı tutarı, pay sahiplerine yapılacak taksit ödemeleri ile orantılı olarak ve aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.

(3) TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz. Bu maddenin ikinci fıkrası ile TTK'nın 348 inci maddesinin birinci fıkrası ve üçüncü fıkrası hükümleri saklıdır.

(4) İmtiyazlı pay sahiplerine, intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay verilebilmesi için ortaklık esas sözleşmesinde hüküm bulunması zorunludur. Esas sözleşmede söz konusu kişilere kâr payı dağıtılması hususunda hüküm bulunmasına rağmen, kâr payına ilişkin olarak herhangi bir oran belirlenmemişse; bu kişilere dağıtılacak kâr payı tutarı, imtiyazdan kaynaklananlar hariç her durumda pay sahiplerine dağıtılan kâr payının dörtte birini aşamaz.

(5) Katılma intifa senetleri sahiplerinin kâr payı hakkı ile tahvillere kârdan pay verilmesine ilişkin Kurul düzenlemeleri saklıdır.

Bağışlar

MADDE 6 – (1) Ortaklıklar tarafından bağış yapılabilmesi için esas sözleşmede hüküm bulunması şarttır. Yapılacak bağışın sınırı, esas sözleşmede belirtilmeyen durumlarda genel kurulca belirlenir. Kurul, bağış tutarına üst sınır getirmeye yetkilidir. Ortaklıkların ilgili hesap dönemi içinde yapmış olduğu bağışlar dağıtılabilir kâr matrahına eklenir.

(2) Bu madde hükmü çerçevesinde yapılacak bağış ve ödemelerin, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulması ve olağan genel kurulda ortakların bilgisine sunulması zorunludur.

(3) Kurulun örtülü kazanç aktarımı yasağına ilişkin düzenlemeleri ve uyulması zorunlu kurumsal yönetim ilkeleri saklıdır.

Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklara ilişkin özel hükümler

MADDE 7 – (1) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için kâr payı dağıtım oranı, bu Tebliğ hükümleri uyarınca belirlenen bağışlar eklenmiş net dağıtılabilir dönem kârının yüzde yirmisinden az olamaz.

(2) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların kâr payını tam ve nakden dağıtılmaları zorunludur. Kâr payı ödemeleri kâr payı kuponunun ortaklığa ibrazı karşılığında yapılır. Bu ortaklıklar, Tebliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen taksitle kâr dağıtımını uygulamasından yararlanamazlar.

(3) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar, bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan kâr payı tutarının genel kurula sunulacak son yıllık finansal tablolara göre sermayenin yüzde beşinden daha düşük olması veya söz konusu finansal tablolara göre net dağıtılabilir dönem kârının 100.000 TL'nin altında olması durumunda, ilgili hesap dönemi için kâr payı dağıtmayabilir. Bu durum, dağıtmama nedeni ile birlikte Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur.

(4) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde dağıtılmayan kâr payı, daha sonraki dönemlerde yapılacak hesaplamalarda kâr payı kalemi olarak dikkate alınır.

Kamuyu aydınlatma

MADDE 8 – (1) Payları borsada işlem gören ortaklıkların kâr dağıtımına ilişkin yönetim kurulu önerisi veya kâr payı avansı dağıtımına ilişkin yönetim kurulu kararı, şekli ve içeriği Kurulca belirlenen kâr dağıtım tablosu veya kâr payı avansı dağıtım tablosu ile birlikte Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur. Kâr dağıtım tablosunun en geç olağan genel kurul gündeminin ilan edildiği tarihte kamuya açıklanması zorunludur.

(2) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların kâr dağıtımına ilişkin yönetim kurulu önerisi, şekli ve içeriği Kurulca belirlenen kâr dağıtım tablosu ile birlikte en geç olağan genel kurul gündeminin ilan edildiği tarihte, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur ve ortaklığın merkezinin bulunduğu yerde mahalli veya ülke çapında yayınlanan en az bir gazetede ve varsa ortaklığın internet sitesinde

ilan edilir. Kâr dağıtım tablosu ayrıca ortaklık merkezinde pay sahiplerinin incelemesine açık tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kâr Payı Avansına İlişkin Genel Esaslar

Kâr payı avansı dağıtım esasları ve sorumluluk

MADDE 9 – (1) Payları borsada işlem gören ortaklıklar, ara dönem finansal tablolarında yer alan kârları üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilir. Belirli bir ara döneme ilişkin kâr payı avansı taksitle dağıtılamaz.

(2) Kâr payı avansı dağıtmak isteyen ortaklıkların esas sözleşmelerinde hüküm bulunması ve genel kurul kararıyla ilgili hesap dönemi ile sınırlı olacak şekilde yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtımına karar vermek üzere yetki vermeleri zorunludur. Anılan genel kurul toplantısında, ilgili hesap dönemi sonunda yeterli kâr oluşmaması veya zarar oluşması durumlarında, dağıtılacak kâr payı avansının söz konusu hesap dönemine ilişkin yıllık finansal durum tablosunda yer alan kâr dağıtımına konu edilebilecek kaynaklardan mahsup edileceği hususunun da karara bağlanması gereklidir.

(3) Yönetim kuruluna genel kurul tarafından kâr payı avansı dağıtımı için yetki verildiğinde; yönetim kurulu tarafından kâr payı avansı dağıtma veya dağıtmama konusunda bir karar alınması ve bu kararın en geç ara dönem finansal tabloların kamuya açıklandığı tarih itibarıyla Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ortaklık tarafından kamuya duyurulması zorunludur.

(4) Ortaklıklarda kâr payı avansı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır. Pay sahibi dışındaki kişilere kâr payı avansı dağıtılamaz. Kâr payı avansı, imtiyazlı paylara imtiyaz dikkate alınmadan ödenir.

(5) Kâr payı avansının hesaplanması ve dağıtılmasında yönetim kurulu üyeleri ve varsa bağımsız denetimi yapanların sorumlulukları Kanunun 20 nci maddesi hükümlerine tabidir.

Dağıtılacak kâr payı avansı tutarının hesaplanması

MADDE 10 – (1) Dağıtılacak kâr payı avansı, ara dönem finansal tablolara göre oluşan net dönem kârından TTK'ya ve esas sözleşmeye göre ayrılması gereken yedek akçeler ile geçmiş yıllar zararları düşüldükten sonra kalan kısmın yarısını geçemez.

(2) Bir hesap döneminde verilecek toplam kâr payı avansı tutarı;

a) Bir önceki yıla ait net dönem kârının yarısından,

b) İlgili ara dönem finansal tablolarında yer alan net dönem kârı hariç kâr dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklardan

düşük olanı aşamaz.

(3) Aynı hesap dönemi içinde birden fazla sayıda kâr payı avansı ödemesi yapıldığı takdirde; sonraki ara dönemlerde ödenecek kâr payı avansları hesaplanırken, önceki ara dönemlerde ödenen kâr payı avansları bu maddenin ikinci fıkrasına göre hesaplanan tutardan indirilir.

(4) Önceki hesap dönemlerinde ödenen kâr payı avansları mahsup edilmeden, sonraki hesap dönemlerinde ilave kâr payı avansı verilemez ve kâr payı dağıtılamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçmiş yıllar zararları

MADDE 11 – (1) Ortaklıkların geçmiş yıllar zararlarının; geçmiş yıllar kârları, paylara ilişkin primler dahil genel kanuni yedek akçe, sermaye hariç özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan tutarların toplamını aşan kısmı, net dağıtılabilir dönem kârının hesaplanmasında indirim kalemi olarak dikkate alınır.

Tahsil edilmeyen kâr payı bedellerinin zaman aşımına uğraması

MADDE 12 – (1) Ortaklar ve kâra katılan diğer kimseler tarafından tahsil edilmeyen kâr payı bedelleri, 12/6/1933 tarihli ve 2308 sayılı Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon Tahvilat ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikali Hakkında Kanun uyarınca dağıtım tarihinden itibaren beş yılda zaman aşımına uğrar.

Kâr payı rehberi

MADDE 13 – (1) Kurul, kâr payı dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar ile ortaklıkların kâr payı ve kâr payı avansı dağıtımına ilişkin bir rehber hazırlayarak kamuya duyurur ve bu rehberi gerektiğinde günceller.

Katsayı

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğde belirtilen tutarlar, her yıl Maliye Bakanlığınca ilan edilen yeniden değerlendirme katsayısı dikkate alınarak Kurulca yeniden belirlenebilir.

Kurul ücreti istisnası

MADDE 15 – (1) Ortaklıklar tarafından net dağıtılabilir dönem kârının en az yüzde yirmi beşi oranında nakit kâr payı dağıtımına karar verilmesi durumunda; dağıtımına ilişkin genel kurul kararının alınmasından itibaren bir yıl içinde gerçekleştirilecek pay ihraçlarından alınacak Kurul ücretlerinde, 22/6/2013 tarihli ve 28685 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan VII-128.1 sayılı Pay Tebliğinin 26 ncı maddesinde düzenlenen oranların yüzde yetmiş beşi esas alınır.

Saklı hükümler

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğin yatırım ortaklıkları açısından uygulanmasında Kurulun ilgili düzenlemeleri saklıdır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 17 – (1) 13/11/2001 tarihli ve 24582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü ve Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: IV, No: 27) yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Kurulun diğer düzenlemelerinde Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü ve Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: IV, No: 27)’e yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ 1/2/2014 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

KÂR PAYI TEBLİĞİ (II-19.1)

(23/1/2014 tarih ve 28891 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, ortaklıkların kâr payı ile kâr payı avansı dağıtımında, kâr payının korunmasında ve kâr dağıtım politikasının belirlenmesinde uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 19 uncu ve 20 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Ara dönem finansal tablo: 3, 6 ve 9 aylık dönem sonları itibarıyla hazırlanmış finansal tabloları,
- b) Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan borsayı,
- c) Hesap dönemi: Normal veya özel hesap dönemi olarak belirlenen on iki aylık dönemi,
- ç) İmtiyazlı pay: Kâr payı imtiyazı bulunan payları,
- d) Kanun: 6362 sayılı Kanunu,
- e) Kâr payı: Genel kurulca belirlenen politika çerçevesinde hesap dönemi itibarıyla net dönem kârı ve kâr dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklar üzerinden ortaklara ve kâra katılan diğer kişilere genel kurulca dağıtılmasına karar verilen tutarı,
- f) Kâr payı avansı: Yıllık finansal tablolar üzerinden dağıtılacak kâr payından mahsup edilmek üzere ara dönem finansal tablolara göre oluşan kârlar üzerinden bu Tebliğ hükümlerine göre hesaplanan tutarı,
- g) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- ğ) Ortaklık: Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,
- h) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Kâr Dağıtım Politikasına ve Kâr Payına İlişkin Esaslar

Kâr dağıtım politikası

MADDE 4 – (1) Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Ortaklıkların kâr dağıtım politikalarına ilişkin olarak Kurul tarafından benzer nitelikteki ortaklıklar bazında farklı esaslar belirlenebilir.

(2) Ortaklıkların kâr dağıtım politikalarında asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilmesi gerekir:

a) Kâr payı dağıtılıp dağılmayacağı, dağıtılacak ise ortaklar ve kâra katılan diğer kişiler için belirlenen kâr payı dağıtım oranı.

b) Kâr payının ödenme şekli.

c) Kâr payı dağıtım işlemlerine en geç dağıtım kararı verilen genel kurul toplantısının yapıldığı hesap dönemi sonu itibarıyla başlanması şartıyla, kâr payının ödenme zamanı.

ç) Kâr payı avansı dağıtılıp dağılmayacağı, dağıtılacak ise buna ilişkin esaslar.

(3) Kâr dağıtım politikasında değişiklik yapılmak istenmesi durumunda, bu değişikliğe ilişkin yönetim kurulu kararı ve değişikliğin gerekçesi, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur.

Kâr payı dağıtım esasları

MADDE 5 – (1) Ortaklıklarda kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır. Kâr payı imtiyazına ilişkin haklar saklıdır.

(2) Kâr payı, dağıtımına karar verilen genel kurul toplantısında karara bağlanmak şartıyla eşit veya farklı tutarlı taksitlerle ödenebilir. Kâr payının taksitle ödenmesinde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Taksit sayısı genel kurul tarafından veya genel kurul tarafından açıkça yetkilendirilmesi şartıyla yönetim kurulu tarafından belirlenir.

b) Taksit ödeme zamanlarının genel kurul kararıyla belirlenmediği durumlarda; yönetim kurulu kararıyla belirlenecek ödeme zamanları, genel kurulu takip eden on beş gün içinde Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ortaklık tarafından kamuya duyurulur.

c) Taksit ödemeleri, ödeme tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır.

ç) Genel kurul tarafından pay sahibi dışındaki kişilere dağıtılmasına karar verilen kâr payı tutarı, pay sahiplerine yapılacak taksit ödemeleri ile orantılı olarak ve aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.

(3) TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz. Bu maddenin ikinci fıkrası ile TTK'nın 348 inci maddesinin birinci fıkrası ve üçüncü fıkrası hükümleri saklıdır.

(4) İmtiyazlı pay sahiplerine, intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay verilebilmesi için ortaklık esas sözleşmesinde hüküm bulunması zorunludur. Esas sözleşmede söz konusu kişilere kâr payı dağıtılması hususunda hüküm bulunmasına rağmen, kâr payına ilişkin olarak herhangi bir oran belirlenmemişse; bu kişilere dağıtılacak kâr payı tutarı, imtiyazdan kaynaklananlar hariç her durumda pay sahiplerine dağıtılan kâr payının dörtte birini aşamaz.

(5) Katılma intifa senetleri sahiplerinin kâr payı hakkı ile tahvillere kârdan pay verilmesine ilişkin Kurul düzenlemeleri saklıdır.

Bağışlar

MADDE 6 – (1) Ortaklıklar tarafından bağış yapılabilmesi için esas sözleşmede hüküm bulunması şarttır. Yapılacak bağışın sınırı, esas sözleşmede belirtilmeyen durumlarda genel kurulca belirlenir. Kurul, bağış tutarına üst sınır getirmeye yetkilidir. Ortaklıkların ilgili hesap dönemi içinde yapmış olduğu bağışlar dağıtılabilir kâr matrahına eklenir.

(2) Bu madde hükmü çerçevesinde yapılacak bağış ve ödemelerin, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulması ve olağan genel kurulda ortakların bilgisine sunulması zorunludur.

(3) Kurulun örtülü kazanç aktarımı yasağına ilişkin düzenlemeleri ve uyulması zorunlu kurumsal yönetim ilkeleri saklıdır.

Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklara ilişkin özel hükümler

MADDE 7 – (1) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için kâr payı dağıtım oranı, bu Tebliğ hükümleri uyarınca belirlenen bağışlar eklenmiş net dağıtılabilir dönem kârının yüzde yirmisinden az olamaz.

(2) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların kâr payını tam ve nakden dağıtmaları zorunludur. Kâr payı ödemeleri kâr payı kuponunun ortaklığa ibrazı karşılığında yapılır. Bu ortaklıklar, Tebliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen taksitle kâr dağıtımını uygulamasından yararlanamazlar.

(3) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar, bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan kâr payı tutarının genel kurula sunulacak son yıllık finansal tablolara göre sermayenin yüzde beşinden daha düşük olması veya söz konusu finansal tablolara göre net dağıtılabilir dönem kârının 100.000 TL'nin altında olması durumunda, ilgili hesap dönemi için kâr payı dağıtmayabilir. Bu durum, dağıtmama nedeni ile birlikte Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur.

(4) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde dağıtılmayan kâr payı, daha sonraki dönemlerde yapılacak hesaplamalarda kâr payı kalemi olarak dikkate alınır.

Kamuyu aydınlatma

MADDE 8 – (1) Payları borsada işlem gören ortaklıkların kâr dağıtımına ilişkin yönetim kurulu önerisi veya kâr payı avansı dağıtımına ilişkin yönetim kurulu kararı, şekli ve içeriği Kurulca belirlenen kâr dağıtım tablosu veya kâr payı avansı dağıtım tablosu ile birlikte Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur. Kâr dağıtım tablosunun en geç olağan genel kurul gündeminin ilan edildiği tarihte kamuya açıklanması zorunludur.

(2) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların kâr dağıtımına ilişkin yönetim kurulu önerisi, şekli ve içeriği Kurulca belirlenen kâr dağıtım tablosu ile birlikte en geç olağan genel kurul gündeminin ilan edildiği tarihte, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur ve ortaklığın merkezinin bulunduğu yerde mahalli veya ülke çapında yayınlanan en az bir gazetede ve varsa ortaklığın internet sitesinde

ilan edilir. Kâr dağıtım tablosu ayrıca ortaklık merkezinde pay sahiplerinin incelemesine açık tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kâr Payı Avansına İlişkin Genel Esaslar

Kâr payı avansı dağıtım esasları ve sorumluluk

MADDE 9 – (1) Payları borsada işlem gören ortaklıklar, ara dönem finansal tablolarında yer alan kârları üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilir. Belirli bir ara döneme ilişkin kâr payı avansı taksitle dağıtılamaz.

(2) Kâr payı avansı dağıtmak isteyen ortaklıkların esas sözleşmelerinde hüküm bulunması ve genel kurul kararıyla ilgili hesap dönemi ile sınırlı olacak şekilde yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtımına karar vermek üzere yetki vermeleri zorunludur. Anılan genel kurul toplantısında, ilgili hesap dönemi sonunda yeterli kâr oluşmaması veya zarar oluşması durumlarında, dağıtılacak kâr payı avansının söz konusu hesap dönemine ilişkin yıllık finansal durum tablosunda yer alan kâr dağıtımına konu edilebilecek kaynaklardan mahsup edileceği hususunun da karara bağlanması gereklidir.

(3) Yönetim kuruluna genel kurul tarafından kâr payı avansı dağıtımı için yetki verildiğinde; yönetim kurulu tarafından kâr payı avansı dağıtma veya dağıtmama konusunda bir karar alınması ve bu kararın en geç ara dönem finansal tabloların kamuya açıklandığı tarih itibarıyla Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ortaklık tarafından kamuya duyurulması zorunludur.

(4) Ortaklıklarda kâr payı avansı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılır. Pay sahibi dışındaki kişilere kâr payı avansı dağıtılamaz. Kâr payı avansı, imtiyazlı paylara imtiyaz dikkate alınmadan ödenir.

(5) Kâr payı avansının hesaplanması ve dağıtılmasında yönetim kurulu üyeleri ve varsa bağımsız denetimi yapanların sorumlulukları Kanunun 20 nci maddesi hükümlerine tabidir.

Dağıtılacak kâr payı avansı tutarının hesaplanması

MADDE 10 – (1) Dağıtılacak kâr payı avansı, ara dönem finansal tablolara göre oluşan net dönem kârından TTK'ya ve esas sözleşmeye göre ayrılması gereken yedek akçeler ile geçmiş yıllar zararları düşüldükten sonra kalan kısmın yarısını geçemez.

(2) Bir hesap döneminde verilecek toplam kâr payı avansı tutarı;

a) Bir önceki yıla ait net dönem kârının yarısından,

b) İlgili ara dönem finansal tablolarında yer alan net dönem kârı hariç kâr dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklardan

düşük olanı aşamaz.

(3) Aynı hesap dönemi içinde birden fazla sayıda kâr payı avansı ödemesi yapıldığı takdirde; sonraki ara dönemlerde ödenecek kâr payı avansları hesaplanırken, önceki ara dönemlerde ödenen kâr payı avansları bu maddenin ikinci fıkrasına göre hesaplanan tutardan indirilir.

(4) Önceki hesap dönemlerinde ödenen kâr payı avansları mahsup edilmeden, sonraki hesap dönemlerinde ilave kâr payı avansı verilemez ve kâr payı dağıtılamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçmiş yıllar zararları

MADDE 11 – (1) Ortaklıkların geçmiş yıllar zararlarının; geçmiş yıllar kârları, paylara ilişkin primler dahil genel kanuni yedek akçe, sermaye hariç özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan tutarların toplamını aşan kısmı, net dağıtılabilir dönem kârının hesaplanmasında indirim kalemi olarak dikkate alınır.

Tahsil edilmeyen kâr payı bedellerinin zaman aşımına uğraması

MADDE 12 – (1) Ortaklar ve kâra katılan diğer kimseler tarafından tahsil edilmeyen kâr payı bedelleri, 12/6/1933 tarihli ve 2308 sayılı Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon Tahvilat ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikali Hakkında Kanun uyarınca dağıtım tarihinden itibaren beş yılda zaman aşımına uğrar.

Kâr payı rehberi

MADDE 13 – (1) Kurul, kâr payı dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar ile ortaklıkların kâr payı ve kâr payı avansı dağıtımına ilişkin bir rehber hazırlayarak kamuya duyurur ve bu rehberi gerektiğinde günceller.

Katsayı

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğde belirtilen tutarlar, her yıl Maliye Bakanlığınca ilan edilen yeniden değerlendirme katsayısı dikkate alınarak Kurulca yeniden belirlenebilir.

Kurul ücreti istisnası

MADDE 15 – (1) Ortaklıklar tarafından net dağıtılabilir dönem kârının en az yüzde yirmi beşi oranında nakit kâr payı dağıtımına karar verilmesi durumunda; dağıtımına ilişkin genel kurul kararının alınmasından itibaren bir yıl içinde gerçekleştirilecek pay ihraçlarından alınacak Kurul ücretlerinde, 22/6/2013 tarihli ve 28685 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan VII-128.1 sayılı Pay Tebliğinin 26 ncı maddesinde düzenlenen oranların yüzde yetmiş beşi esas alınır.

Saklı hükümler

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğin yatırım ortaklıkları açısından uygulanmasında Kurulun ilgili düzenlemeleri saklıdır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 17 – (1) 13/11/2001 tarihli ve 24582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü ve Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: IV, No: 27) yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Kurulun diğer düzenlemelerinde Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü ve Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: IV, No: 27)’e yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ 1/2/2014 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

Sermaye Piyasası Kurulundan:

KİTLE FONLAMASI TEBLİĞİ TASLAĞI
(III – 35/A.2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı paya ve borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, paya ve borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına, kitle fonlama platformlarının Kurul listesine alınmalarına ve faaliyetlerine, paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla halktan para toplanmasına ve toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanıldığının kontrolü ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenler.

(2) Kitle fonlama platformları aracılığıyla ödül veya bağış karşılığında fon toplanması faaliyetleri bu Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 35/A ve 99 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bilgi formu: Projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonun toplanabilmesi amacıyla kampanya sayfasında ilan edilen ve standartları Kurulca belirlenen formu,

b) Borçlanma aracı: Girişimci veya girişim şirketinin borçlu sıfatıyla düzenleyip platformlar aracılığıyla sattığı ve nominal değerinin vade tarihinde veya vade tarihine kadar taksitler halinde bilgi formunda açıklanan esaslar çerçevesinde yatırımcıya geri ödenmesi esasına dayanan menkul kıymeti,

c) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması: Borçlanma aracı karşılığında platformlar aracılığıyla halktan para toplanmasını,

ç) Borsa: 6362 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan borsayı,

d) BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

e) Emanet yetkilisi: Platformlar aracılığıyla toplanan fonu, girişim şirketine aktarılan veya yatırımcılara iade edilene kadar bu Tebliğdeki hükümler çerçevesinde emanetçi sıfatıyla bloke eden İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ile 2/7/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Portföy Saklama Hizmetine ve Bu Hizmette Bulunacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği (III-56.1)’nde tanımlanan diğer portföy saklayıcılarını,

f) Geniş yetkili aracı kurum: 17/12/2013 tarihli ve 28854 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ (III-39.1)’de tanımlanan geniş yetkili aracı kurumu,

g) Girişimci: Projesine paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla kaynak arayan Türkiye’de yerleşik gerçek kişileri,

ğ) Girişim şirketi: Türkiye’de kurulu veya kurulacak olan, gelişme potansiyeli taşıyan ve kaynak ihtiyacı bulunan anonim şirketleri veya toplanan fonların emanet yetkilisi nezdinde

açılan bloke hesabına aktarılması öncesinde anonim şirkete dönüşmesi zorunlu olan limited şirketleri,

h) Halka açık ortaklık: 6362 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde tanımlanan ortaklığı,

i) Kampanya: Bir girişim şirketinin veya projenin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla gerçekleştirilen fon toplama talebinin platform üzerinden kamuya duyurulmasını,

ı) Kampanya sayfası: Bir girişim şirketine veya projeye ilişkin olarak platform nezdinde oluşturulan ve yalnızca üyelerin erişimine açık tutulan internet sayfasını,

j) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,

k) Katılım bankası: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan katılım bankalarını,

l) Kitle fonlaması: Bir projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla Kurul tarafından belirlenen esaslar dâhilinde Kanunun yatırımcı tazminine ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın platformlar aracılığıyla halktan para toplanmasını,

m) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

n) Liste: Kurulca paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına aracılık etmesi uygun görülen platformların yer aldığı listeyi,

o) MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,

ö) Nitelikli yatırımcı: Kurulun, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan nitelikli yatırımcıları,

p) Önemli etkiye sahip ortak: Sermaye veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak %10 veya daha fazlasını temsil eden paylar ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı veren paylara sahip ortağı,

r) Pay: Girişim şirketinin sermayesini temsil eden ve sahibine ortaklık hakkı veren menkul kıymeti,

s) Paya dayalı kitle fonlaması: Pay karşılığında platformlar aracılığıyla halktan para toplanmasını,

ş) Platform: Paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına aracılık eden ve elektronik ortamda hizmet veren kuruluşu,

t) Proje: Girişim şirketine dönüşme potansiyeli taşıyan ve planlanan teknoloji ve/veya üretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kaynak ihtiyacı olan iş fikrini,

u) Tanıtıcı bilgiler: Platformlar tarafından kampanyalara ilişkin olarak her türlü iletişim aracıyla kamuoyu ile paylaşılan iş fikri özeti, girişim şirketinin ticaret unvanı ve merkez adresi, girişim şirketinin yöneticilerinin veya girişimci ve ekibinin adı, soyadı ve geçmiş tecrübeleri, hedeflenen ve toplanan fon tutarı, belirlenen ve geriye kalan kampanya süreleri, varsa fon sağlayan yatırımcı sayısı ve kampanyayı destekleyen nitelikli yatırımcıların unvanları gibi genel nitelikteki özet bilgileri,

ü) Teknoloji faaliyeti: Katma değeri ve rekabet edebilirliği yüksek teknolojik ürün ve hizmet üretimini ve/veya teknolojik bir buluşun ticari bir ürün, yöntem ya da hizmete dönüştürülmesi amacıyla yürütülen teknoloji geliştirme faaliyetini,

v) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,

y) Türkiye’de yerleşik kişiler: 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda tanımlanan Türkiye’de yerleşik kişileri,

z) Üretim faaliyeti: Yüksek katma değer ve istihdam yaratma potansiyeli taşıyan bir iş modeline bağlı olarak girdilerin belirli bir süreçten geçirilerek fiziksel ürüne dönüştürülmesi faaliyetini,

aa) Üye: Üyelik şartlarını yerine getiren ve platform ile üyelik sözleşmesi akdeden yatırımcıyı,

bb) Üyelik sözleşmesi: Platform ile üyeler arasında elektronik ortamda akdedilen ve asgari unsurları Kurulca belirlenen çerçeve sözleşmeyi,

cc) Yatırım komitesi: Girişim şirketine veya projeye ilişkin girişimci veya girişim şirketi tarafından hazırlanan fizibilite ve/veya kredibilite raporunu değerlendiren, kampanyalara ilişkin hazırlanan bilgi formunu onaylayan ve platform yönetim kurulu tarafından belirlenen komiteyi,

dd) Yönetim kontrolü: Kurulun pay alım teklifine ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan yönetim kontrolünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Platformlara İlişkin Esaslar

Listeye alınma

MADDE 5 – (1) Platformların bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde kitle fonlaması faaliyetlerinde bulunabilmeleri için Kurul tarafından listeye alınmaları zorunludur.

(2) Platformun, listeye alınabilmesi için Ek-1’de yer alan belgelerle birlikte Kurula başvurması gereklidir.

(3) Kurulca listeye alınabilmesi için platformun;

a) Anonim ortaklık olması,

b) Asgari 1.000.000 Türk Lirası olan sermayesinin tamamının nakden ödenmiş olması ve ödenmiş sermayesi ile özsermayesinin bu tutardan az olmaması,

c) Paylarının tamamının nama yazılı olması,

ç) Ticaret unvanında “Kitle Fonlama Platformu” ibaresinin bulunması,

d) Esas sözleşmesinin bu Tebliğde yer alan hükümlere uygun olması ve esas sözleşmesinin faaliyetlere ilişkin maddesinde platformun münhasıran paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyetinde bulunacağını belirtmesi,

e) Ortaklarının ve yönetim kurulu üyelerinin 6 ncı maddede belirtilen şartları sağlaması,

f) Yönetim kurulunun asgari olarak 3 kişiden oluşması,

g) Bu Tebliğde nitelikleri belirlenen bir yatırım komitesini oluşturmuş olması,

ğ) İç kontrol ve risk yönetim sistemi ile muhasebe ve operasyon birimini oluşturmuş olması,

h) Kurulun bilgi sistemleri yönetimi düzenlemelerinde dar yetkili aracı kurumlar için öngörülen bilgi sistemleri altyapısını oluşturarak faaliyete geçirmiş olması,

ı) Belge, kayıt ve muhasebe işlemlerini yürütecek sorumlu birimde yeterli sayıda personeli istihdam etmiş olması,

i) Kitle fonlaması faaliyetinin operasyonel işlemlerini yerine getirmeyi teminen MKK ve emanet yetkilisi ile sözleşme imzalaması ve bilgi işlem sistemleri ile teknolojik altyapısını bu kuruluşların belirlediği esaslar çerçevesinde uyumlaştırması,

j) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yürütecek platformların, girişimci ve girişim şirketlerinin borçlanma araçlarından kaynaklanan ödeme yükümlülüklerinin bilgi formunda belirlenen esaslar çerçevesinde yerine getirebilme kapasitesinin değerlendirilmesini ve kredi limitin kontrolünün yapabilmelerini teminen Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi sistemi ile karşılıklı veri akışını platforma kampanya başvurusunda bulunan girişimci ve girişim şirketleri ile sınırlı olmak üzere sağlayacak altyapıyı platform nezdinde oluşturması,

k) Üyelerin, girişim şirketi yetkilileri ve/veya girişimci ile elektronik ortamda iletişim kurabilecekleri altyapıyı platform nezdinde oluşturması,

l) Kendi personeli arasında, personeli ile hizmet verdiği kişiler arasında ya da hizmet verdiği kişilerin kendileri arasında çıkabilecek çıkar çatışmalarını tanımlaması, çıkar çatışmalarının önlenmesi için alınabilecek tedbirleri ve çıkar çatışmalarının önlenememesi

durumunda izlenecek prosedürleri içeren yazılı çıkar çatışması politikası oluşturması ve bu politikayı yönetim kurulu kararına bağlaması,

şartlarını yerine getirmesi zorunludur.

(4) Katılım bankaları ve geniş yetkili aracı kurumların listeye alınma başvurularında üçüncü fıkranın (g), (i), (j) ve (k) bentlerinde aranan şartların sağlanması yeterlidir. Bu Tebliğde listeye alınma şartları dışında platformlar için öngörülen diğer hükümler, aksi belirtilmedikçe, bu fıkra da belirtilen aracı kurumlar ve bankalar bakımından da uygulanır.

(5) Platformların tüzel kişi ortaklarının, önemli etkiye sahip ortaklarının üçüncü fıkranın (e) bendinde yer alan şartları taşımaları zorunludur.

(6) Listeye alınma başvurusu kapsamında sunulan bilgi ve belgelerdeki eksiklikler ile Kurulca talep edilen ek bilgi ve belgelerin verilen süre içinde Kurula iletilmemesi halinde başvuru işleminden kaldırılır.

(7) Kurul, gerekli gördüğü hallerde listeye alınma aşamasında veya faaliyet süresince genel olarak veya platform bazında mesleki sorumluluk sigortası yaptırılmasını zorunlu tutabilir.

(8) Üçüncü fıkranın (b) bendinde belirtilen asgari özsermaye şartı, platformun Kurulca listeye alınmasını takip eden iki yıl süresince yarısı oranında uygulanır.

(9) Platformların paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyetlerinden hangilerine yetkili olduğu platformun internet sitesinde belirtilir.

Platform ortakları ve yönetim kurulu üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 6 – (1) Platformun ortaklarının ve yönetim kurulu üyelerinin;

a) Müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) Faaliyet izinlerinden biri Kurulca iptal edilmiş kuruluşlarda, bu müeyyideyi gerektiren olayda sorumluluğu bulunan kişilerden olmaması,

c) Kanunda yazılı suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyetinin bulunmaması,

ç) 14/1/1982 tarihli ve 35 sayılı mülga Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve eklerine göre kendileri veya ortağı oldukları kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmemiş olması,

d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmaması,

e) İşin gerektirdiği dürüstlük ve itibara sahip bulunması,

f) Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca işlem yasaklı olmaması,

zorunludur.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlar; iflasın kaldırılmasına, kapatılmasına veya konkordato teklifinin tasdikine ilişkin kararın, (b) bendinde yer alan şart ise buna ilişkin kararın kesinleşme tarihinden itibaren on yıl geçmesi hâlinde, birinci fıkranın uygulamasında dikkate alınmaz.

(3) Platformların en az bir yönetim kurulu üyesinin 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelikte tanımlanan bireysel katılım yatırımcısı lisansına sahip kişilerden olması zorunludur.

(4) Bu maddenin üçüncü fıkrası katılım bankaları ve geniş yetkili aracı kurumlar bakımından uygulanmaz.

Dışarıdan hizmet alımı ve kapsamı

MADDE 7 – (1) Platformlar tarafından münhasıran yönetim kurulunca ve yatırım komitesince icra edilmesi gereken faaliyetler ile platformun idaresi haricindeki görev ve yükümlülüklerin ifası için uzman kuruluşlardan hizmet alınabilir.

(2) 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (ğ), (h) ve (ı) bentlerinde öngörülen şartlar için dışarıdan hizmet alınmış olması halinde, bu şartların yerine getirildiği kabul edilir.

(3) Dışarıdan hizmet alımı, platformun sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(4) Kurul, gerektiğinde genel olarak veya platform bazında dışarıdan hizmet alınabilecek konuları belirlemeye, bu konuları sınırlamaya veya yasaklamaya, niteliğine göre bu hizmetin alınmasını izin koşuluna bağlamaya yetkilidir.

Platformun ortaklık yapısı değişiklikleri

MADDE 8 – (1) Listeye alınma sonrasındaki ortaklık yapısı değişikliklerinde platform ortağı olan gerçek ve tüzel kişiler ile platformların önemli etkiye sahip tüzel kişi ortaklarının önemli etkiye sahip ortakları için de 6 ncı maddede platform ortaklarına ilişkin öngörülen şartlar aranır.

(2) Bir kişinin platform sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak %10'u veya daha fazlasını temsil eden payları edinmek suretiyle platform ortağı olması veya bir ortağa ait payların platform sermayesinin veya oy haklarının %10, %20 veya %50 sini aşması sonucunu veren pay edinimleri ile bir ortağa ait payların yukarıdaki oranların altına düşmesi sonucunu veren pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(3) Yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren payların devri herhangi bir orana bakılmaksızın Kurul iznine tabidir.

(4) Platformun yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylarına sahip tüzel kişinin sermayesinde %10, %20, %33 veya %50 oranlarının aşılması sonucunu doğuracak şekildeki ortaklık yapısı değişiklikleri Kurulun onayına tabidir. Platformların sermayesinin veya oy haklarının %10 undan fazlasına sahip tüzel kişilerin yönetim imtiyazına sahip paylarının devri de Kurulun onayına tabidir.

(5) Aynı gerçek veya tüzel kişi tarafından Kanun'un 26 ncı maddesinde tanımlanan yönetim kontrolüne sahip olunan grup içerisinde yapılan devir işlemleri sebebiyle ortaya çıkan ortaklık yapısı değişiklikleri Kurul onayına tabi değildir. Bu durumda, pay devrini izleyen 10 iş günü içinde Kurula bildirimde bulunulur.

(6) Bir kişinin, doğrudan veya dolaylı olarak, platform sermayesinin veya oy haklarının yukarıdaki oranlara ulaşmayan veya bu oranlar arasında kalan pay devirlerinde ise devri izleyen 10 iş günü içinde Kurula bildirimde bulunulur.

(7) Platformun ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması ve güncel ortaklık yapısı bilgisinin platform nezdinde daimi olarak incelemeye açık tutulması zorunludur.

(8) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirilen pay devirleri platformun pay defterine kaydolunmaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

Yatırım komitesi

MADDE 9 – (1) Platform yönetim kurulu tarafından oluşturulacak yatırım komitesinin;
a) En az üç üyeden oluşması,
b) Üye sayısının çoğunluğunun finans, girişimcilik, işletmecilik, hukuki danışmanlık, teknoloji, sanayi ve ticaret gibi alanlarda en az beş yıllık tecrübeye sahip kişilerden olması,

c) Bir üyesinin platformun yönetim kurulu üyesi olması ve bu üyenin 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartı haiz olması,

ç) En az bir üyesinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansına sahip olması,

d) Üyelerinin tamamının 6 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan şartları sağlamış olması,

zorunludur.

(2) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti yürüten platformların;

a) En az bir yatırım komitesi üyesinin 14/8/2014 tarihli ve 29088 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ’de tanımlanan kredi derecelendirme lisansına sahip kişilerden olması,

b) Üye sayısının çoğunluğunun birinci fıkranın (b) bendinde yer alanların yanı sıra istatistik, risk değerlemesi ve yönetimi, finansal analiz, derecelendirme, değerlendirme alanlarının herhangi birinde en az beş yıllık tecrübeye sahip kişilerden olması,

zorunludur.

(3) Katılım bankaları ve geniş yetkili aracı kurumların yatırım komitesinin en az bir üyesinin 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelikte tanımlanan bireysel katılım yatırımcısı lisansına sahip olması halinde, bir üyenin platformun yönetim kurulu üyesi olması şartı aranmaz.

(4) Birinci ve üçüncü fıkralarda sayılan şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi halinde platform yönetim kurulu en geç on iş günü içinde bu şartların yeniden sağlandığını tevsik edici bilgi ve belgeleri Kurula iletir.

(5) Yatırım komitesi üyeliklerinden herhangi birinin boşalması durumunda, bu durumun gerekçesi platform tarafından yazılı olarak iki iş günü içinde Kurula bildirilir.

(6) Yatırım komitesi üyeliğine atanacak kişilerin, 6 ncı maddenin birinci fıkrasında aranan şartları sağladıklarını gösteren belgelerle birlikte Kurula bildirilmesi şarttır.

(7) Yatırım komitesi, bilgi formunun onaylanmasına ve paya dayalı kitle fonlaması bakımından Ek-2’de asgari unsurları belirlenen fizibilite raporunun, borçlanmaya dayalı kitle fonlaması bakımından Ek-3’te asgari unsurları belirlenen kredibilite raporunun incelenmesine yönelik olarak objektif değerlendirme ölçüt ve yöntemlerini içeren bir değerlendirme politikası oluşturur ve bu politika platform yönetim kurulu tarafından karara bağlanarak platform üzerinden kamuya duyurulur.

(8) Yatırım komitesinin bilgi formunu onaylaması üye tamsayısının çoğunluğunun bu yönde karar vermesi ile mümkündür. Platform tarafından bu fıkra da belirtilenden daha ağır bir nisabın belirlenmesi mümkündür.

(9) Yatırım komitesi üyeleri; kendilerinin, eşlerinin, alt ve üstsoylarının sermaye, denetim ve idari bakımdan doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili oldukları projelere veya girişim şirketlerine ait kampanya başvurularının değerlendirilmesinde oy kullanamazlar.

(10) Yatırım komitesi üyelerinden herhangi birinin bir girişim şirketinin veya projenin kampanyasının platformda yayımlanma kararına karşı şerh koyması halinde, bu şerhe ve şerhin gerekçesine ilişkin ilgili girişim şirketinin veya projenin kampanya sayfasında açıklama yapılır.

(11) Yatırım komitesi üyeleri bu Tebliğ kapsamındaki faaliyetleri karşılığında girişim şirketlerinden veya girişimcilerden herhangi bir ekonomik menfaat temin edemez ve değerlendirdikleri kampanyalara fon sağlayamazlar.

Listeden çıkma

MADDE 10 – (1) Platform, 5 inci veya 24 üncü maddede belirtilen şartlardan herhangi birini kaybetmesi halinde bu durumu iki iş günü içinde Kurula bildirir. Kurulca uygun görülen süre içinde listeye alınma şartlarının herhangi birini sağlayamayan platform Kurul tarafından listeden çıkarılır.

(2) Kurul tarafından listeye alınmasını takiben 6 ay içerisinde faaliyete geçmeyen platform, Kurul tarafından listeden çıkarılır.

(3) 11 inci maddenin on ikinci fıkrası uyarınca Kurula gönderilen finansal tablo ve raporlardan 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan şartın kaybedildiğinin tespit edilmesi halinde Kurul tarafından ilgili şartın sağlanması için platforma makul bir süre verilir. Kurulca verilen süre içerisinde şartın sağlanamaması halinde platform listeden çıkarılabilir.

(4) Bu Tebliğ kapsamındaki yükümlülükler aykırı eylemleri tespit edilen platformlar ile faaliyetleri geçici olarak durdurulan veya faaliyet izinleri iptal edilen katılım bankaları ve geniş yetkili aracı kurumlar Kurulca resen listeden çıkarılabilir veya faaliyetlerinin sadece paya dayalı ya da borçlanmaya dayalı olarak yürütülmesine karar verilebilir.

(5) Kurulca resen veya başvuru üzerine listeden çıkarılan platformlar, listeden çıkarılmaya ilişkin Kurul karar tarihinden itibaren bir yıl süreyle kitle fonlaması faaliyetinde bulunmak üzere yeniden listeye alınmak için Kurula başvuramaz. Kurulca resen listeden çıkarılan platformun ortakları bir yıl süreyle kitle fonlaması faaliyetinde bulunmak üzere Kurulca listeye alınmak için başvuruda bulunan başka bir platformda veya Kurul listesinde bulunan bir platformda herhangi bir unvan altında görev alamaz ve ortak olamaz.

(6) Platformların, listeden çıkarılmasına ilişkin Kurul kararının kendilerine bildirildiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde sona erme kararı almaları veya esas sözleşmelerini ticaret unvanı ile amaç ve faaliyet konuları da dâhil kitle fonlaması faaliyetlerini kapsamayacak şekilde değiştirmeleri zorunludur. Bu değişikliklerin yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, ilanı izleyen on iş günü içinde Kurula gönderilir. Listedен çıkarılmalarına ilişkin Kurul kararının kendilerine bildirildiği tarihte platformların para toplama yetkisi sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Platformların Faaliyetlerine İlişkin Esaslar

Genel esaslar

MADDE 11 – (1) Platformlar münhasıran paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti yürütebilirler. Platformların;

a) Bu faaliyetlerin yürütülmesi esnasında girişim şirketine veya girişimciye yönelik danışmanlık hizmeti vermesi,

b) Girişim sermayesi yatırım fonu kurmak üzere Kuruldan faaliyet izni alan portföy yönetim şirketleri ile 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik uyarınca akredite edilmiş ve anonim ortaklık olarak kurulmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarına iştirak etmeleri

bu fıkra aykırılık teşkil etmez.

(2) Kitle fonlaması faaliyeti sırasında uyulması gereken esasların, girişim şirketi veya girişimci ile platform arasında akdedilecek ve asgari unsurları Ek-4’te belirlenen yazılı bir kitle fonlaması sözleşmesine bağlanması zorunludur.

(3) Platformlar;

a) Fon toplayan her bir girişim şirketi veya proje için kampanya sayfası oluşturarak, kampanya sürecinde ve paya dayalı kitle fonlaması faaliyeti yürüten platformlarda kampanyanın gerçekleştiği takvim yılını izleyen beş yıl boyunca, borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti yürüten platformlarda ise kampanya kapsamında çıkarılan borçlanma araçlarının itfasının gerçekleştiği tarihe kadar girişim şirketine ilişkin periyodik açıklamaların bu sayfa üzerinden yapılmasını sağlayacak gerekli altyapıyı kurma,

b) Yatırım komitesi tarafından onaylanan bilgi formunu (a) bendinde belirtilen kampanya sayfasında yayımlama, bilgi formu ve kampanyaya ilişkin yatırımcıların yatırım kararını etkileyebilecek her türlü bilgiyi kampanya süresince ve paya dayalı kitle fonlaması

faaliyeti yürüten platformlarda kampanyanın gerçekleştiği takvim yılını izleyen beş yıl boyunca, borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti yürüten platformlarda kampanya kapsamında çıkarılan borçlanma araçlarının itfasının gerçekleştiği takvim yılını izleyen beş yıl boyunca bu sayfada yatırımcıların incelemesine açık tutma,

c) Yatırımcılardan toplanan fonların emanet yetkilisi nezdinde kampanya süresi tamamlanana kadar platform adına, kampanya süresinin hedeflenen fon tutarına ulaşarak tamamlanmasını müteakip girişim şirketi adına açılan hesaplarda bloke ettirilerek girişim şirketine aktarılmasını veya bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde yatırımcılara iade edilmesini sağlama,

ç) Payların veya borçlanma araçlarının MKK nezdinde kayden oluşturulma sürecine kadar gerçekleştirilecek işlemleri yerine getirme veya bir yatırım kuruluşu vasıtasıyla yerine getirilmesini sağlama,

d) Yatırımcıların hak ve menfaatlerini koruyucu ve olası hak kayıpları ve suistimalleri önleyici tedbirleri alma,

e) Yatırımcılara, girişim şirketlerine ve girişimcilere ilişkin bilgilerin gizliliğini muhafaza etme ve bu bilgilerin gizliliğinin sağlanmasını teminen gerekli her türlü tedbiri alma,

f) Emanet yetkilisinin toplanan fon tutarını nemalandırıp nemalandırmayacağını, alınacak ücret, komisyon ve kesintileri internet sitesinde ilan etme, görevlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Platformlar, her bir kampanyanın değerlendirilmesinde ve yayımlanmasında adil ve şeffaf olmak ve taraflar arasında çıkar çatışmasına sebebiyet vermemekle yükümlüdür.

(5) Platformlar girişim şirketlerinin veya girişimcilerin kampanya başvurularını yatırım komitesine sunmadan önce reddedebilir. Her halükarda reddedilen başvuruların reddedilme gerekçesi hakkında platform tarafından başvuru sahiplerine bilgi verilir.

(6) Yatırım komitesine sunulan kampanya başvurularının platformda yayımlanması yatırım komitesinin onayı ile mümkündür. Bu onay, 9 uncu maddenin yedinci fıkrası uyarınca oluşturulan değerlendirme politikasında yer alan her bir ölçüt bakımından yatırım komitesince yapılan değerlendirmeleri içeren bir rapora bağlanır ve bu rapor kampanya süresinin başlangıcından öncesinde kampanya sayfasında yayımlanır.

(7) Platformlar, kampanyalarını yürüttükleri girişim şirketlerini veya girişimcileri bu Tebliğ kapsamındaki yükümlülükleri hakkında bilgilendirmek zorundadır. Platformun bu yükümlülüğünü yerine getirdiğine dair ispat yükü platforma aittir.

(8) Platformların, yatırım komitesinin bilgi formunun onaylanmasına ilişkin değerlendirme sürecinde girişim şirketlerinden veya girişimcilerden yeterli bilgi ve belgeyi temin etmeleri ve yatırım komitesinin kararına dayanak oluşturan belge, kayıt ve raporları saklamaları zorunludur.

(9) Platformlar her bir kampanya için hedeflenen ve toplanan fon tutarı, fon sağlayan yatırımcı sayısı ve kalan kampanya süresi hakkında platform üzerinden anlık olarak bilgi verir. Fonlamanın gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın, her bir kampanya için kampanya süresinin sona ermesini takip eden iş günü fonlama sonuçları platform üzerinden kamuya duyurulur.

(10) Platformlar kendilerine ve yürüttükleri faaliyetlere ilişkin tanıtım ve reklamlarda yalnızca kampanya süreci tamamlanmış girişim şirketlerinden ve projelerden yararlanabilir.

(11) Altı aylık ve yıllık takvim dönemleri itibarıyla platformlar tarafından asgari olarak fonlaması gerçekleşen, gerçekleşmeyen ve iptal edilen toplam kampanya sayıları ile fonlaması gerçekleşen kampanyalara üyeler tarafından sağlanan toplam fon tutarı bilgilerini içeren rapor hazırlanarak ilgili dönemin sona ermesini takip eden otuz gün içinde elektronik ortamda Kurula iletilir ve platform üzerinden kamuya duyurulur.

(12) Geniş yetkili aracı kurumlar hariç platformlar, TTK uyarınca hazırlanan finansal tablo ve raporlarını veya 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca hazırlanan

yıllık finansal tabloları ile faaliyet raporlarını ilgili takvim yılını izleyen dördüncü ayın sonuna kadar Kurula gönderir ve internet sitesi üzerinden kamuya duyurur.

Platformların gerçekleştiremeyecekleri faaliyetler

MADDE 12 – (1) Katılım bankalarının tabi olduğu mevzuatta yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, sadece paya dayalı kitle fonlama faaliyeti yürüten platformlar, faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı veya rehin almak suretiyle kredi veya ödünç para verme işlerine aracılık edemezler ve pay dışında herhangi bir sermaye piyasası aracı karşılığında kitle fonlaması faaliyeti yürütemezler.

(2) Platformlar gayrimenkul ve gayrimenkule dayalı hakların alım satımı ve gayrimenkul projelerinin geliştirilmesi ile girişim şirketlerine iştirak edilmesine yönelik kitle fonlaması faaliyeti yürütemezler.

(3) Platformlar yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilere yönelik Türkiye’de yerleşik kişilerden fon toplanması amacıyla kitle fonlaması faaliyeti yürütemezler.

(4) Platformlar girişim şirketi veya projelere ilişkin yatırımcılara yönelik olarak yatırım tavsiyesi niteliğindeki değerlendirme, analiz ve yorumlarda bulunamazlar.

(5) Platformlar, girişim şirketini veya kampanya süreci tamamlanmamış projeleri tanıtmaya yönelik basılı ya da elektronik ortamda paylaşılan tanıtıcı bilgiler ile platforma veya kampanya sayfasına yönlendirme yapan tanıtımlar hariç olmak üzere kampanyası yürütülen girişim şirketlerine veya projelere ait ticari ürün ve/veya hizmetlerin reklamlarını yayımlayamazlar.

(6) Platformlar;

a) Kendilerinin kitle fonlaması yoluyla fonlanmasına yönelik,

b) Kendilerine ait projelerin veya sermayelerinin %20 veya daha fazlasını temsil eden paylarına veya oy haklarına, yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı veren paylarına sahip oldukları girişim şirketlerinin kitle fonlaması yoluyla fonlanmasına yönelik,

c) Ortakları, yönetim kurulu ve yatırım komitesi üyeleri ile bu kişilerin eşlerinin, alt ve üst soylarının tek başlarına veya birlikte sermayesinin %20 veya daha fazlasını temsil eden paylarına veya oy haklarına, yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı veren paylarına sahip oldukları girişim şirketlerinin veya bu kişilere ait projelerin kitle fonlaması yoluyla fonlanmasına yönelik,

kampanya yürütemezler. Bu fıkrada belirtilen hususlara ilişkin kontrollerin yapılmasından platform sorumludur.

(7) Geniş yetkili aracı kurumlar hariç platformlar paya veya borçlanma aracına ilişkin olarak ikincil piyasa işlemlerine aracılık edemezler. Platformların internet siteleri üzerinden üyelerin kendi aralarında iletişim kurmalarına imkan tanınması bu hükme aykırılık teşkil etmez.

Yurt dışında yerleşik platformların faaliyetleri

MADDE 13 – (1) Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik tanıtım, reklam ve pazarlama gibi faaliyetlerde bulunulmamış olması şartıyla, Türkiye’de yerleşik kişilerin tamamen kendi iradeleri doğrultusunda, yurt dışında yerleşik platformlar üzerinden katıldıkları kitle fonlaması işlemleri, bu amaçla yurt dışında açtıkları hesaplar, söz konusu hesaplara gönderilen nakit ve diğer kıymetler ile bu hesaplar üzerinden gerçekleştirdikleri işlemler bu Tebliğin kapsamı dışındadır.

(2) Birinci fıkranın uygulanması kapsamında yurt dışında yerleşik platformlar tarafından Türkiye’de iş yeri açılması, Türkçe internet sitesi oluşturulması, sunulan kitle fonlama faaliyetlerine ilişkin olarak doğrudan ve/veya Türkiye’de yerleşik kişi ya da kurumlar aracılığıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde bulunulması durumlarından herhangi birinin varlığı halinde faaliyetlerin Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik olduğu kabul edilir ve bu

Tebliğ hükümleri uygulanır. Faaliyetlerin Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik olduğunun tespitine ilişkin ilave kıstaslar Kurul tarafından belirlenebilir.

Platforma üyelik işlemleri

MADDE 14 – (1) Kitle fonlaması işlemlerinde bulunabilmek için yatırımcıların ilgili platforma elektronik ortamda üye olmaları zorunludur.

(2) Platformlar tarafından üyelik işlemleri kapsamında;

a) Türkiye’de yerleşik gerçek kişiler ile tüzel kişilerin imza yetkilileri için MKK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde 3/9/2016 tarihli ve 29820 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte tanımlanan kimlik doğrulama işleminin yerine getirilmesinin sağlanması ve bu suretle kimlik bilgileri tespit ve teyit edilen üyelerin bilgilerinin MKK’ya iletilmesi,

b) Türkiye’de yerleşik olmayan kişiler için bu kişiler adına MKK nezdinde hesap açıldığının ve bu hesaba ilişkin sicil tanımlama işleminin gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi ve bu suretle kimlik bilgileri tespit ve teyit edilen üyelerin bilgilerinin MKK’ya iletilmesi,

c) Üyelerle Ek-5’te asgari unsurları belirlenen üyelik sözleşmesinin akdedilmesi, bu sözleşmenin elektronik ortamda saklanması ve bir örneğinin uygun haberleşme vasıtasıyla üyelere iletilmesi,

ç) Üyelerden, Ek-6’da yer alan “Kitle Fonlaması Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu”nun okunup anlaşıldığına dair yazılı veya elektronik bir beyanın alınması, bu beyanın saklanması ve bir örneğinin uygun haberleşme vasıtasıyla üyelere iletilmesi,

d) Üyelerin kitle fonlaması yatırımlarının taşıdığı riskleri anlayabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olduklarının, yatırımlarının tümünü kaybedebileceklerinin ve sahip olacakları payların ve/veya borçlanma araçlarının devir imkânının kısıtlı olabileceğini anladıklarının tespit edilmesi ve yapılan tespit sonucunda kitle fonlaması yatırımlarına uygun olmadığı değerlendirilen kişilerin üyelik başvurularının reddedilmesi,

e) Nitelikli yatırımcı statüsünü haiz üyelik oluşturulabilmesi için üyelik işlemleri tamamlanmadan önce üyenin MKK nezdinde nitelikli yatırımcı olduğunun tespit edilmesi,

f) Üyelerin varsa yıllık net gelirlerine ilişkin beyanlarının derhal MKK’ya iletilmesi ve bu beyanların saklanması,

g) Üyelerden risk bilgilerinin toplanmasına ve gerek görülmesi halinde üçüncü kişiler ile paylaşılmasına ilişkin rızalarının alınması, gerekir.

(3) Platform nezdindeki bilgilerin kamu tüzel kişileri dâhil üçüncü kişiler ile paylaşımında 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa ve ilgili diğer mevzuata riayet edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Paya Dayalı Kitle Fonlaması Faaliyetine İlişkin Genel Esaslar

Paya dayalı kitle fonlamasının yatırım sınırları

MADDE 15 – (1) Nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişiler, bir takvim yılı içerisinde paya dayalı kitle fonlaması yoluyla azami 20.000 Türk Lirası yatırım yapabilir. Ancak bu sınır 100.000 Türk Lirasını aşmamak kaydıyla yatırımcının platforma beyan ettiği yıllık net gelirinin %10’u olarak uygulanabilir.

(2) Bu madde kapsamında yatırım sınırlarına ilişkin kontrol, platformlarca üye bazında MKK’ya iletilen en son tarihli beyan dikkate alınarak MKK tarafından gerçekleştirilir.

Paya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplamaya ilişkin esaslar

MADDE 16 – (1) Toplanan fonların aktarılmasından önce girişim şirketinin anonim şirket olarak kuruluş veya anonim şirkete dönüşüm işlemlerinin tamamlanmış olması ve bu fonların yalnızca sermaye artırımını suretiyle çıkarılacak paylar karşılığında girişim şirketine aktarılması zorunludur. Girişim şirketlerinin mevcut paylarının satışı suretiyle fon toplanamaz. Sermaye artırımını suretiyle çıkarılacak paylar oydan yoksun olabilir.

(2) Girişim şirketi payları karşılığında yatırımcılardan sağlanan fonların tamamının nakden ödenmiş olması zorunludur.

(3) Yatırımcılara verilecek payların tüm ortaklık hak ve koşulları ile varsa bu paylara ilişkin imtiyazlar bilgi formunda açıkça belirtilir. Nitelikli yatırımcılar hariç olmak üzere yatırımcılara verilecek paylar arasında imtiyaz farkı yaratılamaz.

(4) Platform nezdinde kampanya yürütülebilmesi için bilgi formunun yatırım komitesi tarafından onaylanması ve bu formun kampanya sayfasında yayımlanması zorunludur.

(5) Yatırım komitesi tarafından bilgi formunun onaylanması için asgari olarak bilgi formunda yer alan bilgilerin tutarlı, anlaşılabilir ve Kurulca belirlenen bilgi formu standartlarına göre eksiksiz olduğunun tespiti zorunludur.

(6) Platformlar, her bir kampanyaya ilişkin onaylı bilgi formunun, fon sağlama talebinin iletilmesinden önce ilgili üye tarafından okunduğunu tespit etmekle yükümlüdür.

(7) Bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir on iki aylık dönemde platformlar aracılığıyla paya dayalı olarak en fazla iki kampanya ile fon toplanabilir ve bu dönemde toplanabilecek fon tutarı Kurulca izahname hazırlama yükümlülüğünden muafiyet tanınan ve her yıl Kurul Bülteni aracılığıyla ilan edilen ihraç sınırını geçemez. Bilgi formunda açıklanmak ve ihraç sınırını geçmemek kaydıyla paya dayalı kitle fonlaması kapsamında talep edilen fon miktarının azami %20'sine kadar ek fon toplanabilir.

(8) 1.000.000 Türk Lirasını aşan fon taleplerinde, hedeflenen fonun en az %10'una tekabül eden tutarın kampanya süresi içerisinde nitelikli yatırımcılar tarafından karşılanmış olması zorunludur. Bu zorunluluk toplanan ek fon bakımından uygulanmaz. Bu fıkrada belirtilen sınırların altında olmamak kaydıyla, girişim şirketi veya girişimci tarafından bilgi formunda belirtmek kaydıyla nitelikli yatırımcılara tahsisat oranı belirlenebilir.

(9) Bu maddenin yedinci ve sekizinci fıkralarındaki yatırım sınırlarına ilişkin kontroller MKK tarafından yerine getirilir.

(10) Girişimciler veya girişim şirketinin ortakları, kampanya sürecinin başladığı tarihi takip eden üç yıl içerisinde miras, mirasın paylaşımı, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri veya cebri icra nedenleriyle yapılacak devirler ile girişimciler veya girişim şirketi ortaklarının nitelikli yatırımcılara ya da kendi aralarında yapacakları devirler hariç olmak üzere paylarını devredemezler.

Paya dayalı kitle fonlamasının kampanya süreci

MADDE 17 – (1) Paya dayalı kitle fonlamasına ilişkin kampanya süreci, bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir platforma pay karşılığında fon toplama talebiyle başvurulduğu anda başlar. Herhangi bir kampanya süreci tamamlanmadan aynı girişim şirketi veya girişimci tarafından paya veya borçlanmaya dayalı yeni bir kampanya süreci başlatılamaz.

(2) Kampanya süresi, yatırım komitesi tarafından onaylanmış bilgi formunun kampanya sayfasında yayımlandığı tarihte başlar ve bu süre altmış günü geçemez. Platform üyeleri tarafından kampanya süresi boyunca ilgili girişim şirketi veya projeye yönelik fon sağlama talepleri platforma iletilir. Bu taleple eş zamanlı olarak üyeler fon sağlamaya ilişkin ödeme emirlerini kimlik bilgileri ile uyumlu bir ödeme aracı vasıtasıyla yerine getirir.

(3) Platform, yatırımcılar tarafından kendisine iletilen fon sağlama taleplerini kampanya süresi boyunca anlık olarak MKK'ya ve emanet yetkilisine iletir. Fonların toplanması, toplanan fonların emanet yetkilisi nezdinde platform adına açılan hesapta bloke edilerek girişim şirketine

aktarılması ve/veya söz konusu fonların ve varsa nemalarının yatırımcılara iade edilmesi emanet yetkilisi tarafından sağlanır.

(4) Yatırımcılar tarafından fon sağlamaya ilişkin ödeme emrinin verildiği andan itibaren 48 saat içerisinde cayma hakkına yönelik bildirim platforma iletilmesi suretiyle hiçbir sebep gösterilmeksizin cayma hakkının kullanılması mümkündür. Cayma hakkının kullanılmasını izleyen iş günü içerisinde emanet yetkilisi tarafından fon tutarının iadesi için gerekli işlemler yerine getirilir.

(5) Varsa ek satış dahil hedeflenen fon tutarının kampanya süresinin bitiş tarihinden önce toplanması halinde, dördüncü fıkrada belirtilen cayma hakkı sürelerinin tüm yatırımcılar bakımından sona ermesi şartıyla kampanya süresi erken sonlandırılabilir.

(6) Kampanya süresinde, varsa ek satış dahil hedeflenen fon tutarının üzerinde fon toplanması halinde, platformca bilgi formunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen dağıtım listesi dikkate alınarak bu tutarı aşan kısmın yatırımcılara iadesi sekizinci fıkrada belirlenen esaslara göre yatırımcılar arasında eşitsizliğe sebep olmayacak şekilde yerine getirilir.

(7) Kampanyanın erken sonlanması veya kampanya süresiyle birlikte cayma hakkı sürelerinin tüm yatırımcılar bakımından sona erdiği tarih itibarıyla hedeflenen fon tutarının toplanmış olması durumlarında varsa toplanan fon tutarının nemasının yatırımcılara iadesi sonrasında;

a) Girişim şirketi tarafından yürütülen kampanyalarda, platform adına emanet yetkilisi nezdinde açılan hesapta bloke edilen fon, girişim şirketinin emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesabına aktarılır ve ilgili girişim şirketi tarafından kampanya süresinin sona ermesini takip eden otuz iş günü içinde toplanan fon tutarı kadar sermaye artırımını yapılır. Girişim şirketinin limited şirket olması halinde, toplanan fonun, anonim şirkete dönüşümü takiben girişim şirketinin emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesabına aktarılması öncesinde, yatırım komitesi tarafından 23 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca hazırlanan mali müşavir raporunun kabulüne ilişkin karar alınması zorunludur.

b) Girişimci tarafından yürütülen kampanyalarda, kampanya süresinin sona ermesini takip eden doksan gün içinde girişim şirketi kurularak emanet yetkilisi nezdinde platform adına açılan hesapta bloke edilen fon, girişim şirketinin emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesabına aktarılır ve en geç kuruluş işleminin ticaret siciline tescilini takip eden otuz iş günü içinde ilgili girişim şirketi tarafından toplanan fon tutarı kadar sermaye artırımını yapılır.

c) Sermaye artırım işlemlerinin tamamlanmasını müteakip platform, her bir yatırımcının sağladığı fon tutarını ve bunun karşılığında çıkarılacak payların toplam nominal değerinin bilgisini MKK'ya derhal iletir. Girişim şirketi, tüm paylarının Kanununun 13 üncü maddesi çerçevesinde MKK nezdinde kayden oluşturulmasına ve hak sahiplerinin hesaplarına aktarılmasına yönelik işlemlerin gerçekleştirilmesini derhal sağlar.

ç) Sermaye artırımına ve tüm payların MKK nezdinde kayden oluşturularak hak sahiplerinin hesaplarına aktarılmasına ve bunu takiben emanet yetkilisi nezdinde girişim şirketi adına bloke edilen fonun girişim şirketine tevdi edilmesine yönelik işlemlerin tamamlanmasıyla birlikte kampanya süreci sona erer.

(8) Hedeflenen fon tutarının kampanya süresinin bitiş tarihi veya kampanya süresiyle birlikte cayma hakkı sürelerinin tüm yatırımcılar bakımından sona erdiği tarih itibarıyla toplanamamış olması halinde, ilgili sürenin bitimini takip eden iş günü içinde platform tarafından yapılacak bildirim üzerine emanet yetkilisi nezdinde bloke edilen tutarlar ve varsa neması, bu bildirmiyi takip eden iş günü içinde emanet yetkilisi tarafından yatırımcılara iade edilir ve bu suretle kampanya süreci sona erer. İade işlemleri emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedüre göre gerçekleştirilir.

(9) Yedinci fıkrada düzenlenen yükümlülüklerin, süresi içinde yerine getirilmemesi halinde, söz konusu fıkrada düzenlenen sürelerin bitimini takip eden iş günü içinde emanet

yetkilisi nezdinde bloke edilen tutarlar ve varsa neması yatırımcılara iade edilir ve bu suretle kampanya süreci sona erer. Bu durumda yatırımcıların özel hukuk hükümlerinden doğan hakları saklıdır.

(10) Listedeki çıkarılan platformlar nezdinde devam etmekte olan kampanya süreçleri sonlanmış sayılır ve toplanan fonlar varsa neması ile birlikte emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedüre göre yatırımcılara iade edilir.

(11) Yatırımcılar tarafından kampanya bazında ilgili platforma iletilen fon sağlama taleplerine ilişkin ödemeler ile emanet yetkilisine intikal eden nakit aktarımlarının eşleştirilmesine ve kampanya süresinin sona ermesini takiben payların üye bazında dağıtımının tespitine yönelik işlemler bilgi formunda belirtilen usul ve esaslar ile MKK ve emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedürlere uygun olarak platform tarafından gerçekleştirilir.

(12) Paya dayalı kitle fonlaması aracılığıyla fon toplanmasında, sermaye artırım suretiyle yatırımcılara verilecek pay tutarının nominal değerinin ve beher payın satış fiyatının, yatırım komitesince onaylanacak bilgi formunda yer verilmesi zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Borçlanmaya Dayalı Kitle Fonlaması Faaliyetine İlişkin Genel Esaslar

Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasının yatırım sınırları

MADDE 18 – (1) Nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişiler, bir takvim yılı içerisinde borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla azami 50.000 Türk Lirası yatırım yapabilir. Ancak bu sınır 200.000 Türk Lirasını aşmamak kaydıyla yatırımcının platforma beyan ettiği yıllık net gelirinin %10'u olarak uygulanabilir.

(2) Nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişiler, borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla bir projeye azami 10.000 Türk Lirası yatırım yapabilir.

(3) Bu madde kapsamında yatırım sınırlarına ilişkin kontrol, platformlarca üye bazında MKK'ya iletilen en son tarihli beyan dikkate alınarak MKK tarafından gerçekleştirilir.

Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplamaya ilişkin esaslar

MADDE 19 – (1) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla girişim şirketleri ve girişimciler projeleri için fon toplayabilir.

(2) Borçlanma aracı satışı dışında, borç veya ödünç sözleşmesi ya da borç ilişkisi doğuran herhangi başka bir sözleşme vasıtasıyla borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yapılamaz.

(3) Borçlanma aracı karşılığında yatırımcılardan toplanan fonların tamamının nakden ödenmiş olması zorunludur.

(4) Yatırım komitesi, 11 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca kredibilite raporuna ilişkin hazırlayacağı raporda girişim şirketinin finansal durumu ile mevcut ve proje sürecindeki genel ekonomik koşulları gözeterek, yürütülecek proje kapsamında yatırımcılara geri ödemeleri düzenli olarak yapıp yapamayacağı hakkında bir değerlendirmeye yer verir. Rapor sonucuna göre fon toplayebileceği değerlendirilen girişimci ve/veya girişim şirketince çıkarılacak borçlanma aracına ilişkin faiz, vade ve ödeme koşulları, yatırım komitesi ve girişimci veya girişim şirketi tarafından belirlenir. Belirlenmiş faiz, vade ve ödeme koşulları ile borçlanma aracına ilişkin diğer tüm hak ve yükümlülükler bilgi formunda açıkça belirtilir. Borçlanma araçlarının satışı aynı tutarda fon sağlayan yatırımcılar arasında eşitsizliğe sebep olmayacak şekilde gerçekleştirilir.

(5) Bilgi formunda yer verilen faiz oranından daha düşük bir orandan fon toplanamaz.

(6) Yatırımcılara satılacak borçlanma aracına ilişkin yatırım komitesi ve girişimci veya girişim şirketi tarafından belirlenecek faiz oranı ilgili borçlanma aracının vadesine en yakın, bir tanesinin vadesi borçlanma aracından kısa ve bir tanesinin vadesi borçlanma aracından uzun

olmak üzere iki adet Devlet İç Borçlanma Senetleri için belirlenen faiz oranlarının ağırlıklı ortalamasının %50 fazlasını aşamaz, vade ise 3 yıldan fazla olamaz.

(7) Platform nezdinde kampanya yürütülebilmesi için bilgi formunun yatırım komitesi tarafından onaylanması ve bu formun kampanya sayfasında yayımlanması zorunludur.

(8) Yatırım komitesi tarafından bilgi formunun onaylanması için bilgi formunda yer alan bilgilerin tutarlı, anlaşılabilir ve Kurulca belirlenen bilgi formu standartlarına göre eksiksiz olduğunun tespiti zorunludur.

(9) Platformlar, her bir kampanyaya ilişkin onaylı bilgi formunun, fon sağlama talebinin iletilmesinden önce ilgili üye tarafından okunduğunu tespit etmekle yükümlüdür.

(10) Bir girişimci veya girişim şirketi tarafından bir takvim yılında borçlanmaya dayalı olarak en fazla iki kampanya ile fon toplanabilir ve bu dönemde toplanabilecek fon tutarı izahname hazırlama yükümlülüğünden muafiyet tanınan ve her yıl Kurulca ilan edilen ihraç sınırını geçemez. Her durumda, girişim şirketinin borçlanmaya dayalı olarak toplayabileceği fon tutarı, finansmanı talep edilen projenin kredibilite raporunda yer verilen geleceğe yönelik nakit akımlarının, kredibilite raporunun imzalandığı tarihteki indirgenmiş değerinin %50'sinden fazla olamaz.

(11) Girişim şirketi tarafından bilgi formunda belirtilmek kaydıyla nitelikli yatırımcılara tahsisat oranı belirlenebilir.

(12) Bu maddenin onuncu fıkrasındaki yatırım sınırına ilişkin kontroller MKK tarafından yerine getirilir.

(13) Girişimciler veya girişim şirketinin kampanya sürecinin başladığı tarihteki ortakları, kampanya sürecinde yatırımcılara satışı gerçekleştirilen borçlanma aracından doğan tüm borçların itfasının gerçekleştiği tarihe kadar, miras, mirasın paylaşımı, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri veya cebri icra nedenleriyle yapılacak devirler ile girişim şirketi ortaklarının kendi aralarında yapacakları devirler hariç olmak üzere paylarını devredemezler.

(14) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yapan platformlar, borçlanmaya dayalı kitle fonlaması kampanyalarına ilişkin temerrüt oranlarını ve borçlanmalarda uygulanan faiz oranlarını sürekli olarak internet sitesinde duyurmakla yükümlüdür. Yapılacak duyurunun, işlemlerin gerçekleştirildiği anasayfa üzerinde "Temerrüt ve Faiz Oranları" şeklinde isimlendirilmesi zorunludur.

(15) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yapan platformlar, on dördüncü fıkra uyarınca internet sitesinde duyurmakla yükümlü oldukları bilgilerin mevcut olmaması halinde, yurt dışında kurulu ilgili otoriteler tarafından yetkilendirilen iki farklı platforma ait aynı mahiyetteki verileri duyurmakla yükümlüdür.

(16) Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasında, Kurulun borçlanma araçlarının ihracına, borçlanma araçları sahipleri kuruluna, teminat yönetim sözleşmesi ve teminat yöneticisine ilişkin düzenlemelerinde yer alan hükümler uygulanmaz.

Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasının kampanya süreci

MADDE 20 – (1) Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına ilişkin kampanya süreci, bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir platforma borçlanma aracı karşılığında fon toplama talebiyle başvurulduğu anda başlar. Herhangi bir kampanya süreci tamamlanmadan aynı girişim şirketi veya girişimci tarafından paya veya borçlanmaya dayalı yeni bir kampanya süreci başlatılamaz.

(2) Kampanya süresi, yatırım komitesi tarafından onaylanmış bilgi formunun kampanya sayfasında yayımlandığı tarihte başlar ve bu süre altmış günü geçemez. Platform üyeleri tarafından kampanya süresi boyunca ilgili girişim şirketi veya projeye yönelik fon sağlama talepleri platforma iletilir. Bu taleple eş zamanlı olarak üyeler fon sağlamaya ilişkin ödeme emirlerini kimlik bilgileri ile uyumlu bir ödeme aracı vasıtasıyla yerine getirir.

(3) Platform, yatırımcılar tarafından kendisine iletilen fon sağlama taleplerini kampanya süresi boyunca anlık olarak MKK'ya ve emanet yetkilisine iletir. Fonların toplanması, toplanan fonların emanet yetkilisi nezdinde platform adına açılan hesapta bloke edilerek girişim şirketine aktarılması ve/veya söz konusu fonların ve varsa nemalarının yatırımcılara iade edilmesi emanet yetkilisi tarafından sağlanır.

(4) Yatırımcılar tarafından fon sağlamaya ilişkin ödeme emrinin verildiği andan itibaren 48 saat içerisinde cayma hakkına yönelik bildirim platforma iletilmesi suretiyle hiçbir sebep gösterilmeksizin cayma hakkının kullanılması mümkündür. Cayma hakkının kullanılmasını izleyen iş günü içerisinde emanet yetkilisi tarafından fon tutarının iadesi için gerekli işlemler yerine getirilir.

(5) Hedeflenen fon tutarının kampanya süresinin bitiş tarihinden önce toplanması halinde, beşinci fıkrada belirtilen cayma hakkı sürelerinin tüm yatırımcılar bakımından sona ermesi şartıyla kampanya süresi erken sonlandırılır.

(6) Kampanya süresinde, hedeflenen fon tutarının üzerinde fon toplanması halinde, platformca bilgi formunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen dağıtım listesi dikkate alınarak tutarı aşan kısmın yatırımcılara iadesi emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedüre göre yerine getirilir.

(7) Kampanyanın erken sonlanması veya kampanya süresiyle birlikte cayma hakkı sürelerinin tüm yatırımcılar bakımından sona erdiği tarih itibarıyla hedeflenen fon tutarının toplanmış olması durumlarında varsa toplanan fon tutarının nemasının yatırımcılara iadesi sonrasında;

a) Girişim şirketi tarafından yürütülen kampanyalarda, platform adına emanet yetkilisi nezdinde açılan hesapta bloke edilen fon, kampanya süresinin sona ermesini takip eden iş günü içinde girişim şirketinin emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesabına aktarılır. Girişim şirketinin limited şirket olması halinde, toplanan fonun, anonim şirkete dönüşümü takiben girişim şirketinin emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesabına aktarılması öncesinde, yatırım komitesi tarafından 23 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca hazırlanan mali müşavir raporunun kabulüne ilişkin karar alınması zorunludur.

b) Girişimci tarafından yürütülen kampanyalarda, kampanya süresinin sona ermesini takip eden doksan gün içinde girişim şirketi kurularak platform adına emanet yetkilisi nezdinde açılan hesapta bloke edilen fon, kuruluş işleminin ticaret siciline tescilini takip eden iş günü içinde girişim şirketinin emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesabına aktarılır.

c) Platform, her bir yatırımcının sağladığı fon tutarını ve bunun karşılığında çıkarılacak borçlanma araçlarının toplam nominal değerinin bilgisini, kampanyanın bitimini takip eden iş gününde MKK'ya iletir. Girişim şirketi, tüm borçlanma araçlarının Kanununun 13 üncü maddesi çerçevesinde MKK nezdinde kayden oluşturulmasına ve hak sahiplerinin hesaplarına aktarılmasına yönelik işlemlerin gerçekleştirilmesini derhal sağlar.

ç) Tüm borçlanma araçlarının MKK nezdinde kayden oluşturularak hak sahiplerinin hesaplarına aktarılmasına ve bunu takiben emanet yetkilisi nezdinde girişim şirketi adına bloke edilen fonun girişim şirketine tevdi edilmesine yönelik işlemlerin tamamlanmasıyla birlikte kampanya süreci sona erer.

(8) Hedeflenen fon tutarının kampanya süresinin bitiş tarihi veya kampanya süresiyle birlikte cayma hakkı sürelerinin tüm yatırımcılar bakımından sona erdiği tarih itibarıyla toplanamamış olması halinde, ilgili sürenin bitimini takip eden iş günü içinde platform tarafından yapılacak bildirim üzerine emanet yetkilisi nezdinde bloke edilen tutarlar ve varsa neması, bu bildirmiyi takip eden iş günü içinde emanet yetkilisi tarafından yatırımcılara iade edilir ve bu suretle kampanya süreci sona erer. İade işlemleri emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedüre göre gerçekleştirilir.

(9) Listeden çıkarılan platformlar nezdinde devam etmekte olan kampanya süreçleri sonlanmış sayılır ve toplanan fonlar varsa neması ile birlikte emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedüre göre yatırımcılara iade edilir.

(10) Yatırımcılar tarafından kampanya bazında ilgili platforma iletilen fon sağlama taleplerine ilişkin ödemeler ile emanet yetkilisine intikal eden nakit aktarımlarının eşleştirilmesine ve kampanya süresinin sona ermesini takiben borçlanma araçlarının üye bazında dağıtımının tespitine yönelik işlemler bilgi formunda belirtilen usul ve esaslar ile MKK ve emanet yetkilisi tarafından belirlenen prosedürlere uygun olarak platform tarafından gerçekleştirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Fon Kullanım Yerlerine ve Girişim Şirketlerine İlişkin Esaslar

Paya dayalı kitle fonlamasında fon kullanım yerleri

MADDE 21 – (1) Toplanacak fonların hangi amaçlarla kullanılacağına ilişkin girişim şirketi veya girişimci tarafından bir raporun hazırlanması ve bu raporun kampanya süresinin başlangıç tarihi itibarıyla kampanya sayfasında yayımlanmış olması zorunludur.

(2) Girişim şirketi olarak fon toplanması durumunda, toplanan fonların münhasıran finansmanı talep edilen teknoloji faaliyeti ve/veya üretim faaliyetinde kullanılması zorunludur. Toplanan fonlar, girişim şirketinin finansmanı talep edilen teknoloji faaliyeti ve/veya üretim faaliyetinden kaynaklanmayan borçların veya sair diğer borçların ödenmesinde kullanılamaz.

(3) Kampanya süresinin bitiş tarihi ile toplanan fonların tamamının kullanıldığı tarih arasındaki altı aylık dönemler itibarıyla ve her durumda fonların tamamının kullanıldığı tarih itibarıyla girişim şirketinin veya projenin mevcut durumuna ve fonun kullanıldığı yerlere ilişkin bilgiler kampanya sayfasında duyurulur.

(4) Toplanan fonların bilgi formunda ilan edilen amacına uygun olarak kullanıldığının kontrolü ve denetimi Kanun uyarınca listeye alınmış bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından özel amaçlı bağımsız denetim raporu hazırlanmak suretiyle yerine getirilir. Bu kapsamda hazırlanacak özel amaçlı bağımsız denetim raporu 1.000.000 Türk Lirasının üzerinde fon toplayan girişim şirketleri açısından fonların kendilerine aktarıldığı tarihten itibaren yıllık olarak, bu tutarın altında fon toplayan girişim şirketleri açısından ise bilgi formunda fonların tamamının kullanılacağına belirtildiği tarih ve her halükarda toplanan fon tutarına bakılmaksızın fonların tamamının kullanıldığı tarih itibarıyla düzenlenir.

(5) Dördüncü fıkra kapsamındaki raporlar, hazırlama yükümlülüğünün doğduğu tarihi takip eden otuz gün içerisinde hazırlanır, imzalanma tarihini takip eden beş iş günü içinde girişim şirketine teslim edilir ve girişim şirketi tarafından teslim alınmasını takiben iki iş günü içinde kampanya sayfasında ve girişim şirketinin internet sitesinde duyurulur.

(6) Bağımsız denetim kuruluşu tarafından dördüncü fıkrada belirtilen raporda toplanan fonların bilgi formunda ilan edildiği şekilde kullanılmadığının tespit edilmesi veya gerekli incelemelerin yapılmasını engelleyen faaliyetlerde bulunulması durumunda, bağımsız denetim kuruluşu konuya ilişkin olarak derhal Kurula bilgi verir.

(7) Toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanılmasından girişim şirketinin yönetim kurulu sorumludur.

(8) Bağımsız denetçi tarafından dördüncü fıkrada belirtilen raporda toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanılmadığının tespit edilerek Kurula bildirilmesi üzerine Kurulun 5237 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde suç ihbarında bulunması hali saklıdır.

Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasında fon kullanım yerleri

MADDE 22 – (1) Toplanacak fonların hangi amaçlarla kullanılacağına ilişkin girişimci veya girişim şirketi tarafından bir raporun hazırlanması ve bu raporun kampanya süresinin başlangıç tarihi itibarıyla kampanya sayfasında yayımlanmış olması zorunludur.

(2) Fonlanması talep edilen projenin vade boyunca oluşacak gelirleri, öncelikle kitle fonlaması aracılığıyla yatırım yapan yatırımcılara yapılacak ödemelerde kullanılır. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla toplanan fonlar, bilgi formunda belirtilecek şekilde proje kapsamında gerçekleştirilen borçlanmalar hariç, finansmanı talep edilen proje dışındaki projelerden kaynaklanan borçların veya sair diğer borçların ifasında kullanılamaz. Ancak girişim şirketinin banka kredilerini geri ödemek, finansal borçları azaltmak, teminat yapısını güçlendirmek dışındaki projeden kaynaklanan işletme sermayesi ihtiyaçlarının karşılanması için borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplaması mümkündür.

(3) Toplanan fonların tamamının kullanıldığı tarih itibarıyla girişim şirketinin mevcut durumuna ve fonun kullanıldığı yerlere ilişkin bilgiler kampanya sayfasında duyurulur.

(4) Toplanan fonların bilgi formunda ilan edilen amacına uygun olarak kullanıldığının kontrolü ve denetimine ilişkin olarak yatırım komitesince bir rapor hazırlanır. Bu kapsamda hazırlanacak rapor;

- a) 1.000.000 Türk Lirasının üzerinde fon toplayan girişim şirketleri açısından fonların kendilerine aktarıldığı tarih itibarıyla yıllık olarak,
- b) 1.000.000 Türk Lirasının altında fon toplayan girişim şirketleri açısından bilgi formunda fonların tamamının kullanılacağına belirtildiği tarih itibarıyla,
- c) Her halükarda, toplanan fon tutarına bakılmaksızın fonların tamamının kullanıldığı tarih itibarıyla düzenlenir.

(5) Dördüncü fıkra kapsamındaki raporlar, hazırlama yükümlülüğünün doğduğu tarihi takip eden otuz gün içerisinde hazırlanır, imzalanma tarihini takip eden beş iş günü içinde girişim şirketine teslim edilir ve girişim şirketi tarafından teslim alınmasını takiben iki iş günü içinde kampanya sayfasında ve girişim şirketinin internet sitesinde duyurulur.

(6) Yatırım komitesi tarafından dördüncü fıkrada belirtilen raporda toplanan fonların bilgi formunda ilan edildiği şekilde kullanılmadığının tespit edilmesi veya gerekli incelemelerin yapılmasını engelleyen faaliyetlerde bulunulması durumunda, platform konuya ilişkin olarak derhal Kurula bilgi verir.

(7) Toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanılmasından girişim şirketinin yönetim kurulu sorumludur.

(8) Yatırım komitesi tarafından dördüncü fıkrada belirtilen raporda toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanılmadığının tespit edilerek Kurula bildirilmesi üzerine Kurulun 5237 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde suç ihbarında bulunması hali saklıdır.

Girişim şirketlerinin nitelikleri

MADDE 23 – (1) Paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplayacak girişim şirketlerinin;

- a) Teknoloji faaliyeti ve/veya üretim faaliyetinde bulunmaları,
- b) Bilgi formunun ilan edildiği tarih itibarıyla son beş yıl içinde kurulmuş olmaları,
- c) Tabi oldukları mevzuat uyarınca hazırlayacakları en son yıllık ve varsa son güncel ara dönem finansal tablolarında, 30/12/2013 tarihli ve 28867 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ortaklıkların Kanun Kapsamından Çıkarılması ve Paylarının Borsada İşlem Görmesi Zorunluluğuna İlişkin Esaslar Tebliği (II-16.1)’nin 8 inci maddesinde finansal tablo kalemleri için öngörülen eşikleri aşmamaları,
- ç) Düzenli olarak takip ve kontrol edilen tescil edilmiş internet sitelerinin bulunması, zorunludur.

(2) Kitle fonlaması yoluyla fon toplayacak girişim şirketinin limited şirket olması durumunda, 17 nci maddenin yedinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen süre içerisinde anonim şirkete dönüşüm işlemlerinin tamamlanmış olması gerekmektedir. Dönüşüm öncesi bilançoda yer alan öz kaynak kalemlerinin, dönüşüm sonrası ortaklığın açılış bilançosunda sermaye hesabı altında bir toplulaştırma yapılmadan, bilançoda ayrı kalemler olarak dönüşüm öncesi şirketin devamı olacak şekilde gösterilmiş olması ve söz konusu hususun tespitine ilişkin mali müşavir raporunun düzenlenmesi zorunludur. Bu fıkra kapsamında, limited şirket, fonların toplanmasında girişim şirketi olarak değerlendirilir ve girişim şirketlerine ilişkin bilgi formunu ilan eder.

(3) Girişim şirketlerinin teknoloji faaliyeti ve/veya üretim faaliyeti dışında herhangi bir faaliyetinin bulunmaması zorunludur. Bilgi formunda yer verilen en son tarihli finansal tablolarında, Kurulun ilgili düzenlemelerinde tanımlanan ilişkili taraflarından olan ticari olmayan alacaklarının tüm alacaklar toplamına olan oranı yüzde yirmiyi veya aktif toplamına olan oranı yüzde onu geçemez. Bilgi formunda yer verilen en son tarihli finansal tablolarında, Kurulun ilgili düzenlemelerinde tanımlanan ilişkili taraflarına olan ticari olmayan borçlarının tüm borçlar toplamına olan oranı yüzde yirmiyi ve teknoloji faaliyeti ve/veya üretim faaliyetinden kaynaklanmayan finansal borçlarının tutarı aktif toplamının yüzde onunu geçemez.

(4) Birinci fıkranın (c) bendinde yer alan yükümlülüğün, 17 nci maddenin yedinci fıkrasının (b) bendi veya 20 nci maddenin yedinci fıkrasının (b) bendi gereği kurulacak veya ikinci fıkra gereği dönüşüm işlemleri tamamlanacak girişim şirketleri için kuruluş ya da dönüşüm işleminin tescili esnasında sağlanmış olması zorunludur.

(5) Aşağıda sayılan şirketler paya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplayamazlar:

a) Halka açık ortaklıklar,

b) Yönetim kontrolü başka bir tüzel kişiye ait olan şirketler,

c) Halka açık ortaklıklar ile sermaye piyasası kurumlarının, önemli etkiye sahip ortak konumunda bulunduğu şirketler.

(6) Aşağıda sayılan şirketler borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplayamazlar:

a) Halka açık ortaklıklar,

b) Platforma başvuru tarihi itibarıyla itfa edilmemiş borçlanma aracı bulunan ihraççılar,

c) Yönetim kontrolü başka bir tüzel kişiye ait olan şirketler,

ç) Halka açık ortaklıklar ve sermaye piyasası kurumları ile platforma başvuru tarihi itibarıyla itfa edilmemiş borçlanma aracı bulunan ihraççıların önemli etkiye sahip ortak konumunda bulunduğu şirketler.

(7) Borsa tarafından uygun görülen girişim şirketi paylarına ve borçlanma araçlarına ilişkin ikincil piyasa işlemleri, Borsa tarafından hazırlanan ve Kurulca uygun görülen usul ve esaslar çerçevesinde ilgili pazarda gerçekleştirilebilir.

Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplayan girişim şirketlerinin risk durumunun değerlendirilmesine ilişkin esaslar

MADDE 24 – (1) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti yürüten platformların 11 inci maddede belirtilen yükümlülüklerine ek olarak girişim şirketlerinin risk durumunun değerlendirilmesi için etkin ve şeffaf bir kredi derecelendirme sistemi ve politikası oluşturması zorunludur. Bu politika, platform yönetim kurulu tarafından karara bağlanarak platform üzerinden kamuya duyurulur.

(2) Platformlar, girişim şirketinin risk durumunun değerlendirmesine olanak verecek yeterli bilgiyi temin eder.

(3) Risk değerlendirmesinde asgari olarak; girişim şirketlerinin niteliği, geçmiş faaliyetleri, borçlarını geri ödeme performansları ve projeleri ile talep edilen fonun büyüklüğü, sektör ve teminat yapısı dikkate alınır.

(4) Platform tarafından, girişim şirketine veya projeye ilişkin kredi skoru hesaplanarak kredibilite raporu ile birlikte yatırım komitesine sunulur.

Payları kayden izlenen girişim şirketlerinin genel kurullarına ilişkin esaslar

MADDE 25 – (1) Payları kayden izlenen girişim şirketleri genel kurullarını, toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve kampanyanın gerçekleştiği takvim yılını izleyen beşinci yılın sonuna kadar kampanya sayfasında yayımlanan ilanla çağırmak zorundadırlar. Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az üç hafta önce yapılır.

(2) Varsa nama yazılı ihraç edilmiş olup borsada işlem gören paylar hakkında TTK'nın 414 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

(3) Girişim şirketlerinin genel kurul toplantılarında, ortaklık merkezinin yurt dışına taşınması ile bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar hariç olmak üzere, Kanunda veya esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, TTK'nın 418 inci maddesi uygulanır. Esas sözleşmelerde, TTK'daki hükmün içeriği yazılmaksızın yalnızca TTK'ya veya ilgili madde numarasına atıf yapılmış olması aksine hüküm sayılmaz. Altıncı fıkra hükmü saklıdır.

(4) Girişim şirketlerinin genel kurullarında gündeme bağlılık ilkesine uyulmaksızın Kurulun görüşülmesini veya ortaklara duyurulmasını istediği hususların genel kurul gündemine alınması zorunludur.

(5) TTK'nın 411 inci maddesinde azlığa tanınmış bulunan gündeme madde ekletme hakkı, girişim şirketlerinde gündem maddelerine ilişkin karar taslaklarının görüşmeye sunulmasını da kapsar.

(6) Girişim şirketlerinde yeni pay alma haklarının kısıtlanmasına, kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kuruluna yeni pay alma haklarını kısıtlama yetkisinin verilmesine ve sermaye azaltımına ilişkin kararların genel kurulca kabul edilebilmesi için, esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, toplantı nisabı aranmaksızın, ortaklık genel kuruluna katılan oy hakkını haiz payların üçte ikisinin olumlu oy vermesi şartı aranır. Ancak, toplantıda sermayeyi temsil eden oy hakkını haiz payların en az yarısının hazır bulunması hâlinde, esas sözleşmede açıkça daha ağır nisaplar öngörülmedikçe, toplantıya katılan oy hakkını haiz payların çoğunluğu ile karar alınır. Bu işlemlerde, TTK'nın 436 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre taraf olan ortaklar bu işlemlerin onaylanacağı genel kurul toplantılarında oy kullanamazlar. Bu fıkroda belirtilen nisapları hafifleten esas sözleşme hükümleri geçersizdir.

(7) Payları kayden izlenen girişim şirketlerinin genel kurul toplantılarına, yönetim kurulu tarafından MKK'dan sağlanan pay sahipleri listesi dikkate alınarak oluşturulan hazır bulunanlar listesinde adı yer alan pay sahipleri katılabilir. Bu listede adı bulunan hak sahipleri kimlik göstererek genel kurula katılırlar. Genel kurula katılacaklara ilişkin liste, genel kurul gününden bir gün önce MKK tarafından hazırlanır. Bu listede pay sahipleri, intifa hakkı sahipleri ile bunların varsa vekil tayin ettikleri kişilerin kimlik bilgilerinin ve payların itibari değerlerinin bulunması gerekir. Listede bulunacak asgari bilgiler, listenin alınma yöntemi ve zamanı ile ilgili usul ve esaslar MKK tarafından belirlenip girişim şirketlerine duyurulur.

(8) Payları kayden izlenen girişim şirketlerinin genel kurullarına elektronik ortamda katılım, MKK tarafından sağlanan elektronik ortam üzerinden gerçekleştirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Paya ve Borçlanmaya Dayalı Kitle Fonlaması Faaliyetine İlişkin Ortak Esaslar

Bilgi formunda açıklanan hususlardaki değişiklikler

MADDE 26 – (1) Kampanya süresi içinde, yatırımcıların yatırım kararını etkileyebilecek değişikliklerin veya yeni hususların ortaya çıkması halinde, bu durum bilgi formunun değiştirilmesi ya da yeni eklenmesi öngörülen hususları içeren kısımları ile birlikte girişim şirketi veya girişimci tarafından derhal platforma bildirilir.

(2) Bilgi formunun değiştirilmesi ya da yeni eklenmesi öngörülen hususları içeren kısımları birinci fıkra uyarınca yapılacak bildirim tarihinden itibaren iki iş günü içinde yatırım komitesi tarafından onaylanır ve kampanya sayfasında derhal yayımlanır. Platform, ilgili girişim şirketi veya projeye yönelik fon sağlama talebini iletmış olan üyelere eşanlı olarak uygun iletişim araçlarıyla bilgilendirme yapmakla yükümlüdür.

(3) Bilgi formunda yapılan ek ve değişikliklerin yatırım komitesi tarafından onaylanarak yayımlandığı tarihten önce ödeme emrini veren yatırımcılar açısından 17 nci maddenin dördüncü fıkrası ile 20 nci maddenin beşinci fıkrasında düzenlenen cayma hakkı süresi ikinci fıkarda belirtilen bilgilendirme anından itibaren yeniden başlar.

(4) Yatırım komitesi ilave gelişmelerin niteliğini ve potansiyel etkilerini değerlendirerek kampanya sürecini iptal edebilir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek iptal ve iade işlemleri 17 nci maddenin sekizinci fıkrasında veya 20 nci maddenin dokuzuncu fıkrasında düzenlenen esaslara tabidir.

Kaydileştirme ve dağıtım esasları

MADDE 27 – (1) Paya dayalı kitle fonlaması yoluyla toplanan fonlar karşılığında çıkarılacak paylar da dahil olmak üzere girişim şirketinin tüm paylarının ve borçlanmaya dayalı kitle fonlaması kapsamında çıkarılan borçlanma araçlarının Kanunun 13 üncü maddesi çerçevesinde MKK nezdinde elektronik ortamda kayden oluşturulması ve bunlara ilişkin hakların hak sahipleri bazında izlenmesi zorunludur.

(2) Girişim şirketi paylarının ve borçlanma araçlarının kaydileştirilmesi ve yatırımcılara dağıtımını amacıyla girişim şirketi veya girişim şirketinin yetkilendireceği bir yatırım kuruluşu aracılığıyla MKK'ya başvuruda bulunulur. Bu başvurulara ilişkin esaslar MKK tarafından belirlenir.

(3) Toplanan fonların girişim şirketinin hesaplarına aktarılmasından önce kaydileştirme işlemlerinin tamamlanmış olması zorunludur.

Kamuyu aydınlatma

MADDE 28 – (1) Girişim şirketleri tarafından aşağıda belirtilen hususlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde kamuya açıklama yapılır:

a) Girişim şirketi aleyhine fesih davası açılması, bu davanın sonuçlanması, varsa esas sözleşmede tayin edilen bir fesih sebebinin gerçekleşmesi veya genel kurulda girişim şirketinin feshine karar verilmesi,

b) Girişim şirketinin konkordato için başvurması, bu başvurunun sonuçlanması,

c) Girişim şirketi aleyhine iflas davası açılması, bu davanın sonuçlanması veya girişim şirketinin tasfiyesi sonucunu doğurabilecek sona erme nedenlerinden birinin gerçekleşmesi,

ç) Girişim şirketinin yönetim kontrolünün el değiştirmesi,

d) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması kapsamında, varsa girişim şirketinin temerrüde düştüğü kampanya sayısı ve toplam temerrüt tutarı

(2) Girişim şirketinin TTK uyarınca hazırlanan finansal tablo ve raporları veya Vergi Usul Kanunu uyarınca hazırlanan yıllık finansal tabloları ile faaliyet raporları ilgili takvim yılını izleyen dördüncü ayın sonuna kadar ilan edilir.

(3) Bu madde uyarınca yapılacak açıklamaların dili Türkçedir. Açıklamalar yanlış, yanıltıcı, temelsiz veya eksik olamayacağı gibi girişim şirketinin mevcut durumu hakkında yanlış kanaat uyandıracak nitelikte de olamaz.

(4) Bu madde kapsamında yapılacak açıklamalar paya dayalı kitle fonlaması faaliyeti bakımından kampanyanın gerçekleştiği takvim yılını izleyen beşinci yılın sonuna kadar, borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti bakımından ise çıkarılan borçlanma araçlarının itfa edildiği tarihe kadar kampanya sayfası ve girişim şirketinin tescil edilen internet sitesi üzerinden yapılır. İlgili platformun listeden çıkarılması halinde veya beş yıllık sürenin ya da borçlanma araçlarının itfa sürelerinin sona ermesinden sonra yapılacak açıklamalar girişim şirketinin tescil edilen internet sitesi üzerinden yapılır.

(5) Açıklamaların, açıklamaya konu hususların ortaya çıktığı veya öğrenildiği tarihten itibaren iki iş günü içinde yapılması zorunludur.

(6) Girişim şirketlerine veya projelere ilişkin olarak yapılacak tanıtım ve reklamlarda yer alan bilgiler yanlış, yanıltıcı, temelsiz, abartılı veya eksik olamaz; girişim şirketi veya projenin içinde bulunduğu duruma ilişkin olarak yatırımcıların yanlış fikirler edinmelerine yol açacak nitelikte olamaz. Bu bilgilerin bilgi formunda yer verilen bilgilerle tutarlı olması zorunludur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Sorumluluk

MADDE 29 – (1) Bu Tebliğde platformlar için öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesinden platformun yönetim kurulu üyeleri, yatırım komitesi için öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesinden yatırım komitesi üyeleri ile platformun yönetim kurulu üyeleri, girişim şirketleri için öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesinden ise girişim şirketinin yönetim kurulu üyeleri sorumludur.

(2) Bilgi formunu imzalayan gerçek ve tüzel kişiler bilgi formunda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan müteselsilen sorumludur.

Kurula bilgi verme

MADDE 30 – (1) Kurul, kitle fonlaması faaliyetlerine ilişkin olarak platform, platform kurucuları, girişimci ve girişim şirketlerinden her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir. Kendisinden bilgi istenilen kişiler bilgi vermektan imtina edemezler.

Tedbirler

MADDE 31 – (1) Platformların hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde uygulanacak tedbirler için Kanunun 96 ncı madde hükümleri kıyasen uygulanır.

(2) Tebliğ hükümlerine aykırı olarak, Kuruldan izin alınmaksızın platformlar aracılığıyla halktan para toplandığına ilişkin bilgi edinilmesi halinde, Kurulun başvurusu üzerine BTK ilgili internet sitesine erişimi engeller.

Yeniden değerlendirme

MADDE 32 – (1) Bu Tebliğde yer alan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca ilan edilen yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak yeniden belirlenebilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 33 – (1) 3/10/2019 tarihli ve 30907 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan III-35/A.1 Paya Dayalı Kitle Fonlaması Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 34 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

EK/1

PLATFORMLARIN LİSTEYE ALINMA BAŞVURULARINDA GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

- 1) Platformu tanıtıcı bilgiler.
- 2) Kitle fonlaması faaliyetinin yürütülmesi amacıyla oluşturulan birimlerin görev tanımlarını ve sorumluluk alanlarını gösteren organizasyon şeması.
- 3) Platformun, yürürlükte bulunan tüm değişiklikleri içeren ve tek bir metin haline getirilmiş esas sözleşmesinin bir örneği.
- 4) Platformun sermayesinin ödendiğinin tespitine ilişkin mali müşavirlik raporu ile sermayenin tesciline ilişkin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin bir örneği.
- 5) Platformun ortaklarının ve yönetim kurulu üyelerinin bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen şartları sağladıklarını tevsik edici belgeler.
- 6) Yatırım komitesi üyelerinin bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen şartları sağladıklarını tevsik edici belgeler.(*)
- 7) Platform ortakları, yönetim kurulu üyeleri ve yatırım komitesi üyeleri hariç olmak üzere, platformun faaliyetlerinde aktif olarak görev ve sorumluluk üstlenen yönetici ve denetçi personel hakkında bilgiler.
- 8) Kitle fonlaması faaliyetinin işleyişine ilişkin iş süreçleri ve simülasyon niteliğinde belge örnekleri.(*)
- 9) Platformun çıkar çatışması politikası ve bu politikanın kabulüne ilişkin yönetim kurulu kararının bir örneği.
- 10) Kitle fonlaması faaliyetinin sağlıklı şekilde yürütülmesini teminen gerekli bilgi işlem altyapısının ve teknik donanımın oluşturulduğuna dair ayrıntılı bilgi ve simülasyon niteliğinde üretilecek belge örnekleri.(*)
- 11) MKK ve emanet yetkilisi ile sistem entegrasyonlarının ve buna ilişkin testlerin tamamlanmış olduğuna dair MKK ve emanet yetkilisinden temin edilecek beyan yazısı.
- 12) Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yürütecek platformların, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi sistemi ile karşılıklı veri akışı sağlayacak altyapıyı platform nezdinde oluşturduğuna dair bilgi ve belgeler ile simülasyon niteliğinde üretilecek belge örnekleri. (*)
- 13) Üyelerin girişim şirketi yetkilileri ve/veya girişimci ile elektronik ortamda iletişim kurabilecekleri altyapının platform nezdinde oluşturulduğuna dair bilgi ve belgeler ile simülasyon niteliğinde üretilecek belge örnekleri.(*)
- 14) İç kontrol ve risk yönetim birimleri ile belge, kayıt ve muhasebe işlemlerini yürütecek sorumlu birimlerin oluşturulduğuna ve bu birimlerde yeterli sayıda personelin istihdam edildiğine dair ayrıntılı bilgi ve belgeler ile simülasyon niteliğinde üretilecek belge örnekleri.
- 15) Dışarıdan hizmet alımının söz konusu olması halinde, platform ile hizmet sağlayıcı kuruluş(lar) arasında imzalanan sözleşmelerin birer örneği.
- 16) Kitle fonlaması faaliyetine ilişkin operasyonel işlemlerin yerine getirilmesini teminen MKK ve emanet yetkilisi ile imzalanan sözleşmelerin birer örneği.
- 17) Platform ile üyeler arasında akdedilecek üyelik sözleşmesi taslağının bir örneği.(*)
- 18) Platform ile girişim şirketi veya girişimci arasında akdedilecek kitle fonlaması sözleşmesi taslağının bir örneği.(*)
- 19) Platformun noter onaylı imza sirküleri.
- 20) Kurulca istenecek diğer bilgi ve belgeler.(*)

(*) Katılım bankaları ve geniş yetkili aracı kurumların listeye alınma başvurularında yalnızca bu belgeler aranır.

EK/2

FİZİBİLİTE RAPORUNUN ASGARİ UNSURLARI

- 1) Girişim şirketini veya projeyi tanıtıcı bilgiler.
- 2) Girişim şirketinin yöneticilerini veya girişimci ve ekibini tanıtıcı bilgiler.
- 3) Girişim şirketinin mevcut ve gelecekteki ana faaliyetlerine ilişkin hazırlanan iş modeli kanvası.
- 4) Girişim şirketinin mevcut faaliyet konuları, varsa ürettiği/üreteceği ürünler ve/veya sunduğu/sunacağı hizmetler veya projenin çıktısı niteliğindeki ürün ve/veya hizmetler hakkında bilgiler.
- 5) Ürün ve hizmetlere yönelik pazar araştırması ve analizi ile varsa önceki etüt, araştırma ve diğer çalışmalar hakkında bilgiler.
- 6) Hedef kitle, ürün ve/veya hizmetlerin talebine ilişkin somut ve öngörülebilir tahminler.
- 7) Ürün ve hizmetlerin teknik ve tasarım analizi, bunlara ilişkin araştırma, geliştirme, üretim, satış ve pazarlama programı hakkında tahmin ve varsayımlar.
- 8) Girişim şirketinin veya projenin fon kaynakları, tahmini finansman yapısı ile finansal ve ekonomik analizi.
- 9) Fon kullanım süresine göre belirlenecek makul bir süre için somut ve öngörülebilir varsayımlara dayanan gelir-gider projeksiyonu.
- 10) Fon kullanım yerleri, varsa ek satış dahil hedeflenen fon tutarı, her bir harcama kaleminin mahiyeti ve planlanan harcama tarih ve dönemleri hakkında bilgiler.
- 11) Araştırma, geliştirme, danışmanlık, lisans, patent, işçilik, pazarlama, demirbaş, ekipman, finansman ve benzeri giderler ile diğer öngörülmeyen harcamalar için ayrılan bütçe hakkında bilgiler.
- 12) Girişim şirketinin veya projenin beklenen amacına ulaşmasını engelleyebilecek risk faktörleri.

EK/3

KREDİBİLİTE RAPORUNUN ASGARİ UNSURLARI

- 1) Girişim şirketini tanıtıcı bilgiler.
- 2) Girişim şirketinin yöneticilerini veya girişimci ve ekibini tanıtıcı bilgiler.
- 3) Girişim şirketinin sermayesine ve varsa son sermaye artırımına ilişkin bilgiler.
- 4) Girişim şirketinin mevcut ve gelecekteki ana faaliyetlerine ilişkin hazırlanan iş modeli kanvası.
- 5) Girişim şirketinin mevcut faaliyet konuları hakkında bilgiler.
- 6) Varsa girişim şirketine ait platform haricindeki kuruluşlardan alınan derecelendirme bilgileri.
- 7) Girişim şirketinin platforma başvuru tarihinden önceki son 2 yıla ait finansal tabloları.
- 8) Projeyi tanıtıcı bilgiler.
- 9) Projenin amacı, proje kapsamında elde edilen fonun kullanım yerleri, her bir harcama kaleminin mahiyeti ve planlanan harcama tarih ve dönemleri hakkında bilgiler.
- 10) Varsa projenin çıktısı niteliğindeki ürün ve/veya hizmetler hakkında bilgiler ile bu ürün ve hizmetlere yönelik pazar araştırması ve analizi ile varsa önceki etüt, araştırma ve diğer çalışmalar hakkında bilgiler.
- 11) Hedef kitle, ürün ve/veya hizmetlerin talebine ilişkin somut ve öngörülebilir tahminler.
- 12) Ürün ve hizmetlerin teknik ve tasarım analizi, bunlara ilişkin araştırma, geliştirme, üretim, satış ve pazarlama programı hakkında tahmin ve varsayımlar.
- 13) Finansmanı talep edilen projenin geleceğe yönelik somut ve öngörülebilir varsayımlara dayanan nakit akımlarının, kredibilite raporunun imzalandığı tarihteki indirgenmiş değeri.
- 14) Araştırma, geliştirme, danışmanlık, lisans, patent, işçilik, pazarlama, demirbaş, ekipman, finansman ve benzeri giderler ile diğer öngörülmeven harcamalar için ayrılan bütçe hakkında bilgiler.
- 15) Çıkarılacak borçlanma aracına ilişkin planlanan faiz, vade ve ödeme koşulları hakkında bilgiler.
- 16) Projenin beklenen amacına ulaşmasını engelleyebilecek risk faktörleri.
- 17) Girişimci veya girişim şirketinin yürütülecek proje kapsamında yatırımcılara geri ödemeleri düzenli olarak yapabileceğini tevsik edici bilgi ve belgeler.

EK/4

GİRİŞİM ŞİRKETİ VEYA GİRİŞİMCİ İLE PLATFORM ARASINDA AKDEDİLECEK KİTLE FONLAMASI SÖZLEŞMESİNİN ASGARİ UNSURLARI

- 1) Sözleşmenin taraflarını tanıttıcı bilgiler.
- 2) Tarafları temsile yetkili kişiler.
- 3) Sözleşmenin tarihi ve geçerlilik süresi.
- 4) Sözleşmenin konusu ve amacı.
- 5) Girişim şirketinin veya projenin kapsamı ve amacı.
- 6) Varsa ek satış dahil hedeflenen fon tutarı.
- 7) Kampanya sürecinde uygulanacak prosedürler.
- 8) Çıkarılacak paylar ile bu payların tahsisat ve dağıtım esasları.
- 9) Sözleşmenin taraflarının hak ve yükümlülükleri.
- 10) Alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler.
- 11) Sözleşmenin feshine ilişkin hükümler.
- 12) Uyuşmazlık halinde başvurulacak yargı mercii.

EK/5

PLATFORM İLE ÜYELER ARASINDA AKDEDİLECEK ÜYELİK SÖZLEŞMESİNİN ASGARİ UNSURLARI

- 1) Sözleşmenin taraflarını tanıttıcı bilgiler.
- 2) Platformu temsile yetkili birim/kişiler ile irtibat bilgisi.
- 3) Sözleşmenin tarihi ve fesih koşulları.
- 4) Sözleşmenin konusu ve amacı.
- 5) Kitle fonlaması faaliyeti hakkında bilgi.
- 6) Kitle Fonlaması Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu.
- 7) Kampanya sürecinde uygulanacak prosedürler.
- 8) Sözleşmenin taraflarının hak ve yükümlülükleri.
- 9) Alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler.
- 10) Reklam ve tanıttıcı materyallerin paylaşımına ilişkin esaslar.
- 11) Uyuşmazlık halinde başvurulacak yargı mercii.
- 12) MKK'nın e-Yönet ve e-CAS sistemlerine otomatik üye olunacağına ilişkin bilgilendirme.

EK/6

KİTLE FONLAMASI FAALİYETLERİ GENEL RİSK BİLDİRİM FORMU

Önemli Açıklama

Sermaye piyasalarında yapacağınız işlemler sonucunda kar elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla, III-35/A.2 sayılı “Kitle Fonlaması Tebliği”nin 14 üncü maddesinde öngörüldüğü üzere “Kitle Fonlaması Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu”nda yer alan aşağıdaki hususları anlamanız gerekmektedir.

Uyarı

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun, Kurulca kitle fonlaması faaliyeti yürütmesi uygun görülen platformların yer aldığı listede bulunup bulunmadığını kontrol ediniz. Listede yer alan platformların bilgilerine www.spk.gov.tr web sitesinden ulaşabilirsiniz.

Risk Bildirimi

İşlem yapacağınız platform ile imzalanacak “Üyelik Sözleşmesi”nde belirtilen hususlara ek olarak, aşağıdaki hususları anlamanız çok önemlidir:

1. Platform nezdinde açtığınız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu, Merkezi Kayıt Kuruluşu ve takas merkezleri tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm idari düzenleme hükümleri uygulanacaktır.

2. Kitle fonlaması işlemleri çeşitli oranlarda risklere tabidir. Girişim şirketlerine ve/veya projelere yapılan yatırımlar, özellikle de yatırılan paranın kısmen veya tamamen kaybedilmesi riski olmak üzere önemli maddi riskler içermektedirler.

3. Yatırımınızdan herhangi bir getiri elde edemeyebilirsiniz. Yatırımınız herhangi bir mevduat garantisi kapsamında değildir. Ayrıca erken aşama girişimlere yapılan yatırımlar genellikle herhangi bir temettü ödemesi sağlamamaktadır.

4. Kitle fonlaması yatırımları doğası gereği likit olmayan yatırımlardır. Yatırımınızı herhangi bir zamanda satamayabilirsiniz, satsanız bile yüksek işlem maliyetleriyle karşılaşabilirsiniz.

5. Girişim şirketinin ve/veya projenin ticari hedeflerine ulaşamaması riski vardır. Geçmiş performans, gelecekteki sonuçların bir göstergesi olmadığı gibi, erken aşama girişimlerde geçmiş performans verisi dahi sunulamayabilir.

İşbu Kitle Fonlaması Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu, müşteriye genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, kitle fonlaması faaliyetlerinden kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Dolayısıyla tasarruflarınızı bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli bir şekilde araştırma yapmalısınız.

Yukarıdaki tüm hususları okuyup, anladığımı; işbu esasların uygulanması sırasında Platformun kusuru veya ihmali nedeniyle doğabilecek zararlarımı talep ve dava haklarım saklı kalmak kaydıyla özgür iradem sonucu bu “Kitle Fonlaması Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu”nu imzaladığımı ve bundan sonra Sözleşme’yi imzalayarak Form’un bir örneğini aldığımı kabul ve beyan ederim.

Not: Risk bildirim formu matbu olarak hazırlanabilir. Müşterinin bu formu “okudum, anladım” ibaresi onaylaması yeterlidir.

**MENKUL KIYMET YATIRIM ORTAKLIKLARINA
İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ
(III-48.5)**

**BİRİNCİ KISIM
GENEL HÜKÜMLER**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı;

a) Sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının kuruluşuna ve kurucularına, paylarının halka arzına, pay devirlerine, ortaklarında ve yöneticilerinde aranacak niteliklere, yönetim ilkelerine, faaliyet esaslarına, portföy sınırlamalarına, portföyünde bulunan varlıkların değerlendirilmesine ve saklanmasına, paylarını geri almalarına, kamuyu aydınlatma ve yatırımcıları bilgilendirme yükümlülüklerine, menkul kıymet yatırım ortaklığı statüsünden çıkmalarına, kâr payı dağıtımına ve tabi olacakları diğer yükümlülüklerle ilişkin ilke ve esasları,

b) Değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının kuruluşuna ve ortaklarına, paylarının ihracına, izahnameleri ve izahnamelerinin yayımlanmasına, kurucu paylarının devrine ve itfasına, yatırımcı paylarının itfasına, kurucu paylarına sahip ortaklarında ve yöneticilerinde aranan niteliklere, yönetim ilkelerine, faaliyet esaslarına, portföy sınırlamalarına, portföyünde bulunan varlıkların değerlendirilmesine ve saklanmasına, kamuyu aydınlatma ve yatırımcıları bilgilendirme yükümlülüklerine, kâr payı dağıtımına, tasfiye ve sona ermeleri ile sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığının değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığına dönüşümüne ve tabi olacakları diğer yükümlülüklerle ilişkin ilke ve esasları, belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 48 inci, 49 uncu, 50 nci ve 51 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Asgari net aktif değer: Esas sözleşmesinin tescilinden itibaren bu Tebliğde belirtilen süre içerisinde değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığının net aktif değerinin ulaşması gereken asgari tutarı,
- b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
- c) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- ç) Başlangıç sermayesi: Değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığında kurucu pay sahiplerince ödenmesi gereken asgari sermaye tutarını,
- d) BİAŞ: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- e) Bilgilendirme dokümanları: Ortaklık esas sözleşmesi, izahname, ihraç belgesi ve yatırımcı bilgi formunu,
- f) Birlik: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğini,
- g) Borsa: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan sistemler ve pazar yerleri ile yurt dışı borsaları,
- ğ) Değişken sermayeli ortaklık: Değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığını,
- h) Grup: Doğrudan veya dolaylı olarak aynı gerçek veya tüzel kişinin yönetim kontrolü altında bulunan ortaklıkların tümünü,
- ı) Halka açık pay: Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdinde borsada işlem görebilir pay olarak izlenen payları,
- i) İhraç: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde tanımlanan satış,
- j) İhraççı: Sermaye piyasası araçlarını ihraç eden veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi yatırım fonlarını,
- k) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- l) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- m) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- n) Lider sermayedar: 7 nci ve 8 inci maddede yazılı şartları taşıyan ortak ya da ortakları,
- o) Net aktif değer: Ortaklık varlıklarının toplamından ortaklık borçlarının toplamının düşülmesi suretiyle bulunan tutarı,
- ö) Nitelikli yatırımcı: Kurulun sermaye piyasası araçlarının satışına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan kişileri,
- p) Ortaklık: Sabit ve değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarını,
- r) Portföy: Bu Tebliğ hükümlerine göre yatırım yapılabilen varlıklardan oluşan malvarlığı bütünü,
- s) Portföy değeri: Ortaklık portföyündeki varlıkların bu Tebliğde ve ilgili diğer mevzuatta belirlenen esaslar çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde bulunan değeri,
- ş) Portföy saklama hizmeti: Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirlenmiş olan hizmetleri,
- t) Portföy saklama kuruluşu: Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında portföy saklama hizmetini yürüten kuruluşu,
- u) Portföy yönetim şirketi: Kurulun portföy yönetim şirketlerine ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ve ana faaliyet konusu yatırım fonlarının kurulması ve yönetimi yanında yatırım ortaklıklarının portföylerinin yönetimini de kapsayan anonim ortaklıkları,
- ü) Sabit sermayeli ortaklık: Sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığını,
- v) SPL: Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu Anonim Şirketini,
- y) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
- z) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,
- aa) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,
- bb) TTSG: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
- cc) Türev araçlar: Kurulca ortaklık portföyüne alınması uygun görülen vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerini,
- çç) Yatırım Kuruluşu: Aracı kurumlar ile yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunmak üzere kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumlarını ve bankaları,
- dd) Yatırımcı Bilgi Formu: Portföyün yapısını, yatırım stratejisini ve risklerini gösteren özet formu,
- ee) Yönetici: Kurulca uygun görülen portföy yönetim şirketini,
- ff) Yönetim kontrolü: Tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle birlikte doğrudan veya dolaylı olarak ortaklığın oy haklarının yüzde ellisinden fazlasına veya genel kurulda yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğuna karşılık gelen sayıda üyelikler için aday gösterme hakkı veren imtiyazlı payların çoğunluğuna sahip olunmasını, ifade eder.

İKİNCİ KISIM
Sabit Sermayeli Ortaklıklara İlişkin Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Sabit sermayeli ortaklık tanımı

MADDE 4 – (1) Sabit sermayeli ortaklık, Kanun hükümleri uyarınca aşağıda belirtilen varlıklar ve araçlardan oluşan portföyü işletmek amacıyla anonim ortaklık şeklinde ve kayıtlı sermaye esasına göre kurulan ve Kanununun 48 inci maddesinde sınırı çizilen faaliyetler çerçevesinde olmak kaydı ile bu Tebliğde izin verilen diğer faaliyetlerde bulunabilen sermaye piyasası kurumudur.

- a) Özelleştirme kapsamına alınanlar dahil Türkiye’de kurulu ihraççılara ait paylar, özel sektör ve kamu borçlanma araçları.
- b) 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen, yabancı özel sektör ve kamu borçlanma araçları ve ihraççı payları.
- c) 12 aydan uzun vadeli olmamak üzere vadeli mevduat ve katılma hesabı.
- ç) Borsada işlem görmeleri kaydıyla; altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçları.
- d) Yatırım fonu katılma payları.
- e) Repo ve ters repo işlemleri.
- f) Kira sertifikaları.
- g) Gayrimenkul sertifikaları.
- ğ) Yatırım kuruluşu ve ortaklık varantları ile yatırım kuruluşu sertifikaları.
- h) Takasbank para piyasası işlemleri.
- ı) Türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri.
- i) Kurulca portföye alınması uygun görülen özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri.
- j) Kurulca portföye alınması uygun görülen diğer yatırım araçları.

Faaliyet ve işlemleri

MADDE 5 – (1) Sabit sermayeli ortaklığın başlıca faaliyet ve işlemleri şunlardır:

- a) Portföyünü oluşturmak, işletmek ve gerektiğinde portföyde değişiklikler yapmak.
- b) Portföy çeşitlendirmesi yaparak yatırım riskini, faaliyet alanlarına ve şirketlerin durumlarına göre en aza indirecek bir biçimde dağıtmak.
- c) Sermaye piyasası araçlarına, mali piyasa ve kurumlara, şirketlere ilişkin gelişmeleri sürekli izlemek ve portföy yönetimiyle ilgili olarak gerekli önlemleri almak.
- ç) Portföyün değerini korumaya ve artırmaya yönelik araştırmalar yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM
Kuruluşa İlişkin Esaslar

Kuruluş şartları

MADDE 6 – (1) Sabit sermayeli ortaklıkların kuruluşlarının Kurulca uygun görülebilmesi için;

- a) Kayıtlı sermayeli anonim ortaklık şeklinde kurulması,
- b) Kurucularının, sabit sermayeli ortaklığın çıkarılmış sermayesinin asgari %49’u oranındaki paylarının, bu Tebliğde belirtilen süre ve esaslar dahilinde halka arz edileceğini Kurula taahhüt etmiş olması,
- c) Kuruluş sermayesinin 20 milyon TL’den az olmaması,
- ç) Paylarının nakit karşılığı çıkarılması ve pay bedellerinin kuruluş sırasında tam ve nakden ödenmesi,
- d) Ticaret unvanında “Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı” ibaresini taşıması,
- e) Kurucularından en az birisinin lider sermayedar olması,
- f) Genel müdür ile yönetim kurulu üyelerinin belirlenmiş olması ve bu kişilerin bu Tebliğde öngörülen şartları taşımaları,
- g) Kurucu ortaklarının bu Tebliğde öngörülen şartları haiz olması,
- ğ) Esas sözleşmesinin TTK, Kanun ve bu Tebliğ hükümlerine uygun olması,
- h) Kurulca yetkilendirilmiş bir kuruluşun portföy saklama hizmetini yürütmek üzere belirlenmiş olması, zorunludur.

Kurucu ve ortakların nitelikleri

MADDE 7 – (1) Gerçek ve tüzel kişi kurucu ortakların;

- a) Müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,
 - b) Faaliyet izinlerinden biri Kurulca iptal edilmiş kuruluşlarda, bu müeyyideyi gerektiren olayda sorumluluğu bulunan kişilerden olmaması,
 - c) Kanunda yazılı suçlardan kesinleşmiş mahkumiyetinin bulunmaması,
 - ç) Mülga 14/1/1982 tarihli ve 35 sayılı Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye göre kendileri veya ortağı olduğu kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmemiş olması,
 - d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmaması,
 - e) Kuruluş için gerekli kaynağı kendi ticari, sınai ve sair yasal faaliyetleri sonucunda her türlü muvazaadan arı olarak sağlaması ve taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilecek mali güce sahip olması,
 - f) İşin gerektirdiği dürüstlük ve itibara sahip olması,
 - g) Muaccel vergi borcu bulunmaması,
 - ğ) 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda düzenlenen suçlardan mahkum olmaması,
 - h) Kanununun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca işlem yasaklı olmaması, şarttır. (a) bendinde belirtilen şartlar, iflasın kaldırılmasına, kapatılmasına veya konkordato teklifinin tasdikine ilişkin kararın, (b) bendinde yer alan şartlar ise buna ilişkin kararın kesinleşme tarihinden itibaren 10 yıl geçmesi halinde bu fıkranın uygulanmasında dikkate alınmaz.
- (2) Kuruluş başvurularında; sabit sermayeli ortaklıkta dolaylı olarak %20 ve üzerinde pay sahibi olan nihai gerçek kişiler ile dolaylı olarak yönetim kontrolünü sağlayacak oranda imtiyazlı paya sahip olan gerçek kişilerin, birinci fıkranın (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamaları zorunludur.
- (3) Bankalar hariç olmak üzere tüzel kişi lider sermayedarların;
- a) Doğrudan veya dolaylı olarak yönetim kontrolüne sahip olan nihai gerçek kişilerin,
 - b) İmtiyazlı paylarının mevcut olması halinde, imtiyazlı payların %20’sinden fazlasına sahip gerçek kişilerin,

c) İmtiyazlı paylarının mevcut olması halinde, doğrudan veya dolaylı olarak lider sermayedarda imtiyazlı payların %20'sinden fazlasına sahip tüzel kişi ortakların imtiyazlı paylarının %20'sinden fazlasına sahip olan nihai gerçek kişilerin, birinci fıkranın (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamaları zorunludur.

(4) Kuruluş başvurularında, kurucunun veya dolaylı ortağın banka olması halinde, bankanın birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen niteliği taşıdığını tevsik eden bilgi ve belgelerin Kurula gönderilmesi ve Kurul tarafından Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun uygun görüşünün alınması yeterlidir. Bankada sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay sahipliği yoluyla sabit sermayeli ortaklıkta dolaylı pay sahibi olan kişiler için ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Lider sermayedar ve lider sermayedara ilişkin özel şartlar

MADDE 8 – (1) Lider sermayedar, halka arz sonrasındaki pay edinimleri hariç olmak üzere, sabit sermayeli ortaklıkta tek başına veya bir araya gelmek suretiyle sermayenin asgari %25'i oranındaki paylara sahip olan ortak ya da ortaklardır. Birincil halka arzın sermaye artırımı yoluyla gerçekleştirilmesi halinde, lider sermayedarın sahip olması gereken asgari sermaye miktarı halka arz öncesindeki sermayeye göre hesaplanır. Sabit sermayeli ortaklıkta söz konusu asgari sermaye oranı şartını sağlayan birden fazla ortak bulunması halinde sadece birinin lider sermayedar olarak belirlenmesi yeterlidir. Birden fazla gerçek ve/veya tüzel kişinin lider sermayedar olarak belirlenmesi halinde ise, beşinci fıkradaki durum saklı kalmak üzere, lider sermayedarda aranan şartlar her biri için ayrı ayrı aranır.

(2) Lider sermayedarın 7 nci maddede yer alan şartlara ek olarak bu maddede belirtilen şartları da taşıması gereklidir.

(3) Sabit sermayeli ortaklığın ticaret unvanında doğrudan ismi veya unvanı kullanılan veya doğrudan olmasa da kendisi ile bağlantılı olduğu izlenimini uyandıran bir ibareye yer verilen gerçek veya tüzel kişilerin bu Tebliğ kapsamında lider sermayedar olması zorunludur.

(4) Lider sermayedar olacak gerçek ve tüzel kişilerin sabit sermayeli ortaklık kurucusu ve ortağı olmanın gerektirdiği mali güç ve finansal piyasalar alanında yeterli tecrübeye sahip olmaları zorunludur.

(5) Lider sermayedar olacak gerçek kişinin toplam menkul ve gayrimenkul varlıklarının rayiç değerinin en az 10 milyon TL olması, birden fazla gerçek kişinin lider sermayedar olması halinde ise gerçek kişi lider sermayedarların menkul ve gayrimenkul varlıklarının rayiç değerinin toplamının en az 20 milyon TL olması gereklidir.

(6) Lider sermayedar olacak tüzel kişilerin en az üç yıllık faaliyet geçmişinin olması, son hesap dönemine ait konsolide ve bireysel finansal tablolarının bağımsız denetimden geçmiş olması ve bu finansal tablolarında yer alan özsermayesinin en az kurulacak sabit sermayeli ortaklığın çıkarılmış sermayesinin iki katı ve aktif toplamının kurulacak sabit sermayeli ortaklığın çıkarılmış sermayesinin en az üç katı olması gereklidir. Bu fıkra kapsamında yapılacak hesaplamalarda özsermaye şartı için 100 milyon TL, aktif toplamı şartı için ise 200 milyon TL tavan olarak uygulanır. Birden fazla tüzel kişinin lider sermayedar olarak belirlenmesi halinde yukarıdaki şartlar her bir tüzel kişi için ayrı ayrı aranır.

(7) Kamu kurum ve tüzel kişileri ile kamu yararına faaliyet gösteren tüzel kişilerde kendi özel mevzuatlarında aranan şartlar dışında lider sermayedara ilişkin mali yeterlilik şartları aranmayabilir.

(8) Bu madde uyarınca hazırlanacak finansal tabloların Kurul düzenlemelerine uygun olarak düzenlenmiş ve bağımsız denetimden geçmiş olması zorunludur.

Kuruluş işlemleri

MADDE 9 –(1) Kurulacak sabit sermayeli ortaklıkların kurucularının, şekli ve esasları Kurulca belirlenecek kuruluş başvuru formu ve bu formda belirtilen belgelerle birlikte Kurula başvurmaları zorunludur.

(2) Kurul, başvuruyu Kanun ve bu Tebliğ hükümlerine uygunluk yönünden inceler.

(3) Kurulca başvurunun uygun görülmesi halinde, kuruluşun onaylanması talebi ve sermayenin bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak ödenmiş olduğunu gösterir belgeleri de içeren gerekli tüm belgelerle birlikte Bakanlığa başvurulur.

(4) Sabit sermayeli ortaklıklar, Bakanlığın kuruluş iznini vermesinin ardından, TTK'nın ilgili hükümlerine uygun olarak ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanırlar.

(5) Kuruluş işlemlerinde esas sözleşmenin konuya ilişkin Kurul iznini müteakip en geç 30 gün içinde ticaret siciline tescil ettirilmesi ve TTSG'de ilan için başvurulması zorunludur. İlanla ilişkin TTSG'nin bir nüshasının ilan tarihini takip eden altı iş günü içinde Kurula gönderilmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Payların İhracı ve Satışı

Payların satışı

MADDE 10 –(1) Payların ihracı ve satışında bu Tebliğde öngörülen özel hükümler dışında Kurulun payların ihracına, satışına ve izahnamenin onaylanmasına ilişkin düzenleme hükümlerine uyulur.

(2) Sabit sermayeli ortaklıkların bedelli sermaye artırımı yapabilmesi ancak, bedelli sermaye artırımı kararının kamuya açıklanmasından önceki 30 gün içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatların ortalaması dikkate alınarak yapılacak hesaplama sonucunda sabit sermayeli ortaklık paylarının borsa fiyatının 1 TL'nin üzerinde olması halinde mümkündür. Bununla birlikte, söz konusu ortaklıklar;

a) Belirli pay gruplarına imtiyaz tanınmış olması durumunda, sermaye artırımına ilişkin Kurulca onaylı izahname ya da ihraç belgesinin ihraççıya verilmesinden önce, esas sözleşmede gerekli değişikliklerin yapılması suretiyle imtiyazlara son verilmesi şartıyla nominal değer altında pay ihracı yoluyla sermaye artırımı veya,

b) Sermaye artırımı kararının kamuya açıklanmasından önceki 30 güne ilişkin kamuya açıklanan pay başına net aktif değerlerinin ortalamasından ve her halükarda payların nominal değerinden aşağı olmaması şartıyla belirlenecek fiyat üzerinden tahsisli sermaye artırımı, yapabilirler.

(3) İkinci fıkranın (b) bendi kapsamında yapılacak tahsisli sermaye artırımında, tahsisli sermaye artırımına konu payları satın alacak kişi veya kişiler, bu payları, payların edinim tarihinden itibaren bir yıl süreyle Borsada satamazlar. Bu kişilerin Borsa dışında satacakları bu payları alanlar da bu sınırlamaya tabidir.

Halka arz

MADDE 11 –(1) Kuruluş işlemleri tamamlanan sabit sermayeli ortaklıkların, paylarını halka arz yoluyla satabilmek için kuruluşlarının ticaret siciline tescilini takip eden üç ay içinde faaliyetlerin yürütülebilmesi için gerekli olan mekan, donanım ve personeli temin etmeleri ve organizasyonu kurmaları, 6 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında genel müdürü atamaları, şekli ve esasları Kurulca belirlenecek halka arz başvuru formunu ve formda belirtilen belgeleri tamamlayarak çıkarılmış sermayelerinin asgari %49'unu temsil eden payların halka arzına ilişkin izahnamenin onaylanması talebiyle Kurula başvurmaları zorunludur.

(2) Sabit sermayeli ortaklıklar halka arz öncesinde sermaye artırımı yapamazlar.

(3) Birinci fıkrada belirtilen süre içinde halka arz başvuru formunu ve formda belirtilen belgeleri tamamlayarak Kurula başvurmayan veya gerekli şartları sağlamadığı için başvurusu Kurulca uygun görülmeyen sabit sermayeli ortaklıkların, sabit sermayeli ortaklık olarak faaliyette bulunma hakları ortadan kalkar. Sabit sermayeli ortaklıklar, ilgili sürenin bitiminden veya Kurulun olumsuz görüşünün kendilerine bildirildiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde esas sözleşme hükümlerini sabit sermayeli ortaklık faaliyetlerini kapsamayacak şekilde değiştirmek üzere Kurula başvurmakla yükümlüdürler. Sabit sermayeli ortaklıklar bu değişiklikleri yapmadıkları takdirde, TTK'nın 529 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri hükümleri gereğince sona ermiş sayılır.

(4) Birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde yapılacak halka arz sonucu asgari %49'luk halka açık pay oranına ulaşıldıktan sonra da, çıkarılmış

sermayenin asgari %49'u oranındaki ortaklık paylarının halka açık pay niteliğinde olması zorunludur.

BİAŞ'a kotasyon

MADDE 12 –(1) Sabit sermayeli ortaklıklar, satış süresinin bitimini takip eden 15 gün içinde paylarının BİAŞ kotuna alınması için gerekli belgenin verilmesi istemiyle Kurula başvururlar. Bu belgenin alınmasını takip eden 15 gün içinde de payların kote edilmesi isteği ile BİAŞ'a müracaat edilmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Payların Türü, Niteliği ve Devri

Payların türü ve niteliği

MADDE 13 – (1) Sabit sermayeli ortaklık payları nama veya hamiline yazılı olarak ihraç edilebilir.

(2) Sabit sermayeli ortaklıklar imtiyaz veren herhangi bir menkul kıymet ihraç edemezler.

(3) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce imtiyaz veren pay ihraç etmiş olan sabit sermayeli ortaklıklar hiçbir şekilde ilave imtiyaz yaratamazlar. Faaliyetlerinin makul ve zorunlu kıldığı haller saklı kalmak kaydıyla, Kurul düzenlemelerine uygun olarak hazırlanmış finansal tablolarına göre üst üste beş yıl dönem zararı eden sabit sermayeli ortaklıklarda, oy hakkına ve yönetim kurulunda temsil edilmeye ilişkin imtiyazlar Kurul kararı ile kalkar. Söz konusu imtiyazlı payların kamu kurum ve kuruluşlarına ait olması halinde bu hüküm uygulanmaz.

(4) Nama yazılı ihraç edilmiş olup borsada işlem gören paylar hakkında TTK'nın 414 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Payların devri

MADDE 14 –(1) Halka arzdan önce sermayenin %10 ve daha fazlasını temsil eden payların devirleri ile herhangi bir orana bakılmaksızın imtiyazlı payların devirleri Kurul iznine tabidir. Bu kapsamdaki pay devirlerinde, pay edinecek yeni ortaklar için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartlar aranır. %10'dan daha az orandaki pay edinimlerinde ortaklıkta pay edinecek yeni ortaklar, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları taşıdıklarını tevsik edici belgeleri pay devrini takip eden 10 iş günü içinde Kurula iletmekle yükümlüdürler.

(2) Payların halka arzından sonraki dönemde, yönetim kontrolü sağlayan paylara sahip olan ortakların 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamaları zorunludur. Yönetim kontrolünün elde edilmesini sağlayan miktardaki imtiyazlı payların devri Kurul iznine tabidir. İmtiyazsız paylarla yönetim kontrolünün elde edilmesi halinde ise bu paylara sahip olan ortakların söz konusu şartları sağladıklarını tevsik edici belgeleri pay devrini takip eden 10 iş günü içinde Kurula ve SPL'ye iletmeleri zorunludur.

(3) Yönetim kontrolünün elde edilmesini sağlayan miktardaki imtiyazlı payların devrinde, imtiyazlı payları devralacak ortakların, Kurulun pay alım teklifi zorunluluğuna ilişkin hükümleri kapsamında diğer ortakların paylarını satın almayı sağlayacak mali güce sahip olmaları ve bu durumu tevsik etmeleri zorunludur. Bu hususta, Kurulun pay alım teklifi zorunluluğundan muafiyete ilişkin hükümleri saklıdır.

(4) Payların halka arzından sonraki dönemde, yönetim kontrolü sağlayan paylara sahip olan ortakların, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlayamamaları halinde; yönetim kontrolü sağlayan paylarını, şartları sağlayamadıkları tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde elden çıkarmaları zorunludur.

(5) Bankaların bu madde kapsamındaki pay edinimlerinde 7 nci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan şartların sağlanması zorunludur.

(6) Birinci, ikinci ve beşinci fıkralarda belirtilen esaslara aykırı olarak gerçekleştirilen devirler pay defterine kaydolunmaz. Söz konusu fıkra hükümlerine aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(7) Lider sermayedarın asgari sermaye oranını temsil eden payları, 11 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca ulaşılmaması gereken asgari halka açıklık oranını temsil eden payların halka arz suretiyle satış süresinin bitimini takip eden iki yıl boyunca bir başkasına devredilemez. Anılan süre dolduktan sonra söz konusu payları devralacak kişilerde bu Tebliğde lider sermayedara ilişkin öngörülen özel şartlar aranmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yönetim Yapısı

Yönetim kurulu üyeleri

MADDE 15 – (1) Yönetim kurulu, Kurul düzenlemeleri ile TTK'nın ilgili maddeleri çerçevesinde seçilir ve görev yapar.

(2) Yönetim kurulu üyelerinin, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde; tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişilerin ise 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) ve (g) bentleri dışındaki bentlerinde yer alan şartları taşımaları gerekmektedir. Yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş olmaları ve finansal piyasalar alanında en az beş yıllık tecrübeye sahip olmaları zorunludur. Bu zorunluluğun değerlendirilmesinde, tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişiler de dikkate alınır.

(3) Kurul düzenlemeleri dikkate alınarak kurulan komitelerde görev alacak yönetim kurulu üyelerinin ve tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişilerin dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş olmaları zorunludur.

(4) Yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye, bu Tebliğde yer verilen portföy sınırlamaları ve kamuyu aydınlatmaya ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesinden sorumludur. Bu sorumluluk, 19 uncu madde kapsamında dışarıdan hizmet alınması halinde de devam eder.

(5) Yönetim kurulu üyeliği görevine yeni bir atama yapılması halinde atamaya ilişkin karar, atanan kişinin ikinci fıkrada yer alan ilgili şartları sağladığını tevsik eden belgelerle birlikte atamayı takip eden en geç 10 iş günü içinde SPL'ye gönderilir. Tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişiler, belirlenen kişinin ikinci fıkrada yer alan ilgili şartları sağladığını tevsik eden belgelerle birlikte, TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan tescile ilişkin ilanı takip eden en geç 10 iş günü içinde SPL'ye bildirilir.

Yönetim kurulu üyelerine ilişkin yasaklar

MADDE 16 – (1) Yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulunun alacağı kararlarda taraf olan kimselerden Kurulun kurumsal yönetim düzenlemelerine göre bağımsız olmaması durumunda, bu hususu gerekçeleri ile birlikte yönetim kuruluna bildirmek ve her hâlikârda toplantı tutanağına işletmekle yükümlüdür. Bu hususta TTK'nın "Müzakereye katılma yasağı" başlıklı 393 üncü maddesi hükmü saklıdır.

Genel müdür

MADDE 17 – (1) Genel müdür olarak görev yapacak kişinin; münhasıran ve tam zamanlı olarak bu görev için istihdam edilmiş olması, dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olması, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları taşınması, finansal piyasalar alanında en az yedi yıllık mesleki tecrübeye ve Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisans Belgesine sahip olması zorunludur.

(2) Genel müdürlük görevine 12 aylık süre içerisinde üç aydan fazla vekâlet edilemez. Bu sürenin sonunda bu göreve yeniden vekâleten atama yapılamaz.

(3) Genel müdür, başka kurum ve kuruluşlarda, icrai nitelikte olmaması ve sabit sermayeli ortaklıktaki görevinin ifasında zafiyete neden olmaması kaydıyla, yönetim kurulu üyeliği yapabilir. Genel müdürün sabit sermayeli ortaklıkta portföy yöneticisi olarak görev yapması münhasıran ve tam zamanlı olarak genel müdürlük görevini sürdürmesine aykırılık oluşturmaz.

(4) Genel müdürlük görevine yeni bir atama yapılması halinde atamaya ilişkin karar, atanan kişinin birinci fıkrada yer alan şartları sağladığını

tevsik edici belgelerle birlikte atamayı takip eden en geç 10 iş günü içinde Kurula ve SPL'ye gönderilir.

Diğer personel

MADDE 18 –(1) Sabit sermayeli ortaklık bünyesinde faaliyetlerin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacak sayıda nitelikli personelin istihdam edilmesi ve sermaye piyasası mevzuatında belirtilen görevleri yerine getirecek ihtisas personelinin seçiminde Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulması zorunludur. Kurul düzenlemeleri uyarınca oluşturulması gereken komitelerde görevli personelin atanmaları ve görevden ayrılmaları, atamayı veya görevden ayrılmayı takip eden en geç 10 iş günü içinde SPL'ye bildirilir.

(2) Sabit sermayeli ortaklıklarda, sabit sermayeli ortaklık ile yatırımcılar arasındaki iletişimi sağlayan yatırımcı ilişkileri bölümünün yöneticisinin tam zamanlı olarak çalışması şartı aranmaz.

(3) Bu madde kapsamındaki personelin 7 nci maddenin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan şartı taşıması zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Faaliyete ve Portföye İlişkin Esaslar

Portföyün idaresi ve dışarıdan hizmet alınmasına ilişkin esaslar

MADDE 19 –(1) Sabit sermayeli ortaklıklar, en az bir portföy yöneticisi istihdam etmek kaydıyla kendi portföylerini yönetebilecekleri gibi, portföy yönetim hizmetini Kurulun onayının alınması şartıyla ve imzalanacak bir sözleşme ile bir portföy yönetim şirketinden de alabilirler. Hizmet alınan portföy yönetim şirketinin değiştirilmesi durumunda, Kurula ilgili yönetim kurulu kararı gönderilerek bildirimde bulunulur. Alınacak portföy yönetimi hizmetine ilişkin esaslar Kurulun portföy yönetim şirketlerine ilişkin düzenlemelerinde belirlenen asgari unsurları içeren bir sözleşme çerçevesinde belirlenir. Sözleşmenin bir örneğinin, yapıldığı tarihten itibaren altı iş günü içinde Kurula gönderilmesi ve sözleşme imzalanan portföy yönetim şirketi ile sözleşme süresi hakkında KAP'ta açıklama yapılması zorunludur.

(2) Bir portföy yönetim şirketinden portföy yönetim hizmeti alınmadığı durumda, sabit sermayeli ortaklıklar nezdinde Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde gerekli lisans belgesine ve en az üç yıllık tecrübeye sahip en az bir portföy yöneticisi istihdam edilmesi, portföy yönetimi karar alma sürecine ilişkin yazılı bir prosedür oluşturulması ve kararlara dayanak teşkil eden bilgi ve belgelerin sabit sermayeli ortaklıkların merkezinde en az beş yıl süreyle saklanması gerekmektedir. Portföy yönetim hizmetinin dışarıdan sağlandığı durumlarda da ilgili portföy yöneticilerinin anılan lisans ve tecrübe şartlarını sağlaması zorunludur. Portföy yönetim hizmetinin dışarıdan sağlanmadığı durumda, Kurulun onayının alınması şartıyla Kuruldan yatırım danışmanlığı yetki belgesi almış bir portföy yönetim şirketi ile imzalanan bir sözleşme ve Kurulun yatırım danışmanlığına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde yatırım danışmanlığı hizmeti sağlanabilir. Yatırım danışmanlığı hizmeti alınan portföy yönetim şirketi ve sözleşme süresi hakkında sözleşme tarihini takip eden altı iş günü içinde KAP'ta açıklama yapılması zorunludur.

(3) Sabit sermayeli ortaklıklar muhasebe ve operasyon gibi hizmetler ile iç kontrolden sorumlu personeli yatırım kuruluşlarından; kontrolü ve takibi yönetim kurulu tarafından gerçekleştirilmek şartıyla risk yönetim sistemine ilişkin hizmeti yatırım kuruluşlarından ve Kurulca uygun görülecek uzmanlaşmış diğer kuruluşlardan sağlayabilirler. Sabit sermayeli ortaklıklar, bir portföy yönetim şirketinden portföy yönetim hizmeti almaları halinde, ilgili portföy yönetim şirketinden risk yönetim sistemi hizmeti de alabilirler. Bu fıkra kapsamında hizmet alınan kurum ve sözleşme süresi hakkında sözleşme tarihini takip eden altı iş günü içinde KAP'ta açıklama yapılması zorunludur. Risk yönetimi hizmetinin dışarıdan sağlanması durumunda, risk yönetim sisteminin kontrolü ve izlenmesi fonksiyonları yönetim kurulu veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye tarafından gerçekleştirilir.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkrada belirtilmiş olan dışarıdan sağlanan hizmetler ve personel için ödenen yıllık komisyon ve ücretlerin toplamı, ilgili yıl için hesaplanan günlük ortalama net aktif değerinin %2'sini geçemez. Bu fıkraya aykırı yapılacak işlemlerden yönetim kurulu veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye sorumludur.

(5) Bu maddede belirtilen hizmetlerin alımı için yıl içinde sözleşme imzalanması halinde dördüncü fıkradaki oran yıl sonuna kadar kalan süre dikkate alınarak hesaplanır.

(6) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkra kapsamındaki hizmetler ve personelin dışarıdan sağlanabilmesi için, sabit sermayeli ortaklıkların esas sözleşmelerinde ayrı bir hüküm bulunması ve yönetim kurulunca karar alınması gereklidir. Bir portföy yönetim şirketinden hizmet alınması için Kurulun onayının alınması, ilgili esas sözleşme hükmü için Kurulun uygun görüşünün alınması suretiyle yerine getirilir.

İç kontrol sistemi

MADDE 20 –(1) İç kontrol sisteminin sabit sermayeli ortaklığın tüm iş ve işlemlerinin yönetim stratejisi ve politikalarına uygun olarak düzenli, verimli ve etkin bir şekilde ilgili mevzuat ve kurallar çerçevesinde yürütülmesi, hesap ve kayıt düzeninin bütünlüğünün ve güvenilirliğinin, veri sistemindeki bilgilerin zamanında ve doğru bir şekilde elde edilebilirliğinin sağlanması, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesi ve tespiti amacıyla uygulanan organizasyon planı ile bunlara ilişkin tüm esas ve usuller ile;

- Faaliyetlerin kanuni düzenlemelere, sabit sermayeli ortaklığın işlev, amaç ve konusuna, esas sözleşmeye uygun olarak yapılmasını,
- Yapılan işlemlerin genel ve özel yetkilere dayalı olarak gerçekleştirilmesini, ilgili mevzuata ve sözleşmelere uygun olarak yapılmasını, işlemler için gerekli belgelerin düzenlenmesini,
- Muhasebe, belge ve kayıt düzeninin etkin bir şekilde işlenmesini,
- Usulsüzlüklerden ve hatalardan kaynaklanan risklerin asgariye indirilebilmesi için risklerin tanımlanmasını ve gerekli önlemlerin alınmasını,
- Personelin kendi adına yaptıkları işlemlerin portföy ile çıkar çatışmasına yol açacak nitelikte olup olmadığının tespitini,
- Portföyden yapılan harcamaların belgeye dayalı ve piyasa rayicisine uygun olup olmadığının tespitini,
- Portföyün değerlemesinin, pay başı net aktif değerinin belirlenmesinin ve portföy oranlarının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve izahnameye uygunluğunun kontrolünü,
- İlişkili taraflar ile yapılacak iş ve işlemler sırasında uyulacak esasların belirlenmesini, içerecek şekilde oluşturulması zorunludur.

(2) Sabit sermayeli ortaklık bünyesinde oluşturulması zorunlu olan iç kontrol sistemine ilişkin tüm politika ve prosedürlerin yazılı hale getirilerek yönetim kurulu kararı ile yürürlüğe konulması şarttır. Bu politika ve prosedürlerde yapılacak değişikliklerde de aynı usul ve esaslara uyulması gerekir.

(3) Sabit sermayeli ortaklığın iç kontrol faaliyetleri, tespit edilen risklerin de izlenmesine olanak verecek şekilde günlük faaliyetlerin ayrılmaz bir parçası olarak düzenlenir ve sürdürülür. Etkin bir iç kontrolün sağlanmasında, tüm personelin kendi görevlerini yazılı prosedürlere uygun olarak yerine getirme yükümlülükleri ile meslek ikeleriyle bağdaşmayan uygulamalar ve kurum politikalarına aykırı veya yasal olmayan faaliyetler gibi hususları üst düzey yönetime aktarmaları için görev ve yetkileri yazılı olarak tanımlanır ve ilgili personele imza karşılığında bildirilir. Aynı şekilde personelin görev ve yetkileri ile yazılı prosedürlerdeki değişiklikler de personele imza karşılığında bildirilir. Prosedürler her düzeyde personelin etkin bir şekilde iç kontrol sistemine katılımını sağlayacak şekilde oluşturulur. İç kontrol faaliyetleri ile ilgili hazırlanacak raporların aylık olarak yönetim kuruluna sunulması gerekmektedir.

(4) Yönetim kurulu, kendisine bağlı icracı birimler bulunmayan üyelerinden birini iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesi olarak belirler. İç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesi;

- İç kontrol sisteminin düzenlemelere, meslek kurallarına ve yazılı prosedürlere uygun çalışmasına, doğabilecek risklerin tespitine ve yönetilmesine ilişkin çalışmalar yapmaktan ve bu konuda yönetim kurulunu bilgilendirmekten,
- Kurul düzenlemeleri ve sabit sermayeli ortaklık politikaları çerçevesinde kabul edilebilir risk düzeylerini belirlemekten, iç kontrol politikaları ile prosedürlerinin hazırlanmasından ve yönetim kurulunun onayına sunulmasından,

c) İç kontrol hedeflerinin uygunluğu, kontrol sonuçlarının izlenebilirliği, kontrol faaliyetinin bağımsız ve nesnel olarak sürdürülmesi ve güvenilirliği konularından, sorumludur.

(5) İç kontrol sistemi kapsamındaki faaliyetlerin yerine getirilmesi için en az bir iç kontrol personeli istihdam edilir. İç kontrol personelinin sermaye piyasaları, muhasebe, vergi, kambiyo, bilgi sistemleri denetimi, işletme analizi, organizasyonu ile denetimi veya hukuk konularında en az üç yıllık mesleki tecrübe ile Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca mesleki yeterliliklerini gösterir lisans belgesine sahip olması zorunludur. İç kontrol personelinin dışarıdan sağlandığı durumlarda da ilgili personelin anılan bilgi, tecrübe ve lisans şartlarını sağlaması zorunludur. Altıncı fıkra hükmü saklı kalmak üzere iç kontrol personeli iç kontrol dışında başka görev ve sorumluluk yüklenemez.

(6) İç kontrol personelinin görev ve sorumlulukları, tecrübe ve lisans şartını taşımak kaydıyla müfettiş tarafından da yerine getirilebilir.

Risk yönetim sistemi

MADDE 21 –(1) 19 uncu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında risk yönetim sistemi hizmetinin dışarıdan sağlanmaması halinde, risk yönetim sistemlerinin oluşturulması, buna ilişkin prosedürlerin yazılı hale getirilmesi ve bu prosedürlerin yönetim kurulu kararına bağlanması zorunludur. Bu prosedürlerde yapılacak değişikliklerde de aynı usul ve esaslara uyulması gerekir.

(2) Risk yönetim sisteminin oluşturulması, prosedürlerinin yazılı hale getirilip yönetim kurulunun onayına sunulması ile risk yönetim sisteminin sağlıklı bir şekilde işlemlerinden iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesi sorumludur.

(3) Risk yönetim sistemi, portföyün karşılaşılabileceği temel risklerin tanımlanmasını, risk tanımlamalarının düzenli olarak gözden geçirilmesini ve önemli gelişmelere paralel olarak güncellenmesini ve maruz kalınan risklerin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesini, tespitini, ölçümünü ve kontrolünü içeren bir risk ölçüm mekanizmasının oluşturulmasını içerir. Risk yönetim sistemi, portföyün yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun olarak oluşturulur ve iç kontrol sistemi ile bütünlük arz eder.

(4) Sabit sermayeli ortaklık bünyesinde risk yönetim hizmetini sağlayan birimin, portföyün yönetiminden sorumlu birimden bağımsız olması zorunludur. Risk yönetimini gerçekleştirecek birimin personelinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansına ve Türev Araçlar Lisansına sahip olması ve sabit sermayeli ortaklıkta başka bir görev üstlenmemesi gereklidir. Sabit sermayeli ortaklığın türev araç işlemlerine taraf olmayacağına ilişkin esas sözleşmede hüküm bulunması halinde, risk yönetimini gerçekleştirecek birimin personelinin Türev Araçlar Lisansına sahip olması zorunluluğu aranmaz. Risk yönetim personeli iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesine bağlı olarak faaliyet gösterir.

(5) Risk yönetim birimi;

a) Sabit sermayeli ortaklığın ve yönettiği portföyün maruz kaldığı veya kalabileceği riskleri tespit etmekle,

b) Risklerin ölçüm yöntemlerini ve bu kapsamda kullanılacak risk ölçüm modelini bağlı olduğu yönetici ile birlikte belirleyerek yönetim kuruluna sunmakla, yönetim kurulunca onaylanan risk ölçüm modelini uygulamaya koymakla, değişen faaliyet ve piyasa koşulları çerçevesinde modeli düzenli olarak gözden geçirmekle ve varsa modelde gerekli görülen değişiklik taleplerini bağlı olduğu yöneticiye iletmekle,

c) Yönetim kurulunca belirlenen risk limitlerine uyulup uyulmadığını günlük olarak izlemekle ve limit aşımını bağlı olduğu yöneticiye aynı gün içinde raporlamakla, gerekli hallerde limitlerde piyasa ve kurum koşullarına uygun değişikliklerin yapılmasını istemekle,

ç) Günlük olarak tüm işlemlerden kaynaklanan riskleri takip etmekle, söz konusu risklere, risklerin olası sonuçlarına ve alınması gereken önlemlere ilişkin günlük olarak bağlı olduğu yöneticiye; haftalık olarak da yönetim kuruluna yazılı rapor sunmakla,

d) Sabit sermayeli ortaklığın mali durumu açısından olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığının tespit edilmesi halinde hazırlayacağı raporu en kısa zamanda yönetim kuruluna sunmakla, görevlidir.

Teftiş birimi ve iç kontrol sisteminin gözetimi

MADDE 22 – (1) Sabit sermayeli ortaklık bünyesinde, günlük faaliyetlerden bağımsız, yönetimin ihtiyaçları ve sabit sermayeli ortaklığın yapısına göre mevzuat ve sabit sermayeli ortaklık politikalarına uygunluk denetimlerini içeren, başta iç kontrol sisteminin ve risk yönetim sisteminin işleyişi olmak üzere sabit sermayeli ortaklığın tüm faaliyetlerini ve birimlerini kapsayan gözetim ve teftiş fonksiyonunu yerine getirmek üzere bir teftiş birimi oluşturulması zorunludur.

(2) Teftiş biriminde münhasıran bu birimde çalışmak üzere, Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca mesleki yeterliliklerini gösterir lisans belgesine sahip yeter sayıda müfettiş istihdam edilmesi zorunludur. Aynı grup altında bulunan sabit sermayeli ortaklıklar, aynı grupta yer alan en fazla iki sabit sermayeli ortaklıkta istihdam etmek şartıyla müfettiş istihdamını, yarı zamanlı olarak sağlayabilirler.

(3) Teftiş birimi doğrudan yönetim kuruluna bağlı ve yönetim kuruluna karşı sorumlu olarak çalışır. Yönetim kurulu teftiş birimine ilişkin yetkilerini, iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesine veya denetimden sorumlu komiteye devredebilir.

(4) Teftiş sürecinin işleyişine ilişkin usul ve esaslar sabit sermayeli ortaklık tarafından belirlenerek yönetim kurulunun onayına sunulur.

(5) Müfettişler tarafından her hesap dönemi için gerçekleştirilen teftiş çalışmaları sonucunda hazırlanan raporlar en geç hesap dönemini izleyen üç ay içinde yönetim kuruluna sunulur ve söz konusu raporlar yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Bu raporların en az beş yıl süre ile veya bu süre içinde hukuki ihtilafa konu olanların, ihtilafın sonuçlanmasına kadar sabit sermayeli ortaklık nezdinde saklanması zorunludur.

(6) Teftiş birimi, sabit sermayeli ortaklığın mali durumunu zayıflatacak veya olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığının tespiti ile sabit sermayeli ortaklığın faaliyetlerinin durdurulmasına veya sona erdirilmesine yol açabilecek mevzuata aykırılıkların tespiti halinde hazırlayacağı raporu en kısa zamanda yönetim kuruluna sunar ve aynı gün bir örneğini Kurula gönderir.

(7) Sabit sermayeli ortaklık tarafından müfettiş veya müfettişlerin çalışmalarında ve her türlü bilgi ve belgeye ulaşmalarında kendilerine her türlü kolaylığın sağlanması zorunludur.

(8) Müfettişlerin ücret ve diğer özlük hakları yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(9) Müfettişlerin çalışmaları sırasında tarafsız olmaları ve sır saklama yükümlülüklerine uymaları gerekmektedir.

(10) Kurul sabit sermayeli ortaklığın faaliyetlerini göz önünde bulundurarak teftiş birimine ilişkin olarak ilave yükümlülükler getirmeye ve yukarıda yer verilen yükümlülüklerden muafiyet sağlamaya yetkilidir.

(11) Müfettiş, tecrübe ve lisans şartını sağlamak kaydıyla iç kontrol personelinin görev ve sorumluluklarını da yerine getirebilir.

Yapamayacakları işler

MADDE 23 – (1) Sabit sermayeli ortaklıklar;

a) Ödünç para verme işleriyle uğraşamazlar.

b) 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlandığı üzere mevduat veya katılım fonu toplayamazlar, mevduat veya katılım fonu toplama sonucunu verebilecek iş ve işlemler yapamazlar.

c) Ticari, sına ve zirai faaliyetlerde bulunamazlar.

ç) Aracılık faaliyetinde bulunamazlar.

d) Açığa satış ve kredili menkul kıymet işlemi yapamazlar.

e) Portföylerindeki varlıkları rehin veremez ve portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat olarak gösteremezler. Ancak 31 inci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde kredi temini için portföyünün %10'unu teminat olarak gösterebilirler.

f) Günlük operasyonlar ve türev araçlar nedeniyle gerçekleştirilen işlemlerin teminatı kapsamında gereken miktardan fazla nakit tutamazlar.

g) Faaliyetlerinin gerektirdiği miktar ve değerden fazla taşınır ve taşınmaz mal edinemezler.

ğ) Portföylerine hiçbir şekilde rayiç değerinin üzerinde varlık satın alamaz ve portföyden bu değer altında varlık satamazlar. Rayiç değer borsada işlem gören varlıklar için borsa fiyatı, borsada işlem gören varlıkların borsa dışında yapılacak işlemleri için ise işlemin gerçekleştirildiği piyasada işlem gününde sabit sermayeli ortaklık lehine alımda en düşük satışta en yüksek fiyattır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Portföye İlişkin Sınırlamalar

Portföye alınacak varlıklar ve ihraççılarına ilişkin sınırlamalar

MADDE 24 – (1) Portföye alınacak varlıklar ve ihraççılarına ilişkin sınırlamalar aşağıda belirtilmiştir:

a) Net aktif değer %10'undan fazlası bir ihraççının para ve sermaye piyasası araçlarına ve bu araçlara dayalı türev araçlara yatırılmaz. Bu oranın hesaplanmasında ipotek ve varlık teminatl menkul kıymetler dikkate alınmaz. Bir ihraççının ipotek ve varlık teminatl menkul kıymetlerine yapılacak yatırımlar net aktif değer %25'ini aşamaz ve bu yatırımlar için (b) bendinde yer alan sınırlama uygulanmaz.

b) Net aktif değer %5'inden fazla yatırım yapılan ihraççıların para ve sermaye piyasası araçlarının toplam değeri net aktif değer %40'ını aşamaz.

c) Net aktif değer %20'sinden fazlası Kurulun finansal raporlama standartlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan anlamda, aynı grubun para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılmaz.

ç) Portföye aynı ihraççının borçlanma araçlarının tedavülde olan ihraç miktarının %10'undan fazlası dahil edilemez. Bu oranın hesaplanmasında ihraççının tüm borçlanma araçlarının, borçlanma aracının portföye dahil edildiği tarihteki tedavülde olan ihraç tutarının piyasa değeri esas alınır.

d) TCMB, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve ipotek finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen para ve sermaye piyasası araçları için bu fıkrafta yer alan sınırlamalar uygulanmaz. Bu hususta, bu bent kapsamında tek bir varlığa yapılan yatırım net aktif değer %35'ini aşamaz.

e) Varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için (a) bendinde yer alan %10'luk sınırlama %25 olarak uygulanır, (b) bendindeki sınırlama ise uygulanmaz. Diğer taraftan, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için bu fıkradaki sınırlamalar uygulanmaz.

(2) Sabit sermayeli ortaklık tek başına hiçbir ihraççının sermayesinin ya da tüm oy haklarının %10'undan fazlasına sahip olamaz.

(3) Sabit sermayeli ortaklıkların;

a) Portföy yönetimi veya yatırım danışmanlığı hizmeti aldığı portföy yönetim şirketlerinin yönetim hakimiyetine sahip olan ihraççıların,

b) Portföy yönetimi veya yatırım danışmanlığı hizmeti aldığı portföy yönetim şirketlerinin yönetim hakimiyetine sahip olan tüzel kişilerin ve söz konusu kurumların yetkililerinin yönetim hakimiyetine sahip olduğu ihraççıların,

c) Portföy yönetimi veya yatırım danışmanlığı hizmeti aldığı portföy yönetim şirketlerinin yönetim hakimiyetine sahip olan gerçek kişilerin yönetim hakimiyetine sahip olduğu ihraççıların,

ihraç ettiği para ve sermaye piyasası araçlarının toplam değeri net aktif değer %20'sini aşamaz.

(4) Sabit sermayeli ortaklıklar;

a) Portföy yönetimi veya yatırım danışmanlığı hizmeti aldığı portföy yönetim şirketlerinin ve bu şirketlerin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık ilişkisi bulunan aracı kurum ve bankaların,

b) Yönetim kurulunun seçiminde imtiyaz sahibi olan aracı kurum ve bankaların,

c) Yönetim kurulunun seçiminde imtiyaz sahibinin aracı kurum ve banka olmaması durumunda; imtiyaz sahibinin, sermayesinin %10'undan fazlasına sahip bulunduğu aracı kurum ve bankaların,

ç) Yönetim kurulu seçiminde imtiyaz bulunmayan sabit sermayeli ortaklıklarda, sermayenin %10'undan fazlasına sahip ortakların ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin %10'undan fazlasına sahip oldukları aracı kurum ve bankaların,

halka arzına aracılık ettiği sermaye piyasası araçlarına ihraç miktarının azami %10'u ve net aktif değer azami %5'i oranında yatırım yapılabilirler.

(5) Yatırım kuruluşu ve ortaklık varantları ile yatırım kuruluşu sertifikalarına yapılan yatırımların toplamı net aktif değer %10'unu aşamaz. Tek bir ihraççı tarafından çıkarılan varantlar ile yatırım kuruluşu sertifikalarının toplamı ise net aktif değer %5'ini aşamaz. Sabit sermayeli ortaklığın açık pozisyonunun hesaplanmasında, varantlar ile türev araç işlemlerinde aynı varlığa dayalı vadeli işlem sözleşmelerinde alınan ters pozisyonlar netleştirilir.

(6) Net aktif değer en fazla %10'u, 12 aydan uzun vadeli olmamak şartıyla bankalar nezdinde açılan mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirilebilir. Ancak tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar net aktif değer %3'ünü aşamaz.

(7) Sabit sermayeli ortaklıklar, diğer sabit sermayeli yatırım ortaklıklarının paylarına yatırım yapamazlar.

(8) Portföye yabancı kıymet alınabilmesi için, bunların türlerinin, özelliklerinin ve işlem yapılacak borsa veya borsa dışı organize piyasaların esas sözleşmede belirtilmiş olması şarttır.

(9) Sabit sermayeli ortaklıkta imtiyazlı paylara sahip olan ortakların ve sermayenin %10'undan fazlasına sahip ortakların, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının ayrı ayrı ya da birlikte doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin %20'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklıkların sermaye piyasası araçlarının toplamı, net aktif değer %20'sini aşamaz.

(10) Net aktif değer en fazla %20'si borsada işlem gören altın ve diğer kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı olarak ihraç edilmiş sermaye piyasası araçlarına yatırılabilir.

Portföye alınacak katılma paylarına ilişkin sınırlamalar

MADDE 25 –(1) Net aktif değer en fazla %20'si Kanun kapsamında ihraçına izin verilen yatırım fonu katılma paylarına yatırılmak suretiyle değerlendirilir. Ancak tek bir yatırım fonuna yapılan yatırım tutarı, net aktif değer %5'ini geçemez. Katılma payları portföye dahil edilen yatırım fonlarına giriş, çıkış veya erken çıkış komisyonu ödenemez.

(2) Portföye katılma payı satışına ilişkin izahnamesi Kurulca onaylanan yatırım fonlarının katılma paylarının dahil edilmesi esastır. Şu kadar ki yabancı borsalarda işlem gören borsa yatırım fonlarının katılma payları için birinci fıkrafta yer alan sınırlama dahilinde kalmak kaydıyla söz konusu şart aranmaz.

Portföydeki varlıkların borsada işlem görme esaslarına ilişkin sınırlamalar

MADDE 26 –(1) Portföye borsada işlem gören varlıkların alınması ve bu varlıkların alım satımlarının borsa kanalıyla yapılması zorunludur. İlk ihraçlarda ise borsada işlem görmesi uygun görülen sermaye piyasası araçları portföye dahil edilebilir.

(2) Borsada işlem gören dış borçlanma araçlarının, borsa dışında yapılacak işlemler ile portföye dahil edilmesi veya portföyden çıkarılması mümkündür.

Repo ve ters repo işlemlerine ilişkin sınırlamalar

MADDE 27 –(1) Sabit sermayeli ortaklıklar, portföylerinde yer alan repo işlemine konu olabilecek varlıkların rayiç bedelinin %10'una kadar borsada veya borsa dışında repo yapılabilir.

(2) Portföye ters repo sözleşmelerinin dahil edilmesi mümkündür.

(3) Borsa dışında taraf olunan ters repo sözleşmelerine, net aktif değer en fazla %10'una kadar yatırım yapılabilir. Bu sözleşmelerin karşı tarafının Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemelerinde öngörülen derecelendirme notuna sahip olması zorunludur.

(4) Borsa dışı repo–ters repo işlemlerinin vade ve faiz oranı Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde belirlenir. Faiz oranının belirlenmesi,

borsada işlem gören benzer vade yapısına sahip sözleşmelerin faiz oranlarının dikkate alınması şartıyla, yönetim kurulunun veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üyenin sorumluluğundadır. Bu tür sözleşmelere taraf olunması durumunda, en geç sözleşme tarihini takip eden iş günü içinde sözleşmenin vadesi, faiz oranı, karşı tarafı ve karşı tarafın derecelendirme notu KAP'ta açıklanır; ilgili bilgi ve belgeler ayrıca sabit sermayeli ortaklık nezdinde sözleşme tarihini müteakip beş yıl süreyle saklanır.

Ödünç işlemlerine ilişkin sınırlamalar

MADDE 28 – (1) Sabit sermayeli ortaklık, Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde yapılacak bir sözleşme ile herhangi bir anda portföyündeki sermaye piyasası araçlarının piyasa değerinin en fazla %50'si tutarındaki sermaye piyasası araçlarını ödünç verebilir.

(2) Portföyden ödünç verme işlemi en fazla 90 iş günü süreyle yapılabilir. Portföyden ödünç verme işlemi, ödünç verilen sermaye piyasası araçlarının en az %100'ü karşılığında Kurulun ilgili düzenlemelerinde özkaynak olarak kabul edilen varlıkların sabit sermayeli ortaklık adına Takasbank'ta bloke edilmesi şartıyla yapılabilir. Özkaynağın değerlendirilmesine ve tamamlanmamasına ilişkin esaslarda Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

(3) Sabit sermayeli ortaklık, Kurul düzenlemeleri uyarınca yapılacak bir sözleşme çerçevesinde portföyündeki kıymetli madenlerin piyasa değerlerinin en fazla %75'i tutarındaki kıymetli madenleri Türkiye'de kurulu borsalarda ödünç verebilir. Ayrıca, piyasada gerçekleşen ödünç işlemleri karşılığında ödünç alacaklarını temsil etmek üzere çıkarılan sertifikalar aynı oranda portföye alınabilir. Kıymetli maden ödünç işlemleri ile kıymetli maden ödünç sertifikası alım-satım işlemleri ilgili piyasadaki işlem esasları ile teminat sistemi çerçevesinde yapılır.

(4) Sabit sermayeli ortaklığın taraf olduğu sermaye piyasası aracı ödünç verme sözleşmelerine, sözleşmenin sabit sermayeli ortaklık lehine tek taraflı olarak feshedilebileceğine ilişkin bir hükmün konulması zorunludur.

Diğer sınırlamalar

MADDE 29 –(1) Portföye riskten korunma ve/veya yatırım amacıyla yatırım stratejisine ve karşılaştırma ölçütüne uygun olacak şekilde ve Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde borsada ve/veya borsa dışında işlem gören türev araçlar dâhil edilebilir. Bu durumda, portföy yöneticilerinin tümünün Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisans Belgesi ile Türev Araçlar Lisans Belgesine sahip olmaları zorunludur. Türev araçlar nedeniyle maruz kalınan açık pozisyon tutarı net aktif değeri aşamaz. Açık pozisyonun hesaplanmasında, varantlar ve yatırım kuruluşu sertifikaları ile aynı varlığa dayalı türev araç işlemlerinde alınan ters pozisyonlar netleştirilir.

(2) Net aktif değerinin en fazla %20'si Takasbank para piyasası işlemlerinden oluşur.

(3) Portföydeki varlıkların değerinin fiyat hareketleri, kâr payı dağıtımı ve rüçhan haklarının kullanılması nedeniyle, esas sözleşmede ve bu Tebliğde belirtilen asgari sınırların altına inmesi veya azami sınırların üzerine çıkması halinde oranın en geç 30 gün içinde esas sözleşmede ve bu Tebliğde belirtilen sınırlara getirilmesi zorunludur. Belirtilen süre içinde elden çıkartmanın imkansız olması veya büyük zarar doğuracağına belirlenmesi halinde sabit sermayeli ortaklığın başvurusu üzerine süre Kurul tarafından uzatılabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Portföye İlişkin Diğer Esaslar

Değerleme esasları

MADDE 30 –(1) Portföydeki varlıkların değerlendirilmesinde, Kurulun yatırım fonlarının finansal raporlamalarına ilişkin düzenlemelerinde yer alan değerlendirilmeye ilişkin esaslara uyulur.

Borçlanma sınırı

MADDE 31 – (1) Sabit sermayeli ortaklıklar, kısa süreli nakit ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, kamuya açıkladıkları son hesap dönemine ilişkin yıllık finansal tablolarında yer alan özkaynak tutarının %20'sine kadar kredi kullanabilirler veya aynı sınırlar içinde kalmak suretiyle sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde bono ihraç edebilirler.

Portföydeki varlıkların saklanması

MADDE 32 –(1) Portföydeki varlıkların, 2/7/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Portföy Saklama Hizmetine ve Bu Hizmette Bulunacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği (III-56.1) çerçevesinde, portföy saklama kuruluşu nezdinde saklanması zorunludur.

Performans sunumu

MADDE 33 – (1) Sabit sermayeli ortaklıkların Kurulun kolektif yatırım kuruluşlarına ait portföylerin performans sunumuna ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde performans sunum raporu hazırlamaları zorunludur.

(2) Performans sunum raporuna ilişkin olarak, ilgili düzenlemelerde belirtilen cari yıl dönemleri, sabit sermayeli ortaklıklar için Ocak-Haziran ve Ocak-Aralık olarak uygulanır.

(3) Performans sunum raporlarının ilgili dönemin bitişini takip eden bir ay içerisinde bağımsız denetimden geçirilmesi gereklidir.

Sabit sermayeli ortaklıkların kendi paylarını geri almasına yönelik işlemler

MADDE 34 – (1) Sabit sermayeli ortaklıklar Kurulun halka açık ortaklıkların paylarının geri alınmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kendi paylarını satın alabilir ve rehin olarak kabul edebilirler. Satın alma işlemleri süresince yedinci bölümde belirtilen sınırlamalara uyumun sağlanması zorunludur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kamuyu Aydınlatma ve Yatırımcıların Bilgilendirilmesi

Haftalık rapor

MADDE 35 – (1) Sabit sermayeli ortaklıklar haftalık olarak rapor düzenlerler.

(2) Haftalık raporlar, Kurulun yatırım fonlarının finansal raporlamalarına ilişkin düzenlemelerinde yer alan portföy değeri ve net varlık değeri tablolarından oluşan ve pay başı net aktif değer hesaplamalarını gösteren raporlardır.

(3) Portföyde yer alan paylara, ilgili ay içinde hazırlanacak haftalık raporlarda sektörel bazda, ay sonlarında hazırlanacak haftalık raporlarda ise detaylı olarak yer verilir.

Bilgi verme ve kamuyu aydınlatma

MADDE 36 – (1) Sabit sermayeli ortaklıklar Kurulun özel durum açıklamalarına ilişkin düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla;

a) Finansal tablolarını ve yönetim kurulu faaliyet raporlarını Kurulun ilgili düzenlemelerinde belirlenen sürelerde,

b) Haftalık raporlarını ilgili dönemi takip eden ilk iş günü,

c) İşlem yaptıkları aracı kuruluşların unvanı, sabit sermayeli ortaklık adına ilgili dönemde anılan aracı kuruluşlara ödenen komisyon tutarı, ortalama komisyon oranı ve ödenen komisyon tutarının aynı dönemdeki ortalama net aktif değerine oranı bilgilerini, yılın her üç aylık dönemini takip eden 10 iş günü içerisinde ve takvim yılı başından itibaren kümülatif olarak,

ç) 19 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen yıllık komisyon ve ücretlerin toplamının, ilgili yıl için hesaplanan ortalama net aktif değere oranını yılın her üç aylık dönemini takip eden 10 iş günü içerisinde ve takvim yılı başından itibaren kümülatif olarak,

d) Bağımsız denetimden geçirilen ara dönem ve yılsonu performans sunum raporlarını ilgili dönemin bitişini takip eden bir ay içerisinde internet sitesinde ve,

e) Çalışanlarına aylık ücret dışında yapılan her türlü prim, ikramiye ve benzeri ödemeleri, ödeme yapılan kişinin unvanı ve ödeme tutarı ile birlikte ödemenin yapılmasını takip eden üç iş günü içinde,

KAP'ta kamuya açıklamak zorundadırlar.

(2) Sabit sermayeli ortaklık paylarının BİAŞ'ta oluşan ağırlıklı ortalama fiyatının, pay başına net aktif değerinin 2 katını aşması halinde; izleyen iş gününden itibaren bu durum ortadan kalkıncaya kadar, sabit sermayeli ortaklığın sektörel bazda hazırlanan portföy değeri ve net varlık değeri tablolarının her iş günü KAP'ta yayımlanması zorunludur.

(3) Yönetim kurulu, kamunun aydınlatılması ile ilgili olarak bir bilgilendirme politikası hazırlayarak genel kurulda pay sahiplerinin bilgisine sunmak ve KAP'ta açıklamak zorundadır. Bilgilendirme politikası, mevzuat ile belirlenenler dışında kamuya hangi bilgilerin açıklanacağını, bu bilgilerin ne şekilde, hangi sıklıkta ve hangi yollardan kamuya duyurulacağını, yönetim kurulunun veya yöneticilerin basın ile hangi sıklıkta görüşeceğini, kamunun bilgilendirilmesi için hangi sıklıkta toplantılar düzenleneceğini, sabit sermayeli ortaklığa yöneltilen soruların yanıtlanmasında nasıl bir yöntem izleneceğini ve benzeri hususları içerir. Bilgilendirme politikasında bir değişiklik olması halinde, değişiklik yapılan hususlar ve gerekçeleri yönetim kurulunun onayından geçtikten sonra genel kurulun bilgisine sunulur ve KAP'ta açıklanır.

(4) Birinci fıkrada belirtilen belgelerin birer örneği sabit sermayeli ortaklık merkezinde ve internet sitesinde yatırımcıların incelemesi için hazır bulundurulur, talep etmeleri halinde masrafi ilgili ortak tarafından karşılanmak üzere ortaklara da gönderilir.

(5) Sabit sermayeli ortaklığın gözetim ve denetimi ile kamunun etkin bir şekilde aydınlatılmasına yönelik olarak Kurulca talep edilecek her türlü bilgi ve belgenin Kurulca belirlenecek süre ve esaslar çerçevesinde gönderilmesi ve Kurulca gerekli görülen hususların kamuya duyurulması zorunludur.

Tanıtım ve reklam amaçlı ilanlar

MADDE 37 –(1) Sabit sermayeli ortaklıklar tarafından payların halka arzı ve satışına ilişkin izahnamenin onaylanması sürecinde yapılacak tanıtım ve reklam amaçlı ilanlarda Kurulun konuya ilişkin düzenlemelerine uyulur.

(2) Halka arz dönemi ve bu dönem dışında yapılacak ilan ve reklamlarda yer alan bilgilerin, yanlış, yanıltıcı, temelsiz, abartılı veya eksik olmaması, sabit sermayeli ortaklığın mevcut koşullarına ilişkin olarak tasarruf sahiplerinin yanlış fikirler edinmelerine neden olmaması, sabit sermayeli ortaklığın verimliliği, kârlılığı, mali durumu hakkında yanıltıcı ifadeler içermemesi ve bu ilan ve reklamlarda portföyde yer alan varlıkların gerçek durumları ile örtüşmeyen yazı, resim, fotoğraf veya görüntü kullanılmaması gerekir.

(3) Bu maddeye aykırı yapılacak işlemlerden yönetim kurulu veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye sorumludur.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Sabit sermayeli ortaklık statüsünden çıkma

MADDE 38 – (1) Sabit sermayeli ortaklık statüsünden çıkma sadece değişken sermayeli ortaklığa dönüşüm suretiyle mümkündür.

(2) Değişken sermayeli ortaklığa dönüşmek isteyen sabit sermayeli ortaklıkların, esas sözleşme değişikliği yapmasına Kurulca uygun görüş verilebilmesi için genel kurul toplantılarında, değişken sermayeli ortaklığa dönüşme sonucunu doğuracak esas sözleşme değişikliklerine olumlu oy kullanan ortaklar dışındaki tüm ortakların sahip oldukları payların dönüşüm hakkındaki yönetim kurulu kararına ilişkin özel durum açıklamasının kamuya ilan edildiği tarihten önceki 30 günlük ve altı aylık dönem içinde oluşan, düzeltilmiş günlük ağırlıklı ortalama borsa fiyatlarının ortalamaları ile söz konusu altı aylık döneme ilişkin kamuya açıklanan düzeltilmiş pay başı net aktif değerinin ağırlıklı ortalamasından yüksek olanı ile satın alınacağı yönünde sabit sermayeli ortaklık dışındaki kişi veya kişilerce bir pay alım teklifinin yapılması zorunludur.

(3) Yönetim kurulu tarafından, asgari olarak değişken sermayeli ortaklığa dönüşüme ilişkin gerekçeleri, dönüşüm sonrasında yönetilmesi planlanan portföy türü ve yatırımlara ilişkin projeksiyonları, dönüşümün sabit sermayeli ortaklığa etkilerinin analizini içeren bir rapor hazırlanır ve bu rapor Kurulca yapılacak başvuru tarihinden daha geç olmamak üzere KAP'ta ilan edilir.

(4) Değişken sermayeli ortaklığa dönüşümün onaylandığı genel kurul kararlarının ilan edildiği TTSG'nin bir nüshasının ilan tarihini takip eden altı iş günü içinde Kurula gönderilmesi zorunludur.

(5) Değişken sermayeli ortaklığa dönüşüme ilişkin Kurul izninin sabit sermayeli ortaklık tarafından tebellüğ edildiği tarihi takip eden üç ay içerisinde, değişken sermayeli ortaklığa dönüşüm sonucunu doğuracak esas sözleşme değişikliklerinin genel kurul toplantısında karara bağlanmaması halinde dönüşüme ilişkin Kurul izni geçersiz hale gelir.

(6) Bu madde kapsamında yapılacak işlemler bakımından ayrılma hakkı doğmaz.

Kâr payı dağıtımına ilişkin esaslar

MADDE 39 –(1) Sabit sermayeli ortaklıkların net dağıtılabilir kârlarının en az %20'sinin birinci kâr payı olarak nakden dağıtılması zorunludur. Sabit sermayeli ortaklıkların kâr payı dağıtımlarında halka açık anonim ortaklıklar için Kurulca belirlenen esaslara uyulur.

(2) Net dağıtılabilir kâr, hesap dönemi kârından kanunlara göre ayrılması gereken yedek akçeler ile vergi, fon ve mali ödemeler ve varsa geçmiş yıl zararları düşüldükten sonra kalan tutardır.

(3) Sabit sermayeli ortaklıkların finansal tablolarındaki net dönem ve geçmiş yıl zararlarının uygun özsermaye kalemleriyle mahsup edilmesi zorunludur. Ancak mevzuat gereği veya vergisel yükümlülük doğurması nedeniyle mahsup edilemeyen geçmiş yıl zararları net dağıtılabilir kârın tespitinde indirim konusu edilebilir.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 40 – (1) Sabit sermayeli ortaklık;

a) Murahhas üye tayinine ve bunların yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin yönetim kurulu kararları ile bunlarda yapılan değişiklikleri, ilgili yönetim kurulu kararının alınmasını izleyen,

b) İletişim bilgileri, internet sitesi, vergi kimlik numarası ve ticaret sicil numarası bilgileri ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri izleyen,

c) Kurulun bağımsız denetime ilişkin düzenlemeleri kapsamında seçtiği bağımsız denetim kuruluşuna ilişkin bilgiler ile buna ilişkin değişiklikleri izleyen,

ç) Merkez adresi ile bunda meydana gelen değişiklikleri izleyen,

d) Mevcut imza sirkülerlerini ve değişiklik meydana gelmesi halinde güncel imza sirkülerlerini konuya ilişkin yönetim kurulu karar tarihini izleyen,

e) Ortakları, yöneticileri, personeli ve diğer kurumlar aleyhine açtığı dava ve takipler ile bunların ortaklık aleyhine açtığı dava ve takipleri ve sonuçlarını öğrendikleri tarihi izleyen,

f) Bu Tebliğ uyarınca yapılan ilanların yayımlandığı gazeteleri, ilanı izleyen,

10 iş günü içinde Birliğe bildirmek zorundadır.

(2) Birlik ve SPL bu Tebliğ uyarınca kendilerine sabit sermayeli ortaklıklar tarafından yapılan bildirimler kapsamında bir veri tabanı oluşturur ve söz konusu veri tabanını anlık olarak birbirlerinin ve Kurulun erişimine açar. Birliğe ve SPL'ye yapılacak tüm bildirimler elektronik imzalı olarak da alınabilir.

(3) SPL, bu Tebliğ uyarınca kendisine sabit sermayeli ortaklıklar tarafından yapılan bildirimler kapsamında sabit sermayeli ortaklık, yönetim kurulu üyeleri ve personeli hakkında bu Tebliğ hükümlerine aykırı bir durum tespit etmesi halinde üç iş günü içinde Kurula yazılı olarak bildirimde bulunur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Değişken Sermayeli Ortaklıklara İlişkin Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Değişken sermayeli ortaklığın tanımı ile faaliyet ve işlemleri

MADDE 41 –(1) Değişken sermayeli ortaklık, sermayesi her zaman net aktif değerine eşit olan, Kanun hükümleri uyarınca aşağıda belirtilen varlıklar ve araçlardan oluşan portföyü işletmek amacıyla anonim ortaklık şeklinde kurulan ve bu Tebliğde izin verilen diğer faaliyetlerde bulunabilen sermaye piyasası kurumudur.

- Özelleştirme kapsamına alınanlar dahil Türkiye'de kurulan ihraççılara ait paylar, özel sektör ve kamu borçlanma araçları.
- 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen yabancı özel sektör ve kamu borçlanma araçları ile ihraççı payları.
- 12 aydan uzun vadeli olmamak üzere vadeli mevduat ve katılma hesabı.
- Borsada işlem görmeleri kaydıyla; altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçları.
- Yatırım fonu katılma payları.
- Repo ve ters repo işlemleri.
- Kira sertifikaları.
- Gayrimenkul sertifikaları.
- Yatırım kuruluşu ve ortaklık varantları ile yatırım kuruluşu sertifikaları.
- Takasbank para piyasası işlemleri.
- Türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri.
- Kurulca uygun görülen özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri.
- Kurulca uygun görülen diğer yatırım araçları.

(2) Değişken sermayeli ortaklığın başlıca faaliyet ve işlemleri, bu Tebliğin dışarıdan hizmet alımı ile ilgili hükümleri de esas alınarak birinci fıkrada yer alan varlıklardan oluşan portföyün işletilmesi ve gerektiğinde portföyde değişiklikler yapılmasıdır.

Ortaklık portföyüne ilişkin esaslar

MADDE 42 – (1) Ortaklık portföyünün, yönetim stratejisi doğrultusunda, portföye dahil edilebilecek varlıklar konusunda yeterli bilgi ve sermaye piyasası alanında en az üç yıllık tecrübeye sahip portföy yöneticileri tarafından, yatırımcı lehine ve yatırımcının çıkarını gözeterek şekilde Kurulun portföy yönetim şirketlerine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde yönetilmesi zorunludur.

(2) Portföydeki varlıkların, Kurulun portföy saklama hizmetine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde bir portföy saklama kuruluşu nezdinde saklanması zorunludur.

(3) Ortaklık portföyü, portföy hesabına olması ve esas sözleşmede ve izahnamede hüküm bulunması şartıyla kredi almak, türev araç işlemleri veya portföy adına taraf olunan benzer nitelikteki işlemlerde bulunmak haricinde teminat gösterilemez ve rehnedilemez. Bu fıkra kapsamında yapılacak teminat ve rehin işlemlerinden doğabilecek yükümlülükler ortaklık portföyü ile sınırlıdır.

(4) Portföyün üçüncü kişilere olan borçları ve yükümlülükleri ile portföyün aynı üçüncü kişilerden olan alacakları birbirlerine karşı mahsup edilemez.

Portföy türleri

MADDE 43 – (1) Esas sözleşmede belirtilmek şartıyla ortaklık portföyleri aşağıdaki türlerde kurulabilir.

- Net aktif değerinin en az %80'i devamlı olarak;
 - Türk ve/veya yabancı kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarına yatırılan portföyler "Borçlanma Araçları Portföyü",
 - Türk ve/veya yabancı ihraççıların paylarına yatırılan portföyler "Hisse Senedi Portföyü",
 - Borsada işlem gören altın ve diğer kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarına yatırılan portföyler "Kıymetli Madenler Portföyü",
 - Tamamı devamlı olarak vadesine en fazla 184 gün kalmış likiditesi yüksek para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan ve günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en fazla 45 gün olan portföyler "Para Piyasası Portföyü",
 - Tamamı devamlı olarak, kira sertifikaları, katılma hesapları, ortaklık payları, altın ve diğer kıymetli madenler ile Kurulca uygun görülen diğer faize dayalı olmayan para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan portföyler "Katılım Portföyü",
 - Portföy sınırlamaları itibarıyla yukarıdaki türlerden herhangi birine girmeyen portföyler "Değişken Portföy",
 - Yatırımcı payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan portföyler "Serbest Portföy",
 - Tamamı, ortaklık payları, kira sertifikaları, borçlanma araçları, altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçlarının en az ikisinden oluşan ve her birinin değeri fon toplam değerinin %20'sinden az olmayan portföyler "Dengeli Portföy", olarak adlandırılır.
- Ortaklık portföyüne türev araçların dahil edilmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %80'lik oranın hesaplanmasında Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemeleri esas alınır.
- Kurulca uygun görülmesi koşuluyla birinci fıkrada sayılanlar dışında yeni portföy türleri belirlenebilir.

Portföy türlerine ilişkin esaslar

MADDE 44 – (1) Ortaklık portföyünün türünü tanımlayan ifadeler portföyün yatırım stratejisine uygun olmak zorundadır.

(2) Ortaklığın veya portföy yöneticisinin tevsik edilemeyen niteliklerine veya ortaklık portföyünün diğer portföylerden üstün olduğunu ima eden benzeri subjektif ifadelerle yer verecek şekilde veya benzeri yollarla yatırımcıların yanıltılmasına yol açacak nitelikte olamaz.

(3) Portföyün türünü tanımlayan ifadelerde portföyün vade yapısına yer verilmesi halinde 68 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan esaslara uyulur.

(4) Kurul tarafından uygun görülen bir endeks kapsamındaki varlıkların tümünden ya da örnekleme yoluyla seçilen bir kısımdan oluşan portföy türlerinde "Endeks" ibaresine yer verilmesi zorunludur.

(5) Yabancı para ve sermaye piyasası araçlarına net aktif değerinin en az %80'i oranında yatırım yapan portföy türlerinde "Yabancı" ibaresine yer verilmesi zorunludur. Portföyün türünü tanımlayan ifadelerde bu ibareye yer vermeyen hisse senedi ve borçlanma araçları portföylerinde, net aktif değerinin en fazla %20'si oranında yabancı para ve sermaye piyasası araçları portföye dahil edilebilir.

(6) Kurulun finansal raporlama standartlarına ilişkin düzenlemeleri kapsamındaki iştiraklerin para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan portföylerin türünü tanımlayan ifadelerde "İştirak" ibaresine yer verilmesi zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM Kuruluşla İlişkin Esaslar

Kuruluş şartları

MADDE 45 – (1) Değişken sermayeli ortaklıkların kuruluşlarının Kurulca uygun görülebilmesi için;

- Anonim ortaklık şeklinde kurulması,
- Kurucularının, ortaklığın net aktif değerini, bu Tebliğde belirtilen süre ve esaslar dahilinde yatırımcı payları ihracıyla asgari olarak 4 milyon TL'ye artıracakları Kurula taahhüt etmiş olması,

- c) Başlangıç sermayesinin 2 milyon TL'den az olmaması,
ç) Paylarının nakit karşılığı çıkarılması ve pay bedellerinin tam ve nakden ödenmesi,
d) Ticaret unvanında "Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı" ibaresine yer vermesi,
e) 59 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere genel müdür ile yönetim kurulu üyelerinin belirlenmiş olması ve bu kişilerin bu Tebliğde öngörülen şartları taşımaları,
f) Kurucularının bu Tebliğde öngörülen şartları haiz olması,
g) Esas sözleşmesinin Kanun, bu Tebliğ ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olması,
ğ) Kurulca yetkilendirilmiş bir kuruluşun portföy saklama hizmetini yürütmek üzere belirlenmiş olması,
zorunludur.

(2) Değişken sermayeli ortaklık tarafından işletme adı kullanılmak istenmesi halinde, işletme adında ortaklık portföyü türüne ve "DSYO" kısaltmasına yer verilmesi zorunludur.

(3) İstenmesi halinde esas sözleşmede azami sermaye miktarına yer verilebilir.

Kurucuların nitelikleri

MADDE 46 – (1) Değişken sermayeli ortaklıkların kurucu paylarına sahip gerçek ve tüzel kişi ortaklarının;

- a) Müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,
b) Faaliyet izinlerinden biri Kurulca iptal edilmiş kuruluşlarda, bu müeyyideyi gerektiren olayda sorumluluğu bulunan kişilerden olmaması,
c) Kanunda yazılı suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyetinin bulunmaması,
ç) Mülga 14/1/1982 tarihli ve 35 sayılı Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye göre kendileri veya ortağı olduğu kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmemiş olması,
d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmaması,

e) Kuruluş için gerekli kaynağı kendi ticari, sımai ve sair yasal faaliyetleri sonucunda her türlü muvazaadan ari olarak sağlamaları ve taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilecek mali güce sahip olmaları,

f) İşin gerektirdiği dürüstlük ve itibara sahip olması,

g) Muaccel vergi borcu bulunmaması,

ğ) 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda düzenlenen suçlardan mahkum olmaması,

h) Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca işlem yasaklı olmaması,

şarttır. (a) bendinde belirtilen şartlar, iflasın kaldırılmasına, kapatılmasına veya konkordato teklifinin tasdikine ilişkin kararın, (b) bendinde yer alan şartlar ise buna ilişkin kararın kesinleşme tarihinden itibaren 10 yıl geçmesi halinde bu fıkranın uygulanmasında dikkate alınmaz.

(2) Kuruluş başvurularında; değişken sermayeli ortaklıkta dolaylı olarak %20 ve üzerinde pay sahibi olan nihai gerçek kişiler ile değişken sermayeli ortaklıkta dolaylı olarak yönetim kontrolünü sağlayacak oranda imtiyazlı paya sahip olan gerçek kişilerin, birinci fıkranın (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamaları zorunludur.

(3) Kuruluş başvurularında, kurucunun veya dolaylı ortağın banka olması halinde, bankanın birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen niteliği taşıdığını tevsik eden bilgi ve belgelerin Kurula gönderilmesi ve Kurul tarafından Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun uygun görüşünün alınması yeterlidir. Bankada sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay sahipliği yoluyla değişken sermayeli ortaklıkta dolaylı pay sahibi olan kişiler için ikinci fıkraya hükmü uygulanmaz.

Kuruluş işlemleri

MADDE 47 –(1) Kurucuların, şekli ve esasları Kurulca belirlenecek kuruluş başvuru formu ve bu formda belirtilen belgelerle birlikte Kurula başvurularını zorunludur.

(2) Kurul, başvuruyu Kanun ve bu Tebliğ hükümlerine uygunluk yönünden inceler.

(3) Kurulca başvurunun uygun görülmesi halinde, kuruluşun onaylanması talebi ve taahhüt edilen başlangıç sermayesinin bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak ödenmiş olduğunu gösterir belgeleri de içeren gerekli tüm belgelerle birlikte Bakanlığa başvurulur.

(4) Değişken sermayeli ortaklıklar, Bakanlığın kuruluş iznini vermesinin ardından, TTK'nın ilgili hükümlerine uygun olarak ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanırlar.

(5) Kuruluş işlemlerinde esas sözleşmenin konuya ilişkin Kurul iznini müteakip en geç 30 gün içinde ticaret siciline tescil ettirilmesi ve TTSG'de ilan için başvurulması zorunludur. İlanla ilişkin TTSG'nin bir nüshasının ilan tarihini takip eden altı iş günü içinde Kurula gönderilmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Payların İhracı

Kurucu paylarının ihracı

MADDE 48 –(1) Değişken sermayeli ortaklığın kuruluşu sonrasında yeni kurucu paylarının ihraç edilmek istenmesi halinde, şekli ve esasları Kurulca belirlenecek başvuru formu ve bu formda belirtilen belgelerle birlikte Kurula başvurulması zorunludur.

(2) Birinci fıkrada kapsamında yapılan ihraçların mevcut kurucu paylara sahip ortaklar haricindeki kişilere yapılması ve bu ihraçların değişken sermayeli ortaklıkta yönetim kontrolü değişikliği yaratması halinde, kurucu payları satın alacak kişilerin 46 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan şartları sağlamaları zorunludur.

Yatırımcı paylarının ihracı

MADDE 49 –(1) Yatırımcı paylarının halka arz edilmesi veya işyeri, belirli meslek grupları bazında, sektörel bazda ve benzeri kriterler çerçevesinde belirli bir yatırımcı kitlesine tahsis edilmesi ya da nitelikli yatırımcılara satılması zorunludur.

(2) Yatırımcı payı ihracı için Kurulca belirlenen standartlara uygun olarak izahname ve yatırımcı bilgi formu düzenlenir ve Kurulca istenen diğer bilgi ve belgelerle birlikte değişken sermayeli ortaklık tarafından kuruluşa ilişkin esas sözleşmenin ticaret siciline tescilini takip eden 30 gün içinde Kurula başvurulur. Belirli bir yatırımcı kitlesine tahsis edilerek ya da nitelikli yatırımcılara yapılacak pay satışlarında izahname yerine ihraç belgesi düzenlenir, ancak yatırımcı bilgi formu düzenlenmesi ihtiyaridir.

(3) Payların ihraç edilebilmesi için izahnamenin/ihraç belgesinin Kurul tarafından onaylanması gereklidir. İzahnamede bulunması gereken asgari unsurlar EK-1'de yer almaktadır. İzahname/ihraç belgesi standartları Kurulca belirlenir.

(4) İzahnamenin onaylanması aşamasında aşağıda yer alan esaslar uygulanır.

a) İzahname Kurula sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde 20 iş günü içinde incelenir; izahnamede yer alan bilgilerin tutarlı, anlaşılabilir ve Kurulca belirlenen izahname standardına göre eksiksiz olduğunun tespiti halinde onaylanır ve keyfiyet ilgililere bildirilir.

b) Sunulan bilgi ve belgelerin eksik olması veya ek bilgi ve belgeye ihtiyaç duyulması halinde, başvuru tarihinden itibaren 10 iş günü içinde başvuru sahibi bilgilendirilir. Eksik bilgi ve belgelerin Kurulca belirlenecek süre içinde tamamlanması gereklidir. Bu takdirde, bu fıkranın (a) bendinde öngörülen 20 iş günlük süre, eksik bilgi ve belgelerin Kurula sunulduğu tarihten itibaren işlemeye başlar. Bu fıkranın (a) bendi kapsamında yapılan

inceleme neticesinde izahnamenin onaylanmaması halinde bu durum gerekçesi belirtilerek başvuru sahibine bildirilir.

(5) İzahnamenin onaylanması, bu belgede yer alan bilgilerin doğru olduğunun Kurulca tekeffülü anlamına gelmeyeceği gibi, değişken sermayeli ortaklık paylarına ilişkin bir tavsiye olarak da kabul edilemez.

(6) İzahname ve yatırımcı bilgi formu, onay yazısının değişken sermayeli ortaklık tarafından tebliğ edildiği tarihi izleyen 10 iş günü içinde KAP'ta ve değişken sermayeli ortaklığın resmi internet sitesinde yayımlanır, ayrıca ticaret siciline tescil ve TTSG'de ilan edilmez. Ancak, izahnamenin nerede yayımlandığı hususu ticaret siciline tescil ettirilir ve TTSG'de ilan olunur. Yatırımcı bilgi formunda söz konusu tescil tarihi belirtilir.

(7) Yatırımcı payları, yatırımcı bilgi formunun KAP'ta yayını takiben, bu formdaki esaslar çerçevesinde ve formda belirtilen satış başlangıç tarihinden itibaren, formda belirtilen dağıtım kanalları aracılığıyla yatırımcılara sunulur.

(8) Yatırımcı payları karşılığı yatırımcılardan toplanan para ve diğer varlıkların, takip eden iş günü izahnamede belirlenen varlıklara ve işlemlere yatırılması zorunludur.

(9) İhraç belgesinin hazırlanması ve Kurul onayına sunulmasında bu maddede izahname için belirlenen hükümler esas alınır.

(10) Değişken sermayeli ortaklığın esas sözleşmesinin ticaret siciline tescilini takip eden altı ay içerisinde asgari net aktif değere ulaşılması zorunludur. Aksi takdirde değişken sermayeli ortaklıklar TTK'nın 529 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince sona ermiş sayılır.

Yatırımcı bilgi formu

MADDE 50 – (1) Yatırımcı bilgi formu, yatırımcıların ortaklık portföyünün yapısını, yatırım stratejisini ve risklerini makul ölçüde anlayabilmeleri ve bilgiye dayalı olarak yatırım kararları alabilmeleri amacıyla hazırlanır. Bu form, asgari unsurları ve standardı Kurul tarafından belirlenen ve yatırım kararının alınmasında etkili olabilecek nitelikteki temel bilgileri içerir. Değişken sermayeli ortaklık, bu formun esas sözleşme ve izahname ile tutarlılığından, içeriğinin doğruluğundan, güncelliğinin sağlanmasından ve bu formda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan sorumludur.

(2) Yatırımcı bilgi formunun, ortaklık portföyünün temel nitelikleri ile ilgili asgari olarak aşağıdaki bilgileri içermesi zorunludur:

a) Değişken sermayeli ortaklığı tanıttıcı bilgi.

b) Yatırım amaçlarının ve yatırım politikasının kısa tanımı ile portföy dağılımı.

c) Ortaklık portföyünün varsa geçmiş performansı.

ç) Ortaklık portföyünün yönetim ücreti, komisyon ve diğer giderleri ile toplam gider oranı.

d) Ortaklık portföyünün maruz kaldığı risklerle ilgili uygun açıklamaları ve uyarıları içeren risk ve getiri profili.

e) Payların alım satım esasları.

(3) Formda, yatırımcıların değişken sermayeli ortaklığın esas sözleşmesi, izahname, finansal raporlar ile diğer ek bilgileri nereden ve ne şekilde elde edebilecekleri belirtilir.

(4) Form kısa, öz ve anlaşılır bir şekilde azami iki sayfa ve 12 punto olarak hazırlanır. Formda yer verilen bilgilerin açık, yeterli, değişken sermayeli ortaklığın esas sözleşmesi ve izahname ile tutarlı olması ve yatırımcıyı yanıltıcı nitelikte olmaması gerekir.

Bilgilendirme dokümanlarında yapılacak değişiklikler

MADDE 51 – (1) Esas sözleşme değişikliklerinde Kurulun uygun görüşünün alınması zorunludur.

(2) İzahname/ihraç belgesi değişiklikleri;

a) Yatırımcıların yatırım yapma kararını etkileyebilecek ve önceden bilgi sahibi olunmasını gerektirecek nitelikte olması halinde 49 uncu maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde Kurul tarafından incelenerek onaylanır ve aynı maddenin altıncı fıkrası çerçevesinde ilan edilir. İzahname değişikliklerine ilişkin olarak düzenlenen duyuru metni, en geç Kurul onay yazısının değişken sermayeli ortaklık tarafından tebliğ edildiği tarihi izleyen iş günü KAP'ta ve değişken sermayeli ortaklığın resmi internet sitesinde ilan edilir. Yeni hususların yürürlüğe girme tarihi 10 iş gününden az olmamak üzere duyuru metninde belirtilir.

b) (a) bendi kapsamı dışında ise Kurulun onayı aranmaksızın değişken sermayeli ortaklık tarafından yapılarak KAP'ta ve kurucunun resmi internet sitesinde ilan edilir ve yapılan değişiklikler her takvim yılı sonunu izleyen altı iş günü içinde toplu olarak Kurula bildirilir.

(3) Yatırımcı bilgi formunda yapılacak değişiklikler için Kurul onayı aranmaz. Ancak değişikliklerin en az altı iş günü önceden Kurula bildirilmesi, esas sözleşme ile izahnameye uygun olması ve değişikliği takip eden iş günü KAP'ta ve değişken sermayeli ortaklığın resmi internet sitesinde ilan edilmesi zorunludur.

(4) Yatırımcı bilgi formunda yapılacak bir değişikliğin izahname değişikliğini de gerektirmesi halinde bu maddenin ikinci, esas sözleşme değişikliğini de gerektirmesi halinde birinci fıkrası ayrıca uygulanır.

(5) Bilgilendirme dokümanlarında yapılan açıklamalarda, Kurul onayının Kurul veya kamunun tekeffülü olarak yorumlanmasına yol açacak açık veya dolaylı bir ifade kullanılamaz.

Payların değeri

MADDE 52 – (1) Değişken sermayeli ortaklık paylarının itibari değeri yoktur.

(2) Değişken sermayeli ortaklığın pay başı net aktif değeri, ortaklık portföy değerine hazır değerler, alacaklar ve diğer aktiflerin eklenerek toplam borçların düşülmesi suretiyle bulunan değer yatırımcı ve kurucu pay sayısının toplamına bölünmesiyle elde edilir.

(3) Pay başı net aktif değer, payların alım satımına esas teşkil eden fiyattır.

(4) Pay başı net aktif değer günlük olarak hesaplanması ve ilan edilmesi esastır. Bilgilendirme dokümanlarında hüküm bulunmak kaydı ile aynı gün içinde iki fiyat açıklanabilir. Kurul pay fiyatının günlük olarak hesaplanmasına ve açıklanmasına bu Tebliğde belirtilen haller dışında da istisna getirebilir.

(5) Para piyasası portföyleri ile kısa vadeli borçlanma araçları portföyleri dışındaki ortaklık portföylerinde, pay alım satım emirleri, emrin verilmesini takip eden ilk hesaplamada bulunacak pay fiyatı üzerinden yerine getirilir. Para piyasası portföyleri ve kısa vadeli borçlanma araçları portföylerinde ise, alım satım emirleri en son ilan edilen birim pay fiyatı üzerinden gerçekleştirilir. Bununla birlikte, bilgilendirme dokümanlarında belirtilmek koşuluyla, para piyasası portföyleri ve kısa vadeli olan borçlanma araçları portföylerinde pay alım işlemi ve satım işlemi farklı birim pay fiyatı üzerinden gerçekleştirilebilir.

(6) Bilgilendirme dokümanlarında belirlenen esaslara göre hesaplanan pay başı net aktif değer, payların alım-satım yerlerinde duyurulur.

(7) 74 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen durumlarda, Kurulca uygun görülmesi halinde, pay başı net aktif değer hesaplanmayabilir ve payların alım satımı durdurulabilir.

(8) Pay sahiplerine kâr payı dağıtılması mümkündür. Kâr payı dağıtımında ve yedek akçe ayrılmasında TTK'nın yedek akçe ayrılması ile ilgili hükümleri uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Payların Niteliği, Devri ve İtfası

Payların türü ve niteliği

MADDE 53 –(1) Değişken sermayeli ortaklık payları nama veya hamiline yazılı olarak ihraç edilebilen yatırımcı payları ile nama yazılı olması zorunlu olan kurucu paylarından oluşur.

(2) Kurucu payları sahibine, kâr payı, tasfiyeden pay alma, genel kurula katılma, kâr kurula oy kullanma, bilgi alma ve inceleme, özel denetim isteme, genel kurul kararlarının iptali için dava açma ve azlık hakkı tanır. Her bir kurucu payı, sahibine, genel kurulda bir oy hakkı tanır.

(3) Yatırımcı payları sahibine sadece kâr payı ve tasfiyeden pay alma hakkı tanır. Bunun dışında genel kurula katılma ve genel kurulda oy kullanma da dahil olmak üzere başka bir hak tanmaz.

(4) Kurucu ve yatırımcı paylarının yeni pay alma hakkı bulunmamaktadır.

Kurucu paylarının devri

MADDE 54 – (1) Kurucu payları, sermaye taahhüdünü yerine getirmek suretiyle değişken sermayeli ortaklığı kuranlara tahsis edilir.

(2) Yatırımcı paylarının ihracından önce kurucu paylarının devri herhangi bir orana bakılmaksızın Kurul iznine tabidir. Bu kapsamdaki pay devirlerinde, değişken sermayeli ortaklıkta pay edinecek yeni ortaklar için 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartlar aranır.

(3) Kurucu payları kuruluştan sonra da Kurulun izni ve genel kurul kararıyla mevcut kurucu ortaklara veya üçüncü kişilere tahsis edilmek üzere ihraç edilebilir.

(4) Yatırımcı paylarının ihracından sonraki dönemde, yönetim kontrolünün elde edilmesini sağlayan miktardaki kurucu payların devri Kurul iznine tabidir. Yönetim kontrolü sağlayan kurucu paylarına sahip olan ortakların 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamaları zorunludur. Yatırımcı paylarının ihracından sonraki dönemde, yönetim kontrolünün elde edilmesini sağlayan miktardaki kurucu paylarının devri dışındaki devirler bildirim tabidir. Bu paylara sahip olan mevcut ortak dışındaki ortakların 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamaları zorunlu olup bu paylara sahip olan ortakların söz konusu şartları sağladıklarını tevsik edici belgeleri pay devrini takip eden 10 iş günü içinde Kurula göndermeleri gerekmektedir.

(5) Yatırımcı paylarının ihracından sonraki dönemde, yönetim kontrolü sağlayan paylara sahip olan ortakların, 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde yer alan şartları sağlamamaları halinde; yönetim kontrolü sağlayan paylarını, şartları sağlayamadıkları tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde elden çıkarmaları zorunludur.

(6) Bankaların bu madde kapsamındaki pay edinimlerinde 46 ncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan şartların sağlanması zorunludur.

(7) Bu madde kapsamında Kurul onayı alınmaksızın gerçekleştirilen kurucu pay devirleri pay defterine kaydolunmaz ve bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

Kurucu paylarının itfası

MADDE 55 –(1) Kurucu paylarının itfa edilmesi için kurucu paylara sahip diğer ortakların onayının alınması ve itfa sonrasındaki kurucu payı tutarının 45 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen başlangıç sermayesinin altına düşmemesi zorunludur.

(2) Kurucu paylarının itfa fiyatı, itfanın gerçekleşeceği tarihte geçerli olan pay başı net aktif değerdir.

Yatırımcı paylarının alım satımı

MADDE 56 –(1) Değişken sermayeli ortaklıklar, pay sahibinin talebi üzerine yatırımcı paylarını itfa etmek ve sermayede buna karşılık gelen pay bedelini geri ödemekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesini teminen değişken sermayeli ortaklık tarafından yatırım kuruluşu veya portföy yönetim şirketi yetkilendirilir.

(2) Pay alımı, yatırımcıların paylarının bilgilendirme dokümanlarında belirlenen esaslara göre pay başı net aktif değer tam olarak nakden teslim edilerek ödenmesi; pay satımı, yatırımcıların paylarının bilgilendirme dokümanlarında belirlenen esaslara göre değişken sermayeli ortaklığa iade edilmek suretiyle nakde çevrilmesi şartıyla gerçekleştirilebilir.

(3) Payların günlük olarak alım satımı esastır. Ortaklık portföyünün türü ve niteliği dikkate alınarak payların günlük olarak alım satımına Kurulca istisna getirilebilir. İzahnamede/ihraç belgesinde ve yatırımcı bilgi formunda şartları belirlenmiş olmak koşuluyla payların yatırımcılar tarafından alım ve satımlarında giriş-çıkış komisyonu uygulanabilir. Elde edilecek komisyon tutarı portföy yöneticisi, yatırımcı paylarının alım satımını yapan kuruluşlar veya portföy saklama kuruluşu arasında paylaşılabilir. Bu kapsamda uygulanan komisyonlar izahname/ihraç belgesi ve yatırımcı bilgi formunun yanı sıra değişken sermayeli ortaklığın resmî internet sitesinde ve KAP'ta ilan edilir. Yapılan açıklamada, komisyonların hangi şartlar dahilinde yatırımcılardan tahsil edileceği bilgisine ayrıntılı olarak yer verilir. Değişken sermayeli ortaklık, portföy yöneticisi ve yönetim veya sermaye bakımından bunlarla doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkili olanlar tarafından kurulan veya yönetilen fonların katılma paylarının ortaklık portföyüne dahil edilmesi halinde bu fonların katılma paylarının alım satımında giriş ve çıkış komisyonu ödenemez.

(4) Yatırımcı paylarının alım satımı Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri tarafından gerçekleştirilir.

(5) Kurul, değişken sermayeli ortaklık paylarının alım satımının borsalar ve/veya takas kurumları nezdinde kurulmuş Kurulca uygun görülen merkezi bir dağıtım platformu aracılığıyla da gerçekleştirilebilmesini teminen, Kurulca uygun görülen değişken sermayeli ortaklıkların bu platforma dahil edilmesine ve yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri tarafından bu platformda işlem gören değişken sermayeli ortaklık paylarının alım satımının yapılmasına ilişkin düzenlemeler yapabilir.

(6) Değişken sermayeli ortaklık payı alım satımı, net aktif değer in en az %80'i oranında yabancı para ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan ortaklık portföyleri için, TCMB ve Hazine Müsteşarlığının görüşü ve Kurulun onayı alınmak kaydıyla TCMB tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı para birimleri üzerinden gerçekleştirilebilir.

Pay gruplarının oluşturulması

MADDE 57 – (1) Portföy yönetim ücreti, pazarlama satış dağıtım ücreti ve/veya portföye giriş-çıkış komisyonu uygulanmak suretiyle farklı pay grupları oluşturulabilir. Bu ücretler ve komisyonlar değişken sermayeli ortaklık, portföy yöneticisi, değişken sermayeli ortaklık payı alım satımını yapan kuruluşlar ve portföy saklama kuruluşu arasında paylaşılabilir.

(2) Pay grupları oluşturan değişken sermayeli ortaklıkların kamuyu aydınlatma yükümlülüklerine ilişkin olarak Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemelerindeki esas ve standartlar uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yönetim Yapısı

Yönetim kurulu üyeleri

MADDE 58 – (1) Yönetim kurulu, Kurul düzenlemeleri ile TTK'nın ilgili maddeleri çerçevesinde seçilir ve görev yapar.

(2) Değişken sermayeli ortaklıklarda görev alacak yönetim kurulu üyelerinin, 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki bentlerinde; tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişiler ise 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) ve (g) bentleri dışındaki bentlerinde yer alan şartları taşımaları gerekmektedir. Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun dört yıllık yükseköğrenim kurumlarından mezun olmuş olmaları ve en az birisinin finansal piyasalar veya işletmecilik alanında en az beş yıllık tecrübeye sahip olması zorunludur. Bu zorunluluğun değerlendirilmesinde, tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişiler de dikkate alınır.

(3) Yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye, bu Tebliğde yer verilen portföy sınırlamaları ve kamuyu aydınlatmaya ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesinden sorumludur. Bu sorumluluk, 60 ncı madde kapsamında dışarıdan hizmet alınması halinde de devam eder.

(4) Yönetim kurulu üyeliği görevine yeni bir atama yapılması halinde atamaya ilişkin karar, atanmış kişinin ikinci fıkrada yer alan ilgili şartları sağladığını tevsik eden belgelerle birlikte atamayı takip eden en geç 10 iş günü içinde SPL'ye gönderilir. Tüzel kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen gerçek kişiler, belirlenen kişinin ikinci fıkrada yer alan ilgili şartları sağladığını tevsik

eden belgelerle birlikte, TTK'nın 359 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan tescile ilişkin ilanı takip eden en geç 10 iş günü içinde SPL'ye bildirilir.

Genel müdür ve diğer personel

MADDE 59 – (1) Değişken sermayeli ortaklıkta görev alacak genel müdüre ilişkin olarak 17 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır.

(2) Değişken sermayeli ortaklığın 60 ncı madde kapsamında bütün hizmetleri ortaklık dışından sağlaması halinde, ortaklıkta ayrıca genel müdür istihdam edilmeyebilir.

(3) Genel müdürün değişken sermayeli ortaklıkta yönetim kurulu üyesi veya portföy yöneticisi olarak görev yapması münhasıran ve tam zamanlı olarak genel müdürlük görevini sürdürmesine aykırılık oluşturmaz.

(4) Değişken sermayeli ortaklıkta görev alacak diğer personele ilişkin olarak 18 inci maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve üçüncü fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır.

(5) Değişken sermayeli ortaklığın 60 ncı madde kapsamında bütün hizmetleri ortaklık dışından sağlaması halinde, ortaklıkta ayrıca personel istihdam edilmeyebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Faaliyete ve Ortaklık Portföyüne İlişkin Esaslar

Ortaklık portföyünün idaresi ve dışarıdan hizmet alınma ilişkin esaslar

MADDE 60 –(1) Değişken sermayeli ortaklıklar, portföy yönetim hizmetini Kurulun onayının alınması şartıyla ve imzalanacak bir sözleşme ile bir portföy yönetim şirketinden almak zorundadırlar. Kurul onayı, ilgili esas sözleşme hükmü için Kurulun uygun görüşünün alınması suretiyle sağlanır. Hizmet alınan portföy yönetim şirketinin değiştirilmesi durumunda, Kurula ilgili yönetim kurulu kararı gönderilerek bildirimde bulunulur. Alınacak portföy yönetimi hizmetine ilişkin esaslar Kurulun portföy yönetim şirketlerine ilişkin düzenlemelerinde belirlenen asgari unsurları içeren bir sözleşme çerçevesinde belirlenir. Sözleşmenin bir örneğinin, imzalandığı tarihten itibaren altı iş günü içinde Kurula gönderilmesi ve sözleşme imzalanan portföy yönetim şirketi ile sözleşme süresi hakkında KAP'ta açıklama yapılması zorunludur.

(2) Değişken sermayeli ortaklıklar teftiş hizmetini, iç kontrol hizmetini ve muhasebe ve operasyon gibi hizmetleri yatırım kuruluşlarından; kontrolü ve takibi yönetim kurulu tarafından gerçekleştirilmek şartıyla risk yönetim sistemine ilişkin hizmeti yatırım kuruluşlarından ve Kurulca uygun görülecek uzmanlaşmış diğer kuruluşlardan sağlayabilirler. İç kontrol elemanının görev ve sorumlulukları, tecrübe şartını taşımak kaydıyla müfettiş tarafından da yerine getirilebilir. Değişken sermayeli ortaklıklar, hizmet aldıkları portföy yönetim şirketinden, söz konusu portföy yönetim şirketinin bünyesinde kurulu olması şartıyla bu madde kapsamında dışarıdan alınmasına izin verilen diğer hizmetleri de temin edebilirler. Bu fıkra kapsamında hizmet alınan kurum ve sözleşme süresi hakkında sözleşme tarihini takip eden altı iş günü içinde KAP'ta açıklama yapılması zorunludur. Risk yönetimi hizmetinin dışarıdan sağlanması durumunda, risk yönetim sisteminin kontrolü ve izlenmesi fonksiyonları yönetim kurulu veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye tarafından gerçekleştirilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamındaki hizmetler ve personelin dışarıdan sağlanabilmesi için, değişken sermayeli ortaklıkların esas sözleşmelerinde ayrı bir hüküm bulunması ve yönetim kurulunca karar alınması gereklidir.

İç kontrol sistemi

MADDE 61 –(1) İç kontrol sisteminin değişken sermayeli ortaklığın tüm iş ve işlemlerinin yönetim stratejisi ve politikalarına uygun olarak düzenli, verimli ve etkin bir şekilde mevzuat ve kurallar çerçevesinde yürütülmesi, hesap ve kayıt düzeninin bütünlüğünün ve güvenilirliğinin, veri sistemindeki bilgilerin zamanında ve doğru bir şekilde elde edilebilirliğinin sağlanması, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesi ve tespiti amacıyla değişken sermayeli ortaklıkta uygulanan organizasyon planı ile bunlara ilişkin tüm esas ve usuller ile;

a) Faaliyetlerin kanuni düzenlemelere, değişken sermayeli ortaklığın işlev, amaç ve konusuna ve bilgilendirme dokümanlarına uygun olarak yapılmasını,

b) Yapılan işlemlerin genel ve özel yetkilere dayalı olarak gerçekleştirilmesini, mevzuata ve sözleşmelere uygun olarak yapılmasını, işlemler için gerekli belgelerin düzenlenmesini,

c) Muhasebe, belge ve kayıt düzeninin etkin bir şekilde işlenmesini,

ç) Usulsüzlüklerden ve hatalardan kaynaklanan risklerin asgariye indirilebilmesi için risklerin tanımlanmasını ve gerekli önlemlerin alınmasını,

d) Personelin kendi adına yaptıkları işlemlerin ortaklık portföyü ile çıkar çatışmasına yol açacak nitelikte olup olmadığının tespitini,

e) Ortaklık portföyünden yapılan harcamaların belgeye dayalı ve piyasa rayicine uygun olup olmadığının tespitini,

f) Ortaklık portföyünün değerlemesinin, pay başı net aktif değerinin belirlenmesinin ve portföy sınırlamalarının ilgili mevzuata ve bilgilendirme dokümanlarına uygunluğunun kontrolünü,

g) İlişkili taraflar ile yapılacak iş ve işlemler sırasında uyulacak esasların belirlenmesini,

ğ) Dışarıdan alınan hizmetlerin etkin şekilde işlendiğinin kontrolünü,

işerecek şekilde oluşturulması zorunludur.

(2) İç kontrol sistemine ilişkin tüm politika ve prosedürlerin yazılı hale getirilerek yönetim kurulu kararı ile yürürlüğe konulması şarttır. Bu politika ve prosedürlerde yapılacak değişikliklerde de aynı usul ve esaslara uyulması gerekir.

(3) İç kontrol faaliyetleri, tespit edilen risklerin de izlenmesine olanak verecek şekilde günlük faaliyetlerin ayrılmaz bir parçası olarak düzenlenir ve sürdürülür. Etkin bir iç kontrolün sağlanmasında, tüm personelin kendi görevlerini yazılı prosedürlere uygun olarak yerine getirme yükümlülükleri ile meslek ilkeleriyle bağdaşmayan uygulamalar ve kurum politikalarına aykırı veya yasal olmayan faaliyetler gibi hususları üst düzey yönetime aktarmaları için görev ve yetkileri yazılı olarak tanımlanır ve ilgili personele imza karşılığında bildirilir. Aynı şekilde personelin görev ve yetkileri ile yazılı prosedürlerdeki değişiklikler de personele imza karşılığında bildirilir. Prosedürler her düzeyde personelin etkin bir şekilde iç kontrol sistemine katılımını sağlayacak şekilde oluşturulur. İç kontrol faaliyetleri ile ilgili hazırlanacak raporların aylık olarak yönetim kuruluna sunulması gerekmektedir.

(4) Yönetim kurulu, kendisine bağlı icracı birimler bulunmayan üyelerinden birini iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesi olarak belirler. İç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesi;

a) İç kontrol sisteminin düzenlemelere, meslek kurallarına ve yazılı prosedürlere uygun çalışmasına, doğabilecek risklerin tespitine ve yönetilmesine ilişkin çalışmalar yapmaktan ve bu konuda yönetim kurulunu bilgilendirmekten,

b) Kurul düzenlemeleri ve değişken sermayeli ortaklık politikaları çerçevesinde kabul edilebilir risk düzeylerini belirlemekten, iç kontrol politikaları ile prosedürlerinin hazırlanmasından ve yönetim kurulunun onayına sunulmasından,

c) İç kontrol hedeflerinin uygunluğu, kontrol sonuçlarının izlenebilirliği, kontrol faaliyetinin bağımsız ve nesnel olarak sürdürülmesi ve güvenilirliği konularından,

sorumludur.

Risk yönetim sistemi

MADDE 62 –(1) Değişken sermayeli ortaklıkların 60 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında risk yönetim hizmetini dışarıdan sağlamamaları halinde, risk yönetim sistemlerini oluşturmaları, buna ilişkin prosedürleri yazılı hale getirmeleri ve bu prosedürleri yönetim kurulu kararına bağlamaları zorunludur. Bu prosedürlerde yapılacak değişikliklerde de aynı usul ve esaslara uyulması gerekir.

(2) Risk yönetim sisteminin oluşturulması, prosedürlerinin yazılı hale getirilip yönetim kurulunun onayına sunulması ile risk yönetim sisteminin sağlıklı bir şekilde işlenmesinden iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesi sorumludur.

(3) Risk yönetim sistemi, ortaklık portföyünün karşılaşılabileceği temel risklerin tanımlanmasını, risk tanımlamalarının düzenli olarak gözden geçirilmesini ve önemli gelişmelere paralel olarak güncellenmesini ve maruz kalan risklerin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesini, tespitini, ölçümünü ve kontrolünü içeren bir risk ölçüm mekanizmasının oluşturulmasını içerir. Risk yönetim sistemi, ortaklık portföyünün yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun olarak oluşturulur ve iç kontrol sistemi ile bütünlük arz eder.

(4) Değişken sermayeli ortaklık bünyesinde risk yönetim hizmetini sağlayan birimin, ortaklık portföyünün yönetiminden sorumlu birimden bağımsız olması gerekir. Risk yönetimini gerçekleştirecek birimin personelinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansına ve Türev Araçlar Lisansına sahip olması ve değişken sermayeli ortaklıkta başka bir görev üstlenmemesi gereklidir. Türev araç işlemlerine taraf olunmayacağına ilişkin esas sözleşmede hüküm bulunması halinde, risk yönetimini gerçekleştirecek birimin personelinin Türev Araçlar Lisansına sahip olması zorunluluğu bulunmaz. Risk yönetim personeli iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesine bağlı olarak faaliyet gösterir.

(5) Risk yönetim birimi;

a) Değişken sermayeli ortaklığın ve yönettiği portföyün maruz kaldığı veya kalabileceği riskleri tespit etmekle,

b) Risklerin ölçüm yöntemlerini ve bu kapsamda kullanılacak risk ölçüm modelini bağlı olduğu yönetici ile birlikte belirleyerek yönetim kuruluna sunmakla, yönetim kurulunca onaylanan risk ölçüm modelini uygulamaya koymakla, değişen faaliyet ve piyasa koşulları çerçevesinde modeli düzenli olarak gözden geçirmekle ve varsa modelde gerekli görülen değişiklik taleplerini bağlı olduğu yöneticiye iletmekle,

c) Yönetim kurulunca belirlenen risk limitlerine uyulup uyulmadığını günlük olarak izlemekle ve limit aşımalarını bağlı olduğu yöneticiye aynı gün içinde raporlamakla, gerekli hallerde limitlerde piyasa ve kurum koşullarına uygun değişikliklerin yapılmasını istemekle,

ç) Günlük olarak tüm işlemlerden kaynaklanan riskleri takip etmekle, söz konusu risklere, risklerin olası sonuçlarına ve alınması gereken önlemlere ilişkin günlük olarak bağlı olduğu yöneticiye; haftalık olarak da yönetim kuruluna yazılı rapor sunmakla,

d) Değişken sermayeli ortaklığın mali durumu açısından olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığının tespit edilmesinde hazırlayacağı raporu en kısa zamanda yönetim kuruluna sunmakla, görevlidir.

Teftiş birimi ve iç kontrol sisteminin gözetimi

MADDE 63 –(1) Değişken sermayeli ortaklıkların 60 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında teftiş hizmetini dışarıdan sağlamamaları halinde, ortaklık bünyesinde, günlük faaliyetlerden bağımsız, yönetimin ihtiyaçları ve değişken sermayeli ortaklığın yapısına göre mevzuat ve değişken sermayeli ortaklığın politikalarına uygunluk denetimlerini içeren, başta iç kontrol sisteminin ve risk yönetim sisteminin işleyişi olmak üzere tüm faaliyetleri ve birimleri kapsayan gözetim ve teftiş fonksiyonunu yerine getirmek üzere bir teftiş birimi oluşturulması zorunludur.

(2) Teftiş biriminde münhasıran bu birimde çalışmak üzere, Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca mesleki yeterliliklerini gösterir lisans belgesine sahip yeter sayıda müfettiş istihdam edilmesi zorunludur.

(3) Teftiş birimi doğrudan yönetim kuruluna karşı sorumlu olarak çalışır. Yönetim kurulu teftiş birimine ilişkin yetkilerini, iç kontrolden sorumlu yönetim kurulu üyesine devredebilir.

(4) Teftiş sürecinin işleyişine ilişkin usul ve esaslar belirlenerek yönetim kurulunun onayına sunulur.

(5) Müfettişler tarafından her hesap dönemi için gerçekleştirilen teftiş çalışmaları sonucunda hazırlanan raporlar en geç hesap dönemini izleyen üç ay içinde yönetim kuruluna sunulur ve söz konusu raporlar yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Bu raporların en az beş yıl süre ile veya bu süre içinde hukuki ihtilafa konu olanların, ihtilafın sonuçlanmasına kadar değişken sermayeli ortaklık nezdinde saklanması zorunludur.

(6) Teftiş birimi, mali durumu zayıflatacak veya olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığının tespiti ile faaliyetlerin durdurulmasına veya sona erdirilmesine yol açabilecek mevzuata aykırılıkların tespiti halinde hazırlayacağı raporu en kısa zamanda yönetim kuruluna sunar ve aynı gün bir örneğini Kurula gönderir.

(7) Müfettiş veya müfettişlerin çalışmalarında ve her türlü bilgi ve belgeye ulaşımlarında kendilerine her türlü kolaylığın sağlanması zorunludur.

(8) Müfettişlerin ücret ve diğer özlük hakları yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(9) Müfettişlerin çalışmaları sırasında tarafsız olmaları ve sır saklama yükümlülüklerine uymaları gerekmektedir.

(10) Kurul değişken sermayeli ortaklığın faaliyetlerini göz önünde bulundurarak teftiş birimine ilişkin olarak ilave yükümlülükler getirmeye ve yukarıda yer verilen yükümlülüklerden muafiyet sağlamaya yetkilidir.

(11) Müfettiş, tecrübe ve lisans şartını sağlamak kaydıyla iç kontrol personelinin görev ve sorumluluklarını da yerine getirebilir.

Yapamayacakları işler

MADDE 64 – (1) Değişken sermayeli ortaklıklar;

a) Ödünç para verme işleriyle uğraşamazlar.

b) 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda tanımlandığı üzere mevduat veya katılım fonu toplayamazlar, mevduat veya katılım fonu toplama sonucunu verebilecek iş ve işlemler yapamazlar.

c) Ticari, snai ve zirai faaliyetlerde bulunamazlar.

ç) Aracılık faaliyetinde bulunamazlar.

d) Açığa satış ve kredili menkul kıymet işlemi yapamazlar.

e) Günlük operasyonlar ve türev araçlar nedeniyle gerçekleştirilen işlemlerin teminatı kapsamında gereken miktardan fazla nakit tutamazlar.

f) Faaliyetlerinin gerektirdiği miktar ve değerden fazla taşınır ve taşınmaz mal edinemezler.

g) Ortaklık portföylerine hiçbir şekilde rayiç değerinin üzerinde varlık satın alamaz ve ortaklık portföyünden bu değer altında varlık satamazlar.

Rayiç değer borsada işlem gören varlıklar için borsa fiyatı, borsada işlem gören varlıkların borsa dışında yapılacak işlemleri için ise işlemin gerçekleştirildiği piyasada işlem gününde ortaklık lehine alımda en düşük, satışta en yüksek fiyattır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ortaklık Portföyüne İlişkin Sınırlamalar

Portföye alınacak varlıklar ve ihraççılarına ilişkin sınırlamalar

MADDE 65 –(1) a) Net aktif değerinin %10'undan fazlası bir ihraççının para ve sermaye piyasası araçlarına ve bu araçlara dayalı türev araçlara yatırılamaz. Bu oranın hesaplanmasında ipotek ve varlık teminatlı menkul kıymetler dikkate alınmaz ve bu varlıklara yapılacak yatırımlar için birinci cümlede belirtilen oran %25 olarak uygulanır; bu fıkranın (b) bendinde yer alan sınırlama ise uygulanmaz.

b) Net aktif değerinin %5'inden fazlasının yatırıldığı ihraççıların para ve sermaye piyasası araçlarının toplam değeri net aktif değerinin %40'ını aşamaz.

c) Net aktif değerinin %20'sinden fazlası Kurulun finansal raporlama standartlarına ilişkin düzenlemeleri kapsamında, aynı grubun para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılamaz.

ç) Portföye bir ihraççının borçlanma araçlarının tedavülde olan ihraç miktarının %10'undan fazlası dahil edilemez. Bu oranın hesaplanmasında ihraççının tüm borçlanma araçlarının, borçlanma aracının portföye dahil edildiği tarihteki tedavülde olan ihraç tutarının piyasa değeri esas alınır.

d) TCMB, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve ipotek finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen para ve sermaye piyasası araçları için bu fıkradaki yer alan sınırlamalar uygulanmaz. Bu bent kapsamında tek bir varlığa yapılan yatırım net aktif değerinin %35'ini aşamaz.

e) Varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için bu fıkranın; (a) bendinde yer alan %10'luk sınırlama %25 olarak uygulanır, (b) bendinde yer alan sınırlama ise uygulanmaz. Diğer taraftan, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi

Hakkında Kanun çerçevesinde kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için bu fıkradaki sınırlamalar uygulanmaz.

(2) Hiçbir ihraççının sermayesinin ya da tüm oy haklarının %10'undan fazlasına sahip olunamaz.

(3) Değişken sermayeli ortaklık ile portföy yöneticisinin;

a) Yönetim hakimiyetine sahip olan,

b) Yönetim hakimiyetine sahip olan tüzel kişiler ve değişken sermayeli ortaklık ile portföy yöneticisi yetkililerinin yönetim hakimiyetine sahip olduğu,

c) Yönetim hakimiyetine sahip olan gerçek kişilerin yönetim hakimiyetine sahip olduğu,

ihraççıların ihraç ettiği para ve sermaye piyasası araçlarına yapılan yatırımların toplam değeri net aktif değer %20'sini aşamaz.

(4) Yatırım kuruluşu ve ortaklık varantları ile sertifikalara yapılan yatırımların toplamı net aktif değer %10'unu aşamaz. Tek bir ihraççı tarafından çıkarılan varantlar ile sertifikaların toplamı ise net aktif değer %5'ini aşamaz.

(5) Net aktif değer en fazla %10'u, 12 aydan uzun vadeli olmamak şartıyla, bankalar nezdinde açılan mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirilebilir. Ancak tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar net aktif değer %3'ünü aşamaz. Katılım portföylerinde bu fıkranın birinci cümlesinde belirtilen oran %25, ikinci cümlesinde belirtilen oran ise %10 olarak uygulanır.

(6) Kurucu paylarına sahip ortaklar ile portföy yöneticisinin Kurulun finansal raporlama standartlarına ilişkin düzenlemelerine göre ilişkili taraf konumundaki yatırım kuruluşlarının borsa dışında halka arzına aracılık ettiği ortaklık paylarına, borsada işlem görmesi şartıyla, ihraç miktarının azami %10'u ve net aktif değer azami %5'i oranında yatırım yapılabilir.

(7) Net aktif değer en fazla %20'si Takasbank para piyasası işlemlerinden oluşur.

Portföye alınacak kolektif yatırım kuruluşu paylarına ilişkin sınırlamalar

MADDE 66 – (1) Katılma payları bir şemsiye fona bağlı olarak ihraç edilen yatırım fonu ile borsa yatırım fonu katılma payları ve diğer sabit ve değişken sermayeli ortaklıkların paylarının toplam değeri net aktif değer %20'sini aşamaz.

(2) Portföye, katılma payı satışına ilişkin izahnamesi/ihraç belgesi Kurulca onaylanan fonların katılma payları ile diğer sabit ve değişken sermayeli ortaklıkların paylarının dahil edilmesi esastır. Şu kadar ki, yabancı borsalarda işlem gören borsa yatırım fonlarının payları için bu maddenin birinci fıkrasında yer alan sınırlama dahilinde kalmak kaydıyla söz konusu şart aranmaz.

Portföydeki varlıkların borsada işlem görme esasları ve borsa dışında taraf olunan sözleşmelere ilişkin sınırlamalar

MADDE 67 –(1) a) Portföye borsada işlem gören varlıkların alınması ve bu varlıkların alım satımlarının borsa kanalıyla yapılması zorunludur. İlk ihraçlarda ise borsada işlem görmesi uygun görülen sermaye piyasası araçları portföye dahil edilebilir.

b) Portföye dahil edilen katılma payları ve diğer değişken sermayeli ortaklıkların payları için bu fıkranın (a) bendinde yer alan şartlar aranmaz.

c) Payların alım satımı nedeniyle, BİAŞ'ın ilgili piyasasından aynı gün valörü ile aynı gün valörlü işlem saatleri dışında portföye alım veya portföyden satım zorunluluğu bulunuyorsa, BİAŞ tarafından belirlenen işlem kurallarına uyulması şarttır.

(2) Borsada işlem gören kamu dış borçlanma araçlarının, borsa dışında yapılacak işlemler ile portföye dahil edilmesi veya portföyden çıkarılması mümkündür.

(3) Değişken sermayeli ortaklığın borsa dışında taraf olduğu sözleşmelerin;

a) Portföyün yatırım stratejisine uygun olması,

b) Karşı taraflarının 75 inci maddede belirtilen derecelendirme notuna sahip olması,

c) Herhangi bir ilişkiden etkilenmeyecek şekilde objektif koşullarda yapılması ve adil bir fiyat içermesi,

ç) Portföyün fiyat açıklama dönemlerinde gerçeğe uygun değeri üzerinden nakde dönüştürülebilir olması, zorunludur.

(4) Borsa dışında taraf olunan sözleşmelerin bu maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan ilkelere uygunluğunun temini için uygulanacak güvenilir yöntemler ve sözleşmelerle ilgili genel ilkeler esas sözleşme ile izahnamelerde belirlenir ve KAP'ta açıklanır.

Portföye dahil edilecek varlıkların vade yapısına ilişkin sınırlamalar

MADDE 68 –(1) Esas sözleşmede, borçlanma araçları portföylerini tanımlayan ifadelerde vade yapısına yer verilmek istenmesi durumunda, portföyün aylık ağırlıklı ortalama vadesinin;

a) 25-90 gün olması halinde "kısa vadeli",

b) 91-730 gün olması halinde "orta vadeli",

c) 730 günden fazla olması halinde "uzun vadeli", olduğu belirtilir.

(2) Para piyasası portföyleri ile kısa vadeli olan borçlanma araçları portföyelerine, vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar dahil edilemez.

(3) Orta vadeli ve uzun vadeli borçlanma araçları portföyelerinde, vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar, portföye, en fazla net aktif değer %20'si oranında dahil edilebilir.

(4) Portföyün ağırlıklı ortalama vadesi, sermaye piyasası araçlarının vadeleri ayrı ayrı dikkate alınarak hesaplanır. Orta vadeli ve uzun vadeli borçlanma araçları portföyelerinde vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar bu hesaplamada dikkate alınmaz.

Kredi işlemleri ile repo ve ters repo işlemlerine ilişkin sınırlamalar

MADDE 69 – (1) Portföyde yer alan repo işlemine konu olabilecek varlıkların rayiç değerinin %10'una kadar borsada veya borsa dışında repo yapılabilir, net aktif değer %10'unu geçmemek üzere portföy hesabına kredi alınabilir ve/veya borçlanma amacıyla Takasbank Para Piyasası işlemleri yapılabilir. Kredi alınması halinde, en geç sözleşme tarihini takip eden iş günü, kredinin tutarı, faizi, alındığı tarih ve kredi alınan kuruluş ile geri ödeneceği tarih KAP'ta açıklanır ve takiben Kurula bildirilir.

(2) Ters repo sözleşmelerine ilişkin olarak;

a) Portföye borsada veya borsa dışında yapılan ters repo sözleşmelerinin dahil edilmesi mümkündür.

b) Borsa dışında taraf olunan ters repo sözleşmelerine, net aktif değer en fazla %10'una kadar yatırım yapılabilir.

(3) Borsa dışı repo-ters repo işlemlerinin vade ve faiz oranı Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde belirlenir. Faiz oranının belirlenmesi, borsada işlem gören benzer vade yapısına sahip sözleşmelerin faiz oranlarının dikkate alınması şartıyla, değişken sermayeli ortaklık ve portföy yöneticisinin sorumluluğundadır. Bu tür sözleşmelere taraf olunması durumunda, en geç sözleşme tarihini takip eden iş günü içinde sözleşmenin vadesi, faiz oranı, karşı tarafı ve karşı tarafın derecelendirme notu KAP'ta açıklanır; ilgili bilgi ve belgeler değişken sermayeli ortaklık veya portföy yöneticisi merkezinde sözleşme tarihini müteakip beş yıl süreyle saklanır.

(4) Net aktif değer en az %80'i oranında yabancı para ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan değişken sermayeli ortaklıklar tarafından, nakit ihtiyacının karşılanması amacıyla sözleşmelere konu olabilecek varlıkların ilgili ülkenin merkezi takas ve saklama kuruluşunda saklanması kaydıyla yurt dışında borsa dışı repo sözleşmelerine taraf olunabilir.

Ödünç işlemlerine ilişkin sınırlamalar

MADDE 70 –(1) Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde yapılacak bir sözleşme ile herhangi bir anda portföydeki sermaye piyasası araçlarının piyasa değerinin en fazla %50'si tutarındaki sermaye piyasası araçları ödünç verilebilir.

(2) Portföyden ödünç verme işlemi en fazla 90 iş günü süreyle yapılabilir. Ödünç verme işlemi, ödünç verilen sermaye piyasası araçlarının en az %100'ü karşılığında Kurulun ilgili düzenlemelerinde özkaynak olarak kabul edilen varlıkların değişken sermayeli ortaklık adına Takasbank'ta bloke edilmesi şartıyla yapılabilir. Özkaynağın değerlendirilmesine ve tamamlanmamasına ilişkin esaslarda Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

(3) Kurul düzenlemeleri uyarınca yapılacak bir sözleşme çerçevesinde ortaklık portföyündeki kıymetli madenlerin piyasa değerlerinin en fazla %75'i tutarıdaki kıymetli madenler Türkiye'de kurulu borsalarda ödünç verilebilir. Ayrıca piyasada gerçekleşen ödünç işlemleri karşılığında ödünç alacaklarını temsil etmek üzere çıkarılan sertifikalar aynı oranda ortaklık portföyüne alınabilir. Kıymetli maden ödünç işlemleri ile kıymetli maden ödünç sertifikası alım-satım işlemleri ilgili piyasadaki işlem esasları ile teminat sistemi çerçevesinde yapılır.

(4) Taraf olunan sermaye piyasası aracı ödünç verme sözleşmelerine, sözleşmenin değişken sermayeli ortaklık lehine tek taraflı olarak feshedilebileceğine ilişkin bir hükmün konulması zorunludur.

Payları belirli bir yatırımcı kitlesine tahsis edilmiş veya bir varlık ya da varlık grubuna yatırım yapan değişken sermayeli ortaklıklara ilişkin sınırlamalar

MADDE 71 –(1) Payları belirli bir yatırımcı kitlesine tahsis edilmiş değişken sermayeli ortaklıkların, paylarının tahsis edildiği şirketlerin ihraç ettikleri para ve sermaye piyasası araçlarının toplam değeri, tek bir şirket için azami %5 olmak üzere, toplamda net aktif değerinin %25'ini aşamaz.

(2) Portföy türünü "Endeks" ibaresi ile tanımlayan değişken sermayeli ortaklıklarda, yönetici, portföyü, portföyün getirisi baz alınan endeksin getirisinden önemli ölçüde sapmayacak şekilde yönetmekle yükümlüdür. Portföyün temel stratejisi, takip edilen endeksin performansını yansıtmaktır. Bunun ölçümü, takip farkı ve takip hatasının EK-2'deki şekilde hesaplanması suretiyle yapılır. Bunun kamuya ilanında, Kurulun borsa yatırım fonlarına ilişkin düzenlemeleri esas alınır.

(3) Portföy türünü "Endeks" ibaresi ile tanımlayan değişken sermayeli ortaklıklarda, 65 inci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan sınırlamalar ile aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan %10'luk sınırlama, söz konusu varlıkların baz alınan endekse dahil olması halinde uygulanmaz.

(4) Belirli bir sektörde yer alan ihraççıların para ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan değişken sermayeli ortaklıklarda, 65 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %10'luk sınırlama ilgili sektörde faaliyet gösteren ihraççılar için %20 olarak uygulanır; aynı fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan sınırlamalar ise uygulanmaz.

(5) Portföy türünü "İştirak" ibaresi ile tanımlayan değişken sermayeli ortaklıklarda, 65 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile aynı maddenin üçüncü fıkrası uygulanmaz.

Diğer sınırlamalar

MADDE 72 – (1) Diğer sınırlamalar aşağıda belirtilmiştir:

a) Portföye riskten korunma ve/veya yatırım amacıyla portföyün türüne ve yatırım stratejisine uygun olacak şekilde ve Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemelerinde belirlenen esaslar çerçevesinde borsada ve/veya borsa dışında işlem gören türev araçlar dâhil edilebilir. Bu durumda, portföy yöneticilerinin tümünün Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisans Belgesi ile Türev Araçlar Lisans Belgesine sahip olmaları zorunludur.

b) Türev araçlar nedeniyle maruz kalınan açık pozisyon tutarı portföy net aktif değerini aşamaz.

(2) Portföydeki varlıkların değerinin fiyat hareketleri ve kâr payı dağıtım gibi portföy yöneticisi kontrolü dışında veya yeni pay alma hakları nedeniyle, bilgilendirme dokümanları ile bu Tebliğde belirtilen sınırların ihlal edilmesi halinde en geç 30 gün içinde söz konusu sınırlara uyumun sağlanması zorunludur. Belirtilen süre içinde uyumun sağlanmasının imkansız olması veya büyük zarar doğuracağına belirlenmesi halinde süre Kurul tarafından uzatılabilir. Bu süre sonunda Kurula başvurmayan veya süre verilmesi Kurulca uygun görülmeyen değişken sermayeli ortaklıkların tasfiyesi Kurul tarafından istenebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Portföy Türlerine Özel Esaslar

Serbest portföyler

MADDE 73 –(1) Serbest portföyler 65 ilâ 72 nci maddelerde yer alan portföy ve işlem sınırlamalarına tabi olmaksızın bilgilendirme dokümanlarında yer alan yatırım stratejileri ve limitleri dahilinde yatırım yapabilirler.

(2) Payları serbest portföylere alınacak yabancı yatırım fonları için ilgili otoriteden izin alınmış olma şartı aranır. Bu kapsamda, hangi ülkelerde kurulu fonların ortaklık portföyüne alınabileceğine ihraç belgesi ve yatırımcı bilgi formunda yer verilir. Kurul serbest portföylere alınacak yabancı yatırım fonu paylarına ilişkin kısıtlamalar getirebilir.

(3) Serbest portföylerin paylarının satışı yapacak kuruluşlar, pay satışlarının bu konuda yeterli bilgi ve deneyime sahip satış personeli tarafından gerçekleştirilmesini temin ederler. Söz konusu kuruluşlar, satış yapılan yatırımcıların nitelikli yatırımcı vasıflarını haiz olduklarına dair bilgi ve belgeleri temin etmek ve düzenli olarak tutmakla yükümlüdürler.

(4) Serbest portföylerin portföy yöneticilerinin tümünün Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisans Belgesi ile Türev Araçlar Lisans Belgesine ve bu portföyler konusunda gerekli bilgi ve tecrübeye sahip olmaları gereklidir.

(5) 76 ncı madde ve 77 nci maddenin ikinci fıkrası serbest portföyler için uygulanmaz.

(6) Serbest portföye 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (cc) bendinde tanımlanan türev araçların yanı sıra swap sözleşmeleri de dahil edilebilir. Serbest portföylerde yer alan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile swap sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan risklere ilişkin limitler ihraç belgesinde belirtilir. Limitlerin aşılması halinde ortaklık yönetim kurulu tarafından limitlere uyumun sağlanması amacıyla gerekli tedbirler alınır ve pay sahiplerine en uygun haberleşme vasıtasıyla bildirilir.

(7) 51 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılacak ihraç belgesi değişiklikleri yürürlüğe giriş tarihinden en az 30 gün önce pay sahiplerine en uygun haberleşme vasıtasıyla bildirilir. Esas sözleşme ve ihraç belgesi değişikliklerine ilişkin duyuruların KAP'ta ilan edilmesi hükmü serbest portföyler için uygulanmaz.

(8) Serbest portföylerin pay fiyatlarının en az ayda bir kere hesaplanması ve yatırımcılara bildirilmesi zorunludur. Net aktif değerinin hesaplanması ve ilan edilmesine ilişkin olarak 52 nci maddenin dördüncü fıkrası uygulanmaz.

(9) Serbest portföylerin ihraç belgesinde, yatırımcı paylarının ortaklık portföyüne iadesi için pay fiyatlarının ilan süresinden daha farklı ve uzun süreler belirlenebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Diğer Esaslar

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 74 –(1) Değişken sermayeli ortaklık ve portföy yönetim şirketi, 65 inci maddenin üçüncü fıkrasında sayılan kişi ve ihraççıların unvanları, adresleri ve iştirak oranları ile portföy saklama kuruluşunun Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesi için gerekli diğer bilgileri her yılın Ocak ayında ve bunlardaki değişikliklerin meydana geldiği tarihten itibaren altı iş günü içinde portföy saklama kuruluşuna yazılı olarak bildirir.

(2) Kurul gerektiğinde, bu Tebliğde yer alan sürelere bağlı olmaksızın ortaklık portföyü hakkında bilgi verilmesini isteyebilir.

(3) Savaş, doğal afetler, ekonomik kriz, iletişim sistemlerinin çökmesi, ortaklık portföyündeki varlıkların ilgili olduğu pazarın, piyasanın, platformun kapanması, bilgisayar sistemlerinde meydana gelebilecek arızalar, ortaklık portföyünün mali durumunu etkileyebilecek önemli bir bilginin ortaya çıkması gibi olağanüstü durumların meydana gelmesi halinde, değerlendirme esaslarının tespiti hususunda değişken sermayeli ortaklık yönetim kurulu karar alabilir. Bu durumda değerlendirme esaslarının gerekçeli olarak karar defterine yazılarak, Kurula ve portföy saklama kuruluşuna bildirilmesi zorunludur. Ayrıca söz konusu olaylarla ilgili olarak KAP'ta açıklama yapılır.

(4) KAP'ta ilan edilmesi gereken bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak yayımlanması, doğruluğu ve güncel tutulması yönetim kurulu üyelerinin veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üyenin sorumluluğundadır.

(5) Değişken sermayeli ortaklığın reklam ve ilanları ile ilgili olarak Kurulun bu konudaki düzenlemelerine uyulur.

Derecelendirme notuna ilişkin değerlendirme

MADDE 75 –(1) Bu Tebliğde derecelendirme notunun arandığı durumlarda, ilgili Kurul düzenlemeleri çerçevesinde derecelendirme yapmaya yetkili derecelendirme kuruluşları tarafından yatırım yapılabilir seviyeye denk gelen derecelendirme notuna sahip olunması zorunludur.

(2) Yatırım yapılabilir seviyeye denk gelen derecelendirme notunun değerlendirilmesinde;

a) Türkiye’de yerleşik kuruluşlar için ulusal derecelendirme notlarının esas alınması,

b) Yurt dışında yerleşik kuruluşlar için ihraççı notlarının (issuer rating), ülkemizde kurulu derecelendirme kuruluşlarının ise buna denk derecelendirme notlarının, ortaklık portföyünün ya da taraf olunan sözleşmenin vadesine uygun olarak uzun ya da kısa vadeli olanın esas alınması, derecelendirmeyi yapan kuruluşun notlama sisteminde bu not bazında vade ayrımı yapılmaksızın tek bir notun bulunması durumunda bu notun esas alınması,

c) Derecelendirme notu, ilgili derecelendirme kuruluşunun derecelendirme sistemine göre yatırım yapılabilir seviyenin en alt sınırında olan kuruluşlar için notun görünümünün en az durağan olması şartının aranması,

ç) Güncel derecelendirme notunun esas alınması,

d) Derecelendirme notunda bir değişiklik olması halinde yeni derecelendirme notunun değişikliği müteakip iki iş günü içinde KAP'ta ilan edilmesi, gerekir.

Toplam giderin üst sınırının belirlenmesi ve kamuya açıklanması

MADDE 76 –(1) Yönetim ücreti dahil tüm giderlerin toplamının üst sınırı, EK-3'te portföy türü bazında belirtilen azami oranları aşmayacak şekilde bilgilendirme dokümanlarında belirlenir. 3, 6, 9 ve 12 aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla, belirlenen yıllık toplam gider oranının ilgili döneme denk gelen kısmının aşıp aşılmadığı, ilgili dönem için hesaplanan günlük ortalama net aktif değer esas alınarak değişken sermayeli ortaklık tarafından kontrol edilir. Bu fıkraya aykırı yapılacak işlemlerden yönetim kurulu veya yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olması halinde ilgili murahhas üye sorumludur.

(2) Toplam gider oranı limiti içinde kalırsa dahi bu Tebliğ uyarınca yapılabilecek harcamalar dışında gider tahakkuk ettirilemez.

(3) Yatırımcı paylarının ilgili hesaplama dönemi içerisinde ilk defa ihraç edilmesi veya değişken sermayeli ortaklığın tasfiye olması durumunda, birinci fıkrada belirtilen kontroller yatırımcı paylarının satışa sunulmuş olduğu günler dikkate alınarak yapılır.

(4) Bilgilendirme dokümanlarında belirlenen azami toplam gider oranı, 3, 6, 9 ve 12 aylık dönemlerin bitiminde hesaplanan toplam gider oranı ile Kurulca belirlenen formatta düzenlenen toplam giderin dağılımı ilgili dönemin bitimini takip eden altı iş günü içinde KAP'ta ilan edilir.

(5) Yönetim ücretinin, yatırımcıların kolaylıkla ulaşabileceği şekilde değişken sermayeli ortaklığın resmî internet sitesinde ve KAP'ta ilan edilmesi gerekmektedir. Yapılan açıklamada, günlük ve yıllık yönetim ücreti oranlarının hangi şartlar dahilinde yatırımcılardan tahsil edileceği bilgilerine ayrıntılı olarak yer verilmelidir.

Değerleme ve performans sunumuna ilişkin esaslar

MADDE 77 –(1) Değişken sermayeli ortaklıkların portföylerindeki varlıkların değerlendirme ile performans sunumu esaslarına ilişkin olarak Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemelerine uyulur.

(2) Değişken sermayeli ortaklıkların Kurulun kolektif yatırım kuruluşlarına ait portföylerin performans sunumuna ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde performans sunum raporu hazırlamaları gerekmektedir. Performans sunum raporuna ilişkin olarak, ilgili düzenlemelerde belirtilen cari yıl dönemleri, ortaklık portföyleri için Ocak-Haziran ve Ocak-Aralık olarak uygulanır. Performans sunum raporlarının ilgili dönemin bitişini takip eden bir ay içerisinde bağımsız denetimden geçirilmesi ve bağımsız denetimden geçirilen ara dönem ve yılsonu performans sunum raporlarının ilgili dönemin bitişini takip eden bir ay içerisinde değişken sermayeli ortaklığın internet sitesinde ve KAP'ta kamuya açıklanması zorunludur.

Sona erme

MADDE 78 – (1) Değişken sermayeli ortaklık, aşağıdaki nedenlerle sona erer:

a) Esas sözleşmede bir süre öngörülmüş ise bu sürenin sona ermesi.

b) Değişken sermayeli ortaklık süresiz olarak kurulmuş ise Kurulun uygun görüşü alındıktan sonra altı ay sonrası için feshi ihbar etmesi.

c) Bu maddenin ikinci ila altıncı fıkraya hükümleri saklı kalmak kaydıyla kuruluş şartlarının kaybedilmesi.

ç) Değişken sermayeli ortaklığın iflas etmesi veya tasfiye edilmesi.

d) Değişken sermayeli ortaklığın devamının yatırımcıların yararına olmayacağı Kurulca tespit edilmiş olması.

(2) Kurucu paylarının değerinin asgari kurucu payı tutarının yarısına düşmesi halinde, yönetim kurulu, bu durumu gecikmeksizin Kurula bildirir. Yönetim kurulu bildirimini takiben, gerekli önlemleri almak üzere genel kurulu derhal toplantıya çağırır ve en geç 30 gün içinde genel kurul toplanır. Yönetim kurulu bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar. Genel kurulda alınan kararlar hakkında en geç toplantı tarihini takip eden iş günü KAP'ta açıklama yapılır.

(3) Kurucu paylarının değerinin asgari kurucu payı tutarının üçte biri ve altına düşmesi halinde, yönetim kurulu, bu durumu gecikmeksizin Kurula bildirir. Yönetim kurulu bildirimini takiben, gerekli önlemleri almak üzere genel kurulu derhal toplantıya çağırır ve en geç 30 gün içinde genel kurul toplanır. Genel kurulda kurucu paylarının asgari kurucu payı tutarına artırılmasına ya da değişken sermayeli ortaklığın tasfiyesine karar verilmesi zorunludur. Bu fıkra kapsamında, genel kurulda değişken sermayeli ortaklığın tasfiyesine karar verilebilmesi için, ortaklığın esas sözleşmesinde daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, toplantı nisabı aranmaksızın, ortaklık genel kuruluna katılan kurucu payların çoğunluğunun olumlu oy vermesi zorunludur. Genel kurulda alınan kararlar hakkında en geç toplantı tarihini takip eden iş günü KAP'ta açıklama yapılır.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen işlemlerin gerçekleştirilmemesi halinde Kurul değişken sermayeli ortaklığın tasfiyesi dahil her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Üçüncü fıkrada belirtilen kurucu paylarının değerindeki düşüşün savaş, doğal afetler, ekonomik kriz gibi mücbir sebepler nedeniyle ortaya çıkması halinde Tebliğ kapsamındaki yükümlülüklerin sağlanması için Kurula ek süre talebinde bulunulabilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen durumların dışında, değişken sermayeli ortaklığın mali durumunun yükümlülüklerini karşılayamayacak kadar zayıflaması halinde, yönetim kurulu, bu durumu gecikmeksizin Kurula bildirir. Yönetim kurulu bildirimini takiben, gerekli önlemleri almak üzere genel kurulu derhal toplantıya çağırır ve en geç 30 gün içinde genel kurul toplanır. Genel kurulda alınan kararlar hakkında en geç toplantı tarihini takip eden iş günü KAP'ta açıklama yapılır. Mali durumdaki zayıflığın giderilememesi veya bu fıkrada belirtilen işlemlerin yerine getirilmemesi halinde, Kurul değişken sermayeli ortaklığın tasfiyesi dahil her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

(6) Tasfiye işlemlerinin tamamlanması sonrasında değişken sermayeli ortaklığın ticaret unvanı ticaret sicilinden terkin ettirilir.

(7) Değişken sermayeli ortaklık, esas sözleşmede yer alan ilkelere göre tasfiye edilir ve tasfiye bakiyesi pay sahiplerine payları oranında dağıtılır. Üçüncü fıkraya hüküm saklı kalmak üzere, genel kurulda değişken sermayeli ortaklığın tasfiyesine karar verilebilmesi için, ortaklığın esas sözleşmesinde daha ağır bir nisap öngörülmediği takdirde, ortaklık genel kurulunun toplam kurucu paylarının en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanması zorunludur. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşılmadığı takdirde, ikinci toplantının yapılabilmesi için nisap aranmaz. Toplantı nisabı saklı kalmak üzere, her iki toplantıda da tasfiye kararı genel kurulda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır. Tasfiye durumunda yalnızca pay sahiplerine ödeme yapılabilir. Fesih ihbardan sonra yeni pay ihraç edilemez. Tasfiye anından itibaren hiçbir pay ihraç edilemez ve geri alınmaz.

(8) Tasfiye işlemlerine ilişkin olarak, birinci fıkranın (b) bendinde yer alan altı aylık süre sonunda hala değişken sermayeli ortaklığa iade edilmemiş payların bulunması halinde, pay sahiplerinin satış talimatı beklenmeden pay satışları yapılarak elde edilen tutarlar Kurula bilgi verilerek şartıyla bir yatırım kuruluşu nezdinde açılacak hesaplarda yatırımcılar adına ters repoda veya Kurulca uygun görülen diğer sermaye piyasası araçlarında nemalandırılır.

(9) Bu maddede yer alan sona erme ile ilgili hükümler saklı kalmak üzere, değişken sermayeli ortaklıklar faaliyet konusunu değiştirmek suretiyle statüden çıkamazlar.

Sabit sermayeli ortaklıkların değişken sermayeli ortaklığa dönüşmesi

MADDE 79 – (1) Sabit sermayeli ortaklıklar sadece değişken sermayeli ortaklıklara dönüşebilirler.

(2) Sabit sermayeli ortaklıkların değişken sermayeli ortaklıklara dönüşümünde 38 inci madde hükümleri uygulanır.

(3) Sabit sermayeli ortaklıkların değişken sermayeli ortaklıklara dönüşümünde, sabit sermayeli ortaklıkta imtiyazlı pay sahibi olan ortaklar değişken sermayeli ortaklıkta kurucu paylara sahip ortak olurlar. Sabit sermayeli ortaklığın sermayesini temsil eden paylar içerisinde imtiyazlı pay bulunmaması halinde yönetim kontrolüne sahip ortaklar değişken sermayeli ortaklıkta kurucu paylara sahip olurlar.

(4) Üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, sabit sermayeli ortaklıkların değişken sermayeli ortaklıklara dönüşümünde, imtiyazlı olmayan paylara sahip ortaklar değişken sermayeli ortaklıkta yatırımcı paylarına sahip olurlar.

(5) Sabit sermayeli ortaklıkların değişken sermayeli ortaklıklara dönüşümünde, dönüşüme ilişkin esas sözleşme değişikliklerinin ticaret siciline tescilini takip eden altı ay içerisinde, bu Tebliğdeki değişken sermayeli ortaklıklara ilişkin asgari başlangıç sermayesi, asgari net aktif değer, portföy sınırlamaları ve diğer yükümlülüklerle uyum sağlanması zorunludur. Bu şartı sağlayamayan değişken sermayeli ortaklığa dönüşen ortaklıklar, söz konusu sürenin bitiminden itibaren üç ay içerisinde 78 inci madde çerçevesinde tasfiye talebi ile Kurula başvururlar.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 80 – (1) Değişken sermayeli ortaklık;

a) Murahhas üye tayinine ve bunların yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin yönetim kurulu kararları ile bunlarda yapılan değişiklikleri, ilgili yönetim kurulu kararının alınmasını izleyen,

b) İletişim bilgileri, internet sitesi, vergi kimlik numarası ve ticaret sicil numarası bilgileri ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri, izleyen,

c) Kurulun bağımsız denetime ilişkin düzenlemeleri kapsamında seçtiği bağımsız denetim kuruluşuna ilişkin bilgiler ile buna ilişkin değişiklikleri, izleyen,

ç) Merkez adresi ile bunda meydana gelen değişiklikleri, izleyen,

d) Mevcut imza sirkülerlerini ve değişiklik meydana gelmesi halinde güncel imza sirkülerlerini, konuya ilişkin yönetim kurulu karar tarihini izleyen,

e) Ortakları, yöneticileri, personeli ve diğer kurumlar aleyhine açtığı dava ve takipler ile bunların ortaklık aleyhine açtığı dava ve takipleri ve sonuçlarını, öğrendikleri tarihi izleyen,

f) Bu Tebliğ uyarınca yapılan ilanların yayımlandığı gazeteleri, ilanı izleyen,

10 iş günü içinde Kurula bildirmek zorundadır.

SPL'ye yapılan bildirimler

MADDE 81 –(1) SPL bu Tebliğ uyarınca kendisine değişken sermayeli ortaklık tarafından yapılan bildirimler kapsamında bir veri tabanı oluşturur ve söz konusu veri tabanını anlık olarak Kurulun erişimine açar. SPL'ye yapılacak tüm bildirimler elektronik imzalı olarak da alınabilir.

(2) SPL, bu Tebliğ uyarınca kendisine değişken sermayeli ortaklıklar tarafından yapılan bildirimler kapsamında değişken sermayeli ortaklık, yönetim kurulu üyeleri ve personeli hakkında bu Tebliğ hükümlerine aykırı bir durum tespit etmesi halinde üç iş günü içinde Kurula yazılı olarak bildirimde bulunur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Diğer Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Kurul denetimi

MADDE 82 – (1) Ortaklıklar ile ortaklıkların yönetici ve portföy saklama kuruluşunun portföye ilişkin bütün hesap ve işlemleri Kurul denetimine tabidir.

Finansal raporlama ve Denetçi

MADDE 83 – (1) Ortaklıkların finansal raporlama esasları hakkında Kurulun finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerine uyulur.

(2) Ortaklık genel kurulunca her faaliyet dönemi itibarıyla TTK hükümleri kapsamında bir denetçi seçilir.

Yönetim kurulu faaliyet raporuna ilişkin esaslar

MADDE 84 – (1) Ortaklıkların yönetim kurulu faaliyet raporlarına ilişkin olarak, Kurulun finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerine uyulur.

(2) Yönetim kurulu faaliyet raporlarında ayrıca, portföy raporları ile ortaklık portföyünde yer alan varlıklara ilişkin detaylı bilgilere yer verilir.

Unvana ilişkin yasak

MADDE 85 –(1) Kanun hükümleri ve bu Tebliğ esasları dahilinde kurulan ve faaliyet gösteren ortaklıklar dışında hiçbir kuruluş, ticaret unvanında veya ilan ve reklamlarında “yatırım ortaklığı”, “menkul kıymet/kıymetler yatırım ortaklığı” veya aynı anlama gelen başka bir ibare kullanamaz.

Esas sözleşme değişiklikleri

MADDE 86 – (1) Ortaklıkların esas sözleşme değişikliklerinde Kurulun uygun görüşünün alınması zorunludur.

Başvuru formları ve standart metinler

MADDE 87 – (1) Kurula yapılan başvurularda şekli ve esasları Kurulca belirlenen başvuru formları ve standart metinler kullanılır.

İnternet sitesi

MADDE 88 – (1) Ortaklıkların internet sitelerinde, Kurul ve TTK düzenlemeleri uyarınca yer alması gereken bilgilere ek olarak, sabit sermayeli ortaklıklar için 33 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarında; değişken sermayeli ortaklıklar için 77 nci maddede belirtilen bilgiler ile ortaklık portföyünün yatırım amacı ve stratejisi ile varsa karşılaştırma ölçütü bilgilerine; imtiyazlı/kurucu pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerine ilişkin bilgilere; bilgilendirme dokümanlarına; bilgilendirme politikasına; genel kurul bilgilerine ve Kurulca belirlenecek diğer bilgilere yer verilir.

Kurul ücreti

MADDE 89 – (1) Sabit sermayeli ortaklıkların Kanunun 130 uncu maddesi uyarınca yatırmak zorunda oldukları Kurul ücretinin hesaplanmasında Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

(2) Değişken sermayeli ortaklıklar tarafından Kanunun 130 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca takvim yılı esas alınarak üçer aylık dönemlerin son iş gününde net aktif değerinin yüz binde beşi oranında hesaplanan ve portföy saklama kuruluşu tarafından onaylanan ücret, izleyen 10 iş günü içerisinde Kurul hesabına yatırılarak ilgili dekontların ve hesaplama tablosunun bir örneği Kurula iletilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen oran aşılmamak kaydıyla, ortaklık portföyünün niteliği veya vadesi dikkate alınmak suretiyle Kurul tarafından farklı oranlar belirlenebilir.

Tebliğde yer alan tutarların yeniden belirlenmesi

MADDE 90 – (1) Kurul bu Tebliğde yer alan tutarları her yıl yeniden belirleyebilir. Bu durumda yeniden belirlenmiş tutarlar Kurulca ilan edilir.

Uygulanmayacak hükümler ve diğer hükümler

MADDE 91 – (1) Ortaklıklara ilişkin olarak bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde Kanun, TTK ve ilgili mevzuat hükümlerine uyulur.

(2) Değişken sermayeli ortaklıklarda TTK'nın; anonim şirketlerde esas sermayeye, asgari sermaye miktarına, esas sözleşmenin asgari içeriğine, aynı sermaye taahhütlerine, nominal değere, ortaklığın kendi paylarını iktisap veya rehin olarak kabul etmesine, sermaye artırım ve azaltımı usulüne, pay taahhüdü ve ödenmesine, pay devrine ilişkin kısıtlamalarına, kâr zarar hesabı ve kârın dağıtımına, yedek akçelere ve tasfiyeye ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(3) Değişken sermayeli ortaklıklar tarafından yapılacak işlemler bakımından ayrılma hakkı doğmaz.

(4) Değişken sermayeli ortaklıklara ilişkin olarak 24/12/2013 tarihli ve 28861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği (II-23.1), 30/12/2013 tarihli ve 28867 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ortaklıkların Kanun Kapsamından Çıkarılması ve Paylarının Borsada İşlem Görmesi Zorunluluğuna İlişkin Esaslar Tebliği (II-16.1) ve Kurulun pay sahibi sayısı nedeniyle payları halka arz olunmuş sayılan anonim ortaklıklara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçiş Hükümleri, Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 92 –(1) 29/8/2013 tarihli ve 28750 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-48.2) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) 5/8/2011 tarihinden önce sabit sermayeli ortaklık statüsünü kazanmış ortaklıklar için lider sermayedara ilişkin hükümler uygulanmaz.

(2) 29/8/2013 tarihi itibarıyla sabit sermayeli ortaklıklarda genel müdür olarak çalışanların son bir yıldır bu görevde bulunmaları ve yurt içi ve yurt dışı sermaye piyasalarında 10 yıl ve üzeri tecrübeye sahip olmaları halinde, bu kişiler için 17 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen lisans şartı aranmaz.

(3) 29/8/2013 tarihinden önce kurulmuş sabit sermayeli ortaklıkların ticaret unvanlarının, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında değiştirilmesi zorunlu değildir.

Yürürlük

MADDE 93 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 94 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

[Eklere için tıklayınız.](#)

ORTAKLIKTAN ÇIKARMA VE SATMA HAKLARI TEBLİĞİ
(II-27.3)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı, ortaklıklarda hâkim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile diğer ortakların paylarını hâkim ortağa satma hakkının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) Birlikte hareket eden kişiler: Çıkarma ve satma hakkının doğmasına sebebiyet verecek pay alımlarını açık ya da zımni, sözlü ya da yazılı bir anlaşma çerçevesinde yapan gerçek ve/veya tüzel kişileri,
- b) Borsa: 6362 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sistemler ve pazar yerleri ile yurt dışı borsaları,
- c) Hâkim ortak: Tek başına veya birlikte hareket ettiği kişilerle birlikte ortaklığın oy haklarının en az %98'ine sahip olan gerçek ya da tüzel kişileri,
- ç) Kanun: 6362 sayılı Kanunu,
- d) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- e) MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
- f) Ortaklık: Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,
- g) Pay alım teklifi: Kurulun pay alım teklifine ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan teklifi,
- ğ) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'yi,
- h) TTSG: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
- ı) Yatırım kuruluşu: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan anonim ortaklıkları,
- i) Yönetim kontrolü: Kanunun 26 ncı maddesinde tanımlanan yönetim kontrolünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Haklarının Kullanımı

Hakların doğması ve oy haklarının hesaplanma usulü

MADDE 4 –(1) Pay alım teklifi sonucunda veya birlikte hareket etmek de dâhil olmak üzere herhangi bir şekilde sahip olunan paylara ilişkin oy haklarının, ortaklığın oy haklarının %98'ine ulaşması veya bu durumda iken ek pay alınması durumunda, bu Tebliğde belirtilen istisnalar hariç olmak üzere, hâkim ortak açısından sahip oldukları payların imtiyazlı olup olmadığı dikkate alınmaksızın diğer pay sahiplerinin tamamını ortaklıktan çıkarma hakkı, diğer ortaklar açısından da paylarını hâkim ortağa satma hakkı doğar.

(2) Oy haklarına ilişkin oranın tespitinde, hâkim ortağın sahip olduğu doğrudan ve dolaylı paylar dikkate alınır. Oy hakkında imtiyazlar dikkate alınmaz. İntifa veya alım hakkına dayalı paylar ile çıkarma hakkı kullanılamaz.

(3) Ortaklık tarafından gerçekleştirilen bedelsiz ve/veya yeni pay alma haklarının sınırlanmadığı bedelli sermaye artırımlarında mevcut ortaklar tarafından alınan paylar nedeniyle veya miras, geri alınan paylar, oy haklarının donması gibi sebeplerle satma ve ortaklıktan çıkarma hakkı doğmaz.

(4) Ortaklıktan çıkarma ve satma hakkının doğmasına sebebiyet verecek pay alımlarının tespitinde, aşağıda belirtilen kişilerin birlikte hareket ettikleri kabul edilir:

- a) Gerçek ve/veya tüzel kişi ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu ortaklıklar.
- b) Tüzel kişi ortakların yönetim kontrolünü elinde bulunduran gerçek ve/veya tüzel kişiler ile bu kişilerin yönetim kontrolüne sahip olduğu ortaklıklar.
- (5) Ortaklıkların sermaye piyasası mevzuatı dışında tabi oldukları diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri saklıdır.

Hakların kullanımına ilişkin prosedür

MADDE 5 –(1) Hâkim ortak tarafından, hâkim ortak konumunun kazanılması veya bu durumda iken ek pay alınması durumunda Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklama yapılır. Söz konusu açıklamayı takip eden en geç bir ay içerisinde ortaklık tarafından pay değerlerinin tespiti amacıyla Kurulun ilgili düzenlemeleri uyarınca değerlendirme raporu hazırlanır ve raporun özeti kamuya açıklanır. Özeti kamuya açıklanmasını takip eden iki aylık hak düşürücü süre içerisinde satma hakkını kullanmak isteyen hâkim ortak dışındaki diğer ortaklar, 6 ncı madde çerçevesinde belirlenen fiyat üzerinden satma hakkı kullanım taleplerini ortaklığa yazılı olarak iletir. Bu Tebliğin uygulanmasında bir ay otuz gün olarak uygulanır.

(2) Satma hakkı kullanım süresinin bitimine kadar hâkim ortağın hâkim ortak konumunu kaybetmesi durumunda dahi satma hakkının kullanılmasına devam edilir. Hâkim ortak söz konusu süre içerisinde, satma hakkının kullanılması sebebiyle yaptığı alımlar hariç olmak üzere, ek pay almında bulunamaz.

(3) Ortaklık, satma hakkı kullanım talebinde bulunan pay sahiplerinin ortaklık sıfatını araştırır ve gelen talepleri en geç iki iş günü içinde iadeli taahhütlü mektupla veya noter aracılığı ile hâkim ortağa bildirir. Kayden izlenen paylar için ortak bilgileri MKK'dan teyit edilir.

(4) Hâkim ortağın satma hakkı kullanım talebinin kendisine ulaşmasını izleyen en geç iki iş

günü içinde pay bedellerini ortaklık hesabına yatırması gerekir. Satma hakkını kullanmak isteyen ortakların sahip oldukları payların bedeli, pay bedellerinin ortaklık hesabına yatırılmasını takip eden iş günü ortaklık tarafından ödenir ve ödeme ile birlikte pay devir işlemleri sonuçlandırılır. Satma hakkı yatırım kuruluşu vasıtasıyla kullanılabilir.

(5) Satma hakkı kullanılmak istendiğinde, sahip olunan imtiyazlı veya imtiyazsız tüm paylar için kullanılmalıdır.

(6) Ortaklıktan çıkarma hakkını kullanmak isteyen hâkim ortak, satma hakkının kullanımına ilişkin iki aylık hak düşürücü sürenin sona ermesini takiben en geç üç iş günü içinde bu hakkını 6 ncı maddede belirtilen fiyat üzerinden ve diğer ortakların imtiyazlı veya imtiyazsız tüm payları için kullanmak üzere ortaklığa başvurur. Söz konusu başvuruda ortaklıktan çıkarma hakkı kullanımına ilişkin toplam bedeli karşılayacak tutarda banka teminat mektubunun veya bu tutardaki nakdin bankada özel bir hesapta bloke edildiğine ilişkin bilgi ve belgelerin ortaklığa sunulması gerekir.

(7) Hâkim ortağın başvurusu üzerine ortaklık yönetim kurulu, en geç beş iş günü içerisinde diğer ortakların paylarının iptali ile söz konusu payların yerine geçmek üzere çıkarılacak ve hâkim ortağa verilecek yeni payların ihracı amacıyla karar alır ve karar alınmasını takip eden on iş günü içerisinde ihraç belgesinin onaylanmasını teminen Ek-1'de yer alan belgelerle birlikte Kurula başvurur. Payları borsada işlem gören ortaklıklar, eş zamanlı olarak ayrıca paylarının borsa kotundan çıkarılması için borsaya başvurur.

(8) Hâkim ortak ortaklıktan çıkarma hakkı kullanımına ilişkin toplam bedeli, Kurul onayını takip eden üç iş günü içinde ortaklığın banka hesabına yatırır. Toplam bedelin ortaklık hesabına yatırılmasında, altıncı fıkra uyarınca bloke edilen nakdin aktarılması dışında bir yöntem kullanılması durumunda, altıncı fıkra kapsamında bloke edilen hesaptaki bloke kaldırılır. Ortaklık tarafından iptal edilecek payların yerine geçmek üzere çıkarılacak ve hâkim ortağa verilecek payların bedeli, hâkim ortağın çıkarma hakkını kullanmak için ortaklık hesabına yatırmış olduğu tutardan karşılanır. İhraç edilecek yeni paylar için, nominal değerinden aşağı olmamak kaydıyla ortaklıktan çıkarma hakkı kullanım bedeli üzerinden hesaplanacak Kurul ücreti, ihraç belgesinin teslim alınmasından önce hâkim ortak tarafından Kurulun ilgili hesabına yatırılır.

(9) Ortaklıklar tarafından çıkarma hakkı kullanım bedelinin ortaklık hesabına yatırılmasını takip eden üç iş günü içerisinde Kurulca onaylı ihraç belgesinin tescili ve TTSG'de yayımlanması için ticaret siciline başvurulur. Ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımına konu olan paylar, tescil tarihi itibarıyla iptal edilmiş sayılır.

(10) Payları borsada işlem gören ortaklıklar ile payları borsada işlem görmeyen ve kayden izlenen ortaklıklar, hâkim ortağın çıkarma hakkı kullanım bedelini ortaklık hesabına yatırmasını takip eden iş günü içinde bu bedelin hâkim ortak dışındaki ortakların hesabına aktarılması, söz konusu ortakların paylarının iptali ve yeni ihraç edilecek payların hâkim ortak hesabına aktarılması talebi ile MKK'ya başvurur. MKK sisteminde kayden izlenen paylara ilişkin tutarlar, MKK tarafından hâkim ortak dışındaki hak sahipleri hesaplarına aktarılmak üzere ilgili yatırım kuruluşları hesaplarına transfer edilerek paylar iptal edilir. MKK'ya başvuru tarihi itibarıyla MKK sisteminde ortaklık nezdinde izlenen paylar ile kaydedilmeyen paylara ilişkin bakiye tutarın, ortaklık tarafından üç yıllık bir süre boyunca bir yatırım kuruluşu vasıtasıyla Takasbank nezdinde açılacak özel bir bloke hesapta nemalandırılmak suretiyle tutulması gerekir. Payların iptalinden itibaren üç yıllık sürenin sonunda, ilgili yatırım kuruluşunun Takasbank'a başvurusunu takiben bloke kaldırılır. Üç yıl boyunca Takasbank nezdinde bloke olarak tutulan tutarın neması ile hesapta kalan bakiye, üç yıllık sürenin sonunda talep üzerine ortaklığa iade edilir. Bu tarihten sonra pay sahibi olduğunu ispat eden kişilere payları karşılığında ödenecek pay bedelleri ortaklık tarafından karşılanır. Bu fıkranın uygulanmasında bloke hesapta yer alan tutarın nemalandırılması, aracılık işlemlerinde uygulanacak takas esasları ve blokej kaldırılmasına ilişkin esaslar Takasbank tarafından Kurulun onayı ile belirlenir.

(11) Payları borsada işlem görmeyen ve kayden izlenmeyen ortaklıklar, hâkim ortağın başvurusu üzerine, hâkim ortağın ortaklıktan çıkarma hakkını kullanacağını, ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılması sebebi ile payların iptal edileceğini ve pay sahibi olan ortakların ortaklıktan çıkarma hakkı bedeli karşılığında sahip oldukları pay senetlerinin imhası için ortaklığa başvurularını gerektiğini Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklar, varsa ortaklık internet sitesinde ve ortaklık merkezinin bulunduğu yerde yayımlanan en yüksek tirajlı yerel süreli yayınlardan birinde veya ulusal bir gazetede ilan eder. Ortaklık pay senetlerini teslim alırken iki nüsha teslim tutanağı düzenler ve bir nüshasını pay senetlerini teslim eden ortağa verir. Teslim tutanağı ortaklık yetkilileri ve pay senetlerini teslim eden ortak tarafından imzalanır. Teslim tutanağında, teslim edilen pay senedi adedi ve nominal değerleri toplanması, kupür değerine ve pay senetleri bedelinin yatırılacağı banka hesap numarasına yer verilir. Teslim olunan pay senetlerinin bedelleri, teslim tarihini takip eden iş günü içerisinde tam ve nakden ortağın banka hesabına yatırılır. Teslim alınan pay senetleri ilgili kuponlarla birlikte yılda en az iki kez noter huzurunda fiziken iptal ve imha edilir ve bu durum noter tarafından düzenlenecek bir tutanakla tespit ettirilir. Söz konusu ortaklıklar, ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımına konu olan ve iptal edilmiş sayılan payları, herhangi bir süre sınırı olmaksızın sahiplerinin yapacakları başvuru üzerine satın almakla yükümlüdür.

(12) Onuncu fıkrada belirtilen MKK sürecinin tamamlanmasının ardından, borsa tarafından konuya ilişkin başvuru değerlendirilerek ortaklık paylarının borsa kotundan çıkarılmasına ve işlem görmekten sürekli men edilmesine karar verilir. Anılan karar, kararın borsa tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformunda duyurulmasını izleyen ilk iş günü yürürlüğe girer.

(13) Hâkim ortak tarafından ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılmasını takiben borsa kotundan çıkarılan ortaklıklar, Kanun kapsamından çıkmış sayılır.

(14) Ortaklıktan çıkarma ve satma hakkının doğması ile aynı anda yönetim kontrolünün elde

edilmesi halinde, pay alım teklifi yükümlülüğünün doğmadığı kabul edilir.

Hakların kullanım bedeli

MADDE 6 –(1) Ortaklıktan çıkarma ve satma hakkı kullanım bedeli Türk Lirası olarak tam ve nakden ödenir.

(2) Ortaklıktan çıkarma ve satma hakkı kullanım bedeli olarak;

a) Payları borsada işlem gören ortaklıklar için;

1) Payları Yıldız Pazarda işlem gören ortaklıklarda hakların doğmasının kamuya açıklandığı tarihten önceki son bir aylık; payları Yıldız Pazar dışındaki pazar ve platformlarda işlem gören ortaklıklar için ise bu tarihten önceki son altı aylık dönem içinde borsada oluşan günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatların aritmetik ortalaması ile her bir pay grubuna ilişkin fiyatın tespiti amacıyla hazırlanan değerlendirme raporunda belirlenen değerlerin ortalaması ve

2) Hâkim ortak konumunun kazanılmasının eş anlı olarak yönetim kontrolü değişikliğine yol açması durumunda pay alım teklifi düzenlemeleri çerçevesinde hesaplanması gereken zorunlu pay alım teklifi fiyatından yüksek olanı,

b) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için;

1) Her bir pay grubuna ilişkin fiyatın tespiti amacıyla hazırlanan değerlendirme raporunda belirlenen değer ve

2) Hâkim ortak konumunun kazanılmasının eş anlı olarak yönetim kontrolü değişikliğine yol açması durumunda pay alım teklifi düzenlemeleri çerçevesinde hesaplanması gereken zorunlu pay alım teklifi fiyatından yüksek olanı,

dikkate alınır.

(3) İkinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen süreler içinde Kurulca;

a) Kanununun 107 nci maddesinde sayılan fiiller nedeniyle 101 veya 107 nci maddeler kapsamında işlem yapılmasına veya

b) Ekonomiyi ya da sektörü etkileyen olağanüstü gelişmelerin varlığının kabulüne

ilişkin karar alınmış olması durumunda, karara esas teşkil eden dönemler dikkate alınmaz.

Bu süreler hesaplamaya esas alınan dönemlerin başına eklenmek suretiyle dönemler tamamlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kamuyu aydınlatma

MADDE 7 –(1) Hâkim ortak tarafından aşağıdaki durumlarda Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklama yapılır:

a) Hâkim ortak konumunun kazanılması veya bu durumda iken ek pay alınması.

b) Hâkim ortak konumunun kaybedilmesi.

c) Ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılmasına karar verilmesi ve çıkarma hakkı bedeli ile birlikte çıkarma hakkının kullanımı için ortaklığa başvuru yapılması.

(2) Aşağıdaki hususlar Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ortaklık tarafından kamuya açıklanır:

a) Ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı amacıyla ortaklığa başvurulması, ortaklıktan çıkarma süreci ve ortaklıktan çıkarma sürecinin sonuçlarına ilişkin bilgi.

b) Satma hakkının doğduğu hususu.

c) Satma hakkının kullanımı talebiyle ortaklığa başvuruda bulunulması halinde, başvuru geldiği sürece günlük olarak, bu hakkı kullanmayı talep eden ortakların sayısı, sermayedeki pay oranları ile toplam satma hakkı bedeli.

ç) Pay bedelinin tespitine ilişkin olarak 6 ncı madde uyarınca hazırlanan değerlendirme raporunun özet kısmı dahil kesinleşen çıkarma ve satma hakkı bedeli.

d) Satma hakkının kullanım süresi sonucunda, bu hakkı kullanan ortakların sayısı ve sermayedeki pay oranları ile hâkim ortağın sermayedeki pay oranı.

İstisnalar

MADDE 8 –(1) Kamu kurum veya kuruluşlarının aksi yönde bir talepleri olmadığı sürece sahip olduğu paylar için bu Tebliğ hükümleri uygulanmaz.

(2) Yatırım ortaklıklarına ilişkin hükümler saklıdır.

Ortaklıktan çıkarma ve satma haklarının kullanımına ilişkin sınırlama

MADDE 9 –(1) Ortaklık paylarının ilk defa borsada işlem görmeye başlamasından itibaren iki yıl süreyle ortaklıktan çıkarma veya satma hakkı kullanılamaz.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 10 –(1) 12/11/2014 tarihli ve 29173 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği (II-27.2) yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Kurulun diğer düzenlemelerinde birinci fıkrada belirtilen tebliğe yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Hâkim ortak konumunun kamuya açıklanmış olması durumunda uygulanacak hükümler

GEÇİCİ MADDE 4 (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce hâkim ortak konumunun kazanıldığı veya bu durumda iken ek pay alındığının kamuya açıklanmış olması durumunda, ortaklıktan çıkarma ve satma hakkı kullanım bedeline ilişkin olarak 10 uncu maddenin birinci fıkrası ile yürürlükten kaldırılan Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği (II-27.2) hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

**ORTAKLIKTANÇIKARMA HAKKININ KULLANIMI İÇİN KURULA
YAPILACAK BAŞVURULARDA İSTENEN BİLGİ VE BELGELER**

1. Çıkarma hakkı kullanım bedelini de içerecek şekilde, diğer ortakların paylarının iptali ile söz konusu paylar karşılığında çıkarılacak yeni payların ihracına ilişkin yönetim kurulu kararı.
2. Yürürlükte bulunan tüm değişiklikleri içeren ve tek bir metin haline getirilmiş, ortaklığı temsile yetkili kişilerce imzalı esas sözleşme ve ihraç belgesi.
3. Pay değerlerinin tespiti amacıyla Kurulun ilgili düzenlemelerine göre hazırlanmış değerlendirme raporu.
4. Ortaklıktan çıkarma hakkı kullanımına ilişkin toplam bedeli karşılayacak tutarda banka teminat mektubuna veya bu tutarda nakdin bankada özel bir hesapta bloke edildiğine ilişkin bilgi ve belgeler.
5. Ortaklığı temsile yetkili kişilerin noter onaylı imza sirküleri.
6. Kurulca istenecek diğer bilgi ve belgeler.

ÖNEMLİ NİTELİKTEKİ İŞLEMLER VE AYRILMA HAKKI TEBLİĞİ TASLAĞI

(II-23.3)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı;

- a) Ortaklıkların önemli nitelikteki işlemlerini, bu işlemlere ilişkin önemlilik ölçütü de dahil olmak üzere bu nitelikteki işlemlerde bulunulabilmesi veya kararların alınabilmesi için uyulması zorunlu usul ve esasları,
- b) Ayrılma hakkının kullanım sürecine ve ayrılma hakkı kullanım fiyatına ilişkin usul ve esasları,
- c) Ayrılma hakkının doğmadığı haller ile bu hakkın kullandırılması yükümlülüğünden muafiyet verilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 23, 24 ve 25 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) Bağlı ortaklık: Türkiye Finansal Raporlama Standartlarında tanımlanan bağlı ortaklıkları,
- b) Borsa: 6362 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sistemler ve pazar yerleri,
- c) Finansal tablolar: Dipnotlarıyla birlikte finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosunu,
- ç) Kanun: 6/12/2012 tarihli 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- d) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- e) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- f) İİK: 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununu
- g) Mal varlığı: Bağlı ortaklıklar ile ortaklığın finansal tablolarında yer alan özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar, finansal yatırımlar, yatırım amaçlı gayrimenkuller, maddi duran varlık, maddi olmayan duran varlık ile canlı varlıkları,
- ğ) Ortaklık: Kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar hariç olmak üzere, payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,
- h) TTK: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Önemli Nitelikteki İşlemler ve Önemlilik Ölçütleri

Önemli nitelikteki işlemler

MADDE 4 – (1) Ortaklıkların;

a) Bu Tebliğin 5 inci maddesinde tanımlanan birleşme ve bölünme işlemlerine taraf olması,

b) Tür değiştirmesi,

c) Bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirlenen önemlilik ölçütlerini sağlayan mal varlığının devri veya devri sonucunu doğuran işlemler tesis edilmesi veya 3/1/2014 tarih ve 28871 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliğinin 12 nci maddesi saklı kalmak kaydıyla mal varlığı üzerinde üçüncü kişiler lehine sınırlı aynı hak tesis edilmesi,

ç) İmtiyaz öngörmesi veya mevcut imtiyazların kapsam veya konusunu değiştirmesi, önemli nitelikteki işlem sayılır.

(2) Kurulun diğer düzenlemelerinde önemli nitelikteki işlem olarak belirlenen işlemler saklıdır.

(3) Birinci fıkrada sayılmamakla birlikte, yatırımcıların yatırım kararlarının değişmesine yol açacak, ortaklığın yapısına ilişkin temel işlemler Kurul tarafından önemli nitelikteki işlem olarak değerlendirilebilir.

Önemli nitelikteki işlem sayılan birleşme ve bölünme işlemleri

MADDE 5 – (1) Aşağıda sayılan birleşme işlemleri önemli nitelikteki işlem olarak değerlendirilir:

a) Ortaklığın yeni kuruluş şeklinde birleşme işlemlerine taraf olması,

b) Devralma şeklinde birleşme işlemlerinde ortaklığın;

1) Devrolunan taraf olması,

2) Devralan taraf olması ve birleşme sonucunda %50 veya daha fazla sermaye artırımını yapacak olması.

(2) Aşağıda sayılan bölünme işlemleri önemli nitelikteki işlem olarak değerlendirilir:

a) Tam bölünmelerde ortaklığın;

1) Bölünen taraf olması,

2) Devralan taraf olması ve devralınan mal varlığı karşılığında %50 veya daha fazla sermaye artırımını yapacak olması.

b) Kısmi bölünmelerde ortaklığın;

1) Bölünen taraf olması ve devredilen mal varlığının bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirlenen önemlilik ölçütlerini taşıması,

2) Devralan taraf olması ve devralınan mal varlığı karşılığında %50 veya daha fazla sermaye artırımını yapacak olması.

Önemlilik ölçütü

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde önemlilik ölçütü, yönetim kurulu karar tarihi itibarıyla;

a) Ortaklığın son finansal tablolarına göre mal varlığının kayıtlı değerinin varlık (aktif) toplamına oranının veya,

b) İşlem tutarının, son altı aylık dönem içinde oluşan günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama borsa fiyatlarının aritmetik ortalaması dikkate alınarak hesaplanan ortaklık değerine oranının veya,

c) Ortaklığın son yıllık finansal tablolarına göre önemli nitelikteki işleme konu mal varlığının elde edilen gelire katkısının, gelir kalemlerinin toplamına oranının

%75 ten fazla olması durumudur. Bu fıkranın (b) bendi mal varlığının devri dışındaki işlemlerde uygulanmaz. Gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıkları için önemlilik ölçütünün belirlenmesinde bu fıkranın sadece (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) Konsolide finansal tablo hazırlayan ortaklıklar açısından birinci fıkradaki oranların hesaplanmasında bağlı ortaklıkları tarafından yapılan işlemler de dikkate alınır. Bu kapsamda ana ortaklık konsolide finansal tabloları açısından önemlilik ölçütlerini sağlayan ve bağlı ortaklıklarca yapılan işlemler, ana ortaklık açısından önemli nitelikteki işlem kabul edilir. Bu durum, halka açık bağlı ortaklıkların bu Tebliğden doğan yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(3) Ortaklığın finansal tablolarında konsolide edilen bağlı ortaklıklarındaki paylarının;

a) Kontrol kaybına yol açacak şekilde satılması durumunda, birinci fıkranın (a) ve (c) bentleri uyarınca yapılacak hesaplamalarda, bağlı ortaklığın konsolide finansal tablolara dahil edilen aktif toplamı veya gelir kalemlerinin tamamı, ortaklığın konsolide finansal tablolardaki aktif toplamı veya gelir kalemlerinin toplamına oranlanır.

b) Kontrol kaybına yol açmayacak şekilde satılması durumunda ise birinci fıkrada belirtilen ölçütlerden yalnızca (b) bendi uygulanır.

(4) Önemli nitelikteki işleme ilişkin yönetim kurulu kararının kamuya açıklandığı tarih itibarıyla II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği uyarınca Birinci ve İkinci Grupta yer alan ortaklıklar dışındaki payları borsada işlem gören ortaklıklardan, fiili dolaşımdaki pay oranı yüzde %50 nin üstünde olanlar için, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen oran % 50 olarak uygulanır. Ayrıca bu fıkra kapsamındaki ortaklıkların orana bağlı olmaksızın fiili faaliyet konusunun tümüyle değişmesine yol açan bu Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan işlemleri de önemli nitelikteki işlem kabul edilir.

(5) Bu Tebliğde belirtilen oranlara ilişkin sınırların altında kalmak amacıyla, ekonomik bir bütünlük oluşturan mal varlığına ilişkin işlemin birkaç seferde yapılması durumunda işlemler tek bir işlem olarak dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Önemli Nitelikteki İşlemlerin Gerçekleştirilmesine İlişkin Esaslar

Genel esaslar

Madde 7 – (1) Önemli nitelikteki işlemin gerçekleştirilebilmesi için, işlemin esaslarının belirlendiği bir yönetim kurulu kararı alınması ve bu işlemin genel kurulca onaylanması zorunludur.

(2) Önemli nitelikteki işlemin gerçekleştirilebilmesi için yönetim kuruluna genel yetki veren bir genel kurul kararı alınması birinci fıkradaki gerekliliklerin yerine getirildiği anlamına gelmez.

(3) Kurul, bu Tebliğde belirtilen esaslara uyulmaksızın gerçekleştirilen işlemlerin ortadan kaldırılmasına yönelik Kurul kararının tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde işlem öncesi durumun aynen sağlanmaması hâlinde idari para cezası verebilir ve bu işlemlerin iptali için TTK'nın genel kurul kararlarının iptaline ilişkin hükümleri çerçevesinde dava açabilir.

Yönetim kurulu kararı

Madde 8 - (1) Yönetim kurulu kararında önemli nitelikteki işlemin niteliğine, bu Tebliğin ikinci bölümü çerçevesinde yapılan değerlendirmelere, işlemin gerçekleştirilme gerekçesine ve varsa bu işleme esas teşkil eden değerlendirme veya benzeri raporlara yer verilir.

(2) Yönetim kurulu kararı, bağımsız üyelerin oy kullanıp kullanmadığı ve varsa bu üyelerin muhalefet şerhi ile birlikte kamuya açıklanır. Payları borsada işlem gören şirketler tarafından açıklama seans bitim saatinden sonra yapılır.

(3) Ortaklık yönetim kurulu, önemli nitelikteki işlemin görüşüleceği genel kurul toplantısına ilişkin gündemin ilanından önce;

a) Ayrılma hakkı kullanımları sonucunda ortaklığın katlanmak zorunda kalabileceği toplam maliyetin belirlenen tutarı aşması veya

b) Belirlenen orandan fazla paya sahip veya belirlenen nitelikteki ortakların olumsuz oy kullanması halinde

genel kurul kararı alınmış olmasına rağmen söz konusu işlemde vazgeçilmesi hususunun genel kurul onayına sunulmasını kararlaştırabilir. Bu durumda, önemli nitelikteki işlemin onayına ilişkin gündem maddesi ile birlikte bu işlemde vazgeçilmesine ilişkin şartların genel kurul gündeminde açıklanmış olması ve işlemin onayına ilişkin gündem maddesinden sonra ayrı bir gündem maddesi ile işlemde vazgeçilebileceğinin belirtilmesi zorunludur. Vazgeçmeye ilişkin gündem maddesi oylanırken, bu Tebliğin 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen esaslara uyulmaksızın toplantıya katılan tüm ortaklar ve vekiller oy kullanabilir. Vazgeçmeye ilişkin oylamada Kanunun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uygulanır.

Genel kurul gündemi

MADDE 9 - (1) Önemli nitelikteki işlemin görüşüleceği genel kurul toplantısının gündeminde, işlemin niteliği ve esaslı unsurları, kimlerin ayrılma hakkını kullanabileceği, ayrılma hakkının kullanım usulü, ayrılma hakkı kullanım fiyatı ve ayrılma hakkının kullanım sürecine ilişkin diğer hususlar yer alır.

(2) Tebliğin 13 üncü maddesi uyarınca payları borsada işlem gören ortaklıkların ayrılma hakkına konu paylarının ortaklık tarafından satın alınmasından önce diğer pay sahiplerine veya yatırımcılara önerilmesi durumunda bu hususun genel kurul gündeminde ayrı bir gündem maddesi olarak pay sahiplerinin bilgisine sunulması ve bu hakkın kullanılmasına ilişkin işleyiş süreci hakkında bilgi verilmesi gerekir.

(3) Aynı genel kurul toplantısında birden fazla önemli nitelikteki işlemin görüşülmesi durumunda her işlem için birinci fıkrada belirtilen hususların gündemde ayrıca gösterilmesi gerekir.

Genel kurul toplantısına ilişkin esaslar

MADDE 10 - (1) Ortaklıkların önemli nitelikteki işlemleri, 8 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca alınacak yönetim kurulu karar tarihi ile varsa işleme ilişkin Kurul dahil ilgili kurum ve kuruluşların izin tarihinden sonraki tarihten itibaren en geç 3 ay içinde genel kurulun onayına sunulur.

(2) Önemli nitelikteki işlemlere ilişkin kararların genel kurulca alınabilmesi için, esas sözleşmede açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, toplantı nisabı aranmaksızın, ortaklık genel kurul toplantısına katılan oy hakkını haiz payların üçte ikisinin olumlu oy vermesi şartı aranır. Ancak, toplantıda sermayeyi temsil eden oy hakkını haiz

payların en az yarısının hazır bulunması hâlinde, esas sözleşmede açıkça daha ağır nisaplar öngörülmedikçe, toplantıya katılan oy hakkını haiz payların çoğunluğu ile karar alınır.

(3) Önemli nitelikteki işleme TTK'nın 436 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre taraf olan nihai kontrol eden pay sahibi statüsündeki gerçek kişiler veya bunların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketler, bu işlemin gerçek kişilerin kendileri için doğrudan kişisel nitelikte sonuç doğurması halinde, söz konusu önemli nitelikteki işlemin onaylanacağı genel kurul toplantılarında oy kullanamazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ayrılma Hakkı ve Kullanım Süreci

Ayrılma hakkına ilişkin genel esaslar

MADDE 11- (1) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen tarihler itibarıyla ortaklıkta pay sahibi olan ve genel kurul toplantısına katılarak önemli nitelikteki işleme ilişkin gündem maddesine olumsuz oy veren ve bu muhalefeti tutanağa geçirten pay sahipleri, paylarını ortaklığa satarak ayrılma hakkına sahiptir.

(2) Payları borsada işlem gören şirketler için ayrılma hakkına sahip olan pay sahiplerinin belirlenmesinde bu Tebliğin 8 inci maddesi uyarınca alınan yönetim kurulu kararının kamuya açıklanma tarihi; yönetim kurulu kararının kamuya açıklanmasından önce Şirket veya şirketi yetkilileri tarafından önemli nitelikteki işleme ilişkin olarak herhangi bir şekilde kamuya açıklama yapılmış olması halinde ise bu açıklamanın tarihi esas alınır. Ayrılma hakkına konu olacak pay tutarları, bu fıkra göre esas alınan tarih itibarıyla sahip olunan paylardan genel kurul tarihine kadar varsa yapılan satışların son giren ilk çıkar esasına göre ve gün sonu net bakiyeler üzerinden düşülmesi suretiyle hesaplanır. Açıklama tarihi itibarıyla ortaklıkta pay sahibi olanlar ile pay tutarlarının belirlenmesinde takasın tamamlanmasına bakılmaksızın eşleşmiş emirler dikkate alınır.

(3) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için ayrılma hakkına sahip olan pay sahiplerinin tespitinde önemli nitelikteki işlemin görüşüldüğü genel kurul toplantı tarihi esas alınır.

(4) Pay sahibinin veya temsilcisinin önemli nitelikteki işlemlere ilişkin genel kurul toplantısına katılmasına veya oy kullanmasına haksız bir biçimde izin verilmemesi, çağrının usulüne göre yapılmaması veya gündemin gereği gibi ilan edilmemesi hâllerinde, genel kurul kararlarına muhalif kalma ve muhalefet şerhini tutanağa kaydettirme şartı aranmaksızın bu maddenin birinci fıkrası uygulanır.

(5) Pay üzerinde intifa hakkı bulunduğu ve oy hakkının intifa hakkı sahiplerince kullanıldığı hallerde, intifa hakkı sahibi ayrılma hakkını kullanamaz. Bu durumda pay sahibi veya temsilcisi, ayrılma hakkını kullanmak için genel kurul toplantılarına katılıp ilgili işleme karşı olumsuz oy kullanmak ve muhalefet şerhini toplantı tutanağına işletmek zorundadır.

(6) Ayrılma hakkını doğuran önemli nitelikteki işlemde, belirli kişi veya kişilerin doğrudan yarar sağlaması durumunda, ortaklık yerine bu kişi veya kişiler tarafından zorunlu pay alım teklifi yoluyla ödenmesine Kurulca karar verilebilir.

Ayrılma hakkının kullanım usulü

MADDE 12- (1) Ayrılma hakkının aracı kurum vasıtasıyla kullanılması zorunludur. Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların aracı kurum kullanma zorunluluğuna talep üzerine Kurulca muafiyet verilebilir.

(2) Ayrılma hakkının kullanılması genel kurul tarihinden itibaren en geç üç iş günü içinde başlar. Ayrılma hakkının kullanım süresi beş iş günüdür.

(3) Ayrılma hakkına konu payların satışı, ortaklık tarafından ayrılma hakkının kullanım sürecine ilişkin kamuya açıklanan esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir. Bu Tebliğin 13 üncü maddesinde düzenlenen ayrılma hakkına konu payların pay sahiplerine veya yatırımcılara önerilmesi durumu saklı kalmak üzere, ayrılma hakkını kullanmak için başvuran pay sahiplerine pay bedelleri en geç satışı takip eden iş günü ödenir.

Ayrılma hakkına konu payların diğer pay sahiplerine veya yatırımcılara önerilmesi

MADDE 13- (1) Payları borsada işlem gören ortaklıklarda ayrılma hakkına konu payların ortaklık tarafından satın alınmasından önce diğer pay sahiplerine veya yatırımcılara önerilmesine ilişkin yönetim kurulu kararı alınabilir.

(2) Ayrılma hakkına konu paylar, satın almayı talep eden tüm pay sahiplerine veya yatırımcılara aralarında eşitsizlik yaratmayacak şekilde oransal dağıtım esasına göre dağıtılır. Pay sahiplerinin veya yatırımcıların kendi aralarında kararlaştırdıkları dağıtım şekli saklıdır. Ayrılma hakkına konu payların diğer pay sahipleri veya yatırımcılar tarafından talep edilmeyen kısmı ortaklık tarafından alınır.

(3) Ayrılma hakkına konu payların diğer pay sahiplerine veya yatırımcılara önerilmesi durumunda, ayrılma hakkına konu payların alım ve satımına ilişkin talepler aracı kuruma bildirilir. Ayrılma hakkı kullanım taleplerinin aracı kuruma iletilmesinde bu Tebliğin 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen beş iş günlük süre uygulanır. Gelen satım taleplerinin alım talebinde bulunanlara oransal olarak dağıtılması, kalan diğer payların ortaklık tarafından satın alınması ve ayrılma hakkını kullanan pay sahiplerine ödenmesi beşinci iş gününü takip eden iş gününde tamamlanır.

Ayrılma hakkı kullanım fiyatı

MADDE 14- (1) Payları borsada işlem gören ortaklıklarda ayrılma hakkı kullanım fiyatı, bu Tebliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen tarihten önceki son altı ay, bir yıl ve beş yıl içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatlarının ortalaması, anılan tarihten önceki bir yıl içinde Kanununun 26 ncı maddesi çerçevesinde zorunlu pay alım teklifi yapılmış ise bu fiyat ile her bir pay grubuna ilişkin fiyatın tespiti amacıyla hazırlanan değerlendirme raporunda belirlenen bedel karşılaştırılarak bulunan en yüksek bedeldir.

(2) Payları borsada işlem görmeyen ortaklıklarda ayrılma hakkı kullanım fiyatının tespiti amacıyla bu Tebliğin 8 inci maddesi uyarınca alınan yönetim kurulu kararının kamuya açıklandığı tarihteki değeri esas alan değerlendirme raporu hazırlanır. Değerleme raporunun tamamı ya da özet bölümü, önemli nitelikteki işlemin görüşüleceği genel kurul toplantısı gündemi ile birlikte açıklanır. Değerleme raporu tarihi ile önemli nitelikteki işlemin genel kurulda görüşüleceği tarih arasında ortaklığın değerini etkileyecek önemli bir değişiklik meydana gelmesi durumunda; değerlendirme kuruluşu tarafından söz konusu değişikliğin ayrılma hakkı kullanım fiyatına etkisini gösteren ek rapor hazırlanarak genel kurula sunulur. Ek raporda ayrılma hakkının fiyatının etkilendiği sonucuna varılırsa ayrılma hakkı yeni belirlenen fiyat üzerinden kullanılır.

(3) Ayrılma hakkı kullanım fiyatının hesaplanmasında esas alınan dönemlerde, Kurulca Kanunun 107 nci maddesinde sayılan fiiller nedeniyle 101 veya 107 nci maddeler kapsamında işlem yapılmasına karar verilmiş olması durumunda, karara esas teşkil eden inceleme dönemi dikkate alınmaz. Bu durumda inceleme dönemi olarak belirlenen süre, esas alınan dönemlerin başına eklenmek suretiyle dönemler tamamlanır.

(4) Aynı genel kurul toplantısında birden fazla önemli nitelikte işlemin görüşülecek olması durumunda pay sahibine ödenecek ayrılma hakkı bedelinin belirlenmesinde, ortağın ayrılma hakkına sahip olduğu tüm önemli nitelikteki işlemler kapsamında, her bir işlem için hak kazanılan pay tutarları da dikkate alınarak, en yüksek fiyattan hesaplama yapılır.

(5) Ayrılma hakkı bedelinin tam ve nakden ödenmesi zorunludur.

(6) Ayrılma hakkının kullanılması sonucunda geri alınan paylar, ortaklıkların kendi paylarını geri almasına ilişkin Kurul düzenlemelerine tabidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ayrılma Hakkının Doğmadığı Haller ve Ayrılma Hakkından Muafiyet Halleri

Ayrılma hakkının doğmadığı haller

MADDE 15 – (1) Aşağıda belirtilen durumlarda ayrılma hakkının doğmadığı kabul edilir:

- a) Mevzuat uyarınca yapılması zorunlu olan işlemler,
- b) Yönetim kontrolüne bir kamu kurumunun sahip olduğu ortaklıklarca yapılan işlemler,
- c) Yatırım ortaklıklarının yatırım ortaklığı niteliklerinin değiştirilmesi, yitirilmesi ve bu kapsamda yapılan imtiyaz değişiklikleri işlemleri,
- ç) 28/12/2013 tarih ve 28865 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan II-23.2 sayılı Birleşme ve Bölünme Tebliği uyarınca gerçekleştirilen kolaylaştırılmış usulde birleşme ve bölünme işlemleri ile ortaklık tarafından oranların korunması yoluyla yeni kurulan şirketlere yapılan tam bölünme işlemleri,
- d) İİK çerçevesinde verilen bir karar uyarınca veya kamu alacağının tahsili amacıyla gerçekleştirilen işlemler,
- e) İflas ya da başka bir sona erme halinin oluşması sonucunda tasfiyeye giren ortaklıkların İİK, TTK ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde tasfiye kapsamında gerçekleştirdiği işlemler,
- f) Geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla finansal kiralama şirketine yapılan mal varlığı satışı işlemleri, geri alım hakkı tanınmak suretiyle finansal kuruluş veya bankalara yapılan satış işlemleri, varlığa veya ipoteğe dayalı menkul kıymet ile kira sertifikası ihracı amacıyla yapılan mal varlığı devri işlemleri ve teminat yönetim sözleşmeleri kapsamında yapılan devir ve sınırlı ayni hak tesisi işlemleri,
- g) Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının portföylerinde yer alan varlıklar üzerinde 28/5/2013 tarihli ve 28660 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan III-48.1 sayılı Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği hükümleri çerçevesinde ayni hak tesis edilmesine ilişkin işlemleri,
- ğ) Sermayesiyle kanuni yedek akçeleri toplamının yarısı zararlarla kaybolan veya borca batık durumda bulunan ortaklığın TTK'nın 139 uncu maddesi kapsamında gerçekleştirdiği birleşme işlemleri,

h) Ortaklığın mali yapısının güçlendirilmesini teminen, elde edilecek fonun tamamının elde edilme tarihinden itibaren otuz gün içinde her türlü muvazaadan arı bir şekilde nakdi banka kredilerine ve/veya ihraç edilen borçlanma araçlarına ilişkin muaccel borçların ödenmesine yönelik olarak kullanılması kaydıyla, ilişkili taraflara olmayan mal varlığı devri işlemleri,

1) Ortaklığın sermayesinin tamamına doğrudan veya dolaylı olarak sahip olduğu bağlı ortaklığı ile Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde gerçekleştirdiği işlemler,

i) Bağlı ortaklık paylarının halka arz yoluyla satılması işlemi.

(2) Ayrılma hakkının doğmadığı hallerde, diğer ilgili düzenlemeler uyarınca genel kurul yapılma zorunluluğu bulunduğu haller hariç olmak üzere, yönetim kurulu kararı alınması yeterli olup, ayrıca genel kurul toplantısı yapılması gerekmez.

(3) Bu madde kapsamında değerlendirilen önemli nitelikteki işlemler ile ayrılma hakkının doğmama gerekçesini içeren yönetim kurulu kararı kamuya açıklanır.

(4) Birinci fıkranın (h) bendi kapsamında yapılan işlemlerde, elde edilecek fonun tamamının nakdi banka kredilerinin ve/veya borçlanma araçlarından kaynaklanan borçların otuz gün içinde kapatılacağına ilişkin yönetim kurulu kararı, ödeme tutarları ve ödemelerin gerçekleştiğine dair bilgiler kamuya açıklanır.

Ayrılma hakkından muafiyet halleri

MADDE 16 – (1) Aşağıda belirtilen durumlarda bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde ayrılma hakkından muafiyet tanınabilir:

a) Önemli nitelikteki işlemlere özgü olarak gönüllü olarak pay alım teklifinde bulunulmasının talep edilmesi veya önemli nitelikteki işlemin Kurul düzenlemeleri uyarınca aynı zamanda pay alım teklifi zorunluluğunu doğurması hallerinde; pay alım teklifi fiyatının ayrılma hakkı kullanım fiyatına eşit veya bu fiyattan yüksek olması şartıyla pay alım teklifinde bulunulmasının Kurulca uygun görülmesi,

b) İmtiyazların bedelsiz olarak kaldırılması ile konu veya kapsam bakımından daraltılması işlemleri,

c) Ortaklığın muaccel borçlarını ödeyememesi, nakit ve benzerleri ile alacaklarının borçlarını karşılayamaması veya faaliyetini geçici durdurması durumları da dahil olmak üzere finansal güçlükten kurtulmak amacıyla gerçekleştirdiği önemli nitelikteki işlemler,

ç) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde düzenlenen sınırlı aynı hak tesisi karşılığında ortaklığın maddi menfaat elde etmesi,

d) II-23.2 sayılı Birleşme ve Bölünme Tebliğinde tanımlanan birleşme amaçlı ortaklığın taraf olduğu birleşme ve sona erme işlemleri,

e) Ortaklığın bağlı ortaklığı ile Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde gerçekleştirdiği işlemler,

f) Yönetim kontrolünün bir kamu kurumu ile birlikte sağlandığı ya da kamu kurum ve kuruluşların imtiyazlı pay sahibi olduğu ortaklıklarca yapılan önemli nitelikteki işlemler.

(2) Muafiyet talepleri için yönetim kurulu karar tarihini izleyen on iş günü içinde Kurula başvurulması gerekir. Kurulca yapılacak incelemeler ve talep edilecek bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda muafiyet koşullarının sağlandığı kanaatine varılırsa, ayrılma hakkı kullanımından muafiyet tanınabilir.

(3) Birinci fıkranın (c) bendi çerçevesinde yapılacak muafiyet başvurularında, ortaklığın finansal güçlük içinde bulunduğunu ve önemli nitelikteki işlemin finansal güçlükten çıkması sonucunu doğurabilecek olumlu etkilerini gösteren ve Kurulun bilgi sistemleri düzenlemelerine

göre bağımsız denetim yapmaya yetkili kuruluşlar tarafından hazırlanan bağımsız güvence raporunun Kurula sunulması zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hususlar

Oran

MADDE 17 – (1) Kurul, bu Tebliğde yer alan oranları değiştirmeye yetkilidir.

Sorumluluk

MADDE 18 – (1) Ortaklıkların yönetim kurulu üyeleri bu Tebliğde yer verilen usul ve esaslara uyum konusunda sorumludur.

Saklı tutulan hükümler

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğin yatırım ortaklıkları açısından uygulanmasında Kurulun yatırım ortaklıklarına ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 20- (1) Kurulun 24/12/2013 tarihli ve 28861 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan II-23.1 sayılı Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır. Kurulun diğer düzenlemelerinde II-23.1 sayılı Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliğine yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Açıklanmış önemli nitelikteki işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kanunun 24 üncü maddesinde değişiklik yapan 20.02.2020 tarihli ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Resmi Gazetede yayımlandığı 25.02.2020 tarihinden önce kamuya açıklanan önemli nitelikteki işlemlerde, ayrılma hakkına sahip pay sahipleri ve pay tutarları 25.02.2020 dikkate alınarak belirlenir. Bu tarih itibarıyla belirleme yapılırken takasın tamamlanmasına bakılmaksızın eşleşmiş emirler dikkate alınır.

(2) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kamuya açıklanan önemli nitelikteki işlemler, birinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yürürlükten kaldırılan II-23.1 sayılı Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 21– (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

PAY ALIM TEKLİFİ TEBLİĞİ
(II-26.1)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı, halka açık ortaklıklarda gönüllü ve zorunlu pay alım teklifinde bulunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, yönetim kontrolü değişiminden bağımsız olarak, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrası, 26 ncı maddesinin beşinci fıkrası ve 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde pay alım teklifi zorunluluğunun doğduğu hallerde aksi ilgili düzenlemelerde belirtilmedikçe uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-16/10/2021-31630)

(1) Bu Tebliğ, 6362 sayılı Kanunun 25 inci ve 26 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (Değişik:RG-16/10/2021-31630)

(1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Ana ortaklık: Hedef ortaklığın doğrudan veya dolaylı olarak yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortaklıkları,
- b) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan bankaları ve gerçek ve tüzel kişilere kredi sağlayan uluslararası nitelikteki benzer kuruluşları,
- c) Birleşme amaçlı ortaklık: Kurulun birleşme ve bölünmeye ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ortaklığı,
- ç) Birlikte hareket eden kişiler: Hedef ortaklığın yönetim kontrolünü ele geçirmek amacıyla teklifte bulunanla ya da bir teklifin başarılı bir şekilde sonuçlandırılmasını engellemek amacıyla hedef ortaklıkla açık ya da zımni, sözlü ya da yazılı bir anlaşmaya dayanarak işbirliği yapan gerçek ya da tüzel kişileri,
- d) Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sistemler ve pazar yerlerini,
- e) EURIBOR: Avrupa Birliği içerisindeki para piyasalarında kredibilitesi yüksek bankaların birbirlerine Euro üzerinden borç verme işlemlerinde uyguladıkları referans faiz oranını,
- f) Halka açık ortaklık (ortaklık): Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,
- g) Hedef ortaklık: Payları doğrudan veya dolaylı olarak ele geçirme işleminin hedefini oluşturan halka açık ortaklığı,
- ğ) Kanun: 6362 sayılı Kanunu,
- h) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- ı) Kısmi pay alım teklifi: Halka açık ortaklık paylarının belirli bir kısmının, belirli bir grubunun ya da aynı gruba ait paylarının belirli bir kısmının satın alınması/devralınması için yapılan gönüllü pay alım teklifini,
- i) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- j) LIBOR: Londra bankalar arası para piyasasında kredibilitesi yüksek bankaların birbirlerine ABD Doları üzerinden borç verme işlemlerinde uyguladıkları referans faiz oranını,
- k) Menkul kıymet: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan sermaye piyasası araçlarını,
- l) Özel amaçlı işletmeler: Türkiye Muhasebe Standartlarında tanımlanan özel amaçlı işletmeleri,
- m) Pay alım teklifi (teklif): Hedef ortaklığın paylarını elinde bulunduran kişilere, söz konusu ortaklığın paylarının tamamını ya da bir kısmını gönüllü ya da zorunlu olarak devralınmak üzere yapılan ve hedef ortaklığın yönetim kontrolünün ele geçirilmesi ile sonuçlanan ya da bu amacı taşıyan, hedef ortaklığın kendisi tarafından yapılanlar dışındaki satın alma teklifini,
- n) Pay alım teklifi bilgi formu (bilgi formu): Gönüllü veya zorunlu pay alım teklifinde bulunulması halinde kamuya açıklanacak hususların belirtildiği bu Tebliğin 1 numaralı ekinde yer alan bilgi formunu,
- o) Pay alım teklifinde bulunan (teklifte bulunan): Pay alım teklifi yapan gerçek ya da tüzel kişileri,
- ö) TLREF: Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı,
- p) Yatırım kuruluşu: Aracı kurumlar ile yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunmak üzere kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumlarını ve bankaları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Pay alım teklifine ilişkin genel esaslar

MADDE 5 –(1) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Pay alım teklifinde, hedef ortaklığın sermayesini temsil eden aynı gruba dâhil paylar eşit işleme tabi tutulur.

(2) Ödemelerin Türk Lirası cinsinden tam ve nakden yapılması esastır. Ancak pay alım teklifinde ödenecek bedel, pay sahibinin yazılı onayının alınması koşuluyla tamamen ya da kısmen menkul kıymet olarak da belirlenebilir. Pay alım teklifi bedelinin tamamen veya kısmen menkul kıymet cinsinden belirlenmesi durumunda, menkul kıymetin borsada işlem gören nitelikte olması zorunludur. Ödemeye konu menkul kıymet için esas alınan birim fiyat veya değişim oranı ve bu fiyatın veya değişim oranının tespitinde kullanılan yöntem çerçevesinde gerçekleştirilir. Pay alım teklifi çerçevesinde satın alınan payların bedeli, en geç satışı takip eden iş günü içerisinde ödenir. Pay alım teklifine ilişkin aracılık ve benzeri diğer işlem maliyetlerinin teklifte bulunan tarafından karşılanması zorunludur.

(3) Pay alım teklifine karşılık veren pay sahiplerinin satmaya karar verdikleri payların satışı, teklifte bulunanlar adına satın alma işlemlerini gerçekleştiren bir yatırım kuruluşu aracılığıyla bilgi formunda ilan edilen yöntem çerçevesinde gerçekleştirilir. Pay alım teklifi çerçevesinde satın alınan payların bedeli, en geç satışı takip eden iş günü içerisinde ödenir. Pay alım teklifine ilişkin aracılık ve benzeri diğer işlem maliyetlerinin teklifte bulunan tarafından karşılanması zorunludur.

(4) Pay alım teklifi ile ilgili her türlü ilan, reklam ve duyurular bilgi formunda yer verilen bilgilerle tutarlı bir içerikte hazırlanır.

(5) **(Ek:RG-27/2/2015-29280)** Bu Tebliğin uygulanmasında bir ay otuz gün olarak dikkate alınır.

Pay alım teklifi için gerekli mali kaynağın sağlanması

MADDE 6 –(1) Teklifte bulunan, satın alma süresinin sonunda teklifin karşılığını tümüyle ödeyebilmek için bilgi formunun yayımlanmasından önce gerekli tedbirleri alır. Kurul, teklif karşılığının ödenmesinin yurtiçinde yerleşik bir banka veya üçüncü bir tüzel kişi tarafından garanti edilmesini teklifte bulunan talep edebilir.

(2) Kurulun birinci fıkra çerçevesinde garanti talep etmesi halinde; taraflar arasında imzalanacak garanti sözleşmesinde 'Teklifte bulunanın

gereken tedbirleri almamış olması ve bu nedenle kabul süresi sonunda teklifin karşılığını tümüyle ödeyebilmek için gereken mali kaynağa sahip olmaması durumunda; teklifi kabul eden herhangi bir kişi, teklifin gereği gibi ifa edilmemesi nedeniyle maruz kalmış olduğu zararların tazminini ve/veya aynen ifasını garanti eden kuruluştan talep edebilir.' ifadesinin bulunması zorunludur.

Pay alım teklifi bilgi formuna ilişkin esaslar

MADDE 7 –(1) Kurula yapılacak pay alım teklifi başvurularında bu Tebliğin 1 numaralı ekinde yer alan bilgi formunun düzenlenmesi zorunludur. Kurul, bilgi formunda yer alan bilgilerin tutarlı, anlaşılabilir ve Kurulca belirlenen standartlara göre eksiksiz olduğunun tespiti halinde bilgi formunu onaylar. Kurul, bilgi formunda ek bilgilerin yer almasını talep edebilir. Bilgi formunun, ilgililerin yeterli ölçüde bilgilendirilmesini sağlayacak bir şekilde tam ve doğru olarak düzenlenmesi gerekir.

(2) **(Değişik:RG-16/10/2021-31630)** Bilgi formu, pay alım teklifinde bulunan gerçek ve/veya tüzel kişiler ile yatırım kuruluşu yetkilileri tarafından birlikte imzalanır.

(3) Kurulca onaylı bilgi formu Kurulun onay tarihinden itibaren 3 iş günü içerisinde;

a) Hedef ortaklığın paylarının borsada işlem görmesi durumunda, KAP'ta ve ortaklığın kendi internet sitesinde,

b) Hedef ortaklığın paylarının borsada işlem görmemesi durumunda, şirket merkezinin bulunduğu mahalli ve/veya ülke çapında yayımlanan ya da dağıtılan en az bir gazetede, Kurulun ve varsa ortaklığın kendi internet sitesinde ilan edilir.

(4) Bilgi formunun ilan edildiği gazete, ilk ilan tarihini takip eden altı iş günü içinde Kurula gönderilir.

(5) **(Değişik:RG-16/10/2021-31630)**Bilgi formu Kurulca onaylandıktan sonra bu formda yer alan bilgilerin yanlış, yanıltıcı veya eksik olduğunun ortaya çıkması durumunda sorumluluk, teklifte bulunanlar, yatırım kuruluşu ve bunlar adına bilgi formunu imzalayanlara aittir.

Pay alım teklifinin durdurulması veya yasaklanması

MADDE 8 –(1) Pay alım teklifi bilgi formu Kurulca onaylandıktan sonra bu formda yer alan bilgilerin yanlış, yanıltıcı veya eksik olduğunun ortaya çıkması veya bilgi formu düzenlenmeksizin pay alım teklifinde bulunulması durumlarında, Kurul pay alım teklifini durdurabilir veya yasaklayabilir.

(2) Pay alım teklifinin durdurulması halinde, durdurma kararı kamuya duyuruluncaya kadar teklife cevap veren kişilerin bu işlemlerini iptal etmeleri ya da geri almaları zorunludur.

(3) Pay alım teklifinin Kurul tarafından yasaklandığı durumlarda, yasaklama kararı kamuya duyuruluncaya kadar yasaklanan teklife dayanılarak gerçekleştirilen işlemler teklife cevap verenler aksini bildirmemişse geçerlidir. Ancak, yasaklama kararı kamuya duyurulduktan sonra yasaklanan teklife dayanılarak gerçekleştirilen işlemler geçersizdir.

Aracılık sözleşmesine ilişkin esaslar

MADDE 9 –(1) Teklifte bulunan ile yatırım kuruluşu arasında bir aracılık sözleşmesinin imzalanması zorunludur. Payları borsada işlem görmeyen ortaklıkların paylarının zorunlu pay alım teklifine konu olması halinde, yatırım kuruluşu kullanma zorunluluğuna Kurulca muafiyet verilebilir.

(2) **(Değişik:RG-16/10/2021-31630)** Aracılık sözleşmesinde aşağıdaki asgari unsurların bulunması zorunludur:

a) Pay alım teklifi yoluyla satın alınacak payların, nama ya da hamiline yazılı olduğu, imtiyazlı olup olmadığı ve imtiyazlı ise grubu ve imtiyazın niteliği.

b) Belirli ise birim pay için ödenecek nakit veya menkul kıymet tutarı.

c) Alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler.

ç) Pay alım teklifinde bulunanlar tarafından teklif için yatırım kuruluşuna tevdi edilecek tutar ve bu tutarın yetersiz kalması halinde uygulanacak prosedüre ilişkin bilgi ile bu konuda yatırım kuruluşunun yükümlülükleri.

d) İlan, duyuru ve reklamlar ile Kurula sunulacak bilgilerin kim tarafından hazırlanacağı ve/veya sunulacağı ve sorumluluk esasları.

e) Sözleşmenin taraflarını tanıttıcı bilgiler, imzaya yetkili kişiler ve sözleşmenin tarihi.

(3) **(Ek:RG-16/10/2021-31630)**Aracılık sözleşmesine ve/veya bilgi formuna hüküm konulmak suretiyle, üzerinde işlem yasağı, hukuki ihtilaf veya başka hak iddiası bulunan payların pay alım teklifine katılımı kısıtlanamaz. Söz konusu payların pay alım teklifine konu edilmeleri durumunda bu payların bedeli, işlem yasağı sona erene ya da hukuki ihtilaflar veya hak iddiaları ortadan kalkana kadar teklif sahibi adına açılacak bir hesapta nemalandırılarak bloke edilir. Bloke edilen tutar, yatırımcı tarafından bloke gerekçesinin sona ermiş olduğunun yatırım kuruluşuna tebliğini takiben, 5 inci maddenin üçüncü fıkrasındaki esaslar çerçevesinde neması ile birlikte hak sahibine ödenir. Pay alım teklifi bilgi formunda bu nitelikteki payların bedellerinin ne şekilde nemalandırılacağına ilişkin esaslara yer verilir.

Kamuya açıklanacak hususlar

MADDE 10 – (1) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Aşağıdaki hususlar Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin esasları çerçevesinde, teklifte bulunan tarafından kamuya açıklanır:

a) Gönüllü pay alım teklifinde bulunulmasına karar verilmesi.

b) Pay alım teklifinde bulunma zorunluluğunun ortaya çıkması, pay alım teklifinde bulunma zorunluluğundan muafiyet talep edilip edilmeyeceği ve muafiyet talep edilecekse muafiyet talebinin dayanağı olan 18 inci maddenin birinci fıkrasının ilgili bendi hakkında açıklama.

c) Pay alım teklifi fiyatı veya fiyatın nasıl tespit edileceği hakkında bilgi.

ç) Pay alım teklifinde bulunma zorunluluğundan muaf tutulmak veya pay alım teklifinde bulunmak üzere fiilen Kurula başvuruda bulunulması.

d) Kurula yapılan pay alım teklifinde bulunma veya pay alım teklifinde bulunma zorunluluğundan muafiyet başvurusunun sonuçlanması.

e) Pay alım teklifi fiyatının tespiti amacıyla hazırlanacak değerlendirme raporlarının özet veya sonuç kısımları.

f) Pay alım teklifi süresince her işlem günü sonunda borsada işlem gören ve borsada işlem görmeyen ayrımı da verilmek suretiyle satın alınan pay adedi, pay grubu ve nominal tutarı ile pay alım teklifine karşılık veren pay sahibi sayısı.

g) Pay alım teklifi süresinin bitiminde, teklif süresince alınan toplam pay adedi, pay grubu ve nominal tutarı ile pay alım teklifine karşılık veren toplam pay sahibi sayısı.

ğ) Gönüllü pay alım teklifi yoluyla pay toplama girişiminden vazgeçilmesi.

h) Fiyat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin olarak yapılan işlemler.

(2) **(Değişik:RG-16/10/2021-31630)**Pay alım teklifi fiyatı veya fiyatın nasıl tespit edileceği hakkında bilgi, gönüllü pay alım teklifinde bulunulmasına karar verilmesi veya teklifte bulunma zorunluluğunun ortaya çıkmasına ilişkin hususun açıklanması ile eşanlı olarak kamuya açıklanır.

(3) Pay alım teklifinde yatırım kuruluşu kullanılmasının zorunlu olduğu durumlarda, bu madde uyarınca kamuya açıklanması gereken hususlar yatırım kuruluşu tarafından da kamuya açıklanabilir. Bu durumda da sorumluluk teklifte bulunana aittir.

(4) **(Ek:RG-16/10/2021-31630)**Payları borsada işlem gören ortaklıklara ilişkin bu madde kapsamında yapılacak özel durum açıklamaları Borsa pay piyasası işlem saatleri dışında yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zorunlu Pay Alım Teklifine İlişkin Esaslar

Zorunlu pay alım teklifi

MADDE 11 – (Değişik:RG-16/10/2021-31630)

(1) Gönüllü olarak yapılan pay alm teklifi, blok veya münferit alımlar ya da diğer herhangi bir yöntemle, tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak bir ortaklığın yönetim kontrolünü sağlayan paylarını veya oy haklarını iktisap edenler, söz konusu payların veya oy haklarının iktisabının kamuya açıklandığı tarihte pay sahibi olan diğer ortakların paylarını satın almak üzere pay alm teklifinde bulunmak zorundadır.

(2) Ortaklığın pay sahipliğinde herhangi bir değişiklik olmasa dahi, ortakların kendi aralarında yapacakları özel yazılı anlaşmalarla yönetim kontrolünü ele geçirmeleri sonucunda da pay alm teklifi zorunluluğu doğar.

(3) Zorunlu pay alm teklifinden yararlanabilecek pay sahipleri ve pay tutarlarının belirlenmesinde;

a) Birinci fıkra kapsamında ortaklığın yönetim kontrolünü sağlayan payların veya oy haklarının iktisabının kamuya açıklandığı tarih,

b) İkinci fıkra kapsamında ortaklığın yönetim kontrolünü ele geçirmeye ilişkin ortakların kendi aralarında yaptıkları özel yazılı anlaşmanın kamuya açıklandığı tarih,

esas alınır.

(4) Hedef ortaklığın paylarının borsada işlem görmesi durumunda pay alm teklifine konu edilebilecek pay tutarları, üçüncü fıkrada belirtilen tarih itibarıyla sahip olunan paylardan fiili pay alm teklifi başlangıç tarihine kadar varsa yapılan satışların son giren ilk çıkar esasına göre ve gün sonu net bakiyeler üzerinden düşülmesi suretiyle hesaplanır. Kamuya açıklama tarihi itibarıyla ortaklıkta pay sahibi olanlar ile pay tutarlarının belirlenmesinde takasın tamamlanmasına bakılmaksızın eşleşmiş emirler dikkate alınır. Pay alm teklifinde bulunulacak pay sahipleri ile pay tutarlarını gösteren liste Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. tarafından bu maddedeki esaslar çerçevesinde hazırlanarak fiili pay alm teklifi başlangıç tarihinden bir önceki iş günü yatırım kuruluşuna verilir.

(5) Kurul, faaliyet konusu kamu hizmeti vermek üzere kamu kurum ve kuruluşları tarafından süreli veya süresiz olarak imtiyaz verilen bir işi görmek olup da bu imtiyazı kaldırılan veya 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca faaliyet izni kaldırılan ya da temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen halka açık ortaklıkların pay sahiplerinin korunması amacıyla, imtiyazın geri alınmasına veya 5411 sayılı Kanunun ilgili hükümlerinin uygulanmasına neden oldukları tespit edilen yönetim kontrolüne sahip gerçek ve tüzel kişilere pay alm teklifi zorunluluğu getirebilir.

(6) Zorunlu pay alm teklifi hiçbir koşula bağlanamaz.

Yönetim kontrolü

MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-16/10/2021-31630)Ortaklığın oy haklarının yüzde ellisinden fazlasına tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunması veya söz konusu orana bağlı olmaksızın yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğunu seçme veya genel kurulda söz konusu sayıdaki üyelikler için aday gösterme hakkını veren imtiyazlı paylara sahip olunması, yönetim kontrolünün elde edilmesi olarak kabul edilir. Ancak imtiyazlı payların mevcudiyeti nedeniyle yönetim kontrolünün elde edilemediği hâller bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(2) Birinci fıkradaki haller dışında, ortaklığın sermaye yapısı veya genel kurul toplantısında oluşan fiili durum nedeniyle yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğunun fiilen seçilebilir olması yönetim kontrolünün ele geçirildiği anlamına gelmez.

(3) Halka açık ortaklığın gerçek ve/veya tüzel kişi ortaklarının yönetim kontrolüne sahip olup olmadıklarının tespitinde, aşağıda belirtilen kişilerin söz konusu gerçek ve/veya tüzel kişi ortaklar ile birlikte hareket ettikleri kabul edilir;

a) Gerçek ve/veya tüzel kişi ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu ortaklıklar,

b) Tüzel kişi ortakların yönetim kontrolünü elinde bulunduran gerçek ve/veya tüzel kişiler ile bu kişilerin yönetim kontrolüne sahip olduğu ortaklıklar.

(4) **(Ek:RG-16/10/2021-31630)**Ana ortaklığın yönetim kontrolü ele geçirilmek suretiyle hedef ortaklıkta yönetim kontrolünün dolaylı olarak elde edildiği durumlarda, ana ortaklığın ve birlikte hareket ettiği kişilerin hedef ortaklıkta sahip olduğu tüm paylar birlikte değerlendirilir.

Zorunlu pay alm teklifi süreci

MADDE 13 – (Değişik:RG-16/10/2021-31630)

(1) Yönetim kontrolünün elde edilmesini izleyen 6 iş günü içerisinde bu Tebliğin 2 numaralı ekinde yer alan bilgi ve belgelerle birlikte pay alm teklifi yapmak üzere Kurula başvurulması zorunludur. Kurulca pay alm teklifi yükümlülüğünün doğduğunun resen tespit edildiği durumlarda ise Kurul kararının yükümlülere tebliğ tarihini izleyen 6 iş günü içinde başvuru yapılması gerekir.

(2) Pay alm teklifi yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren 2 ay içerisinde fiili pay alm teklifi sürecine başlanması zorunludur. Talep edilmesi halinde Kurulca teklifte bulunacak ilgili kişiye/kişilere fiili pay alm teklifi sürecine başlanması amacıyla ek süre verilebilir.

(3) Fiili pay alm teklifi, bilgi formunun Kurulca onaylanmasından itibaren en çok 6 iş günü içinde başlar. Fiili pay alm teklifi süresi 10 iş gününden az 20 iş gününden fazla olamaz.

(4) Bu madde ile 19 uncu maddede pay alm teklifinin tamamlanması için öngörülen en son tarihin bitimine kadar fiili pay alm teklifi işleminin tamamlanmaması halinde, pay alm teklifinde bulunma zorunluluğunu yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında, Kanunun 103 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde pay alm teklifine konu payların toplam bedeline kadar idari para cezası verilir.

(5) Bu madde ile 19 uncu maddede pay alm teklifinin tamamlanması için öngörülen en son tarihin bitimine kadar fiili pay alm teklifi işleminin tamamlanmaması halinde, pay alm teklifinde bulunma zorunluluğu doğan gerçek ve tüzel kişiler ile bunlarla birlikte hareket edenlerin sahip olduğu oy hakları, söz konusu ihlalin gerçekleştiği tarih itibarıyla Kurulca başka bir işlem yapılmasına gerek bulunmaksızın kendiliğinden donar. Söz konusu paylar, genel kurul toplantı nisabında dikkate alınmaz. Donmuş olan oy hakları; donmaya sebep olan bu maddede belirtilen durumlara bağlı olmaksızın, Kurulun aksi yönde vereceği kararlar saklı kalmak üzere, zorunlu pay alm teklifi işleminin tamamlanmasını takip eden ilk gün Kurulca başka bir işlem yapılmasına gerek bulunmaksızın kendiliğinden çözülür.

Pay alm teklifinde bulunma yükümlülüğünün doğmadığı haller

MADDE 14 – (1) Aşağıdaki hallerin varlığı halinde pay alm teklifinde bulunma yükümlülüğünün doğmadığı kabul edilir:

a) Yönetim kontrolünün, bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak tüm pay sahiplerine ellerinde bulundurdukları payların tamamı için yapılan gönüllü bir pay alm teklifini takiben elde edilmesi.

b) Pay iktisabı olmaksızın özel yazılı anlaşmalarla yönetim kontrolünün ele geçirilmesinde, bu anlaşmaların genel kurul tarafından onaylanması ve genel kurul toplantısına katılarak olumsuz oy kullanıp muhalefet şerhini toplantı tutanağına işleyen pay sahiplerine Kurulun ilgili düzenlemeleri uyarınca ayrılma hakkı verilmesi.

c) **(Değişik:RG-16/10/2021-31630)** Yönetim kontrolüne sahip olan ortağın, ortaklıktaki oy oranının 12 nci maddede belirtilen oranın altına düşmesinden sonra yönetim kontrolü henüz üçüncü kişilere geçmeden, yapacağı yeni pay alımları ile ortaklık oy haklarının % 50'sinden fazlasına tekrar sahip olması.

ç) **(Değişik:RG-16/10/2021-31630)** Yönetim kontrolünü sağlayan oy haklarının, 12 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca birlikte hareket ettiği kabul edilen veya birlikte hareket ettiklerini beyan etmeleri sebebiyle hedef ortaklıkta pay alm teklifinde bulunmuş olan gerçek veya tüzel kişilerin kendi aralarında yapılan devir işlemleri sebebiyle elde edilmesi.

d) **(Ek:RG-27/2/2015-29280)(Değişik:RG-16/10/2021-31630)**Ortaklığın yönetim kontrolüne tek başına veya birlikte sahip mevcut ortaklarına ait payların bir kısmını devralmak veya ortaklık tarafından yapılan sermaye artırımından pay edinmek suretiyle ortak olan kişinin; ortaklığın oy haklarının % 50'si veya daha azına sahip olmak koşuluyla, pay devri öncesinde yönetim kontrolüne sahip ortak veya ortaklardan bir kısmı ile

aralarındaki yazılı sözleşme çerçevesinde ortaklığın yönetim kontrolünü eşit veya daha az bir oranla ilk kez paylaşması.

e) (Ek:RG-16/10/2021-31630) Yönetim kontrolünün elde edilmesi ile ortaklıktan çıkarma ve satma hakkının da doğması.

f) (Ek:RG-16/10/2021-31630) Payları borsada işlem gören halka açık ortaklıklar tarafından gerçekleştirilen yeni pay alma haklarının sınırlandırılmadığı sermaye artırımlarında, mevcut ortaklarca alınan paylar nedeniyle yönetim kontrolünün değişmesi.

g) (Ek:RG-16/10/2021-31630) Kendisi dışındaki bazı pay sahiplerinin oy hakkının donması, sermayenin payların iftası yöntemiyle azaltılması, imtiyazlarda esas sözleşme ile değişiklik yapılması veya ortaklık tarafından payların geri alınması gibi kendi iradesi dışında gelişen sebeplere bağlı olarak yönetim kontrolüne sahip hale gelmesi.

(2) (Ek:RG-16/10/2021-31630) Pay alım teklifinde bulunma yükümlülüğünün doğmadığı hallerden birinin ortaya çıkması durumunda, bu durumu takip eden en geç 2 iş günü içerisinde yönetim kontrolünü elde edenler tarafından birinci fıkranın hangi bendi kapsamında pay alım teklifinde bulunma yükümlülüğünün doğmadığı bilgisine de yer verilerek kamuya açıklama yapılır.

Zorunlu pay alım teklifi fiyatı

MADDE 15 – (Değişik:RG-16/10/2021-31630)

(1) Hedef ortaklığın yönetim kontrolünde doğrudan bir değişiklik meydana gelmesi durumunda pay alım teklifi fiyatı;

a) Borsada işlem gören hedef ortaklık pay veya pay grupları için;

1) Payların satışına ilişkin anlaşmanın veya ortaklığın pay sahipliğinde değişiklik olmaksızın yönetim kontrolünün ele geçirilmesine yönelik özel yazılı anlaşmanın veya herhangi bir anlaşma olmaksızın yapılan alımlarla yönetim kontrolünün elde edildiğinin kamuya duyurulduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde oluşan günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama borsa fiyatlarının aritmetik ortalamasından,

2) Pay alım teklifinde bulunan veya birlikte hareket ettiği kişilerce, pay alım teklifini doğuran pay alımları da dahil olmak üzere, pay alım teklifi yükümlülüğünün doğduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde hedef ortaklığın aynı grup paylarına ödenen en yüksek fiyattan, düşük olamaz.

b) Borsada işlem görmeyen hedef ortaklık pay veya pay grupları için;

1) Varsa pay grupları arasındaki imtiyaz farklılıkları da dikkate alınarak Kurulun değerlemeye ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanan değerlendirme raporunda belirlenen fiyattan,

2) Pay alım teklifinde bulunan veya birlikte hareket ettiği kişilerce, pay alım teklifini doğuran pay alımları da dahil olmak üzere, pay alım teklifi yükümlülüğünün doğduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde hedef ortaklığın aynı grup paylarına ödenen en yüksek fiyattan, düşük olamaz.

(2) Hedef ortaklığın yönetim kontrolünde dolaylı bir değişiklik meydana gelmesi durumunda pay alım teklifi fiyatı;

a) Borsada işlem görmeyen hedef ortaklık pay veya pay grupları için, varsa pay grupları arasındaki imtiyaz farklılıkları da dikkate alınarak Kurulun değerlemeye ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanan değerlendirme raporunda belirlenen fiyatın,

b) Pay alım teklifinde bulunan veya birlikte hareket ettiği kişilerin, pay alım teklifi yükümlülüğünün doğduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde, hedef ortaklığın ilgili pay gruplarında yaptıkları alımlarda ödedikleri en yüksek fiyatın,

c) Borsada işlem gören hedef ortaklık payları veya pay grupları için hedef ortaklıkta yönetim kontrolünün dolaylı değişikliğine sebep olan payların devrine ilişkin anlaşmanın veya yönetim kontrolünün ele geçirilmesine yönelik özel yazılı anlaşmanın veya herhangi bir anlaşma olmaksızın yapılan alımlarla yönetim kontrolünün elde edildiğinin kamuya duyurulduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde hedef ortaklık paylarında oluşan günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama borsa fiyatlarının aritmetik ortalamasının, yüksek olanından düşük olmayacak şekilde belirlenir.

(3) Zorunlu pay alım teklifi yükümlülüğünün doğumuna yol açan pay iktisaplarında ödenen bedelin doğrudan içinde değerlendirilebilecek olan yan edimler veya pay devir tarihinden sonra bazı şartların tahakkuku halinde ödenecek prim ve benzeri hususlar pay alım teklifi fiyatının hesaplanmasında dikkate alınır.

(4) Kurulca gerekli görülmesi halinde, pay alım teklifi fiyatının tespiti için payların devir tarihi esas alınarak değerlendirme raporu hazırlanması istenebilir.

(5) Pay alım teklifi fiyatını ve dolayısıyla yatırımcıların pay alım teklifine katılıp katılmayacaklarına ilişkin kararlarını etkileyen günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatların ait oldukları dönemlerde gerçekleştirilen işlemler ile ilgili olarak Kurulca;

a) Kanununun 107 nci maddesinde sayılan fiiller nedeniyle 101 inci veya 107 nci maddeleri kapsamında işlem yapılmasına veya,

b) Ekonomiyi ya da sektörü etkileyen olağanüstü gelişmelerin varlığının kabulüne, ilişkin karar alınmış olması durumunda, karara esas teşkil eden dönemler fiyatın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Bu süreler hesaplamaya esas alınan dönemlerin başına eklenmek suretiyle dönemler tamamlanır.

(6) Birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile ikinci fıkranın (b) bendinde tanımlanan en yüksek fiyatın tespitinde, borsada işlem gören pay grupları açısından düzeltilmiş borsa fiyatları dikkate alınır.

Fiyat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin esaslar

MADDE 16 –(1) Hedef ortaklık paylarının satışına ilişkin anlaşmanın yapıldığının kamuya duyurulduğu tarih ile fiili pay alım teklifi süresi sona erme tarihi arasındaki dönemde, pay alım teklifinde bulunan veya birlikte hareket ettiği kişiler tarafından pay alım teklifi fiyatından daha yüksek bir fiyattan hedef ortaklık paylarının satın alınması halinde; pay alım teklifi fiyatı, satın alınan paylar için ödenen en yüksek fiyattan aşağı olmayacak şekilde yeniden belirlenir. Pay alım teklifi fiyatının yeniden belirlenmesi halinde, yeniden belirlenen fiyat dikkate alınarak pay alım teklifi sürecine devam edilir. Bu durumda, pay alım teklifi fiyatının yeniden belirlenmesinden önce teklife katılarak paylarını satmış olan ortaklara ödenen tutar ile yeniden belirlenen fiyat arasında fark bulunması halinde, bu fark pay alım teklifi süresinin sona ermesini takip eden iki iş günü içinde ilgili kişilere ödenir. Söz konusu duruma aykırı olarak pay alımı yapıldığının ve oluşan farkın fiyata yansıtılmadığının pay alım teklifi sürecinin tamamlanmasından sonraki bir yıl içerisinde ortaya çıkması halinde; 17 nci maddede belirtilen oran üzerinden hesaplanacak faiz tutarı eklenmiş yeni pay alım teklifi fiyatı ile yeni bir teklif yapılır ve daha önce pay alım teklifine katılarak paylarını satmış olan ortaklara ise aradaki fark ödenir.

(2) Teklifte bulunan ya da birlikte hareket ettiği kişiler tarafından birinci fıkradaki süreler içerisinde ödenen en yüksek fiyat Kurula bildirilir ve 10 uncu maddede belirtildiği şekilde gecikmeksizin kamuya açıklanır.

Pay alım teklifi fiyatının belirlenmesinde kur ve faize ilişkin esaslar

MADDE 17 –(1) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Zorunlu pay alım teklifini doğuran işlemde fiyatın Türk Lirası cinsinden belirlenmiş olması ve pay alım teklifi yükümlülüğünün doğduğu günden itibaren iki ay veya Kurulca ek süre verilmesi halinde bu süre içerisinde, pay alım teklifinde bulunma yükümlüsünün kusuru bulunmayan haller hariç olmak üzere hedef ortaklığın diğer ortaklarına ait payları satın almak üzere fiili pay alım teklifine başlanmaması halinde, pay alım teklifine başlanması gereken son tarihi aşan her gün için yıllık TLREF oranının %50 fazlası ile hesaplanacak faiz tutarı pay alım teklifi fiyatına eklenir. Faiz hesaplaması basit faiz esasına göre yapılır.

(2) Zorunlu pay alım teklifini doğuran işlemde fiyatın yabancı para birimi cinsinden belirlenmiş olması halinde pay alım teklifi fiyatı, pay alım teklifi yükümlülüğünü doğuran pay devri tarihindeki T.C. Merkez Bankası'na açıklanan döviz alış kuru ile pay alım teklifinin fiilen başlayacağı günden önceki iş günü T.C. Merkez Bankası'na açıklanan döviz alış kurundan yüksek olanı kullanılarak hesaplanan tutarın Türk Lirası karşılığı olarak belirlenir.

(3) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Zorunlu pay alım teklifini doğuran işlemde fiyatın yabancı para birimi cinsinden belirlenmiş olması ve pay alım teklifi yükümlülüğünün doğduğu günden itibaren iki ay içerisinde veya Kurulca ek süre verilmesi halinde bu süre içerisinde, pay alım teklifinde

bulunma yükümlüsünün kusuru bulunmayan haller hariç olmak üzere, hedef ortaklığın diğer ortaklarına ait payları satın almak üzere fiili pay alım teklifi işlemine başlanmaması halinde; pay alım teklifine başlanması gereken son tarihi aşan her gün için birinci fıkraya uyarınca yapılacak hesaplamada faiz oranı, Euro cinsinden olan işlemler için yıllık EURIBOR, Amerikan Doları cinsinden olan işlemler için ise yıllık LIBOR oranlarının %50 fazlası olarak dikkate alınır. Pay alım teklifini doğuran devir işleminin anılan yabancı para birimlerinden farklı bir para birimi üzerinden gerçekleştirilmesi halinde, Kurulca uygun görülecek bir oran üzerinden hesaplanacak faiz tutarı pay alım teklifi fiyatına eklenir.

(4) (Ek:RG-16/10/2021-31630) Bu maddede belirtilen referans faiz oranlarının kullanımdan kalkması durumunda ilgili oranların yerine Kurulca uygun görülen oranlar dikkate alınır.

Pay alım teklifinde bulunma zorunluluğundan muafiyet

MADDE 18 – (1) Kurul, aşağıdaki hallerin varlığı halinde başvuru üzerine pay alım teklifinde bulunma zorunluluğuna muafiyet verebilir:

a) Halka açık ortaklık paylarının veya oy haklarının iktisabının, finansal güçlük içinde bulunan ortaklığın mali yapısının güçlendirilmesi bakımından zorunlu olan bir sermaye yapısı değişikliği gereğince gerçekleştirilmesi (Bu durumda Kurul şirkete yeni bir fon girişinin bulunup bulunmadığını veya sermaye yapısı değişikliğinin zorunlu olup olmadığını inceleyer).

b) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Yönetim kontrolünün elde edilmesinden sonra, halka açık ortaklık paylarına ilişkin hakların herhangi bir genel kurul toplantısında kullanılmamış olması veya ortaklık yönetim kurulunda herhangi bir değişiklik yapılmaması şartıyla halka açık ortaklık sermayesinde sahip olunan paylardan pay alım teklifi yapma zorunluluğunu gerektiren kısmın elden çıkarılması veya Kurulca uygun görülecek bir sürede elden çıkarılacağı yazılı olarak taahhüt edilmesi.

c) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Ana ortaklıktaki yönetim kontrolü değişikliğinin, halka açık ortaklıktaki yönetim kontrolünün elde edilmesi amacını taşıması (Bu şartın varlığının tespitinde; hedef ortaklığın, ana ortaklığın son yıllık finansal tablolarına göre varlık toplamına olan etkisinin %10'u aşmaması ve ana ortaklığın faaliyet hacmi içinde önemli bir yer taşıması ve benzeri hususlar Kurulca dikkate alınır).

ç) Özelleştirme kapsamındaki halka açık ortaklıklarda kamu paylarının satışı.

d) Halka açılma nedeniyle düzenlenen izahnamede belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, birleşme işleminin gerçekleşmesinden önce bu işlemin onaylandığı genel kurul toplantısında olumsuz oy kullanan pay sahiplerine ait payların geri alınması şartıyla, birleşme amaçlı ortaklığın devralan sıfatıyla taraf olduğu birleşme işleminden kaynaklanan yönetim kontrolü değişikliği.

e) (Ek:RG-5/6/2018-30442) Banka kredilerinin geri ödenmemesi durumunda bankaya kredinin teminatı olarak verilmiş payların Kanununun 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bankanın mülkiyetine geçmesi, bu payların bankanın da kurucu olduğu özel amaçlı işletmeye devredilmesi ile bu payların mülkiyetinin bankaya veya özel amaçlı işletmeye geçmesinden sonra üçüncü kişilerce bankadan veya özel amaçlı işletmeden satın alınması.

f) (Ek:RG-5/6/2018-30442) Pay sahipliğinin niteliğini belirleyen bir mevzuat hükmünün yerine getirilmesi amacıyla payların devredilmesi.

g) (Ek:RG-2/1/2019-30643) (Değişik:RG-16/10/2021-31630) Yönetim kontrolünün ele geçirilmesine yol açan pay iktisabının miras, mirasın paylaşımı, eşler arasındaki mal rejimi hükümlerinden veya yasal zorunluluklardan kaynaklanması.

(2) Muafiyet talepleri için, pay alım teklifi zorunluluğunun doğmasını izleyen altı iş günü içinde teklif yapmakla yükümlü olanlar tarafından Kurula başvurulması gerekir. Kurulca yapılacak incelemeler ve talep edilecek bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda muafiyet koşullarının gerçekleştiği sonucuna varılırsa, ilgililer pay alım teklifi yapma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.

Muafiyet başvurusunun uygun görülmemesi hali

MADDE 19 –(1) Pay alım teklifinde bulunma zorunluluğundan muafiyet başvurularının Kurulca uygun görülmemesi halinde; iki ay olarak öngörülen fiili pay alım teklifine başlama süresi, Kurulun muafiyet başvurusunu uygun görmeme kararından itibaren bir ay olarak uygulanır.

(2) Kurulun muafiyet başvurusunu uygun görmeme karar tarihinden itibaren altı iş günü içerisinde pay alım teklifi yapılmak üzere bu Tebliğin 2 numaralı ekinde yer alan bilgi ve belgelerle birlikte Kurula başvurulması gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gönüllü Pay Alım Teklifine İlişkin Esaslar

Gönüllü pay alım teklifi

MADDE 20 –(1) Halka açık ortaklık paylarının tamamı ya da bir kısmı için gönüllü pay alım teklifinde bulunulabilir. Payların bir kısmı için yapılan gönüllü pay alım teklifi işleminde pay alım teklifine katılmak için talepte bulunulan payların teklife konu pay sayısından fazla olması durumunda, gönüllü pay alım teklifi işlemi talepte bulunan pay sahipleri arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde oransal dağıtım yöntemine göre sonuçlandırılır.

(2) Gönüllü pay alım teklifi yoluyla pay toplama girişiminde bulunan kişiler, teklifin fiili başlangıcına kadar ortaklığın paylarını satın almaktan vazgeçebilir. Bu husus, 10 uncu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde kamuya duyurulur.

(3) Kurul hedef ortaklığın başvurusu üzerine, hedef ortaklığın teklifi değerlendirmek için genel kurulu toplantıya çağırmasına olanak tanımak amacıyla gönüllü pay alım teklifi süresini en fazla otuz iş günü daha uzatabilir.

(4) Gönüllü pay alım teklifinde bulunmak amacıyla bu Tebliğin 2 numaralı ekinde yer alan bilgi ve belgelerle birlikte Kurula başvurulması zorunludur.

(5) Gönüllü pay alım teklifinde bulunulacağına ilişkin olarak kamuya yapılacak ilk açıklamada, teklif için ne kadarlık bir fon ayrıldığı ve fonun kaynağı ayrıca belirtilir.

(6) Gönüllü pay alım teklifi süresi on iş gününden az yirmi iş gününden fazla olamaz.

(7) Fiili pay alım teklifi, konuya ilişkin bilgi formunun Kurulca onaylanmasından itibaren en çok altı iş günü içinde başlar.

Hedef ortaklık yönetim kurulunun teklife ilişkin raporu

MADDE 21 – (1) Hedef ortaklık yönetim kurulu; gönüllü pay alım teklifinde bulunan gerçek ya da tüzel kişinin hedef ortaklığa yönelik stratejik planları ile bu planların hedef ortaklığın faaliyet göstereceği alanlar ve yerler ile hedef ortaklıktaki istihdam seviyesi üzerinde yaratması muhtemel etkilerine ilişkin görüşleri de dahil olmak üzere, pay alım teklifine ilişkin görüşünü ve bu görüşün dayandığı gerekçeleri içeren bir rapor düzenler. Söz konusu rapor, en geç fiili pay alım teklifine başlanmasından bir iş günü önce Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklanır.

Gönüllü pay alım teklifi kapsamında ve fiyatında değişiklik yapılması

MADDE 22 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-27/2/2015-29280)

(1) Gönüllü pay alım teklifinde bulunan, fiili pay alım teklifi süresinin sona ermesinden bir iş günü öncesine kadar pay alım teklifi fiyatını artırabilir ve/veya payların bir kısmı için gönüllü pay alım teklifinde bulunulmuş ise payların daha büyük bir kısmı veya payların tamamını içerecek şekilde pay alım teklifini değiştirebilir.

(2) Gönüllü pay alım teklifi fiyatının artırılması ve/veya kapsamının genişletilmesi halinde, yeniden belirlenen fiyat ve/veya kapsam dikkate alınarak pay alım teklifi işlemine devam edilir. Yeni teklif, yapılacak değişikliğin Kurula bildirilmesi ve 10 uncu maddede belirtilen usule uygun olarak kamuya açıklanması durumunda geçerli olur.

(3) Gönüllü pay alım teklifi fiyatının yeniden belirlenmesinden önce teklife katılarak paylarını satmış olan ortaklara ödenen fiyat ile yeniden belirlenen fiyat arasındaki fark, pay alım teklifi süresinin sona ermesini takip eden iki iş günü içinde ilgili ortaklara ödenir. Teklifin kapsamının değişimi öncesi kısmi gönüllü pay alım teklifine cevaben talepte bulunan pay sahipleri pay alım teklifi süresi boyunca taleplerini değiştirebilirler.

(4) Gönüllü pay alım teklifi fiyatında ve/veya kapsamında değişiklik yapılması halinde, satın alma süresi iki hafta uzatılır. Söz konusu iki haftalık ek süre içinde teklifte yeni bir değişiklik yapılamaz.

Rekabetçi teklif

MADDE 23 – (1) Rekabetçi teklif, ilk gönüllü pay alım teklifinin satın alma süresi içerisinde üçüncü bir tarafça yapılan teklifi ifade eder.

(2) Rekabetçi teklif verildiğinde; ilk teklifin kabul süresi rekabetçi teklifin kabul süresinden önce sona eriyorsa, ilk teklifin kabul süresi talep üzerine rekabetçi teklifin satın alma süresinin sona erdiği tarihe kadar uzatılabilir. Bu hüküm, rekabetçi teklifin değiştirilmesi veya yasaklanması ya da yasal hükümlerle çelişmesi halinde de uygulanır.

(3) Hedef ortaklığın paylarını elinde bulunduran ve ilk teklifi kabul etmiş olan kişiler, ilk teklif ile ilgili kabulün rekabetçi teklife ilişkin bilgi formunun yayımlanmasından önce yapılmış olması ve ilk teklife ilişkin pay devrinin henüz gerçekleşmemiş olması şartıyla kabulü geri alabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 24 – (1) Kurulun 2/9/2009 tarihli ve 27337 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği (Seri: IV, No: 44) yürürlükten kaldırılmıştır. Kurulun diğer düzenlemelerinde Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliğine (Seri: IV, No: 44) yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 25 –(1) Bu Tebliğ, yürürlük tarihinden sonra ortaya çıkan zorunlu pay alım teklifi yükümlülükleri ile yürürlük tarihinden sonra yapılacak gönüllü pay alım tekliflerinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

	Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	23/1/2014	28891
	Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	27/2/2015	29280
2.	5/6/2018	30442
3.	2/1/2019	30643
4.	16/10/2021	31630

EK/1

.....A.Ş. PAYLARININ **GÖNÜLLÜ/ ZORUNLU PAY ALIM TEKLİFİ YOLUYLA TARAFINDAN DEVRALINMASINA** **İLİŞKİN PAY ALIM TEKLİFİ BİLGİ FORMU**

1. Pay Alım Teklifine Konu Hedef Ortaklığa İlişkin Bilgiler:

- Ticaret Unvanı:
- Ticaret Sicil Müdürlüğü ve Numarası:
- Adres:
- Telefon:
- Faks:
- Ortaklık Yapısına İlişkin Bilgi:

(i) Zorunlu pay alım teklifi bilgi formlarında ortaklık yapısına¹ ilişkin bilginin aşağıdaki tabloların doldurulması suretiyle verilmesi gerekir:

Zorunlu Pay Alım Teklifini Doğuran Pay Edinimlerinden Önceki Ortaklık Yapısı				
Adı Soyadı/ Ticaret Unvanı	Pay Grubu	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam				

Zorunlu Pay Alım Teklifini Doğuran Pay Edinimlerinden Sonraki Ortaklık Yapısı (Son Durum İtibarıyla)				
Adı Soyadı/ Ticaret Unvanı	Pay Grubu	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam				

(ii) Gönüllü pay alım teklifi bilgi formlarında ortaklık yapısına² ilişkin bilginin aşağıdaki tablonun doldurulması suretiyle verilmesi gerekir:

Son Durum İtibarıyla Ortaklık Yapısı				
Adı Soyadı/ Ticaret Unvanı	Pay Grubu	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam				

f) Yönetim Kurulu Üyelerine İlişkin Bilgi:

(i) Zorunlu pay alım teklifi bilgi formlarında yönetim kurulu üyelerine ilişkin bilginin aşağıdaki tablonun doldurulması suretiyle verilmesi gerekir:

Yönetim Kurulu Üyelerine İlişkin Bilgi			
Satın Alma İşlemi Öncesi		Satın Alma İşlemi Sonrası	
Adı Soyadı	Görevi	Adı Soyadı	Görevi

(ii) İsteğe bağlı pay alım teklifi bilgi formlarında yönetim kurulu üyelerine ilişkin bilginin aşağıdaki tablonun doldurulması suretiyle verilmesi gerekir:

Son Durum İtibarıyla Yönetim Kurulu Üyelerine İlişkin Bilgi	
Adı Soyadı	Görevi

2. Pay Alım Teklifinde Bulunan Gerçek/Tüzel Kişiye İlişkin Bilgiler:

a) Adı Soyadı/Ticaret Unvanı:

b) Ticaret Sicil Müdürlüğü ve Numarası: (Teklifte bulunan Türkiye'de yerleşik tüzel kişi ise)

c) Adres:

ç) Telefon:

d) Faks:

e) Ortaklık Yapısına³ İlişkin Bilgi: (Teklifte bulunan tüzel kişi ise aşağıdaki tablonun doldurulması gerekir.)

Son Durum İtibarıyla Ortaklık Yapısı					
Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Pay Grubu	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)	
Toplam					

f) Yönetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi: (Teklifte bulunan tüzel kişi ise aşağıdaki tablonun doldurulması gerekir.)

Son Durum İtibarıyla Yönetim Kurulu Üyelerine İlişkin Bilgi	
Adı Soyadı	Görevi

3. Hedef Ortaklık İle Pay Alım Teklifinde Bulunacak Kişilerin İlişkisi Hakkında Bilgi:

4. Zorunlu Pay Alım Teklifini Doğuran Olay Hakkında Bilgi/ Gönüllü Pay Alım Teklifinin Gerekçesi: (Pay alım teklifinde bulunanların teklife konu olan paylardan ellerinde mevcut olup olmadığı, varsa adet ve nominal değeri, imtiyazlı olup olmadığı ve ne suretle elde edildiği hakkında da bilgi içerecek şekilde ifade edilmesi gerekir.)

5. Gönüllü Pay Alım Teklifinin Koşulları Hakkında Bilgi:

6. Pay Alım Teklifine Konu Paylara İlişkin Bilgi:

a) Adedi-Nominal değeri:

b) Grubu:

c) Nama veya Hamiline Yazılı Olmaları:

ç) İmtiyazlı Olup Olmadığı ve İmtiyazlı İse İmtiyazın Niteliği:

7. Pay Alım Teklifi Fiyatına İlişkin Bilgi:

a) 1 TL nominal değerli pay için teklif edilen pay alım teklifi fiyatı: (varsa pay alım teklifinde bulunma zorunluluğunu doğuran pay devrine konu olmayan grup veya gruplara dahil olan paylar için ödenecek pay alım teklifi fiyatının da ayrıca açıklanması gerekir.)

b) Pay alım teklifi fiyatının belirlenme yöntemi: (varsa pay alım teklifinde bulunma zorunluluğunu doğuran pay devrine konu olmayan grup veya gruplara dahil olan paylar için ödenecek pay alım teklifi fiyatının belirlenme yönteminin de ayrıca açıklanması gerekir.)

c) Pay alım teklifi fiyatının ödenme şekli: (nakit, menkul kıymet veya kısmen nakit ve kısmen menkul kıymet. Menkul kıymet içeren ödemelerde, ödemeye konu menkul kıymet için esas alınan birim fiyat veya değişim oranı ve bu fiyatın veya değişim oranının tespitinde kullanılan yöntemin de açıklanması gerekir.)

8. Pay Alım Teklifine Konu Payları Satın Almada Kullanılacak Fona İlişkin Bilgi:

a) Fonun kaynağı:

b) Fonun miktarı:

9. Pay Alım Teklifinde Bulunan Kişilerin Hedef Ortaklığa Yönelik Stratejik Planları Hakkında Bilgi: (maddi varlıkların satılması, kiralanması, yapılması düşünülen yatırımlar, ortaklığın yönetiminde ve muhasebe organizasyonunda düşünülen değişiklikler, ortaklığın çalışanlarının işlerinde veya istihdam koşullarında meydana gelecek değişiklikler, hedef ortaklığın faaliyet göstereceği alanlar ve yerler ile işletme ve pazarlama alanlarında yapılacak değişiklikler, başka bir şirket veya şirketlerle birleşme veya devir kararı alınıp alınmayacağı ve

yönetim kurulu üyeleri ile diğer yöneticilere tanınması düşünülen hak ve menfaatler hakkında bilgiyi içerecek şekilde bilgi verilmesi gerekir.)

10. Pay Alım Teklifine Aracılık Edecek Yatırım Kuruluşuna İlişkin Bilgi:

- a) Ticaret Unvanı:
b) Adres:
c) Telefon:
ç) Faks:

11. Pay Alım Teklifinde Uygulanacak İşlem ve Prosedürler:

12. Pay Alım Teklifinin Başlangıç ve Bitiş Tarihleri:

Pay Alım Teklifinin Başlangıç Tarihi ve Saati:

Pay Alım Teklifinin Bitiş Tarihi ve Saati:

Pay Alım Teklifinin Kaç Gün Süreyle Açık Kalacağı: Pay alım teklifi, başlangıç tarihini takiben [.....] gün içerisinde bitecektir.

13. Pay Alım Teklifi Sonucunda Teklifte Bulunan İle Hedef Ortaklığın Pay Sahipleri Arasında Yapılacak Sözleşmelerde Uygulanacak Ulusal Hukuk ve Yetkili Mahkemeler:

14. Varsa Pay Alım Teklifine İlişkin Diğer Kamu Kurumlarının Görüşleri:

15. Diğer Hususlar:

16. İmza:

Pay Alım Teklifinde Bulunan Gerçek/Tüzel Kişilerin (Tüzel kişi ise Yetkilisinin) Adı, Soyadı, Görevi, İmzası, Tarih	Pay Alım Teklifine Aracılık Edecek Yatırım Kuruluşu Yetkilisinin Adı, Soyadı, Görevi, İmzası, Tarih

- ¹ Payları doğrudan veya dolaylı olarak %5 ve fazlası olan gerçek ve tüzel kişiler ayrı olarak gösterilmek kaydıyla verilecektir.
² Payları doğrudan veya dolaylı olarak %5 ve fazlası olan gerçek ve tüzel kişiler ayrı olarak gösterilmek kaydıyla verilecektir.
³ Payları doğrudan veya dolaylı olarak %5 ve fazlası olan gerçek ve tüzel kişiler ayrı olarak gösterilmek kaydıyla verilecektir.

EK/2

PAY ALIM TEKLİFİ BAŞVURULARINDA GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

1. Zorunlu pay alım teklifini doğuran pay alımlarına ilişkin (varsa) sözleşme ile bu sözleşmelere bağlı diğer sözleşmeler ve bu sözleşmelerin yabancı dilde düzenlenmiş olması halinde yeminli mütercim tarafından tercüme edilmiş Türkçe örnekleri,
2. Pay alım teklifi bilgi formu,
3. Aracılık sözleşmesi,
4. Pay alım teklifinde bulunan tüzel kişi ise faaliyet konusu, ortaklık yapısı, yönetim kurulu üyeleri vb.; gerçek kişiyse TC Kimlik No, ikametgah adresi, ayrıntılı özgeçmiş, iletişim bilgileri, yönetiminde bulunduğu şirketlere ilişkin bilgi,
5. Pay alım teklifi fiyatının tespitine ilişkin bilgi,
6. Tebliğde gerekli görülen durumlarda, pay alım teklifi fiyatının tespitine ilişkin değerlendirme raporu,
7. Kurul tarafından talep edilecek diğer bilgi ve belgeler.

PROJEYE DAYALI MENKUL KIYMETLER TEBLİĞİ
(III-61/B.1)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı, projeye dayalı menkul kıymetler, bunların ihracı ve proje finansman fonlarının kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 61/B maddesi ile 130 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) BDDK: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- c) Borsa: 6362 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan borsayı,
- ç) Derecelendirme kuruluşu: Kurulun sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlandığı şekliyle derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere Kurulca yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları ile Türkiye’de derecelendirme faaliyetlerinde bulunması Kurulca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşlarını,
- d) Geniş yetkili aracı kurum: Kurulun yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ile yan hizmetlere ilişkin esaslar ile ilgili düzenlemeleri uyarınca portföy aracılığı faaliyeti, genel saklama hizmeti ve/veya aracılık yüklenimi faaliyetinden herhangi birini yürütecek olan aracı kurumu,
- e) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- f) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- g) Kaynak kuruluş: Varlıklarını fon portföyüne devreden tüzel kişi, kurum ve kuruluşlar ile bunlardan iki veya daha fazlasının bir araya gelerek yazılı bir sözleşmeye istinaden oluşturdukları adi ortaklığı,
- ğ) Katılım bankası: 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan katılım bankalarını,
- h) Kurucu: Yatırım hizmet ve faaliyetinde bulunmak üzere Kuruldan izin alan banka veya geniş yetkili aracı kurumu,
- ı) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- i) MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
- j) Özel amaçlı şirket: Münhasıran projenin gerçekleştirilmesi veya yürütülmesi için kurulmuş şirketi,
- k) PDMK: Fonportföyünde yer alan varlıklar karşılık gösterilerek ihraç edilen projeye dayalı menkul kıymeti,
- l) Proje: Kamu hizmetlerinin yürütülmesine yönelik ulaşım, altyapı, enerji, sanayi, teknoloji, haberleşme veya sağlık gibi uzun vadeli ve sermaye yoğun projeleri,
- m) Proje finansmanı: Projelerin gerçekleştirilmesi için proje finansman fonu yoluyla finansman sağlanmasını,
- n) Proje finansman fonu (Fon): PDMK’lar karşılığında toplanan para ve/veya diğer varlıklarla, PDMK’ların sahipleri hesabına, proje finansmanına konuvarlıklara dayalı olarak oluşturulan portföyü işletmek amacıyla kurucular tarafından inançlı mülkiyet esaslarına göre içtüzük ile kurulan ve tüzel kişiliği olmayan mal varlığını,
- o) Proje finansmanına yönelik kullanılan kredi: Projelerin gerçekleştirilmesi için bankaların ve geniş yetkili aracı kurumların, kullandığı teminatl kredileri ve bu kredilerin yeniden finansmanı için kullandıkları teminatl kredileri,
- ö) Toplam yükümlülükler: PDMK ile varsa fon portföyüne alınan türev araçlardan kaynaklanan yükümlülükler toplamını,
- p) TTSG: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
- r) Türev araç: Fon portföyünün kur ve faiz oranı riskinden korunması amacıyla taraf olunan swap, forward, future ve opsiyon sözleşmelerini,
- s) Varlık: 14 üncü maddenin birinci fıkrasında fon portföyüne dâhil edilebileceği belirtilen proje finansmanına konu varlık ve hakların gelirleri ile proje finansmanına yönelik kullanılan teminatl krediler ve bu kredilerin yeniden finansmanı için kullanılan teminatl kredilerden kaynaklanan alacakları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Fon ve PDMK İhracına İlişkin Esaslar

Fon, PDMK ve malvarlığı

MADDE 4 – (1) PDMK;

- a) Fon portföyüne kaynak kuruluşlardan devralınacak, projenin farklı kesimleri dâhil olmak üzere tek bir projenin veya projenin kesintisiz yürütülmesi için yapımı zorunlu olan ilişkili bir projenin, bir kaynak kuruluşun bağlı olduğu konsorsiyumun aynı nitelikteki projelerinin gelir ve diğer hakları ve/veya,
- b) Banka ve geniş yetkili aracı kurumların, projenin farklı kesimleri dâhil olmak üzere tek bir proje veya farklı projelerin finansmanına yönelik kullandıkları kredilerden kaynaklanan alacakları,

karşılık gösterilerek ihraç edilir.

(2) Fonun Türkiye’de kurulması zorunludur. Fon süreli veya süresiz olarak kurulabilir. Fon, PDMK ihracı amacı dışında kurulamaz ve kullanılamaz.

(3) Bu Tebliğ kapsamında kurulan fonların unvanında “proje finansman fonu” ibaresi yer alır. Fonun unvanı başka bir kurucu tarafından kurulan fonun unvanı ile aşırı benzerlik gösterecek, fonla ilişkili olmayan bir kurumu veya kişiyi çağrıştıracak, unvanı kurucunun veya kaynak kuruluşun tevsik edilemeyen niteliklerine veya fonun diğer fonlardan üstün olduğunu ima eden benzeri sübjektif ifadelerle yer verecek şekilde veya benzeri yollarla yatırımcıların yanıltılmasına yol açacak nitelikte belirlenemez.

(4) Bu Tebliğ kapsamında kurulmayan fonlar için “proje finansman fonu”, bu kapsamda ihraç edilmeyen sermaye piyasası araçları için ise “projeye dayalı menkul kıymet” veya bunlara eşdeğer ifadeler kullanılamaz.

(5) Aynı kurucu tarafından kurulan fonların unvanı yatırımcılar tarafından ayrıştırılabilecek şekilde belirlenir.

(6) Fon; tapu, ticaret sicili ve diğer resmî sicillerde tescil, değişiklik, terkin ve düzeltme talepleri dâhil olmak üzere her türlü sicil işlemleri ile sınırlı olarak tüzel kişiliği haiz addolunur. Devrinin geçerliliği bir tapu veya sicil kaydına bağlı olan ve proje finansman fonu portföyüne alınan varlıklar, tapu siciline veya ilgili sicile fon adına tescil edilir. Tapuda, ticaret siciline ve diğer resmî sicillerde fon adına yapılacak işlemler, kurucu ile fon kurulunu temsil eden birer yetkilinin müşterek imzalarıyla gerçekleştirilir.

(7) Fon malvarlığı; kurucunun, hizmet sağlayıcının ve kaynak kuruluşun malvarlığından ayrıdır.

(8) Projeye dayalı menkul kıymet itfa edilinceye kadar, proje finansman fonu portföyünde yer alan varlık ve haklar, proje finansman fonunun kurucusunun ve kaynak kuruluşun yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi hâlinde dahi teminat amacı dışında tasarruf edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, iflas masasına dâhil edilemez, ayrıca bunlar hakkında ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararı verilemez.

Fon içtüzüğü

MADDE 5 –(1) Fon içtüzüğü, fon portföyünün PDMK sahipleri adına inançlı mülkiyet esaslarına göre ve vekâlet akdi hükümleri uyarınca yönetimini ve saklanması konu alan PDMK sahipleri, kurucu ve fon kurulu arasında ilthaki bir sözleşmedir.

(2) Fona ilişkin içtüzük standardı Kurulca belirlenir. Fon içtüzüğünde Ek-1’de yer alan asgari unsurlara yer verilir.

Fon kuruluş ve PDMK ihraç başvuruları

MADDE 6 –(1) Fon kuruluş izni başvurusu ve PDMK ihracına ilişkin izahname veya ihraç belgesi onay başvurusu, Kurul tarafından esasları belirlenen başvuru formu ile yapılır. Kurucu, fon kuruluş izin başvurusu için Ek-2’de yer alan belgeler ile birlikte Kurula başvurur. Kuruluş başvurusu, gerekli belgelerin Kurula eksiksiz olarak sunulmasından itibaren yirmi iş günü içinde Kurul tarafından sonuçlandırılır. Sunulan bilgi ve belgelerin eksik olması veya ek bilgi ve belgeye ihtiyaç duyulması halinde, başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde başvuru sahibi yazı ile ya da elektronik ortamda bilgilendirilerek, eksikliklerin yirmi iş günü içinde giderilmesi istenir. Bu durumda, başvurunun sonuçlandırılmasına ilişkin yirmi iş günlük süre, söz konusu bilgi ve belgelerin Kurula sunulduğu tarihten itibaren işlemeye başlar. Başvurunun olumlu karşılanması halinde, Kurulca onaylanan fon içtüzüğü, Kurul kararının kurucu tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen altı iş günü içinde kurucunun merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ettirilir ve TTSG’de ilan olunur. Fon içtüzüğünün tescil ve ilan ile birlikte fonun kuruluş işlemleri tamamlanmış sayılır.

(2) Kurucu veya fon kurulu, fon içtüzüğünün ticaret siciline tescilinden itibaren en geç altı ay içinde, Ek-3’te belirtilen belgelerle birlikte, PDMK ihracına ilişkin izahname veya ihraç belgesi onay başvurusunu Kurula iletir. Bu süre içinde başvuru yapılmaması veya ihraçtan vazgeçilmesi halinde, fon içtüzüğü kurucu tarafından ivedilikle ticaret sicilinden terkin edilir ve buna ilişkin belgeler altı iş günü içinde Kurula gönderilir. Kurulca uygun görülecek makul gerekçelerin varlığı halinde, altı aylık süre bir defaya mahsus olmak üzere altı ay uzatılabilir.

(3) Yapılan inceleme neticesinde kuruluş izni verilmemesi halinde, bu durum gerekçesi belirtilmek suretiyle başvuru sahibine bildirilir.

(4) Fon içtüzük değişiklikleri, konuya ilişkin başvurunun Kurula iletilmesini müteakip birinci fıkra çerçevesinde onaylanır ve fon kurulu tarafından ticaret siciline tescil ve TTSG’de ilan edilir.

(5) PDMK yurtiçinde halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılmak suretiyle veya birim nominal değeri asgari 100.000 TL tutarında olmak kaydıyla tahsisli olarak veya yurt dışında ihraç edilebilir. Yurt içinde PDMK ihracı tek seferde yapılır. Halka arz edilecek PDMK’nın borsada işlem görmesi ve Kurula yapılacak onay başvurusunun yansısı bu amaçla borsaya başvurulması zorunludur.

(6) Kurulca izin verilen süre içinde geçerli olacak ihraç tavanı, 15 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen fizibilite etüdü neticesinde tespit edilen proje maliyetinin yüzde yetmiş beşini ve 14 üncü maddede belirtilen teminatl krediler ve bunların yeniden finansmanı için kullanılan teminatl kredilerin izahname veya ihraç belgesi tarihi itibarıyla anapara ve tahakkuk etmiş faiz toplam tutarını aşmamak kaydıyla belirlenir. Maliyetin en az yüzde yirmi beşinin kaynak kuruluşun özkaynaklarıyla kaynak kuruluşun özel amaçlı şirket olması veya son iki yıl içerisinde faaliyete geçmiş olması halinde, kaynak kuruluşu kuran ortak veya ortakların özkaynağıyla karşılanması gerekir. Projede ihalenin söz konusu olması ve ihale sonucu imzalanan uygulama sözleşmesinde belirtilen tutarın fizibilite etüdüde belirtilenden farklı olması halinde, uygulama

sözleşmesinde belirtilen tutar ihraç tavanının belirlenmesinde esas alınır.

(7) Mahalli idareler ve kamu iktisadi teşebbüsleri veya 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında özel amaçlı şirketlerin ve diğer kamu-özel iş birliği veya özelleştirme mevzuatı çerçevesinde proje yürütecek şirketlerin kaynak kuruluş olduğu ihraçlar ile ilgili idareler tarafından garanti edilmiş proje gelirlerine dayalı olarak ihraç edilecek PDMK'lar için ihraç tavanı fizibilite etüdü neticesinde tespit edilen maliyet tutarının yüzde sekseni kadar belirlenebilir. İhale söz konusu ise ihale sonucu imzalanan uygulama sözleşmesinde belirtilen tutarın fizibilite etüdüde belirtilenden farklı olması halinde, uygulama sözleşmesinde belirtilen tutar ihraç tavanının belirlenmesinde esas alınır. Kaynak kuruluşun, kamu kurum ve kuruluşu olması durumunda, bu fıkrada belirtilen PDMK ihraçları için talep edilmesi ve Kurulca uygun görülmesi halinde bu Tebliğde aranan şartlardan muafiyet verilebilir.

(8) Dokuzuncu fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla Kurulca verilen ihraç tavanı kapsamında ihraç edilen PDMK tamamen itfa edilmedikçe, aynı fon kullanılmaksuretiyle yeni bir ihraç tavanı başvurusunda bulunulamaz. PDMK'nın itfa edilmiş olması ve fon içtütüğünün yapılacak yeni ihraçla uyumlu hale getirilmesi kaydıyla daha önce kurulmuş olan bir fon yeni bir PDMK ihracı için kullanılabilir. İhraç ettiği PDMK'sı tamamen itfa olan bir fon kullanılmak suretiyle gerçekleştirilecek yeni PDMK ihracına ilişkin izahname veya ihraç belgesi onay başvurusu eski PDMK'nın itfasını takiben yapılır.

(9) İhraç tavanına ilişkin izahname veya ihraç belgesinde belirtilmesi şartıyla projenin tamamlanması için ilave kaynak ihtiyacının öngörülemez durumlar nedeniyle zararlı olması ve bu durumun ek fizibilite etüdü ile tespit edilmesi durumunda ihraç tavanının yüzde yirmisine kadar Kurulca ek ihraç tavanı verilebilir. Kaynak kuruluşun, ek ihraç tavanının en az yüzde yirmi beşi kadar özkaynak sağlaması zorunludur. Bu suretle ihraç edilen PDMK'ların satın alınabilmesi için öncelikle mevcut PDMK sahiplerine on beş gün süre ile alım hakkı tanınır. Bu süre bittikten sonra, satın alınamayan PDMK'lar izahname veya ihraç belgesinde belirtilen satış şekil ve yöntemleriyle üçüncü kişilere satılabilir. Bu şekilde satın alınan PDMK'lar fonun risk ve getirilerine tabi olup, bu PDMK'lar için yapılacak ödemeler fon portföyünden karşılanır.

(10) PDMK ihracına ilişkin izahname veya ihraç belgesinde belirtilen varlıklardan başka varlıklar dayanak gösterilerek PDMK ihracı yapılamaz.

(11) PDMK'ların, fonun veya PDMK sahiplerinin talebine bağlı olarak kısmen veya tamamen erken itfa edilebilir nitelikte ihraç edilmesi mümkündür. Yurt içinde gerçekleştirilen ihraçlarda erken itfaya ilişkin esaslara izahname veya ihraç belgesinde yer verilir. Yurt dışında gerçekleştirilen ihraçlarda ise erken itfaya ilişkin esaslar, ihracın gerçekleştirildiği ülke mevzuatı saklı kalmak kaydıyla fon ve PDMK sahipleri arasında serbestçe belirlenebilir.

Fon kurucularının nitelikleri

MADDE 7 – (1) Fon kurucularının;

a) Başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuat hükümleri uyarınca gerekli faaliyet izinlerine veya yetki belgelerine sahip olmaları ve haklarında faaliyetlerinin tamamen veya belirli faaliyet alanları itibarıyla sürekliliği ya da son üç yıl içinde bir ay veya daha fazla süreyle geçici olarak sınırlandırılması ya da durdurulması kararı verilmemiş olması,

b) Muaccel vergi borcunun bulunmaması, gerekir.

PDMK ihracına ilişkin esaslar

MADDE 8 –(1) Varlıkların fon portföyüne devri, ihraç tarihini müteakip en geç bir ay içerisinde gerçekleştirilir. Kurulca uygun görülmesi halinde, bir defaya mahsus olarak bu süre uzatılabilir. PDMK ihracı kapsamında PDMK sahiplerine yapılacak ödemeler, fon portföyünde yer alan varlıklardan elde edilen nakit akımlarından karşılanır.

(2) Halka arz edilecek PDMK için derecelendirme kuruluşları tarafından kredi derecelendirilmesinin yapılması ve derecelendirme notunun, Kurulun sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde güncellenmesini gerektiren durumlarda düzenli olarak gözden geçirilmesi zorunludur.

(3) Kurul, PDMK'ya ilişkin ödeme yükümlülüklerinin yurt içinde yerleşik bir banka veya üçüncü bir tüzel kişi tarafından garanti altına alınmasını, PDMK ihraçlarında satışın belirli bir şekilde yapılmasını ya da satışın yapılacağı kişilerin niteliklerine ve/veya satış koşullarına sınırlama getirilmesini talep edebilir.

(4) PDMK, izahnamede veya ihraç belgesinde belirlenen esaslar çerçevesinde itfa edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Fonun İşleyişine İlişkin Esaslar

Kurucu, fon kurulu ve fon operasyon sorumlusu

MADDE 9 –(1) Kurucu, her fon için en az 3 kişiden oluşan bir fon kurulu yönetim kurulu kararıyla atar. Fon kurulu üyelerinden en az birinin Kurulun kurumsal yönetime ilişkin düzenlemelerinde sayılan nitelikleri taşıyan bağımsız üye olması ve en az bir üyenin de Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı belgesine sahip olması zorunludur. Aynı kurucu tarafından birden fazla sayıda fon kurulması halinde, fon kurulları aynı kişilerden oluşabilir.

(2) Fon kurulu üyesinin;

a) Yüksek öğrenim görmüş, sermaye piyasası veya bankacılık alanında en az beş yıllık tecrübeye sahip olması,

b) Kendisi veya sınırsız sorumlu ortak olduğu kuruluşlar hakkında iflas kararı verilmemiş ve

konkordato ilân edilmemiş olması,

c) Faaliyet izinlerinden biri Kurulca iptal edilmiş kuruluşlarda, bu müeyyideyi gerektiren olayda sorumluluğu bulunan kişilerden olmaması,

ç) Kanunda yazılı suçlardan mahkûmiyetinin bulunmaması,

d) Mülga 14/1/1982 tarihli ve 35 sayılı Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye göre kendileri veya ortağolduğu kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmemiş olması,

e) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmuş olmaması,

f) 5411 sayılı Kanun kapsamındaki suçlardan, mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanunu ile mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefetten mahkûm olmuş olmaması,

g) 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda düzenlenen suçlardan mahkûm olmuş olmaması, gereklidir.

(3) Kurucu, fon kuruluş başvurusunun gerçekleştirilmesi, fon kurulu üyelerinin belirlenmesi ile fon içtüzüğünün hazırlanmasından ve bu Tebliğde belirlenen diğer görevlerden sorumludur.

(4) Fon kurulu aşağıdaki hususlardan sorumludur:

a) Fon içtüzüğü değişikliklerinin ve ihraca ilişkin belgelerin hazırlanması, tescili ve ilanı.

b) Fon portföyünün oluşturulması, fonun yönetilmesi ve fon varlıklarının bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde korunması, saklanması, kaydedilmesi, kayıtların doğru olarak tutulması ve izlenmesi, bunlara ilişkin belge düzeninin kurulması ve fona ve fon varlıklarına ilişkin bilgi ve belgelerin muhafazası.

c) Fonun, PDMK sahiplerinin hak ve menfaatlerini koruyacak şekilde; ilgili mevzuat, fon içtüzüğü, izahname, ihraç belgesi ve ihraca ilişkin diğer belgelerde belirtilen ilke ve yöntemlere uygun olarak temsili, yönetimi ve denetiminin gözetimi.

ç) Bankalar nezdinde fon adına hesap açtırılması, PDMK sahiplerine ödemelerin doğru ve zamanında yapılması ile fondan yapılan diğer harcamaların bu Tebliğ hükümlerine uygunluğu.

d) Bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak yatırımcı raporlarının hazırlanması ve sunulması.

e) Hizmet sağlayıcı tarafından verilen hizmetin uygun bir şekilde yapılmasının sağlanması ve hizmet sağlayıcının hizmet sözleşmesinde belirlenen yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde değiştirilmesi.

f) Kanun ve diğer mevzuattan kaynaklanan veya Kurulca talep edilebilecek diğer yükümlülükler.

(5) Fon kurulunun vereceği tüm kararlar noter tarafından onaylanmış fon kurulu karar defterine yazılır.

(6) Fon kurulu, bu Tebliğ ile kendine verilen sorumluluklar saklı kalmak kaydıyla dördüncü fıkranın (e) bendi haricindeki görevlerini yerine getirmek üzere bir fon operasyon sorumlusu atayabilir. Fon operasyon sorumlusu, 7 nci maddede belirtilen şartları sağlayan bir banka veya geniş yetkili aracı kurum olabilir.

Fon iç kontrol sistemi

MADDE 10 –(1) Fon iç kontrol sistemi; fonun faaliyetlerinin verimliliğinin ve etkinliğinin, finansal ve idari konulara ait bilgilerin güvenilirliğinin ve zamanında elde edilebilirliğinin sağlanmasını, fon faaliyetlerinin ilgili mevzuata, sözleşmelere, fon içtüzüğüne, ihraca ilişkin belgelere uygun yürütülmesini, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesini ve tespitini, muhasebe kayıtlarının doğru ve eksiksiz olmasını ve finansal bilgilerin doğru ve güvenilir olarak zamanında hazırlanmasını temin etmek amacıyla uygulanan usul ve esaslardır. Fon iç kontrol sistemi asgari olarak;

a) PDMK'nın ihraç tarihinde ve fonun faaliyet süresince Kanuna, bu Tebliğe, fon içtüzüğüne ve izahname, ihraç belgesi veya ihraca ilişkin diğer belgelere uygunluğunu,

b) Hizmet sağlayıcının görevinin bu Tebliğ ve hizmet sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yapılmasını,

c) Fon hesaplarından PDMK sahiplerine ve ilgili kişilere yapılan ödemelerin bu Tebliğ hükümlerine uygunluğunu,

ç) Fon varlıklarının bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde yönetimini,

d) Fon varlıklarının kurucunun, hizmet sağlayıcısının ve kaynak kuruluşların malvarlığından ayrı olarak muhafazasını, saklanmasını ve bu Tebliğ uyarınca muhasebe, belge ve kayıt düzeninin etkin bir şekilde işlenmesini,

sağlayacak şekilde oluşturulur.

(2) Fonun iç kontrol sistemine ilişkin usul ve esasların fon kurulu kararı ile yazılı hale getirilmesi zorunludur.

(3) Türev araç işlemlerine taraf olacak fonun iç kontrol sistemi; birinci fıkrada belirtilenlere ilave olarak; fonun karşılaşılabileceği temel risklerin tanımlanması, risk tanımlamalarının düzenli olarak gözden geçirilmesi, önemli gelişmelere paralel olarak güncellenmesi ve maruz kalınan risklerin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesine imkân verecek bir risk ölçüm mekanizmasının geliştirilmesine yönelik risk yönetim prosedürlerini de kapsar. Türev araç işlemlerine taraf

olunması durumunda, risk yönetim prosedürlerini oluşturup takip edecek fon kurulu üyesinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 ve Türev Araçlar Lisanslarına sahip olması zorunludur.

(4) Fonun faaliyetlerinin iç kontrol usul ve esaslarına uygun olarak işleyişi fon denetçisi tarafından denetlenir.

Fon denetçisi

MADDE 11 –(1) Fon kurulu, fon operasyon işlemlerinde fiilen görev almayan ve 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan nitelikleri haiz bir kişiyi fon denetçisi olarak atar. Fon denetçisinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı belgesine sahip olması zorunludur. Fon denetçisinin Türev Araçlar Lisansına da sahip olması halinde, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen görev fon denetçisi tarafından da yerine getirilebilir.

(2) Fon denetçisi tarafından yapılan tespitleri ve denetleme sonuçlarını ihtiva eden raporlar takvim yılını izleyen üç ay içerisinde fon kurulunun ve kurucunun bilgisine sunulur. Fon kurulu rapor sonuçlarına ilişkin olarak alınacak tedbirleri karara bağlar. Bu raporların PDMK'nın tamamen itfa edilmesinden itibaren en az beş yıl saklanması zorunludur. Bu süre içinde davaya konu edilenlerin, davanın kesin hükme bağlanmasına kadar saklanması ve yetkili mercilerce istendiğinde ibraz edilmesi gerekir.

(3) Fon denetçisi, Kanun, bu Tebliğ veya fon içtüzüğü hükümlerine herhangi bir aykırılığın varlığını veya fonun geri ödeme güçlüğü içine düştüğünü tespit etmesi halinde hazırlayacağı denetim raporunu en kısa sürede fon kuruluna ve kurucunun bilgisine sunar.

(4) Fon kurulu ve fon operasyon sorumlusu; fon portföyüne alınan varlıklara ilişkin belgeler, fonun finansal raporları, iç kontrol ve risk yönetimine ilişkin prosedürler, bu Tebliğ kapsamında hazırlanması gereken raporlar, inceleme ve bağımsız denetim raporları ile hizmet sağlayıcı tarafından hazırlanan raporlar dâhil fonun tüm defter, kayıt ve belgelerini fon denetçisine sağlamakla yükümlüdür.

Hizmet sağlayıcı

MADDE 12 –(1) Fon portföyünde yer alan varlıkların günlük idaresi hizmet sağlayıcı tarafından yerine getirilir. Kurucu, kaynak kuruluş veya kurucu niteliğini haiz bir kuruluş hizmet sağlayıcı olabilir.

(2) Hizmet sağlayıcının görev ve sorumlulukları, fon kurulu ile hizmet sağlayıcı arasında akdedilen yazılı bir hizmet sözleşmesiyle belirlenir ve asgari olarak aşağıdaki hususları kapsar:

a) Fon portföyünde yer alan varlıklara ilişkin ödemelerin zamanında tahsil edilmesi ve fon hesabına aktarılması.

b) Fon portföyünde yer alan varlıklara ilişkin sigorta, vergi ve benzeri idari işlemlerin yerine getirilmesi.

c) Borçluların ödeme kabiliyetlerinin gözetimi ile ödemelerin geç yapılması veya hiç yapılmaması halinde borçluya gerekli ihtarların yapılması.

ç) Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ile diğer haklarından ve proje finansmanına yönelik kullanılan kredilerden kaynaklanan tüm nakit akımlarına ilişkin bilgilerin, ödeme zamanlarını ve bakiye bilgisini gösterecek şekilde;

1) Projenin izahname veya ihraç belgesinde öngörülen ilerleme süreci ile yapım aşmasındaki projelerin fiziki ve finansal ilerleme yüzdeleri ile öngörülen işletmeye geçme tarihlerinin,

2) Fiilen gerçekleşen maliyetin fizibilite etüdü sonucu belirlenen maliyet karşısındaki durumunun,

üç ayda bir fon kuruluna raporlanması.

d) Fon portföyüne dâhil edilen varlıkların;

1) Kullanılan krediye ilişkin sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunması halinde, varsa krediye konu varlıklara ilişkin vergilerin borçludan zamanında tahsil edilmesi ve vergi idaresine ödenmesi,

2) Hizmet sözleşmesinde belirtilmesi halinde, 22/6/2016 tarihli ve 29750 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte tanımlanan donukalacak niteliğine gelen krediler için gerekli takip işlemlerinin yürütülmesi ve elde edilen gelirlerden fon payına düşen kısmının fon hesabına aktarılması,

3) Proje gelirleri veya diğer haklarının tahsili ve bunun için gerekli takip işlemlerinin yürütülmesi ve elde edilen gelirlerden fon payına düşen kısmının fon hesabına aktarılması.

e) Kurulca belirlenecek diğer görevler.

(3) Fon kurulu ile hizmet sağlayıcı arasında yapılan sözleşme çerçevesinde fona aktarılmak üzere tahsil edilen tutarlar fon malvarlığına dâhildir. Bu tutarlar PDMK itfa edilinceye kadar, hizmet sağlayıcının yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi hâlinde dahi teminat amacı dışında tasarruf edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, iflas masasına dâhil edilemez, ayrıca bunlar hakkında ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararı verilemez ve tahsilini müteakip ivedilikle hizmet sağlayıcının kendi hesaplarından ayrı olarak fon adına açılan bir banka hesabına aktarılır.

(4) Hizmet sağlayıcının sözleşmeyle belirlenen yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya faaliyet izninin iptali halinde, sözleşme fon kurulu tarafından sona erdirilir ve başka bir hizmet sağlayıcı ile ivedilikle sözleşme yapılır.

(5) Sözleşmenin sona ermesini müteakip hizmet sağlayıcı fon portföyüne dâhil edilen varlıklara ilişkin yazılı veya elektronik ortamda tutulan tüm defter, belge ve kayıtlar ile fon portföyüne dâhil edilen varlıklara ilişkin tüm nakit ve banka hesaplarını herhangi bir sebeple mahsup veya kesinti yapmaksızın fon kuruluna veya yerine geçecek olan hizmet sağlayıcıya en geç beş iş günü içinde devreder. Anılan hususlara sözleşmede yer verilir.

(6) Hizmet sağlayıcının ikinci fıkrada belirtilen hizmet sözleşmesi kapsamındaki faaliyetleri

ile fon varlıklarının mevcudiyetini koruyup korumadığı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan İlgili Hizmetler Standardı 4400 Finansal Bilgilere İlişkin, Üzerinde Mutabık Kalınan Prosedürlerin Uygulanmasına Yönelik İşler Standardına uygun olarak sermaye piyasasında bilgi sistemleri bağımsız denetim faaliyetinde bulunmakla yetkili bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından yıllık hesap dönemleri itibarıyla incelenir. İnceleme sonucunda elde edilen bulgular, ilgili yılın hesap döneminin bitimini izleyen otuz gün içerisinde bir rapor halinde fon kurulu ve kurucuya iletilir. Söz konusu incelemenin yapılması ve raporun hazırlanmasında Ek-4'te belirtilen esaslara uyulur.

Sır saklama

MADDE 13 –(1) Fon kurulu, kurucu, fon denetçisi, fon operasyon sorumlusu ve hizmet sağlayıcı, bu Tebliğ ve sözleşmeler ile kendilerine verilen görevlerini yerine getirmeleri sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu Tebliğe ve ilgili diğer mevzuata göre yetkili olanlardan başkalarına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Fon Portföyüne İlişkin Hükümler

Fon portföyüne dâhil edilebilecek varlıklar ve devir sözleşmesi

MADDE 14 – (1) İzahname veya ihraç belgesinde belirtilmek koşuluyla fon portföyüne;

- Proje finansmanına yönelik kullanılan kredilerden kaynaklanan alacaklar,
- Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ve diğer hakları,

c) Fon portföyünde yer alan varlıklardan elde edilen nakdin değerlendirilmesi amacıyla yönelik olarak yapılan vadeli mevduat, katılma hesabı, ters repo işlemleri, para piyasası fonu katılma payları, bankaların kaynak kuruluş olduğu kira sertifikaları, kısa vadeli borçlanma araçları fonu katılma payları, devlet iç borçlanma senetleri, Hazine ve Maliye Bakanlığının kaynak kuruluş olduğu kira sertifikaları, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. para piyasası ve diğer yurtiçi organize para piyasası işlemleri ile katılım bankalarının muadil ürünleri veya Kurulca uygun görülecek diğer varlıklar,

ç) Türev araçlardan kaynaklanan haklar ve yükümlülükler,

d) Kurulca uygun görülecek diğer varlıklar,

dâhil edilebilir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b) ve (d) bentlerinde sayılan varlıklar imzalanacak bir sözleşme çerçevesinde varlıkların devrine ilişkin usullere göre var olan teminatlarıyla birlikte fona devredilir. Proje finansmanına yönelik kullanılan teminatlardan krediler ve bunların yeniden finansmanı için kullanılan teminatlardan kredilerin bir kısmına dayalı olarak gerçekleştirilecek ihraçlarda fonun haklarının krediyi kullandıran banka veya geniş yetkili aracı kurum ile aynı olacak şekilde tesis ettirilmesi için gereken işlemler yapılır.

Projenin ve fon portföyüne dâhil edilecek varlıkların nitelikleri

MADDE 15 – (1) Fon portföyüne dâhil edildikleri tarih itibarıyla projenin aşağıdaki şartları sağlaması zorunludur:

a) Kaynak kuruluş tarafından, projelerin talep, nakit akımı ve risk analizlerini de içeren bağımsız finansal fizibilite etütlerinin gerekli yeterlilik ve tecrübeye sahip kuruluşlara yaptırılmış olması, projelerin değerlemelerinin de projenin niteliğine göre sermaye piyasası mevzuatı uyarınca değerlendirilmeye yetkili kuruluşlar veya gerekli teknik yeterliliğe sahip kuruluşlara yaptırılmış olması.

b) Projelerin ilgili mevzuat çerçevesinde bulunduğu safha uyarınca gerekli tüm izin, ruhsat ve lisanslarının alınmış, hazır ve onaylanmış, ihtiyaç duyulan arazi, zemin ve benzeri etütlerinin yapılmış, projenin çevresel ve kültürel varlıklara etkilerinin değerlendirilmiş ve gerekli önlemlerin alınmış, mevzuat gereği gerekli olan tüm belgelerin tam ve doğru olarak mevcut olduğu hususlarının gerekli olması halinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından, aksi takdirde sermaye piyasası mevzuatı uyarınca değerlendirilmeye yetkili kuruluşlarca tespit edilmiş olması.

c) Projenin yurt içinde olması.

(2) Fon portföyüne dâhil edildikleri tarih itibarıyla kredilerin aşağıdaki şartları sağlaması zorunludur:

a) Bankaların proje finansmanı için kullandıkları kredilerinin, Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olması.

b) Geniş yetkili aracı kurumların proje finansmanı için kullandıkları kredilerinin de (a) bendinde belirtilen şartları sağlaması.

(3) İpotek tesis edilmek suretiyle teminat altına alınmış kredilerin teminatı olan taşınmazların;

a) Yurt içinde olması,

b) Kanuni zorunluluklardan kaynaklanan sigorta yükümlülüklerinin yerine getirilmiş olması,

c) Kredinin kullanılması veya alacağın oluşumu aşamasında piyasa değerinin BDDK veya sermaye piyasası mevzuatı uyarınca değerlendirilmeye yetkili kuruluşlarca tespit edilmiş olması,

ç) Üzerinde bulunan ipotegin birinci dereceden garameten tesis edilmesi saklı olmak kaydıyla tapu siciline birinci dereceye kayıtlı olması ve bu derecede kamu alacakları haricinde başka sırada ipotek tesis edilemeyeceğine ilişkin sicile şerh konulmuş olması, gerekir.

(4) Varlıklar üzerinde kaynak kuruluş lehine olanlar hariç aynı veya şahsi bir hak, haciz kaydı gibi herhangi bir takyidat bulunmaması ve PDMK itfa edilene kadar, varlıklara ilişkin sigorta yükümlülüğünün yerine getirilmesi ve teminatın korunması zorunludur.

(5) Fon portföyüne dâhil edilen türev araçlarla ilgili olarak aşağıda belirtilen hususlar aranır:

a) Türev araçların borsalarda alım satımına konu olması veya karşı tarafının, kurulduğu ülke yetkili otoritesi tarafından yetkilendirilmiş bir banka, kredi kuruluşu, sigorta şirketi veya merkezi takas kuruluşu olması ve kredi derecelendirme kuruluşlarınca belirlenen derecelendirme notunun yatırım yapılabilir seviyenin en yüksek ilk üç kademesine denk gelen uzun vadeli derecelendirme notuna sahip olması gerekir.

b) Fonun portföyüne dahil edilen türev araçlardan kaynaklanan haklar, riske maruz tüm varlıkların kalan toplam anapara nominal değerini, yükümlülükler ise ihraç edilen riske maruz PDMK'nın kalan toplam anapara nominal değerini aşamaz.

(6) Beşinci fıkranın (a) bendi kapsamında yatırım yapılabilir seviyeye denk gelen derecelendirme notunun değerlendirilmesinde;

a) Türkiye'de yerleşik kuruluşlar için ulusal derecelendirme notlarının esas alınması,

b) Derecelendirme notu, ilgili derecelendirme kuruluşunun derecelendirme sistemine göre yatırım yapılabilir seviyenin en alt sınırında olan kuruluşlar için notun görünümünün en az durağan olması şartının aranması,

c) İlgili kuruluşun aldığı birden fazla derecelendirme notu bulunması halinde en yüksek derecelendirme notunun esas alınması,

gerekir.

Fon yönetimine ilişkin esaslar

MADDE 16 –(1) Fon portföyü, fon portföyüne dâhil varlıkların değeri fonun toplam yükümlülüğünden az olmayacak şekilde oluşturulur. Varlıkların değeri, proje gelir ve hakları için 15 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen değerlendirme raporunda tespit edilen değer, proje finansmanına yönelik kullanılan krediler için ise izahname veya ihraç belgesi tarihinde anapara ve tahakkuk etmiş faiz toplamıdır.

(2) Fona yapılacak her türlü ödeme ve fondan yapılacak her türlü harcama için fon adına açılan banka hesabı kullanılır.

(3) Fon doğrudan aktarım veya dolaylı aktarım usullerinden biri ile yönetilir.

(4) Doğrudan aktarım usulünde, fon portföyünde yer alan varlıklardan elde edilen, ödeme planına bağlı olan veya olmayan nakit akımları bu Tebliğ kapsamında gerekli kesintiler yapıldıktan sonra fon portföyünde bekletilmeksizin doğrudan PDMK sahiplerine aktarılır.

(5) Dolaylı aktarım usulünde, fon portföyünde yer alan varlıklardan elde edilen, ödeme planına bağlı olan veya olmayan nakit akımları bu Tebliğ kapsamında gerekli kesintiler yapıldıktan sonra, fon kurulu tarafından belirlenen vadelerde PDMK sahiplerine aktarılan kadar söz konusu izahname veya ihraç belgesinde düzenlenen esaslar çerçevesinde fon portföyünde bekletilebilir.

(6) Rehinle teminat altına alınmış bir varlığın fon portföyüne alınması hâlinde, sicile tescilli mecburi rehlinin fon adına ilgili sicile tescil ettirilmesi zorunludur.

(7) Bu Tebliğ uyarınca yapılacak sigorta sözleşmelerinden elde edilecek tazminat tutarları, sigortalanan varlığın ikame edilmesi ve/veya yenilenmesinde kullanılmayacak olması halinde fon portföyüne gelir olarak kaydedilir.

(8) Varlıkların fon portföyüne devir tarihinden önce yapılan işlemlerden dolayı ortaya çıkabilecek mali yükümlülükler fon portföyünden karşılanamaz. Bu yükümlülüklerle ilgili hukuki anlaşmazlıklarda taraf ve sorumlu kişi kaynak kuruluşur. Bu hususlara, 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sözleşmede yer verilir.

(9) PDMK'nın niteliği sonucunda, fon portföyünde yer alan varlıklardan elde edilen nakit akımının, PDMK sahiplerine yapılan toplam ödemeleri ve fondan yapılan diğer harcamaları aşan kısmının kullanım esaslarına PDMK izahnamesi veya ihraç belgesinde yer verilir.

(10) Fon, yalnızca nakit yönetimi amacıyla ve varlıklar toplamının yüzde birini geçmeyecek tutarda borçlanabilir.

Fon portföyünden yapılabilecek harcamalar

MADDE 17 –(1) Fondan karşılanacak tüm giderlerin toplamının varlıkların toplam değerine göre üst sınırına ve her bir gider kalemine izahname veya ihraç belgesinde yer verilmesi kaydıyla fon portföyünden aşağıda belirtilen harcamalar yapılabilir:

a) Mevzuat gereği yapılması zorunlu tescil ve ilan giderleri.

b) Fon kurulu üyeleri ile fona hukuk, muhasebe, operasyon, saklama ve diğer yönetim hizmetleri sağlayanlara, hizmetleri karşılığı ödenmesi gereken ücretler.

c) Varlıkların yönetimine ilişkin hizmet sağlayıcıya ödenmesi gereken ücretler.

ç) Bağımsız denetim kuruluşlarına ödenen ücretler.

d) Derecelendirme kuruluşlarına ödenen ücretler.

e) Fon portföyünün kalitesinin artırılmasına yönelik olarak 18 inci madde kapsamında ödenmesi gereken ücret, komisyon ve diğer giderler.

f) Yüklenim ve aracılık ücret ve komisyonları.

g) İhraç için ödenen kanuni ücretler.

ğ) Fonun mükellefi olduğu vergi ödemeleri ile sigorta giderleri.

h) Türev araçlardan kaynaklanan maliyetler.

ı) KAP ve MKK giderleri.

i) Borçlanma giderleri.

j) Kurulca uygun görülecek diğer harcamalar.

(2) Fon malvarlığından piyasa rayici üzerinde harcama yapılamaz. Harcamaların belgeye dayandırılması zorunludur.

(3) Kurulca uygun görülmesi kaydıyla ihraçtan sonra fon portföyünden izahname veya ihraç belgesinde belirtilenler dışında veya üst sınırı aşan harcama yapılabılır.

Fon portföyünün kalitesinin artırılmasına yönelik işlemler

MADDE 18 –(1) Varlıklardan elde edilen nakit akımların, PDMK sahiplerine yapılacak

olan ödemeler ile fon varlıklarından yapılabilecek diğer harcamaları karşılayamama riskine karşı, PDMK sahiplerinin haklarının korunabilmesi amacıyla;

a) Fon kurulu ile kurucu ve/veya üçüncü bir taraf arasında sigorta, garanti, teminat mektubu veya diğer bir garanti yöntemi kullanılmasını teminen sözleşme yapılabilir.

b) Proje finansmanına konu varlığın geliri tahsil edilinceye kadar, proje finansmanına konu edilebilecek diğer varlıklar ve/veya kurucu ve/veya kaynak kuruluşun göstereceği diğer varlıklar fon portföyünün teminatı olarak alınabilir.

c) Kurulca uygun görülecek diğer yöntemlere başvurulabilir.

(2) İzahnamede veya ihraç belgesinde açıklanmak kaydıyla kurucu veya kaynak kuruluş ihraç edilecek PDMK'den satın alabilir.

(3) Fona devredilen proje finansmanına yönelik kullanılan kredilerin izahname veya ihraç belgesi ile bu Tebliğde belirtilen nitelikleri kaybetmesi durumunda kaynak kuruluş, söz konusu varlıkları nitelikleri uygun olanlarla ivedilikle değiştirmek zorundadır.

Projenin gecikmesi veya gerçekleşmemesi durumları

MADDE 19 –(1) Projenin izahname veya ihraç belgesinde belirtilen süre ve esaslar çerçevesinde yerine getirilemeyeceğinin anlaşılması durumunda;

a) Bu durumun anlaşıldığı tarihten itibaren on beş iş günü içerisinde kaynak kuruluş tarafından bir fizibilite raporu hazırlanır ve bu raporda projenin tamamlanması için gerekli olduğu belirtilen ilave süre talebiyle Kurula başvuruda bulunur. Bu raporda, projenin gecikme sebepleri, mevcut tamamlanma düzeyi ile bitirilmesi için gerekli olan süre ve tahmini maliyet hakkında bilgi verilir. Fizibilite raporlarında yer alan yanlış, yanıltıcı ve eksik bilgilerden kaynak kuruluş sorumludur.

b) Projenin gecikeceği bilgisi, fizibilite raporunun sonuç bölümü, Kurulca verilen ek süre ve bu kapsamda yeniden belirlenen ifa zamanı fon kurulu, kurucu veya kaynak kuruluş tarafından gerekçesi ile KAP'ta derhal ilan edilir.

(2) Projenin, verilen ek süre sonunda veya ek süre talebinde bulunulmaması halinde ifa zamanında yerine getirilememesi veya getirilemeyeceğinin anlaşılması projenin gerçekleşmemesi durumudur. Bu durum, fon kurulu, kurucu veya kaynak kuruluş tarafından KAP'ta derhâl ilan edilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen açıklama tarihinden itibaren ivedilikle fon portföyüne ilişkin teminatların derhâl nakde dönüştürülerek bedelinin sahip olunan PDMK oranında PDMK sahiplerine ödenmesi hususu fon kurulu tarafından karara bağlanarak, 20 nci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen fon ile teminatların nakde dönüştürülmesinden elde edilen tutar, yatırımcılara sahip oldukları PDMK oranında dağıtılarak PDMK'lar itfa edilir.

(4) PDMK'nın tahsisli olarak veya borsada işlem görmeyecek şekilde nitelikli yatırımcılara satılması durumunda, bu madde kapsamında yapılması gereken ilanlar MKK aracılığıyla yatırımcılara elektronik ortamda iletilir ve kurucunun internet sitesinde yayımlanarak yatırımcıların erişimine sürekli olarak açık tutulur.

İhraç gelirinin kullanım şekli ve ilerleme raporları

MADDE 20 –(1) PDMK ihracı karşılığında elde edilen gelir bir banka nezdinde açılan özel bir hesapta toplanır ve vekilin özen borcu çerçevesinde vadeli mevduat, katılma hesabı, ters repo işlemleri, para piyasası fonu katılma payları, bankaların kaynak kuruluş olduğu kira sertifikaları, kısa vadeli borçlanma araçları fonu katılma payları, Devlet iç borçlanma senetleri, Hazine ve Maliye Bakanlığının kaynak kuruluş olduğu kira sertifikaları, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. para piyasası ve diğer yurtiçi organize para piyasası işlemleri ile katılım bankalarının muadil ürünleri veya Kurulca uygun görülecek diğer varlıklara yatırılmak suretiyle fon adına değerlendirilir. Bu şekilde elde edilen gelirler, esasları izahname ve ihraç belgesinde belirlenmek suretiyle PDMK sahiplerine yapılacak ödemelerde kullanılabilir.

(2) PDMK ihraç geliri, ihraç edilen PDMK'lara konu projelerde veya bu projelerin tamamlanması için izahname veya ihraç belgesi başvuru tarihi itibarıyla kullanılmış finansman kaynaklarının geri ödenmesinde kullanılır.

(3) Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ve diğer haklarının dayanak varlık olduğu ihraçlarda, ihraç gelirinin ilerleme esasına göre kaynak kuruluşa aktarılabilmesini teminen, maliyeti kaynak kuruluş tarafından karşılanmak üzere fon kurulunca altı aylık dönemler itibarıyla projenin konusuna göre gerekli teknik yeterliliğe sahip bağımsız kuruluşlara ilerleme raporları hazırlatılır. İlerleme raporlarında yer alan yanlış, yanıltıcı ve eksik bilgilerden hazırlayan ile kaynak kuruluş müteselsilen sorumludur. İlerleme raporlarının sonuçları raporun imzalandığı tarihte KAP'ta ilan edilir. Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ve diğer haklarının dayanak varlık olduğu ihraçlarda, ihraç gelirinin yüzde on beşlik kısmı ihracın gerçekleştirilmesinin ardından, kalan yüzde seksen beşlik kısmı ise proje ilerleme raporlarında belirlenen oranlar ölçüsünde kaynak kuruluşa aktarılır. İlerleme raporlarına göre aktarımın hangi esaslar çerçevesinde yapılacağı izahname veya ihraç belgesinde belirtilir. Proje finansmanına yönelik kullanılan kredinin dayanak varlık olduğu ihraçlarda ise ihraç geliri doğrudan kaynak kuruluşa aktarılabilir.

(4) Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ve diğer haklarının ve proje finansmanına yönelik kullanılan kredilerin aynı anda dayanak varlık olduğu ihraçlarda, söz konusu varlıkların portföydeki oranlarına göre üçüncü fıkrada yer alan hükümler uyarınca aktarım gerçekleştirilir.

(5) PDMK'nın tahsisli olarak veya borsada işlem görmeyecek şekilde nitelikli yatırımcılara satılması durumunda, üçüncü fıkra kapsamında yapılması gereken ilanlar MKK aracılığıyla yatırımcılara elektronik ortamda iletilir ve kurucunun internet sitesinde yayımlanarak yatırımcıların erişimine sürekli olarak açık tutulur.

(6) Projenin gerçekleşmeyeceğinin kesinleşmesi durumunda ihraç geliri hesabında kalan tutar kaynak kuruluşa aktarılmaz ve PDMK sahiplerine ödenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Fonlara İlişkin Bilgilendirme, Raporlama ve Denetim Esasları

Bilgilendirme ve kamuyu aydınlatma esasları

MADDE 21 – (1) Yatırımcıların bilgilendirilmesini teminen;

a) Fon içtüzüğü ile içtüzük değişiklikleri, Kurul onayının kurucu tarafından tebliğ edildiği tarihi izleyen,

b) Fon kurulu üyelerinin, fon operasyon sorumlusunun, denetçinin, hizmet sağlayıcının veya bağımsız denetim kuruluşunun herhangi bir sebepten dolayı görevden ayrılmaları veya sözleşmelerinin sona ermesi veya bu Tebliğe göre sahip olmaları gereken şartları yitirmeleri ile kurucunun veya hizmet sağlayıcının faaliyet izninin iptali halinde; bu durumlar veya bu durumlarda meydana gelen değişiklikler, ilgili durum veya değişikliğin gerçekleşmesini takip eden,

c) Takvim yılı esas alınarak, üçer aylık dönemler itibarıyla; varlıklara ilişkin olarak varsa önceki rapor tarihinden itibaren gerçekleşen ödemeleri ile kalan ödeme tutarını içeren bir yatırımcı raporu ilgili dönemin bitimini izleyen,

ç) Hizmet sağlayıcının faaliyetleri ve fon varlıklarının mevcudiyetine ilişkin 12 nci maddenin altıncı fıkrası uyarınca hazırlanan raporda yer alan bulgular, raporun hazırlanmasını takip eden,

d) Derecelendirme kuruluşlarının PDMK'lara verilmiş veya güncellenmiş kredi derecelendirme notları, kurucu veya fon kuruluna ulaşmasını izleyen,

altı iş günü içerisinde KAP'ta ve kurucunun internet sitesinde ilan edilir.

(2) PDMK'nın halka arz edilmesi durumunda fona ilişkin genel bilgilerin KAP'ta yer alan ilgili form kullanılarak yayımlanması zorunludur. KAP'ta yayımlanan fona ilişkin genel bilgilerde herhangi bir değişiklik söz konusu olduğunda, gerekli güncellenmenin en geç iki iş günü içinde yapılması gerekir.

(3) PDMK'nın tahsisli olarak veya borsada işlem görmeyecek şekilde nitelikli yatırımcılara satılması durumunda ise birinci fıkrada kapsamında yapılması gereken ilanlar MKK aracılığıyla bu yatırımcılara elektronik ortamda iletilir ve kurucunun internet sitesinde yayımlanarak yatırımcıların erişimine açık tutulur.

(4) KAP'ta, MKK aracılığıyla ve kurucunun internet sitesinde ilan edilmesi gereken bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak yayımlanması, doğruluğu ve güncel tutulması kurucunun sorumluluğundadır.

(5) Fon içtüzüğü ile içtüzük değişikliklerinin tescilinin ilan edildiği TTSG'nin tarih vesayısına ilişkin bilgi, ilanı takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

(6) Fon denetçisinin 11 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında hazırladığı raporun bir örneği, tamamlanmasını takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

Fonlarda muhasebe, finansal raporlama ve bağımsız denetim esasları

MADDE 22 –(1) Fonların muhasebe uygulamaları, hesap planları, finansal tablolarının hazırlanmasında esas alınacak standartlar, finansal tablo düzenleme yükümlülükleri ve finansal tablolarının bağımsız denetimi hakkında Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemelerinde yer alan esaslar uygulanır.

PDMK izahnamesinde yer alacak finansal tablolar

MADDE 23 –(1) PDMK izahnamesinde, fonun Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TMS/IFRS) uygun olarak düzenlenmiş ve bağımsız denetimden/incelemeden geçmiş, 22/6/2013 tarihli ve 28685 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği (II-5.1)'nde belirtilen finansal tablolara yer verilir.

(2) Fonun faaliyetlerine bir yıldan daha kısa bir süredir devam etmesi halinde PDMK izahnamesinde bu süreyi kapsayan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TMS/IFRS) uygun olarak düzenlenmiş vüncelmeden geçirilmiş ara dönem finansal tablolara yer verilir. Fonun yeni kurulmuş olması veya kurulmasından itibaren PDMK ihracı yapmamış olması halinde PDMK izahnamesinde fonun finansal tablolarına yer verilmeyebilir.

(3) PDMK izahnamesinde yer alacak finansal tablolara ilişkin diğer hususlarla ilgili olarak Kurulun ilgili düzenlemelerinde yer alan esaslar uygulanır.

Fon varlıklarının kaydının tutulması

MADDE 24 –(1) Fon işlemlerine ilişkin olarak 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Kanunhükümleri çerçevesinde zorunlu defterler tutulur.

(2) Fon portföyüne dâhil edilen ve 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan her bir varlığa bir dosya numarası verilir. Fonun muhasebe kayıtlarına ilişkin açıklamalarda ilgili varlığın dosya numarası da belirtilir.

(3) Fon portföyüne devredilen varlıklara ilişkin dosyada asgari olarak;

a) Bankaların ve geniş yetkili aracı kurumların, proje finansmanına yönelik kullanılan teminatlı kredileri ve bunların yeniden finansmanı için kullanılan teminata bağlı kredilerden kaynaklanan alacaklarına ilişkin olarak; borçlunun/borçluların adı, para birimi, anapara değeri, kredinin verilmiş tarihi, vadesi, faiz oranı, faiz hesaplama metodu, varsa azami faiz oranı ve tutarı ile risk ve çek raporu, ödeme planı, sigorta bilgileri,

b) Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ve diğer haklara ilişkin olarak; her bir proje gelir ve hakkının türü veya niteliği, gelir ve haklardan fona aktarılan tutar, bu tutarın toplam gelir ve hakka oranı, vade bilgileri ve projenin beklenen gelirleri,

c) Varsa varlığın teminatına ilişkin olarak; teminatın niteliği, rehin ve sicil bilgileri, ekspertiz değeri, sigorta bilgileri,

yer alır. Söz konusu dosyalarda veya bu dosyaların tutulduğu elektronik ortamlarda ilgili varlığın fona aidiyeti açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilir.

(4) Fon portföyünde yer alan nakdin tutulduğu hesabın numarasına, menkul kıymetlere ilişkin olarak kıymetin türü ve işlemin tipine göre varsa fon kodu, ISIN kodu, sayısı, ihraç tarihi, ihraç değeri, nominal değeri, para birimi, vadesi, faiz oranı, faiz hesaplama metodu, ödeme planı ve saklayıcıdaki hesap numarasına ilişkin bilgilere ve Kurulca gerekli görülecek diğer hususlara fona ilişkin kayıtlarda yer verilir.

Fon portföyündeki varlıklara ilişkin bilgi ve belgelerin muhafazası

MADDE 25 –(1) Fonun taraf olduğu tüm sözleşme ve yazışmaların, bu Tebliğ kapsamında hazırlanması gereken finansal tablo ve raporların ve fon kurulu kararlarının, PDMK'nın tamamen ifta edilmesinden itibaren on yıl süreyle saklanması zorunludur. Bu süre içinde davaya konu edilenlerin, davanın kesin hükme bağlanmasına kadar saklanması ve yetkili mercilerce istendiğinde ibraz edilmesi gerekir.

(2) Fon portföyünde yer alan varlıklara esas teşkil eden tüm bilgi ve belgelerin elektronik kopyaları kurucu veya hizmet sağlayıcı nezdinde muhafaza edilir.

(3) Kredilere ilişkin belgelerin kaynak kuruluş veya hizmet sağlayıcı tarafından muhafaza edilmesi halinde, bu hususa hizmet sözleşmesinde yer verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Fonun Geri Ödeme Güçlüğüne Düşmesi, Sona Ermesi, Fon Kurulu Üyeleri, İlgili Kişi ve Kurumların Değişmesi ile Faaliyet İzinlerinin İptali

Fon kurulu üyeleri ile ilgili kişi ve kurumların değişmesi veya gereken şartları yitirmeleri

MADDE 26 –(1) Fon kurulu üyelerinin, fon operasyon sorumlusunun, fon denetçisinin, hizmet sağlayıcının, derecelendirme kuruluşunun veya bağımsız denetim kuruluşunun, bu Tebliğe göre sahip olmaları gereken şartları kaybetmeleri halinde, durumun öğrenildiği tarihte görevlerine son verilerek veya sözleşmeleri sona erdirilerek yerlerine ivedilikle yeni atamalar yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kişi veya kuruluşların herhangi bir sebeple görevden ayrılmaları veya sözleşmelerinin sona ermesi halinde, ayrılan bu kişi veya kuruluşların görev ve sorumlulukları yeni atamalar yapılmaya kadar devam eder.

Fonun geri ödeme güçlüğüne düşmesi ile kurucunun faaliyet izninin iptali

MADDE 27 – (1) Fon kurulunun kendisine verilen görevleri gereği gibi yerine getirmemesi sonucu fonun geri ödeme güçlüğüne düşmesi halinde, Kurul kurucudan fon kurulu üyelerinin değiştirilmesini talep edebilir.

(2) Geri ödeme güçlüğü'nün devamı halinde, Kurul fonun başka bir kurucuya devredilmesine karar verebilir. Ancak ilk kurucunun, garanti vermiş olması halinde, ihraç edilen PDMK'nın geri ödemelerinin fon malvarlığından karşılanamayan kısmının tam ve zamanında yapılmasına ilişkin yükümlülüğü devam eder.

(3) Kurucunun faaliyet izninin iptali veya kurucu olma şartlarını yitirmesi halinde, Kurul fonun kurucu niteliklerini haiz başka bir kurucuya devrine karar verebilir.

(4) Kurul, yeni kurucuya ikinci ve üçüncü fıkra kapsamındaki hizmetleri karşılığında fon malvarlığından ödeme yapılması hususunda karar vermeye ve yapılacak ödemenin hesaplanmasına ilişkin işleyiş ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Fonun sona ermesi

MADDE 28 – (1) Fon aşağıdaki nedenlerle sona erer:

a) Fon içtüzüğünde bir süre öngörülmüş ise bu sürenin sona ermesi.

b) Fon süresiz olarak kurulmuş ise PDMK sahiplerine karşı bütün yükümlülükler ifa edildikten sonra fon kurulunun iftahnı tamamlandığını tevsik edici belgelerle Kurula sona erme talebiyle başvurması ve bu başvurunun Kurulca kabul edilmesi.

(2) Fonun sona erdiği tarihten itibaren PDMK ihraç edilemez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kurul ücreti

MADDE 29 –(1) Kurucu veya kaynak kuruluş tarafından, satışı yapılacak PDMK'nın varsa nominal değerinden aşağı olmamak üzere, ihraç değeri üzerinden Kurul adına açılan hesaba yatırılacak ücretin hesaplanmasında aşağıdaki oranlar esas alınır:

a) Vadesi 364 güne kadar olanlar için on binde beş.

b) Vadesi 364 günden daha uzun olanlar için binde bir.

(2) Ücretlerin hesaplanmasında bir yıl 365 gün olarak uygulanır.

(3) Kurul ücreti, izahname veya ihraç belgesinin fona teslimi öncesinde ödenir.

(4) İhraç edilecek PDMK'ya ilişkin olarak ihracın döviz cinsinden gerçekleştirileceği durumda Kurul ücretinin hesaplanmasına esas teşkil eden tutar, izahname veya ihraç belgesinin Kurul tarafından onaylandığı tarihten bir önceki iş gününde geçerli olan ilgili TCMB döviz satış kuru veya TCMB tarafından alım satım konu olmayan dövizlere ilişkin bilgi amaçlı kur tablosunda belirtilen döviz kurları esas alınmak suretiyle hesaplanacak Türk Lirası karşılığı üzerinden belirlenir.

Kurul denetimi

MADDE 30 –(1) Fonun, kurucunun, kaynak kuruluşun, fon operasyon sorumlusunun ve hizmet sağlayıcının fona ilişkin bütün hesap ve işlemleri, Bankacılık mevzuatı hükümleri saklı olmak kaydıyla Kurul denetimine tabidir.

PDMK'nın kayden ihracı ve MKK'ya bildirim zorunluluğu

MADDE 31 –(1) Yurt içinde ihraç edilecek PDMK'ların MKK nezdinde elektronik ortamda kayden ihracı ve bunlara ilişkin hakların hak sahipleri bazında izlenmesi zorunludur.

(2) Yurt dışında ihraç edilecek PDMK'lara ilişkin olarak ihraç tutarı, ihraç tarihi, ISIN kodu, vade başlangıç tarihi, vadesi, faiz oranı, saklamacı kuruluş, ihracın gerçekleştirildiği döviz cinsi ve ülkeye ilişkin bilgiler ihracın gerçekleştirilmesini takip eden üç iş günü içinde MKK'ya

iletilir. MKK'ya iletilen bu bilgilerde erken itfa dâhil değişiklik olması halinde, değişikliğin yapıldığı tarihi takip eden üç iş günü içinde MKK'ya bilgi verilir.

Diğer hususlar

MADDE 32 –(1) Fonun kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin belirlenmesinde ve bu Tebliğde yer almayan diğer konularda Kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

(2) İzahnamenin, ihraç belgesinin ve ihraça ilişkin diğer belgelerin içeriğine, hazırlanmasına, onaylanmasına, yayınlanmasına, tescil ve ilanına, izahnamede yer alacak finansal tablolara, izahnamedeki değişikliklere, yapılacak ilan ve reklamlara ilişkin hususlarda, PDMK'larm ihraç ve satış esasları İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği (II-5.1) ile 28/6/2013 tarihli ve 28691 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği (II-5.2) hükümleri mahiyetine uygun düştüğü ölçüde uygulanır. Bu çerçevede, söz konusu Kurul düzenlemelerinin uygulanmasında fon ihraççı addolunur ve ihraççının sorumlulukları fon kurulu tarafından yerine getirilir.

(3) Bu Tebliğde sayılmamakla birlikte, Kurulun diğer düzenlemelerinin kapsamı içinde yer almayan ve niteliği itibarıyla PDMK olduğu Kurulca kabul edilecek sermayepiyasası araçlarına ait izahname veya ihraç belgesinin onaylanmasına ilişkin başvurular bu Tebliğ hükümlerinin kıyasen uygulanması suretiyle sonuçlandırılır.

Kurul ücreti istisnası

GEÇİCİ MADDE 4 (1) 31/12/2022 tarihine kadar yapılacak ihraçlarda 29 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan oranlar binde sıfır olarak uygulanır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

[Eklere için tıklayınız.](#)

SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ SATIŞI TEBLİĞİ (II-5.2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı sermaye piyasası araçlarının satış yöntemlerine, dağıtımına ve teslimine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, sermaye piyasası araçlarının satışında belirlenecek fiyat, satış şekilleri ve yöntemleri, dağıtım ve teslim esasları ile halka arzda teşviklere ve sermaye piyasası araçlarının satışında özellikli durumlara ilişkin esasları kapsar.

(2) Yatırım fonu ile emeklilik yatırım fonu katılma payları ve değişken sermayeli yatırım ortaklığı paylarının ihracı ile halka açık olmayan ortaklıkların ortaklarının mevcut paylarının veya bu ortaklıklarca sermaye artırımını yoluyla çıkarılacak payların halka arz edilmeksizin satışı bu Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- Bireysel yatırımcı: Kurumsal yatırımcı tanımını dışında kalan gerçek ve tüzel kişileri,
- Borsa: Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan borsayı,
- Gelişen işletmeler piyasası (GİP): Borsa mevzuatında tanımlanan piyasayı,
- Halka arz: Sermaye piyasası araçlarının satın alınması için her türlü yoldan yapılan genel bir çağrıyı ve bu çağrı devamında gerçekleştirilen satış,
- Halka arz eden: Sahip olduğu sermaye piyasası araçlarını halka arz etmek üzere Kurula başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,
- ISIN kodu: Sermaye piyasası araçlarına tahsis edilen uluslararası standartlarda tanımlama numarasını,
- İhraç: Sermaye piyasası araçlarının ihraççılar tarafından çıkarılıp, halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin satışı,
- İhraççı: Sermaye piyasası araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Kurula başvuruda bulunan veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri,
- İhraç belgesi: Kurulun izahname hazırlanmasına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan belgeyi,
- İzahname: Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde tanımlanan kamuyu aydınlatma belgesini,
- Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- Kurumsal yatırımcı: Kurulun yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ve talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilenler dışındaki profesyonel müşterileri,
- MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
- MKS: Merkezi kaydı sistemi,
- Nitelikli yatırımcı: Kurulun yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ve talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilenler de dahil profesyonel müşterileri,
- Ortaklık: Anonim ortaklığı,
- Sermaye piyasası aracı: Menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dahil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını,
- Tahsisli satış: Sermaye piyasası araçlarının doğrudan yurt dışında ve/veya yurt içinde yerleşik kişilere borsa dışında tahsisli olarak ya da borsada toptan satışını,
- Tertip ihraç belgesi: Kurulun izahname hazırlanmasına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan belgeyi,
- Yatırımcı grubu: Bu Tebliğde tanımlanmış olan ya da izahnamede nitelikleri açıkça belirtilen, kendilerine belirli miktar ya da oranda sermaye piyasası aracı tahsis edilecek olan grubu,
- Yetkili kuruluş: Kurulca sermaye piyasası araçlarının halka arzında satışa aracılık etmek üzere yetkilendirilmiş aracı kurumlar ile yatırım ve kalkınma bankalarını,
- Yurt içi yatırımcı: 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre Türkiye’de yerleşik sayılan kişileri ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sermaye Piyasası Araçlarının Satış Şekilleri ile Satışına İlişkin Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5– (1) Sermaye piyasası araçlarının ihracında fiyat, satış ve dağıtım esasları, ihraççı ve/veya halka arz eden tarafından ya da ihraççının yetkili organ kararı ve/veya halka arz edenin yazılı onayının bulunması halinde, yetkili kuruluş veya varsa konsorsiyum lideri veya eş liderce bu Tebliğde yer alan esaslar çerçevesinde belirlenir. Sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışında, yetkili kuruluşların halka arz fiyatının tespiti ile ilgili olarak Kurul düzenlemelerinde yer alan sorumlulukları saklıdır.

(2) Sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışında, ihraççı ve/veya halka arz edenin yükümlülüklerine izahnamede ve satışa ilişkin diğer belgelerde ayrıntılı olarak yer verilir. Bu yükümlülükler yatırımcılar için en uygun şekilde yerine getirilir.

(3) Kurul, sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışında, yatırımcıların bunları almalarını kolaylaştırıcı, hak ve yararlarını koruyucu tedbirlerin alınmasını ve belirli bir satış yönteminin uygulanmasını ihraççıdan, halka arz edenlerden, satış yapanlardan ve borsalardan isteyebilir.

(4) Payları borsada işlem gören ortaklıklar ile payları borsada işlem görmek üzere başvuruda bulunan ortaklıklarca ihraç edilecek paylar ile yurt içinde ihraç edilecek diğer sermaye piyasası araçlarının teslimi, bunların MKK nezdinde hak sahibinin ismine açılmış hesaplarda izlenmesi yoluyla gerçekleştirilir. Kurul, sermaye piyasası aracının türüne ve ihraççısının veya MKK üyesinin niteliğine göre sermaye piyasası araçlarının hak sahibi ismine hesap açılmaksızın hesapların toplu olarak tutulmasına karar verebilir.

(5) Yatırımcılar satın almak istedikleri sermaye piyasası aracının bedelini, ihraca ilişkin belgelerde yer alan süre içinde ilgili banka hesabına aktarılacak üzere yatırımlar ve varsa düzenlenen talep formunu doldurup imzalarlar. Yetkili kuruluşlar tarafından gerekli güvenlik önlemlerinin sağlanmış olması koşuluyla, talep formu elektronik ortamda da doldurularak onaylanabilir. Kurumsal yatırımcılar, ödenme riskinin yetkili kuruluşlarca üstlenilmesi kaydıyla, sermaye piyasası aracının bedelini talep toplama süresinin bitimini takiben de ödeyebilirler.

(6) Sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışında, yatırımcılar BIST-30 endeksinde yer alan paylar, para piyasası fonları, kısa vadeli tahvil ve bono fonları, kamu borçlanma araçları, döviz mevduatı, borsada işlem gören özel sektör borçlanma araçları ile kira sertifikaları ve yüksek likiditesi olan Kurulca uygun görülecek benzer varlıkların blokajı yoluyla talepte bulunabilir. Blokaj yoluyla talepte bulunma neticesinde doğabilecek zararlardan yetkili kuruluş ile ihraççı ve/veya halka arz eden sorumludur. Blokaj yoluyla talepte bulunulması durumunda, blokaja konu edilen varlık karşılığında ne kadarlık bir talepte bulunulabileceği izahnamede belirtilir.

(7) Kurulca gerekçesi belirtilmek suretiyle ihraç edilen sermaye piyasası araçlarının satış işlemlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulmasına karar verilmesi durumunda, satışın derhal durdurulması gerekir.

(8) Kanunun 13 üncü maddesi çerçevesinde kayden izlenen sermaye piyasası araçlarının MKK nezdinde izlenen yatırımcı hesabına ya da MKK’daki ilgili hesaplara aktarılması ile birlikte satış tamamlanır.

(9) Kayden izlenmeyen sermaye piyasası araçlarının tesliminde, ilgili sermaye piyasası araçlarının ihracına ilişkin Kurul düzenlemelerinde yer alan hükümlere uyulur.

(10) Vade bitiş tarihi aynı gün olsa dahi, ihraç tarihindeki vadesi, faiz ya da iskonto oranı veya kullanılan ihraç tavanı farklı olan sermaye piyasası araçları için aynı ISIN kodu kullanılamaz.

Satış şekilleri

MADDE 6 – (1) Sermaye piyasası araçları:

- a) Halka arz edilmek suretiyle,
- b) Halka arz edilmeksizin;
- i) Tahsisli olarak,
- ii) Nitelikli yatırımcılara satılabilir.

(2) Kurulun ilgili düzenlemelerinde aksine bir hükmün bulunmaması kaydıyla, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan satış şekilleri bir arada kullanılabilir.

Halka arz edilmeksizin gerçekleştirilen satış şekillerine ilişkin genel hükümler

MADDE 7 – (1) Nitelikli yatırımcılara satılmak üzere ihraç edilen sermaye piyasası araçları, borsa düzenlemeleri çerçevesinde yalnızca nitelikli yatırımcılar arasında alınıp satılmak üzere borsada işlem görebilir. Tahsisli olarak satılmak üzere ihraç edilen sermaye piyasası araçlarının ise borsada işlem görmemesi esastır. Bu maddenin ikinci fıkrası hükmü saklıdır.

(2) Halka açık ortaklıklarca halka arz edilmeksizin ihraç edilen payların, Kurulun payların ihracına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde borsada işlem gören nitelikte oluşturulması veya sonradan borsada işlem gören niteliğe dönüştürülmesi durumunda, bu paylar yatırımcı sayısı yönünden bir sınırlama olmaksızın borsada işlem görebilir.

(3) Halka arz edilmeksizin yurt içinde yapılacak satışlarda içeriği Kurulca belirlenen beyanların satıştan önce yatırımcılara imzalatılması zorunludur. Tahsisli satışlara ilişkin olarak imzalanacak beyanda, satışa konu sermaye piyasası araçlarının risklerine ve yatırımcının bu riskleri anlayıp kabul ettiğine ilişkin bilgiye yer verilir. Nitelikli yatırımcılara yapılacak satışlara ilişkin olarak imzalanacak beyanda ise, satışa konu sermaye piyasası araçlarının riskleri ve yatırımcının bu riskleri anlayıp kabul ettiği ile yatırımcının nitelikli yatırımcı olduğuna ilişkin açıklama yer alır. Ancak bu Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde halihazırda MKK nezdinde kaydı tutulan nitelikli yatırımcılardan beyan alınması gerekmez. Bu durumda MKK üyesi yatırım kuruluşları, işlemi gerçekleştirmeden önce adına işlem yapılacak yatırımcının MKK nezdinde kaydı tutulan nitelikli yatırımcılar arasında bulunup bulunmadığını kontrol etmekle yükümlüdür.

(4) Daha önce tahsisli olarak gerçekleştirilen satışlarda beyanların imzalanmış olması, yatırımcının bu maddenin üçüncü fıkrasındaki beyan yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(5) İhraççılar veya varsa yetkili kuruluşlar bu madde çerçevesinde yatırımcılardan aldıkları beyanları bunların alındığı tarihten itibaren beş yıl süreyle saklamak ve talep edilmesi halinde bir örneğini Kurula göndermek zorundadır.

Tahsisli satışlara ilişkin özel hükümler

MADDE 8 – (1) Payların ikincil piyasa işlemleri hariç olmak üzere, tahsisli olarak satılan sermaye piyasası araçlarını belirli bir anda elinde bulunduran yatırımcıların sayısının yüz elliye geçmemesi esastır. ISIN kodu bazında sermaye piyasası aracının vadesi boyunca günlük olarak yapılacak olan kontrolde;

- a) Müşterek hesap sahibi kişiler ayrı ayrı dikkate alınır,
- b) Yalnızca gün sonları itibarıyla bakiyesi olan hesaplar dikkate alınır.

(2) Tahsisli olarak satılan sermaye piyasası araçlarının diğer yatırımcılarla birlikte nitelikli yatırımcılar tarafından da satın alınması mümkündür. Bu durumda yüz elli kişinin hesaplanmasında nitelikli yatırımcılar dikkate alınmaz.

(3) Tahsisli olarak satılan sermaye piyasası araçlarını belirli bir anda elinde bulunduran yatırımcı sayısının yüz elliye geçmesi durumunda, bu sayının aşıldığı MKK tarafından derhal ihraççıya ve Kurula bildirilir. İhraççı, kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren yirmi iş günü içerisinde hazırlayacağı izahnamenin onaylanması amacıyla Kurula ve söz konusu sermaye piyasası aracının borsada işlem görmesi amacıyla borsaya başvurur.

Nitelikli yatırımcılara yapılacak satışlara ilişkin özel hükümler

MADDE 9 – (1) Nitelikli yatırımcılara yapılacak satışlar, yalnızca bu yatırımcılara yönelik bir çağrıda bulunulması ve/veya nitelikli yatırımcıların önceden belirlenmesi suretiyle gerçekleştirilebilir. Sermaye piyasası araçlarının nitelikli yatırımcılara satışında, yatırımcı sayısı yönünden bir kısıtlama uygulanmaz.

(2) Bir yatırımcının nitelikli yatırımcı olduğuna ilişkin bilginin, ilgiliden alınan beyan üzerine MKK üyesi yatırım kuruluşları tarafından MKS'de kayıt altına alınması zorunludur. MKK üyesi yatırım kuruluşlarından birisi tarafından yapılacak kayıt, bir yatırımcının nitelikli yatırımcı olarak kabul edilmesi için yeterlidir. Nitelikli yatırımcıların sahip oldukları tüm tekel hesaplar nitelikli olarak kabul edilir. Ancak müşterek hesapların nitelikli olarak kabul edilebilmesi için hesap sahibi tüm kişilerin nitelikli yatırımcı özelliğini taşıması gerekir. Kurumsal yatırımcıların MKK nezdinde kaydı tutulan nitelikli yatırımcılar arasında dahil edilmesinde, kurumsal yatırımcılardan beyan alınması gerek bulunmaksızın MKK üyesi yatırım kuruluşları tarafından res'en yerine getirilir. Bir yatırımcının MKK nezdinde kaydı tutulan nitelikli yatırımcılar arasında bulunup bulunmadığının kontrol edilebilmesini teminen, MKK üyesi yatırım kuruluşlarının erişimine olanak sağlayacak şekilde MKK tarafından gerekli sistem kurulur.

(3) Nitelikli yatırımcı özelliğinin kaybedilmesi durumunda, bu durumun ilgili yatırımcı tarafından bir MKK üyesi yatırım kuruluşuna bildirilmesi zorunludur. Bildirim üzerine, söz konusu yatırımcının MKK nezdindeki statüsünün değiştirilmesine ilişkin yükümlülük MKK üyesi yatırım kuruluşuna aittir.

(4) Talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilenler de dahil olmak üzere, Kurulun yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan profesyonel müşteri statüsünden çıkılması durumunda, yatırımcının nitelikli yatırımcı özelliğinin de kaybedildiği kabul edilir.

Halka arz yoluyla gerçekleştirilen sermaye piyasası ihraçlarına ilişkin satış süreleri

MADDE 10 – (1) Sermaye piyasası araçlarının halka arzına en erken, izahnamenin ve fiyat tespit raporunun yayımlanmasını takip eden üçüncü gün başlanabilir. İzahname ve fiyat tespit raporunun farklı günlerde ilan edilmesinde durumunda bu süre daha geç yayımlanan belgenin ilan tarihi itibarıyla başlar. Kurulun izahname hazırlanmasına ilişkin düzenlemelerinde yer alan tasarruf sahiplerine satış duyurusunun ve arz programı sirkülerinin de satıştan önce ayrıca ilan edilmesi gerekir.

(2) **(Değişik:RG-1/12/2017-30257)** Sermaye piyasası araçlarının halka arz fiyatına, fiyat aralığı ile talep toplanması durumunda fiyat aralığına, satışa konu sermaye piyasası aracının nominal değerine, faiz veya ek getiri aralığına ya da faiz veya iskonto oranına izahnamede yer verilmediği ve fiyat tespit raporu hazırlama zorunluluğu bulunmadığı durumlarda sermaye piyasası araçlarının halka arzına en erken, izahnamenin önceden yayımlanmış olması kaydıyla bu bilgilerin özel durum açıklamasıyla kamuya duyurulmasını takip eden üçüncü gün başlanabilir. Sermaye piyasası araçlarının halka arz fiyatı, fiyat aralığı ile talep toplanması durumunda fiyat aralığı ya da faiz veya iskonto oranı yapılacak bir özel durum açıklamasıyla satış ve/veya talep toplama süresinin başlangıç tarihinden önce veya söz konusu süreler içerisinde izahname değişikliği gerektirmeksizin aşağı yönlü revize edilebilir. Fiyatın satış ve/veya talep toplama süresinin başlangıç tarihinden önce revize edilmesi durumunda halka arz en erken yapılacak özel durum açıklamasını takip eden ikinci gün başlanabilir. Söz konusu revizenin satış ve/veya talep toplama süresi içerisinde yapılması durumunda ise belirlenen halka arz süresine asgari iki iş günü ilave edilir.

(3) Halka arz ettiği sermaye piyasası araçları borsada işlem gören ihraççılar için bu maddenin birinci veya ikinci fıkrasında yer alan süreler, takip eden iş günü olarak uygulanır. Ancak bu durumdaki ortaklıkların paylarının ilk defa halka arz edilmesi durumunda, bu maddenin birinci veya ikinci fıkrasında yer alan süreler uygulanır.

(4) İzahnamenin birden fazla belge şeklinde hazırlanması durumunda sermaye piyasası aracı notu ve özetin yayımlandığı tarih, izahname yayım tarihi olarak esas alınır.

(5) Bu madde çerçevesinde kamuya duyurulan halka arz fiyatının, satışa konu sermaye piyasası aracının nominal değerinin, faiz veya ek getiri aralığının ya da faiz veya iskonto oranının kesinleştirilmemiş olması durumunda, kesinleştirilmiş fiyat, tutar ya da oran, halka arzın bitimini takiben bir iş günü içerisinde ihraççı ya da halka arz eden tarafından yapılacak özel durum açıklaması ile kamuya duyurulur.

(6) Talep üzerine ve Kurulca uygun görülmesi kaydıyla, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan unsurların kamuya duyurulmasına ilişkin süre kısaltılabilir.

(7) Sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satış süresi iki iş gününden az, yirmi iş gününden fazla olmamak üzere ihraççı ve/veya halka arz eden tarafından serbestçe belirlenir. Sermaye piyasası araçlarının talep toplama yoluyla satışa sunulduğu halka arzlarda, talep toplama süresi içerisinde yeterli talep gelmesi durumunda dahi, bu sürenin sonuna kadar talep toplamaya devam edilir.

- (8) Sermaye piyasası araçlarının halka arzında borsada satış yönteminin kullanılması durumunda;
- a) Satışın talep toplanmaksızın gerçekleşmesi durumunda satış süresi iki iş günüdür. Satılacak sermaye piyasası araçlarının tamamının satışının iki iş gününden önce tamamlanması durumunda satış sona erdirilir.
- b) Satışın talep toplama suretiyle gerçekleşmesi durumunda talep toplama süresi, en az iki iş günü en fazla üç iş günüdür. Satışa sunulan sermaye piyasası araçlarına talep toplama süresi içerisinde yeterli talep gelmesi durumunda dahi bu sürenin sonuna kadar talep toplamaya devam edilir.
- (9) Tasarruf sahiplerine satış duyurusuna konu payların ya da arz programı sirkülerine konu sermaye piyasası araçlarının satışına, bu duyurunun ya da sirkülerin ilan edildiği tarihi takip eden on iş günü içerisinde başlanır.
- (10) Halka açık ortaklıkların sermaye artırımlarında, yeni pay alma hakkının kullanımından sonra kalan payların satışına, yeni pay alma haklarının kullanımının bitiminden itibaren on iş günü içinde başlanır.

Halka arz edilmeksizin gerçekleştirilen sermaye piyasası aracı ihraçlarına ilişkin satış süreleri

MADDE 11 – (1) Halka açık ortaklıkların halka arz edilmeksizin gerçekleştirileceği sermaye artırımını nedeniyle ihraç edilen payların satışına, ihraç belgesinin ilan edildiği tarihi takip eden on iş günü içerisinde başlanması ve payların satışının azami on iş günü içinde tamamlanması zorunludur.

(2) İhraççılar tarafından pay dışındaki sermaye piyasası araçlarının halka arz edilmeksizin satışına, düzenlenen ihraç belgesinin ya da varsa tertip ihraç belgesinin ilan edildiği tarihi takip eden iş gününde başlanabilir.

İhraç edilen sermaye piyasası araçlarının satış sürelerine ilişkin ortak hükümler

MADDE 12– (1) Kurul, makul gerekçelerin var olması ve ihraççı veya halka arz edenin talep etmesi halinde bu Tebliğde öngörülen satış sürelerinin uzatılmasına veya farklı bir satış süresinin belirlenmesine karar verebilir. Bu sürelerin değiştirilmesi talebinin Kurulca olumlu karşılanması durumunda sermaye piyasası araçlarının halka arz edilmesi suretiyle satışında, ihraççı veya halka arz eden satış süresine ilişkin yeni tarihleri derhal özel durum açıklaması yoluyla ilan eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Arz Yoluyla Satışında Uygulanabilecek Yöntemler

Halka arzda uygulanabilecek satış yöntemleri

MADDE 13 – (1) Sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışında;

- a) Talep toplama yoluyla satış yöntemi,
b) Talep toplanmaksızın satış yöntemi,
c) Borsada satış yöntemi kullanılabilir.

Talep toplama yoluyla satış yöntemi

MADDE 14 – (1) Talep toplama yoluyla satış yöntemi, yatırımcıların halka arz edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin taleplerinin toplanarak bu taleplerin önceden belirlenmiş usul ve esaslar çerçevesinde karşılanan kısmına ilişkin satışını ifade eder.

(2) Talep toplama yoluyla satış yönteminde, yatırımcıların satışa sunulan sermaye piyasası araçlarına ilişkin talepleri bu Tebliğin ekindeki talep formunun düzenlenmesi suretiyle toplanır ve satış işlemi talep toplandıktan sonra izahnamede belirlenen usul ve esaslara göre gerçekleştirilir. Sermaye piyasası araçlarının dağıtımını yalnızca talepte bulunanlar arasında yapılır. Yatırımcılar istedikleri takdirde, talep formunda satın almak istedikleri sermaye piyasası aracının miktarına ilişkin bir alt sınır belirleyebilirler. Yetkili kuruluşlar talep formunu kabul etmeden önce yatırımcıların kimlik bilgilerini tespit ederler. Satış planlanan sermaye piyasası araçlarına ilişkin talep toplanmış olması, bu taleplerin mutlaka karşılanacağı anlamına gelmez.

(3) İzahnamede aksi belirtilmediği sürece, talep toplama yoluyla satış yönteminin kullanıldığı halka arzlarda izahnamede herhangi bir değişiklik olmasa dahi, yatırımcılar talep toplama süresi içerisinde taleplerini değiştirme ya da geri alma hakkına sahiptirler.

(4) Talep toplama yoluyla satış yöntemi;

- a) Sabit fiyatla talep toplama,
b) Fiyat teklifi olarak talep toplama,
c) Fiyat aralığı ile talep toplama yoluyla gerçekleştirilir.

(5) Sabit fiyatla talep toplama yoluyla satış yönteminde;

a) Satışa sunulan aracın pay olması durumunda sabit bir fiyat belirlenerek talep toplanır.

b) Pay dışındaki sermaye piyasası araçlarının satışında aracın niteliğine göre uygun görülen iskonto oranı, kupon faizi oranı gibi sabit kriterler belirlenir.

(6) Fiyat teklifi olarak talep toplama yoluyla satış yönteminde;

a) Satışa sunulan aracın pay olması durumunda asgari bir satış fiyatı belirlenir ve bunun üzerindeki fiyat teklifleri toplanır.

b) Pay dışındaki sermaye piyasası araçlarının satışında aracın niteliğine göre uygun görülen iskonto oranı, kupon faizi oranı gibi kriterler belirlenir ve bu kriterlere dayalı olarak fiyat teklifleri toplanır.

(7) Fiyat aralığı ile talep toplama yoluyla satış yönteminde;

a) Satışa sunulan aracın pay olması durumunda bir taban ve tavan fiyat belirlenerek bu fiyat aralığından yatırımcıların talepleri toplanır.

b) Pay dışındaki sermaye piyasası araçlarının satışında aracın niteliğine göre uygun görülen asgari ve azami iskonto oranı, kupon faizi oranı gibi kriterlerin tespit edilmesi suretiyle belirlenecek taban ve tavan fiyat aralığından yatırımcıların talepleri toplanır.

c) Bu fıkra kapsamındaki talep toplama işlemlerinin, fiyat aralığında kalmak kaydıyla farklı oran ya da fiyat adımlarından gerçekleştirilmesi mümkündür.

(8) Fiyat aralığı ile talep toplama yoluyla satış yönteminin kullanılması durumunda tavan fiyat, taban fiyatın yüzde yirmi fazlasını aşmayacak şekilde belirlenir.

(9) Talep toplama yoluyla satış yönteminin kullanılması durumunda, halka arz edilen paylara yeterli talepte bulunulmaması durumunda, talepte bulunulmayan paylar için bu Tebliğin talep toplanmaksızın satış yöntemine ilişkin düzenlemeleri uygulanır.

Talep toplanmaksızın satış yöntemi

MADDE 15 – (1) Talep toplanmaksızın satış yöntemi, payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıklardan, bu Tebliğin 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan nitelikleri belirlenmiş ortaklıklar dışında kalanların paylarının kendileri ya da yetkili kuruluşlar vasıtasıyla belirli bir fiyattan izahnamede belirlenecek bir usulle halka arz edilmek suretiyle satışdır. Talep toplanmaksızın satış yönteminde yatırımcılar arasında eşitsizliğe yol açmayacak bir usulün belirlenmesi zorunludur.

(2) Talep toplanmaksızın satış yönteminin kullanılması halinde, yatırımcılar tasarruf sahiplerine satış duyurusunda belirtilen süre içinde pay bedellerinin izahnamede belirtilen bankada açılan özel hesaba aktarılması suretiyle sermaye artırımına katılırlar.

Borsada satış yöntemi

MADDE 16 – (1) Borsada satış yöntemi, sermaye piyasası araçlarının borsa düzenlemeleri çerçevesinde borsada satışını ifade eder.

(2) Borsada satış yönteminin esasları borsa tarafından belirlenir. Borsa tarafından birden fazla satış yönteminin belirlenmiş olması durumunda, ihraççı ve/veya halka arz eden tarafından seçilene yöntemine göre satış gerçekleştirilebilir.

Niteliği belirlenmiş ortaklıklarca halka arz edilecek paylar için uygulanacak satış yöntemleri

MADDE 17– (1) Payları borsada işlem gören ortaklıkların borsada işlem sırası bulunan belirli bir gruba dahil paylarına ilişkin sermaye artırımlarında yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan payların satışında borsada satış yönteminin kullanılması zorunludur. Yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan paylar, nominal değer altında satışa sunulamaz.

(2) Payları borsada işlem gören ortaklıkların, borsada işlem sırası bulunmayan belirli bir gruba dahil paylarına ilişkin yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan payların satışında borsada satış yönteminin kullanılması zorunlu değildir. Borsada satış yönteminin kullanılmaması durumunda, yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan payların en az, borsada işlem gören ortaklık paylarının yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan kısmının borsada halka arz süresinin son iki işlem gününde borsa birincil piyasasında oluşan günlük ağırlıklı ortalama fiyatlarının ağırlıklı ortalaması üzerinden satılması zorunludur. Borsada halka arz için birincil piyasa açılmamışsa veya bu piyasada işlem olmamışsa, bu

payların en az yeni pay alma kullanım süresinin son gününde ikincil piyasada oluşan günlük ağırlıklı ortalama fiyat üzerinden satılması zorunludur. Yeni pay alma kullanım süresinin son gününde ikincil piyasada işlem olmamışsa, satış işlemi ikincil piyasadaki son işlem gününde oluşan günlük ağırlıklı ortalama fiyat üzerinden gerçekleştirilir. Bu fıkra çerçevesinde yapılan işlemlerde yeni pay alma haklarının kullandırılmasından sonra kalan paylar, nominal değer altında satışa sunulamaz. Borsada işlem gören payların, borsada işlem görmeyen paylara göre farklı haklar sağlaması durumunda, satış fiyatı Kurulca uygun görülmesi kaydıyla farklı yöntemlerle belirlenebilir.

(3) Payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların sermaye artırımlarında yeni pay alma hakkı kullanıldıktan sonra kalan payların satışında, Kurulca belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmış son yıla ait bilançosuna göre, payların defter değeri nominal değerinin en az iki katı olan ortaklıkların; son yıllık hesap dönemi içinde net dönem kârı elde etmiş olmaları ve aktif toplamının yirmi milyon TL'yi aşmış olmaları halinde, talep toplama yoluyla satış yöntemlerinden birisini kullanması zorunludur. Bu durumda, talep toplama işleminin ortaklık ya da yetkili kuruluş vasıtasıyla yerine getirilmesi mümkündür. Ancak, yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan tutarın, nakit karşılığı artırılacak sermayeye oranının yüzde on ve altında kalması durumunda, yapılacak başvuru üzerine Kurulca uygun görülmesi halinde bu yöntemler uygulanmayabilir. Kurul gerekli görmesi halinde talep toplama yoluyla satış yöntemlerinden birisinin kullanılmasını zorunlu tutabilir veya bu zorunluluğu kaldırabilir.

(4) GİP'te ilk defa işlem görmek üzere başvuruda bulunan ortaklıkların paylarının satışında borsada satış yönteminin kullanılması zorunludur. Borsa tarafından birden fazla satış yönteminin belirlenmiş olması durumunda, ortaklık tarafından seçilen yöntemle satış gerçekleştirilir.

(5) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası çerçevesinde gerçekleştirilecek işlemlerde, yeni pay alma haklarının kullandırılmasından sonra kalan payların satışına ilişkin olarak, payların nominal değerinin altında ihracına ilişkin Kurul düzenlemeleri saklıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Arzında Dağıtım

Tahsisatlara ilişkin genel esaslar

MADDE 18 – (1) Halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının izahnamede nitelikleri tanımlanan yatırımcı grupları arasında tahsis edilmesi suretiyle satışı mümkündür. Bu durumda, her bir yatırımcı grubu için yapılacak tahsisat oranlarına izahnamede ayrıntılı olarak yer verilir.

(2) Satış sırasında talep edilebilecek sermaye piyasası aracı miktarlarına ihraççı veya halka arz eden tarafından izahnamede belirtilmesi suretiyle asgari veya azami sınırlar konulabilir. Ancak getirilebilecek sınırlamalar yetkili kuruluş ile ihraççı, halka arz eden veya yetkili kuruluşla sermaye, yönetim, denetim ve benzeri şekillerde ilişkisi bulunan kişilere menfaat sağlamak amacıyla kullanılamaz.

(3) Belirli bir yatırımcı grubuna tahsisat yapılması halinde, söz konusu gruptan başvuru yapacak yatırımcılar aranan nitelikleri taşıdıklarına dair izahnamede öngörülen gerekli belgeleri talep formuna eklerler.

(4) (**Değişiklik:RG-1/12/2017-30257**) Halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının nominal değerinin, en az yüzde onunun yurt içi bireysel yatırımcılara ve yüzde onunun yurt içi kurumsal yatırımcılara tahsis edilmesi zorunludur. Bu fıkra da yer alan tahsisat sınırlamaları, borsada satış yöntemiyle yapılan halka arzlar, talep toplanmaksızın yapılan halka arzlar ile niteliği belirlenmiş ortaklıkların sermaye artırımları ve ek satış yapılması halinde ek satış konu sermaye piyasası araçları için uygulanmaz. Kurul, halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının piyasa değerini, piyasa koşullarını ve benzeri gerekçeler ile ihraççının ve/veya halka arz edenin talebini de dikkate alarak bu fıkra da yer alan asgari tahsisat oranlarını sıfıra kadar indirebilir veya bir kata kadar artırabilir.

(5) Talep toplama süresinin sonunda her bir yatırımcı grubuna tahsis edilen tutarı karşılayacak kadar talep gelmiş olsun ya da olmasın, izahnamede esasları açıklanmış olmak koşuluyla, yurt içi bireysel ve yurt içi kurumsal yatırımcıların asgari tahsisat oranlarını azaltmamak üzere, yatırımcı grupları için belirlenen tahsisat oranlarında kaydırma yapılabilir. Ancak herhangi bir yatırımcı grubu için izahnamede açıklanan tutarın yüzde yirmisinden daha fazla azaltma yapılamaz.

(6) Talep toplama yoluyla satış yönteminde talep süresi sonunda belirli bir yatırımcı grubuna tahsis edilen tutarı karşılayacak miktarda talep gelmemiş ise, o gruba ait tahsisatın karşılanamayan kısmı diğer gruplara aktarılabilir. Bu durumda bu maddenin dördüncü fıkrasındaki sınırlamalar uygulanmaz.

(7) Herhangi bir tahsisat grubuna dahil olamayan yatırımcı talepleri, halka arza aracılık eden yetkili kuruluşun onayı ile uygun olan bir tahsisat grubuna dahil edilir.

Dağıtım ilişkine genel esaslar

MADDE 19– (1) Dağıtım sırasında her bir yatırımcıya dahil olduğu grup içerisinde eşit ve adil davranılması, taleplerin hangi yetkili kuruluş tarafından toplandığına bakılmaksızın aynı şekilde değerlendirilmesi esastır.

(2) İzahnamede ayrıntılı olarak yer verilmesi suretiyle, nitelikli yatırımcı ve/veya kurumsal yatırımcı grubuna giren yatırımcılara dağıtılacak sermaye piyasası araçlarının grup içinde dağıtılmasında bu maddenin birinci fıkrasında yer alan ilkelere farklı ilkelere belirlenebilir.

(3) İhraççı veya ihraççının dahil olduğu grubun çalışanlarının ayrı bir yatırımcı grubu olarak belirlenmesi durumunda, bu gruba tahsis edilen sermaye piyasası araçlarının dağıtımının bireysel yatırımcılarla aynı dağıtım ilkelerine tabi tutulması gerekir.

(4) Dağıtımın bu Tebliğ hükümleri ile izahnamede yer alan esaslara uygun olarak yapılmasından ihraççı ve/veya halka arz eden ile yetkili kuruluş ya da varsa konsorsiyum lideri ve eş liderler kusurlarına ve durum gereklerine göre zararlar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumludur. Dağıtım ilişkine ilişkin kayıtların düzenli ve dağıtım işlemine ilişkin ihtiyaç duyulabilecek detayları içerecek şekilde tutulmasından ve dağıtım ilişkine ilişkin kayıtların konsolide edilmesinden konsorsiyum lideri veya varsa eş lider sorumludur. Konsorsiyuma katılan tüm yetkili kuruluşlar, dağıtım ilişkine ilişkin kayıtların konsolide edilmesinden konsorsiyum liderine gerekli kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.

Sabit fiyat veya fiyat aralığı ile talep toplama yöntemlerinin kullanıldığı satışlarda dağıtım ilkeleri

MADDE 20 – (1) Sabit fiyat veya fiyat aralığı ile talep toplama yönteminin kullanıldığı halka arzlarda, talep formlarını toplayan yetkili kuruluş, talep toplama süresinin sona ermesinden sonra halka arz edilen sermaye piyasası araçlarının yatırımcılar arasında dağıtımını bu maddede yer alan esaslara göre yapar. Konsorsiyum oluşturulmuş olması durumunda, talep formlarını toplayan konsorsiyum üyesi her bir yetkili kuruluş, izahnamede ve/veya konsorsiyum sözleşmesinde belirtilen usulde talepte bulunan yatırımcı listesini konsorsiyum liderine iletir. Konsorsiyum lideri iletilen yatırımcı listelerini konsolide ederek bu madde hükümleri çerçevesinde, talep toplama süresinin sona ermesinden sonra halka arz edilen sermaye piyasası araçlarının yatırımcılar arasındaki dağıtımını gerçekleştirir.

(2) Taleplerin satışa sunulan sermaye piyasası aracı tutarından az olması halinde bütün talepler karşılanır. Taleplerin satışa sunulan sermaye piyasası aracı tutarından fazla olması durumunda dağıtım aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir;

a) Varsa belirli bir yatırımcı grubu için ayrılan kısım hariç olmak üzere, satışa sunulan toplam tutar, talep eden yatırımcı sayısına bölünür ve bu suretle bulunan tutar ve altındaki alım talepleri karşılanır.

b) Kalan tutar, talebi tamamen karşılanamayan yatırımcı sayısına bölünerek aynı şekilde dağıtılır. Bu şekildeki dağıtım işlemine satışa sunulan sermaye piyasası araçlarının tamamı dağıtılmaya kadar devam olunur.

c) Dağıtım sonucunda ortaya çıkan miktarlar, miktar konusunda bir alt sınır koyan yatırımcılar açısından gözden geçirilir. Miktarın bu alt sınırın altında kalması halinde yatırımcı isteğine uygun olarak listeden çıkarılır ve bu miktarlar tekrar dağıtımına tabi tutulur.

ç) Dağıtım hesaplamalarında küsurat ortaya çıkması durumunda, küsurat tama iblağ edilerek talebi tamamen karşılanamayan yatırımcılar arasında, ihraççı veya halka arz edenin uygun gördüğü şekilde dağıtım yapılır.

(3) Sabit fiyat veya fiyat aralığı ile talep toplama yönteminin kullanıldığı halka arzlerde istenmesi halinde, herhangi bir yatırımcı grubuna tahsis edilmiş bulunan toplam sermaye piyasası aracı miktarının bu gruba gelen toplam talep miktarına bölünmesi ile arzın talebi karşılama oranı bulunduğu oransal dağıtım yöntemi kullanılabilir. Söz konusu oran yatırımcıların talep ettikleri tutar ile çarpılarak, her bir yatırımcının talebi arzın talebi karşılama oranında karşılanır.

(4) Sabit fiyat veya fiyat aralığı ile talep toplama yönteminin kullanıldığı halka arzlerde, halka arz tutarı ile sınırlı olmak üzere talepte bulunan tüm bireysel yatırımcılara asgari olarak dağıtılacak tutar satış öncesinde belirlenebilir. Bu durumda halka arz tutarının tüm bireysel yatırımcıların asgari talep tutarlarını karşılamaması durumunda nasıl bir yöntem izleneceği izahnamede belirtilir.

Fiyat teklifi alma yoluyla talep toplama yönteminde dağıtım ilkeleri

MADDE 21 – (1) Talep formlarını toplayan yetkili kuruluş, talep toplama süresinin sonunda sermaye piyasası araçlarının yatırımcılar arasında dağıtımını bu maddedeki esaslara göre yapar;

- a) Toplanan teklifler, en yüksek fiyat teklifinden en düşük fiyat teklifine doğru olmak üzere, her fiyat düzeyinde talep edilen miktarlar ile birikimli miktarları gösteren bir tabloya dönüştürülür. Birikimli olarak en çok sermaye piyasası aracının satılabildiği fiyat, satış fiyatı olarak belirlenir.
- b) Sermaye piyasası araçlarının dağıtımında bu fiyatı karşılayan teklifler dikkate alınır. Satış fiyatı olarak belirlenen bu fiyat düzeyinde talep edilen toplam sermaye piyasası aracı miktarının satışa sunulandan fazla olması durumunda, en yüksek fiyatlı talepten başlamak suretiyle dağıtım işlemi yapılır.
- c) Satış fiyatı olarak belirlenen fiyat seviyesinde birden fazla yatırımcının karşılanamayan talebi olması durumunda, bu yatırımcılar arasında dağıtım talebi miktarı ile orantılı olarak yapılır.
- ç) Dağıtım sonucunda ortaya çıkan miktarlar, miktar konusunda alt sınır koyan yatırımcılar açısından gözden geçirilir. Ortaya çıkan miktarın bu alt sınırın altına kalması halinde yatırımcı isteğine uygun olarak listeden çıkarılır ve bu miktarlar tekrar talep miktarı ile orantılı olarak dağıtım tabii tutulur.
- d) Dağıtım hesaplamalarında küsurat ortaya çıkması durumunda küsurat tama iblağ edilerek talebi tamamen karşılanamayan yatırımcılar arasında ihraççı veya halka arz edenin uygun gördüğü şekilde dağıtım yapılır.

Mükerrer talep durumunda dağıtım esasları

MADDE 22– (1) Talep toplama sonucunda sermaye piyasası araçlarının dağıtım sırasında bir defadan fazla talepte bulunan yatırımcıların yalnızca en yüksek miktarlı talep tutarları hesaplamada dikkate alınır. Bu Tebliğin 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen oransal dağıtım yönteminin uygulanması durumunda, bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca mükerrer taleplerin tespiti amacıyla yapılan kontrol sonucunda başvuru taleplerinin satışa sunulan sermaye piyasası aracı tutarından az olması halinde ve izahnamede belirtilmesi kaydıyla, bir defadan fazla talepte bulunan yatırımcıların en yüksek miktarlı ikinci talep tutarları da hesaplamada dikkate alınabilir. Satışa sunulan sermaye piyasası aracı tutarının tamamını karşılayacak talep belirleninceye kadar hesaplamaya bu şekilde devam edilir. Bu konuda yapılan işlemlere ilişkin sorumluluk yetkili kuruluş ya da konsorsiyum oluşturulmuş olması durumunda konsorsiyum liderine aittir.

Dağıtım listesinin kesinleşmesi, bedel iadesi ve teslim

MADDE 23 – (1) Talep toplama süresinin bitimini izleyen iki iş günü içerisinde yetkili kuruluş ya da varsa konsorsiyum lideri, sermaye piyasası aracı satın almak isteyen yatırımcıların adı/soyadını, varsa T.C. Kimlik numaralarını, ticaret unvanlarını, vergi kimlik numaralarını, talep ettikleri sermaye piyasası aracı miktarını, teklif edilen fiyatı, talepte bulunulan asgari miktarı, talebin sisteme girildiği tarih ve saat ile sermaye piyasası araçlarının yatırımcılar arasındaki dağıtımını gösterir bir liste düzenleyerek ihraççıya ve/veya halka arz edene verir. Yurt dışından alınan taleplerde, talebin sisteme girildiği tarih ve saatin bu listede yer alması gerekmez.

(2) İhraççı ve/veya halka arz eden, dağıtım listesinin teslimini izleyen iki iş günü içinde listeyi onaylayarak yetkili kuruluş veya konsorsiyum liderine teslim eder.

(3) Onaylanan dağıtım listesini alan yetkili kuruluş, karşılanan taleplere ilişkin sermaye piyasası araçlarının yatırımcılara teslimini izahnamede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirir. Konsorsiyum oluşturulması durumunda sermaye piyasası araçlarının yatırımcılara teslimi yükümlülüğü konsorsiyum liderine aittir.

(4) Karşılanamayan taleplere ilişkin bedel iadeleri, onaylanan dağıtım listesinin yetkili kuruluş tarafından teslim alınmasını izleyen iş günü içerisinde yerine getirilir. Konsorsiyum oluşturulmuş olması durumunda onaylanan dağıtım listesini alan konsorsiyum lideri karşılanamayan taleplere ilişkin bedel iadelerinin yerine getirilmesi için aynı gün içerisinde konsorsiyum üyelerine bildirimde bulunur. Konsorsiyum üyeleri bildirim izleyen iş günü içerisinde karşılanamayan taleplere ilişkin bedel iadelerini yerine getirir.

Satış sonuçlarının saklanması ve bildirim ile satış sonuçlarının kamuya açıklanması

MADDE 24– (1) Sermaye piyasası araçlarının satış süresinin sona erdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle sermaye piyasası araçlarını satın almak isteyen tüm yatırımcılara ilişkin olarak hazırlanan liste ile satış sonuçlarının ihraççı ve/veya halka arz eden tarafından basılı olarak ve ayrıca elektronik ortamda saklanması ve korunması zorunludur. Satışın yetkili kuruluş veya konsorsiyum aracılığıyla gerçekleşmesi durumunda yetkili kuruluş veya konsorsiyum lideri de bu fıkra da belirtildiği şekilde sermaye piyasası araçlarını satın almak isteyen tüm yatırımcılara ilişkin olarak hazırlanan liste ile satış sonuçlarının saklanması ve korunmasından sorumludur. Sermaye piyasası araçlarının satıldığı gerçek ve/veya tüzel kişilerden ihraççı ile sermaye ve/veya yönetim bakımından ilişkili olanlar ile bu kişilerin satın aldıkları sermaye piyasası aracı miktar ve tutarını gösteren tablo bu fıkra da yer alan esaslar çerçevesinde ayrıca tutulur. Kurul veya borsa tarafından talep edilmesi halinde, sermaye piyasası araçlarını satın almak isteyen tüm yatırımcılara ilişkin olarak hazırlanan liste ve satış sonuçları ile tablonun bir örneğini Kurula ya da borsaya gönderilmesi zorunludur.

(2) Sermaye piyasası araçlarını satın almak isteyen tüm yatırımcılara ilişkin olarak hazırlanan liste hariç olmak üzere, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan bilgi ve belgelerin payların ilk halka arzında Kurulca talep edilmeksizin Kurula gönderilmesi zorunludur.

(3) Sermaye piyasası araçlarının satış süresinin sona ermesini izleyen on iş günü içinde ihraççı veya halka arz eden ilan ve reklamların yayımlandığı yazılı basın araçlarının ilgili sayfaları ile görsel yayın kayıtlarının birer örneğini Kurula göndermekle yükümlüdür. Bu yükümlülükler, yetkili kuruluş tarafından yerine getirilebilir.

(4) Payların ilk halka arzı ile pay dışındaki sermaye piyasası araçlarının halka arzında yetkili kuruluşun, ihracın nihai tutarını, yatırımcı grupları bazında dağıtım yapılan sermaye piyasası araçlarının tutarı, oranı ve yatırımcı sayısı hakkındaki bilgileri de içerecek şekilde hazırlanan dağıtım sonuçlarını, ek satış hakkı ile tahsisatın kaydırılması ile ilgili sonuçları ve halka arz edilen sermaye piyasası araçlarının nominal değerinin yüzde beşinden fazlasını satın alan kişi ve kurumları, dağıtım listesinin kesinleştiği günü takip eden iki iş günü içerisinde Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde açıklamaları zorunludur.

(5) Halka açık ortaklıklar tarafından yapılan sermaye artırımlarında, yetkili kuruluşun ihracın nihai tutarını, halka arz edilen payların nominal değerinin yüzde beşinden fazlasını satın alan kişi ve kurumları, herhangi bir orana bağlı olmaksızın ortaklığın Kurulun ilgili düzenlemelerinde tanımlanan ilişkili taraflardan ortaklık paylarını satın alan kişi ve kurumları, satışın kesinleştiği günü takip eden iki iş günü içerisinde Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde açıklamaları zorunludur. Yetkili kuruluşun bulunmaması durumunda, bu fıkra da yer alan yükümlülük ortaklık tarafından yerine getirilir.

(6) Payların ilk halka arzında ve halka açık ortaklıklar tarafından yapılan sermaye artırımlarında, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ortaklıkta idari sorumluluğu bulunan kişilerin yaptıkları pay alımlarının da bu maddede belirtilen orana bağlı olmaksızın kamuya açıklanması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sermaye Piyasası Araçlarının Satışına İlişkin Özellikli Durumlar ile Halka Arzda Teşvikler ve Yetkili Kuruluşlara İlişkin Esaslar

Yeni pay alma hakkının kullanımı

MADDE 25 – (1) Halka açık ortaklıkların bedelli sermaye artırımlarında birim pay başına yeni pay alma hakkı kullanım fiyatı, ortaklığın yetkili organı tarafından belirlenir. Payların piyasa fiyatının veya defter değerinin nominal değerinin üzerinde olması halinde Kurul, yeni pay alma haklarının payların nominal değeri üzerinde belirlenecek bir fiyattan kullanılmasını talep edebilir.

Sermaye piyasası araçlarının halka arz edilmeksizin satışında halka açık ortaklıklarca uygulanacak esaslar

MADDE 26– (1) Halka açık ortaklıkların halka arz edilmeksizin gerçekleştirecekleri sermaye artırımlarında, satış fiyatı Kurulun pay ihracına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde belirlenir.

(2) Halka açık ortaklıkların pay dışındaki sermaye piyasası araçlarını halka arz edilmeksizin ihraç etmeleri durumunda, ilgili sermaye piyasası aracına ilişkin Kurul düzenlemelerinde aksine bir hüküm yoksa satış fiyatı piyasa koşulları, ortaklığın ve ortakların menfaati ile ortaklığın içinde bulunduğu koşullar dikkate alınarak belirlenir.

Payların ilk ve ikincil halka arzında teşvikler

MADDE 27 – (1) Payların ilk ve ikincil halka arzlarında belirli yatırımcı gruplarına nakdi ve/veya gayri nakdi teşviklerin sağlanmasına, teşvik ve uygulama esaslarının tam ve doğru olarak, abartılmış ve yanıltıcı bilgileri içermeyecek şekilde izahnamede yer alması, söz konusu teşviklerin ihraççı, halka arz eden, yetkili kuruluş ile bunların sermaye, yönetim, denetim ve benzeri şekillerde ilişkisi bulunan kişilere menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması koşuluyla Kurulca izin verilebilir. Ancak söz konusu teşviklerin, sağlıklı fiyat oluşumunu etkileyecek ve yatırımcıların yatırım kararlarını

sağlıklı olarak ve serbestçe vermelerini engelleyecek ve bilinçli bir değerlendirme yapmalarını engelleyecek nitelikte olmaması zorunludur.

(2) Payların ilk ve ikincil halka arzlarında belirli yatırımcı gruplarına Kurulca uygun görülmesi koşuluyla farklı fiyat uygulanarak satış yapılabilir. Bu durumda halka arz fiyatları arasındaki fark yüzde yirmiyi aşamaz ve aynı yatırımcı grubu içerisinde farklı fiyat uygulanamaz.

(3) Payların ilk ve ikincil halka arzında belirli yatırımcı gruplarına farklı fiyat uygulanmak suretiyle diğerlerine göre iskontolu satış yapılmak istenmesi ve ortakların mevcut paylarının da halka arz edilmesi durumunda, iskontolu olarak satılmak istenen paylar öncelikle halka arz edenlerin sahip oldukları mevcut paylardan karşılanır.

(4) İskontolu olarak satılan payların sermaye artırım suretiyle ihraç edilmiş olması durumunda, iskonto uygulaması nedeniyle ortaklığın halka arzdan elde edilecek toplam fonda meydana gelebilecek olası azalmanın tutarı hakkındaki bilgiye izahnamede yer vermesi zorunludur.

(5) Payların ilk ve ikincil halka arzında yatırımcılara, ortaklık tarafından halka arzdan toplanan fonun satış tamamlandıktan sonra azalması sonucunu verecek herhangi bir teşvik sağlanamaz. Payların ihracına ilişkin Kurul düzenlemelerinde yer alan fiyat istikrarını sağlayıcı işlemler ile payların ortaklık tarafından geri satın alınmasına ilişkin işlemler bu kapsamda değerlendirilmez.

Yetkili kuruluşlara ilişkin esaslar

MADDE 28 – (1) Sermaye piyasası araçlarının halka arzının, yetkili kuruluş veya bu kuruluşlardan oluşan konsorsiyum aracılığıyla gerçekleştirilmesi esastır. Halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının satışının ve bunlara ilişkin anapara, faiz ödemesi gibi benzeri yükümlülüklerin halka arza aracılık eden yetkili kuruluş veya diğer yetkili kuruluşlar vasıtasıyla yerine getirilmesi zorunludur. Bu Tebliğin 15 inci ve 17 nci maddelerinde yer alan hükümler saklıdır.

(2) Halka arza aracılığın birden fazla yetkili kuruluş tarafından gerçekleştirilmesi durumunda aracılık konsorsiyum sözleşmesinde, yetkili kuruluşlardan en az biri konsorsiyum lideri olarak belirlenir. Bu şekilde birden fazla konsorsiyum üyesinin eş lider olarak belirlenmesi mümkündür. Konsorsiyum sözleşmesinde her bir eş liderin görev ve sorumlulukları açıkça belirtilir. Konsorsiyum lideri konsorsiyumun sözleşmeye uygun şekilde yürütülmesinden kusuruna ve durumun gereklerine göre zararlar kendisine yükletilebildiği ölçüde sorumludur. Konsorsiyum sözleşmesinde, izahnamenin lider ile eş liderler tarafından imzalanacağı, konsorsiyum adına ve ayrıca yetki verilmiş olması kaydıyla ihraççı adına Kurul nezdindeki başvuru işlemlerinin lider tarafından yürütüleceği açıkça belirtilir.

(3) Yetkili kuruluşlar, halka arz edilecek sermaye piyasası araçlarının satışını izahnamede belirtilen satış koşullarına ve ilgili mevzuattaki diğer kurallara uygun olarak gerçekleştirmekle yükümlüdürler.

(4) Halka arz süreci devam ederken gelen talep tutarına ilişkin açıklama yapılamaz. Konsorsiyum lideri veya eş liderler halka arz fiyatı ve üzerindeki fiyatlardan halka arza gelen talep tutarını yanıtıcı olmamak şartıyla ancak halka arz süresinin bitimini takiben Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde açıklayabilir. Söz konusu açıklama, halka arzda talepte bulunan tahsisat gruplarının seçilmiş bir kısmına ilişkin olamaz. Yapılacak olan açıklamanın doğruluğundan konsorsiyum lideri veya eş liderler kusurlarına ve durumun gereklerine göre zararlar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumludur.

(5) Halka arza aracılığın, tek bir yetkili kuruluş tarafından gerçekleştirilmesi halinde bu kuruluş, bu Tebliğde konsorsiyum lideri için belirlenen görev ve sorumlulukları haizdir.

ALTINCI BÖLÜM Son ve Geçici Hükümler

Halka arzlarda özellikli durumlar

MADDE 29 – (1) Kurulca uygun görülmesi halinde özelleştirme kapsamındaki ortaklıkların pay halka arzlarında, satışa ve ilana ilişkin süreler ile pay bedellerinin ödenme yöntemlerinde bu Tebliğde belirtilenlerden farklı esaslar uygulanabilir.

Saklı tutulan hükümler

MADDE 30 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında, münhasıran belli bir sermaye piyasası aracına ilişkin Kurulun diğer düzenlemelerinde yer alan hükümler saklıdır.

(2) Bu Tebliğin yatırım ortaklıkları açısından uygulanmasında Kurulun ilgili düzenlemeleri saklıdır.

Yeniden değerlendirme

MADDE 31 – (1) Bu Tebliğde yer alan tutarların her yıl Maliye Bakanlığınca ilan edilen yeniden değerlendirme katsayısı dikkate alınarak Kurulca yeniden belirlenmesi esastır. Bu durumda yeniden belirlenmiş tutarlar Kurul Bülteni ile ilan edilir. Ancak Kurul tarafından bu Tebliğde yer alan tutarların yeniden değerlendirilmesine karar verilebilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 32 – (1) 3/4/2010 tarihli ve 27541 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Arzında Satış Yöntemlerine İlişkin Esaslar Tebliği (Seri: VIII, No: 66) yürürlükten kaldırılmıştır. Kurulun diğer düzenlemelerinde Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Arzında Satış Yöntemlerine İlişkin Esaslar Tebliği (Seri: VIII, No: 66)’ne yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Mevcut başvuruların sonuçlandırılması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte Kurul Karar Organı tarafından karara bağlanmamış başvurular, bu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul yürütür.

[Tebliğin ekini görmek için tıklayınız](#)

YATIRIMCILARIN TAZMİNİ İLE TEDRİCİ TASFİYE USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 82, 84 ve 85 inci maddelerinde düzenlenen yatırımcıların tazmini ile 86 ncı maddesinde düzenlenen tedrici tasfiye işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, yatırım kuruluşlarının yatırımcılarının tazmini ile tedrici tasfiye işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 85 ve 86 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasında;

- BİAŞ: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- Birlik: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğini,
- Kanun: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
- Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
- Yatırım kuruluşu : Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan yatırım kuruluşunu,
- YTM: Yatırımcı Tazmin Merkezini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yatırımcıların Tazmini

Tazmin kararı ve ilanı

MADDE 5 – (1) Kurul, yatırım kuruluşlarının yatırım hizmet ve faaliyeti veya yan hizmetlerden kaynaklanan nakit ödeme veya sermaye piyasası aracı teslim yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya kısa sürede yerine getiremeyeceğinin tespit edilmesi halinde yatırımcıları tazmin kararı alır. Bu karar, söz konusu durumun tespitinden itibaren üç ay içinde alınır.

(2) Kurulca bankalar hakkında birinci fıkra uyarınca tazmin kararı verilebilmesi için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görüşü alınır.

(3) Yatırım kuruluşları hakkında verilen yatırımcıları tazmin kararı, bu kararların alındığı gün Kurul tarafından yatırım kuruluşuna, YTM'ye, MKK'ya, BİAŞ'a, Takasbank'a, Birliğe ve veri depolama kuruluşuna; gerekli görülürse Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna, Türkiye Bankalar Birliğine ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğine bildirilir.

(4) Yatırımcıların haklarını gösterir belgelerle birlikte YTM'ye başvurularını teminen, tazmin kararlarının 32 nci madde çerçevesinde ilan edilmesine yönelik işlemler YTM tarafından üç iş günü içinde gerçekleştirilir. Yatırımcıların YTM'ye başvuru süresi, tazmin süreci ve esasları ilanda belirtilir.

(5) Kurul tarafından yatırımcıların tazmin kararı ile birlikte yatırım kuruluşunun malvarlığı hakkında Kanunun 83 üncü maddesinin üçüncü fıkrası veya 97 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tedbir uygulanması halinde, ilanda bu hususa da yer verilir.

YTM'nin tasarruf yetkisi

MADDE 6 – (1) YTM tarafından gerekli görülmesi hâlinde, Kurulca hakkında yatırımcıları tazmin kararı verilen kuruluşun ödemelerinin durmasına ve tüm mal varlığı üzerinde sadece YTM tarafından tasarruf edilebilmesine karar verilebilir.

(2) Kurul tarafından birinci fıkrada belirtilen kararın alınması durumunda, ilgili yatırım kuruluşunun tüm malvarlığı üzerinde sadece YTM tarafından tasarruf edilebilir. Yatırım kuruluşuna yapılacak tüm ödemeler sadece YTM'ye yapılır. Yatırımcılar tarafından MKK nezdindeki hesapları üzerinde tesis edilmiş olan blokaajlar, YTM'nin talebi üzerine MKK tarafından kaldırılır.

(3) Bu maddede yer alan hükümler bankalar açısından, sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve sermaye piyasası aracı teslim yükümlülükleri açısından uygulanır.

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 7 – (1) Yatırım kuruluşuna ilişkin tazmin kararının alındığı tarihteki yönetim kurulu üyeleri veya yöneticileri, tazmin kararının ilanı tarihinden itibaren yedi gün içinde, yatırım kuruluşunun mevcut tüm aktif ve pasifini, taahhütlerini, bilanço dışı yükümlülüklerini, taraf olduğu sözleşmeleri ve hukuki ihtilafları, kayıtlarında olsun veya olmasın her türden bilgi dahil olmak üzere, yatırım kuruluşunun mevcut durumunu gösteren eksiksiz bir raporu YTM'ye vermekle yükümlüdür. YTM gerekli hallerde Kurul onayıyla rapor verme süresini uzatabilir.

(2) Tazmin kararı verildikten sonra, yatırım kuruluşunun yönetici ve personeli, YTM'nin yatırımcılara ödeme yapabilmesi için, merkez ve merkez dışı örgütlerinde bulunan ve YTM tarafından talep edilen elektronik ortamda tutulanlar dâhil her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve YTM'ce verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Bu maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, YTM tarafından Kurula bildirim yapılır ve ilgililer hakkında Kurulca Kanunun 111 inci maddesi hükümleri uygulanabilir.

Tazmin başvurusu

MADDE 8 – (1) Yatırımcılar başvurularını ilanda belirtilen süre içerisinde YTM'ye, hak sahipliğinin ispatına ilişkin belgelerle birlikte, yazılı olarak yaparlar. Tazmin talebinde bulunma hakkı, tazmin kararının ilanından itibaren bir yıl sonra zamanaşımına uğrar.

Hak sahiplerinin ve alacak tutarlarının tespiti

MADDE 9 – (1) YTM, yatırım kuruluşunun tazmin kapsamında yer alan gerçek hak sahiplerini, alacak ve borç tutarlarını; Kurul, MKK, Takasbank, yatırım kuruluşu, veri depolama kuruluşu, merkezi saklama kuruluşu kayıtları ile alacaklıların başvurularında sunulan belgeler ve YTM tarafından güvenilir bulunan diğer bilgi ve belgelere dayanarak tespit eder.

(2) Tazmin kararı tarihi itibarıyla yatırımcı hesabında görülmemele birlikte, hak sahibi olduğu kesinleşmiş mahkeme kararıyla tespit edilen veya YTM tarafından yatırımcıya ait olduğuna karar verilen nakit ve sermaye piyasası araçları da birinci fıkra uyarınca yapılacak tespit dikkate alınır.

Alacaklılar cetveli

MADDE 10 – (1) Yapılacak nakit ödemelere ve sermaye piyasası aracı teslimlerine esas olmak üzere; yatırım kuruluşunun sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve sermaye piyasası araçları teslim yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle alacaklı olanlar ve alacak miktarları ile borçlular ve borç miktarlarını gösteren alacaklılar cetveli tazmin kararından itibaren en geç üç ay içerisinde hazırlanır. Bu süre, gerektiğinde YTM önerisi ve Kurul onayı ile uzatılabilir.

(2) Alacaklılar cetvelinin veya içerdiği bilgilerin temin edilebileceği yerlere, itiraz süresine ve usullerine, saklama hesaplarındaki sermaye piyasası araçlarının dağıtımı ile tazmin kapsamında YTM tarafından yapılacak olan ödemelerin esaslarına ve başlangıç tarihlerine ve borçlu yatırımcıların bu borçlarını ödeme esaslarına ilişkin bilgiler YTM tarafından 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir. İlgililer tarafından alacaklılar cetveline kendi alacakları için ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde YTM'ye itiraz edilebilir. Posta yolu ile yapılan itirazlarda postaya verilmiş tarihi esas alınır.

(3) Alacaklılar cetvelinde yer almayan alacaklılar için yapılan başvurular, tazmin kararının ilanından itibaren bir yıllık zamanaşımı süresi içinde dikkate alınır. Geç kalmadan kaynaklanan masraflar alacaklıya aittir. Alacaklıların bu masrafları peşin olarak ödemeleri talep edilebilir. YTM'nin başvuruları kabul etmesi durumunda alacaklılar cetveline ek cetvel düzenlenir ve YTM ek cetveli 32 nci madde çerçevesinde ilan eder. Anılan bir yıllık

süre geçtikten sonra yapılan başvurular kabul edilmez.

Saklama hesaplarındaki sermaye piyasası araçlarının dağıtımı

MADDE 11 –(1) Yatırımcılar adına saklanan sermaye piyasası araçları hak sahiplerine öncelikli olarak dağıtılır. Dağıtım konu olan sermaye piyasası araçları, buldukları her bir hesap bazında ve özellikle yerine getirilmemiş takas yükümlülükleri için mahsup edilir. Bu amaçla yatırımcı hesabında bulunan sermaye piyasası araçları, münferit hesaplar itibarıyla karşılaştırılır.

(2) 10 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan ilanda belirtilen sürede borcunu ödemeyen yatırımcılara ait sermaye piyasası araçlarının dağıtımı, yatırım kuruluşunun bu araçlar üzerinde genel hükümlere göre hapis hakkı kullanma ihtimali nedeniyle tazmin sürecinin kapatılmasına bırakılır ve yapılacak işlem kapatma kararında belirtilir.

(3) Bu dağıtım sırasında yatırım kuruluşunun operasyonel maddi hata ve eksiklikleri nedeniyle, yatırımcı hesaplarında ortaya çıkan hatalar düzeltilir.

İhtilafli alacaklar

MADDE 12 –(1) Yapılacak ödemelerde, ihtilaf konusu alacaklara ilişkin olarak sadece kesinleşmiş yargı kararları dikkate alınır. Şu kadar ki, alacaklılar cetveline itiraz eden yatırımcıların itirazlarının uygun görülmemesi halinde, itiraza konu olup yatırımcının saklama hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçları, alacaklılar cetvelinin ilanını takip eden dördüncü ayın sonuna kadar aynı hesapta bloke tutulur. İtiraza konu olmayan alacaklar yatırımcıya ödenir. Bu süre içinde bloke sermaye piyasası araçlarına ilişkin yargı yoluna başvurulduğu yönünde yatırımcılar tarafından YTM'ye bir bilgi ulaştırılmadığı takdirde, bloke edilen sermaye piyasası araçları yatırım kuruluşunun malvarlığına dâhil edilir. Yargıya başvurulduğu yönünde YTM'ye bilgi ulaşması halinde blokaj yargı kararının kesinleşmesine kadar kaldırılmaz.

(2) Haciz ve/veya tedbir uygulanmış yatırımcı hesaplarına ilişkin ödemeler tedbirin veya haczin kaldırılmasına kadar; üzerinde rehin tesis edilmiş hesaplara ilişkin ödemeler ise rehin hakkı son bulana kadar yerine getirilmez.

(3) BİAŞ, Birlik veya tahkim otoritesi nezdinde uyumsuzluk başvurusu bulunan yatırımcılara, uyumsuzluk konusu alacak için ödeme yapılmasında uyumsuzluk sonucunun kesinleşmesi beklenir.

(4) Yatırım kuruluşlarının BİAŞ'ta gerçekleştirdiği işlemler nedeniyle ortaya çıkan yatırımcı alacakları, bu yatırım kuruluşlarının ilgili borsalarda teminatlarının bulunması durumunda, öncelikle söz konusu teminatlardan karşılanır.

Tazmin tutarının hesaplanması

MADDE 13 –(1) Yatırımcıların tazmin talepleri, yatırım kuruluşunca karşılanmayan nakit ödeme ve sermaye piyasası araçlarının teslim yükümlülükleri üzerinden hesaplanır. Tazmin tutarı, kanuni ve akdi şartlar uyarınca yatırım kuruluşunun mahsup ve benzeri talepleri de dikkate alınarak belirlenir.

(2) Tazmin edilecek sermaye piyasası araçlarının değerinin hesaplanmasında, Kurulun yatırım kuruluşlarının sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelerinde yer verilen değerlendirme esasları uygulanır. Söz konusu hesaplama, tazmin karar tarihi itibarıyla yapılır.

(3) Bu madde uyarınca aynen teslimi yapılacak sermaye piyasası araçlarına ilişkin tazmin kararından sonra dağıtım tarihine kadar gerçekleşen bedelsiz sermaye artırım, kupon ödemesi ve benzeri işlemlerden kaynaklanan nakitler de aynen teslim edilir.

(4) Aynı kişiye ait borçlar tazmin kapsamındaki alacağından mahsup edilir. Ödenecek tazmin tutarının hesabında mahsuptan sonraki net alacak tutarı esas alınır.

Tazmin

MADDE 14 –(1) Alacaklılar cetvelinin ilan tarihini takip eden üç ay içinde tazmin kapsamındaki ödemeler gerçekleştirilir. Bu süre zorunlu hallerde Kurulun onayı ile en fazla üç ay daha uzatılabilir.

(2) Müşterek hesaplar tek hesap kabul edilir. Müşterek hesap sahiplerine yapılacak ödemelerde, bu hesaplar üzerinde hak sahibi olan her bir yatırımcıya hak sahipliği oranında; bu oranın tespit edilememesi durumunda ise her bir yatırımcıya eşit oranda ödeme yapılır.

(3) Tazmin karar tarihi ile yatırımcılara ödeme yapılan tarih arasında geçen süreye ilişkin olarak yatırımcıların nakit alacaklarına herhangi bir faiz uygulanmaz.

Tazmin tutarı

MADDE 15 –(1) Hak sahibi her bir yatırımcıya ödenecek azami tazmin tutarı 103.930 TL'dir. Bu tutar her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanununca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından, toplam tazmin tutarı beş katına kadar artırılabilir. Bu sınır, hesap sayısı, türü ve para birimine bakılmaksızın, bir yatırımcının aynı kuruluştan olan taleplerinin tümünü kapsar. YTM tarafından ödenecek azami tutarın üzerinde kalan tutarın, bir yatırımcı tarafından başka bir yatırımcıya ödenmesi amacıyla devredilmiş olması halinde, devralana YTM tarafından ödeme yapılmaz.

(2) Yatırım kuruluşundan alacaklı görünen ve birlikte hareket ettikleri tespit edilenlere, toplamı yukarıdaki tutarı aşmamak kaydıyla ödeme yapılır.

(3) Yatırımcı hesabında bulunduğu için aynen dağıtım yapılan nakit ve sermaye piyasası araçları tazmin tutarının hesabında dikkate alınmaz.

Tazmin kapsamı

MADDE 16 –(1) Tazminin kapsamını, yatırımcılara ait olan ve yatırım hizmeti ve faaliyeti veya yan hizmetler ile bağlantılı olarak yatırım kuruluşu tarafından yatırımcı adına saklanan veya yönetilen nakit ödeme veya sermaye piyasası aracı teslim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesinden kaynaklanan talepler oluşturur.

(2) Türkiye'de yerleşik yatırım kuruluşlarının yurtdışındaki merkez dışı örgütleri nezdindeki hesap sahipleri ile yurt dışında ihraç edilen veya çıkarılan sermaye piyasası araçlarına ilişkin tazminin kapsamına, yalnızca merkezi saklama veya teminat tutma işlemleri MKK ve Takasbank'ta gerçekleştirilen nakit ödeme ve sermaye piyasası araçları teslim yükümlülükleri dâhildir. Tezgahtüstü türev araç işlemleri ise, yatırım kuruluşları tarafından bu araçlara ilişkin YTM aidatlarının ödenmiş olması halinde tazmin kapsamındadır.

(3) Yatırımcıların tazmin kararı verilen kuruluşların yatırımcıları, Kanunun 84 üncü maddesi kapsamında tazmin talep etme hakkına sahiptir. Yatırımcıların, yatırım danışmanlığı faaliyetlerinden veya piyasadaki fiyat hareketlerinden kaynaklanan zararları tazmin kapsamında değildir.

(4) Kanunun 106 ve 107 nci maddelerinde yer alan suçlardan veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçundan mahkûm olan yatırımcılara ait talepler, söz konusu eylemlerle ilgili alacaklarla sınırlı olmak üzere, tazmin kapsamı dışındadır. Söz konusu suçlardan dolayı hakkında suç duyurusunda bulunulan kişilere yapılacak ödemeler, anılan suçlara ilişkin soruşturmanın başlamasından mahkeme kararının kesinleşmesine kadar durur.

(5) Bankacılık mevzuatı uyarınca mevduat veya katılım fonu olarak kabul edilen nakit ödeme yükümlülükleri tazmin kapsamı dışındadır.

Tazmin kapsamına girmeyen kişi ve kurumlar

MADDE 17 – (1) Aşağıda sayılan kişi ve kurumlar tazmin kapsamında değildir:

a) Yatırımcıları tazmin kararı verilen yatırım kuruluşlarının yönetim kurulu üyeleri, yöneticileri ve şahsen sorumlu ortakları, yüzde beş veya daha fazla paya sahip ortakları, denetim kurulu üyeleri veya ilgili yatırım kuruluşları ile aynı grup içinde yer alan diğer şirketlerde benzer konumda olan kişiler ile bu kişilerin eş ve ikinci dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile bu kişiler adına hareket eden üçüncü kişiler.

b) Yatırımcıları tazmin kararı verilen yatırım kuruluşları ile aynı grupta yer alan diğer şirketler.

c) (a) bendinde sayılan gerçek ve tüzel kişilerin yüzde yirmi beş veya daha fazla paya sahip olduğu şirketler.

ç) Yatırım kuruluşlarının mali sıkıntıya düşmesine neden olan veya finansal durumunun bozulmasına önemli etkileri olan olaylarda sorumluluğu bulunan veya bu olaylardan menfaat sağlayan kişiler.

d) **(Ek:RG-26/8/2021-31580)** 7/8/2014 tarihli ve 29081 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ (II-13.1)'in 12/A maddesi kapsamında, hak sahibi ismine açılmaksızın toplu olarak tutulan hesaplara ilişkin saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere yurt dışında kurulmuş ve yetkilendirilmiş, yabancı hukuka tabi yabancı merkezi saklama kuruluşları ile genel saklama yetkisi bulunan yatırım kuruluşları.

Tazmin sürecini kapatma kararı

MADDE 18 –(1) Kurul, tazmin sürecinin tamamlanmasından sonra, YTM'nin bildirimini üzerine tazmin sürecini kapatma kararı verir. YTM, tazmin sürecinin sonuçlarını, yatırımcıları tazmin kararı alınan yatırım kuruluşlarının tedrici tasfiyesinin veya iflasının istenmesinin yararlı olup olmayacağına ilişkin gerekçeli önerisiyle birlikte Kurula sunar. Tedrici tasfiye veya iflas kararı, tazmin sürecinin işleyişini engellemez. YTM, yatırımcıların haklarına, ödediği tazmin tutarı kadar halef olur.

(2) Tazmin sürecinin kapatıldığı Kurul tarafından 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan kurum ve kuruluşlara bildirilir ve YTM tarafından 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir.

Yeniden faaliyette bulunabilme

MADDE 19 – (1) Yatırımcıları kısmen veya tamamen tazmin edilen yatırım kuruluşlarının, yeniden yatırım hizmet ve faaliyetlerinde bulunabilmeleri için, mevzuatta aranan diğer şartlar saklı kalmak üzere, tazminden doğan ve YTM tarafından yapılan tüm ödeme ve giderleri, anapara ve kanuni faizi de dâhil olmak üzere YTM'ye ödemeleri zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Tedrici Tasfiye

Tedrici tasfiye kararı ve ilanı

MADDE 20 – (1) Kurul bankalar hariç olmak üzere, yatırımcıları tazmin kararı verilenler hakkında, tazmin sürecinin kapanmasına ilişkin kararı ile birlikte tedrici tasfiye kararı da verebilir veya doğrudan iflas talebinde bulunabilir.

(2) Kurul yatırım kuruluşlarının tazmin ve tedrici tasfiyesine aynı anda karar verebilir. Bu durumda, öncelikli olarak Yönetmeliğin tazmine ilişkin hükümleri uygulanır.

(3) Haklarında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşlarının tedrici tasfiye işlemleri YTM tarafından yürütülür.

(4) Tedrici tasfiyenin amacı, tedrici tasfiyesine karar verilen yatırım kuruluşlarının malvarlığını aynen veya nakde çevirmek suretiyle elde edilen bedeli tahsis ederek, tazmin sürecinde yatırımcıların tazmin edilmeyen bakiye alacakları ile YTM'nin yatırımcılara halef olmasından kaynaklanan alacaklarının ödenmesidir. Tedrici tasfiye karar ve işlemlerinde; 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve diğer mevzuatın tasfiye ile ilgili hükümleri uygulanmaz.

(5) Yatırım kuruluşları hakkında verilen tedrici tasfiye kararları, bu kararların alındığı gün Kurul tarafından 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında sayılan kurumlara bildirilir ve söz konusu tedrici tasfiye kararı YTM tarafından 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir.

Yasal organların durumu

MADDE 21 – (1) Tedrici tasfiye kararı verildikten sonra, yatırım kuruluşunun yasal organlarının görev ve yetkileri, tasfiye sonuçlanıncaya kadar YTM tarafından yerine getirilir. Tedrici tasfiyenin sonuçlandığının ilan edildiği tarihte başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, yatırım kuruluşunun tedrici tasfiye kararı tarihinden önceki yasal organları görev ve yetkilerini yeniden üstlenirler. Yapılan işlemlerden tescilli gerekli olanlar, YTM'nin talebi üzerine harca tabi olmaksızın tescil ve ilan olunur.

Malvarlığının korunması

MADDE 22 – (1) Haklarında tedrici tasfiye kararı alınan yatırım kuruluşlarının malvarlıkları, yetkinin kaldırılmasına ilişkin Kurul kararının alındığı tarihten itibaren tedrici tasfiye işlemlerinin tamamlandığı ilan edilinceye; tedrici tasfiyeyi takiben veya doğrudan iflas talebinde bulunulması halinde, iflas talebinin mahkemece esastan karara bağlanmasına kadar, Kurul ve tedrici tasfiye çerçevesinde YTM tarafından yapılacak işlemler hariç, devredilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, tedbir konulamaz, haczedilemez. Bunlar hakkında yapılmış olan tüm hacizler ve uygulanmış tüm ihtiyati tedbirler düşer ve tüm icra ve iflas takipleri kendiliğinden durur, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.

(2) Tedrici tasfiye kararı, YTM tarafından hakkında tedrici tasfiye kararı verilen kuruluşun malvarlığına dahil menkul ve gayrimenkul malların öğrenilmesini takiben derhal, bu malların kayıtlı bulunduğu tapu dairelerine, trafik şube müdürlüklerine, kuruluşun hesabının bulunduğu bankalar ve diğer mali kuruluşlara, kuruluş hakkında icra takibi varsa ilgili icra dairelerine, dava varsa ilgili mahkemelere ve ilgili diğer kuruluşlara yazılı olarak bildirilir.

(3) Haklarında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşunun bütün ödemeleri durur ve tüm malvarlığı üzerinde sadece YTM tarafından tasarruf edilebilir. Yatırım kuruluşuna yapılan tüm ödemeler sadece YTM'ye yapılır ve YTM'ye yapılan ödemeler dışındaki ödemeler borcu sona erdirmez. Yatırım kuruluşunun MKK nezdindeki müşteri hesaplarında bu müşteriler tarafından tesis edilmiş blokajlar YTM'nin talebi üzerine MKK tarafından kaldırılır.

Portföylerin yönetiminin devri ve bağımsız denetim yükümlülüğü

MADDE 23 – (1) Haklarında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşlarının yönettiği portföylerin yönetiminin, bir başka kuruluşa devrine Kurulca karar verilebilir.

(2) Haklarında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşunun, Kurulun farklı bir kararı olmadıkça, sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan bağımsız denetim yükümlülüğü sona erer. Bağımsız denetim ve uzmanlık gerektiren nitelikteki sair hizmetlere ilişkin yatırım kuruluşunun mevcut sözleşmeleri feshedilerek Kurula bilgi verilir. Tedrici tasfiye amaç ve süresi ile sınırlı olmak üzere yatırım kuruluşunun adına YTM tarafından yeni sözleşmeler akdedilebilir.

Koruma tedbirleri

MADDE 24 – (1) YTM, gecikmeksizin, tazmin kararı ile birlikte hakkında tedrici tasfiye kararı alınan yatırım kuruluşunun yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakları ile tüzel kişi ortaklarının sermayesinin yüzde beşinden fazlasına sahip gerçek kişi pay sahiplerinin kendilerine, eşlerine ve velayet altındaki çocuklarına ait taşınmaz mal ve iştiraklerini, haczi caiz olan taşınır mal, hak ve alacaklarını ve menkul kıymetlerini ve her türlü kazanç ve gelirlerini; ayrıca, tedrici tasfiye kararının ilanından önceki iki yıl içinde ivazlı veya ivazsız olarak iktisap ettikleri veya devrettikleri taşınmaz mal, haczi caiz taşınır mal, hak, alacak ve menkul değerleri gösterir birer mal beyannamesi vermelerini ister. Söz konusu mal beyannamesinin, YTM talebinin ilgililere tebliğ edilmesini takip eden en geç yedi gün içinde YTM'ye verilmesi zorunludur. Bu mal beyanının hüküm ve sonuçları hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun ilgili hükümleri geçerlidir.

(2) YTM, yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının malvarlıkları üzerine teminat aranmaksızın ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz kararları ile ilgililerin yurt dışına çıkış yasağı dâhil olmak üzere alacaklıların menfaati için zorunlu olan her türlü muhafaza tedbirinin alınmasını ilgili mahkemeden istemeye yetkilidir.

(3) İkinci fıkra hükümleri çerçevesinde alınan tedbir ve haciz kararlarından itibaren altı ay içinde dava açılmaması veya icra veya iflas takibinde bulunulmaması halinde bu kararlar kendiliğinden ortadan kalkar.

(4) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 278, 279 ve 280 inci maddelerinde yazılı hallerin varlığı halinde, aciz vesikası ibrazına gerek olmaksızın YTM tarafından iptal davası açılabilir.

Malvarlığının tespiti

MADDE 25 – (1) YTM, yatırım kuruluşunun aktif ve pasifini tespit eder. İlgililerin tedrici tasfiye kararının verilmesinden sonra vadesi gelen sözleşmelerinden doğan hak ve borçları da vadeleri itibarıyla belirlenir. İlgili mevzuat uyarınca verilmiş teminatlar da aktifin hesabında dikkate alınır.

(2) YTM, tasfiye kapsamında yer alan gerçek hak sahiplerini ve bunların alacak ve borç tutarlarını tazmin sürecinde elde edilen bilgi ve belgelere dayanarak tespit eder.

(3) YTM'nin, yatırımcıların tazmini dolayısıyla yatırımcılara halef olmasından kaynaklanan alacakları ile tasfiye giderleri de aktif ve pasifin tespitinde YTM alacağı olarak dikkate alınır.

(4) Tedrici tasfiye kararını takiben ilgili mevzuat uyarınca verilmiş teminatlar, YTM'nin talebi üzerine ilgili kuruluş tarafından on iş günü içinde nakde çevrilerek YTM'ye ödenir. Ancak, tedrici tasfiye kararının alındığı tarih itibarıyla, ilgili mevzuat uyarınca yatırım kuruluşlarının borsalar ve takas kuruluşu nezdinde bulunan teminatları; incelemesi devam eden uyuşmazlıklara konu yatırımcı alacaklarının cari tutarı ilgili borsa veya takas kuruluşu tarafından bloke edilmek suretiyle YTM'ye devredilir.

Nakde çevirme esasları

MADDE 26 – (1) Tedrici tasfiye kapsamındaki yatırım kuruluşunun malvarlığına dahil sermaye piyasası araçlarından, 13 üncü maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak üzere, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görenler ilgili borsa ya da teşkilatlanmış piyasada, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyenler ise rayiç bedel üzerinden satılır.

(2) Sermaye piyasası araçları dışında kalan menkul ve gayrimenkullerin paraya çevrilmesine ilişkin esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle YTM tarafından belirlenir.

(3) Kurul, YTM, MKK, BİAŞ ve Takasbank'ın personeli ile bunların eşleri, üçüncü derece dâhil kan ve kayın hısımları ve bunlarla doğrudan veya dolaylı ilişkide bulunan kişiler, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda yapılan satışlar hariç, diğer satışlardan alım yapamazlar.

Alacakların tahsili

MADDE 27 –(1) Vadesi gelmiş alacakların tahsili ve varsa ipoteklerin paraya çevrilmesi için yasal işlemler YTM tarafından yapılır. Vadesi gelmemiş alacaklar için kural olarak vade beklenir. Ancak karşılıklı anlaşma yoluyla vadeden önce tahsil mümkündür.

(2) Tahsil işlemlerinin tasfiyenin gecikmesine neden olacağı anlaşıldığı takdirde, tahsilat sonucu beklenmeksizin mevcutların dağıtım işlemleri yapılır.

Tasfiye bakiyesi ve dağıtım listesi

MADDE 28 – (1) Tasfiye halindeki yatırım kuruluşunun nakit ve YTM tarafından nakde çevrilen malvarlığı tasfiye bakiyesini oluşturur. Tasfiye bakiyesi, tazmin sürecinde alacağının tamamı karşılanamayan hak sahiplerinin kalan alacakları, kamu alacakları, YTM'nin alacakları ile varsa diğer alacakların alacaklarının ödenmesinde kullanılır.

(2) Yatırım kuruluşu malvarlığının nakde çevrilmesini takiben, yatırımcıların tazmin edilmeyen alacaklarını gösteren bir dağıtım listesi hazırlanır. Bu listenin temin edilebileceği yerler, yapılacak ödemelerin esasları ile ödemelerin yapılacağı tarih ve yerler, 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir.

Tasfiye bakiyesinin dağıtım esasları

MADDE 29 –(1) Tasfiye bakiyesi yatırımcı alacaklarının ödenmesinde kullanılır. Bakiye, bu alacakların tamamının karşılanmasına yetmezse; ödemeler, tasfiye bakiyesinin söz konusu alacaklar toplamına bölünmesi suretiyle bulunacak oran dikkate alınarak garemten yapılır.

(2) İhtilaf konusu alacaklar için yapılacak ödemelerde kesinleşmiş yargı kararları esas alınır. Ancak 12 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında YTM'ye bildirilmiş davalara konu alacakların bulunması halinde bunlar da toplam yatırımcı alacaklarının hesaplanmasında dikkate alınır. Bakiyeden bu alacaklara karşılık gelen kısım yargı kararının kesinleşmesine kadar bloke edilir. Birinci fıkrada belirtilen alacakların ödenmesinde ödeme yapılacak ise yatırımcıya düşen oransal tutarın sadece uyumsuzluğa konu olanı kadar bloke edilir.

(3) Yatırımcı alacakları tamamen karşılandıktan sonra artan kısımdan, öncelikle garemten kamu alacakları ve kalandan YTM'nin Kanununun 85 inci madde kapsamında yaptığı ödemeler ve tasfiye giderleri nedeniyle doğan alacakları ödenir. Bakiye, işçi alacakları dâhil diğer alacaklılara tahsis edilir. YTM alacağına tazmin ödemelerinin yapıldığı günden itibaren, tasfiye giderlerine ise giderin yapıldığı tarihten itibaren 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanununun 2 nci maddesi uyarınca kanuni temerrüt faizi yürütülür.

Tedrici tasfiyenin kapanması ve iflas talebi

MADDE 30 –(1) Kurul, YTM'nin başvurusu üzerine tedrici tasfiyenin kapatılmasına karar verir. Haklarında tedrici tasfiye kararı verilenlerin aktiflerinin, tasfiyenin amacı kapsamındaki hak sahiplerinin alacaklarını, tazmin kapsamında yapılan ödemeleri ve tasfiye giderlerini karşılamaya yetmediğinin tespiti halinde YTM, Kurulun uygun görüşü ile 24 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen kişilerin iflasını da isteyebilir. Söz konusu keyfiyet 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir ve 5 inci maddede sayılan kurumlara bildirilir.

(2) Alacaklılar cetvelinde görünen hak sahiplerine, talep etmeleri halinde, YTM tarafından tasfiyenin kendileri ile ilgili sonuçlarını gösterir bir belge verilir.

Tasfiye giderleri

MADDE 31 –(1) Tedrici tasfiye işlemlerinin yürütülmesi nedeniyle yapılan giderler, sözleşmelerde yatırım kuruluşunun taraf olması şartı aranmaksızın doğrudan YTM malvarlığından yapılır ve tasfiye bakiyesinden YTM'ye yapılacak ödemelerde YTM alacağına tespitinde tedrici tasfiye gideri olarak dikkate alınır.

İlan esasları

MADDE 32 –(1) Bu Yönetmelik çerçevesinde yapılması gereken ilanlar, YTM tarafından ülke çapında günlük olarak yayımlanan en az 2 gazete ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile KAP ve YTM tarafından uygun görülen diğer yerlerde yapılır. İlanın şekli ve içeriği YTM tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca, Kanunun yayımı tarihinden önce tedrici tasfiyesine başlamış olan kurumların tasfiyelerine ilişkin iş ve işlemler 21/6/2001 tarihli ve 24439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Aracı Kurumların Tedrici Tasfiye Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde MKK tarafından yürütülür. Bu işlemler Kanununun 86 ncı maddesinin altıncı fıkrası uyarınca harçtan ve damga vergisinden müstesnadır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi	Sayısı	
29/3/2014	28956	
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete lerin		
Tarihi	Sayısı	
1.	26/8/2021	31580
2.		

SERMAYE PİYASASI KURULU

**Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile
Yatırım Kuruluşlarına İlişkin
Rehber**

Sermaye Piyasası Kurulu'nun

**i-SPK.37.1 (27.06.2014 tarih ve 20/661 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak
kabul edilmiş olup,**

İ-SPK.37.2 (23.09.2014 tarih ve 28/953 s.k.) sayılı,

İ-SPK.37.3 (14.05.2015 tarih ve 12/619 s.k.) sayılı,

İ-SPK.37.4 (15.07.2016 tarih ve 22/802 s.k.) sayılı,

İ-SPK.37.5 (03.03.2022 tarih ve 11/341 s.k.) sayılı

İlke Kararları ile güncellenmiştir.

İÇİNDEKİLER

A. Yatırım Fonlarının Yatırım Danışmanlığı Faaliyetinden İstisna Tutulması -----	3
B. Uygunluk ve Yerindelik Testleri -----	3
C. Yatırım Danışmanlığı Yetki Belgesi Olmayan Yatırım Kuruluşlarının Yatırım Fonlarıyla İlgili Sunabilecekleri Diğer Hizmetler -----	9
D. Yatırım Danışmanlığı -----	11
E. Genel Yatırım Tavsiyeleri -----	12
F. Portföy Aracılığı Faaliyeti -----	15
G. Alım Satım Aracılığı Faaliyeti -----	19
H. İşlem ve Portföy Aracılığı Faaliyetleri Sırasında İşlemlere İlişkin Risklerin Müşteri Bazında İzlenmesi -----	20
İ. Emir İletimine Aracılık Eden Yatırım Kuruluşlarının Müşteriye Bildirim Yükümlülükleri ve Müşteri Bilgilerinin Gizliliği -----	21
J. Bireysel Portföy Yöneticiliği ve Yatırım Danışmanlığı Sırasında Araştırma Faaliyetleri -----	23
K. İç Denetim Sistemi -----	23
L. Yatırım Kuruluşlarının Bilgi İşlem Altyapıları -----	26
M. Bankaların İç Sistemleri -----	27
N. Banka Şubelerinde Örgütlenme -----	28
O. Bankaların Türev Araç İşlemleri -----	29
P. Saklama Hizmeti -----	29
R. Dışarıdan Hizmet Alım -----	31
Q. Yatırım Kuruluşlarında Çalışan Personel -----	33
R. Geçiş Süresi -----	37
S. Müşteriye Risklerin Bildirilmesi Yükümlülüğü -----	38
T. Tezgahüstü Türev Araç İşlemlerine İlişkin Husular -----	39
Y. Diğer Hususlar -----	45
Z. Kimlik Doğrulama ve İşlem Güvenliği -----	50

GİRİŞ

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Yatırım Hizmetleri Tebliği) ve III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ'e (Yatırım Kuruluşları Tebliği) dayanılarak hazırlanan "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Rehber" (Rehber) Sermaye Piyasası Kurulu'nun (Kurul) i-SPK.37.1 (27.06.2014 tarih ve 20/661 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilmiştir.

Kurul'un İ-SPK.37.2 (23.09.2014 tarih ve 28/953 s.k.) sayılı, İ-SPK.37.3 (14.05.2015 tarih ve 12/619 s.k.) sayılı, İ-SPK.37.4 (15.07.2016 tarih ve 22/802 s.k.) sayılı ve **İ-SPK.37.5 (03.03.2022 tarih ve 11/341 s.k.)** sayılı İlke Kararları ile Rehber güncellenmiştir.

Bu çerçevede geçiş hükümleri saklı kalmak kaydıyla 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olan söz konusu düzenlemelerin uygulanmasına yönelik esaslar aşağıda yer almaktadır.

A. Yatırım Fonlarının Yatırım Danışmanlığı Faaliyetinden İstisna Tutulması

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 45 inci maddesinin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

"Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nda işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonlarının ilgili olarak müşterilerin risk ve getiri tercihlerine göre verilen yönlendirici nitelikteki tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Ancak her durumda 48 inci maddenin (a) bendi hariç olmak üzere ikinci fıkrası ve 50 nci maddesindeki esaslara uyulması gerekir."

B. Uygunluk ve Yerindelik Testleri

1. Uygunluk ve yerindelik testlerinin elektronik ortamda yapılabilmesi, ancak telefon aracılığıyla yapılamaması:

Kurul'un 15.05.2014 tarih ve 15 sayılı toplantısında; uygunluk ve yerindelik testlerinin Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından hazırlanan asgari içeriği onaylanmış olup, 20.06.2014 tarih ve 19 sayılı Kurul toplantısında testlerin asgari içeriği, yatırım fonları açısından revize edilmiştir.

Kurul'un 15.05.2014 tarih ve 15 sayılı toplantısında ayrıca; testlerin asgari içeriğine uyulması, kendi içinde bütünlük arz etmesi ve makul gerekçelerin olması kaydıyla yetkili kuruluşların, "risk ve getiri tercihi" ile "bilgi ve tecrübe" sınıflandırmaları dahil olmak üzere

testleri, şirket uygulamaları doğrultusunda şekillendirmesine ve müşteriden alınan bilgileri kendi belirleyeceği yönteme göre değerlendirmesine imkan tanınmasına karar verilmiştir.

Bu defa testlerin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Yatırım Kuruluşları Tebliği’nin 33 üncü maddesi, Yatırım Hizmetleri Tebliği’nin 40 ıncı maddesi uyarınca yapılması öngörülen sırasıyla uygunluk ve yerindelik testleri ile söz konusu maddeler uyarınca yapılacak, uyarı ve bildirimler gerektiğinde kanutlayıcı bilgi ve belgelerin sunulabilmesi ve ispat yükü yatırım kuruluşuna ait olmak kaydıyla yazılı veya elektronik ortamda yapılabilir.”

Uygunluk ve yerindelik testleri ile bunlara ilişkin uyarı ve bildirimlerin şubeler veya çağrı merkezi üzerinden kayıt tutulan telefonlar aracılığı ile yapılmasına imkan bulunmamaktadır.

2. Tüzel kişi hesaplarında, müşterek ile vekâleten açılan ve/veya işlem yapılan hesaplarda testlerin yapılması:

Uygunluk ve yerindelik testlerinin yapılmasına ilişkin olarak aşağıdaki uygulama esasları kabul edilmiştir:

*“Uygunluk ve yerindelik testlerinin **tüzel kişi müşteriler açısından** uygulanması ihtiyaridir.*

***Müşterek hesaplar** açısından; hesabın teselsüllü ortak hesap olması halinde (hesap üzerindeki hak sahipliği birbirine eşit ise-müşterek hesap) hesap sahiplerinden yalnızca birine uygunluk ve yerindelik testlerinin uygulanması yeterli olup, hesabın bölünebilir müşterek hesap olması halinde (tüm hesap sahiplerinin onayı gerekli ise) tüm hesap sahiplerine testlerin uygulanması ve en muhafazakar sonucun işlemlerde esas alınması gerekir.*

***Vekâleten açılan ve/veya işletilen hesaplar** açısından müvekkil tarafından vekile hesabın nasıl işletilmesi gerektiğine, yatırım stratejisine ilişkin olarak verilmiş bir talimat bulunuyorsa, vekil müvekkilin bu talimatına uygun hareket etmekle yükümlü olduğundan, testler ile ölçülen hesap sahibinin portföyünde veya hesabında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin riskleri anlayacak bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadığına ilişkin olarak; yaşı ve mesleği, eğitim durumu, geçmişte gerçekleştirdiği işlemlere konu olan sermaye piyasası araçları, söz konusu işlemlerin türü, niteliği, hacmi ve sıklığı gibi bilgiler yalnızca müvekkil bakımından aranır. Böyle bir talimatın bulunmadığı durumlarda, vekilin asıl hesap sahibinin portföyünde veya hesabında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin riskleri anlayacak bilgi ve*

tecrübeye sahip olup olmadığını tespit bakımından söz konusu bilgiler vekil bakımından uygulanır.

Müşterinin talebe dayalı profesyonel müşteri kıstaslarını sağlayarak profesyonel müşteri olmasından önce müşteriye uygulanmış olan uygunluk testi sonuçları geçerliliğini yitirir.”

3. Testlerin yapılmasında yetkili imzalar ve lisanslı personel:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 33 üncü maddesinin altıncı fıkrasında “Yatırım kuruluşlarının söz konusu formların yanı sıra hesabı açan ve/veya bilgileri toplayan müşteri temsilcisi ile hesabın açılmasını onaylayan yetkilinin ad, soyad ve unvan bilgilerini de saklaması gerekir.” hükmü yer almaktadır.

Buna paralel olarak uygunluk ve yerindelik testlerinin sonuç bildirim sayfalarının alt kısmında “Değerlendiren” ve “Onaylayan” imza bölümlerine yer verilmiştir.

Bu çerçevede, testlerle ilgili olarak aşağıdaki uygulama esasları kabul edilmiştir:

“Uygunluk ve yerindelik testlerinin değerlendirilmesi ve onaylanmasının aynı personel tarafından yapılması mümkündür.

Uygunluk testi için gerekli bilgi ve belgeleri müşteriden temin ederek, testi uygulayacak personel ile müşteriye hesap açacak personelin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 lisans belgesine sahip olması gerekli değildir. Ancak, yerindelik testinin en az Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 lisans belgesine sahip personel tarafından uygulanması gerekir.”

4. Uygunluk testi yapılmadan müşteriye satışı yapılabilecek sermaye piyasası araçları:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 33 üncü maddesinin uygunluk testinin istisnalarını düzenleyen ikinci fıkrasının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Yatırım kuruluşunun, uygunluk testi yapmakla yükümlü bulunmadığı hususunda müşteriye bilgilendirmesi şartıyla (ürün veya hizmetin müşterinin kendi talebi doğrultusunda sunulması şartı aranmaksızın);

a) Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nda işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonları ve

b) Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilmiş borsalarda ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde işlem gören kamu borçlanma araçları

için uygunluk testi yapması zorunlu değildir.”

Bu çerçevede yatırım kuruluşlarının yalnızca Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu’nda işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonları ile Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilmiş borsalarda ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde işlem gören kamu borçlanma araçları için uygunluk testi yapması zorunlu değildir. Bu durumda yatırım kuruluşunun müşteriye uygunluk testi yapmakla yükümlü olmadığı konusunda bilgilendirmesi gerekir. Bunlar dışında kalan tüm sermaye piyasası araçları için, müşteri kendi talep etse de uygunluk testi yapılması gerekir.

Yatırım kuruluşu uygunluk testi sonucunda ürün veya hizmetin müşteriye uygun olmadığı kanaatine ulaşırsa ise öncelikle müşteriye yazılı olarak veya elektronik ortamda uyarır. Buna rağmen müşteri ürün veya hizmeti almak istiyorsa, yatırım kuruluşu müşterinin bu talebi yönünde hizmet verip vermemek konusunda serbesttir.

5. Uygunluk testi yapılmadan müşteriye satışı yapılabilecek sermaye piyasası araçlarına ilişkin olarak test sonucunda yer verilecek açıklama:

Uygunluk testinden muaf tutulmakla birlikte, ilgili risk düzeyleri konusunda müşterilerin genel bir fikir sahibi olmaları bakımından söz konusu araçların test içeriğinden çıkarılması yerine, uygunluk testinin sonuç bölümünde yer alan açıklamalara aşağıdaki ifadenin de eklenmesi kabul edilmiştir:

“Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu’nda (TEFDP) işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonları ile Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilmiş borsalarda ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde işlem gören kamu borçlanma araçları için uygunluk testi yapılması zorunlu olmayıp, bu test sonucu dahil olacağınız risk kategorisinden bağımsız olarak bu sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilirsiniz.”

6. Uygunluk testinin birlikte çalışan yatırım kuruluşlarının herhangi biri tarafından ortak bir sisteme girilebilmesi:

İşlem veya portföy aracılığı izni bulunan bir yatırım kuruluşu ile çalışan emir iletimine aracılık izni bulunan yatırım kuruluşundan herhangi birinin, müşterilerine uygunluk testini yapıp müşterilerin verdiği yanıtları bu kuruluşlar arasında kurulan ortak bir sisteme girmesinde ve bu kuruluşların testi ortak bir puanlama sistemine göre değerlendirmesinde Yatırım Kuruluşları Tebliği uyarınca bir sakınca bulunmamaktadır.

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 33 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca iş akış prosedürlerinde belirlenmesi kaydıyla emir iletimine yetkili yatırım kuruluşu uygunluk testinin değerlendirmesini de yapıp, birlikte çalıştığı diğer yatırım kuruluşları ile testin sonucunu paylaşabilir, işlem veya portföy aracılığı izni bulunan yatırım kuruluşları da bu testin sonucunu kullanabilir.

7. İşlem veya portföy aracılığı izni bulunan bir yatırım kuruluşu veya portföy yönetim şirketi ile çalışan emir iletimine aracılık izni bulunan yatırım kuruluşunun yerindelik testi sürecine dahil olması:

İşlem veya portföy aracılığı izni bulunan bir yatırım kuruluşu veya portföy yönetim şirketi ile çalışan emir iletimine aracılık izni bulunan yatırım kuruluşunun, söz konusu kuruluşlar tarafından sunulacak yatırım danışmanlığı hizmeti kapsamında bu kuruluşların hazırladığı yerindelik testini müşterilerine uygulaması ve müşterilerin bilgilerini toplayıp birlikte çalıştığı diğer yatırım kuruluşlarının veya portföy yönetim şirketinin de erişebileceği bir sisteme girmesi Yatırım Hizmetleri Tebliği uyarınca mümkündür.

Ancak yerindelik testinin yatırım danışmanlığı izni bulunan yatırım kuruluşları veya portföy yönetim şirketi tarafından hazırlanmış olması ve testin değerlendirmesinin de bu kuruluşlar tarafından yapılması gerekir.

Bu durumda yerindelik testinin yapılabilmesi için müşteriye ait gerekli bilgilerin sağlanmasına ve güncellenmesine ilişkin usul ve esasların iş akış prosedürlerinde belirlenmesi gerekir.

8. Uygunluk testinin yapılmasında sorumluluk:

Birlikte çalışan ve testleri ortak bir sistem aracılığıyla kullanacak olan emir iletimine aracılık, işlem veya portföy aracılığı izni bulunan yatırım kuruluşlarından, müşterinin hesabını ilk açan yatırım kuruluşu uygunluk testinin yapılmasından sorumludur. Burada önemli olan, hesap açılması sırasında testin müşteriye yapılmış olması veya müşterinin işlemleri sırasında diğer yatırım kuruluşu nezdinde önceden yapılarak ortak bir sisteme yüklenmiş olan testin kullanılmasıdır.

9. Yerindelik testinin sonucuna uygun hizmet verilmesi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 40 ıncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "Müşterinin yerindelik testi için verdiği bilgilerin incelenmesi sonucunda, müşteriye yerindelik

testinin sonuçlarına uygun olmayan bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmeti sunulamaz.” hükmünü araç bazında anlamak gerekir.

Dolayısıyla müşteriye sunulacak bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmetleri sırasında yerindelik testi sonucu ile uyumlu olan sermaye piyasası araçları hizmetlere konu edilmelidir. Söz konusu hükümle amaçlanan bu hizmetlerin hiçbir şekilde sunulmaması değil, testin sonucuna uygun hizmet sunulmasıdır.

10. Yerindelik testi için müşterinin gelir düzeyi ve yatırım amacı varlığı ile ilgili olarak alınacak bilgiler:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 40 ıncı maddesinin onuncu fıkrasında “Yerindelik testinin yapılması için alınan tevsik edici bilgi ve belgeler ile altıncı fıkra uyarınca yapılan uyarıların bir örneği Kurulun belge ve kayıt düzeni ile ilgili düzenlemelerinde belirlenen süreler kapsamında saklanır.” hükmü yer almaktadır. Söz konusu bilgilerin doğruluğunun tevsik edilmesi müşterinin sorumluluğunda olup, müşteriden alınan ilgili doğrulayıcı belgelerin saklanması gerekmektedir.

11. Yerindelik testinde portföy riskinin dikkate alınması:

Uygunluk ve yerindelik testleri arasında müşteriden toplanan bilgiler açısından farklılık olduğundan, sonuçların bildiri konusunda farklılığa gidilmemiştir. Sonuç bölümü uygunluk testi ile aynı olan yerindelik testinin sonuç kısmında (a)'dan (e)'ye kadar sınıflandırılmış olan gruplar içerisinde sermaye piyasası aracı isimlerine yer verilmiş olup, 15.05.2014 tarihli Kurul Kararı çerçevesinde, makul bir şekilde açıklanabildiği ölçüde testlerin, şirket uygulamaları doğrultusunda şekillendirilmesine bir engel bulunmamaktadır.

Diğer taraftan yerindelik testinin müşterilere bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmeti sunmak üzere yapıldığı dikkate alındığında, tek tek ürünlerin yanı sıra oluşturulan portföyün toplam riskini de gözetecek şekilde yapılandırılması Kurul'un 15.05.2014 tarihli Kararı çerçevesinde mümkündür. Ancak testin Kurul'ca belirlenen asgari içeriğinden sermaye piyasası aracı isimlerinin tamamen çıkarılması ve bunun yerine bazı risk ölçütlerine (örneğin standart sapma) yer verilmesi ortalama müşterinin testi anlayabilmesini güçleştirebilecektir.

Bu çerçevede, yerindelik testinin sonuç bölümünde yer alan açıklamalara aşağıdaki ifadenin de eklenmesi kabul edilmiştir:

“Test sonucunda yer verilen gruplarda yer alan sermaye piyasası araçları, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği’nin önerileri çerçevesinde genel örnek niteliğinde olup, bu sermaye piyasası araçlarından her biri kendi barındırdığı özellikler sebebiyle farklı bir risk kategorisine dahil olabilir. Söz konusu sermaye piyasası araçlarına tek tek değil de, bir portföy oluşturmak suretiyle yatırım yapıldığında oluşan portföyün riski daha farklı bir kategoriye dahil olabilir. Bu kapsamda yatırım kuruluşunuzun her bir kategori için belirlediği risk ölçütlerini de dikkate alabilirsiniz.”

C. Yatırım Danışmanlığı Yetki Belgesi Olmayan Yatırım Kuruluşlarının Yatırım Fonlarıyla İlgili Sunabilecekleri Diğer Hizmetler

1. Müşteriye, belli bir fon dağılımına yatırım yapma imkanı veren ürünün önerilmesi:

Yatırım danışmanlığı yetki belgesi olmayan bir yatırım kuruluşundaki müşteri temsilcisi, belirli tarihlerde düzenli olarak yatırılacak tutarlar ile yalnızca Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu’nda (TEFDP) işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonlarından oluşan fon dağılımına müşterinin yatırım yapmasına imkan veren ürünü müşteriye önerebilir.

Müşterinin söz konusu ürünle ilgilendiğini belirtmesi halinde müşteri temsilcisi dağılımda yer alan yatırım fonlarının getiri ve risk düzeylerini müşteriye açıklayabilir ve müşterinin tercih ettiği fon dağılımına ilişkin alış talimatlarını yerine getirebilir.

2. Müşteriye, yatırımının belli yüzdelerini belli sermaye piyasası araçlarına veya sermaye piyasasına yönlendirmesi konusunda tavsiye (standart dağılım tavsiyeleri) verilmesi:

Yukarıda bahsedilen yatırım kuruluşundaki müşteri temsilcisi yapılan uygunluk testi sonucunda belirlenen risk gruplarına göre müşterilere, dahil oldukları risk sınıflarına göre, yatırımlarının belli yüzdelerini belli sermaye piyasası araçlarına veya sermaye piyasasına yönlendirmeleri konusunda müşterilerin tamamına yönelik olarak önceden belirlenmiş olan standart dağılım tavsiyeleri verebilir, yatırım ürün gruplarını müşterilere sunabilir.

Örneğin, “Sizin risk sınıfınızda yer alan müşterilerin yatırımlarının %30’unu orta vadeli olarak sermaye piyasasına yönlendirmesini tavsiye ederiz.”, “Sizin risk sınıfınızda yer alan müşterilerin yatırımlarının %40’ını mevduata, %20’sini paylara, %40’ını yatırım fonlarına yatırmasını öneririz.” diyebilir.

Standart dağılım tavsiyeleri ürün grupları banka tarafından ya da bir aracı kurum veya portföy yönetim şirketi tarafından hazırlanabilir. Zaman içinde söz konusu standart dağılım tavsiyelerinde değişikliğe de (yüzde veya araç bazında) gidilebilir. Ancak müşterinin bireysel özellikleri ve durumu dikkate alınarak, tavsiyelerin kişiye özel hale getirilmemesi gerekir.

3. Müşteriye verilen standart dağılım tavsiyesi çerçevesinde belli yatırım fonlarının önerilmesi:

Müşteri temsilcisinin, müşteriye verilen yatırımın belli yüzdesinin sermaye piyasasına yönlendirilmesine dair standart dağılım tavsiyesi çerçevesinde TEFDP’nda işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonlarından olması kaydıyla belli yatırım fonlarını müşteriye önermesi mümkündür. Ancak müşteri temsilcisi, örneğin payları veya istisna tanınmayan diğer sermaye piyasası araçlarını içeren tavsiyelerde bulunamaz.

4. Portföyün düzenli olarak izlenmesi ve yeniden düzenlenmesi:

Müşterinin portföyünün belli bir yüzdesi yukarıda belirtildiği üzere sermaye piyasasına yönlendirildikten ve portföye TEFDP’nda işlem gören yatırım fonları ile para piyasası fonları (likit fonlar) ve kısa vadeli tahvil ve bono fonları alındıktan sonra, müşteri temsilcisinin portföyü düzenli olarak izlemesi ve yeniden düzenlemesi, müşteriye önerilen söz konusu yatırım fonlarında değişiklik yapması mümkündür. Ancak müşteri temsilcisi örneğin payları ve istisna tanınmayan diğer sermaye piyasası araçlarını içeren tavsiyelerde bulunamaz.

5. Yatırım fonlarıyla ilgili olarak genel yatırım tavsiyesi veya finansal bilgi kapsamında sunulabilecek tavsiye ve bilgiler:

Yatırım fonları hakkında geçmiş performans, risk seviyesi ya da fon içeriği gibi bilgiler verilerek müşterilere tanıtılması “yönlendirici tavsiye” içeren bir faaliyet değil, “finansal bilgi sunumu” niteliğinde olup, yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yeni mevzuat uyarınca her bir yatırım fonu için hazırlanması gereken “yatırımcı bilgilendirme formları”nda yer alan bilgiler de müşteriye aktarılabilir. Bu durumda verilen bilgilerin doğruluğu konusunda yatırım kuruluşunun sorumluluğu vardır. Diğer sermaye piyasası araçları için de aynı değerlendirme geçerlidir.

Tüm sermaye piyasası araçları için geçerli olduğu gibi, yatırım fonları için de yatırım danışmanlığı yetki belgesi olmayan yatırım kuruluşları tarafından genel nitelikli ve yönlendirici tavsiyelerin müşterilere sunulması “genel yatırım tavsiyesi” başlığı altında zaten mümkün olup, buna ilişkin Yatırım Hizmetleri Tebliği’nde belirlenen esaslara uyulması gerekmektedir.

Buna ek olarak özel sektör tahvil ve bono ihraçlarıyla ilgili olarak müşterilerin söz konusu halka arz hakkında bilgilendirilmesi mümkün olup, bu faaliyet yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Bu durumda uygunluk testinin yapılmasına da gerek bulunmamaktadır.

D. Yatırım Danışmanlığı

1. Şirketlerin riskten korunma amacıyla yapacaklara işlemlere ilişkin verilecek yönlendirici nitelikteki tavsiyeler:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "Sermaye piyasaları ile ilgili danışmanlık hizmetleri sunulması" başlıklı 71 inci maddesinde,

"(1) Yatırım kuruluşları, Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler:

...

b) Şirketlerin, aktif-pasif yönetimi çerçevesinde finansal durum tablosu analiz edilmesi, gelir kaynaklarının ayrıştırılması, finansman seçeneklerinin tespit edilmesi, risklerin tanımlanması ve azaltılması veya gelirlerin artırılması yoluyla mali profillerinin geliştirilmesi gibi konularda yazılı veya sözlü yorum ve tavsiyelerde bulunulması..."

hükmü yer almakta olup, söz konusu maddenin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

"Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 71-(1)-(b) maddesi çerçevesinde, yatırım kuruluşlarının şirketlerin aktif-pasif yönetimi çerçevesinde risklerin tanımlanması ve azaltılması konusunda verecekleri yazılı veya sözlü yorum ve tavsiyeler yan hizmet olarak değerlendirilmekte olup, buna ilişkin verilecek yorum ve tavsiyeler genel kategori itibarıyla çeşitli sermaye piyasası araçlarını işaret edebilir."

2. Bankaların özel bankacılık birimlerinde yürütülen faaliyetler:

6362 sayılı SPKn. ile tezgahüstü olanlar dahil olmak üzere türev araçlar sermaye piyasası aracı olarak tanımlanarak Kurul'un düzenleme alanına girmiştir. Yapılan yatırım hizmetleri düzenlemesi ile bankalar pay ve pay endekslerine dayalı türev araçlarda işlem aracılığı, paya dayalı türev araçlarda portföy aracılığı faaliyetlerini yapamayacaktır. Ancak bu istisnaların dışında kalan sermaye piyasası araçlarında Kurul'dan izin almak kaydıyla işlem ve portföy aracılığı faaliyetlerinde bulunabilecek, örneğin dövize, faize, pay endekslerine dayalı türev araç sözleşmeleri yazabileceklerdir.

Diğer taraftan türev araçların sermaye piyasası aracı olarak sayılması bankaların özel bankacılık birimlerinde verilmekte olan danışmanlık hizmetlerini etkileyecek olup, bu birimlerde yürütülen faaliyetler kapsamında mevduat ve katılım bankalarının, tüm sermaye piyasası araçları için olduğu gibi türev araçlara ilişkin olarak da portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı yapması mümkün olmayacaktır. Bununla birlikte yukarıda belirtildiği gibi şirketlere, aktif-pasif yönetimi çerçevesinde hizmet sunmaları ve belli yatırım fonlarıyla ilgili tavsiye sunmaları mümkün olacaktır.

3. Başka portföylere ilişkin işlemlerin takip edilmesi ve/veya kopyalanması:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 45 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında; müşterilere yatırım kuruluşları tarafından her türlü elektronik ortam aracılığıyla doğrudan sunulan veya yönlendirilen başka gerçek veya sanal portföylere ilişkin işlemlerin takip edilmesi ve/veya kopyalamasını sağlayan imkânların sunulması yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, aracı kurumlar tarafından doğrudan sunulmayan veya yönlendirilmeyen, müşterilerin kendi inisiyatifleri ile takip ettikleri veya kopyaladıkları gerçek veya sanal portföyler aracı kurumların sorumluluğunda bulunmamaktadır. Öte yandan bu imkanlara tamamen müşteri inisiyatifi ile ulaşılsa dahi aracı kurumlar bu nitelikteki yazılım ve donanımları müşteri talebiyle de olsa işlem platformlarına entegre edemezler.

E. Genel Yatırım Tavsiyeleri

1. Yatırım danışmanlığı kapsamında olmayan, genel yatırım tavsiyesi niteliğinde olan hizmetler:

Yatırım kuruluşları tarafından, müşterilerine Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin genel yatırım tavsiyelerine ilişkin esaslarına uygun olarak kendi bünyesinde hazırlanan veya üçüncü bir taraftan temin edilen araştırma raporu veya benzeri nitelikte belgelerin sunulması ve söz konusu belgelerde yer alan tavsiyelerin müşterilerle paylaşılması genel yatırım tavsiyesi olarak değerlendirilir. Çünkü sunulan hizmet belirli bir müşteriye özel olarak yönlendirici nitelikte yapılmamaktadır.

Yatırım kuruluşları tarafından müşterilere uygunluk testi yapılması ve bu testin sonucuna göre; müşterilerin risk ve getiri tercihlerine göre sınıflandırılması ve sınıflandırılan bu gruplara yönelik araştırma raporu hazırlanması; bu raporlarda müşteri portföyünde yer alacak sermaye piyasası araçlarına yönelik standart dağılım tavsiyelerinde bulunulması; raporda tavsiye edilen sermaye piyasası araçlarının müşteriyle paylaşılması, sadece o

müşterinin durumuna özel olmaması şartıyla genel yatırım tavsiyesi olarak değerlendirilecek olup, yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında değildir.

2. Bankaların genel yatırım tavsiyesi niteliğindeki raporları yayınlaması:

Genel yatırım tavsiyesi sunulması, bir kişi ve/veya gruba yönelik olmayan, sermaye piyasası araçları veya ihraççıları hakkında yorumlar da dahil olmak üzere yönlendirici nitelikte her türlü araştırma veya diğer bilgi sunulması faaliyetidir. Bu faaliyet sırasında uyulması gereken esaslar Yatırım Hizmetleri Tebliği'nde belirlenmiştir.

Bu kapsamda bir kişi ve/veya gruba yönelik olmayan genel yatırım tavsiyesi niteliğindeki raporların bankalar dahil yatırım danışmanlığı yetki belgesi olmayan yatırım kuruluşları tarafından hazırlanması ve yayınlanması ya da Yatırım Hizmetleri Tebliği uyarınca genel yatırım tavsiyesinde bulunabilecekler tarafından hazırlanmış bu nitelikteki raporların müşterilere verilmesi sermaye piyasası mevzuatı açısından mümkündür.

3. Aracı kurumun hazırlamış olduğu genel yatırım tavsiyelerinin banka tarafından özel bankacılık logosuyla sunulması:

Aracı kurumun hazırlamış olduğu genel yatırım tavsiyelerinin örneğin aracı kurumla aynı sermaye grubuna dahil banka tarafından özel bankacılık logosuyla müşterilerle paylaşılması, Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin genel yatırım tavsiyelerine ilişkin esaslarına uyulması kaydıyla, mümkündür.

4. Genel yatırım tavsiyelerinin müşterilerle internet sayfası üzerinden, yüz yüze, telefonda, e-posta veya kısa mesaj yoluyla paylaşılması:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, genel yatırım tavsiyesi faaliyeti kapsamında hazırlanan ve belli bir kişiye veya mali durumları, risk ve getiri tercihleri benzer nitelikteki bir gruba yönelik olmamak kaydıyla müşterilere veya dağıtım kanallarına sunulan bilgilerin müşteri ile bire bir paylaşılacağı ifade edilmektedir.

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 33 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında ise “Yatırım kuruluşu uygunluk testi sonucunda herhangi bir ürün ya da hizmetin müşteriye uygun olmadığı kanaatine ulaşırsa, müşteriye yazılı olarak uyarır. Bu durumda yatırım kuruluşu söz konusu ürün ya da hizmete yönelik olarak müşteriye bire bir genel yatırım tavsiyesinde bulunamaz.” hükümleri bulunmaktadır.

Genel yatırım tavsiyeleri internet siteleri gibi dağıtım kanalları aracılığıyla müşterilerin erişimine sunulabilir, bunun yanı sıra müşteriye yüz yüze veya telefonda sözlü olarak

paylaşılabilir ya da müşteriye e-posta veya kısa mesaj yoluyla ulaştırılabilir. Yatırım kuruluşları dışında medya hizmet sağlayıcıları ve süreli yayın yapanlar da genel yatırım tavsiyesi sunabilir ve bu kişi veya kuruluşların uygunluk testi yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Bu çerçevede Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Genel yatırım tavsiyesi faaliyeti kapsamında hazırlanan ve belli bir kişiye veya mali durumları, risk ve getiri tercihleri benzer nitelikteki bir gruba yönelik olmamak kaydıyla müşterilere veya dağıtım kanallarına sunulan bilgiler, yalnızca yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri tarafından müşteri ile bire bir paylaşılabilir.

Genel yatırım tavsiyesinin müşteriyle yüz yüze veya telefonda sözlü olarak paylaşılması, bire bir paylaşım olup, yatırımcıların/müşterilerin bir kısmına veya tamamına e-posta veya kısa mesaj yoluyla genel yatırım tavsiyeleri gönderilmesi veya raporların yatırımcıya/müşteriye elden verilmesi bire bir paylaşım olarak değerlendirilmez.”

Bu kapsamda aracı kurum, banka veya portföy yönetim şirketi tarafından hazırlanmış olan genel yatırım tavsiyesi içeren söz konusu raporlar, raporlarda yer alan tavsiyeler, müşteriye yapılmış olan uygunluk veya yerindelik testi sonucuna uygun olduğu ölçüde yalnızca aracı kurumlar, bankalar ve portföy yönetim şirketleri tarafından müşteriler ile bire bir olarak paylaşılabilir. Ancak tavsiyeler raporlarda yer aldığı şekliyle aynen aktarılmalı, müşteriye özel hale getirilmemelidir. Bunun yanında söz konusu raporlar uygunluk testi yapılmaksızın müşteriler ile internet sitesi üzerinden, e-posta veya kısa mesaj yoluyla ya da elden paylaşılabilir.

5. Genel yatırım tavsiyesi kapsamına girmeyecek diğer hususlar:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 80 inci maddesi uyarınca finansal bilgi, sermaye piyasası araçları, bunları ihraç eden ortaklık ve kuruluşlar ile piyasa eğilimleri hakkında yönlendirici nitelikte olmayan yazılı veya sözlü bilgi olup, finansal bilginin sunulması yatırım danışmanlığı faaliyeti ya da genel yatırım tavsiyesi sunulması kapsamında sayılmaz. Dolayısıyla piyasaların genel işleyişi ve ekonominin seyri gibi konularda tavsiye içermeyen ifadeler müşterilerle paylaşılabilir.

Ancak sunulan bilgilerin tarafsız ve dürüst olması ve belli bir kişi, grup ya da portföyün ihtiyaçlarının karşılanması amacını taşımaması gerekmektedir. Bu kapsamda piyasaların genel işleyişi ve ekonominin seyri gibi konularda yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler müşterilerle paylaşılabilir. Konuya ilişkin detaylı değerlendirmelerin olay bazında yapılması gerekmektedir.

F. Portföy Aracılığı Faaliyeti

1. Borsada işlem gören paylar ve borsada işlem gören paylara dayalı türev araçlar üzerinde portföy aracılığı faaliyeti:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 22 nci maddesinde portföy aracılığı faaliyetinde bulunabilecek yatırım kuruluşlarına yer verilmekte olup, "(1) Portföy aracılığı faaliyeti Kuruldan izin almak kaydıyla,

a) Aracı kurumlar tarafından sermaye piyasası araçları üzerinde,

b) Bankalar tarafından paylar, kaldıraçlı işlemler ile paylara dayalı türev araçlar hariç olmak üzere sermaye piyasası araçları üzerinde,

borsa mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere yapılabilir. Ancak, pay endekslerine dayalı türev araç işlemleri Kuruldan izin almak kaydıyla bankalar tarafından da yapılabilir." denilmektedir.

Söz konusu maddenin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

"Borsa İstanbul A.Ş.'nde işlem gören paylar ve Borsa İstanbul A.Ş.'nde işlem gören paylara dayalı türev araçlar üzerinde portföy aracılığı faaliyeti yapılamaz."

2. Portföy aracılığı birimi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "portföy aracılığı faaliyetinde bulunmak için aranan özel şartlar" başlıklı 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentleri uyarınca, portföy aracılığı faaliyetine konu işlemlerle ilgili olarak finans piyasalarında en az 5 yıllık deneyime sahip bir birim yöneticisi ile ona bağlı olarak çalışacak yeterli sayıda ihtisas personelinin görevlendirilmiş olması, birim yöneticisi ve ihtisas personelinin yapılacak işlemlerin niteliğine göre Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey veya Türev Araçlar lisansına sahip olması gerekmekte olup, söz konusu birime ilişkin aşağıda belirtilen uygulama esasları kabul edilmiştir.

"Portföy aracılığı birimi, yatırım kuruluşlarının müşterilerin sermaye piyasası araçlarıyla ilgili alım veya satım emirlerini karşı taraf olarak yerine getirmesi faaliyeti sırasında müşteriye uygulanacak olan sermaye piyasası araçlarının fiyat, dayanak varlık, getiri vb. şartlarını belirleyen birimdir. Bu çerçevede birimde istihdam edilen ihtisas personelinin görevi, müşteriye satışı yapılacak türev araç sözleşmeleri de dahil olmak üzere sermaye piyasası araçlarının fiyat, dayanak varlık, getiri vb. şartlarını belirlemek, buna ilişkin hesaplamaları yapmaktır. Bankalar nezdinde söz konusu faaliyetlerin herhangi bir birim

tarafından yerine getirilmesi durumunda ilgili birimin Kurul'un portföy aracılığı birimine ve personeline ilişkin olarak öngördüğü şartları sağladığını Yönetim Kurulu kararı ile tespit etmesi gerekir.

Birim yöneticisi ve söz konusu ihtisas personelinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3, birimde türev araç işlemleri de yürütülecekse Türev Araçlar Lisansına sahip olması gerekir.

Portföy aracılığı birimi tarafından belirlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin sözleşme şartlarını müşteriye aktaran ve sözleşme yapmalarına aracılık eden ihtisas personeli ise müşteri temsilcisi veya türev araçlar müşteri temsilcisi addolunur. Portföy aracılığı biriminde veya başka bir birimde istihdam edilecek söz konusu personelin Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansına sahip olması gerekir.

Portföy aracılığı faaliyeti kapsamında müşterilerin sermaye piyasası araçlarıyla ilgili alım veya satım emirlerini karşı taraf olarak yerine getirmesi faaliyetine, müşteriyle bu sözleşmelerin imzalanmasına aracılık edecek yeterli sayıda müşteri temsilcisi, türev araç işlemleri yapılacaksa yeterli sayıda türev araçlar müşteri temsilcisi ile muhasebe ve operasyon sorumlusunun görevlendirilmiş olması gerekir.

Portföy aracılığı biriminde kullanılacak bilgi işlem altyapısının müşterilere portföy aracılığı faaliyeti sunulan sermaye piyasası araçlarına ilişkin bir risk ölçüm mekanizmasını içermesi ve söz konusu araçlarla ilgili günlük piyasa fiyatlarını, kaldıraçlı alım satım işlemleriyle ilgili olarak anlık fiyat değişimlerini dikkate alarak müşteri bazında oluşan riskleri kontrol edebilecek, gerekli teminatları hesaplayabilecek, buna göre ortaya çıkan teminat açıklarıyla ilgili risklere karşı müşterilerin uyarılmasını sağlayacak nitelikte olması gerekir.”

3. Portföy aracılığından sorumlu birimin münhasırlığı:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca portföy aracılığı faaliyetlerinden sorumlu birimde, münhasıran istihdam edilmiş bir birim yöneticisinin görevlendirilmiş olması gerekmektedir. Söz konusu birimde alım satım aracılığı ile ilgili faaliyetler de (emir iletimine aracılık veya işlem aracılığı faaliyetleri) yürütülecek ise, birim yöneticisinin portföy aracılığı faaliyetlerinin yanı sıra bu faaliyetlerden de sorumlu olması anılan maddede öngörülen münhasırlık şartının sağlanmasına engel teşkil etmeyecektir.

4. Risk yönetim birimi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin “portföy aracılığı faaliyetinde bulunmak için aranan özel şartlar” başlıklı 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca, portföy aracılığı

faaliyetine konu işlemlerle ilgili olarak risk yönetim biriminin oluşturulmuş olması gerekmektedir olup, söz konusu birime ilişkin aşağıda belirtilen uygulama esasları kabul edilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca, *bankaların portföy aracılığı faaliyeti başvurularında birinci fıkranın (b)¹ ve bankaların sahip olduğu risk yönetiminden sorumlu biriminin portföy aracılığı faaliyetine ilişkin riskleri de izlemesi koşuluyla birinci fıkranın (c) bendi hükmü aranmaz.* Bu kapsamda bankaların mevcut risk yönetim biriminin aşağıdaki şartları sağlıyor olması beklenmektedir.

4.1. Risk yönetim sistemi:

Yatırım kuruluşları, bünyelerinde gerçekleştirilen portföy aracılığı faaliyetlerinin kapsamı ile yatırım kuruluşunun ölçüğü ve yapısıyla uyumlu, değişen koşullara cevap verebilecek nitelik, yeterlilik ve etkinlikte bir risk yönetim sistemi oluşturmakla yükümlüdür. Risk yönetim sistemi, iç kontrol sistemi ile bütünlük arz etmelidir.

4.2. Risk yönetim birimi:

Risk yönetim sisteminin oluşturulması ve uygulanmasından, yatırım kuruluşunun portföy aracılığı faaliyetleriyle ilgili risklerinin izlenmesi amacıyla münhasıran oluşturulan risk yönetim birimi sorumludur. Birimde yatırım kuruluşunun sermaye veya para piyasası ile ilgili diğer faaliyetlerinden kaynaklanabilecek risklerin de yönetilmesi münhasırlık şartının sağlanmasına engel teşkil etmez. Risk yönetim biriminin icrai birimlerden bağımsız olarak faaliyet göstermesi gerekir.

Birimde riskleri izlenecek yatırım hizmet ve faaliyetleri ile orantılı olarak yeterli sayıda risk yönetim elemanı istihdam edilir. Risk yönetim birimi personelinin görevlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duyduğu gerekli tüm bilgilere erişiminin sağlanması zorunludur.

Risk yönetim birimi yöneticisi ile risk yönetim elemanlarının 4 yıllık lisans eğitimi veren okullardan mezun olmaları, sermaye piyasaları, banka ve kambiyo alanında en az 3 yıllık mesleki deneyime ve Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansına, birimde türev araçlarla ilgili risklerin de izlenecek olması durumunda Türev Araçlar Lisansına sahip olması şartı aranır.

4.3. Risk yönetim sisteminin asgari unsurları:

Risk yönetim sisteminin;

¹ Sermaye yeterliliği yükümlülükleri

a) *Portföy aracılığı faaliyeti nedeniyle yatırım kuruluşunun maruz kaldığı ve kalabileceği risklerin sermaye yeterliliği düzenlemeleri de dikkate alınarak yapılan tanımlarını,*

b) *Tanımlanan risklerin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesini, tespitini, ölçümünü ve kontrolünü içeren risk ölçüm yöntemleri ve/veya modelini,*

c) *Sermaye piyasası aracı, yatırım hizmet ve faaliyeti, risk türü, risk yönetim yöntemi/modeli bazında belirleyebileceği risk limitlerini, alınabilecek azami açık pozisyon tutarlarını,*

d) *Risklerin izlenmesine ilişkin sonuçların günlük olarak bağlı olduğu yöneticiye ve haftalık olarak yönetim kuruluna raporlanacağı hususunu,*

e) *Risk limitlerinin aşılması durumunda alınması öngörülen önlemleri içermesi ve bu hususların yazılı iş akış prosedürlerine bağlanması gerekir.*

Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda Uygulanacak İç Denetim Sistemine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 5, 10 ve 11 inci maddeleri uyarınca aracı kurumların risk yönetim sistemine ilişkin yazılı prosedürlerinin kabulü ve yürürlüğe konulması için yönetim kurulunun kararı şarttır. Bu prosedürlerde yapılacak değişikliklerde de aynı usul ve esaslara uyulması gerekir.

Seri: V, No: 68 Tebliği'nin 6 ncı maddesi uyarınca risk yönetim birimi personelinin yetki, görev ve sorumlulukları belirlenerek yazılı hale getirilir ve iş akış prosedürleri ile birlikte personele imza karşılığında teslim edilir.

4.4. Risk yönetim birimi yöneticisinin görevleri:

Risk yönetim biriminin yöneticisinin görevleri aşağıda sayılmıştır:

a) *Risk yönetim sistemine ilişkin iş akış prosedürleri ile yetki, görev ve sorumlulukları yönetim kurulunun onayına sunmak*

b) *Yönetim kurulunca onaylanan risk limitlerini, risk ölçüm yöntemleri ve/veya modelini içeren risk yönetim sistemini uygulamaya koymak*

c) *Risk tanımlamalarını, risk limitlerini, risk ölçüm yöntemleri ve/veya modelini ve genel olarak risk yönetim sistemini değişen faaliyet ve piyasa koşullarına göre düzenli olarak gözden geçirmek, etkinliğini geriye dönük testlerle denetlemek, bunlarla ilgili gerekli görülen değişiklik taleplerini bağlı olduğu yöneticiye bildirmek*

d) Risk limitlerine uyulup uyulmadığını günlük olarak izlemek ve buna ilişkin olarak risklerin olası sonuçları ve alınması gereken önlemleri de içerecek şekilde, prosedürlerde belirlenen usulde rapor sunmak

e) Yatırım kuruluşunun mali durumu açısından olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığının tespit edilmesi halinde hazırlayacağı raporu en kısa zamanda yönetim kuruluna sunmak ve bir örneğini Kurul'a göndermek

f) Bu görevleri yerine getirmesini sağlayacak şekilde birim personelini koordine etmek

G. Alım Satım Aracılığı Faaliyeti

1. Alım satım aracılığı faaliyeti türlerinin birbirini kapsamadığı:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında işlem aracılığı faaliyeti, **emir iletimine aracılık faaliyetine ek olarak**, 21 inci maddesinin birinci fıkrasında ise portföy aracılığı faaliyeti, **işlem aracılığı faaliyetine ek olarak** tanımlanmış olup, söz konusu maddelerin uygulanmasına ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulama esasları kabul edilmiştir.

“Yatırım kuruluşları alım satım aracılığı faaliyeti kapsamında emir iletimine aracılık, işlem aracılığı ve portföy aracılığı faaliyetlerinden hangilerini yürütmeyi öngörüyorlarsa bunlarla ilgili faaliyet şartlarını yerine getirmeleri yeterlidir. İzin aldıkları söz konusu faaliyetler yetki belgesinde ayrı ayrı belirtilir.”

2. Yatırım fonu katılma paylarına ilişkin alım satım aracılığı faaliyeti:

Bir sermaye piyasası aracı olan yatırım fonu katılma payları menkul kıymet olarak nitelendirilmemekle birlikte, yatırım fonu katılma paylarının alım satımına aracılığı faaliyetiyle ilgili olarak yatırım kuruluşlarının sermaye piyasası aracı kategorileri itibarıyla yapılacak faaliyeti gösterir tabloda “diğer menkul kıymetler” seçeneğini işaretlemesi gerekmektedir.

3. Yalnızca kendi portföyüne işlem yapacak bankaların Borsa İstanbul A.Ş. üyeliği:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yatırım kuruluşlarının müşterileri dışındaki taraflarla herhangi bir yatırım hizmet ve faaliyeti sunma amacı olmaksızın kendi portföyleri için sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlem yapmaları Kurul iznine tabi değildir.

Kurulumuzun 21.04.2016 tarih ve 13/478 sayılı kararı uyarınca, daha önce Kurulumuzdan sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin yetki belgesi almamış olan bankalar ile yetki belgeleri Kurulumuzca iptal edilmiş olan bankalar, yalnızca kendi portföyleri için sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlem yapmaları ve buna ilişkin bir beyanı içeren yönetim kurulu kararını Borsa İstanbul'a sunmaları koşuluyla, ilgili mevzuatta yer alan diğer hükümler saklı kalmak kaydıyla, Borsa İstanbul'a üye olmak üzere başvuruda bulunabilecek; halihazırda üye olanlar ise üyelikten ayrılmayı talep etmedikleri sürece üye olmaya devam edebileceklerdir.

H. İşlem ve Portföy Aracılığı Faaliyetleri Sırasında İşlemlere İlişkin Risklerin Müşteri Bazında İzlenmesi

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 35 inci maddesinde alım satım aracılığı faaliyeti kapsamında elektronik ortamda emir kabul eden yatırım kuruluşlarının yükümlülükleri hükme bağlanmış olup, aynı maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinde;

Söz konusu yatırım kuruluşlarının, kullanacakları bilgi işlem altyapısının;

1) Tüm emirlerin alınıp zamanına göre sıralanmasına imkan verecek nitelikte olmasını sağlamakla,

2) Gerçekleşmeyen, iptal edilen ve değiştirilen emirler de dahil olmak üzere gerçekleştirilen tüm işlemlere ilişkin tarih, zaman, miktar, fiyat, kullanılan kaldıraç oranı ve diğer tüm unsurları ve hesap hareketlerini ve zaman bilgisini gösterecek şekilde müşterilere yansıtılan tüm fiyat bilgilerini anlık olarak kaydetmesini sağlamakla,

3) Müşterilerin teminatlarını, alacak ve borçlarını, açık pozisyonlarını ve kar zarar durumlarını anlık olarak takip etmesine ve gerekli risk kontrollerini yapmasına elverişli olmasını sağlamakla,

yükümlü oldukları ifade edilmiştir.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin (3) numaralı alt bendinin uygulanmasına ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulama esasları kabul edilmiştir.

“Yatırım kuruluşlarının kullanacakları bilgi işlem alt yapısının müşterilerine işlem ve portföy aracılığı faaliyetleri sundukları sermaye piyasası araçlarına ilişkin bir risk ölçüm mekanizmasını içermesi ve söz konusu araçlarla ilgili günlük piyasa fiyatlarını, kaldıraçlı alım satım işlemleriyle ilgili olarak anlık fiyat değişimlerini dikkate alarak müşteri bazında oluşan riskleri kontrol edebilecek, gerekli teminatları hesaplayabilecek, buna göre ortaya çıkan

teminat açıklarıyla ilgili risklere karşı müşterilerin uyarılmasını sağlayacak nitelikte olması gerekir.”

İ. Emir İletimine Aracılık Eden Yatırım Kuruluşlarının Müşteriye Bildirim Yükümlülükleri ve Müşteri Bilgilerinin Gizliliği

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin, “Emir iletimine aracılık faaliyetinin yürütülmesine ilişkin ilke ve esaslar” başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde;

“Kurulun belge ve kayıt düzenlemeleri uyarınca müşteriye yapılacak bildirimleri lehine faaliyet gösterilen kuruluş yapmakla yükümlüdür. Ancak müşterilerin talep etmesi halinde, hesapların açılması ve emirlerin iletilmesiyle sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgelerin emir iletimine aracılık etmeye yetkili kuruluş tarafından da ibraz edilmesi zorunludur.”

hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde;

"Sınırlı veya genel saklama hizmetine izin verilebilmesi için Kurulun yatırım kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esasları ile ilgili düzenlemelerinde faaliyete geçmek için aranan genel şartlara

uyulmasına ek olarak yatırım kuruluşlarının, ...

d) Saklama hizmeti sunulması sırasında müşteriye ait bilgilerin müşteri çıkarlarına aykırı olarak kurum dışında ve kurum içinde farklı birimler arasında paylaşılmasını engelleyecek iş akış prosedürlerini ve organizasyon yapısını oluşturmuş olması, zorunludur."
hükmü,

Aynı Tebliğ'in 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında *"Yatırım kuruluşlarının saklama hizmeti verdikleri müşteri hesaplarına ilişkin bilgilerin gizliliği esastır. Ancak müşteriye bilgilendirerek mevzuatta yetkili kılınanlara bilgi verilmesi gizliliğin ihlali sayılmaz."* hükmü,

Tebliğ'in “Müşteri varlıklarına ilişkin bildirim” başlıklı 69 uncu maddesinin birinci fıkrasında ise *“Saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin olarak müşterilere Kurulun belge ve kayıt düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde asgari olarak ayda bir bildirim yapılması esastır. Bildirim yapılmaması hususunda profesyonel müşterilerle sözleşme imzalanması veya bu hususa çerçeve sözleşmede yer verilmesi mümkündür. Bildirim, müşterilere ait sermaye piyasası*

araçları ve nakde ilişkin asgari olarak tarih ve sermaye piyasası aracı bazında saklama bakiyelerini içermelidir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile getirilen bildirim yükümlülüğü ile 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 64 üncü maddesinin birinci fıkrası ve 69 uncu maddesinin birinci fıkrasına ilişkin olarak aşağıdaki uygulama esasları kabul edilmiştir.

“Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, lehine faaliyet gösterilen yatırım kuruluşunun Kurulun belge ve kayıt düzenlemeleri uyarınca müşteriye yaptığı bildirimler, emir iletimine aracılık eden yatırım kuruluşu tarafından da yapılabilir.

Ancak bu durumda emir iletimine aracılık eden kuruluş tarafından yapılan bildirimler, lehine faaliyet gösterilen kuruluşu bildirim yükümlülüğünden kurtarmaz. Müşteriye bildirim yapılmaması ya da usulsüz bildirim yapılması durumunda müşteriye karşı sorumluluk lehine faaliyet gösterilen yatırım kuruluşuna aittir.

Diğer taraftan Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 61 ve 64'üncü maddelerine göre müşteri hesaplarına ilişkin olarak gizliliğin esas olduğu, bu bilgilerin müşteri çıkarlarına aykırı olarak kurum içi ve kurum dışında paylaşılamayacağı hususları düzenlenmiş olup, Tebliğ'in 69 uncu maddesi ise müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin bildirim yapılması yükümlüğünün saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından yerine getirileceğini hüküm altına almıştır.

Bu kapsamda, öncelikle gerekçeleri ile birlikte müşterinin bu bildirimden ve bu bildirimden çıkarlarına aykırı olup olmadığı hususundan haberdar edilmesi ve müşterinin talebi ve onayının aranması, müşteri ile imzalanacak çerçeve sözleşmede; müşteriye bildirim yapılmaması ya da usulsüz bildirim yapılması durumunda müşteriye karşı sorumluluğun lehine faaliyet gösterilen yatırım kuruluşuna ait olduğu; emir iletimine aracılık eden ve lehine faaliyet gösterilen kuruluşun kayıtları arasında bir uyumsuzluğun olması halinde lehine faaliyet gösterilen kuruluşun kayıtlarının esas alınacağı hususlarına yer verilmesi ve izin verilenin dışındaki bilgilerin gizliliğinin nasıl sağlanacağı hususlarının birlikte çalışacak yatırım kuruluşlarının iş akışı kapsamında ayrıntılı olarak belirtilmesi kaydıyla ve her halükarda Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 64 üncü maddesi kapsamında müşteri çıkarlarının ihlal edilmemesi gerekir.”

J. Bireysel Portföy Yöneticiliği ve Yatırım Danışmanlığı Sırasında Araştırma Faaliyetleri

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, yeterli sayıda yatırım danışmanını istihdam etmiş olmak, yatırım danışmanlığı faaliyetinde bulunmak için aranan özel şartlar arasında sayılmıştır. Söz konusu bentte yatırım danışmanının münhasıran istihdam edilmiş olması gerektiği belirtilmemiş olmakla birlikte, aynı maddenin (c) bendinde araştırma biriminin oluşturulmuş olması da yatırım danışmanlığının özel şartları arasında sayılmıştır.

Aynı şart bireysel portföy yöneticiliği için de aranmakta olup, söz konusu düzenlemenin amacı yatırım danışmanlığı ve bireysel portföy yöneticiliği faaliyetlerine temel oluşturacak araştırmaların kurum içinde çıkar çatışmasını önleyecek şekilde, bağımsız olarak oluşturulmasını sağlamaktır.

Diğer taraftan yatırım danışmanlarının, çıkar çatışmasına yol açmayacağı, hatta müşteriye nitelikli hizmet sunulmasını temin edeceği dikkate alınarak müşteri temsilcisi olarak da görev yapmaları mümkündür.

Bu çerçevede, Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin bireysel portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı faaliyetlerine ilişkin özel şartları düzenleyen 39 ve 47 nci maddelerinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Bireysel portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı faaliyetlerinin aynı birim bünyesinde yürütülmesi mümkündür. Ancak bu faaliyetlerde bulunacak yatırım kuruluşlarının zorunlu olarak kurması gereken araştırma birimini söz konusu faaliyetleri yürütecek birimden ayrı olarak oluşturması gerekir. Diğer taraftan bireysel portföy yöneticilerinin veya yatırım danışmanlarının aynı zamanda müşteri temsilcisi olarak görev yapmaları mümkündür.”

K. İç Denetim Sistemi

1. İş akış prosedürleri:

Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda Uygulanacak İç Denetim Sistemine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in (Seri: V, No: 68 Tebliği) “İş akış prosedürleri” başlıklı 10 uncu maddesi uyarınca aracı kurumların iç kontrol işlevini etkin bir şekilde yerine getirmek amacıyla asgari olarak yazılı prosedür oluşturmak zorunda olduğu hususlar belirtilmiştir.

Yatırım Hizmetleri ve Yatırım Kuruluşları Tebliğlerinde yer alan hükümler dikkate alınarak, aracı kurumların aşağıda belirtilen konularda da iş akış prosedürleri oluşturmaları gerekmektedir.

- *Portföy aracılığı biriminin işleyişine ilişkin esaslar*
- *Risk yönetim sistemine ve risk yönetim biriminin işleyişine ilişkin esaslar*
- *Sınırlı ve/veya genel saklama hizmeti*
- *İnternet sitesinin güncellenmesine ilişkin esaslar*
- *Yayın, ilan, duyuru ve reklamların mevzuata uygunluğunun izlenmesi*
- *Müşteri sınıflandırmasına ilişkin izlenecek politikalar*
- *Uygunluk ve yerindelik testi yapılabilmesi için müşteriye ait gerekli bilgilerin sağlanmasına ve güncellenmesine ilişkin usul ve esaslar*
- *Dışarıdan hizmet alımına ilişkin esaslar*

2. Portföy aracılığı faaliyetinde teftiş sisteminin işleyişi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 23 üncü maddesi uyarınca, portföy aracılığı faaliyetine konu işlemlerle ilgili olarak risk yönetim biriminin oluşturulmuş olması gerektiği dikkate alınarak teftiş sisteminin de buna göre işlenmesini teminen Seri: V, No: 68 Tebliği'nin 3 üncü maddesinde yer alan "müfettiş" tanımının aşağıdaki şekliyle uygulanması kabul edilmiştir.

"Müfettiş, aracı kurumun merkez ve merkez dışı örgütlerinin faaliyetlerinin sermaye piyasası mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat hükümleri yanında, esas sözleşme ve iç kontrol ile risk yönetim sistemine yönelik yazılı prosedürler çerçevesinde yürütülmesinin gözetimi ve denetiminden sorumlu personeli ifade eder."

Ayrıca Seri: V, No: 68 Tebliği'nin "Teftiş sistemi" başlıklı 12 nci maddesinde yer alan "Bankalarla veya özel finans kurumlarıyla acentelik tesisine izin verilen aracı kurumlar acentalarının sermaye piyasası faaliyetleriyle sınırlı olmak üzere banka veya özel finans kurumlarının teftiş birimlerinden istifade edebilirler." hükmünün uygulanmamasına karar verilmiştir.

3. İç kontrol elemanı:

Seri: V, No: 68 Tebliği'nin "İç kontrol birimi" başlıklı 21 inci maddesinin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir.

“Kaldıraçlı alım satım işlemleri de dahil olmak üzere türev araçlar üzerinde portföy aracılığı faaliyetinde bulunacak aracı kurumların asgari olarak bir personeli münhasıran iç kontrol elemanı olarak istihdam etmesi zorunludur. İç kontrol elemanının eğitim şartına ek olarak sermaye piyasaları, muhasebe, vergi, banka ve kambiyo, bilgi sistemleri denetimi, işletme analizi, organizasyonu, denetimi veya hukuk konularında en az 3 yıllık mesleki tecrübeye ve Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisansına sahip olması gerekir.”

4. Stres Testi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 25/B maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, teminatlandırma politikasında kullanılan risk modellerinin geçerliliği ve güvenilirliğinin stres testleriyle sınanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda, risk modellerinin geçerliliği ve güvenilirliği için olumsuz gelişmelerden kaynaklanabilecek veya stres altında ekonomik ve finansal ortamda ortaya çıkabilecek önemli risklerin ve kırılmalıkların ölçülmesi gerekmektedir.

Stres testi hazırlanırken risk belirleyicileri, kırılmalıklar, risk faktörleri ve risk türlerine ilişkin olarak değerlendirilme yapılması esastır.

Stres testi programı; açıkça tanımlanmış amaçları, aracı kurumun faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan risklerle uyumlu olarak tasarlanmış senaryoları, varsayımları, güçlü bir metodolojiyi, alınan kararları destekleyecek raporlamaları, stres testi süreçlerinin devamlı ve etkin bir şekilde gözden geçirilmesini ve stres testi sonuçlarına dayalı yönetim aksiyonlarını içerir.

Stres testi programının uygulamasına ilişkin politika ve süreçlerin yazılı olarak düzenlenmesi, sorumlulukların açıkça belirlenmesi ve yeterli düzeyde kaynak tahsis edilmesi gerekir.

Stres testleri, aracı kurumun her bir önemli risk türüne ilişkin ayrı ayrı ve bunların bir arada ortaya çıkma ihtimaline yönelik olarak da yapılmasını gerektirir.

Stres testi programı, asgari altı ayda bir kez ve her halükarda yılın altıncı ayı sonu ile yıl sonu itibarıyla geriye dönük olarak yapılmak zorundadır. Aracı kurumlar, risk profillerindeki ve piyasa koşullarındaki değişim kapsamında ilave stres testleri yapabilir.

Stres testi sonuçlarının ilgili olduğu dönemin bitimini takiben en geç 1 hafta içerisinde yönetim kuruluna raporlanması zorunludur.

Aracı kurumlar tarafından yapılacak ilk stres testinin bu yılın ilk yarısına ilişkin hazırlanması gerekmektedir.

L. Yatırım Kuruluşlarının Bilgi İşlem Altyapıları

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Faaliyete geçmek için aranan genel şartlar" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında aracı kurumların yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ile yan hizmetler ile ilgili düzenlemeleri uyarınca faaliyette bulunmak üzere Kuruldan izin alabilmeleri için aranan genel şartlar belirlenmiş olup, aynı fıkranın (f) bendinde; "**Faaliyetlerin sağlıklı şekilde yürütülmesini teminen gerekli bilgi işlem altyapısının oluşturulmuş olması.**" şartı yer almaktadır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında "*Bankaların mevzuat uyarınca izin verilen yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinde bulunabilmeleri için birinci fıkranın (ç), (d) ve (g) bentlerinde sayılan genel şartları sağlamaları gerekir.*", üçüncü fıkrasında ise "*Yatırım kuruluşlarının faaliyet izni başvurularında Kurul gerekli görmesi halinde ilave şartlar arayabilir.*" hükümleri yer almaktadır.

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir.

"Bankaların mevzuat uyarınca izin verilen yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinde bulunabilmeleri için birinci fıkranın (ç), (d), (f) ve (g) bentlerinde sayılan genel şartları sağlamaları gerekir."

Ayrıca Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 35 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde elektronik ortamda emir kabul edebilen yatırım kuruluşlarının kullanacakları bilgi işlem altyapısının esasları belirlenmiştir. Aynı Tebliğ'in 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise saklama hizmeti sunan yatırım kuruluşlarının gerekli bilgi işlem sistemlerini ve teknolojik altyapıyı kurmaları gerektiği özel faaliyet şartı olarak hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan genel faaliyet şartı ile Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 35 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri ve 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan özel faaliyet şartlarının uygulanmasına ilişkin olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir.

"Kurul'un 2011/44 sayılı Haftalık Bülteni'nde yayımlanan 03.11.2011 tarih ve 37/989 sayılı Kurul kararı ile, o tarihte yürürlükte bulunan Seri: V, No: 125 Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri ve Bu İşlemleri Gerçekleştirebilecek Kurumlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında faaliyet gösterecek aracı kurumların kullanacakları bilgi işlem altyapısına ilişkin olarak belirlenen ilkelerin, Yatırım Hizmetleri

Tebliği uyarınca portföy aracılığı faaliyetinde bulunacak ve/veya genel saklama hizmeti sunacak yatırım kuruluşlarının bilgi işlem altyapıları için sağlanması gerekir. İşlem platformuna ilişkin 2 numaralı ilke yalnızca ilgili durumlarda aranır.

Ayrıca bankaların bankacılık mevzuatına uygun olarak oluşturulan bilgi işlem altyapısının Kurul'un aracı kurumların bilgi işlem altyapısına ilişkin olarak öngördüğü şartları sağladığını Yönetim Kurulu kararı ile tespit etmesi durumunda Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan genel faaliyet şartı ile Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 35 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri ve 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan özel faaliyet şartlarının yerine getirildiği kabul edilir."

M. Bankaların İç Sistemleri

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Organizasyon yapısı" başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında aracı kurumlara faaliyet izni verilebilmesi için organizasyon yapılarında aranan şartlar belirlenmiş olup, aynı fıkranın (ç) bendinde "**Organizasyon yapılarının Kurulun aracı kurumların iç denetim sistemi ile ilgili düzenlemelerine uygun iç kontrol, teftiş ve risk yönetim sistemlerinden oluşan iç denetim sistemini içerecek şekilde oluşturulmuş olması.**" şartı yer almaktadır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise "*Bankalara faaliyet izni verilebilmesi için birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan şartlar.*" aranır hükmü yer almaktadır.

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "Saklama hizmetine ilişkin özel şartlar" başlıklı 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise "*Saklama hizmeti sunulması sırasında müşteriye ait bilgilerin müşteri çıkarlarına aykırı olarak kurum dışında ve kurum içinde farklı birimler arasında paylaşılmasını engelleyecek iş akış prosedürlerini ve organizasyon yapısını oluşturmuş olması*" hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası ile Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 61 inci maddesinin birinci fıkrası (d) bendinin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir.

"Bankaların mevzuat uyarınca izin verilen yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinde bulunabilmeleri için Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde sayılan genel şartları sağlamaları gerekir.

Bankaların bankacılık mevzuatına uygun olarak oluşturulan iç sistemlerinin (iç denetim, iç kontrol ve risk yönetim sistemlerini kapsayacak şekilde) Kurul'un aracı kurumların iç denetim sistemine ilişkin olarak öngördüğü şartları sağladığını Yönetim Kurulu kararı ile tespit etmesi durumunda Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan şartın yerine getirildiği kabul edilir.

Portföy aracılığı faaliyetinde bulunacak bankaların bankacılık mevzuatına uygun olarak istihdam edilen iç kontrol personelinin portföy aracılığı faaliyetine ilişkin iç kontrol görevlerini yerine getirmesi koşuluyla ayrı bir iç kontrol elemanı istihdam etmesi gerekli değildir.

Bankaların Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 60 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrası kapsamında sunacakları sınırlı saklama ve/veya genel saklama hizmetine ilişkin olarak aynı Tebliğ'in 61 inci maddesinde yer alan hükümler uyarınca ve Tebliğ'in "Saklama Hizmeti" başlıklı dokuzuncu bölümünde yer alan esaslara uygun olarak hazırlayacakları iş akış prosedürünü iç sistemlerinin uygunluğuna ilişkin olarak gönderecekleri Yönetim Kurulu kararının ekinde Kurul'a göndermesi gerekir."

N. Banka Şubelerinde Örgütlenme

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nde aracı kurumların merkez dışı örgütleri şube ve irtibat bürosu olarak tanımlanmış olup, Yatırım Hizmetleri Tebliği uyarınca bankalar acentelik sisteminin yerine Kurul'dan alacakları emir iletimine aracılık faaliyet izni kapsamında paylara ilişkin alım satım emirlerini işlem aracılığı veya portföy aracılığı konusunda yetkili aracı kurumlara iletebilecektir.

Bu çerçevede aracı kurumların merkez adresleri dışında şube veya irtibat bürosundan başka bir ad altında örgütlenmeleri mümkün bulunmamakta olup, yatırım danışmanlığı hizmeti sunmak isteyen aracı kurumların mevzuatta aranan şartları gerçekleştirerek şube açması gereklidir. Bu şubelerin banka şubeleri ile aynı adreste, ayrı bir mekan tahsis edilmek suretiyle örgütlenmesinde sermaye piyasası mevzuatı açısından bir engel bulunmamaktadır.

Bu durumda Yatırım Hizmetleri Tebliğinin 14 üncü maddesi uyarınca emir iletimine aracılık yapacak yetkili kuruluş (banka) ile lehine faaliyet gösterilecek her bir kuruluş (aracı kurum) arasında tarafların hak ve yükümlülüklerine ilişkin olarak imzalanacak sözleşmede banka ile aracı kurum arasında yatırım hizmet ve faaliyetleri ile yan hizmetlere ilişkin işleyiş ve iş bölümünün nasıl olacağına dair esasların da belirlenmesi gerekir.

O. Bankaların Türev Araç İşlemleri

1. Bankaların paylar üzerinde tezgahüstü türev araç işlemleri:

Acente bankalar da dahil olmak üzere bankalar 01.07.2014 tarihinden itibaren paylara dayalı tezgahüstü türev araç yazamayacak, diğer bir deyişle paylara dayalı türev araçlarda portföy aracılığı faaliyetinde bulunamayacaktır.

Diğer taraftan TCMB'nin 09.12.2006 tarih ve 26371 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan, 2006/1 sayılı Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kar ve Zarara Katılma Oranları ile Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Tebliğ'inin 3 üncü maddesinde faiz oranlarının sabit veya değişken olarak belirlenebileceği mevduat ürünleri ile ilgili düzenlemeler saklı olup, bu kapsamda faiz oranları değişken olarak belirlenen mevduatlar sermaye piyasası mevzuatı uyarınca öngörülen türev araç tanımına girmemektedir.

2. Bankalar nezdindeki 01.07.2014 tarihi itibarıyla açık olan pozisyonlar:

Bankalar nezdindeki 01.07.2014 tarihi itibarıyla açık olan pay üzerine tezgahüstü türev araç pozisyonlarının vadesi geldiğinde kapatılması gerekmektedir. Ancak bu tarihten sonra söz konusu araçlarda yeni pozisyon açılmamalıdır.

P. Saklama Hizmeti

1. Kendisinin veya başka yatırım kuruluşlarının yönettiği bireysel portföylere yönelik saklama hizmeti verecek yatırım kuruluşunun portföy saklama düzenlemelerine tabi olup olmadığı:

Yatırım kuruluşları sadece kendilerinin veya başka yatırım kuruluşlarının yönettiği bireysel portföylere yönelik saklama hizmeti verecek, bir başka ifadeyle portföy yönetim şirketlerine veya kolektif yatırım kuruluşlarına hizmet vermeyecek ise III-56.1 sayılı Portföy Saklama Hizmetine ve Bu Hizmette Bulunacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği'ne ve dolayısıyla bu Tebliğ'de yer verilen organizasyon ve düzenlemelere tabi olmayacaktır.

Yatırım kuruluşları kendilerinin yönettiği bireysel portföylere (kalkınma ve yatırım bankaları veya aracı kurumlar açısından) sınırlı saklama hizmeti izni, başka yatırım kuruluşlarının yönettiği bireysel portföylere (aracı kurumlar ve tüm bankalar açısından) genel saklama hizmeti izni kapsamında saklama hizmeti verebilecektir.

2. Portföy yönetim şirketlerinin bireysel müşterilerinin varlıklarının saklanması:

6362 sayılı SPKn.'nın 55 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "Portföy yönetim şirketlerinin hizmet verdiği kişi ve kuruluşların portföylerinde yer alan saklamaya konu olabilecek varlıklar Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde portföy saklama hizmeti veren kuruluşlar nezdinde saklanır." hükmü yer almakta olup, portföy yönetim şirketlerinin bireysel müşterilerinin portföylerindeki varlıklara saklama hizmeti vermek isteyen kuruluşların Portföy Saklama Hizmetine ve Bu Hizmette Bulunacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde portföy saklama kuruluşu olarak yetkilendirilmiş olması gerekmektedir.

Öte yandan söz konusu Tebliğin 21 inci maddesi hükmü uyarınca portföy yönetim şirketlerinin bireysel müşterilerinin portföylerindeki varlıkların saklanması Yatırım Hizmetleri Tebliği'ne tabidir. Bu çerçevede, yalnızca Kurul'ca portföy saklama hizmeti vermek hususunda yetkilendirilmiş kurumlar, portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilen kolektif ve bireysel portföylere yönelik saklama hizmeti verebilecek olup, bu kuruluşlarca kolektif yatırım kuruluşu portföylerinde yer alan varlıkların saklanmasında Kurul'un "Portföy Saklama Hizmetine ve Bu Hizmette Bulunacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği"nde yer alan usul ve esaslar; portföy yönetim şirketlerinin bireysel müşteri varlıklarının saklanmasında ise Kurulun "Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri İle Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ"inde yer alan usul ve esaslar uygulanacaktır.

3. Genel saklama hizmeti izni ile sınırlı saklama hizmeti arasındaki bağlantı:

Yatırım kuruluşlarına verilen genel saklama hizmeti izni, sınırlı saklama hizmetini kapsamamaktadır. Ancak söz konusu hizmetler için aranan genel ve özel şartlar ile hizmetlerin niteliği dikkate alındığında genel saklama hizmeti izni bulunan bir yatırım kuruluşu, başvurması halinde sınırlı saklama hizmeti için de benzer bir prosedüre göre izin alabilecektir.

Genel saklama hizmeti izni herhangi bir yatırım hizmet ve faaliyet izni bulunmayan yatırım kuruluşlarına da verilebildiği, ancak sınırlı saklama hizmetinin sunulabilmesi belli yatırım hizmet ve faaliyetlerine (işlem aracılığı, portföy aracılığı, halka arza aracılık, portföy yöneticiliği) bağlı olduğundan genel saklama izni olan yatırım kuruluşuna sınırlı saklama izninin otomatik olarak verilmesi uygun görülmemektedir.

4. Portföy saklama hizmeti vermeyecek olan bir bankanın izin verilen diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımını yapabilmesi için alması gereken izin:

Bir banka portföy saklama hizmeti vermeyecekse, düzenlemelerin izin verdiği diğer sermaye piyasası araçlarının (kamu borçlanma araçları, yatırım fonları, paylar dışında tezgah

üstü türev araçlar) işlem aracılığı ve/veya portföy aracılığı yoluyla alım satımını yapabilmesi veya virman yoluyla gelen kıymetleri müşteri hesaplarında izleyebilmesi için sınırlı saklama hizmeti izni **olması yeterlidir.**

5. Saklama hesaplarına ilişkin müşterilerle mutabakat:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "Müşteri ile saklamacı kuruluş arasında mutabakat" başlıklı 68 inci maddesi aşağıdaki gibidir:

(1) Saklama hizmeti sunulan müşteriler ile saklamaya yetkili yatırım kuruluşunun iç kontrolden sorumlu birimi veya personeli tarafından müşteriye ait sermaye piyasası araçları ve nakde ilişkin her takvim yılında en az 1 defa yazılı veya elektronik ortamda mutabakat sağlanması zorunludur. Söz konusu mutabakat işlemlerinin sonucu iç kontrolden sorumlu olmak üzere istihdam edilen en üst düzey personel tarafından aracı kurumun yönetim kuruluna, bankanın iç denetim komitesine ve ihtilaf olması halinde Kurula 3 iş günü içerisinde yazılı olarak bildirilir.

(2) Profesyonel müşterilerden yazılı onay alınması durumunda birinci fıkrada yer alan mutabakatın yapılması zorunlu değildir.

(3) Bu maddeyle ilgili olarak mutabakatların kapsamı ve mutabakatsızlıkların bildirimine ilişkin esasları belirleme konusunda Kurul yetkilidir.

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "Müşteri ile saklamacı kuruluş arasında mutabakat" başlıklı 68 inci maddesinin uygulanmasınının 01.01.2016 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir.

R. Dışarıdan Hizmet Alım

1. Araştırma faaliyetlerinin dışarıdan hizmet alımı yoluyla sağlanamayacağı:

Yatırım Hizmetleri Tebliği uyarınca yatırım kuruluşunun araştırma birimi kurmasının zorunlu tutulduğu durumlarda araştırma faaliyetlerinin yalnızca dışarıdan hizmet alımı yoluyla sağlanması mümkün değildir. Bu durumda yatırım kuruluşunun aracı kurumun kendi nezdinde bir araştırma birimi kurduktan sonra bazı ek araştırma faaliyetlerini dışarıdan hizmet alımı yoluyla sağlaması ve bu faaliyetleri kendi araştırma birimi nezdinde değerlendirmesi mümkündür.

Araştırma biriminin kurulması mevzuat uyarınca zorunlu değilse araştırma faaliyetleri Yatırım Kuruluşları Tebliğine uygun olarak dışarıdan hizmet alımı yoluyla sağlanabilir.

2. İşlem/portföy aracılığı izni bulunan yatırım kuruluşunun türev araç işlemlerinin, birlikte çalıştığı emir iletimine aracılık konusunda yetkili yatırım kuruluşu nezdinde, bu kuruluşun kullandığı bilgisayar programının altında bir alt kullanıcı olarak izlenip izlenemeyeceği:

İşlem/portföy aracılığı izni bulunan yatırım kuruluşunun türev araç işlemlerinin, birlikte çalıştığı emir iletimine aracılık konusunda yetkili yatırım kuruluşu nezdinde, bu kuruluşun kullandığı bilgisayar programının altında bir alt kullanıcı tanımlanması suretiyle izlenmesi mümkün değildir.

Ancak emir iletimine aracılık izni bulunan yatırım kuruluşunun türev araç işlemleri için kullandığı bilgisayar programının Yatırım Kuruluşları Tebliği'ne uygun olarak dışarıdan hizmet alımı yoluyla işlem/portföy aracılığı izni bulunan aracı kurum tarafından, kendi nezdinde kullanılması mümkündür.

3. İşlem/portföy aracılığı izni olan yatırım kuruluşunun, birlikte çalıştığı emir iletimine aracılık izni olan yatırım kuruluşunun risk yönetiminde kullandığı bilgisayar programını kullanması:

Birlikte çalışılan emir iletimine aracılık konusunda yetkili yatırım kuruluşunun risk yönetiminde kullandığı bilgisayar programının Yatırım Kuruluşları Tebliğine uygun olarak dışarıdan hizmet alımı yoluyla işlem/portföy aracılığı izni bulunan aracı kurum tarafından, kendi nezdinde kullanılması mümkündür.

4. 01.07.2014 tarihinden önce imzalanmış olan dışarıdan hizmet alımı sözleşmeleri:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin yürürlüğe girmesinden önce aracı kurumların imzalamış olduğu dışarıdan hizmet alımı sözleşmelerinin 01.07.2015 tarihine kadar Yatırım Kuruluşları Tebliği'nde yer alan esaslara uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

6. Çerçeve sözleşme ve eklerinin saklanması:

Aracı kurumların dışarıdan hizmet alımına ilişkin esaslar Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 49 ile 55 inci maddeleri arasında düzenlenmiş olup, Tebliğ'in 50 nci maddesinin yedinci fıkrasında "*dışarıdan hizmet alınmasının, aracı kurumların hesap ve kayıtları ile mevzuat kapsamında tutmakla yükümlü oldukları her türlü bilgi ve belgenin kendi bünyelerinde tutulması ve saklanması yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağı*" hükme bağlanmıştır.

Yatırım kuruluşlarının saklama maliyetleri nedeniyle, mevcut ve yeni müşterilerine ait sözleşme ve çerçeve sözleşmelerin eki ve ayrılmaz parçası niteliğindeki formların dijital ortama aktarıldıktan sonra fiziksel saklamalarının dışarıdan hizmet alımına konu edilerek saklama hizmeti veren firmalar aracılığıyla yapılabilmesi hakkında Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 50 nci maddesinin yedinci fıkrasına ilişkin olarak aşağıdaki uygulama esasları kabul edilmiştir:

“Müşterilere ait çerçeve sözleşmeler ile formların asıllarının saklanması dışarıdan hizmet alımına konu edilmesi;

- Müşterilere ait çerçeve sözleşmeler ile belirtilen formların aracı kurum nezdinde elektronik ortamda saklanmaya devam edilmesi,

- Hizmet sağlayıcı kuruluş ile yapılacak olan sözleşmeye Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 52 nci maddesinde sayılan asgari hususların yanı sıra, aracı kurumun talebi halinde çerçeve sözleşmeler ile formların asıllarına ne kadar sürede ve nasıl ulaşılabileceğine ilişkin hüküm konulması

kaydıyla mümkündür.

Diğer taraftan Kurul, diğer resmi kurumlar ya da mahkemeler ve müşterinin kendisinin bu sözleşme ve formların aslını talep etmesi halinde, talep edilen belgelerin asıllarına ulaşılmasına ilişkin tüm sorumluluk aracı kurumdadır.”

7. Bireysel portföy yöneticiliğinin dışarıdan hizmet alımına konu olabilmesi:

Kurulumuzun 23.05.2016 tarih ve 17/576 sayılı kararı uyarınca, III-39.1 sayılı “Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ”in “Dışarıdan hizmet alımı ve kapsamı” başlıklı 49 uncu maddesinin altıncı fıkrasının Kurulumuza vermiş olduğu yetki uyarınca, bireysel portföy yöneticiliği izni kapsamında aracı kurumlar tarafından yönetilmekte olan bireysel portföylerin, III-55.1 sayılı Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde tanımlanan “alt portföy yöneticiliği” faaliyeti kapsamında portföy yönetim şirketleri tarafından Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde yönetilmesi aynı maddenin ikinci fıkrasının (b) bendine aykırılık teşkil etmemektedir.

Q. Yatırım Kuruluşlarında Çalışan Personel

1. Belli personel için eğitim şartına ilişkin kazanılmış hak sağlanması:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 13 üncü maddesi ile müşteri temsilcisi, türev araçlar müşteri temsilcisi, borsa üye temsilcisi, takas ve operasyon sorumlusu ve türev araçlar

muhasebe ve operasyon sorumlusu olarak çalışacaklar için, aynı Tebliğin 44 üncü maddesi ile irtibat bürosu sorumlusu için asgari eğitim şartı lise mezuniyeti iken, 2 yıllık ön lisans eğitimi veren okullardan mezun olma şeklinde değiştirilmiştir.

Belli personele eğitim şartıyla ilgili kazanılmış hak sağlayan Yatırım Kuruluşları Tebliğinin geçici 2 nci maddesinin uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Bu Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla yatırım kuruluşlarında irtibat bürosu sorumlusu, müşteri temsilcisi, türev araçlar müşteri temsilcisi, borsa üye temsilcisi, takas ve operasyon sorumlusu veya türev araçlar muhasebe ve operasyon sorumlusu olarak istihdam edilen ya da bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce herhangi bir dönemde bu görevlerde istihdam edilmiş olan kişilerden lise mezunu olanlar, aynı veya farklı yatırım kuruluşlarında, bu unvanlardan biriyle görev yapmaya devam edebilir.”

2. Portföy yöneticileri ve yatırım danışmanlarının tecrübe şartı için geçiş süresi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği ile portföy yöneticilerinin 5 yıllık, yatırım danışmanlarının 3 yıllık tecrübeye sahip olması öngörülmüş olup, Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin yürürlük tarihinden itibaren portföy yöneticisi ve yatırım danışmanı olarak istihdam edilecek personelin Tebliğ'de aranan tecrübe şartlarını sağlaması zorunludur.

Ancak Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla bu görevlerde çalışmakta olan personele tecrübe şartını sağlaması konusunda geçiş süresi verilmesine ilişkin olarak aşağıdaki uygulama esasları kabul edilmiştir:

“Bu Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla yatırım kuruluşlarında portföy yöneticisi veya yatırım danışmanı olarak istihdam edilen kişilerin Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren 3 yıl içinde bu görevler için aranan tecrübe şartını sağlaması gerekir. Aksi takdirde bu görevlerde çalışamazlar.”

3. Bankalarda çalışan belli personel için geçiş süresi verilmesi:

VII-128.7 sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ 14.08.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, Tebliğin 25 inci maddesi uyarınca Tebliğ Ek-1 Lisans Gerektiren Unvan ve Görevler tablosunda yer alan lisans zorunlulukları tanımlanmıştır.

Buna göre bankalarda çalışan aşağıdaki personel için aranan bazı lisans yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

Risk yönetim elemanının bağlı olduğu birimin yöneticileri	Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı (Birimde türev araç işlemlerinin yürütülecek olması durumunda Türev Araçlar Lisansı olması aranır.)
Risk Yönetim Elemanı (<i>portföy aracılığı faaliyetlerinden kaynaklanan risklerin takibinden sorumlu personel</i>)	Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı (Birimde türev araç işlemlerinin yürütülecek olması durumunda Türev Araçlar Lisansı olması aranır.)
Genel saklama faaliyetlerini yürüten takas ve operasyon sorumlusu ile türev araçlar muhasebe ve operasyon sorumlusunun bağlı olduğu birimin yöneticileri	Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'ndan önce borsa ve teşkilatlanmış piyasalar dışında türev araç işlemlerinde bulunan bankalar için Kurul tarafından öngörülen genel ve özel faaliyet şartlarının olmadığı dikkate alınarak, aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir.

“VII-128.7 sayılı Tebliğin yayımlandığı 14.08.2014 tarihi itibarıyla bankalarda risk yönetim elemanı, risk yönetim elemanının bağlı olduğu birimin yöneticisi, türev araçlar muhasebe ve operasyon sorumlusunun bağlı olduğu birimin yöneticisi olarak çalışanların son 1 yıldır bu görevde bulunmaları ve görevler için aranan mesleki deneyim şartını sağlamaları halinde, bu kişiler bu Tebliğ ile getirilen lisans şartlarını 2015 yılından itibaren açılacak ilk altı sınava katılmak şartıyla görevlerine devam eder.

Bu kişilerden dördüncü sınavın sonuçlarının açıklandığı tarihe kadar Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisans Belgesini, altıncı sınavın sonuçlarının açıklandığı tarihe kadar Türev Araçlar Lisans Belgesini almaya hak kazanamayanlar, son sınavın sonuçlarının açıklanmasını takip eden ay sonu itibarıyla bu görevlerde çalışamazlar.”

4. Banka personelinin işlevsel olarak bağlı olduğu yönetici:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin “Yatırım kuruluşlarının personeli” başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında²; banka şubelerinde çalışan ihtisas personelinin yöneticisi; söz konusu personelin sunulan yatırım hizmet ve faaliyetleriyle ilgili işlevsel olarak bağlı bulunduğu birimin yöneticisi olarak tanımlanmaktadır.

Banka şubelerinde görev yapan personelin hiyerarşik olarak şube müdürlerine bağlı olmakla birlikte yatırım hizmet ve faaliyetleri ile ilgili olarak banka genel müdürlüğünde

² (2) Yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları ile ihtisas personelinin görev aldığı birimlerin, bağlı bulunduğu tüm kademelerdeki yöneticiler, bu birimlerde yönetici ile ihtisas personeli arasındaki kademelerde görev yapan personel (müdür yardımcısı, yönetmen vb.), şube müdürü ve irtibat bürosu sorumlusundan oluşur. Banka şubelerinde çalışan ihtisas personelinin yöneticisi, söz konusu personelin sunulan yatırım hizmet ve faaliyetleriyle ilgili işlevsel olarak bağlı bulunduğu birimin yöneticisidir.

bulunan birimlerin talimatları ile hareket ettiği göz önüne alınarak; Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Yatırım kuruluşlarının personeli" başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasına ilişkin olarak aşağıdaki uygulama esasları kabul edilmiştir:

"Banka şubelerinde çalışan ihtisas personelinin, sunulan yatırım hizmet ve faaliyetleriyle ilgili olarak yaptıkları görevin içeriği ve tanımı dikkate alındığında talimatları aldığı ve işlevsel olarak bağlı bulunduğu birimin yöneticisinin aranan lisans belgesine sahip olması gerekmektedir."

5. Banka personelinin bağlı olduğu yönetici ile ihtisas personeli arasında yer alan kademelerdeki yöneticiler:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Yatırım kuruluşlarının personeli" başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan yöneticiler arasında ihtisas personelinin görev aldığı birimlerin bağlı bulunduğu tüm kademelerdeki yöneticiler ile bu birimlerde yönetici ile ihtisas personeli arasındaki kademelerde görev yapan personel yer almaktadır.

Yatırım Kuruluşları Tebliğinin 18 inci maddesinin on ikinci fıkrası uyarınca ihtisas personeli olarak istihdam edilenlerin bu maddede sayılan unvanları kullanmaları zorunludur. Bu hükümle ihtisas personelinin lisans yükümlülüklerinin kolaylıkla tespit edilebilmesi ve müşterilerin muhatap oldukları personelin yetkileri konusunda kurumlar arasındaki farklılığın giderilmesi amaçlanmıştır.

Bankaların da ihtisas personeli için zorunlu unvanları kullanması gerekmektedir. Ancak, bu unvanların yanında kurum içi unvanların da kullanılması mümkündür.

Bu çerçevede birim yöneticisi unvanının altındaki tüm unvanlar için alınması gereken lisans kıstasının nasıl belirleneceği hakkında, Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Yatırım kuruluşlarının personeli" başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

"Bankalarda yatırım hizmet ve faaliyetleriyle ilgili olarak istihdam edilen personelin kurum içi unvanından bağımsız olarak Yatırım Kuruluşları Tebliği uyarınca öngörülen görev tanımına karşılık gelen unvanı dikkate alınarak lisans yükümlülüğünün belirlenmesi gerekmektedir."

R. Geçiş Süresi

1. Bankaların acentelik faaliyetleri:

Bankaların mevcut acentelik faaliyetleri kapsamında, örneğin bankanın emir iletimine aracılık faaliyeti izni almak üzere 01.09.2014 tarihinde Kurul'a başvurması durumunda, 01.07.2014 tarihinden Kurul'un başvuruya cevap verdiği tarihe kadar geçen süre içerisinde, müşterilerinin pay alım-satım işlemlerine aracılık etmesi mümkündür.

Ancak mevcut acentelik sözleşmesinin emir iletimine aracılık faaliyeti için öngörülen esaslar ile sınırlı olarak uygulanması ve emir iletimine aracılık-işlem/portföy aracılığı işleyişine aykırı hükümlerin uygulanmaması gerekmektedir.

Bu kapsamda birlikte çalışacak aracı kurum ve bankaların faaliyetlerini eşanlı olarak yeni düzenlemelere uygun hale getirmeleri ve faaliyet izinlerini yenilemek üzere aynı tarihte Kurul'a başvurmaları uygun olacaktır.

2. Müşterilere çerçeve sözleşme imzalatılması, uygunluk testinin ve müşteri sınıflandırmasının yapılması yükümlülüklerinin başlaması:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin geçici 1 inci maddesinde "Yatırım kuruluşları bu Tebliğ ile öngörülen yükümlülükleri yerine getirdiklerini, Kurulun yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ile yan hizmetlere ilişkin esaslar ile ilgili düzenlemeleri kapsamında Kurula yapacakları başvuru sırasında tevsik eder." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, yeni müşteriler açısından çerçeve sözleşme imzalatılması, uygunluk testinin yapılması ve müşteri sınıflandırması gibi uygulamalara 01.07.2014 tarihi itibarıyla değil, Kurul'dan yeni düzenlemeler çerçevesinde izinler yenilendiği tarih itibarıyla başlanması gerekmekte olup, aynı Tebliğin geçici 3 üncü maddesi uyarınca ise mevcut müşteriler açısından söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için Kuruldan izin alınmasından itibaren ayrıca 1 yıllık süre tanınmıştır.

3. Geçiş süresi gerektirmeyen işlemler:

01.07.2014 tarihinden sonra yeni bir alanda dışarıdan hizmet alımı, marka kullanımı, ortaklık yapısı değişikliği veya bir faaliyet izni alınması gibi yeni tesis edilecek ve geçiş süresi gerektirmeyen işlemlerin Yatırım Hizmetleri ve Yatırım Kuruluşları Tebliğlerine uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir.

S. Müşteriye Risklerin Bildirilmesi Yükümlülüğü

1. Müşteriye risklerin bildirilmesi sırasında ücretlerde değişiklik olması durumunda müşterinin bilgilendirilmesi:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 25 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca, yatırım kuruluşları genel müşterilere, diğer hususların yanında, işlemlere ilişkin her türlü komisyon, ücret ve vergi tutar veya oranları hakkında açıklama yapmak ve açıklamanın anlaşıldığına dair müşterinin yazılı beyanını almak zorundadır. Aynı maddenin beşinci fıkrasına göre ise açıklanan durumlarda değişiklik olması halinde, değişikliğin yatırım kuruluşu tarafından öğrenilmesini takip eden 3 iş günü içerisinde, ilgili müşterilere değişiklik hakkında bildirimde bulunulması ve müşterinin yazılı beyanının alınması zorunlu olup, bu bildirimlerin elektronik ortamda da yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede müşteriye açıklanan diğer hususlarda olduğu gibi işlemlere ilişkin her türlü komisyon, ücret ve vergi tutar veya oranlarında değişiklik olması halinde de müşteriye yeni durumun elektronik ortamda bildirilmesi yeterlidir. Ancak bu durumda müşteriye gerekli bildirimlerin yapıldığına dair ispat yükü aynı maddenin altıncı fıkrası uyarınca yatırım kuruluşuna aittir.

2. İlave risk bildirim yükümlülüğü:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25 inci maddesinde;

"(1) Yatırım kuruluşları, yatırım hizmet ve faaliyetleri kapsamında çerçeve sözleşme imzalamadan önce 31 inci maddede tanımlanan genel müşterilerine sermaye piyasası araçları ile yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin genel riskleri açıklamak ve bu amaçla asgari içeriği Kurulca belirlenmiş EK/1'de yer alan "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu"nun bir örneğini vermek ve bu formun okunup anlaşıldığına dair yazılı bir beyan almak ve bir örneğini müşteriye vermek zorundadır.

(2) Yatırım kuruluşları alım satıma aracılık faaliyeti kapsamında genel müşterilerine hizmet sunmadan önce birinci fıkra uyarınca yapılan genel risk bildirimine ek olarak işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklamak ve açıklamaların müşteri tarafından okunup anlaşıldığına dair yazılı bir beyan almak zorundadır. Söz konusu açıklamaların bir örneğinin müşteriye verilmesi zorunludur."

hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu maddenin üçüncü fıkrasında, ikinci fıkra kapsamında yapılacak açıklamaların asgari olarak hangi konuları içermesi gerektiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Kurul'un 2014/18 sayılı Haftalık Bülten'de yayımlanan Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'de "9.2. Fon Sürekli Bilgilendirme Formu" başlığı altında, "*Fon sürekli bilgilendirme formu Kurulca belirlenen formata uygun olarak KAP'ta yer alır. Bu formun içeriğinin doğruluğundan, güncelliğinin sağlanmasından ve bu formda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan Kurucu sorumludur.*" hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

"Yatırım fonlarıyla ilgili olarak, fon sürekli bilgilendirme formlarının mevcut olduğu dikkate alınarak, Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ilave risk bildirimlerinin yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Diğer taraftan Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu'na ek olarak yatırım kuruluşlarının yatırım fonları dışında işlem yaptıkları her bir sermaye piyasası aracıyla ilgili olarak müşterilerine yapmak zorunda olduğu ilave risk bildirimlerinin, Tebliğin 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki unsurları kapsaması kaydıyla sermaye piyasası aracı veya araç grupları bazında hazırlanacak (türev araçlar, borçlanma araçları gibi) risk bildirim formları veya işlem yapılacak tüm sermaye piyasası araçlarına ilişkin riskleri açıklayan tek bir risk bildirim formu ile yapılması mümkündür."

T. Tezgahestü Türev Araç İşlemlerine İlişkin Husular

1. Teminattan fazla zarar ettirilememesi:

a) Profesyonel müşterilere teminattan fazla zarar ettirilebileceği hükmünün müşteri sınıflandırması ile ilgili hükümlerle birlikte ne şekilde uygulanacağı:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin Geçici 3 üncü maddesinde; yatırım kuruluşlarının, Tebliğ'in çerçeve sözleşmelerinin imzalanması, müşterinin sınıflandırılması ve uygunluk testine tabi tutulmasına dair yükümlülükleri, sunmak istedikleri yatırım hizmet ve faaliyetleri ile yan hizmetler için Kurul'dan izin almalarını izleyen 1 yıl içinde yerine getirecekleri hususu düzenlenmiş olup, Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "Müşteri sınıflandırması ve limitlendirilmesi" başlıklı 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yatırım kuruluşları

sınıflandırma yaparken müşterilerine yer aldıkları sınıf ve ilgili mevzuat hükümleri ile yer aldıkları sınıfı değiştirme hakları hakkında bilgi vermek zorundadır. Aracı kurumlar tarafından müşterilere yer aldıkları sınıf hakkında bilgi verilmesi ve çerçeve sözleşmenin güncellenmiş olması durumunda Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 19 uncu maddesinin (d) ve (e) bentleri ile 24 üncü maddesinin (c) ve (ç) bendleri kapsamında profesyonel müşterilere yatırılan teminat tutarının üzerinde bir kayba uğratabilecek şekilde işlem yaptırılabilir. Bu bilgilendirmenin yapılmamış olması halinde, ilgili madde hükümlerinden yararlanılması mümkün değildir. Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 19 uncu maddesinin (e) bendi ile 24 üncü maddesinin (ç) bendinde yer alan hükümler saklıdır.

b) Müşterinin birden fazla KAS hesabı olması hali:

Müşteri'nin birden fazla kaldıraçlı işlem hesabı olması durumunda her hesap için yatırılan teminat miktarı müşteri bazında izlenir ve Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 19 ve 24 üncü maddelerinde yer alan “Kaldıraçlı işlemlerle ilgili olarak yatırılan teminat tutarlarının üzerinde bir kayba uğratabilecek şekilde müşterilere işlem yaptırılmaz” hükmünün uygulanmasında kaldıraçlı işlemler için açılmış hesaplar teminatlar bakımından tek hesap olarak kabul edilir. Dolayısıyla, bir müşterinin kaldıraçlı alım satım işlemleri hesabında oluşan eksi bakiye, ilgili müşterinin aracı kurumda bulunan diğer kaldıraçlı işlem hesabından mahsup edilebilir. Ancak kaldıraçlı işlemlerde teminat olarak kullanılmak üzere müşterinin talebi üzerine ilgili hesaplara aktarılmış tutarlar dışında müşterinin diğer sermaye piyasası aracı işlemlerinde değerlendirilecek nakdin, kaldıraçlı işlemlerin eksi bakiyesine mahsup edilmesi mümkün değildir.

2. Fark kontratlarının (CFD) kaldıraçlı işlem hükümlerine tabi olması:

6362 sayılı SPKn'nun 3 üncü maddesinin (u) bendi kapsamında kaldıraçlı alım satım işlemleri de türev araç olarak kabul edilmiştir. Takiben, Yatırım Hizmetleri Tebliği'ne 25/A maddesi ile “Tezgahestünde gerçekleştirilen fark kontratları bu Tebliğde yer alan kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin hükümlere tabidir” hükmü eklenmiş olup; bu çerçevede fark kontratlarının kaldıraçlı alım satım işlemlerinden ayrı olarak yurtdışı türev araçların alım satım aracılığı faaliyet izni kapsamında sunulmasını öngören 27.04.2012 tarih ve 496 sayılı Kurul ilke Kararı yürürlükten kaldırılmıştır. Yatırım Hizmetleri Tebliği'ne eklenen 25/A madde hükmü öncesinde aracı kurumlar tarafından işlem aracılığı faaliyeti kapsamında elektronik işlem platformu aracılığıyla müşterilerine fark kontratı işlemi sunulması yeni eklenen hüküm uyarınca kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin portföy aracılığı faaliyeti kapsamında değerlendirilecektir. Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 25/A maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca,

aracı kurumların müşterileri ile gerçekleştirecekleri fark kontratı işlemleri, Yatırım Hizmetleri Tebliği ile Yatırım Kuruluşları Tebliği'nde yer alan kaldıraç oranı, teminatların izlenmesi ve raporlanması, emir iptali, deneme hesapları, yatırım kuruluşlarının internet siteleri, reklam, ilan ve duyurular gibi kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin tüm hükümler ile Kurulumuzun belge kayıt düzenlemeleri uyarınca kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin belirlenen tüm hükümlere tabidir. Bu kapsamda, müşterileriyle fark kontratı işlemi gerçekleştiren aracı kurumlar tarafından yukarıda belirtilen Yatırım Hizmetleri ve Yatırım Kuruluşları Tebliğ'lerinde yer alan kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin tüm hükümlere, bu Rehber'de değişiklik yapılmasını öngören Kurul ilke kararından itibaren 3 ay içerisinde uyum sağlaması zorunludur. Müşterilerle bu Rehber'de değişiklik yapılmasını öngören Kurul ilke karar tarihinden önce imzalanmış fark kontratlarına ilişkin çerçeve sözleşmelerin Tebliğ ve Rehber'de yer alan hükümlere aykırı olan hükümleri uygulanmaz.

Mevcut durumda, işlem aracılığı faaliyeti kapsamında müşterileriyle fark kontratı gerçekleştiren ancak Kurulumuz düzenlemeleri uyarınca portföy aracılığına ilişkin öngörülen şartları sağlayamayan aracı kurumlar söz konusu işlemleri gerçekleştirmeye devam edebilmek için, bu Rehber'de değişiklik yapılmasını öngören Kurul ilke kararı tarihinden itibaren 6 ay içerisinde portföy aracılığı faaliyeti kapsamında kaldıraçlı alım satım işlemleri için yetkilendirmeye ilişkin öngörülen şartları sağlamak ve şartları sağladıklarını gösterir bilgi ve belgelerle Kurula başvurmak zorundadır. Yeni faaliyet izni başvurularında fark kontratlarına ilişkin olarak kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin yetkilendirmedeki ilke ve esaslar dikkate alınacaktır.

Fark kontratlarının yurtdışı türev araçların alım satım aracılığı faaliyeti kapsamında sunulmasını öngören 27.04.2012 tarih ve 496 sayılı Kurul ilke Kararı'nın yürürlükten kaldırılmasına ve CFD'lerin de KAS hükümlerine tabi kılınmasına bağlı olarak; mevcut durumda kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin portföy aracılığı veya işlem aracılığı faaliyeti gerçekleştirmek üzere yetkilendirilmiş aracı kurumlar, yukarıda yer alan hususlar saklı kalmak kaydıyla, söz konusu yetkileri çerçevesinde, Kurulumuzdan ayrıca izin almaksızın, müşterileriyle fark kontratı işlemi gerçekleştirebilecektir. Kaldıraçlı alım satım işlemlerinde olduğu gibi fark kontratlarında da işlem aracılığı faaliyeti kapsamında ancak yurtiçinde portföy aracılığına yetkili aracı kurum lehine işlem gerçekleştirilebilir.

Yatırım kuruluşlarının elektronik işlem platformu dışında, müşteriye özel olarak sunulan, sözleşmeye dayalı ve işlem kalıbı ve gerçekleştirme sıklığı bakımından kaldıraçlı alım satım işlemlerine benzer nitelikte olmayan işlemler Yatırım Hizmetleri Tebliği ile Yatırım

Kuruluşları Tebliği'inde yer alan hükümler ve bu Rehber'de ifade edilen hususlar çerçevesinde kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin hükümlere tabi olmayacaktır. Bu işlemler, Kurulumuz düzenlemelerinde yer alan genel hükümlere, belge kayıt düzenlemelerindeki ilgili hükümlere ve çerçeve sözleşme şartlarına tabi olup; söz konusu işlemlerin mevcudiyetini tevsik edici bilgi ve belgelere ilişkin ispat yükü, müşteriyle imzalanmış çerçeve sözleşmede gerekli bilgilendirmenin müşteriye yapılmış olması şartıyla, yatırım kuruluşlarının olduğu kadar müşterilerin de sorumluluğundadır.

3. Kaldıraç oranı ve teminat eşikleri:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, işlemlerinde devamında müşterilerin merkezi takas kurumuna yapılan raporlama saati itibariyle **gerçekleşmiş kar ve zararları sonucunda** oluşan toplam teminat tutarlarının 30.000 TL veya muadili döviz tutarına ulaşmış olması ve yazılı veya elektronik ortamdaki her türlü araç yoluyla talepleri bulunması halinde raporlamayı takip eden iş günü itibariyle kaldıraç oranları aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen oranlara kadar yükseltilebilir. Dolayısıyla, kaldıraç oranının yükseltilmesine ilişkin teminat tutarı belirlenirken açık pozisyonlardan doğan kar ve zararlar dikkate alınmayacaktır.

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 27 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca başlangıç teminat tutarı 20.000 TL veya muadili döviz tutarının üstünde işlemlere başlayan müşteriler için hesap açılışından sonra her durumda hesaptan nakit çekilmesi veya başka bir aracı kuruma virman yapılması halinde toplam teminatı 20.000 TL'nin altına düşen müşterilerin kaldıraç oranı yeni açılan pozisyonlar için Yatırım Hizmetleri Tebliği'nde yer alan hükümlere uygun hale getirilir.

4. Kaldıraçlı işlemlere ilişkin olarak genel müşterilerden alınacak beyan:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 27/Ç maddesi kapsamında müşterilerden alınacak yazılı beyanın risk bildirim formlarından ayrı olarak alınması zorunludur. Beyanda Tebliğ maddesinde bahsi geçen hususların tamamının açık bir şekilde yer alması gerekmekte olup, kar/zarar dağılımı gibi verilerin değişmesi durumunda aynı müşteriden tekrar yazılı beyan alınması zorunlu değildir. Beyandaki kar/zarar dağılımının ilgili dönemde aracı kurum internet sitesinde yer verilen verilerle aynı olması zorunludur. Beyanda yer alması gereken hususların aracı kurumlar tarafından matbu bir metin olarak önceden hazırlanması ve müşteriye sunulması mümkün olmakla birlikte, müşterilerin matbu metin üzerinde bilgi sahibi olduklarını ve kabul ettiklerini kendi el yazıları ile yazmaları ve ("Bilgi sahibiyim ve kabul ediyorum" şeklinde veya

benzeri muadil ifadelerle) ve imzalamaları gerekmektedir. Beyanın elektronik ortamda alınması halinde de müşterilerin hazırlanmış matbu metinde yer alan unsurların her biri için ayrı ayrı bilgi sahibi olduğunu aktif bir şekilde belirtmesini sağlayacak bir yöntem uygulanmalıdır.

5. Müşteriler emirlerine ilişkin fiyatların aracı kurumlar tarafından değiştirilme şartları:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Kaldıraçlı alım satım işlemlerinde, müşteri tarafından verilen emre ilişkin fiyat, miktar veya diğer unsurlardan herhangi birisinin emir gerçekleşmeden önce aracı kurum tarafından müşteri aleyhine değiştirilmek istenmesi halinde, müşterinin onayının alınması zorunludur.” hükmünün, sadece pozisyon açmak için müşteriler tarafından fiyat sınırları belirlenmiş emirlerin herhangi bir nedenle bu sınırlar dışında oluşan bir fiyattan gerçekleştirilmek istenmesi halinde uygulanması zorunlu olup, aynı maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklıdır.

Aracı kurumlar tarafından müşterilerine sunulan her bir emir türünün anılan madde kapsamında hangi şartlarda gerçekleştirileceğine Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 28 inci maddesini ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde emir gerçekleştirme politikalarında yer verilmesi zorunludur.

6. Sabit fark (spread) garantisi verildiğinin açıklanması halinde yatırımcının aksi haller ve ortaya çıkabilecek sorunlarla ilgili olarak bilgilendirilmesi:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 30/A maddesinin üçüncü fıkrasında “Sabit fark garantisi verilen ürünlere ilişkin olarak piyasa şartları gereği zorunlu değişiklik yapılmasını gerektirecek olası koşulların önceden müşteriye bildirilmesi zorunludur.” hükmü uyarınca, piyasa şartları gereği zorunlu değişiklik yapılmasını gerektirecek olası koşullara asgari olarak en geç Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ'in “Mevcut imzalanmış çerçeve sözleşmelerin yenilenmesi” başlıklı Geçici 1'inci maddesinde belirtilen süre sonuna kadar müşteri ile imzalanan çerçeve sözleşmede yer verilmesi zorunludur. Bu süreye kadar söz konusu esaslara aracı kurumların internet sitelerinde yer verilir ve bu esaslar Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliği'nde yer alan bildirim yöntemleri kullanılarak yatırımcılara bildirilir. Madde hükmü uyarınca, sabit fark garantisi verilen ürünlere ilişkin olarak zorunlu olunan durumlarda sabit fiyat garantisi verilemeyeceği hususuna yatırım kuruluşları tarafından konuyla ilgili her türlü yayın, ilan, reklam ve duyuruda da 10/1/2015 tarihli ve 29232 sayılı

Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği’nin 19 uncu maddesinde belirlenen esaslara uygun olarak yer verilir.

7. Reddedilen emir kavramı:

Yatırım Hizmetleri Tebliği’nin 35 inci maddesi kapsamında; yatırımcı tarafından verilen emir işlem platformu sunucusuna ulaşmış ancak teminat yetersizliği, müşteri lehine fiyat yenilenmesi ve/veya pozisyon limitlerinin aşıyor olması dışındaki nedenlerle gerçekleşmemiş ise reddedilen emir olarak kabul edilmektedir. Reddedilen emirler işlem platformuna ulaşmış olduğu için aracı kurum tarafından bu emirlere ilişkin log kayıtlarının mevcut olduğu kabul edilecektir.

8. Yatırım kuruluşlarınca internet sitelerinde açıklanacak müşteri şikayeti sayısı, fiyat sağlayıcı kuruluş ve kar/zarar oranı açıklamaları:

Yatırım Kuruluşları Tebliği’nin 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ö) bendi uyarınca, yatırım kuruluşları tarafından internet sitesinde asgari olarak; müşteri şikâyeti sayısı ve söz konusu şikâyetlerin müşteri sayısına göre oranına yer verilmesi zorunlu tutulmuştur.

Aynı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca; müşteri şikâyeti sayısı ve söz konusu şikâyetlerin müşteri sayısına göre oranı üçüncü fıkradaki dönemler (Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül, Ekim-Aralık dönemler) esas alınmak suretiyle ilan edilecektir. Müşteri şikayeti sayısının belirlenmesinde III-45.1 Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ’in “Müşteri şikâyetlerine ilişkin kayıtlar” başlıklı 28’inci maddesi uyarınca tutulması gereken kayıtlar esas alınır ve bu madde uyarınca müşterilerin şikayetçi oldukları hesap sayıları dikkate alınır.

Yatırım Kuruluşları Tebliği’nin 28 inci maddesinin (ö) bendinde yer alan müşteri şikâyeti sayısının müşteri sayısına göre oranında; ilgili dönemde şikayete konu hesap sayısının müşteri sayısına göre oranı hesaplanır. Şikâyet sahibinin ilgili dönemde Aracı Kurumla müşteri ilişkisini sonlandırmış olması halinde de söz konusu şikâyete konu hesaplar ilgili dönem için hesaplama dâhil edilir. Şikâyetlerin sonuçlarına ilişkin bilgi verilmesine ise gerek bulunmamaktadır. Aynı bentte yer alan müşteri sayısı belirlenirken ilgili dönemde işlem yapmamış müşterilerin dikkate alınmaması gerekmektedir. Birden fazla hesabı olan müşteriler hesaplamada tek müşteri olarak kabul edilir.

Fiyat sağlayıcıların açıklanmasındaki amaç bu konudaki şeffaflığın sağlanması olup, esas olan anlaşılabilir olunan tüm fiyat sağlayıcıların açıklanması değil, yatırımcı işlemlerine referans olan ve fiilen yoğun şekilde işlem yapılan kuruluşların yatırımcılarca bilinmesinin

sağlanmasıdır. Bu çerçevede, (m) bendinde ifade edilen “fiyat sağlayıcı” kuruluş olarak iş ilişkisi içerisinde bulunan tüm kuruluşlar açıklanmayacak, sade ve anlaşılabilir bir listesinin yatırımcılara sunulabilmesi amacıyla sadece ilgili dönemde likidite sağlayıcı olarak işlem gerçekleştirilen kuruluşlardan bu nitelikteki işlemlerin %20’sinden fazlasının gerçekleştirildiği kuruluşlar açıklanacaktır.

Ayrıca maddenin dördüncü fıkrası uyarınca, ikinci fıkranın (m), (n), (o), (ö) bentlerinde yer alan açıklamaların da “Zarar Olasılığımız” menüsünün altında kar/zarar oranlarından sonra gelmek üzere (en güncel olan kar/zarar oranları menü içerisinde en yukarıda gösterilecek şekilde) yer alması gerekmekte olup, söz konusu açıklamalara sayfanın en üst kısmında yer verilmeli ve “Zarar Olasılığımız” menüsü altında yukarıda bahsi geçenler dışında bir şey kesinlikle yer verilmemeli ve görüntü yoğunluğuna sebep olunmamalıdır.

Aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca, ilgili dönem itibariyle kar/zarar oranı hesaplaması aracı kurumlar tarafından hesap bazında gerçekleşmiş kar/zarar dikkate alınarak yapılır. Karda ve zararda olan müşteri hesaplarına ilişkin hazırlanan sayısal veriler ile birlikte kullanılan grafik ve şekillerdeki renklerin birbirine benzer tonlarda değil ayırt edici olması ve müşterileri yanıltabilecek şekilde hazırlanmaması gerekmektedir.

Y. Diğer Hususlar

1. Profesyonel müşterilerin yararlanamayacakları mevzuat hükümleri:

Yatırım Kuruluşları Tebliği’nin 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında ifade edilen, profesyonel müşterilerin yararlanamayacakları mevzuat hükümlerine aşağıda yer verilmiştir:

a) Yazılı onay alınması kaydıyla saklamadaki varlıklarına ilişkin mutabakat alınması zorunlu değildir:

Yatırım Hizmetleri Tebliği’nin “müşteri ile saklamacı kuruluş arasında mutabakat” başlıklı 68 inci maddesinin birinci fıkrasına göre saklama hizmeti sunulan müşteriler ile saklamaya yetkili yatırım kuruluşunun iç kontrolden sorumlu birimi veya personeli tarafından müşteriye ait sermaye piyasası araçları ve nakde ilişkin her takvim yılında en az 1 defa yazılı veya elektronik ortamda mutabakat sağlanması zorunludur. Aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca profesyonel müşterilerden yazılı onay alınması durumunda birinci fıkrada yer alan mutabakatın yapılması zorunlu değildir.

b) Sözleşme yapılması kaydıyla saklama hesaplarındaki varlıkların bakiyesine ilişkin aylık bildirim yapılmak zorunda değildir:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "müşteri varlıklarına ilişkin bildirim" başlıklı 69 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin olarak müşterilere Kurulun belge ve kayıt düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde asgari olarak ayda bir bildirim yapılması esas olup, bildirim yapılmaması hususunda profesyonel müşterilerle sözleşme imzalanması veya bu hususa çerçeve sözleşmede yer verilmesi mümkündür.

c) Uygunluk testi yapılması zorunlu değildir:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "uygunluk testi" başlıklı 33 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre yatırım kuruluşlarının alım satıma aracılık ve halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında yalnızca genel müşterilere uygunluk testi yapılması zorunludur.

d) Yerindelik testinde yatırım amaçlarına ilişkin olarak yatırım süresi ile risk ve getiri tercihleri hakkında bilgilerin alınması yeterlidir:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "yerindelik testi" başlıklı 40 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre talebe dayalı olarak kabul edilenler hariç olmak üzere profesyonel müşteriler ile ilgili olarak;

- Müşterinin mali durumunun yatırımın risklerini karşılayacak yeterlilikte olup olmadığına ilişkin olarak; gelir düzeyi ve yatırım amaçlı varlığı

- Müşterinin portföyünde veya hesabında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin riskleri anlayacak bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadığına ilişkin olarak; müşterinin yaşı ve mesleği, eğitim durumu, genel ya da profesyonel müşteri olduğu, geçmişte gerçekleştirdiği işlemlere konu olan sermaye piyasası araçları, söz konusu işlemlerin türü, niteliği, hacmi ve sıklığı

hakkında bilgilerin alınması zorunlu değildir (ilgili maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (c) bendinde yer alan bilgiler).

e) Genel risk bildirim formu dışında ilave risk bildirimleri talep halinde açıklanır:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yatırım kuruluşlarının alım satıma aracılık faaliyeti kapsamında genel müşterilerine hizmet sunmadan önce birinci fıkra uyarınca yapılan genel risk bildirimine ek olarak üçüncü fıkrada belirtildiği üzere işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklamak ve açıklamaların müşteri tarafından okunup anlaşıldığına dair yazılı bir beyan almak zorundadır. Aynı maddenin yedinci fıkrasında ise profesyonel

müşterilerin talep etmesi durumunda yatırım kuruluşunun ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamındaki açıklamaları yapmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

2. Müşterilerin profesyonel müşteri olarak belirlenmesi için gerekli belgeler:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 30 uncu maddesi dördüncü fıkrasında yatırım kuruluşlarının müşterilerin, profesyonel müşteri olduğuna ilişkin tevsik edici belgeleri müşteriden talep etmekle ve Kurulun belge ve kayıt ile ilgili düzenlemeleri uyarınca belirlenen süreyle saklamakla yükümlü oldukları düzenlenmiştir. Tebliğin 32 inci maddesine göre ise belli işlem hacmi ve adedi, finansal varlıklar toplamı ve mesleki deneyim veya lisans kıstaslarından ikisini sağlayan müşterilerin profesyonel müşteri olarak kabul edilecekleri ifade edilmiştir.

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 32 nci maddesinde aranan şartların sağlanıp sağlanmadığına ilişkin bilgilerin doğruluğunun tevsik edilmesi müşterinin sorumluluğunda olup, müşteriden alınan ilgili doğrulayıcı belgelerin saklanması gerekmektedir.

3. Talebe dayalı profesyonel müşterilere ilişkin şartlar:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 32 nci maddesinin birinci fıkrasında;

“Genel müşterilerden aşağıdaki nitelikleri haiz olanlar, yazılı olarak talep etmeleri ve aşağıdaki şartlardan en az ikisini sağladıklarını tevsik etmeleri durumunda, yatırım kuruluşunun sunabileceği hizmet ve faaliyetlerden profesyonel müşteri sıfatıyla yararlanabilir. Bir müşterinin profesyonel müşteri olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlardan en az ikisini sağlaması gerekir:

a) İşlem yapılması talep edilen piyasalarda son 1 yıl içinde, her 3 aylık dönemde en az 500.000 Türk Lirası hacminde ve en az 10 adet işlem gerçekleştirmiş olmaları

b) Nakit mevduatlarının ve sahip olduğu sermaye piyasası araçlarının da dâhil olduğu finansal varlıkları toplamının 1.000.000 Türk Lirası tutarını aşması

c) Finans alanında üst düzey yönetici pozisyonlarından birinde en az 2 yıl görev yapmış olması veya sermaye piyasası alanında en az 5 yıl ihtisas personeli olarak çalışmış olması veya Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı veya Türev Araçlar Lisansına sahip olması”

hükümleri yer almaktadır.

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde uygulanması kabul edilmiştir:

“a) Son 1 yıl içinde, her 3 aylık dönemde en az 500.000 Türk Lirası hacminde ve en az 10 adet sermaye piyasası işlemi gerçekleştirmiş olmaları”

4. İrtibat bürosunun faaliyete geçmesi:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 44 üncü maddesinde irtibat bürosu tanımı yapılmıştır. Tebliğ'in 45 inci maddesinin ikinci fıkrasında ise irtibat bürolarının faaliyete geçme şartı ticaret siciline tescile bağlanmış olmakla birlikte, Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin “Şube ve irtibat bürosu izin süreci” başlıklı 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Aracı kurumların irtibat bürolarının faaliyete geçmesine ilişkin olarak Kurul izninin tebliği üzerine aracı kurumun internet sitesinde ve Kamuyu Aydınlatma Platformunda ilan olunması yeterli olup, ticaret siciline tescil yapılması zorunluluğu kaldırılmıştır.”

5. Aracı kurumların marka kullanım izinleri:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin “Ticaret unvanı ve işletme adı” başlıklı 7 nci maddesinin ikinci fıkrası ve “Tescil ve ilan yükümlülüğü” başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasının uygulanmasına yönelik olarak aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir:

“Aracı kurumların markaları ile ilgili olarak ticaret unvanı ile bağ kurulması ve ticaret siciline tescil edilmesi zorunluluğu kaldırılmıştır.

Marka kullanım izni başvurularında; aracı kurumların faaliyet izni aldıkları yatırım hizmetlerini sunarken bu hizmetlerin yatırımcıya sunumunda kullanılan platform vb. ile bu hizmetlerin yatırımcıya tanıtımında kullanılan markalar Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 7'nci maddesinin ikinci fıkrasının konusu olup, bunun haricindeki konularda yapılacak marka kullanımı başvuruları ise anılan hükmün konusu olarak değerlendirilmeyecektir.

Marka kullanım izinleri, konuya ilişkin Kurul izninin tebliği üzerine aracı kurumun internet sitesinde ve Kamuyu Aydınlatma Platformunda ilan olunur. Ayrıca 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye İlişkin Uygulama Yönetmeliği kapsamında markanın ilgili aracı kurum adına Türkiye Patent Enstitüsü'ne tescil edilmesi gerekir.

Aracı kurumların kullandığı ancak başka kişi/kurumlar adına tescil edilmiş olan markaların, ek maddi külfet getirmeden ilgili aracı kurum adına Türkiye Patent Enstitüsü'ne tescilinin yapılarak Kurul'a bilgi verilmesi gerekir.

Markalara ilişkin olarak aracı kurumların internet sitesinin, ana sayfasında ve bütün alt sekmelerinde, söz konusu markaların ilgili aracı kurum tarafından kullanılmakta olduğunu belirten ifadelerin açık, anlaşılır ve görülebilir bir mahiyette sekmelerin sol üst köşesinde yer alacak şekilde düzenlenmesi gerekir.”

6. Teminat alınmasında bankaların otomatik ödeme sistemlerinden faydalanılmasına ve teminat olarak aracı kurum hesabına gönderilen teminatların müşteri hesabı ve elektronik işlem platformuna yansıtılması:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 25/Ç maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan; “...Sürdürme teminatının zamanında sağlanması amacıyla müşterinin talebi halinde bankaların otomatik ödeme sistemlerinden faydalanılabilir...” hükmü TSPB'nin 27.07.2015 tarih ve 771 sayılı Genel Mektup ile üyelerine duyurduğu Kurulumuzun 14.07.2015 tarih ve 18/928 sayılı Kurul Kararı kapsamında uygulanabilecektir.

Müşteriler tarafından teminat olarak aracı kurum hesabına gönderilen nakit tutarların ilgili müşteri hesabına ve elektronik işlem platformuna yansıtılmasına ilişkin esaslar en geç Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ'in “Mevcut imzalanmış çerçeve sözleşmelerin yenilenmesi” başlıklı Geçici 1'inci maddesinde belirtilen süre sonuna kadar müşteri ile imzalanan çerçeve sözleşmelerde düzenlenir. Bu süreye kadar söz konusu esaslara aracı kurumların internet sitelerinde yer verilir ve bu esaslar Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliği'nde yer alan bildirim yöntemleri kullanılarak yatırımcılara bildirilir.

7. Yatırım ve kalkınma bankalarının işlem ve portföy aracılığı faaliyetleri:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yatırım ve kalkınma bankalarının halka açık olmayan bir aracı kurumun tüm faaliyet izinlerinin iptali için talepte bulunarak yatırım hizmet ve faaliyetlerinden çekilmesi zorunluluğu paylar ile pay endekslerine ya da paya dayalı türev araçlar üzerinde işlem aracılığı faaliyetlerinde bulunabilmesi amacıyla uygulanır. Kurulca faaliyet izni verilen yatırım ve kalkınma bankaları paylar ile pay endekslerine ya da paya dayalı türev araçlar dışında kalan sermaye piyasası araçları üzerinde izin verilen kapsamda işlem aracılığı faaliyetini sürdürmeye devam edebileceklerdir.

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yatırım ve kalkınma bankalarının halka açık olmayan bir aracı kurumun tüm faaliyet izinlerinin iptali için talepte bulunarak yatırım hizmet ve faaliyetlerinden çekilmesi zorunluluğu **paylar ile paya**

dayalı türev araçlar üzerinde portföy aracılığı faaliyetlerinde bulunabilmesi amacıyla uygulanır. Kurulca faaliyet izni verilen yatırım ve kalkınma bankaları **paylar ile paya dayalı türev araçlar** dışında kalan sermaye piyasası araçları üzerinde izin verilen kapsamda portföy aracılığı faaliyetini sürdürmeye devam edebileceklerdir.

Z. Kimlik Doğrulama ve İşlem Güvenliği

1. İki bileşenli kimlik doğrulama sürecinin başlaması:

08.02.2022 tarih ve 31744 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan III-45.1.b sayılı “Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ”in 7 nci maddesinde “Bu Tebliğ yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer.” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Tebliğ’in 2 nci maddesi ile Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ’e (Belge Kayıt Tebliği) eklenen “Kimlik doğrulama ve işlem güvenliği” başlıklı 5/A maddesine uyumun sağlanması amacıyla gerekli altyapı çalışmalarını tamamlayabilmeleri için aracı kurumlara, 5/A maddesinin dördüncü fıkrasının (c) ve (ç) bentleri hariç olmak üzere, 31.12.2022 tarihine kadar süre tanınmıştır.

Söz konusu altyapı çalışmaları tamamlanana kadar olan süreçte, III-42.1 sayılı Aracı Kurumlar ve Portföy Yönetim Şirketleri Tarafından Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Tebliğ’in 13 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kimlik tespitini müteakip sözleşme ilişkisinin kurulmasında; müşterinin nüfus kimlik bilgilerinin optik okuma yöntemleri kullanılarak alınması, bu bilgilerin Kimlik Paylaşım Sistemi’nden doğrulanması ve merkezi olarak üretilen SMS OTP iletimi yoluyla telefon numarası teyidinin yapılması, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri için Belge Kayıt Tebliği’nin 5/A maddesinde öngörülen yükümlülüğün yerine getirilmesi açısından yeterli kabul edilir.

2. Hareketsiz oturumların sonlandırılması ve aynı anda farklı oturumlar açılmaması:

Belge Kayıt Tebliği’nin 5/A maddesinin dördüncü fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde;

“(4) Müşterilere uygulanacak kimlik doğrulama mekanizmasının aşağıdaki fonksiyonları yerine getirmesi sağlanır:

(...)

c) Hiçbir işlem yapılmayan hareketsiz oturumlar için oturumu belirli bir süre sonra sonlandırması veya kilitlemesi,

ç) Birden fazla müşterinin aynı müşteri hesabını kullanabilmesi ya da bir müşterinin aynı anda farklı oturumlar açabilmesi konusunda bilgi güvenliğinden sorumlu personelin onay verdiği durumlar hariç olmak üzere, aynı müşteri için aynı anda birden fazla oturum açılmaya çalışılması durumunda buna izin vermemesi ve müşteriye uyarı vermesi”

hükümleri yer almaktadır. Söz konusu hükümlerin uygulanması;

1) Şüpheli işlemler ile izinsiz sermaye piyasası faaliyeti başta olmak üzere mevzuata aykırılık teşkil edecek işlemlerin tespitine yönelik önlemlerin alınması ile basiretli bir tacir gibi davranılması ve mesleki dikkat ve özenin gösterilmesine dair sorumluluğun aracı kurumlarda olması ve

2) Aracı kurumların kendi risk takip sistemleri kapsamında müşterilerin günlük işlem kalıpları, uygulamada kalış süresi gibi kendilerine özgü profilleri dikkate alınmak üzere, aracı kurumlar tarafından, bilgi suistimali veya piyasa dolandırıcılığı suçları hakkındaki şüpheli işlemlerin bildiriminden sorumlu personelin yazılı önerisi üzerine yönetim kurulu kararıyla hükmün uygulanması kapsamına girecek/girmeyecek müşterilerin, müşteri gruplarının veya müşteri sınıflarının belirlenmesi

şartlarıyla ihtiyaridir.

Sermaye Piyasası Kurulu

Eskişehir Yolu 8. Km No:156
06530 ANKARA
Telefon: 0 (312) 292 90 90
Faks: 0 (312) 292 90 00
www.spk.gov.tr

İstanbul Temsilciliği
Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad.
No: 15 Kat: 3
34367 Şişli/İSTANBUL
Telefon: 0 (312) 334 55 00
Faks: 0 (312) 334 56 00